03 2008 CHIP

9 Gbájt DVD

Maffia az Ön PC-jén 100

Ilyen könnyen jut be az orosz hacker a gépére

CHIP

2008/03 CHIPONLINE.HU IT READY

NAGY ÖSSZEHASONLÍTÓTESZT

Elég biztonságos az ön rendszere?

4 GB-OS CSOMAG: DRIVEREK & PATCHEK

+ + + XP SP3 + + + VISTA SP1 + + + 3GB ILLESZTŐPROGRAM + +

Vadonatúj Windows

22

- Az eredeti Microsoft szerviz-csomagok, javítások, meghajtóprogramok
- Minden Windows-változathoz → Automata, friss, garantáltan működik

TELJES VÁLTOZAT

O&O DISK IMAGE 2

EXKLUZÍV!

Tökéletes másolat fontos adatairól

A szolgáltatók nem fognak örülni, de...

Így lesz a leggyorsabb a torrent letöltés

Pontos útmutató + a legfrissebb kliensek

MIND A DVD-N!

GARANTÁLT HALADÁS

ZSENIÁLIS LECKÉK

ANGOLUL

Tanuljon útközben mp3 lejátszójáról

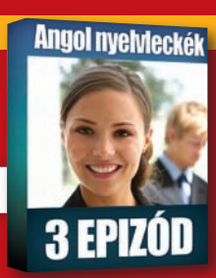

Új: GPU/CPU kalauz 2.0!

Friss és pontos: adatok az összes mobil és asztali modellről

A KORMÁNY ÖNNEL SZÖRFÖL!

96

Védekezzen a totális megfigyelés ellen: láthatatlanná tesszük a weben!

NERO8 VS. FREEWARE-EK
A DVD-N AZ ÖSSZES NERO-RIVÁLIS

7 ZSENIÁLIS LINUX

Okos minirendszerek minden feladatra

1995 Ft, előfizetéssel 1395 Ft
XX. évfolyam, 3. szám, 2008. március
Kiadja a Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.

PC-lassítók: túlfejlesztett programok >> A nagy CHIP update csomag >> Az internetmaffia nyomában >> Teszt: olcsó notebookok >> Gyerekek az interneten >> Bittorrent: gyorsítsuk a letöltéseket!

03 2008 CHIP

PC-lassítók: túlfejlesztett programok >> A nagy CHIP update csomag >> Az internetmaffia nyomában >> Teszt: olcsó notebookok >> Gyerekek az interneten >> Bittorrent: gyorsítsuk a letöltéseket!

CD

A legfrissebb, leghasznosabb programok gyűjteménye

Maffia az Ön PC-jén 100

Ilyen könnyen jut be az orosz hacker a gépére

CHIP

2008/03 CHIPONLINE.HU IT READY

NAGY ÖSSZEHASONLÍTÓTESZT

Elég biztonságos az ön rendszere?

A SZOLGÁLTATÓK NEM FOGNAK ÖRÜLNI, DE... 88

ÍGY LESZ GYORSABB A TORRENT LETÖLTÉS

TELJES VÁLTOZATOK

50 FRISS PROGRAM

EXKLUZÍV!

Mindig új verziók és a hónap freeware-ei

TELJES VÁLTOZAT

ZSENIÁLIS LECKÉK ANGOLUL!

Tanuljon útközben mp3 lejátszójáról

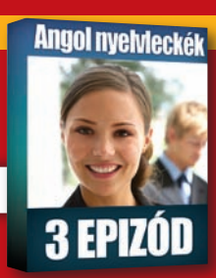

Legyőzik a Nero8-at a freeware-ek?

NERO8 VS FREEWARE-EK

Megmutatjuk: mikor érdemes a királyt lecserélnie

Új: GPU/CPU kalauz 2.0!

Friss és pontos: adatok az összes mobil és asztali modellről

A KORMÁNY ÖNNEL SZÖRFÖL! 96

Védekezzen a totális megfigyelés ellen: láthatatlanná tesszük a weben!

KOMPLETT BIZTONSÁGI CSOMAG

Top vírus- és kémprogramirtók

1495 Ft, előfizetéssel 1045 Ft
XX. évfolyam, 3. szám, 2008. március
Kiadja a Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.

9 ÚJ NOTESZGÉP 140 EZER FORINTIG

IMÁDJUK A CSÚCSTECHNIKÁT!
UTÁLJUK A BUTA GÉPEKET!

3072 MB memória

nVidia GeForce 9500 (512 MB) videokártya

Intel® Centrino® processzortechnológia, Intel® Core™2 Duo processzor T9300 (2,4 GHz, 6 MB L2 Cache, 800 MHz FSB)

14,1"
TFT

intel Centrino inside™

Core™2 Duo inside™

399990,-

ASUS Rock Solid • Heart Touching

F8SN-4S001C NOTEBOOK

Intel® Centrino® processzortechnológia, Intel® Core™2 Duo processzor T9300 (2,4 GHz, 6 MB L2 Cache, 800 MHz FSB), Penryn mobilprocesszor-család, Intel® Next-Gen Wireless-N 802.11AGN vezetéknélküli hálózat, 14,1" WXGA+ Color shine kijelző, 3072 MB memória, 1024 MB TurboMemory, 250 GB merevlemez, Super Multi Dual Layer Lightscribe DVD-író, nVidia GeForce 9500 (512 MB) videokártya, beépített webkamera, Bluetooth, TPM security chip, FingerPrint, Asus Infusion Technology, magyar nyelvű Microsoft Windows Vista™ Home Premium operációs rendszer

1032855

Csak háztartásban használatos mennyiségeket szolgálunk ki. A feltüntetett ár 2008.02.27-től a készlet erejéig, vagy 2008.03.25-ig érvényes.
Nyomtatási hibáért felelősséget nem vállalunk. Egyes termékeinket szimbolikus fotóval ábrázoltuk.

Az alábbiak az Intel Corporation vagy leányvállalatai Egyesült államokban vagy más országokban használt vagy bejegyzett védjegyei: Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon és Xeon Inside.

A feltüntetett ajánlatok a budapesti és győri Saturn áruházakban érvényesek.

BUDA – MAMMUT
1024 Budapest, Lövőház u. 2-4.
Tel.: 1/336-3200 Fax: 1/336-3201
Hétfő - szombat: 10.00 - 21.00
Vasárnap: 10.00 - 20.00

PEST – EUROPARK
1191 Budapest, Üllői út 201-231.
Tel.: 1/348-4000 Fax: 1/348-4001
Hétfő - szombat: 09.00 - 20.00
Vasárnap: 09.00 - 18.00

SATURN DUNA – DUNA PLAZA
1138 Budapest, Váci út 178.
Tel.: 1/465-3900, Fax: 1/465-3901
Hétfő - szombat: 10.00 - 21.00
Vasárnap: 10.00 - 19.00

GYŐR – ÁRKÁD
9027 Győr, Budai út 1.
Tel.: 96/505-900 Fax: 96/505-901
Hétfő - szombat: 09.00 - 20.00
Vasárnap: 10.00 - 18.00

SATURN
A FUKAR MINDENIT !

Büszkeségünk a DVD melléklet

Kedves Olvasó!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

Rendületlenül tartjuk magunkat az extra 32 oldalhoz, amelyben a CP melléklet kap helyet. Ezzel kapcsolatban pedig további ötleteink is vannak: tervezzük egy olyan különleges melléklet megjelentetését, amelyben a CP legjobb szerzőitől egy best of válogatás kap majd helyet.

E havi büszkeségünk azonban vitathatatlanul a DVD-melléklet, és az ehhez kötődő címlapsztori: hónapok óta készülünk arra, hogy egy teljes update-csomagot készítsünk a CHIP magazinhoz. Ezt használva olvasóink az összes népszerű termék meghajtóját frissíthetik a gépükben, ami pedig még ennél is fontosabb: a Windowshoz is telepíthetik a legutolsó javításokat. A végeredmény egy sokkal gyorsabb, stabilabb, biztonságosabb rendszer lesz. Ez persze Önnek nem kerül semmibe, és az interneten sem kell keresgélnie! DVD mellékletünkön minden ehhez szükséges meghajtóprogramot, frissítést és javítást megtalálhat, sőt még olyan programokat is, amelyek automatikusan megkeresik Önnek a gép gyenge pontjait, azokat a hardvereket, amelyeknek a meghajtóprogramjait frissítenie kell.

Joggal merül fel a kérdés, hogy az így megerősített Windows XP például mennyire biztonságos a többi operációs rendszerhez képest? Ezt a kérdést sem hagyjuk nyitva! Perbe fogtuk ugyanis a legújabb OS-eket. Tesztünkből pontosan kiderül, hogy a Vista, a Mac OSX, a Linux vagy épp az XP védi-e a legjobban a tulajdonosait. Hol vannak a gyenge pontok, ezeket hogyan lehet javítani, valamint néhány lelkes szakértőt is megszólaltattunk: ők tartják a védőbeszédeket az egyes rendszerek mellett. Így nem csak a kíméletlen tényeket tudhatja meg a CHIP-ből, de az is garantált, hogy olvasás közben jól fog szórakozni.

Lemezmellékletünkről hadd ajánljam figyelmébe az angoltanuláshoz összegyűjtött programjainkat. A Dativus Klikk egy dinamikusan fejlődő angol–magyar, magyar–angol gyorsszótár, amely beépül az alkalmazásokba és egyszerűen, hatékonyan használható. Lebilincselőnek tartom az ESL amerikai cég nyelvleckéit, amelyeket kedvünkre hallgathatunk otthon, a számítógépen vagy akár bármelyik MP3-lejátszón is. Tegyen egy próbát, és magával fogják ragadni a nyelvleckék, amelyek friss és aktuális témákról szólnak, így folyamatosan fenntartják az érdeklődést.

csharangozo@motorpresse.hu

Harangozó Csongor

Szerkesztői ajánlat

4 GB-NYI FRISSÍTÉS **Bizony ezzel meggyűlt a bajuk a DVD-szerkesztőknek!**

ANNYIT SZIDTUK MÁR A VISTÁT **De a gyanúsított most egész jól szerepelt**

SAYING GOODBYE **Tudjon meg mindent arról, hogyan kell angolul elköszönni**

TARTALOM 2008/03

CÍMLAPON

22 A nagy CHIP update csomag
Gyors segítség kompromisszumok nélkül. A CHIP minden frissítést, javítást, meghajtószoftvert megad, amelyekkel gépe pillanatok alatt új erőre kap.

AKTUÁLIS

13 **Ingyen videók az interneten**
A legjobb oldalak, ahol videókat találhat, szerkesztheti és konvertálhat a neten

16 **Biztonsági hírek**
Univerzális ártó kód pusztít, amely ezernyi vírus alapja: ZeuS

19 **Azt beszélik, hogy...**
130 millióba kerül a legdrágább PC, a fiatalok igenis fizetnek a digitális tartalmakért...

20 **Online földindulás**
Gyökeresen átrendeződhet a játékpiac: az online, ingyenes, többszemélyes és jó a nyerő

27 **Bajban az AMD**
Az AMD-nek csodára van szüksége, hogy sikerüljön megismételni az Athlonok sikerét

28 **Új technológiák: 24p**
Megoldás arra, hogy a mozifilmek a nappaliban is jó minőségben jelenjenek meg

30 **PC-lassítók: túlfejlesztett programok**
Néhány programba annyi jót akartak tenni, hogy az már rontja a használhatóságot

32 **SSD-HDD csata**
A hagyományos merevlemezt háttérbe szorítja a flashmemória alapú technológia?

34 **Gyerekek az interneten**
Tudta, hogy átlagosan 4 perc után inzultálnak szexuálisan egy fiatalkorút a neten?

36 **Blu-ray győzelem**
A HD DVD-vel vívott harcból győztesen került ki a BD, de a háborúnak mégsincs vége

37 **Vásárlási tanácsok a CHIP-től**
Rovatunkban rendszeresen frissítjük három konfiguráció és hat termékcsoport árait

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

38 **Teszt: Operációs rendszerek**
Egyik operációs rendszer sem tökéletes, lerántjuk a leplet a bűnösökről

44 **Webtévé: trükkös tévézés**
A CHIP utánajárt a kínálatnak, és annak, mennyire legálisak a webtévék

48 **VGA memórianteszt**
Ne dőljön be a videokártyák dobozain található színes feliratoknak!

A CHIP magazin két verzióban jelenik meg:

DVD melléklettel

CD melléklettel

A nagy CHIP update csomag

22 **Gyors segítség sorban állás, kompromisszumok és vastagon felszámolt óradíj nélkül. A CHIP minden frissítést, javítást, meghajtószoftvert megad, amelyekkel gépe pillanatok alatt új erőre kap.**

CD/DVD melléklet március

- **Teljes változat: O&O DiskImage 2 SE**
  Telepítse az egyik legjobb archiváló programot a CHIP DVD-jéről
- **Zseniális nyelvleckék**
  Friss és lebilincselő angol nyelvleckék MP3 formátumban
- **Csak a CHIP-en: Nagy Update csomag**
  Több GB meghajtóprogram és Windows-javítás
- **Teljes változat: Dativus KLIKK**
  A legnépszerűbb angol-magyar gyorsszótár 30 napos demóváltozata
- **Ingyen a CHIP olvasóinak: Photo Commander 5**
  Ezzel villámgyorsan rendbeszedheti a képgyűjteményét
- **Honosító műhely: csak magyarul!**
  Több mint 50, rendszeresen frissített, magyar nyelvű szoftver

A TELJES CD/DVD TARTALOM A 6. OLDALON

Teszt: Operációs rendszerek

38 Vista, vagy MAC OS, vagy Linux: felveszik a versenyt az újak a Windows XP-vel?

72 TERMÉK TESZTJE

HARDVER

ALAPLAP
ASUS Striker II Formula..... 75
Gigabyte 73UM-S2H 75
MSI K9A2 CF..... 75
Intel V8 platform..... 76
ASZTALI PC
HRP Intensa PC..... 76
AV JELTOVÁBBÍTÓ
Marmitek Invisible Scart 300..... 77
DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP
Nikon D300 79
EGÉR
Microsoft Wireless Laser Mouse 6000..... 77
GPS/PDA TELEFON
Mio A702 78
HD KAMERA
Canon HV20; Canon HG10; Sony HDR-SR8E; Panasonic HDC-SX5; JVC GZ-HD7; Sony HDR-SR1E; Panasonic HDC-SD5; Sony HDR-CX6E..... 60
JÁTÉKVEZÉRLŐ
Saitek Pro Flight Yoke System 80
LÉZERNYOMTATÓ
OKI C5800n; Xerox Phaser 6180N; Samsung CLP-600N; HP Color LaserJet 2605dn; Konica Minolta magicolor 2530DL; Epson AcuLaser C1100N; OKI C3400n; Lexmark C530dn; Samsung CLP-350N; TallyGenicom 8108N 68
MEREVLEMEZ
Samsung HD103UJ..... 80
MP3-LEJÁTSZÓ
iRiver clix2..... 79
NOTEBOOK
IQ 825IC; Toshiba L40-14H; Fujitsu-Siemens Amilo Li1718; ASUS X51R; Dell Inspiron 6400; MSI VR601X; Clevo M66S; Fujitsu-Siemens Esprimo V5535..... 70
Acer TravelMate 6592 3G 79
OKOSTELEFON
Nokia N82 78
TFT MONITOR
Samsung SyncMaster 2493HM..... 80
VIDEOKÁRTYA
ASUS EN8800GT 1GB, ASUS EN8800GT 512 MB, Gigabyte NX88T256H..... 48
ASUS 8800GT TOP 512M 76
VOIP-TELEFON
SMC TigerVOIP Wi-Fi SIP Phone (SMC WSP-100) 78

SZOFTVER

ASZTALI KERESŐ
Superior Search 5.0.6 Home 81
BACKUP SZOFTVER
True Image 11 Home 82
CD-DVD ÍRÓ PROGRAM
Cyberlink Power2Go 6 81
EBAY ALKALMAZÁS
eBay Desktop Beta83
FÁJLSZINRONIZÁLÓ
ADCS 1.21 81
FOTÓKATALOGIZÁLÓ
Digital Photo Maker 2008 82
INGYEN PROGRAMOK
Pictomio 0.3 alpha, OrbitDownloader 2.6.1, HC Encoder 0.21, Winamp Essentials 5.5, IDPhoto? Studio 2.3, Vista Start Menu 2.7, Sweet Dreams 1.1 , IBM Lotus Symphony, Free PDF to Word Doc Converter, YouPlayer 0.9.5, System Information 1.73 , Stream Hijacker 0.7.1.4 110
OPERÁCIÓS RENDSZER
Windows XP, Ubuntu Linux, Mac OS 10.5, Windows Vista 38
RENDSZERHANGOLÓ
Fix-It Utilities 7 Express..... 82
TŰZFAL
Smoothwall Express 3.0..... 83
ZENELEJÁTSZÓ
AIMP2 83

52 **CHIP CPU/GPU kalauz**
A Magyarországon kapható összes videokártya és CPU összevetése. Árak, teljesítmény

56 **Freeware kontra Nero**
Megmutatjuk, mikor melyik íróprogramot érdemes választanunk: a Nerót vagy mást

60 **Teszt: 8 nagyfelbontású kamera**
150 ezer forintért már vannak HD kamerák, megmutatjuk, melyik készülék a legjobb

64 **Ingyen fotóeszközök**
Képkezelés, szerkesztés, bemutatókészítés: a CHIP csomagjával profin és egyszerűen

68 **Expressz teszt: színes lézernyomtatók**
Tények röviden és velősen a 10 legjobb lézeres készülékről

70 **Teszt: olcsó notebookok**
A legnagyobb márkák is kínálnak olcsó noteszgépeket, de megéri ezeket választani?

74 **Hardver- és szoftvertesztek**
Rövid, de tartalmas bemutatók a legújabb hardverekről és szoftverekről

84 **CHIP TOP 10**
Folyamatosan teszteljük a legjobb IT-termékeket, és aktuális rangsort közlünk róluk

GYAKORLAT

88 **Bittorrent: gyorsítsuk a letöltéseket!**
A CHIP megmutatja, hogyan cselezhetjük ki az internetszolgáltatókat

90 **Mini Linuxok**
A CHIP húsvéti tojásában 7 Linux-verziót talál, minden feladatra

96 **Internetezés állami ellenőrzéssel**
A CHIP segít elbújni a kíváncsi szervezetek tekintete elől

100 **Az internetmaffia nyomában**
Beépültünk, hogy bemutathassuk a cyberbűnözők módszereit

110 **Ingyen programok**
Mindig a hónap freeware és open source termékéből választjuk ki a legérdekesebbeket

118 **Tippek & trükkök**
Hasznos tippjeink garantálják Önnek a gondtalan számítógép-használatot

MAGAZIN

114 **Intelligens autók**
A robotizált autók versenyén sofőr nélkül kell a járműveknek megtenni az utat

131 **Plusz 32 oldal Computer Panoráma melléklet**
A CP legnépszerűbb rovatai a CHIP-ben: hálójáró, digitális fotósuli...

ÁLLANDÓ ROVATAINK

3 **Vezércikk**
6 **Programok a CD-/DVD-mellékleten**
12 **Mailbox**
106 **Gyors segítség – olvasóink kérték**
130 **Előzetes áprilisi számunkból, Impresszum**

Új HD kamerák

60 Gyönyörű kép, alacsony ár: A CHIP 8, 150 ezer forintos nagyfelbontású kamerát hasonlított össze

Teszt: olcsó notebookok

70 A CHIP megvizsgálta az olcsó noteszgépeket: valóban jók, vagy csupán olcsók? Meglepő eredmények születtek

CD- és DVD-tartalom

Ez alkalommal különösen erős válogatást kínálunk olvasóinknak: több gigabájtnyi meghajtóprogramot és Windows-frissítést, szuper rendszerpogramokat, az egyik legjobb angol–magyar gyorsszótárat és még egy sor aktuális és lebilincselő angol nyelvleckéket is.

CRAZYTALK 4 SE

Beszélő képek

TELJES VERZIÓ

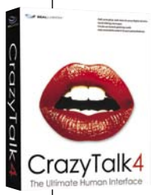

Vicces üdvözlőlapokat, DVD-menüket készíthetünk a Reallusions szoftverével. Ehhez mindössze egy portréfotóra lesz szükségünk – a Crazytalk pillanatok alatt animált arcokká változtatja az állóképeket. A technológiát Facetrix névre keresztelték a fejlesztők, és nagyszerűen alkalmazható rajzolt karakterekre vagy állatok fejére, a végeredmény pedig meglehetősen szórakoztató háromdimenziós hatást kelt.

Nemcsak a merevlemezről nyithatjuk meg a fotókat, hanem használhatjuk közvetlenül a géphez csatlakoztatott szkennert is. Fontos a szemöldök, a száj és a szem kontúrvonalainak pontos megadása, hiszen a körültekintő munka hozza meg a lehető legjobb arcmozgást. Szinte bármilyen arckifejezést előcsalogathatunk, ha a kijelölt vonalak segítségével használjuk a beépített emóciókat (mosoly, harag, öröm, csalódottság stb). Sőt! Érdemes a kifejező mozdulatok intenzitását tovább állítani, mert ezzel még egyedibb karaktereket hozhatunk létre.

Miután végeztünk, az elkészült animációt egyetlen tömörített, futtatható állományba rögzíthetjük, majd e-mailben továbbíthatjuk. Az sem akadály, ha az animáción egy másik szoftverrel további utómunkát is szeretnénk végezni: mentsük el a fájlt egyszerű AVI formátumban, legfeljebb 720×480-as felbontásban. A program képes Realmedia, Windows media, animált GIF vagy képkockákra bontott exportálásra is.

O&O DISKIMAGE 2 SE

Adatbiztonság

TELJES VERZIÓ

Továbbra is az egyik kedvenc archiválóprogramunk a Diskimage, amely az O&O-tól megszokott praktikus lehetőségeket letisztult, jól átlátható kezelőfelületen tárja elénk. A 2.0-s verzió legnagyobb újdonsága, hogy immár teljesen kompatibilis a Windows Vistával és a 64 bites rendszerekkel.

Hasznos funkció, hogy a lemezképek elkészítésekor zárolhatjuk a meghajtót. Például egy írható, hálózati drive-ot védhetünk így, amelyet közvetlenül a program segítségével csatolhatunk a rendszerhez. Természetesen a mentést a megszokott módon klasszikus CD vagy DVD méretre is darabolhatjuk, az archiválás végeztével a szoftver ellenőrzi a lemezkép sértetlenségét. Az beépített CD-DVD író funkció segítségével az adatok egyből optikai lemezre kerülhetnek.

Időt és erőforrást spórol nekünk és megkönnyíti a gyakori mentést, ha használjuk a „hozzáadott archiválás" funkciót. Ekkor a Diskimage csak a könyvtárak közötti változásokat rögzíti. Amennyiben nem akarjuk, hogy adataink illetéktelenek kezébe kerüljenek, akkor titkosítsuk ezeket 128 vagy 256 bites AES szabvány szerint. Később a backup könyvtárunkat, fájlokat, archívumokat csak jelszó ellenében lehet megnyitni.

A lemezképek tartalmát a virtuális meghajtó segítségével nézhetjük meg. Ezt használva kibontás nélkül tallózhatunk az archívumban, vagy menthetünk le egy-egy szükséges fájlt másik mappába, az Asztalra.

PC TUNE-UP

Gyors hangolás

TELJES VERZIÓ

Ez a hasznos kis program megvédi a Windows rendszerfájljait és a rendszerleíró adatbázist. Segít abban is, hogy ezeknek a létfontosságú elemeit a rendszer mindig a lehető leggyorsabban érhesse el. Használjuk rendszeresen, és biztosak lehetünk abban, hogy operációs rendszerünk új erőre kap, és az XP sokkal biztosabban üzemel majd.

Első lépésben a program a legfontosabb fájlokról biztonsági mentést, visszaállítási pontot hoz létre. Ezek a pontok jelentik majd a stabil alapot: bármikor visszaállíthatóak, ha valamilyen rendszerhiba lépne fel. Ezt követően elemzi a merevlemezt és a rendszerleíró adatbázist. Minden gyanús, hibás bejegyzésre felhívja a figyelmet, megkeresi a korrupt, töredezett fájlmaradékokat. Nézzük át az eredményeket és jelöljük ki, hogy melyik problémás bejegyzést, fájlt szeretnénk javítani. Pozitívum: a javítás magában foglalja a hibás fájlok eltávolítását, a registry javítását és a töredezettségmentesítést is.

A munka végeztével tájékoztatást kapunk a megtakarított lemezterület méretéről, és grafikonon tekinthetjük meg a rendszerfájlokkal végzett műveleteket, sérült-e valamelyik, stb. A teljes karbantartást futtathatjuk automatikusan napi, heti, havi rendszerességgel (az automata karbantartásról a 2007/12-es CHIP 98. oldalán olvashat részletesen).

AKTUÁLIS ÉS LEBILINCSELŐ

Angol nyelvleckék MP3-ban

FREEWARE

A hordozható lejátszó a mindennapi élet részévé vált. Hallgatjuk a metrón, magunkkal visszük nyaraláskor, és kocogni sem indulunk el nélküle. Vessük be a nyelvtanulásban is! Az ESL Podcast cég mögött 30 év nyelvtanítási tapasztalat áll: friss, aktuális, lebilincselő, életszerű párbeszédeket készítenek. Közülük most három leckét MP3 formátumban adunk át olvasóinknak: segítségükkel belekóstolhatunk a nyelvtanulás új módszereibe.

UNREAL COMMANDER 0.93.630

Az ingyenes fájlkezelő

FREEWARE

Az ingyenes, magyar nyelvű fájlkezelő megszólalásig hasonlít a Total Commanderre, kétségtelen előnye azonban, hogy nem kell érte fizetni.

A kétpaneles felületen kényelmesen navigálhatunk a mappák és fájlok között, végezhetünk különböző műveleteket. Az Unreal Commander kezeli a tömörített fájlokat, beépített FTP klienssel rendelkezik, képes a könyvtárak szinkronizálására is. Használatához ingyenes regisztráció szükséges.

BIZTONSÁGI CSOMAG

Tökéletes védelem a CHIP-olvasóknak

CHIP VÁLOGATÁS

A CHIP garantálja a biztonságot: minden hónapban átnyújtunk olvasóinknak egy teljes biztonsági csomagot. Válogatásunk tartalmazza a legjobb vírusirtókat, kémprogramirtókat, ingyenes tűzfalat, és a leghatékonyabb spamszűrőt. Bármire is legyen szüksége gépének védelme érdekében, DVD és CD mellékletünkön mindig, mindent megtalál. A programokat természetesen havonta frissítjük.

A szupergyors NOD32-t a *www.nod32.hu/chip* oldalon lehet regisztrálni, az újságban minden hónapban frissülő kód segítségével. E havi kódunk: **z4gx48**

Biztonságicsomag-tesztünk győztese a Kaspersky Anti-Virus. A magyar nyelven is használható Kaspersky 7.0.0.125 vírusirtóját a DVD/CD-n mellékelt kulcsfájl segítségével kell aktiválni, ehhez pontos útmutatót talál a lemezmellékleten. Olvasóink a magyar nyelvű Panda 2008-as Internet Security csomagját is kipróbálhatják. A program telepítése közben, az interneten keresztül aktiválható.

A biztonsági csomagban szereplő és rendszeresen frissített további szoftverek: Avira AntiVir Personal Edition Classic 7.06, AVG AntiVirus Free 7.5(516), Ad-Aware 2007 7.0.2.6, Spybot Search & Destroy 1.5.2.20, Comodo Firewall Pro 2.4.18, Spamihilator 0.9.9.38

Programok a CD-n és a DVD-n

Teljes verziók csak a Chip olvasóinak
- Ashampoo Photo Commander 5
- Magix Music Maker 14 Silver
- O&O DiskImage 2
- Crazy Talk 4
- PC Tune-Up 1
- Dativus Klikk gyorsztótár – 30 napos változat
- McAfee Internet security 2008 – 90 napos változat
- PC Booster 4

Új verziók – csak magyarul
- Everest Ultimate 4.20
- Hugin 0.7 beta4
- Undelete Plus 2.94
- Revo Uninstaller 1.42
- Irfanview 4.1

A nagy Chip update csomag
- Több gigabájtnyi illesztőprogram egy helyen

A Nero riválisai
- CDBurnerXP 4.0.022
- ImgBurn 2.3.2
- IsoBuster 2.3
- Nero CD-Speed 4.7.7.15
- Super v. 2008 build24
- Media Player Classic 6.4.9.1
- FFDShow 20061230
- VideoSpin 1.1
- Styler 1.6.0
- Exact Audio Copy v. 0.99 PB3
- Wavepad 3.05
- Foobar 2000 0.9.5
- Easy Burning 2.03
- AVInaptic 1.1.1.8

A legjobb ingyenes fotóeszközök
- Picasa 2.7.37.36
- Gimp 2.4.2
- GTK+ Runtime Environment 2.10.13
- Slideshow pro 9.8.14

Mini Linuxok – Szuper ingyenes eszközök
- GeekBox 1.1
- Damn Small Linux 4.2.3
- Sidux Lite 26.12.2007
- Phantomix 4.0.2
- Feather linux 0.7.5
- SystemrescueCD 0.4.2
- Puppy Linux 3.01

Anonim szörfözés – Böngészés titokban
- Proxomitron Naoko 4.5
- JAP 00.09.010
- ANTs P2P beta 1.6.0

Bittorrent kliensek – Gyorsított letöltések
- Azureus/Vuze 3.0.4.2
- uTorrent 1.7.7
- BitComet 0.98
- BitTornado 0.3.18

Ingyenes Eszközök – Igényes válogatás
- Pictomio 0.3alpha
- Orbit Downloader 2.6.1
- HC Encoder 0.21
- Winamp essentials 5.5
- IDPhotoStudio 2.3
- Vista StartMenu 2.7
- Sweet Dreams 1.1
- IBM Lotus Symphony
- Free PDF to Word doc Converter 1.1
- YouPlayer 0.9.5
- System information 1.73
- Stream Hijacker 0.71.4

Angol nyelvleckék – MP3-ban
- ESL Podcast 164
- ESL Podcast 279
- ESL Podcast 170

A hónap játékai
- Nitro Stunt Racing demo
- Frets on Fire 1.2.512
- Glest 2.01
- Peggle deluxe 1.01 demo
- Ski Challenge 2008

A legfrissebb programok e havi számunkban
- Advanced Player Pro 2.45
- Artisan DVD_DivX Player 3.41
- BCArchive 1.08.8
- CCleaner 2.04.543
- Express Rip 1.48
- FastStone Image Viewer 3.5
- Flickr Uploader 3
- Free Download Manager 2.5.747
- Notepad++ 4.7.5
- PhotoOnWeb 0.70.2 Beta
- Real Desktop Light 1.29
- RipBot264 1.8.3
- Unreal Commander 0.93.630
- USB Safely Remove 3.2
- WinBubble15

Program a DVD-n! Program a CD-n!

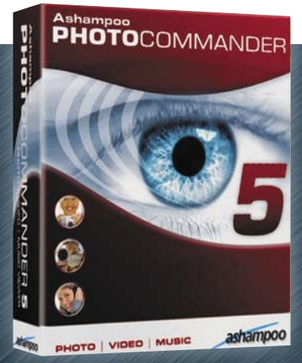

Képeink végre katonás sorrendben

TELJES VERZIÓ Ashampoo Photo Commander 5: villámgyorsan rendbe szedheti szétszórt képeit a PC-jén ezzel a nagyszerű, magyar nyelvű képmenedzserrel.

Egyre több a digitális fényképe? Gyorsan szüksége lenne az egyik fotóra, de percekig hiába keresgeti? Mindannyiunk számára ismerős lehet ez az érzés. Tudjuk, hogy a képek egyik része az Asztalon van, a másik része a Windows képek könyvtárában, de nyilván a merevlemezen még rengeteg további mappa is rejt értékes emlékeket. Sajnos a keresés a számozott fájlnevek esetében szinte lehetetlen. És akkor még nem is beszéltünk a Windows kereső funkciójának gyengeségeiről... Éppen itt az ideje ezért, hogy egyszer és mindenkorra rendbe tegyük a képgyűjteményünket! Ebben segít a teljesen magyar nyelvű és a CHIP DVD-ről most ingyenesen telepíthető Photo Commander 5.

GYORSAN ÉS EGYSZERŰEN A képeket már a böngésző felület előnézeti ablakában is szerkeszthetjük

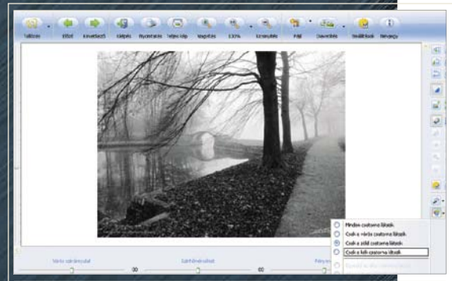

CSATORNÁK Komolyabb utómunkánál színcsatornákra (RGB) képes felbontani a fotót, így egyszerűbb a kívánt részleteket kiemelni

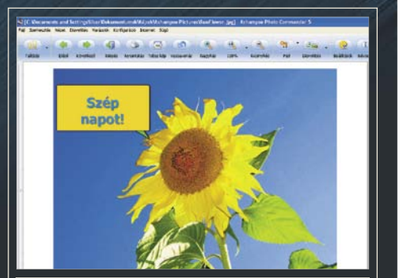

ESZKÖZVÁLASZTÉK Egy kis kreativitással a növényeket is szóra bírhatjuk a megfelelő eszközöket bevetve

1 Rendrakás és törlés

A program szinte minden általános képformátumot ismer. És időtálló is, hiszen ha rendelkezünk a megfelelő pluginnel, akkor a számára ismeretlen vagy épp újonnan megjelenő fájlformátum olvasására is „megtanítható". Rögtön a telepítés után felismeri például az Adobe Digital Negative vagy a Canon RAW formátumokat, így a digitális fotónegatívok között is szemezgethetünk vele. Miután a képeket, hangokat, videókat különféle mappákban elhelyeztük, használjuk a fájlok csoportos átnevezése funkciót.

Jó néhány könyvtár kétszer szerepel a merevlemezünkön? Sok-sok fotót összevissza másoltunk már? Semmi gond, mert az azonos nevű fotóinkat pillanatok alatt megkereshetjük vele. De még ennél is tovább megy: képes tartalom alapján kiszűrni a hasonlóságot. Az egyezőség százalékát változtatva könnyen felkutathatjuk a hasonló kompozícióban készült vagy épp csak finoman módosított fotóinkat is. Egyszerű a videofájlok rendezése is: a böngészőablak pontosan beszámol a videó hosszáról, felbontásáról, tömörítő kodek típusáról és alkalmazott bitrátájáról, méretéről. A kijelölő sávval lépkedve a fájlok között, az éppen kijelölt fájl lejátszása automatikusan elindul.

2 Piros szemek nélkül

Ha a PC-hez szkennert is csatlakoztattunk, akkor a Photo Commanderrel bármilyen dokumentumot a merevlemezre menthetünk (például a régebbi papír alapú fotógyűjteményünket). A beépített képszerkesztővel a fotókat átméretezhetjük, elforgathatjuk, eltávolíthatjuk a vörös szemeket, klónozhatunk bizonyos területeket, illetve korrigálhatjuk a kép színhőmérsékletét. Egyetlen kattintással készülhet a fotóból mozaikkép, ceruzarajz vagy dombormű imitáció, illetve tetszőleges szövegeket is felírhatunk vele a képre szövegbuborékok formájában (lásd képünket balra).

Ha már elégedettek vagyunk a végeredménnyel, akkor publikáljuk a képeinket az interneten. Néhány egyszerű lépésben a program a képeinkből webes galériát készít nekünk, amelyet aztán bárki meglátogathat.

3 Családi naptár születésnapra

Kedvenc képeinkből klasszikus, modern vagy informatív stílusban akár ízléses naptárat is szerkeszthetünk. Ezek után a PNG fájlokat már csak ki kell nyomtatni. A képsorozatainkat természetesen CD-re vagy DVD-re is archiválhatjuk a Photo Commanderrel.

Ha még nem rendelkeznénk elég fotóval: tetszőleges gyorsbillentyű lenyomásával a képernyő tartalmát is lefényképezhetjük, lelophatjuk.

Szuper védelem a 2008-as veszélyekre

90 NAPOS TELJES VERZIÓ McAfee Internet Security 2008
Erősítse meg védelmi vonalait a McAfee legújabb biztonsági csomagjával. Szüksége lesz rá...

„Sosem látott koncentrált támadás éri majd 2008-ban a internetezőket" – vélekednek a szakértők. Az idén már nem engedhetjük meg magunknak, hogy védelem nélkül merészkedjünk a világhálóra. A CHIP minden hónapban remek vírusirtókat kínál a lemezmellékletén, most pedig átnyújtjuk olvasóinknak a McAfee 2008-as biztonsági csomagjának három hónapos változatát.

Ha a telepítéskor a gép eléri az internetet, akkor a számítógépünkre egyből a legfrissebb összetevők kerülnek. Ahogy azt megszokhattuk már más IS csomagoknál is: a szolgáltatások koordinálását és a kritikus beállítások értesítését a Windowstól ez alkalommal is a gyártó, esetünkben a McAfee biztonsági központ veszi át.

1 Klasszikus védelem

A teljes csomag garantálja a biztonságos böngészést, segít kordában tartani a gyerekeket az interneten, véd a chatprogramokon terjedő fertőzött fájloktól és a postafiókba érkező spamek ellen. Természetesen felveszi a harcot a klasszikus vírusokkal is.

Ha a Windows összetevőkben egy szoftver változtatást akar végrehajtani, akkor a rendszerőr erről tájékoztat minket. A hálózatfelderítés részben pontos információkat kapunk arról, hogy milyen típusú kapcsolattal csatlakozunk az internethez, valamint hogy milyen további eszközök tartoznak még a hálózatunkhoz. Védtelen gép észlelése esetén a program javaslatot tesz a probléma megoldására. A legnagyobb biztonságban akkor leszünk, ha konfiguráljuk a személyes tűzfalunkat. Ez figyeli a kimenő és bejövő adatforgalmat, illetve korlátozhatjuk vele bármilyen alkalmazás online szabadságát, aktivitását is. Időnként érdemes áttanulmányozni a forgalomanalízis-statisztikákat.

Végül, ami nagyon fontos lehet: egyszerűen leleplezhetjük a rosszindulatú programok aktivitását, ha meglessük, hogy mely alkalmazások mely portokat nyitják meg az online kommunikációhoz.

2 Tudatos, veszélytelen szörfözés

Az internet cenzúrázása szinte lehetetlen, a gépünket azonban már rövidebb pórázra foghatjuk. Például a biztonsági központban megadhatjuk, hogy a böngészőnk milyen webhelyeket érhessen csak el. Letilthatjuk egy-egy oldal elérését a lapon előforduló szavak alapján is, illetve a kulcsszavakat korhatárokhoz és fiókokhoz is köthetjük. Ha egy gyanús weboldal kerül elénk, kérjük ki a SiteAdvisor véleményét. A McAfee saját laborja igyekszik minden webhely hitelességét, megbízhatóságát feltérképezni. Ezek alapján tudatja a felhasználóval, hogy a látogatott oldal mentes-e a vírusoktól, a kémprogramoktól, és hogy a szerteágazó linkek veszélyesek-e számunkra.

3 Bőséglkosár

A McAfee-t takarítóként is bevethetjük: törli a felesleges, ideiglenes mappákat, elveszett fájldarabokat a Windowsból, eltávolítja az internetböngészők gyorsítótárait. Mint ahogy a legtöbb műveletnél, tájékoztatást kapunk a legutóbbi futtatás időpontjáról és a végrehajtás hatékonyságáról. A tűzfal naprakész konfigurálásában további segítséget jelent a hackerfigyelő tanácsadó rendszer. Ennek megvalósításához a McAfee önálló közösség létrehozását szorgalmazza a hackerwatch.org égisze alatt. Böngésző nélkül, a biztonsági központból is futtatható szolgáltatás megmutatja a közelmúltban „legdivatosabb" protokollon és porton végrehajtott támadási kísérleteket. A közösséghez mi is csatlakozhatunk.

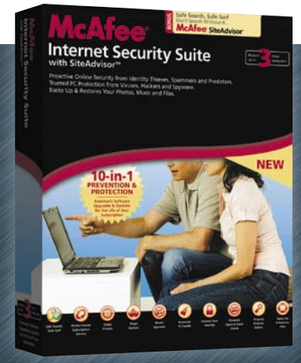

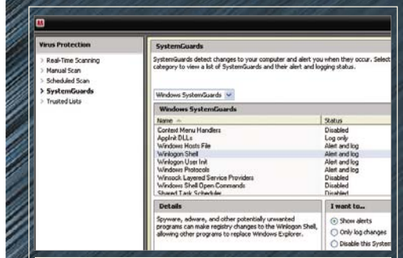

VÉDELEM A rendszerfájlok, programok és böngészők komponenseinek védelmét külön is bekapcsolhatjuk

NAPLÓ Ide minden esemény szisztematikusan bekerül, melyeket megnyitva még többet tudhatunk meg a történtekről

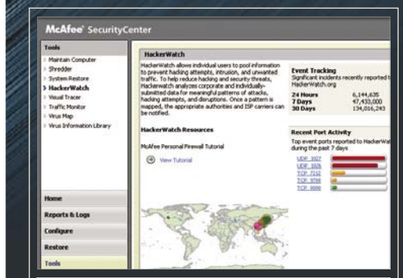

MEGTÁMADOTT PORT 2008. február 2. környékén a támadók legtöbbször az 1027-es porton próbálkoztak Ázsiában

PC BOOSTER

Teljesítménynövelés

TELJES VERZIÓ

Az operációs rendszer és a hardverek közötti együttműködési szabályokat és a Windows viselkedését változtathatjuk ezzel a szoftverrel. Számos funkció viszont csak Windows 95/98/ME felhasználók számára elérhető. A számítógép használatakor előforduló gyakori lemezműveletek esetén növelhető a teljesítmény, ha a PC booster segítségével megnagyobbítjuk a gyorsítótár méretét.

Az optimalizálás az optikai meghajtók használatát is kíméletesebbé teszi. Természetesen a Windows működését is befolyásolhatjuk pozitívabb irányba. Az internetezéshez szükséges csomagküldési szabályokat egyéni igényeinknek megfelelően módosíthatjuk. A program a háttérben fut, és rábízható a memória automatikus kezelése (felszabadítása). Ekkor egy megadott telítettségi szint felett a RAM-ot megtisztítja a felesleges adatoktól.

Az automata tuning funkció minden olyan rendszerelemet megvizsgál, amivel képes a rendszer használatát kényelmesebbé, gyorsabbá tenni. Az eredményeket áttekintve dönthetünk a végrehajtásról.

DATIVUS KLIKK

Angol–magyar/Magyar–angol gyorsszótár

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

Egyetlen kattintással szótárazhatunk a legnépszerűbb Windows-alkalmazásokban anélkül, hogy azokból ki kellene lépnünk. A szótárprogram kezelőfelületén egy csúszkát találunk, amelyet jobbra-balra húzogatva állíthatjuk a segédprogram ablakának láthatóságát, akár a szinte teljesen átlátszó szintre is.

A gyorsszótár egyike a napjainkban Magyarországon található legnagyobb angol–magyar, magyar–angol szótáraknak. Az adatbázisában az általános, illetve szlengszótáron kívül gazdasági (pénzügyi, kereskedelmi), politikai, jogi, műszaki, informatikai, orvosi és biológiai szakszótár is megtalálható. Ahogy megtudtuk: a közeljövőben katonai szakszótárral is bővül a program. Könnyedén felismeri a ragozott szavak szótövét, így olyan segítséget nyújt, amire a nyomtatott szótárak nem, és az elektronikus szótárak közül is csak kevés képes.

A KLIKK alapesetben az Internet Explorer, Microsoft Outlook, Microsoft Outlook Express és Microsoft Word programokban alkalmazható, illetve minden olyan alkalmazásban, ami RichEdit vagy Internet Explorer ablakot használ.

HONOSÍTÓ MŰHELY

Magyarul mégiscsak könnyebb

CHIP VÁLOGATÁS

E havi újdonságaink: frissült az egyik legnépszerűbb rendszerdiagnosztikai program az Everest Ultimate. A 4.2-es változatot a legújabb processzorokkal és memóriákkal tették kompatibilissé a magyar fejlesztők. Használja Ön is 30 napig ingyenesen a programot a CHIP lemezmellékletéről telepítve.

Véletlenül kitörölt adatainkat nyerhetjük vissza az Undelete Plusszal. A futtatás után a program átvizsgálja a kijelölt merevlemezt, USB-kulcsot, majd összeállítja és elénk tárja azoknak a fájloknak a listáját, amelyeket az Intéző vagy a Total Commander már nem tud megmutatni. Egyetlen kattintás, és ezeket a segítségével gond nélkül visszakaphatjuk.

Rendületlenül tovább gyűjtjük olvasóinknak a hasznos magyar nyelven is elérhető programokat. A válogatás nagyobb része teljesen ingyenesen használható freewareeket tartalmaz, kisebbik része pedig korlátozott ideig használható shareware-eket.

Felhívás: Amennyiben látott az interneten egy hasznos magyar nyelvű programot, vagy épp saját maga készített fordításokat, kérjük, keresse a CHIP szerkesztőjét

UPDATESTAR 1.1.246

Naprakész szoftververziók

FREEWARE

Az UpdateStar nagy feladatot vesz le a vállunkról. Folyamatosan figyeli, hogy a gépre telepített szoftvereinkhez található-e az interneten frissebb változat. Listát készít azokról a programokról, amelyekhez letölthető frissítés, ezeket a download gomb lenyomásával azonnal el is kezdhetünk letölteni. Beállíthatjuk az ellenőrzés gyakoriságát napi, heti vagy havi szinten.

STELLARIUM 0.9.1

Virtuális planetárium

FREEWARE

A Stellarium szabad, nyílt forráskódú számítógépes planetárium program. Élethű 3D-s látványt tárelénk – mintha szabad szemmel, binokulárral vagy távcsővel néznénk az eget. Több mint 600 000 csillag mellett csillagképek vonalrajzai és illusztrációi, csillagködök képei, élethű Tejút, a bolygók és holdjaik is megtalálhatók a programban.

HAMACHI BASIC 1.0.2.4

Helyi hálózat bárhol

FREEWARE

Ez a furcsa elnevezésű szoftver – amelyet 2006-ban megvásárolt a LogMeIn Inc., a RemotelyAnywhere alkotója –, egy virtuális magánhálózati alkalmazás, amely távoli számítógépeket képes összekötni úgy, mintha a kommunikáció helyi hálózaton keresztül történne.

Egyszerű megoldást nyújthat, amikor a hálózati router nem hozzáférhető ilyen jellegű konfigurálásra, esetleg nincs megfelelő tapasztalat a megfelelő beállításhoz vagy publikus/vezeték nélküli hozzáférésen keresztül szeretnénk távoli gépekkel kapcsolatot teremteni. Minden funkció elérhetővé válik, ami a helyi hálózaton (LAN) lehetséges. Nem véletlen tehát, hogy a program a játékosok körében a legnépszerűbb.

Számítógépek távoli adminisztrációjára is lehetőség van. Az adatforgalom titkosított kapcsolaton keresztül folyik, nem férhet hozzá illetéktelen személy. Jelenleg támogatott operációs rendszerek: Windows XP/Vista, Linux és Mac OS X. A használatról bővebb információt a *http://hamachi.workforyou.hu/* webhelyen találunk.

A HÓNAP JÁTÉKAI

Néha pihenni is kell

CHIP VÁLOGATÁS

Ez alkalommal a főszerep nem a több GB-os játékdemóké, hanem két kisebb, de szórakoztató játéké, amelyek közül legalább az egyik garantáltan lenyűgözi majd és még a helyből sem fog kifutni a merevlemezén.

A Nitro Stunt Racing látványos, arcade jellegű autóverseny, a hatalmas ugratások és a féktelen sebesség szerelmeseinek – egyetlen hátránya, hogy a demó csak egyetlen pályát tartalmaz. A Frets on Fire egy elképesztően jó gitár szimulátor. A PC-n is megjelent Guitar Hero III iszonyatos gépigényéhez képest minimális a rendszerkövetelménye. laphelyzetben számítógépünk billentyűjét fordítva tartva bravúrozhatunk az F1-F5 gombok, és az Enter gomb nyomogatásával, de csatlakoztathatók a különböző gitárkontrollerek is, így az Xbox gitár is. Telepítéskor a program mindössze két számot tartalmaz, de ez a mennyiség növelhető egyrészt a játék közösségi oldalán található több tucat dallal, másrészt importálhatók a Guitar Hero I-II slágerei is. A Frets on Fire beépített dalszerkesztőt is tartalmaz, így bárki elkészítheti saját gitárszólóját.

USB SALEFY REMOVE 3.2

Biztonságos hardvereltávolítás

PRÓBA VÁLTOZAT

A remek kis segédprogrammal biztonságosan állíthatjuk le a számítógépünkhöz csatlakoztatott USB-meghajtókat, akkor is, ha az operációs rendszer nem engedné eltávolítani az eszközt a rendszerből. A meghajtó tartalmát is megtekinthetjük, illetve kezelhetjük vele. Használatát billentyűparancsok, illetve az egész rendszerben érvényes gyorsbillentyűk teszik még kényelmesebbé.

CYBERLINK POWER2GO 6

Minden médiát megír

PRÓBA VÁLTOZAT

A megbízható szoftvereiről híres Cyberlink CD-DVD író programja videó, adat vagy bootlemezek létrehozására is alkalmas. A drag and drop írás használatával állományainkat egyenesen meg tudjuk írni a Windows Sidebar segítségével. Természetesen támogatja a Bluray és HD lemezek írását, továbbá Vista-kompatibilis.

VISTAPACK 2.2

Vista külső XP-re

FREEWARE

Amikor valaki nem szeretne Microsoft Vista operációs rendszerre váltani, bizonyára nem véletlenül teszi. Könnyen megeshet azonban, hogy az új külsőre azért mégiscsak igényt tartanánk. Ebben segít a Vistapack ingyenes „vizuálcsomag" a Windows XP számára. Ezzel a remek csomaggal felidézhetjük a Vista hangulatát.

Lecserélődik többek között az ablakok fejléce (és átlátszó is lesz egyben), a tálca, start menü és a Windowshoz alapvetően társított kiterjesztések ikonjai is. Opcionálisan bekapcsolható a klasszikus Aero kurzor- és fontséma, és eltávolíthatjuk a kijelentkező üzeneteket is.

A naplóbejegyzések gondoskodnak arról, hogy a változásokat nyomon követhessük. Ha a programot engedjük a háttérben futni, figyeli a Windows frissítésekor lecserélt fájlokat, és utána visszaállítja a szükséges elemeket is. Ha mégis visszatérnénk a klasszikus XP környezethez, az eredeti rendszerfájlok visszaállítására van szükség, amit a program természetesen automatikusan elvégez. Ezután a program eltávolítása a klasszikus módon történhet.

SYNCTOY V2.0 BETA

Könnyed szinkronizálás

FREEWARE

Előfordul, hogy munkáinkat egyszerre több gépen (munkahelyi PC + notebook) végezzük. A SyncToy használata könnyű és gyors módja adataink két számítógép közti szinkronban tartásának. A programmal lehetőségünk van előre kiválasztott mappákat és fájlokat szinkronizálni, így biztosak lehetünk benne, hogy fontos dokumentumaink legfrissebb verziójával dolgozunk.

KEEPASS 1.1

Jelszavaink biztonsága

FREEWARE

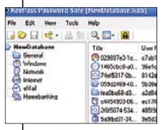

Az ember képtelen megjegyezni azt a sok felhasználónevet és jelszót, ami összegyűlik az internetezés vagy a programtelepítések során. A KeePass ezeket az adatokat egyetlen, magas titkosítású adatbázisban tárolja. Ez az adatbázis mindössze egyetlen fájlt jelent, ezért könnyen vihető át egyik számítógépről a másikra, akár egy USB kulcson is.

MAGIX MUSIC MAKER 14 SILVER

Zenebona

FREEWARE

A program egy csinos kis ízelítőt ad a Magix Music Maker 2008-as verziójából. Többsávos zeneszámokat készíthetünk számítógépünk és e szoftver segítségével. Összesen 16 különálló sávon állíthatjuk össze a dalokat.

Az igényes, áttekinthető kezelőfelületen könnyen eligazodik a felhasználó. A program már számos hangmintát tartalmaz, de ha nem kívánjuk importálni a rendszerbe, használhatjuk a keresőablakot egyszerű tallózóként is a merevlemezen.

A beépített hangszereken (hangmintákon) kívül, külső hangforrásból rögzíthetünk „zajokat", de van lehetőség audio CD-ről sávokat is másolni, amelyeket felhasználtunk a mű elkészítéséhez. A sávokra helyezett hangszereket különállóan láthatjuk el effektekkel. A program karaoke funkciója igyekszik eltűntetni a közép, azaz emberi hangokat. Egyszerűbb videoszerkesztő funkciók is elérhetőek ebben a verzióban. A karaoke funkció használata mellett a dalok szövegeit is elkészíthetjük. Azonosképp importálható videofájl is a projektbe.

Egy gondolattal gyorsabban

CHIP aktiválási kód: z4gx48

ESET
Smart Security

Gyors, teljes körű megoldás számítógépének védelmére

Az internet használata elképzelhetetlen biztonsági megoldások nélkül. A díjnyertes NOD32 vírusirtóra épülő ESET Smart Security vírus- és kémprogram-védelmet, tűzfalat, valamint levélszemétszűrőt is tartalmaz, így biztonságossá és kényelmessé teszi az internet használatát. Mindezt úgy, hogy nem lassítja le a számítógépet.

Az ESET Smart Security programcsomagot a CHIP olvasói a hirdetésen található kód segítségével ingyenesen használhatják.

Regisztráció: ww.eset.hu/chip

eset CHIP

Rólunk írták az olvasók

„Szeretném felhívni figyelmüket arra, hogy lapjuknak nagyon fontos szerepe van a magyarországi információs kultúra alakításában, amihez hozzátartozik az idegen szavak »beépülésének« folyamata nyelvünkbe!"

Nyelvünk sárba tiprása
CHIP 2008/02, 87. oldal

Aktualizáláson finomítani
CHIP-kalauz: CPU, GPU
CHIP 2008/02, 48. oldal

A CHIP-kalauz szerintem egy hatalmas jó dolog! Tudom, már régebb óta van ilyen, de mindig élvezettel csemegézem. Nem utolsó lehetőség az egész hazai mezőnyt magunk előtt (át)látni. Megfogalmazódott bennem pár gondolat, kérdés ezzel kapcsolatban. Egyik ilyen a mezőny teljessége. Végignéztem 6 online bolt processzorkínálatát a kalauz alapján, és begyűjtöttem az árakat. Sok olyan sor volt, ahova egyetlen árat sem találtam, ellenben volt egy-két olyan proci (pl. az X2 4000+), ami majd minden bolt kínálatában megtalálható volt még, de a kalauz nem sorolta fel. Tehát az aktualizáláson szerintem van még mit finomítani, főleg ha azt nézem, hogy a belépő kategória már több mint fele kifutó modell. (...) W. G.

CHIP *A kalauz sikerességén felbuzdulva e hónaptól a mobil processzorokkal 4 oldalasra bővítjük ezt a rovatot (52. oldal).*

A mezőnyben teljességre csak törekedni tudunk, a lap fizikai méretei és a termékek beszerezhetősége is komoly korlátot szabnak, ezért határoztunk úgy, hogy 50-ben maximáljuk a termékek számát. Az árak a leadáskori legfrissebb, magyarországi kiskereken fellelhetőek, ez alól a nagyon elavultak és a nagyon újak kivételek csupán. Ezeknél a legutolsó érvényes, illetve a legelső (általában euróból átszámolt, áfával terhelt) ezer darabos tétel esetén érvényes, hivatalos árat vesszük. Sok, már meglehetősen elavult termék azért marad még hosszú ideig a listán, mert tapasztalataink szerint ezek a modellek anno meghatározó, bestsellerek voltak a hazai piacon, ezért sok olvasónknál lehet ilyen, vagy ehhez hasonló teljesítményű és tudású eszköz, amihez könnyedén tudnak viszonyítani.

Hiányzó dsl.vmx fájl
Internetes banki biztonság
CHIP 2008/02, 84. oldal

Évek óta vagyok a CHIP magazin megelégedett előfizetője. A 2008. februári szám DVD mellékletén nem találom a dsl.vmx fájlt, ami cikkük szerint a Damn Small Linux VMware Playeren keresztül történő futtatásához szükséges. Az operációs rendszert biztonságos online bankoláshoz szeretném használni. C. I.

CHIP *A VMWare Playerrel futtatható Damn Small Linux (DSL) fájl helyett a teljes rendszer képfájlja került fel 2008/02-es DVD mellékletünkre. Természetesen ez is teljes értékű, ám máshogy kell indítani. A DVD Friss szoftverei közül telepítsük a VirtualBox nevű szoftvert (ingyenes), továbbá az online bank programcsomagban lévő dsl-4.0.zip-et tömörítsük ki merevlemezünkre. Ha ezzel megvagyunk, a magyarul is tudó VirtualBoxban válasszuk az Új virtuális gépet, majd a varázsló segítségével a rendszer típusánál a Linux 2.6-ot, és 128–256 MB memóriát választva jutunk el a virtuális merevlemezhez. A Bootolás merevlemezről opciónál a nincs merevlemez opció számunkra tökéletesen megfelelő, hiszen a DSL ISO képfájlból is fut, nem igényel telepítést használat előtt. A varázsló végeztével a CD/DVD-ROM opcióra kattintva csatoljuk a rendszerhez a Damn Small Linux képfájlját, majd a Start gombbal indíthatjuk is a virtuális gépen futó DSL oprendszert. Sok Sikert!*

Nyelvünk sárba tiprása
Internetes banki biztonság
CHIP 2008/02, 87. oldal

Hosszú évek óta vagyok hűséges olvasója mind a „megboldogult" Computer Panorámának, mind a Chip magazinnak. A tartalommal a mai napig maximálisan elégedett vagyok, egy dolog azonban mindig sértette az ízlésemet: nyelvünk sárba tiprása. A magam módján minden „atrocitást" „megbosszúltam" egy levéllel: pendrájv, fícsör, interfész, szervíz (mint szolgáltatás), komputer (ezt nem is értem, hisz a többi „legalább" fonetikusan lett leírva), stb. A legfrissebb, „összevont" szám azonban végleg „kiverte a biztosítékot". Ugyan nem sikerült fellelnem újból, hogy ki, hányadik oldalon követte el a „bűntettet", de még most is magam előtt látom: ímél.

Szeretném felhívni figyelmüket arra, hogy lapjuknak nagyon fontos szerepe van a magyarországi információs kultúra alakításában, amihez hozzátartozik az idegen szavak „beépülésének" folyamata nyelvünkbe! Szerintem egy alaplapnak tulajdonságai legyenek fícsör helyett, szolgáltatást nyújtson szervíz helyett, a drájv az nyugodtan lehet meghajtó, a komputer / kompjúter pedig egyszerűen számítógép. Bár joystick (dzsojsztik, hű!) helyett botkormányt, bluetooth (blútúsz, még jobb!) helyett kék fogat, e-mail helyett drótpostát feltételezhetően már nem fogunk használni, de nagyon nem mindegy, miként alakul nyelvünk sorsa... T. G.

CHIP *Az említett „ímél" szó természetesen hiba. Ezért olvasóink szíves elnézését kérjük.*

SEGÍT A CHIP

Olvasói levelek
1590 Budapest, Pf. 279
Szerkesztőség címe: 1113 Budapest, Nagyszőlős u. 11-15.
Fax: 577-2690
E-mail: chip@motorpresse.hu

Technikai kérdések
(hardveres és szoftveres)
Tesztlabor:
leveleslada@chiponline.hu
CD/DVD melléklettel kapcsolatos kérdések:
lemezmelleklet@chiponline.hu

Előfizetés
itelofizetes@motorpresse.hu

Korábbi számok megvásárolhatók
www.itmediabolt.hu

Kiadvánnyal kapcsolatos kérdések
mpb@motorpresse.hu
Telefon: 577-2631

További elérhetőségeinket megtalálja az impresszumban, a 130. oldalon.

VIDEOSZOLGÁLTATÁSOK

Ingyen videók az interneten

Gyűjtés, szerkesztés, konvertálás: ma elég egy megfelelő weboldalra ellátogatni az interneten, és ott megtehetjük azt, amire régen egy csúcskategóriás gép kellett.

iDesktop.tv

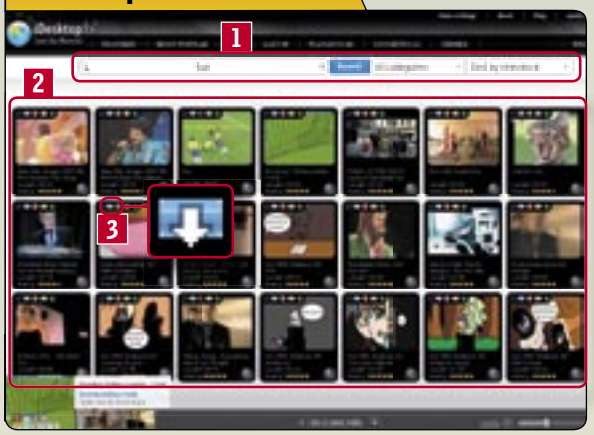

Az iDesktop.tv nevű ingyenes szolgáltatás a YouTube videofilm-megosztóra összpontosít, de többre is képes. Rákereshetünk vele 1 a videókra, amelyek szinopszisát 2 is megjeleníti. A szolgáltatás fő vonzerejét a 3 pont jelenti: kattintsunk egyet, és az iDesktop.tv azonnal átalakítja a videoklipet a kívánt célformátumra, például MP4-re iPodhoz, vagy AVI, esetleg WMV formátumba.
Info: www.idesktop.tv

Feedbeat

A Feedbeat segítségével egy webes tévéportált alakíthatunk ki: rákereshetünk a videókra 1 vagy begépelhetjük 2 annak YouTube, Google video vagy MySpace video URL-jét. Ezután a filmeket bemásoljuk egy lejátszási listába 3. A klipeket egy külső lejátszó jeleníti meg 4. Amennyiben közzé tesszük a webes portálunkat, felhasználói statisztikákat is lekérhetünk 5.
Info: www.feedbeat.com

UPhoneBlog

A UphoneBlog remek oldal azoknak, akik mobiltelefonjukról fotókat és videókat akarnak feltölteni közvetlenül a webre. A feltöltés 1 végbemehet egy MMS-sel vagy egy olyan e-maillel, amely a következő mintát követi: felhasználónév-jelszó@uphoneblog.com. A 2 pont alatt megtekinthetjük mások fotóit, a 3-as pont alatt pedig a közösség tagjait is megtaláljuk.
Info: www.uphoneblog.com

Kaltura

A Kalturával elkészíthetjük videós oldalunkat. Ami nagyszerű, hogy igénybe vehetjük egy közösség segítségét ebben. A *Start a Kaltura* 1 gombra kattintva belevághatunk egy oldal készítésébe. Ezután „Kalturánkat" csoportokba oszthatjuk, például a *Musicians and Bands*-be (Zenészek és bandák) 2. A 3 pontra kattintva egy kényelmes felületen szerkeszthetjük videónkat.
Info: www.kaltura.com

Rövid hírek

Tesztből lett játék
A 3DMark és PCMark szintetikus tesztekről ismert cég beindította saját játékstúdióját. A cég AAA kategóriás játékokat tervez, és ugyan konkrét bejelentés még nem történt, a játék grafikájával biztosan nem lesz gond.

A HD DVD utolsó reménye
A VHS sikerében oroszlánrésze volt a pornóiparnak. A

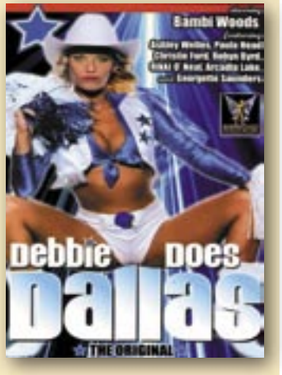

mostani formátumháborúban a kiadóknál még a HD DVD élvez előnyt, de már itt is terjed a Blu-ray. Egyre inkább úgy tűnik, ezúttal nem a felnőtt tartalom dönti el a Blu-ray/HD DVD csatáját.

Hatalmas SD kártya
A Sandisk mutatta be elsőként a jelenlegi legnagyobb kapacitású, 32 GB-os SDHC memóriakártyát. Az Ultra II családba tartozó kártya írási-olvasási sebessége sem szokványos, a flash tároló 15 MB/s-os adatátvitelre képes.

A MacBook Air ellenfele
A Lenovo is elkészült saját papírvékonyságú notebookjával. Az X300-as, 13,3 colos, LED-es kijelzővel szerelt PC 2 GHz-es, 12 wattos Merom CPU-t, akár HSDPA-t és WiMAX-ot is kínál, az adattárolásról pedig 64 GB-os SSD gondoskodik.

VISTA SP1 SZERVIZPAKK

Nincs több feltört Vista

Már célegyenesben van a Microsoft Vista első szervizpakkja, ami remélhetőleg végre kijavítja a Vista legnagyobb hibáit. Az ígéretek szerint a látványos gyorsulás mellett drasztikusan visszaszorították a fagyások számát, javították a programok és a hardverek kompatibilitásán, és az Eredetiség ellenőrző modult is újraírták.

Ez utóbbi a legális Vistát vásárlóknak jó hír, hiszen a WGA (Windows Genuine Advantage) nem fog tévesen letiltani legális rendszereket és az aktiválás is könnyebb lesz. Azoknak viszont, akik eddig a jelenleg elérhető Vista-törések egyikét használták fel, hogy teljes értékű Vista rendszerük legyen, bajban lesznek, mert mindegyik, ismert megoldást kiszűri az SP1. A lapzártakor elérhető RTM szervizcsomag az aktiválás visszaszámlálóját befagyasztó Timerstop cracket és az OEM kulcsot hamisító OneClickActivatort is hatástalanítja. A pórul járt, illegális Vista-felhasználók így kénytelenek elszaladni a boltba egy legális Vista kulcsért, vagy várni pár napot egy újabb törésre.

A JÖVŐ JÁTÉKAI Élethű fizika, lenyűgöző látvány – mindez egyetlen GeForce GPU-val, nagyjából egy év múlva

NVIDIA+AGEIA

Megszületett a tökéletes játékeszköz

A mai videokártyák képesek a néhány évvel ezelőtti animációs filmeket valós időben megmozgatni, azonban a fizika a mai napig nem élethű a játékokban. Az Ageia néhány éve megjelent PhysX fizikai gyorsítója a viszonylagosan magas ár és elenyésző támogatottság miatt soha nem vált sikeressé.

Az NVIDIA most megvásárolta az Ageiát, és feltett szándéka, hogy a PhysX szabványt implementálja a jövőben megjelenő GeForce-okba. Ezzel olyan hardvert készíthet, amely egyszerre gondoskodik a szemkáprázta tó látványról és az élethű fizikáról. Egyelőre még nem jelentettek be ilyen kártyát, de akár egy éven belül megérkezhet az első hibrid játékeszköz.

A fizikai gyorsítás az utóbbi időben népszerű téma lett. Az Intel tavaly vásárolta fel a Havok szoftveres céget (és már készül betörni a GPU piacra!), az AMD-ATI pedig a GPU shader processzoraival kívánja megoldani ezt a problémát. Reméljük, közös nevezőre jutnak a cégek, és egyetlen, erős szabvány köré csoportosulnak.

AMAZON ZENEBOLT

Legális zene szinte ingyen

Az Amazon idén minden erejét a digitális zenei és filmes eladásoknak szenteli. Kezdetnek 300 millió dollárért felvásárolta az Audible-t, és a nemzetközi Amazon MP3 bolt is elstartolt. A hatalmas kínálatnak alig akad ellenfele, emellett nem használ semmiféle másolásvédelmi technikát, tehát az itt vásárolt zenei albumok a törvény keretein belül szabadon másolhatóak.

Az Amazon 2007 közepén indított boltja olyan nagy siker, hogy hosszú idő után elsőként neki van esélye az Apple iTunes-szal felvenni a versenyt. A cég idén végre a nemzetközi nyomásnak is enged, így hamarosan akár hazánkból is válogathatunk a jelenleg 3,3 millió, 256 Kbites MP3-ba kódolt zeneszám közül. Ráadásul a számok jó része 89 centbe, egy album pedig 5,99–9,99 USA dollárba kerül – ez pedig a hazai CD-áraknak csupán a töredéke.

SZUPERLÁTÁS

Kontaktlencse áramkörökkel

A washingtoni egyetem tudósai tesztelik a digitális áramköröket tartalmazó kontaktlencsét. A legfejlettebb gyártástechnológiát felhasználva született a digitális kontaktlencse, ami akár olyan kijelzőt is tartalmazhat, amit eddig csak sci-fi filmekben vagy játékokban láthattunk. Ez segítheti a kontaktlencse viselőjét a jobb látásban, tájékozódásban, és még számtalan területen jelenthet előnyt.

A kutatók most a külvilággal szeretnék összekapcsolni a lencséket rádiófrekvenciás adatátvitel segítségével, továbbá napelem cellákat építenének be, hogy a tápellátás is biztosítva legyen.

IREPORT

CNN: friss hírek az olvasóktól

A CNN létrehozott egy olyan weboldalt, amelyet kizárólag az olvasók cikkei gyarapítanak. Az utca embere mobiltelefonjával képeket, videót rögzíthet egy-egy eseményről, majd szöveges anyag kíséretében elküldheti a szerkesztőségbe – így néha roppant friss beszámolókat kaphatunk szemtanúktól.

Az oldal leginkább a YouTube-ra és a többi videóközpontú szolgáltatásra hasonlít, a kezelőfelület is rendkívül könnyen kiismerhető. A látogatók többféle kategóriával találkoznak, és az egyes anyagokat értékelhetik, sőt megoszthatják őket saját, különbejáratú weboldalaikon is. Híranyag pedig akad bőven, az iReport elképzelés bejelentése óta mintegy 100 ezer információ folyt be ilyen módon a CNN-hez, csak januárban 10 000. Ezeknek körülbelül 10 százaléka került fel a CNN.com-ra vagy került be a csatorna adásába.

Arról persze ne feledkezzünk meg – és nyugodjunk meg, a CNN sem fog –, hogy a beküldött információk hiába esnek át valamilyen szűrőn, azok valóságtartalmát igen nehéz ellenőrizni, így könnyen téves hírek vagy szándékos rémhírek kelhetnek lábra.

GOOGLE & MOBIL

Android: bemutatkoztak az első prototípusok

A Google fémjelezte szoftveres mobilplatform, az Android fejlesztését az Open Handset Alliance felügyeli. A nyílt szoftverinfrastruktúrával egyszerűbb és gyorsabb az alkalmazások fejlesztése.

A barcelonai Mobile World Congress 2008-on szinte idejekorán számos gyártó már bemutatta az Androidot futtató készülékét, prototípusát! Ráadásul nem csak a kommunikációs lapkákat gyártó cégek, hanem kisebb, nevesincs vállalatok is. Közöttük olyan is volt, aki érintőképernyős mobilba varázsolta a Google mobilplatformját. A működő prototípusok többségének a nagyobb gyártók, a Freescale, az NEC, a Qualcomm vagy a Texas Instruments standján szentelt nagyobb figyelmet a közönség. Meglepő volt, de a gyártók többsége szerint akár már a második félében megjelenhetnek az első androidos mobilok a piacon, jó fél évvel korábban, mint azt várták. Minden jel arra mutat tehát, hogy a Google platformja sikeres lesz.

ANDROID-MOBIL A Google szerint jó lesz a gyártóknak, a forgalmazóknak és a felhasználóknak is – meglátjuk...

MOBILINTERNET

Nyárig óriási árcsökkenés

Az Európai Bizottság július 1-ig adott határidőt a mobilszolgáltatóknak az sms és a mobilinternet árainak csökkentésére. Ha nem redukálódnak az árak, akkor az

EB határozza meg, hogy mi menynyibe kerülhet külföldön. Az EB szerint tavaly nagyjából hatvan százalékkal csökkent az EU-ban a külföldön fogadott vagy indított hívások átlagára, miután megszabták a percdíjak felső határát. A szöveges üzenet küldése vagy a mobil adatletöltés nem lehet sokkal drágább külföldön, mint otthon. Az EU nem fogadja el, hogy a mobilszolgáltatók ezekben az esetekben néha – indokolatlanul – húszszor nagyobb hasznot zsebeljenek be.

A T-Mobile International vezérigazgatója a barcelonai Mobile World Congress 2008-as kiállításon már be is jelentette, hogy ezentúl külföldön – magyar valutára átszámítva – 500 forintba kerül egy megabájt letöltés, szemben az eddig 800 és 3000 forint közötti árral.

Veszélybarométer

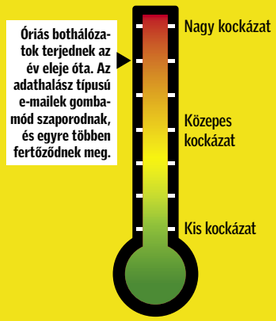

Blog- & Fórumspam

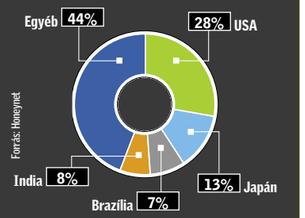

Az ártó e-mailekhez hasonlóan az USA áll a lista élén a blog- és fórumspammelés esetében is.

Top tíz kártevő

Kártevő	Részesedés
Troj/Pushdo	35,8%
W32/Netsky	28,1%
W32/Mytob	6,9%
W32/Strati	5,3%
Mal/Dropper	5,2%
W32/Zafi	4,9%
W32/MyDoom	3,5%
Troj/Dloadr	2,6%
W32/Bagle	1,7%
W32/Sality	0,8%
Egyéb	5,2%

Forrás: Sophos

A Pushdo letöltő, amely egy újabb trójait telepít, uralja a listát.

A HÓNAP SZÁMA

361 millió

Ekkora kárt okozott dollárban egy öt éve körözött kiberkém, akit a görög hatóságok őrizetbe vettek.

ZeuS: az újgenerációs trójaiak atyja

Zsarol, rabol és kémkedik – és mindezt együtt teszi. Ezzel tökéletes „csodafegyver" az ártó kódok feketepiacán. A neve *ZeuS*: a vele kapcsolatos nyomozás híreit a Kaspersky víruslabortól szereztük.

Gpcode.ai név alatt fedezték fel az alattomos trójait, amely a megfertőzött gépen rejtjelezi a fájlokat (így túszul ejtve őket), és csak váltságdíj ellenében biztosít újra hozzáférést hozzájuk. Azonban egy apró részlet szemet szúrt a Kasperskynek: a gpcode.ai a RAM-ban a jelenlétét a következő karakterfüzérrel jelzi: *_SYSTEM_64AD0625*. Ez a füzér pedig az újabb ártó kódokban valamilyen oknál fogva mindig megtalálható...

Univerzális kód: alapvető eszköz ezernyi vírushoz

A szakértők így bukkantak egy univerzális kód nyomára a gpcode.ai-ban, ami számos célra használható. E kód például ugyanígy megtalálható a *Bancos.aam* trójaiban, amivel banki számlák hozzáférése tulajdonítható el. De hasonlóképp jelen van a *Zhelatin* féregben, amely e-mailek mellékleteként terjed. A kártevőket vizsgálva rajzolódott ki a ZeuS félelmetes képe: a trójai *ntos.exe* néven települ a rendszerre, majd letölti a zeus.exe és zupa.exe állományokat a webről. Ezután bekapcsolja számítógépünket egy botnetbe.

Zombigyár: a ZeuS beépíti a fertőzött PC-ket egy bothálózatba

A *zeus.exe* felel a kémkedésért, a *zupa.exe* pedig egy kliens, amely a bothálózat központjával kommunikál, és onnan kap instrukciókat. A Kaspersky szerint a legnagyobb ZeuS-hálózat már 100 000 PC-t fertőzött meg, mielőtt felfedezték.

Gondoljuk csak át, mennyi mindenre képes: adatok, tanúsítványok, jelszavak eltulajdonítására, phishing oldalakra csalja a felhasználókat, sőt akár hamis beviteli mezőkkel gyarapítja a weboldalakat, hogy aztán gyanútlanul személyes adatokat adjunk meg ott.

Azzal, hogy a Kaspersky rátalált, lehet, hogy a karrierjének is lőttek, ugyanis a fejlesztő a következőt állítja fórumán: „A ZeuS immár nem vásárolható meg, a régi vevőknek azonban még mindig jár a támogatás."

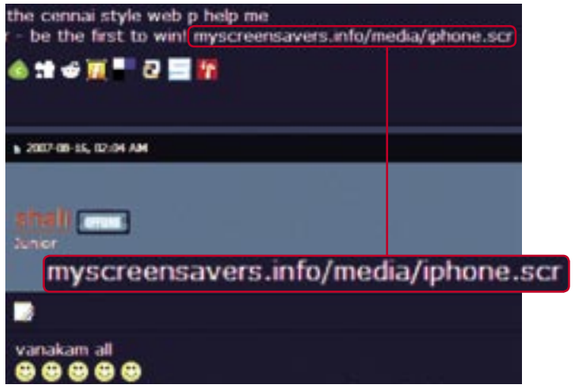

TÖMÉNY ROSSZINDULAT **A ZeuS egy veszélyes linket tesz minden olyan hozzászólás után, amit a felhasználó egy-egy fórumra ír**

SKYPE

Németországban lehallgatják?

Többször felmerült már a Skype lehallgatásának lehetősége és realitása – annak ellenére, hogy a szoftver erős adattitkosítást alkalmaz. Most itt a legújabb adalék információ: a WikiLeaks nevű közösségi webhely olyan dokumentumok birtokába jutott, amelyekből megismerhető a bajor rendőrség által alkalmazott, Skype-lehallgató működése. Érdekes, hogy az említett, erős – az 1536 vagy 2048 bites RSA kulcspár, illetve a beszélgetést védő *256* bites AES kód – feltörésével nem is próbálkoznak (ez óriási számítási kapacitást igényelne).

A német hatóságok a következőképp járnak el: a hívásadatokat és magát a beszélgetést még a kódolást megelőzően, a megfigyelt személy számítógépén lemásolják. E feladatra egy kémprogramot alkalmaznak, amelyet vagy e-mail üzenethez mellékelnek, vagy rejtett házkutatás során telepítenek a célszemély gépére. A windows-os szoftver eltávolítására távolról is van lehetőség, csakúgy, mint a központi verziófrissítésre.

Új biztonsági kockázatok

VLC MÉDIALEJÁTSZÓ

Az univerzális médialejátszónak magának nemigen van gyenge pontja, azonban az Internet Explorerhez való ActiveX vezérlőnek (axvlc.dll) igenis van. Ez pedig lehetővé teszi, hogy egy kártevő szivárogjon be a rendszerbe, és ártó kódot futtasson rajta.
Megoldás: A 0.86d verzióra történő frissítés bezárja a biztonsági rést.

OPENOFFICE

Az MS Office ingyenes alternatívájában, az OpenOffice-ba épített HSQLDB adatbázisban akad egy súlyos biztonsági rés. Ezen keresztül a támadók Java alapú kódot futtathatnak a fertőzött gépen egy megfelelően manipulált dokumentum segítségével.
Megoldás: A biztonsági rést befoltozták a 2.3.1-es verzióban, tehát mielőbb frissítsünk.

INTERNET EXPLORER

Az Internet Explorer sajnos továbbra is szolgálhat kellemetlen meglepetésekkel. Egy ügyes trükkel a támadók egy szimulált proxy segítségével képessé válhatnak a hálózati forgalmunk olvasására. Ez kifejezetten veszélyesnek bizonyulhat.
Megoldás: Kapcsoljuk ki az *Internetbeállítások* között a *Beállítások automatikus észlelése* opciót.

WIRESHARK

Még a hálózati forgalom analizálására készült legnépszerűbb program is bír némi biztonsági hiányossággal: egy ártó szándékkal manipulált MP3 állomány elemzése térdre kényszerítheti a sokak által használt hálózati szoftvert.
Megoldás: Lehetőleg ne használjuk az analizáló programot addig, amíg nem jelenik meg a javítás hozzá.

MYSPACE ÉS FACEBOOK

Veszélyben a közösség

A magyar felhasználók is egyre nagyobb számban használják a világ két legnagyobb közösségi site-ját, a MySpace-t és a Facebookot. Nemrég mindkettőben kritikus hibát fedeztek fel az egyik alapvető, képfeltöltésért felelős részlegben.

A Symantec Deepsight veszélyelemző csapatától érkező figyelmeztetés szerint a képfeltöltés alatt működő több ActiveX vezérlők esetében lép fel puffertúlcsordulásos hiba, amit ügyes támadók könnyedén a maguk javára fordíthatnak.

A vezérlőket egy külsős cég, az Aurigma Imaging Technology készítette és terjeszti, ezért a megoldást ezek javításában kell keresni. A hivatalos hibajavítás érkeztéig a Windows/Explorer felhasználóknak a következő CLSID-ket kell kikapcsolni:

MYSPACE **A legnagyobb közösségi oldal veszélyessé vált – ez felhasználók millióit érinti**

MySpace: {48DD0448-9209-4F81-9F6D-D83562940134}
Facebook: {5C6698D9-7BE4-4122-8EC5-291D84DBD4A0}
Aurigma: {6E5E167B-1566-4316-B27F-0DDAB3484CF7}

TRÓJAI FALÓ

Egy igazán drága telefonos kártevő

Jobban tesszük, ha vigyázunk, mert a legújabb kártevők igen drágává tehetik a számítógép előtt töltött időt. A bizalomgerjesztő nevű Backdoor Guard úgy hirdeti magát, mint ami számítógépünket védi a rosszindulatú behatolók ellen – de persze mi sem áll távolabb tőle! Ha telepítettük, akkor éppen hogy megnyitja rendszerünket a program írója előtt, így az, ha úgy akarja, teljesen át is veheti az uralmat számítógépünk felett.

Drágaság: a Backdoor Guard az áldozattal fizettet

Ráadásul ennek a trójai programnak a teljes irányítás sem elég. Ha telepítése után újraindítjuk a rendszert, akkor egyszerűen letiltja az Asztalhoz való hozzáférést, és egy weboldallal köszönt minket, amely tudatja, hogy licencproblémák miatt nem fogjuk tudni használni gépünket – legalábbis amíg fel nem hívjuk a megadott számok valamelyikét. A honlapon még egy PIN kódot is kapunk, amelyet majd a telefonunk billentyűzetén kell beadnunk a „licenc" újbóli aktiválásához – a rendszer tehát profin néz ki, éppen úgy, mint azt egy hivatalos honlaptól elvárnánk.

Persze a hívás pedig nem olcsó, lévén az egyik egy emelt díjas németországi, a másik pedig egy amerikai telefonszám (ráadásul műholdas) – mindkét esetben sok ezer forintot fogunk eltelefonálni, mire megkapjuk azt a visszaigazoló kódot, amivel újra használni tudjuk majd gépünket (és akkor még nem is szóltunk a 20 eurós aktiválási díjról, amit pedig a szoftver kér).

Nehézkes nyomozás: Ki áll a háttérben?

A németországi nyomozóknak eddig nem sikerült kideríteni, ki áll az emelt díjas számok mögött – a szolgáltatást az Atlas Interactive Deutschland biztosítja, de ők a CHIP kérdésére az eTel Austriára mutattak, mint megrendelőre – mondanunk sem kell, hogy az utóbbi cégnél sem tudtak lapzártánkig kielégítően válaszolni arra a kérdésre, hogy ki áll az ő megrendelésük mögött.

DRÁGA HAZUGSÁG **Egy állítólag lejárt licencre hivatkozva a Backdoor Guard megakadályozza a hozzáférést rendszerünkhöz**

Szerencse a szerencsétlenségben, hogy amilyen kellemetlenséget tud ez a trójai okozni, olyan könnyen megszabadulhatunk tőle: egyszerűen indítsuk el csökkentett módban XP-nket, és töröljük a Windows könyvtárában található *locker.exe* állományt. És persze semmiképpen se hívjuk fel a megadott telefonszámokat.

HAMIS BIZTONSÁGÉRZET

A gépek négyötöde veszélyben van!

A Secunia biztonsági cég ijesztő adatokat tett közzé: legújabb, 282 ezer gépet érintő állapotfelmérése szerint a vizsgált számítógépek több mint 80%-án megtalálható legalább egy olyan népszerű, nem Microsoft eredetű program, amely azonnali biztonsági frissítésre szorul.

A praktikus kérdés persze az, hogy mely programok jelentenek veszélyt a legtöbb gépen.

► Az *Acrobat Reader* szoftver a PDF dokumentumformátum olvasására szolgáló egyik legelterjedtebb eszköz. Az új, 8.12 verzióban orvosolták ugyan a korábbi változatok súlyos sebezhetőségét, a korábbi Acrobat-változatok hibája azonban a vizsgált gépállomány közel kétharmadát érinti, ami a hackerek számára különösen csábító célpontot jelent.

► A *QuickTime* videolejátszó és *iTunes* zenekezelő szoftverének biztonsági hibája a vizsgált gépek közel felét érinti. A sebezhetőség lehetőséget ad a támadónak a rendszer feletti ellenőrzés átvételére, amikor a felhasználó egy kártékony weblapra látogat. A puffertúlcsordulás típusú hiba kiküszöbölése érdekében javasolt legújabb verziókra frissíteni.

► A *Sun* cég által kifejlesztett *Java 5.x*-et és *6.x*-et futtató környezetekben olyan sebezhetőséget találtak, amely lehetővé teszi, hogy a támadó távolról átvegye az ellenőrzést a számítógép felett, amikor a felhasználók egy erre a célra készített kártékony weblapra látogatnak. A hiba a gépek több mint harmadát érinti, így mindenkinek javasolt a program azonnali frissítése.

BIZTONSÁGOS? Az F-Secure oldala fényt deríthet az alapvető hiányosságokra

► A *Skype* netes telefonszoftver a vállalati rendszerek alig egyötödén van jelen, ám a kliensprogram akár minden második-harmadik otthoni számítógépen megtalálható. Aggodalomra adhat azonban okot, hogy a termék korábbi változataiban a chatmodul és a VoIP szolgáltatás nem volt megfelelően védett az Internet Explorer felől érkező fenyegetésekkel szemben. A sebezhetőség kiküszöbölése érdekében javasolt feltelepíteni a Skype legfrissebb verzióját.

Azok a felhasználók, akik nem szeretnék idejüket a javítások keresésével tölteni, ma már több online állapotfelmérő és frissítési tanácsadó megoldás közül választhatnak. Az egyik ilyen lehetőség az F-Secure antivírus cég ingyenes szolgáltatása, amelynek igénybevételéhez a Health Check (*http://support.f-secure.com/enu/home/onlineservices/fshc/front.html*) weboldalra kell ellátogatni. Vegyük azonban figyelembe, hogy az ingyenes szolgáltatás csak Internet Explorerrel működik.

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYŰGÖZŐ VILÁGÁBÓL

Meglepő és érdekes: azt beszélik, hogy...

► **Mindössze 130 millió forintot kell összekuporgatnunk,** ha szeretnénk egyet a világ legdrágább PC-jéből. A Zeus Jupiter névre keresztelt PC hétköznapi belsőt és különleges külsőt kapott. A színtiszta platinából készült, gyémántokkal kirakott számítógépházba mindössze egy erős középkategóriás PC került. Az Intel C2D E6850 CPU mellett 2 GB memóriát, 1 TB-nyi merevlemezt, Blu-ray/HD DVD optikai egységet és mindössze egy GeForce 8400GS-t találunk a szemkápráztató házban. A némileg olcsóbb, azonos technikai paraméterekkel rendelkező géppel is megelégedő olvasóink fellélegezhetnek, a színarany Mars modellért potom 99 millió forintot kell leszurkolniuk.

► **Egy amerikai felmérés kimutatta,** a fiatalkorúak nagytöbbsége fizet a digitális tartalmakért, nem pedig lopja azt az internet sötét oldaláról. Az NPD tanulmánya szerint a fiatalkorúak 70%-a fizet a digitális szórakozásért, legtöbben az iTunes-t használják, de népszerű a Limewire és a MySpace is. A kutatást másképp értelmezve azonban a RIAA dolgozói megnyugodhatnak, hogy egyhamar nem maradnak munka nélkül, hiszen már a legfiatalabb korosztály, a 2-14 évesek 30%-a is megkerüli a pénztárt, és többnyire ingyen szórakozik.

► **Mélto büntetést róttak ki egy spamekre szakosodott cégre.** Az USA-ban elítélt cégnek meg kell szüntetnie ilyen irányú tevékenységét, és emellett 200 ezer dollár büntetést is fizetnie kell.

A tündérmesébe illő történetet tovább gondolva képzeljük el, hogy a világon minden spamcéget elkapnak és megszűntetnek. Ha így lenne, nagyon gazdagok lennének az országok, és az e-mail forgalom a mostanihoz képest jelentéktelen mennyiségű adatcserévé zsugorodna.

► **Idén már kevesebb telefonmárka közül válogathatunk.** Minden jel arra mutat, hogy a hazánkban is népszerű pengetelefonjaival évek óta hódító Motorola felhagy a mobiltelefon-gyártással. A különösen Amerikában népszerű cég elképzelhető, hogy az IBM-hez hasonlóan eladja mobil üzletágát egy kínai cégnek. A Motorola 2005-ben világsikert aratott RAZR telefonjaival, ami egészen a második helyre repítette a világranglistán (a Nokia mögé), de amint odakerült, meg is kezdte zuhanását, így ma már csupán a lista végén kullog. A cég elsőként az árak csökkentésével próbált népszerűségre szert tenni, majd amikor emiatt a bevételek is elmaradtak, leállított több hardver- és szoftverfejlesztő csapatot is.

Ez vezetett a mai, egyre gyengülő léthez, és ugyan még sokféle Motorola mobil van a piacon, ma már az 1,2 milliárdos veszteséghez 10%-os részesedéscsökkenés társul. A hivatalos nyilatkozat szerint a cég az állami szférában lát lehetőségeket, így sokan már biztosra veszik a Motorola távozását a mobilpiacról. ■

EGY LAPTOP GYERMEKENKÉNT

Olcsó PC: komoly gondok

Nicholas Negroponténak, a One Laptop Per Child (OLPC, Egy laptop gyermekenként) kezdeményezés nagyhatású vezetőjének komoly problémákkal kell szembenéznie: a Microsoft keresztülhúzta azon számításukat, hogy nemsokára kiadhatnak egy duálbootos konfigurációt Linuxszal, és az olcsó PC-re szánt Windows XP-vel. Ráadásul nemrég az Intel is kihátrált a projekt mögül négyhónapos együttműködés után. Az Intel inkább a saját, hasonszőrű terméke, a Classmate PC pozicionálásával van elfoglalva...

NAGYBANI CSATÁROZÁSOK

Szorul a hurok: vizsgálat az Intel térnyerése miatt

Az Európai Bizottság (EB) razziát rendelt el nagy európai elektronikai áruházláncokban, így a Media Marktban is. Az AMD ugyanis panasszal élt Brüsszelben az Intel módszereivel kapcsolatban.

Három fő vádpont szerint az Intel jelentős árkedvezményeket adott a PC-gyártóknak akkor, ha azok vállalták, hogy kizárólag – vagy legalábbis elsősorban – tőle vásárolnak. A vállalat azért is fizetett a gyártóknak, hogy késleltessék, vagy mellőzzék az AMD chipre épülő termékek piacradobását. Harmadrészt pedig áron alul kínálta a processzorait, amikor az AMD-vel versengett a szervergyártók kegyeiért.

Az EB már 2006 óta figyeli az Intel és a Media Markt viszonyát, mivel az AMD panasza szerint az Intel eurómilliókkal vette rá a láncot arra, hogy ne vegyen fel AMD-chipes számítógépeket a kínálatába.

INTEL Az EB immár hét éve vizsgálja az Intel állítólagos jogtalan piaci előnyszerzését

ONLINE LEXIKON

A Google saját Wikipédiája

A Google tervei szerint nemsokára elindul a weben egy elektronikus lexikon Knol néven – közvetlen riválist állítva a rendkívül népszerű Wikipediának. A szolgáltatás a nevét az angol knowledge azaz tudás szóból kölcsönözte. A Wikipediával ellentétben azonban nem a közösség, hanem felkért szerzők publikálják majd cikkeiket a Google digitális lexikonjába. Ráadásul csak a szerzőnek lesz joga módosítani az adott cikken.

Arról viszont, hogy mit tartanak jónak, az olvasók dönthetnek azzal, hogy szavazással értékelik a tartalmat: ami tetszik nekik, azt előkelőbb helyen jeleníti meg a Google az érintett keresések találatai között. A Knol szócikkeinek oldalain hirdetések is megjelennek majd, amiből a szerzők részesedést kapnak. A szolgáltatás egyelőre béta tesztállapotban van.

JOTT: ÚJ TECHNOLÓGIA

Beszédből SMS és e-mail

Gyakran lehet szükségünk arra, hogy SMS-t küldjünk, vagy okostelefonunkkal e-mailt írjunk, azonban épp a volánnál ülünk. Az ilyen szituációkra kínál okos, hatékony – és nem mellesleg ingyenes – megoldást a Jott nevezetű szolgáltatás a tengerentúlon.

A szolgáltatás segítségével a diktált üzeneteket rögtön szöveggé lehet alakítani. Egy weboldalon létrehozhatjuk a postafiókunkat, ahova importáljuk kapcsolatainkat. Ezután felhívunk egy ingyenes telefonszámot, amelyen bediktáljuk, kinek üzenünk és a szöveget maximum harminc másodperc terjedelemben. A címzettek e-mailben vagy sms-ben is megkaphatják az üzenet átiratát. A levélhez mellékelik az eredeti hangfelvétel szövegét, hogy visszahallgathassa az eredeti változatot.

KÖRMÖNFONT TÁMADÁS

Vírusfertőzés a vírusirtótól?

Gyakran a weboldalak futtatásáért felelős PHP programozási hibákat használnak ki a vírusírók: olyan automatizált programokat futtatnak, amelyek a leglátogatottabb weboldalakat folyamatosan tesztelik, s a programhibákat felfedezve a honlapokról saját károkozóikat teszik letölthetővé. Ez történt nemrég az indiai avSoft Technologies weboldalával is: a cég meglepő módon éppen vírusirtókat fejleszt és forgalmaz.

A crackerek az úgynevezett *iframe* beszúrásos módszert alkalmazva, a megtámadott felhasználó gépén egy láthatatlan ablakot nyitnak meg, amely átirányítja a böngészőt egy másik szerverre, s a rosszindulatú szoftvert telepíti fel az áldozat számítógépére. Ez ellen a támadási módszer ellen nehéz védekezni, mert a jól kivitelezett támadás egyáltalán nem változtatja meg a honlap kinézetét, a közismert biztonsági rések kihasználásával pedig a károkozó automatikusan, feltűnés nélkül települhet a felhasználó sebezhető számítógépére.

Egy vírusirtó cég honlapjára látogatva pedig a legkevésbé sem számítunk arra, hogy kémprogram települ számítógépünkre – ezért annak tudatában, hogy biztosan megbízható oldalon vagyunk, akár néhány biztonsági figyelmeztetést is jóváhagyhatunk, ami tovább könnyíti a kémprogramok terjedését...

KELLEMETLEN EPIZÓD Az avSoft Technologies biztonságtechnikai cég honlapjára látogatva ez fogad

HORIZONTON: A JÁTÉKPIAC GYÖKERES ÁTVÁLTOZÁSA

Online földindulás – milliárdos tétekkel

A Microsoft nemrég adott a Facebooknak 15 milliárd dollárt, a Disney pedig 700 millió dollárt egy Club Penguinnak nevezett, 8 éveseknek készült közösségi site-ért. A nagy kiadók számára igen ijesztő, ahogy a gyengén, minimálpénzből megvalósított online oldalak és összecsapott játékok egyszerűen végigsöpörnek a neten, és látogatók milliói kattannak rájuk szinte pillanatok alatt. Hogyan lehetséges mindez?

Ingyenes és jó: a civilek visszafoglalják a piacot

Hosszú-hosszú éveken keresztül a médiacégek az ún. „kövér média elvére" támaszkodtak: a tartalmat olyan kövérré tették, hogy ne legyen könnyű másolni, vagy szinte lehetetlen legyen megosztani az interneten. Ahogy a technológia fejlődik, a médiacégek minduntalan próbálnak arról meggyőzni, hogy „jobb minőségű" (értsd: kövérebb) médiára van szükség, hogy így szinten tartsák eladásaikat. Azonban az emberek egyre gyakrabban állnak ellent a fölösleges cifraságoknak.

A Runescape nevű ingyenes MMORPG, amit egy maroknyi brit srác készített Cambridge-ben, több mint 10,8 millió játékossal büszkélkedik – többel, mint a gigaberuházásnak minősülő World of Warcraft. És mindez marketing és keménydobozos kiadások nélkül! Számos médiacég több százmillió dolláros büdzsével, hatalmasra hízott csapattal és sok év megfeszített munkával képtelen elérni ehhez fogható eredményt. Hogyan lehet az, hogy a keresőoldalt üzemeltető Yahoo! jelentősen

RUNESCAPE Ingyenes és egyszerű – mégis milliók imádják

nagyobb online játékostáborral rendelkezik, mint a játékmágnásnak számító Electronic Arts? Pedig a Yahoo! bevallottan csak „összedobta" játékoldalát.

A játékok jövője: a többszemélyes játékok hívői szerint

A PC-s játékipar alapvetően megváltozott: mindinkább az online dominál, a kiskereskedelmi értékesítés jelentősége egyre csökken. Dívik a nyitott online kiadás, ahol az ingyenes, könnyen letölthető játékok a népszerűek.

Amikor az első népszerű sokszereplős online játék (MMOG) megjelenik majd a következő generációs konzolokon, a kizárólag egyszemélyes játékok jelentősen visszaszorulni – ahogy ez PC-n is bekövetkezett. Többek szerint öt éven belül a tengerentúli játékpiac a koreaira fog hasonlítani: néhány mikrofizetés-alapú MMOG fogja uralni a piacot. A Tescóhoz hasonlatos WalMartokban játékbeli fizetőeszközért kígyóznak majd a sorok, a dobozos játék pedig ritkaságnak számít majd.

HAVI ~~BOSSZÚSÁG~~ KELLEMES CSALÓDÁS

Garancia, ahogy a mesékben

► Ebben a rovatban rendszerint a CHIP magazin szerkesztői kommentálják az adott hónap legbosszantóbb hírét, eseményét vagy éppen személyes tapasztalatukról számolnak be. Rendhagyó módon ebben a hónapban épp az ellenkezőjét találják itt, méghozzá egy kellemes élményt, ami végre ellenpontozta a számítástechnikai szervizekkel szerzett sorozatos negatív tapasztalatainkat.

A szóban forgó, elromlott eszköz egy billentyűzet a Logitechtől, méghozzá az igencsak drága, G15-ös modell. Igazából nem is romlott el, csupán a gyakran használt gombokról lekopott a fekete festék, így eltűnt róla jó pár betű, ezáltal a háttérvilágítás zavaróvá vált, valamint az összhatás sem volt valami bizalomgerjesztő. Mivel a billentyűzet még garanciális volt, felhívtam a Logitech magyarországi, központi számát, ahol azonnal megerősítették az interneten talált pletykát, miszerint e billentyűzet első sériáinál hibás volt a festék, ez okozta a korai kopást.

A Logitech embere készségesen meghallgatta a problémámat, majd ahelyett, hogy bennem, vagy éppen a billentyűhasználatomban kezdett volna hibákat keresni, sűrű bocsánatkérések közepette közölte, hogy egy általam tetszőlegesen választott billentyűzetkiosztású, vadonatúj modellt küldenek nekem gyorspostával, házhoz.

Adataim, na és persze a hibás termék szériaszámának

bediktálása után már csak egyetlen teendőm maradt, mégpedig szabályosan kivégezni régi billentyűzetemet, ami két tartópöcök letöréséből, valamint az USB kábel elvágásából állt. Ezeket az apró alkatrészeket kellett borítékban egy német címre elpostáznom, majd pontosan egy hét múlva meg is érkezett új, G15-ös billentyűzetem. Vajon eljöne valaha is az az idő, amikor minden cégnél ilyen flottul fog zajlani a hibás termékek garanciális ügyintézése? ■

POLAROID

Végső búcsú egy legendától

A digitális technika robbanásszerű elterjedése kivégezte a kultikus ikonná nőtt Polaroid fényképezőgépet. A felvételeket azonnal előhívó gépek igen hamar népszerűek lettek, a digitális technika azonban hasonlót képes produkálni jóval rugalmasabban. A cég már évek óta nem gyárt új gépeket, és mára a régiek használata is olyannyira lecsökkent, hogy egyszerűen nem éri meg fenntartani az üzletágat. A Polaroid bejelentette, hogy lassan leépíti a gépekhez való film gyártását, sőt 2009 során teljesen meg is szünteti azt.

ÓRIÁS LEOPARD-FRISSÍTÉS

Végre használhatóvá válik az új Mac OSX?

Bár a MAC OSX számos valódi újdonságot hozott, ám az Apple operációs rendszerektől szokatlan hibahalmazt is. Most azonban a vállalat egy elég nagyméretű, 180–300 megabájtos frissítőcsomagot tett hozzáférhetővé szoftveréhez.

A 10.5.2-es változat többek között javítja a Dashboard, a Dock, a Finder, az iCal, iChat, iSync, Mail, Preview, Safari és Time Machine alkalmazásokat és az Active Directory támogatást is. A frissítés telepítését követően letöltődik még egy 50 MB-os csomag: ez a grafikus alrendszert javítja (például végre kikapcsolható a menüsáv átlátszósága). A javítás telepítése után a vezeték nélküli kapcsolatok megbízhatóbbak, stabilabbak lesznek, javul a widgetek teljesítménye, olvashatóvá válnak bizonyos digitális fényképezőgépek RAW formátumai, és a menüsávról is elérhetők a Time Machine funkciói.

LEOPARD Számos újítás jellemzi, viszont sok a hiba is – az új frissítés végre számtalan bosszantó problémát orvosol

FIREFOX 3

Jó ütemben halad a fejlesztés

Megérkezett a Firefox 3 legújabb bétája. A fejlesztések ígéretesek, azonban még egy béta kiadás várható a végleges változat megjelenése előtt. Az új bétában változtattak a böngészőfülek kezelésén: egy-egy fület akár két Firefox-ablak között is átmozgathatunk (eddig erre csak külön beépülő modul segítségével nyílt lehetőség).

Az aktív letöltéseink számát nyomon követhetjük az állapotsávon lévő Firefox gombon is. Az automatikus URL-kiegészítés is javult, figyelembe veszi a weboldalak látogatásának gyakoriságát, és a legutóbb megtekintett weboldalakat hozza előtérbe. A bővítménykezelő ugyancsak fejlődött, a bővítményeket már közvetlenül a böngésző menüjéből is telepíthetjük. Vegyük persze figyelembe, hogy e tesztváltozat stabil használatra még nem ajánlott.

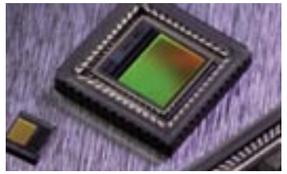

KODAK

Mobilfotó-forradalom előtt

A Kodak bemutatott egy 1,4 mikronos pixelmérettel rendelkező 5 megapixeles felbontású képérzékelőt, amelyet kifejezetten a mobiltelefonokba és más, kisméretű készülékekbe szán. Az újfajta képérzékelők kétszer, sőt négyszer nagyobb fényérzékenységre tehetnek szert, mint a jelenlegi CMOS szenzorok (ez egy-két fényértéket is jelenthet), így rossz fényviszonyok között is jóval kevesebb bemozdult képet készít. A KAC-05020 szenzor mintadarabjait az idei év második negyedévében láthatjuk majd.

VERBATIM

Formatervezett külső merevlemez

A külső merevlemezek eladása csak Nyugat-Európában majdnem 100 százalékkal nőtt egy év alatt. A Verbatim ezt a hullámot meglovagolva dobta piacra új 2,5 inches hordozható merevlemez-sorozatát. A cég áramvonalas külső meghajtói USB csatlakozással, valamint Combo USB/FireWire csatolással is hozzáférhetők.

Az eszközök 5400 percenkénti fordulattal pörögnek, USB 2.0 csatolás esetén másodpercenként akár 480 megabitnyi adat mozgatására is képesek (FireWire csatolóval 400 megabit/másodperces teljesítmény érhető el).

Az új Verbatim HDD együttműködik a Leopard *Time Machine* backupszoftverével, így a Mac-használók számára is praktikus választás. Az USB-s modellekhez a cég a Nero BackItUp 2 Essentials adatmentő alkalmazását adja, amely 26 nyelven kommunikál.

VERBATIM KÜLSŐ MEGHAJTÓ Az áramvonalas külső sokoldalúan használható eszközt rejt

MEGTÖRT A CAPTCHA?

Elesett a spamrobotok elleni védfal

Ma egy védelem nélküli oldalt hetek alatt ellepnek a spamrobotok, ellenük biztosít védelmet a CAPTCHA, ami véletlenszerű betűsort eltorzított képként mutat, és célja nem más, minthogy kiszűrje a robotokat az emberek közül.

Most sajnos úgy tűnik, hogy a spammelők már egy ideje sikeresen használnak CAPTCHA-felismerőt. Egy olyan kliens-szerver architektúra teszi ezt, ahol a kliens az oldalakat böngésző spamrobot. Ha ez CAPTCHA-ba ütközik, akkor azt elküldi a szervernek, amely a felismerő szerepét tölti be. A szerver a szöveges kimenetet visszaküldi a kliensnek, amely beilleszti azt a válaszmezőbe. Hamarosan valószínűleg számítástechnikailag sokkal nagyobb kihívást jelentő CAPTCHA-kkal és értelmezni szükséges kérdésekkel találkozhatunk.

Windows, driverek, BIOS: A nagy CHIP update

Gyors segítség sorban állás, kompromisszumok és vastagon felszámolt óradíj nélkül. A CHIP minden frissítést, drivert megad, amelyekkel gépe pillanatok alatt új erőre kap. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

Stabil és biztonságos Windows
Friss driverek, gyorsabb gép
Hibátlan, új programverziók
BIOS-frissítés biztonságosan

Le a kalappal a CHIP mentőbrigádja előtt: jönnek, vizsgálódnak, majd pillanatok alatt mindent rendbe hoznak, frissítenek, segítségükkel gépünk újra a topon lesz. A képzeletbeli szerelőbrigád az exkluzív CHIP PC update csomag, több gigabájtnyi driver, minden Microsoft szervizpakk és több, rendkívül hasznos program alkotja, amelyekkel garantált a megmagyarázhatatlan lassulások megszűntetése, a biztonsági rések befoltozása és a naprakészség elérése mindössze néhány kattintással. A CHIP PC-frissítő csomag a következőket garantálja:

Hosszas várakozások? Velünk ugyan nem! Elég Windowsunk vagy irodai programcsomagunk típusát ismerni, a szervizcsomag innen már csupán egyetlen kattintásra van. Nem is Windows XP-nk van? Nem probléma, a CHIP gondolt a Windows 2000- és a Vista-tulajdonosokra is.

Betonbiztos árgarancia: A teljes rendszerkarbantartás végeztével önnek garantáltan nem kell a zsebébe nyúlnia, sem óradíjért, sem alkatrészért nem kell fizetnie, sőt, a szerelőbrigád még borravalóért sem tartja pimaszul a markát!

Minden ismert gyártó segít: Az update csomagban az összes driver és program hivatalos, a Microsofttól, Logitechtől, AMD-ATI-tól, Inteltől érkezett, de itt találjuk a Creative-ot, a Canont, a HP-t és még sok más világcéget is.

Kiterjesztett „full" szerviz: A felújítás nem korlátozódik a Windowsra, összes perifériánkat, irodai MS Office-csomagunkat, de még a programjainkat is nagygenerálozza a CHIP update csomag.

Egyszerű utasítások: Mindehhez lépésről lépésre az összes információt megadjuk cikkünkben. Elsőként a Windowst pofozzuk ki, utána következhetnek a meghajtók, majd a programok, a védelmi vonal, majd elszántaknak akár a BIOS is. A felújítás végeztével gépünk jobb és gyorsabb lesz, mint új korában, Windowsunk pedig stabil és biztonságos.

Nagy CHIP PC-felújító csomag

Komplett csomag, amivel könnyedén rendbe teheti PC-jét. Az exkluzív válogatásba mindent belepakoltunk, ami segít frissíteni Windowsát, drivereit, programjait és akár a BIOS-t is újabbra cserélni.

- **Microsoft Szervizcsomagok** (DVD-n) – Minden szervizpakk Windowshoz és Office-hoz
- **3 GB-nyi meghajtószoftver** (DVD-n) – Lelassult hardvereink új erőre kapnak
- **DriverView** (CD-n, DVD-n) – Megmutatja az összes telepített drivert
- **DriverGenius 2007 Professional** (CD-n, DVD-n) – Menti régi meghajtóinkat és újakra cseréli
- **UpdateStar** (CD-n, DVD-n) – Frissít minden felinstallált programot
- **PC Wizard 2008** (CD-n, DVD-n) – Hogy eligazodjunk a CHIP drivergyűjteményében
- **Secunia PSI** (CD-n, DVD-n) – Segít kijavítani a biztonsági réseket
- **BIOS-frissítések** (CD-n, DVD-n) – Négy élvonalbeli gyártó BIOS-frissítő programjai
- **Spybot – Search & Destroy** (CD-n, DVD-n) – Kéretlen reklámoktól, kártevőktől véd meg

CD-n DVD-n

DRIVER-FRISSÍTÉS

Gépünk rejtett turbó gombja

Réges-régen, a 286-386-486-osok korában még létezett az a bizonyos turbó gomb, amitől gépünk rögvest új erőre kapott, és sebesebben futtatott minden programot. Hasonló élményben lehet részünk, ha elvégezzük a Windows (lásd itt keretes útmutatónkat), majd ezt követően a driverek frissítését. A CHIP DVD-mellékletén ezúttal több mint 3 GB-nyi területen terpeszkednek el a különféle meghajtóprogramok a legkülönbözőbb hardverelemekhez. Legyen szó akár alaplapról, videokártyáról, hangkártyáról vagy éppen nyomtatóról, a CHIP update csomagjában 99%, hogy megtalálja a hozzá illő, legfrissebb szoftvert. Az adattengerben való navigálásban pedig a DVD keretprogramja segít, ahol kategóriákra bontva, gyártó szerint rendszerezve könnyedén ráakad a szükséges fájlokra. Ha pedig CD-mellékletes CHIP magazinja van, a *www.chiponline.hu* vagy *www.itmediabolt.hu* címeken könnyedén hozzájuthat a driverekkel és egyéb hasznos szoftverekkel megtömött CHIP DVD-hez is.

Elég az időrabló letöltésekből: A Microsoft javítócsomagok és a driverek frissítésekor nem is igazán a telepítés a hosszadalmas, fárasztó feladat, hanem az ezt kötelezően megelőző letöltés. Ennek sebessége internetelérésünk típusától, de az adott szerver terheltségétől és egyéb okoktól is függ – ahogy pedig az lenni szokott, mindig akkor a leglassabb, amikor a legjobban sietünk.

A DVD-melléklet CHIP PC-frissítő csomagjában minden szükséges szervizcsomagot és drivert megtalál, így át is ugrotta a letöltési időt, ami a keresgélésekkel együtt eddig minden alkalommal akár több órát is elrabolt életéből. Korlátozott adatforgalmú internetkapcsolattal rendelkező olvasóink számára még további erény, hogy a szükséges javítások nem vesznek el az értékes letöltési limitből.

Hardverelemeink azonosítása: A karbantartást megkönnyíti, ha tudjuk, pontosan milyen típusú és modellszámú hardverelemekből áll gépünk. Ekkor a Windows frissítését követően csupán kiválasztjuk a megfelelő meghajtószoftvereket a CHIP DVD-mellékletéről, telepítjük őket, és máris készen vagyunk.

Ha azonban nem tudjuk pontosan, milyen modellszámot visel például VGA kártyánk, vagy éppen LAN vezérlőnket melyik cég gyártotta, és milyen chipet használ, nem kell kétségbe esni, a CHIP-nek erre is van megoldása. A DriverGenius 2007-es program minden hardverelemünket felismeri, és azt is azonnal leellenőrzi, hogy létezik-e a jelenleg telepítettnél újabb driverváltozat. A Vistát →

Gyors frissítés Windows XP/Vistás PC-jéhez

Nem kell tovább várakozni: a CHIP PC-felújító csomagban mindent megtalál ahhoz, hogy gépe újra naprakész legyen a legfrissebb javításokkal, programváltozatokkal és meghajtóprogramokkal. A Windows XP, Vista és Office csomagok frissítéséhez alapvetően szükségesek a szervizcsomagok, és mostantól a letöltéssel sem kell bajlódnia: mindegyiket megtalálja DVD-mellékletünkön. A biztonsági javításokat pedig egyszerűen telepítheti a CHIP útmutatásával.

1 Fontos javítócsomagok

DVD-nken minden szervizcsomagot megtalál MS Windows 2000 vagy akár XP rendszerekhez. A Windowsok mellett az MS Office irodai programcsomagoknál is fontos a frissítés, ezért ezeket is megtalálják exkluzív összeállításunkban.

2 Naprakész rendszer

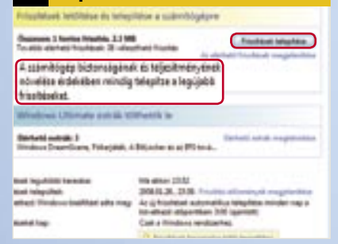

A Windows XP-be és a Vistába integrált *Automatikus frissítés* aktiválásával naprakészen tarthatja rendszerét, így a szervizcsomagok után, általában hetente megjelenő javítások is automatikusan aktiválódnak rendszerén.

3 Driverfrissítés percek alatt

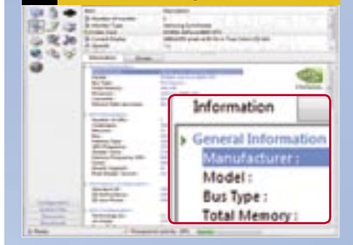

A PC Wizard 2008 pontos képet ad számítógépéről, segítségével könnyedén kiválogathatja és telepítheti DVD-nken „elrejtett" gigantikus drivergyűjteményünkből a legfrissebb meghajtószoftvereket minden hardvereleméhez.

4 Hibák javítása automatikusan

A Secunia PSI programjainkhoz keres frissítést, és ezeket le is tölti. Emellett mindvégig éberen ügyel programjaink biztonságára, és azonnal jelzi, ha valamelyik programunkban biztonsági rést fedeztek fel.

Garantáltan időtálló: minden program frissítése másodpercek alatt

Az aktuális DVD-mellékletünkön található az UpdateStar különleges program. A háttérben fut, és észrevétlenül teszi dolgát – amint bármely programunkból megjelenik egy újabb változat, vagy felfedeznek benne egy biztonsági rést, esetleg kiadnak egy frissítést, az UpdateStar azonnal akcióba lendül és frissít.

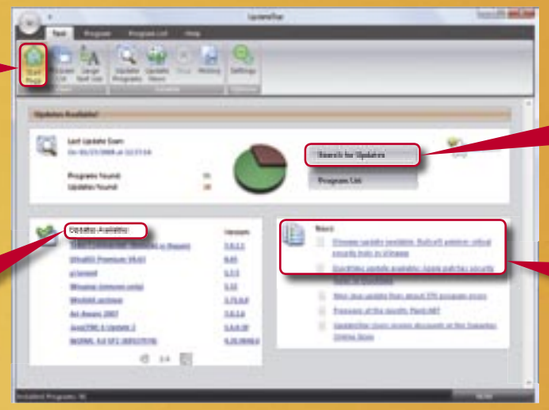

is kezelő demó változat mentésre és gépünk feltérképezésére kiváló, ám a letöltéshez és telepítéshez már meg kell vásárolnunk a programot.

Ezért érdemesebb a DVD-nken ugyancsak fellelhető PC Wizard 2008-at telepíteni, ami megmutatja, milyen hardverelemekből épül fel gépünk. Ezekhez már könnyedén kikereshetjük a CHIP PC-frissítés csomagjából a legfrissebb drivereket.

PROGRAMFRISSÍTÉS

Elég a hibás szoftverekből

A hardver kiválóan muzsikál, az OS rései befoltozva, következhetnek a hibás programok. Elsőként szabaduljunk meg minden olyan programunktól, amelyek hemzsegnek a biztonsági résektől és azoktól is, amelyeknek fejlesztését leállította készítője. Ebben lesz segítségünkre a Secunia Personal Software Inspector (PSI). A gyors telepítés után (az installnál a *Personal Use*-t használjuk) a program frissíti adatbázisát, majd végignézi PC-nket, telepített programok után kutatva. A verziószámokat felhasználva sorolja be különböző kategóriákba programjainkat, vagyis nekünk semmi dolgunk, a program mindent automatikusan elvégez. A vizsgálatról egy riport fájl készül, amiből megtudhatjuk, mely programjaink mennyi ismert veszélyt rejtenek, így azt is jól láthatjuk, melyek azok, amelyektől azon nyomban meg kell szabadulnunk, ha szeretnénk biztonságban tudni adatainkat.

Gyanús lehet, ha egyetlen programot sem listáz ki a PSI, ezért indítsuk el az Internet Explorer 7-et, majd az *Eszközök/Internetbeállítások/Biztonság* menüpont alatt az *Egyéni szint…* gombra kattintva engedélyezzük az ActiveX vezérlők futtatását. Itt az ActiveX-vezérlők és beépülő modulok futtatása pont alatti opciókat kell engedélyeznünk, majd az *OK* gomb megnyomása után ugyanitt a *Megbízható helyek*-hez adjuk hozzá a *https://*.secunia.com* bejegyzést. Ha ezzel megvagyunk, indítsuk újra a PSI-t, és máris láthatjuk programjaink listáját.

A PSI három osztályba sorolja programjainkat, és egy összesített pontszámot is ad. Az első csoporttal nem sok teendőnk van, az *Up to date*-be csakis friss, biztonságos programok tartoznak. Az *End of life* alatt azon programjainkra akadunk, amelyeknek fejlesztésével már leállt a cég, így esélyünk sincs arra, hogy a program hibáit javítsa készítője – az egyetlen megoldás az eltávolítás.

Az *Insecure*, azaz biztonsági kockázatot rejtő programokat pedig frissítenünk kell, amire használhatjuk akár a PSI-t, vagy az UpdateStart, esetleg a Wakoopat, vagy az AppUpdatert is.

VIGYÁZAT! A PSI nagy segítség a telepített programok rendezésekor, frissítésekor, ám két hibája is van. Amennyiben használatához engedélyeznünk kellett nem biztonságos ActiveX-futtatást is, ezt

VÉGRE BIZTONSÁGBAN A Secunia PSI frissítésekkel befoltozza programjainkban a biztonsági réseket

NETES ELLENŐRZÉS „Trendi" olvasóink a Wakoopa Web 2.0-s szolgáltatással is frissíthetik szoftvereiket

használat után újfent le kell tiltanunk, hogy gépünk továbbra is biztonságban maradhasson. A PSI másik gyenge pontja, hogy nem mindig ismeri fel a rendszerleíró adatbázist (registry) nem használó programokat.

Szuper trendi: frissítés Web 2.0-val

Ha a legdivatosabb eszközöket szeretnénk bevetni programjaink frissítésére, a Web 2.0-s online Wakoopát hívjuk segítségül. A *http://wakoopa.com* címen elsőként saját profilunkat kell létrehozni egy regisztrációval (*Sign up*). Ha már bent vagyunk, töltsük le a Wakoopa Tracker programot, és telepítsük gépünkre. Az indítás és bejelentkezés után a Tracker program segítségével egy olyan közösségbe jutunk, ahol mindvégig figyelemmel kísérhetjük, éppen ki milyen programot használ. A listából aztán gyorsan kiszűrhető, ki az, aki hasznos, virtuális társunk lehet, így velünk azonos alkalmazásokat használva, egymást segítve oldhatjuk meg könnyedén problémáinkat.

Ha pedig aggódunk az adatvédelem és az anonimitás miatt, a *http://wakoopa.com/about/privacy* oldalon részletes leírást olvashatunk arról, a cég milyen módon védi meg mindenki személyes jogait.

Manuális hangolás, automata frissítés

Végül essen szó egy kezelőfelület nélküli, parancssoros, ám néhány beállítás után rettentően hatékony eszközről. Az AppUpdater végtelenül egyszerű, parancssorból indítható program, amit ha megfelelően paraméterezünk, valamint felvesszük Windowsunk Feladatütemezőjébe, sok karbantartással töltött órát spórolhatunk meg magunknak. Az AppUpdatert kétféleképpen is használhatjuk.

Teljes automatizálás: A program telepítésénél csak a Windows Service opcióra lesz szükségünk, a többit nem kell telepítenünk. Telepítés után – ha elindult a *Parancsértelmező* ablakban a program, zárjuk be, hiszen már úgyis fut a háttérben, Windows szervizként. A telepítési célkönyvtárban található config-sample.ini fájlt nevezzük át config.ini-re, így a program azonnal működésbe lép, és letölti a frissítéseket.

FIGYELEM! A *www.nabber.org/projects/appupdater/metalink/* címen található program, és a Start Menüből futtatható AppUpdater megmutatják, mely programjainkról gondoskodik az AppUpdater.

Félautomata frissítés: Nagyobb kontrollt szeretne a frissítések felett? Nem probléma, az AppUpdater erre is képes. A telepítésnél a Windows Service nélkül installáljuk a szoftvert. Ezután indítsuk el a programot Parancssorból, gépeljük be a következő parancsot:

```
appupdater·--update
```

Hogy megtaláljuk, mely programokat frissítené az AppUpdater, írjuk be

```
appupdater·-l
```

és végül a tényleges frissítéshez használjuk a

```
appupdater·--upgrade
```

parancsot. Meg is vagyunk a frissítéssel, amit lépésről lépésre figyelemmel is követhettünk. Ha mindezeket egy .bat kiterjesztésű batch fájlba másoljuk, és így, a Windows Feladatütemezőjének segítségével indítjuk, nem lesz többé gondunk e programok frissítésére.

BIOS-FRISSÍTÉS PROFIKNAK

Új motor, új lehetőségek

A BIOS fontos információközpontja PC-nknek, ezért is roppant fontos, hogy maximálisan biztonságban tartsuk, és lehetőleg hibátlan, naprakész legyen. Ha valami itt nincsen rendben, sokszor segíthet a BIOS-frissítés. →

El ne felejtsük: A biztonsági frissítés

Ha biztonsági szoftvereink elavultak, a vírusok és a kártevők pillanatok alatt megszállják merevlemezünket. Kerüljük el a csúnya baleseteket, és kössük be a biztonsági övet most!

PC biztonsági átvilágítás

Az online biztonsági ellenőrzés segít megtalálni védelmi vonalunk gyenge pontjait, ráadásul ez egy fillérünkbe sem kerül. Látogassunk el a *security.symantec.com* weboldalra és ott kattintsunk a Go-ra.

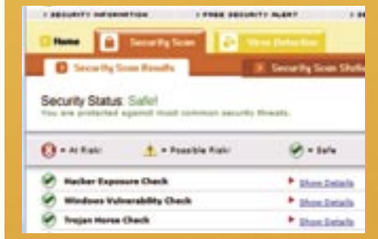

Vírusirtó-frissítés

Fontos, hogy vírusirtónk mindig naprakész adatbázissal és motorral fusson, ezért elsőként ezt vizsgáljuk meg. Ha le lenne tiltva, az automatikus frissítést mindenképpen engedélyezzük.

Tűzfal-felülvizsgálat

A *http://www.hackerwatch.org/probe/* oldalt hackerellenes aktivisták üzemeltetik. Itt futtassuk le a Port Scan funkciót, ami minden egyes porton megkísérel gépünkre betörést szimulálni. Ha minden rendben ment, csakis zöld jelentéseket fogunk olvasni, azaz gépünkön minden port védve van a külső támadásoktól, és minden javítócsomagot feltelepítettünk oprendszerünkre.

Anti-Spyware update

Ugyan gépünk már védett és naprakész, de a kéretlen reklámoktól még nem szabadultunk meg. Erre az egyik legjobb program az ingyenes, magyarul is használható Spybot Search and Destroy nevű szoftver, amely minden ilyen felesleges és akár veszélyes kártevőtől megszabadít minket. A Spybot frissítését nyugodtan bízzuk a beépített modulra, de akár az UpdateStarral is elvégeztethetjük ezt a munkát.

VIGYÁZAT! A BIOS-frissítés nem veszélytelen! Ha valami balul sül el, gépünk nem indul, és sokszor csak drága szakszerviz, vagy új alaplap vásárlása segíthet. A CHIP most segít, hogy biztonságosan, kockázatok nélkül frissítsük BIOS-unkat.

Információgyűjtés: A BIOS frissítésében már az első lépés is kritikus fontosságú. Ugyan itt még közvetlen veszély nincsen, fontos, hogy alaplapunkról, és annak BIOS-áról pontos információkat gyűjtsünk. Ha véletlenül vagy figyelmetlenségből rossz BIOS fájlt töltünk fel a BIOS kódot tartalmazó EEPROM-ba (flashmemóriába), alaplapunk többé nem kel életre, és talán egyéb eszközeink is tönkre mennek.

Fontos tehát, hogy alaplapunk pontos típusát, a lap revíziószámát és a jelenlegi BIOS dátumát is megtudjuk, mielőtt nekiállunk a frissítésnek. A *www.wimsbios.com* címen egy igazán hasznos szolgáltatást kínálnak, ami nagy segítség a megfelelő BIOS felkutatásában. Az apró, Driver-Agent program telepítése után egy weboldalon meg is jelennek PC-nk főbb információi, így az alaplap és a chipkészlet típusa, valamint a BIOS verziószáma is. Egy másik megoldás a DVD-mellékletünkön megtalálható ingyenes CPU-Z vagy a már említett PC Wizard 2008 programok, amelyek pontosan megmutatják alaplapunk gyártóját, modellszámát és a jelenlegi BIOS verziószámát is. Ebből már kitalálható, mely gyártó oldalán kell alaplapunk után kutatnunk.

Telepítés: Ha PC-vásárláskor odafigyeltünk, hogy márkás, élvonalbeli gyártótól válasszunk alaplapot, gratuláljunk magunknak, hiszen igazán megkönnyítettük saját dolgunkat. Az MSI, ASUS, Abit és Gigabyte gyártók minden alaplapjukhoz adják az automata BIOS-frissítő segédprogramot (ezek legfrissebb változatait DVD mellékletünkön is megtalálhatják). Ezeket elég Windows alatt feltelepíteni, máris csatlakoznak a gyártó szerverére, letöltik a megfelelő BIOS-frissítést és egy kattintásunkra elvégzik a feladatot. Mindössze egy újraindításra, majd a BIOS alapértelmezett beállításainak személyre szabására van szükségünk, és gépünk máris gyorsabb és stabilabb, mint eddig.

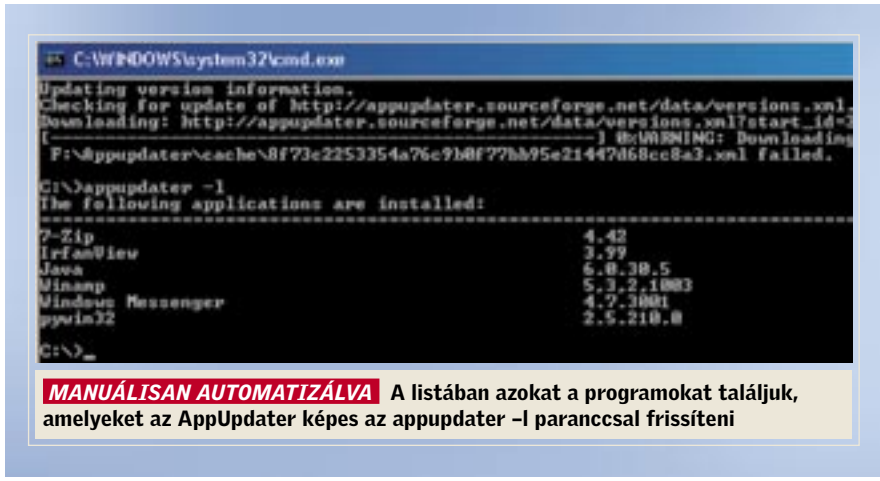

MANUÁLISAN AUTOMATIZÁLVA A listában azokat a programokat találjuk, amelyeket az AppUpdater képes az appupdater –l paranccsal frissíteni

Amennyiben nem vagyunk ilyen szerencsések, más módszerhez kell folyamodnunk. A BIOS fájl megszerzése mellett a gyártó weboldalán érdemes körülnézni, hogy létezik-e Windows alól futtatható frissítés. Az olyan népszerű gyártók, mint például az AsRock vagy az Intel minden modelljükhöz biztosítanak ilyen lehetőséget – a kényelem érdekében érdemes ezt használni.

Régebbi alaplapoknál marad a flopis módszer. Ma már szinte kihaltak a flopimeghajtók, azért szükség esetén 1-2 ezer forintból megoldhatjuk ezt a problémát.

A letöltött BIOS fájlt és a BIOS-író programot másoljuk ki egy olyan kis flopira, amit előtte a Windows XP beépített lemezformázó programjával MS DOS rendszerlemezként formattáltunk. Ha nem találunk BIOS-író programot, a DVD mellékletünkön található UniFlash-re is hagyatkozhatunk, ami rengeteg alaplapot támogat (a teljes lista itt található: *www.uniflash.org/hardware.htm*).

Ez után indítsuk újra gépünket úgy, hogy az a kis flopiról induljon. Elsőként készítsünk biztonsági mentést jelenlegi BIOS-unkról, majd a parancssorba gépeljük be először a flash program, majd az új BIOS fájl nevét, és ha szükséges, paramétereket is adjunk meg. A folyamat nem tarthat tovább 1-2 percnél.

De ki szeretne egy elavult technológiáért pénzt adni? Töltsük inkább le a www.ubcd.com oldalról az Ultimate Boot CD képfájlt, írjuk ki egy üres CD-re az ingyenes ImgBurn programmal, majd egy FAT fájlrendszert használó USB kulcsra másoljuk ki a szükséges fájlokat, és indítsuk a gépet az UBCD-n található FreeDOS rendszerrel. A többi lépés megegyezik a kis flopinál leírtakkal.

VIGYÁZAT! BIOS-frissítést csak abban az esetben javaslunk, ha valami gond van gépével, és a gyártó leírása szerint az újabb BIOS megoldja ezt. Az ok lehet még jobb processzor, videokártya vagy éppen memóriakompatibilitás, esetleg egy új szolgáltatás bevezetése. A legfontosabb, hogy csakis stabil gépen futtassunk BIOS-frissítést, és ügyeljünk rá, hogy a BIOS flashmemóriájának írása közben ne szakítsuk meg a folyamatot. Ha hibaüzenettel áll le a frissítés, ne kapcsoljuk ki a gépet, ismételjük meg a folyamatot, és töltsük vissza az elmentett, régebbi BIOS-t. ■

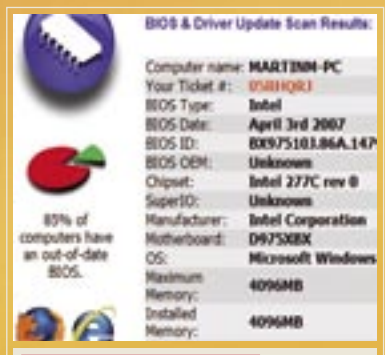

INFORMÁCIÓGYŰJTÉS A Wimsbioson kideríthetjük alaplapunk gyártóját és BIOS-unk verzióját is

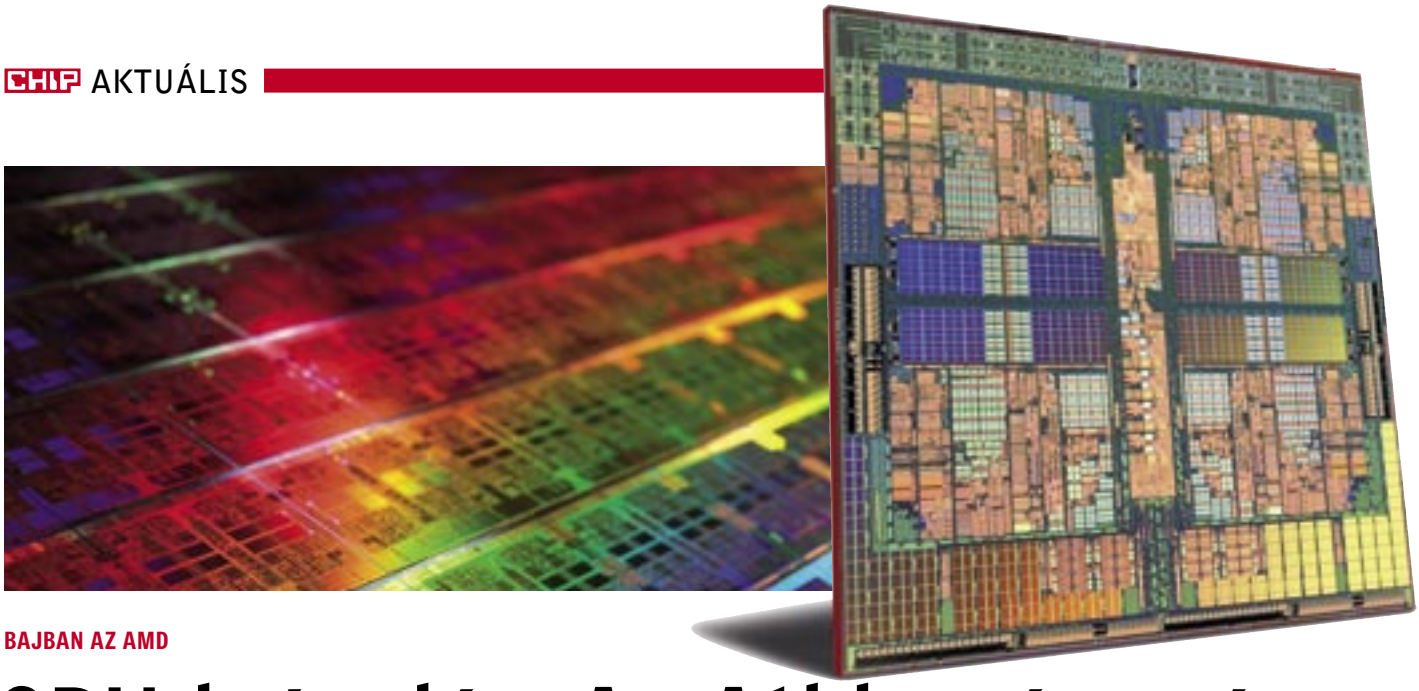

BAJBAN AZ AMD

CPU-leépülés: Az Athlon-éra vége

Kezdetét vette az Intel egyeduralma? Az AMD-nek csodára van szüksége – vajon sikerül megismételni az Athlonok sikerét, vagy az AMD jövőre már a múlté lesz? *Erdős Márton*

A világ AMD nélkül. Az Intel dominanciája mellett akár már most is úgy tűnhet, az AMD-nek vajmi kevés befolyása van a processzorpiacra, pedig ez korántsem igaz. A többszereplős piacnak rengeteg előnye van, aminek a legnagyobb haszonélvezői maguk a felhasználók. Ha egyszer csak megszűnik az AMD, és az Intel egyeduralkodóvá válik a piacon, a győztes cég menthetetlenül elkényelmesedik, az árakat nem csökkenti, és mivel nincsen vetélytársa, szép lassan a technikai újdonságok is elmaradnak. Azt pedig senki nem szeretné, hogy néhány év múlva egy Pentium 4-szerű processzorszéria legyen csak a piacon, és ne lehessen helyette egy jobbat, gyorsabbat, olcsóbbat választani.

Visszatekintve az AMD-ATI felvásárlásra, az AMD nem volt tökéletesen felkészülve az összeolvadásra, a főként anyagi és személyi hiányból eredő nehézségeket pedig csak akkor tudta volna elhárítani, ha az Athlon 64 és Opteron tovább menetelnek a piacon, és a nagy árrés mellett termelik a szép bevételeket. Ám nagyjából ekkor megérkeztek az Intel felmentő seregei, a Core Duo és Core 2 Duo családok, amelyeket már nem a Pentium 4-et fejlesztő, kudarcot vallott csapat, hanem a Centrino platformot megalkotó fejlesztőgárda tervezett. A C2D rekordidő alatt olyan hatalmas siker lett, amire a még mindig az ATI átvételével pepecselő AMD egyszerűen nem volt felkészülve, így az Athlon 64 processzorok pillanatok alatt hullottak a csúcsról a porba.

Hatalomátvétel: az Intel totális világuralomra tör

A katasztrófát tetézte az új microarchitekturális fejlesztések elmaradása. Ugyan az AMD foltozgatta Athlon 64-es architektúráját, még új foglalatot is bevezetett a piacra, emellett drasztikus, eddig nem igazán látott árcsökkentéseket hajtott végre, ám mindez nem volt elegendő ahhoz, hogy maga mögé utasítsa a Core 2 Duo szériát. Az Intel mindeközben újra bebiztosította abszolút első helyét a mobil és szerver platformok piacán, és az asztali szegmensben is visszaküldte az AMD-t oda, ahonnan jött.

Kihasználva a hirtelen jött sikert, az Intel 2006 karácsonyán már elébe is ment az AMD-nek, egy négymagos processzor bemutatásával. A 2007-es évben az AMD először a felső kategóriát volt kénytelen feladni, hogy inkább az alsó- és középkategóriára fókuszáljon, majd a processzorainak árrésből volt kénytelen nagy engedményeket tenni, hogy ár/érték arányban felvehesse a versenyt az Intellel. A borzalmas mélyrepülésbe kezdett vállalat pénzügyi helyzete egyre csak romlott, emiatt nagy átszervezésekre, és leépítésekre kényszerült, hogy tovább folytathassa a messiásként várt Phenom processzor fejlesztését.

BESÜLT A TITKOS FEGYVER **Már bemutatkozásába belebukott a szerényen csak Bulldózerként emlegetett CPU**

A Phenomtól nem csupán az AMD, a szakma is hatalmas eredményeket várt, ehelyett nagy késéssel egy olyan négymagos processzor érkezett, ami drágább és lassabb, mint a már egy éve piacon lévő Intel Q6000-es széria. Már ez is elég lett volna a bukáshoz, de szinte a megjelenés napján egy komoly hibát is felfedeztek a Phenomokban, és ez a negatív reklám csak felerősítette a cég halálát károgók hangját.

AMD 2009: még van remény, bár egyre kevesebb

Amikor a legnagyobb szükség lett volna a sikerre, a felvásárolt ATI sem volt képes javítani a cég helyzetén, a cég első DirectX 10-es videokártyái hatalmas csalódásnak bizonyultak. Ezt az ATI mérnökei csak 2007 őszére orvosolták, így jelenleg egy versenyképes, kiváló videokártya családdal vannak jelen a piacon. Azonban az AMD alapvetően processzorgyártó cég, így a CPU-k piacán kell bizonyítania. A feladat most a tavasszal újra megjelenő, átdolgozott Phenomoké: bizonyítaniuk kell létjogosultságukat a piacon, és végre némi hasznot termelni az egyre gyengülő, de hősiesen küzdő AMD-nek. ■

24p formátum: végre mozi minőségű kép otthon is?

A kéklézeres lemezekre a filmek pontosan olyan képsebességgel kerülnek fel, mint a moziban. A CHIP megmutatja, hogyan dolgozzák fel ezt a jelet az LCD tévék.

■ A DVD két utódja mindenekelőtt kiváló képrészletességet nyújt, azonban bizonyos esetekben a nagyfelbontású filmek szaggathatnak, ami igen bosszantó. Főleg akkor, ha a képsorok nem túl mozgalmasak, előfordulhat, hogy az egyes képkockák nem a megfelelő „ütemben" érkeznek, s a film szaggatott lesz.

Ezt a helyzetet persze lehet orvosolni, azonban a Blu-ray és HD DVD lemezek esetében a helyzet elég komplikált. A képanyag ugyanis a mozikban is használt 24 teljes képkocka/másodperces sebességgel kerül a lemezekre (24p), amit tökéletesen csak az erre a szabványra felkészített asztali lejátszók és tévék tudnak megjeleníteni. A 24p szabvány ismerete egyelőre a tévék körében távolról sem általános, így a 24p-nek küzdeni kell a többi standarddal, de a rosszul programozott interfészekkel, sőt magukkal a filmstúdiókkal is – s ezek a tényezők bizony mind kiveszik a részüket, ha a kép akadozni kezd.

Film: a 24 képkocka eggyel kevesebb

Kezdjük rögtön az elején: 24 képkockát 1:1-es leképezéssel csak akkor tudunk megjeleníteni, ha a tévé 24 Hz-es képfrissítést használ. Erre egy készülék sem képes, de ha képesek lennének is rá, ez a megjelenítési mód erős villódzást eredményezne, így használhatatlan lenne. Ha minden képkockát kétszer jelenítünk meg, a villogás csökken, megháromszorozva (72 Hz) pedig gyakorlatilag teljesen eltűnik. A gyorsan mozgó objektumok megjelenítése azonban továbbra is gondot okozhat, például egy focimeccsnél. Bár szemünk 20 fps-től folyamatosnak látja a mozgást, a másodpercenkénti 24 képkocka bizonyos helyzetekben, nagyon gyors mozgások követésekor nem elég. Vajon hogy lehetséges ez, ha a mozikban ez senkinek nem tűnik fel. Természetesen nem véletlen, hanem egy filmes trükknek köszönhető: a képkockák nagy részét szándékosan elmossák, hogy a mozgást teljesen folytonosnak lássuk.

DVD: Európa eddig külön utakon járt

A folyamatos mozgásmegjelenítést Európában korábban mindig is természetesnek vettük, mivel az idehaza is használatos PAL szabvány 50 Hz-es képfrissítést használ, amit a mozikban használt formátumból, a 24p-ből viszonylag könnyen előállíthatunk. Elég ugyanis a képsorokat 25 fps-re felgyorsítani, majd megkettőzni a képkockákat, hogy kijöjjön az 50 Hz. Ezt a leheletnyi gyorsulást a szem gyakorlatilag nem érzékeli, egyedül az tűnhet fel, hogy a tengerentúlon 100 perces filmek idehaza csak 96 percig tartanak. A vájt fülűek viszont meghallhatják a különbséget a 24 és 25 fps sebességű filmek között, hiszen a hang felgyorsítása majdnem fél hangot emel a tónusokon. A valóságban azonban, ha csak a „gyorsabb" filmet nézzük, biztos, hogy ez sem fog senkinek feltűnni.

Az USA-ban és Japánban NTSC szabványt használnak, ami 60 Hz-es képfrissítéssel dolgozik. Ez jelentősen megnöveli a problémát, és a film beszaggatásának veszélyét, lehetőségét. 24p-ről 60 Hz-re kétféleképpen „mehetnénk fel". Az első és mindenképpen a rosszabbik megoldás a film 30 fps-re való felgyorsítása, majd a szokásos képkocka megkettőzése, ami sajnos már jól látható és jól hallható mértékben gyorsítja fel a filmet. A második, a gyakorlatban is alkalmazott módszer a 3:2-es lebontás, szakszóval *pulldown*. Ez a módszer sem tökéletes, erre működési elvéből azonnal rájöhetünk: minden első képkocka háromszor, minden második kétszer jelenik meg egymás után. Mivel a film sebessége másodpercenként tizenkétszer változik, a szaggatás, ha nem is durva, de mindenképpen érzékelhető. (Az első képkockák 50, a második képkockák 33 ms-ig látszanak.)

Élet a DVD után: kézzel fogható fejlődés

A filmstúdiók a BD és HD DVD lemezeknél arra törekednek, hogy a film olyan formátumban kerüljön a lemezekre, ahogyan azokat a kamerák felvették (másodpercenként 24 teljes képkocka). Ez elvileg jó alapot teremt arra, hogy a nappaliba is annyira valós mozielményt varázsoljunk, amennyire csak lehet. Az sors iróniája azonban, hogy a 24p formátum „erőltetése" azt jelenti, hogy a szaggatás Európában is megjelent.

Elméletben, ha az öreg kontinensen forgalmazott lejátszók gyorsabban, 25 fps-sel játszanák a filmeket, a probléma máris megoldódna (ugyanúgy, mint korábban a DVD lemezeknél). Csakhogy a kereskedelemben kapható masinák a hangot nem képesek olyan minőségben gyorsítani, mint ahogyan a professzionális stúdióeszközök, ezért ez a módszer nem alkalmazható.

Hogy az ilyesfajta kompatibilitási gondok elkerülhetők legyenek, a Blu-ray és HD DVD lejátszókat első körben úgy tervezték, hogy 24p forrást használva is 60 Hz-es képfrissítésű képanyagot továbbítsanak – 3:2 pulldown módszerrel képezve. Ráadásul, ha ez még nem lenne elég, a legtöbbször nem is progresszív, hanem váltott soros (interlaced) képfrissítéssel. Egyedül a Pioneer volt az, aki a kezdetektől azt az álláspontot képviselte, hogy a lejátszóknak tudniuk kell a natív formátumot, azaz a 24p-t is továbbítani. Az idő a japán gyártót igazolta, s ma már a többiek is követik a példáját, készülékeikbe ezt a szolgáltatást is beépítve.

LCD tévék: 24p – valóság, vagy átverés?

A modern nagyfelbontású asztali lejátszókkal tehát már van lehetőség 24p megjelenítési módot használni. Sajnos ez önmagában még nem oldja meg a gondot; most kerülnek előtérbe az LCD tévék. DVD-k esetében egyszerű volt a szabály: válasszunk 100 Hz-es tévét, amely egyáltalán nem vibrál, s amely egyáltalán nem produkál utánhúzást. De mi a helyzet a 24p-vel? Sajnos gondban leszünk, mert még a 2007-ben vásárolt tévék sem tudják a 24p adatfolyamot értelmezni – tisztelet a kivételnek. (Ebben az esetben a lejátszók végzik el a 60 Hz-es konverziót, a tévék pedig változatlan formában megjelenítik ezt a jelet.)

A gyártók a 24p jelfogadási képességet jelzik a prospektusban, azt viszont, hogy a tévé miként alakítja át a jelet, már ritkábban tűntetik fel. Ez sajnos gond, mert a 60 Hz-es tévék a befogadott jelet általában 3:2-es pulldownnal alakítják át, így a minőséget, és a szaggatást követően semmivel sem vagyunk előrébb.

Az optimális esetben mind a tévé, mint a lejátszó támogatja a 24p lejátszási módot. Elvileg ilyenkor elég, ha a lejátszót átállítjuk 24p-re, azonban kompatibilitási gondok még mindig előfordulhatnak. A lejátszó ugyanis először leellenőrzi, hogy a tévé valóban kezeli-e a „mozis" üzemmódot, és csak akkor vált át, ha pozitív választ kap. Ez azonban nem túl gyakori, mint ahogyan az sem, hogy esetleg a 24p HDMI interfészen keresztül nem, csak analóg (komponens) összeköttetéssel működik.

Azaz Európába is megérkezett a szaggatás problémája, s egyelőre csak azok élvezhetik a tökéletes mozi minőséget, akik 24p-kompatibilis tévével és lejátszóval rendelkeznek. A tévé esetében ez a képkockák számának arányos növelését jelenti, plazmatévék esetében háromszorosára (72 Hz), LCD tévék esetében négy- vagy ötszörösére (96/120 Hz).

Jövőkép: szuperszámítógépek a szaggatás ellen

A felső- és csúcskategóriában a legjobb tévék nemcsak megtöbbszörözik a képkockák számát, hanem két meglévő közé újabbakat számolnak ki, és illesztenek be. Ezt a módszert interpolációnak nevezzük, segítségével minden, a sebességváltozással összefüggésbe hozható probléma kiküszöbölhető. Az interpoláció viszont felvet egy további problémát; a kép tartalmától függően a tárgyak széle elmosódhat. Ez van, akinek zavaró – több készüléknél éppen ezért választhatunk sokszorosítás és interpoláció között.

A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy egy 96 vagy 120 Hz-es tévé (amennyiben 24p-s) akkor is jobb minőséget nyújt normál társaihoz képest, ha olyan BD vagy HD DVD lejátszóval használjuk, amely csak 60i/60p adattovábbításra képes, mert az elektronika a 3:2-es pulldown negatív hatásait képes valamennyire enyhíteni.

Minden szempontból „jó" eszközöket a gyártók 2008-as újdonságai között találunk majd. Addig azt ajánljuk, a kiszemelt termékeket vásárlás előtt próbáljuk ki. Ajánljuk a Casino Royale nyitójelenetét, vagy a Mátrixból a helikopteres képsorokat – ha a megjelenítés szaggat, ezeknél biztosan jelentkezni fog. ■

Videojelek és képfrekvenciák

24p	24 teljes képkocka másodpercenként, progresszív letapogatással. A másodpercenként megjelenített képkockák pontos száma 23,976.
50i	50 félkép másodpercenként, váltott soros megjelenítéssel. Ilyen megjelenítést használnak többek között a videokamerák és a PAL szabványú DVD-k, tévéadások is.
50p	50 teljes képkocka másodpercenként, progresszív letapogatással. Ez a formátum az 50i-ből származtatható interpolációval.
60i	60 félkép másodpercenként, váltott soros megjelenítéssel. Ezt a módot az NTSC szabványú videokamerák és tévéadások használják.
60p	60 teljes képkocka másodpercenként. 60i és 24p forrásból egyaránt számolható, s valójában 59,94 képet jelent másodpercenként.
50, 60, 72, 100, 120 Hz	A képkockák megjelenítési gyakorisága tévék, projektorok esetében. Szokás fps-ként is hivatkozni rá. A gyakorlatban nem teszünk különbséget a között, hogy a változás a teljes képkockát, vagy csak minden második sort érinti-e.

Lemezről tévére: a leggyakoribb összekapcsolási módok

Filmsebesség-változás, képkocka-többszörözés, interpoláció: mire a film a tévére kerül, eredeti formájához képest jócskán változik. Lássuk, mi a folyamat végeredménye.

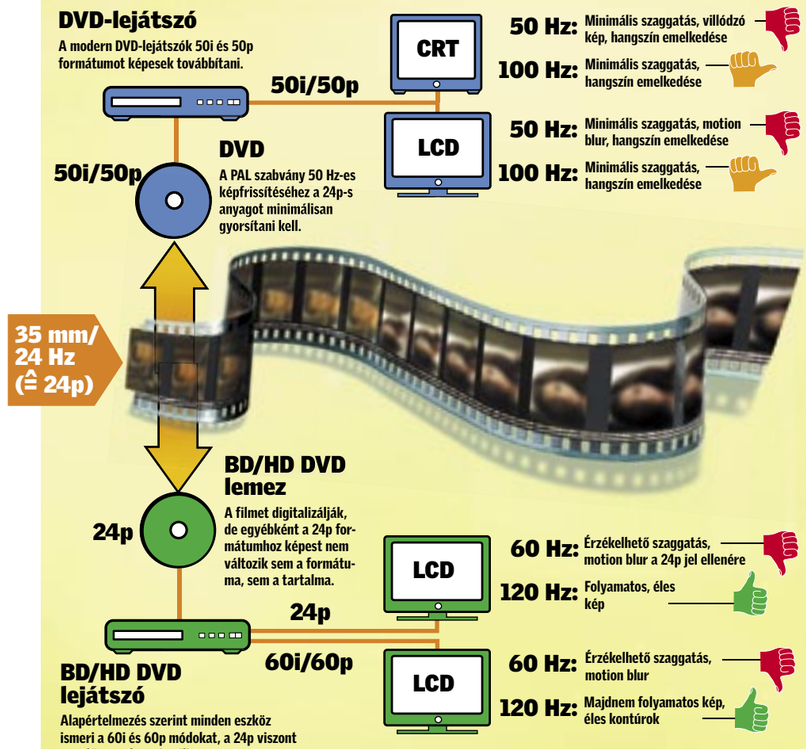

TÖBB KÉPESSÉG – TÖBB GOND

PC-lassítók: túlfejlesztett programok

Túlzsúfolt menük, fölösleges képességek, hosszú töltési idő: korábban zseniális eszközök olyan programcsomagokká nőttek, amilyenekre senkinek nincs igazán szüksége.

■ Egyre több felhasználót egyre jobban dühít, ha elfeledkeznek róla: a szoftvergyártók egyre gyorsuló ütemben dobják piacra programjaik legújabb változatait, a nagy rohanásban sokszor megfeledkezve a felhasználóról. Átalakítják a bonyolult kezelőfelületet, amit hetekbe tellett kiismerni, újabb idegesítő kalózellenes trükköket próbálnak ki, vagy olyan funkciókkal állnak elő, amelyek hangzatosak, ám nem igényeltek. Az újdonságok ritkán igazi újítások, sokszor csak a számítógépet lassítják méretükkel, vagy a felhasználó döntését, felesleges lehetőségekkel.

Sajnálatosan jó példa erre a kórságra a Nero: az egykor karcsú, gyors és hihetetlenül népszerű CD-DVD író programból a 7. változattal médiamindenes vált; a készítők még egy tévé modult és egy mediacentert is belekomponáltak. Hirtelen a Nero dolga lett a multimédia fájlok kezelése, VoIP telefonok intézése, sőt partikon DJ-ként is használ vehetjük – ha gépünk bírja teljesítménnyel. A CD-DVD lemezek megírása teljesen háttérbe szorult.

A program eredeti erősségét a nyolcadik változatban is hanyagolták: ám a multimédia csomag most már képes filmeket feltölteni a YouTube-ra, vagy hasonló oldalakra egyetlen gombnyomásra. Persze a funkcióbőség önmagában még nem lenne baj, ha nem hatna ki az alapfeladatokra. A Nero 8-ban azonban néha egy teljes percnyi kattintgatás szükséges hozzá, hogy elindulhasson egy írási feladat.

A cég továbbra is elégedett DVD-író programjával, és ugyan a kérdés több fórumon is felvetődött már, nem tervezik egy egyszerűsített, csak a lemezírásra koncentráló változat kiadását a programból.

Természetesen más gyártók termékeivel is megesik, hogy túlnövik magukat. A Microsoft például minden egyes Windows-kiadáshoz újabb, gyorsabb számítógépeket követel a felhasználóktól. Operációs rendszerének komponenseiben eközben számtalan felesleges szolgáltatás rejtőzik.

Használhatatlan: igazi fejlesztés helyett szolgáltatásroham

A Windows Media Player (WMP) legújabb, 11. változata immáron nem csak 23 MB-ra nőtt, de lassú elindulásával számos felhasználó idegrendszerét is kikezdte már megjelenése óta. És ha a hosszas előkészítés után végre el is indul a kívánt zene, a legújabb lejátszó nagyjából kétszer annyi memóriát fogyaszt, mint egykori őse, a 6.4-es változat tette.

Még jobban kitűnik a Microsoft lejátszójának gyenge pontja, ha összehasonlítjuk a népszerű (és apró) Media Player Classic alkalmazással. A Windows Media Player még nagyban töltődik, mikor a Media Player Classic-ot használva már a főcím közepén tarthatunk a filmben. A megnövekedett kód ellenére a WMP nem sokat segít a felhasználónak, ha gondja támad: ha a filmhez szükséges kodek hiányzik, kapcsolatba lép ugyan a Microsoft szerverparkjával, hogy megkísérelje letölteni, de az eredmény csak egy hibaüzenet: „Hiba történt a kodek letöltése közben".

Míg a Media Player Classic vagy akár az Apple iTunes egyszerűen csak lejátssza az erre kijelölt zenét, a Windows Media Player teljesebb szórakoztatásunk érdekében beveti (szerencsére kikapcsolható) színes stroboszkóp effektjét, amely tökéletesen illik bármilyen hetvenes évekbeli pszichedelikus zenéhez – ám jóformán semmi máshoz.

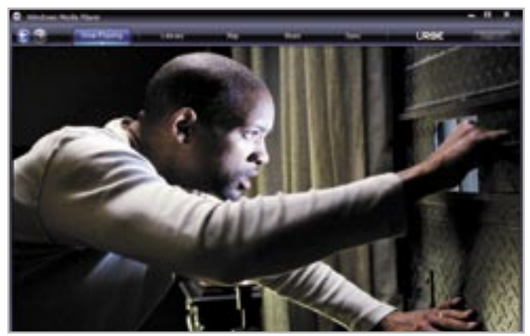

SZOFTVERÓRIÁS ÓRIÁSSZOFTVERE **A Microsoft Windows Media Player 11 önmaga ellenségévé vált számtalan szolgáltatásával**

Vigyázzunk a régi eszközökkel

Ha egy friss programmal elégedetlenek vagyunk, a neten jó eséllyel fellelhető egy régebbi kiadása, például a *www.oldversion.com* lapon. Azonban a régi változatoknak is akadnak hátrányai: a shareware kiadásokat nincs hol regisztrálni, a programokban tárva-nyitva állnak azok a biztonsági rések, amiket a későbbi kiadások már befoltoztak. És nincs garancia a Vista-kompatibilitásra.

A „túlszolgáltatás" kór még az Adobe-t sem kímélte: a PDF formátum vitathatatlanul bevált. Azonban az Adobe a Readert idővel egyre több beépülő modullal ruházta fel. A második verzióban még 2 MB-os program a legújabb, 8.1-es kiadásra 23,6 MB-ra bővült. Az eredmény: a program elindítása és egy PDF megjelenítése lelassult. A freeware színtéren akad erre jobb megoldás.

Az Adobe Reader gyorsabb alternatívája a Foxit Reader, amely semmilyen extrát nem tartalmaz. A PDF-eket gyorsan megnyitja, és csak 2 MB tárterületet igényel. Természetesen az Adobe berkeiben sem várható retro-kiadás, éppen ellenkezőleg, a cég újabb szolgáltatásokat ígér más sikerprogramjaiban is. A Flash Player hamarosan „3D funkciókat" kap. Izgatottan várjuk a gépigényt, és a várható töltési időt...

A túlfejlesztett szoftverek sokszor a felhasználót büntetik, akik visszavágnak. Egyik legjobb példa erre a Winamp. Eleinte a legnépszerűbb MP3-lejátszó volt, de csak addig, míg fejlesztői meg nem jelentek a friss, túlfejlesztett 3. generációval. Hirtelen már nem csak az MP3-lejátszás számított, az új program videókat is megjelenített. Sok régi felhasználót elűzött a megnövekedett erőforrásigény, és a sok hiba is. Mire a javított, könnyített ötödik változat megjelent, számos felhasználó már elfordult a programtól. ■

10 túlfejlesztett program

„Toplistánkon" ezúttal olyan ismerős programok, amelyek megszenvedték az elmúlt évek szolgáltatásáradatát.

ACDSee
Az egykor apró képnézegető újabb kiadásait lassú adatbáziskezelése gyengíti.

Nero
A gyors és egyszerű íróprogram mostanra multimédia programcsomaggá nőtt.

QuickTime
Mac-en népszerű – de a PC-felhasználók gyakran kénytelenek törölni erőforrásigénye miatt.

Winamp
3. kiadásától kezdve az egykori királyt megbuktatták a fölösleges szolgáltatások.

Real Player
A Real Player sosem volt igazán népszerű, de a 11-es kiadás reklámai különösen zavaróak.

Adobe Reader
Előző kiadásaiban gyors PDF-néző volt, de az új beépülő modulok komolyan lassítják.

Media Player
A régi változat gyorsabban indult, és kevésbé fogta le a gépet, mint utódja.

Windows Messenger
Hírfigyelés, fájlmegosztás, reklámok sőt játékok lassítják és bonyolítják.

Microsoft Office
Az Office még sosem volt ilyen színes, ikonokkal teli, ám ennyire nehezen átlátható sem.

ICQ
A reklámok és a chat hibák miatt sok felhasználó visszatért a korábbi változatához.

SSD-HDD CSATA

A merevlemez végnapjai

Elképzelhető, hogy a hagyományos merevlemezt háttérbe szorítja a flashmemória-alapú technológia? Cikkükben konkrétumok mentén hasonlítjuk össze a két technológiát. *Csöndes Áron*

A cserélhető tárolók az elmúlt évtizedekben számos változáson mentek keresztül. A nagy flopilemezről a kicsi, 3,5"-osra váltottunk, majd CD-R-re, aztán flashmemóriára – a fejlődés töretlen.

Ugyanekkor azonban a nagyobb volumenű, dinamikusan változtatható háttértárolás tekintetében – amit a merevlemez biztosít – lassabban lépegetünk előre. Kétségtelen, hogy a merevlemezek nagyot fejlődtek az idők során, egyre nagyobb sebességet és tárhelyet kínálva. Egy olyan valóban praktikus és megfizethető technológia sem akadt azonban, amely veszélyeztette volna a merevlemezek korlátlan uralmát. Ez azonban a mostanság egyre nagyobb szerephez jutó SSD-k révén hamarosan megváltozhat.

Az SSD (félvezető alapú meghajtó) olyan tárolóeszköz, amelyet működése alapján sokan flashalapú merevlemeznek neveznek. Az SSD-k használatának előnyei miatt egyre többen gondolják, hogy nemsokára kiváltják a laptopokban lévő merevlemezeket, aztán az asztali gépekben lévőket is. Az SSD-k árának folytonos csökkenése miatt mind közelebb kerül mindez...

HDD: az író/olvasó fej okozta szűk keresztmetszet

A szekvenciális olvasás a merevelemeknél azt jelenti, hogy a blokkokat szolgalelkűen egymás melletti szektorokból olvassa be. Ez a leghatékonyabb és leggyorsabb módszer az adatok beolvasására merevlemezen.

Azonban a korongokon az adatok gyakran nem egymás mellett lévő szektorokon vannak, hanem össze-vissza elszórva. Így a merevlemez gyakran „kapálózik" ideoda: az író/olvasó fejnek előre/hátra kell mozognia a korong felületén, hogy beolvassa az adatokat – és ez bizony késedelmet okoz. Mivel az SSD-ben nincs mozgó alkatrész, nem rendelkezik olyasfajta látenciával, amivel a merevlemez. Bár a merevlemezben ezek a késedelmek csupán a másodperc törtrészeit teszik ki, gyorsan érzékelhetővé válnak.

KORONGOK HELYETT LAPKÁK Hagyományos 2,5"-s HDD és SSD belülről – a technológiai különbség egyértelmű

SSD: javított válaszidők, nagyobb megbízhatóság

Az SSD-k a merevlemezekhez képest számos előnnyel bírnak, idézve a javított válaszidőket és a megbízhatóságot. Ráadásul a HDD nagyobb hőt termel, ami annak is köszönhető, hogy a korongok mind gyorsabban forognak, ahogy a gyártók növelik a teljesítményt és a keresési sebességet.

Az egyelőre tetemes árkülönbségtől eltekintve az SSD sajnos néhány technológiai hátránnyal is bír a HDD-hez képest. Először is, amennyiben az SSD-vel valami komoly probléma történik, az adatok visszaállítására gyakorlatilag alig van esély. Amikor a HDD-nél következik be a katasztrófa, a szakértők jó eséllyel vissza tudják állítani az adatokat a hiba jellegétől és a korongok fizikai állapotától függően. Másodsorban, az SSD-k korlátozottabb számban írhatók újra, mint a merevlemezek. Végezetül, annak is érdemes tudatában lenni, hogy jelenleg az SSD nem ér a HDD maximális kapacitásának nyomába.

A laptopok világa az, ahol az SSD jelentős hatást gyakorolhat: ugyanis az SSD kevesebbet fogyaszt, kevesebbet nyom és méretre is kisebb, mint a hasonló kapacitású HDD-k.

Ahogy annak idején a 35 mm-es filmet felváltották a flash kártyák, a flopilemezt az USB-meghajtók, úgy most a laptopokban a HDD-ket felváltják az SSD-k.

Biztonságosabb: az SSD működéséből fakadó előnyök

Az SSD szoftveresen kompatibilis a HDD-vel, ami azt jelenti, hogy emulálja a HDD-t, és szinte minden alkalmazásban képes kiváltani. A fájlok újraírásánál a HDD egy fájlfrissítést hajt végre a lemez ugyanazon helyén, ami néha adatvesztéshez vezet, ha írási hiba merül fel. Az SSD a fájlt egy új helyen frissíti, majd később törli az eredeti (azaz a régi) fájlt. Amikor az SSD-nél írási hiba merül fel egy fájl újraírásakor, az eredeti fájl még mindig ép, így minimalizálódik az esély arra, hogy írási hiba miatt adatvesztés lépjen fel. A Windows jelenleg nem kezeli eltérően a HDD-t és az SSD-t, de a cég jelezte, hogy dolgozik már olyan frissítésen, amivel a Windows kihasználja az SSD nyújtotta előnyöket.

SSD: megbízhatóság, költségek, fogyasztás

A Gartner piackutató cég úgy becsüli, hogy 32 millió notesz-gép használ majd elsődleges tárhelyként SSD-t HDD helyett 2010-re.

Megbízhatóság: Mivel az SSD nem tartalmaz mozgó alkatrészt, nem érzékeny arra, ha leejtjük. Ha egy mai, HDD-vel szerelt laptopot működés közben ejtünk el, ott nagy az esélye annak, hogy a HDD tönkremegy, mivel az író/olvasó fej hozzácsapódhat a koronghoz.

Költségek: A késő '90-es években az SSD technológia csak high-end alkalmazásokban volt használatos, ahol a megbízhatóság volt az elsőrendű szempont. Ugyanis akkoriban 1 MB flashmemória néhány ezer dollárt kóstált, ami több százszorosa volt hasonló mennyiségű merevlemezhelynek. Ma 1 GB flashmemóriához kevesebb mint 2000 forintért jutunk. Ahogy a gyártási folyamatok fejlődnek, a flashmemóriákhoz egyre olcsóbban juthatunk hozzá.

Fogyasztás: Az SSD működtetése jóval kevesebb energiát igényel (gyakran 50%-kal kevesebbet), és sokkal kevesebb hőt termel. Ez természetes, hiszen a HDD-nek pörgetnie kell a korongokat, és mozgatni az író/olvasó fejet. Az alacsonyabb fogyasztás teszi rendkívül ésszerűvé az SSD noteszgépekben való használatát (ahol ugye állandóan aggódnunk kell az akku lemerülése miatt).

Méret: A SSD sokkal kisebb és könnyebb a HDD-nél, ami megint csak a noteszgépben történő használat melletti érv.

SANDISK 64 GB-os, 1,8"-s UATA felületű SSD meghajtó a flashmemóriák éllovasától

Az SSD jövője: kiváltja a HDD-t?

Az, hogy az SSD ki fogja-e váltani a hogyományos merevlemezt az összes géptípusban, kérdéses. Ahhoz nem kell jóstehetség, hogy belássuk: a laptopok esetében elég valószínű, hogy ez viszonylag hamar bekövetkezik. Azonban más géptípusok esetében még sok évig a HDD lesz a megfelelő háttértár.

Főként az SSD gyártási költségei határozzák meg a váltás dinamikáját. De a noteszgépek esetében más tényezők is, így az alacsony fogyasztás, a nagyobb strapabíróképesség és a jobb teljesítmény komolyan az SSD javára billenti a mérleget. Ezek után talán nem meglepő, hogy az Apple által bejelentett leheletvékony Air noteszgépben az SSD tár választható opció.

Összecsapás: HDD kontra SSD

A HDD és az SSD sebességének összehasonlításánál számos tényezőt kell figyelembe venni. Először is, az SSD-nek nincs mechanikus késlekedése, ami jelentősen gyorsabbá teszi az átviteli sebességet a HDD-nél. Nehéz a HDD pontos átviteli idejét meghatározni, mivel az író/olvasó fej gyorsabban eléri a küldő peremre írt adatokat, mint a korong belső peremére írtakat. Mivel az SSD-ben nincs mozgó alkatrész, minden terület azonos sebesség alatt érhető el.

Az IOPS (I/O sebesség) egy másik mérési lehetőség a sebesség mérésére. Az SSD 7000 IOPS-t teljesít, míg a merevlemez kevesebb mint 100 IOPS-t.

A gyorsabb elérési idő szerepet játszik rendszerünk rövidebb indulási idejében, ahogy ez az alábbi mérésekkel igazolt tesztünkből is látszik. Ennek keretében két 1,8 hüvelykes terméket hasonlítottunk összes (a gyorsasága mellett az SSD könnyebb is volt, sőt kevesebbet is fogyasztott).

Az SSD és a HDD elérési ideje XP és Vista alatt

WINDOWS XP	SSD	HDD
BIOS	10 s	11 s
OS boot	12 s	22 s
Alkalmazások	9 s	17 s
Összesen	31 s	50 s

WINDOWS VISTA	SSD	HDD
BIOS	10 s	11 s
OS boot	20 s	37 s
Alkalmazások	9 s	17 s
Összesen	39 s	65 s

Csevegés a haverokkal

A 6 és 13 év közti fiatalok internethasználatának tetemes részét a játék, az e-mail írás, de még inkább a chatelés és ismerkedés teszi ki.*

VESZÉLYES **A PC nagy segítség a fiataloknak, azonban megfelelő felügyelet nélkül az internet életveszélyes játszótér a számukra**

Gyerekek a neten

A gyerekek rengeteg információt, barátokat találhatnak a neten, és olyat is, amit nem kéne látniuk. Védjük meg őket! *Erdős Márton*

■ Az internet tömve van veszélyekkel, amelyek éberen lesik, mikor csaphatnak le ártatlan és gyanútlan gyerekekre. Ezt a felmérések is megerősítik, így például átlagosan négy perc csevegés szükséges ahhoz, hogy egy chatszobában egy fiatalkorút szexuálisan zaklassanak.

„Ami a Pál utcai fiúknak a rongylabda volt, az a mai gyerekeknek a klaviatúra."

– fogalmazott az internet fontosságára utalva Hiller István.

A fiatalok vallják, hogy a neten egyszerű megismerkedni és akár barátságot kötni teljesen idegen emberekkel. Ez a barátkozó természet tetten érhető közösségi oldalakon is (pl. Iwiw). Bármilyen közös témáról beszélgetnek a fiatalok – legyen az egy zenekar vagy akár szexszel kapcsolatos témák – bárkivel a csevegő szobákban és a társasági oldalakon. Persze sok ilyen oldal korhatárhoz köti a tagságot, ám ezt egyszerűen meg lehet kerülni, így nem csoda, hogy a szakértők felhívják a szülők figyelmét: aktívan érdeklődjenek gyerekeiknél internetes szokásaik, onnan szerzett információik, barátaik iránt, és tereljék őket mindig a megfelelő, biztonságos irányba. Vagyis a legrosszabb dolog, amit a szülő tehet, a tiltás. Ma már az egészen fiataloknak is szükségük van a hatalmas információmennyiségre, ám a biztonságos netezéshez még a szülőknek és tanároknak is rengeteget kell tanulniuk.

A felügyeletet szoftverekkel erősíthetik a felnőttek. Ezek kiszűrik az ártalmas tartalommal feltöltött helyek nagy százalékát, megszűrik a csevegő szobákban folytatott beszélgetéseket, a chat szoftvereket, és befolyásolják a keresők találatait is. A CHIP által összegyűjtött programok a PC-használatot időintervallumhoz tudják kötni, ám egyik szoftver sem képes helyettesíteni a szülői tanácsadást, figyelmet és segítséget, amire elengedhetetlenül szüksége van az egészen fiatal koruktól internetet használó gyerekeknek.

Szoftverrel szelídített net

Nehéz megfelelő tartalomszűrő programot választani, hiszen a szoftvernek a pontos és megbízható működés mellett feltörhetetlennek és megkerülhetetlennek kell lennie. Tökéletes megoldás még nincsen, de a CHIP összegyűjtötte a legismertebb és leggyakrabban használt programokat. Ezek lezárják a felnőtt tartalommal feltöltött weboldalakat, megszűrik a csevegéseket és még a géphasználat idejét is korlátozhatjuk segítségükkel.

Netintelligence Parental Control
parentalcontrol.netintelligence.com

Norton IS 2008
www.symantec.com/hu

Crawler Parental Control
www.crawlerparental.com

K9 Web Protection
www1.k9webprotection.com

Microsoft Live OneCare
onecare.live.com

Egy nap a PC előtt

Minden negyedik gyerek használja a számítógépet napi rendszerességgel.*

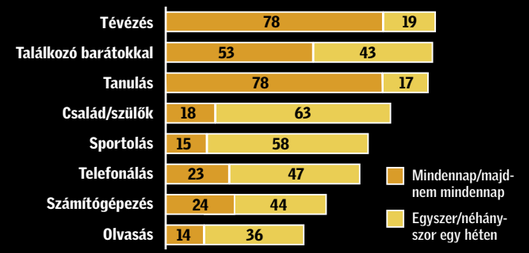

Tízévesen egyedül az internet világában

A fiatal gyereket még felügyelik netezés közben. Tízévesen már elmaradnak a szülők, és az igencsak fiatal gyerek önállóan „száguld az információs szupersztrádán".

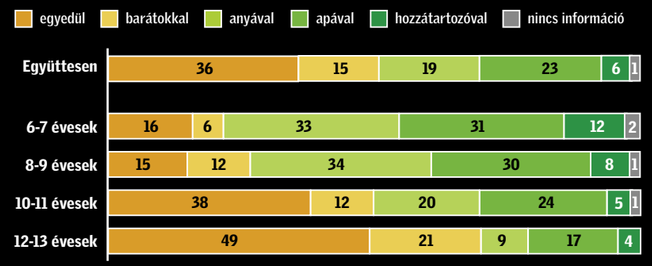

Fontos weboldalak

A CHIP összegyűjtött néhány fontosabb oldalt, amelyek a szülők és gyerekeik számára is hasznosak. A szülők néhány olyan helyet is találnak itt, ahol segítenek gyerekeik megfelelő védelmezésében anélkül, hogy károsan szűk korlátok közé szorítanák a fiatalokat.

Webhelyek gyerekeknek

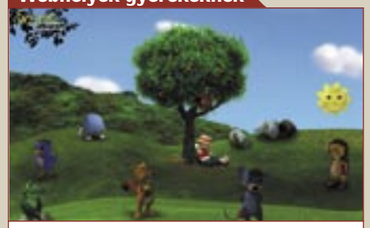

www.axer.hu
www.egyszervolt.hu
www.necc.hu
www.koloknet.hu

Webhelyek szülőknek

www.baratsagosinternet.hu
www.napocska.hu
www.sulinet.hu
www.szulo.hu

Interjú

Fontos a gyerekek és a szülők oktatása

Hogyan védi a Microsoft a fiatalokat az interneten fellelhető káros tartalmaktól?

A gyerekek és a szülők, pedagógusok oktatása is fontos. Rendszereinkben időkorlátozási, tartalomszűrési modulok vannak. Weboldalunkon (magyarul is!) bemutatjuk a szülőknek, hogyan tanítsák gyereikeket a biztonságos internetezésre.

Milyen eszközöket kínálnak az operendszerek a tartalomszűrésre?

A Vista fejlett szülői felügyelet modult kapott, amivel kiszűrhető a káros tartalmak döntő hányada, emellett szabályozható a számítógéphasználat ideje is, amit a fejlett biztonsági moduloknak hála még egy jól felkészült gyerek sem tud megkerülni.

Milyen szolgáltatásokhoz jutnak a szülők a OneCare rendszerrel?

A OneCare-rel a szülők meghatározhatják, mely csevegőszobákba léphetnek be gyerekeik, emellett tiltó és engedélyező listákat is létrehozhatnak a megfelelő szűréshez.

Az MSN keresőmotorja is tartalmaz a Google SafeSearch-höz hasonló szűrőt?

Az MSN keresője kiszűri a fiatalok számára károsnak ítélt tartalmak megjelenítését a keresések eredményeiből.

Tom Köhler, Vezető, Microsoft, IT-biztonság

Hogyan védhetik meg a szülők gyerekeiket az MSN Live Messenger chat program használatakor?

A szülők felügyelhetik az MSN partnerlistát, és lehetőség van arra, hogy csak az ő beleegyezésükkel kerüljön fel új kontakt.

Hogyan oldották meg, hogy a védelmet ne lehessen megkerülni?

A beállításokhoz jelszóra van szükség, ezt megkerülni nem lehet. Emellett kulcsfontosságú, hogy a szülők leüljenek gyerekeikkel, és felkészítsék őket a káros tartalmak kezelésére is.

4 perc
Általában ennyi idő elegendő ahhoz, hogy egy fiatalkorút szexuálisan inzultáljanak nem felügyelt csevegő szobákban.

66 %
Ennyi 12-13 éves gyerek chatel legalább hetente egyszer.

37 %
Ennyi 12-19 éves már kötött szoros barátságot az internet segítségével.

55 %
A 12-13 évesek ekkora hányada netezik naponta 1-3 órán keresztül.

60 %
A fiatalok nagy hányada néz rendszeresen internetes videókat (például a YouTube-on).

*VMRkids 2007 kutatás: http://www.nrc.hu/hirek?page=details&news_id=434

HD DVD BLUES

A háború eldőlt, még sincs vége

Előző számunkban 2007 egyik fő bosszúságaként hivatkoztunk a következő generációs DVD formátumok háborújára. Az idei CES-en azonban történt valami, ami sokat sejtet... *Csöndes Áron*

A Home Video-piac nagymogulja, a Warner Bros. egy huszárvágással döntött. Ennek értelmében a Sony, azaz a Blu-ray mellett kötelezte el magát a Toshiba támogatta HD DVD ellenében: 2008 májusától csak és kizárólag Blu-ray korongokon adja ki a filmeket (egészen eddig mindkét formátumot támogatták).

Hogy mi késztette a lépésre? Nos, saját bevallásuk szerint a közelgő recesszió, valamint a 2007-es DVD-eladások visszaesése volt a fő oka a döntésnek. Világossá vált számukra, hogy a fogyasztókat nagyrészt visszafogó formátumháborúban egyértelmű állásfoglalásra van szükség – magyarul, végérvényesen le kell tenni a voksot valamelyik formátum mellett. Így a legnagyobb hét hollywoodi filmstúdióból immár öt támogatja a Blu-rayt (kivétel a Paramount és a Universal), ráadásul az eddig HD DVD-t favorizáló Microsoft sem zárkózott el a Blu-ray esetleges támogatásától. Csak zárójelben jegyeznénk meg, hogy a Microsoft kissé csalárd magatartása annak tudható be, hogy a vállalat egyértelműen a digitális letöltésekben látja a jövőt, és látszólag nem szívügye a formátumháború kimenetele.

HD DVD: a siker éve után a bukás éve

Most, hogy a HD tévék eladása világszerte elérte a 30 milliót, érdemes hamar rövidre zárni a háborút, különben az eladások látják a kárát. A CES-t követő héten átlagosan több mint ötszörösre növekedett a különbség a két riválisformátumú lemezek eladási mennyisége között. A Nielsen adatai szerint a január 13-át követő héten eladott HD lemezek 85 százaléka Blu-ray, 15 százaléka pedig HD DVD volt az Egyesült Államokban. Pedig a Toshiba a lejátszók árát 40-50 százalékkal csökkentette a Warner bejelentése után...

Szatírába illő, hogy 2007-et a HD DVD Promotion Group az áttörés évének tartotta, tekintve, hogy már az egy milliomodik HD DVD-lejátszó is gazdára talált Észak-Amerikában. A nagy felbontású optikai meghajtóval rendelkező PC-k 80%-a HD DVD-t tartalmaz. A HD DVD még mindig jobb interaktivitási lehetőségekkel bír, például kép a képben kommentárral, amivel az interaktivitás tekintetében gyenge lábakon álló Blu-ray albumok egyike sem dicsekedhet, ahogy webtámogatással és az internetes vásárlás lehetőségével sem.

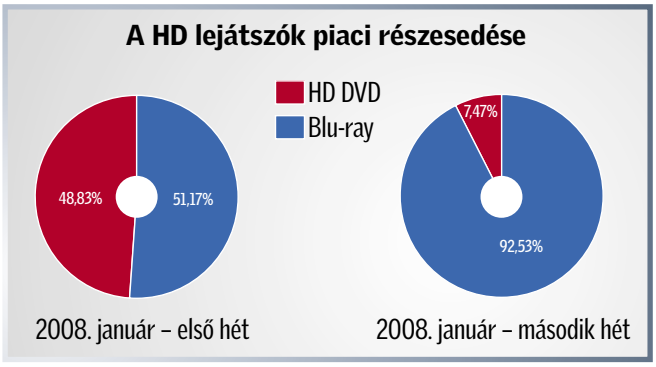

HD DVD KUDARC **A Warner CES-en tett bejelentése után a HD DVD-lejátszók a rendkívüli árkedvezmény ellenére sem tudták tartani pozíciójukat az eladások tekintetében**

Blu-ray: A Sony mégsem dörzsölheti a kezét?

A Warner döntése mögött persze sok minden állhat: néhány „bennfentes" szerint nagy összegek cseréltek gazdát annak érdekében, hogy a mamut filmforgalmazó állást foglaljon. A Sony akár pezsgőt is bonthatna, ha...

Ha az eddig független Paramount Pictures (Shaft, Mission Impossible, Transformers) és a DreamWorks (Shrek!) nem közölték volna, hogy elvetik a Blu-ray támogatását, és a jövőben megjelenő filmjeiket kizárólag HD DVD-n jelentetik meg. Ezzel a korábban várthoz képest jelentősen elhúzódhat a két versengő szabvány közötti harc. A Wall Street Journal és a New York Times is úgy tudja, hogy a két cég komoly pénzeket kapott az exkluzivitásért. Az utóbbi egészen pontosan meg is nevezi az összeget: 150 millió dollár...

Technikai összehasonlítás: **http://en.vwikipedia.org/wiki/Comparison_of_high_definition_optical_disc_formats#Technical_details** ■

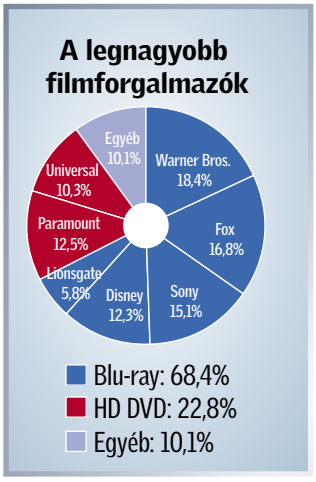

A NAGYOK ÍGY DÖNTÖTTEK **A 7-ből öt nagy filmforgalmazó a Blu-ray mellett foglalt állást**

CHIP VÁSÁRLÁSI TIPPEK PC-KHEZ

Hónapról hónapra összeállítjuk – elméletben – a három legkeresettebb számítógéptípust.
A konfigurációk elemei alapján már könnyű eldönteni a cégek ajánlatairól, hogy azok valóban jók, vagy csupán olcsók.

IRODAGÉP		MULTIMÉDIA-PC		ERŐS JÁTÉK-PC
Márkás minitorony, 300 W táppal	HÁZ	Márkás miditorony, 350 W táppal	HÁZ	Márkás torony, 420-450 W táppal
NVIDIA 6100-as lapkakészlet, AM2 foglalat	ALAPLAP	Intel iP965 + ICH8 lapkakészlet, S775 foglalattal	ALAPLAP	Intel iP35 + ICH9R lapkakészlet, S775 foglalattal
AMD Athlon 64 LE-1600, dobozos	CPU	Intel Dual Core E2140, dobozos	CPU	Intel Core 2 Duo E6750, dobozos
2×512 MB DDR2-800	MEMÓRIA	2×1 GB DDR2-800	MEMÓRIA	2×1 GB DDR2-800 CL4
integrált	VGA	AMD RADEON HD2600 Pro	VGA	NVIDIA GeForce 8800GT 512 MB
160 GB, SATA	MEREVLEMEZ	500 GB, SATA	MEREVLEMEZ	2×320 GB, SATA
16× DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16× DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16× DVD-író
–	EXTRA	Hybrid TV-tuner	EXTRA	–
Windows Vista Home Basic OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM
kb. 80 000 Ft		**kb. 160 000 Ft**		**kb. 250 000 Ft**

CHIP ÁR-ELŐREJELZÉS

PROCESSZOR

Intel Core 2 Duo E6750, dobozos

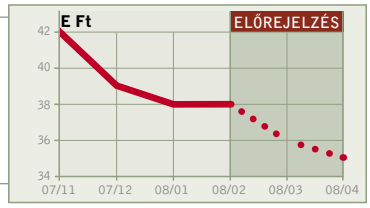

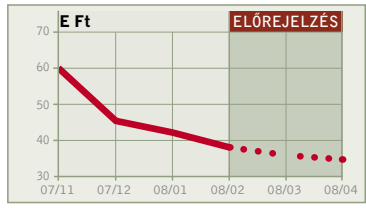

GRAFIKUS VEZÉRLŐ

Sapphire Radeon HD3850 256MB

ALAPLAP

ASUS P5KR

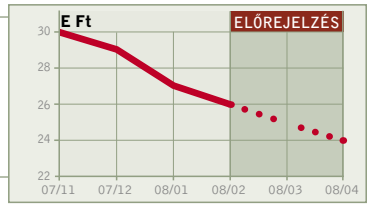

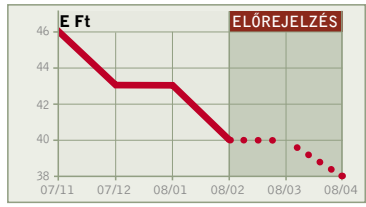

MEREVLEMEZ

750 GB WD Caviar SE16

MEMÓRIA

2×1024 MB DDR2-800, GEIL

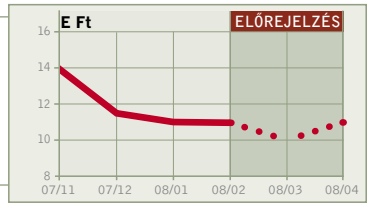

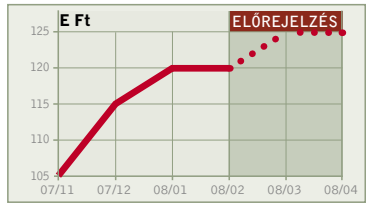

MONITOR

Samsung SyncMaster 215TW

Processzorpiacon az Intel az úr szinte mindenütt. Az elvakult AMD hívőknek csekély vigasz az extra kis fogyasztású és olcsó Athlon 64 LE sorozat sikere, de a Phenom mint megváltó egyértelműen elbukta az első próbát. És újbóli megjelenésekor sem lesz előnye az Intel Core családdal szemben.

A VGA piacon dúl a háború. A Radeon HD3850 256 MB memóriával már negyvenezer alatt kapható, 512 MB memóriával valamivel fölötte, a HD3870 ára is sokat esett. Ám közben megérkeztek az NVIDIA csapatai is. Igaz az áruk még magasabb, de a 8800GT hamarosan egy szintre érhet a Radeon HD3870-nel.

* Gartner-kutatás az operációs rendszerek népszerűségéről világszerte, százalékban

A szokásos gyanúsítottak:

Windows és társai

Erőszakos támadások érik az internetezőket. Alaposan gyanúsítható a Windows XP, a Vista, a Mac OS és a Linux. A nyomozás eredményét tesztjelentésünkben olvashatják.

Ebben a cikkben

Mennyire (nem) biztonságosak?
Miért a Mac-nek a legjobb a backupja?
Bosszantó szolgáltatások és funkciók
Melyik a legalkalmasabb számunkra?

Megvártuk a Leopard érkezését, majd begyűjtöttük az egész díszes társaságot, a két Windowst, a Linuxot és a Mac OS-t. Úgy tűnik, mindegyikük követett el valamilyen bűncselekményt: az XP notórius adatkisivárogtató hírében áll, a Vista felugró ablakokkal zsarolja használóit, a Linux pedig parancsmádatban szenved. Még a korábbi mintagyerek, a Mac OS is rossz társaságba keveredett: egy veszélyes trójaival szűrte össze a levet.

Alapos nyomozással utánajártunk, melyikük jelenti a nagyobb veszélyt környezetére. Összehasonlító tesztünkben azt is megvizsgáltuk, hogy az egyes operációs rendszerek miképpen kezelik a bizalmas adatokat, továbbá milyen az illesztő-ellátottságuk és a hozzájuk írt szoftverek választéka.

A teszteléshez az XP professzionális változatát használtuk (de kitérünk a Home verzió hiányosságaira is), míg a Visták közül ugyancsak a legfejlettebb, Ultimate kiadást választottuk. A Linux-közösséget az Ubuntu disztribúció, az Apple-világot pedig a legújabb kiadás, a Leopard képviselte.

BIZTONSÁG AZ INTERNETEN

XP, az első számú célpont

Vizsgálódásunk kiemelt területe az online biztonság volt. Az, hogy a támadók milyen eredményességgel tudnak behatolni a rendszerbe, főként a nyitott portok számától és az ezek mögött található szoftverek védelmi szintjétől függ.

Nyitott portok: Ebben a vádpontban egyikük sem bűnös. Közvetlenül a telepítése után mindegyik rendszer védett a külső támadásokkal szemben. Alaphelyzetben sem a Mac OS, sem az Ubuntu nem indít el egyetlen internetes szolgáltatást sem, így nem kínál támadási felületet a hackereknek. Bár egyikükben sem fut tűzfal, az internet felé egyetlen portjuk sem nyitott.

CHIP Összegzés

■ PC-használók figyelem! Sikeres puccsot hajtott végre az Apple a Mac OS 10.5-tel, amely összehasonlító tesztünk egyértelmű győztese lett. A Leopard egy igazi szépség, és jelenleg a legbiztonságosabb operációs rendszer. Mindazonáltal nincs az áttérés mellett szóló megdönthetetlen érvünk. Mind az XP, mind a Vista elég biztonságos, ráadásul több szoftver és hardver használható alattuk.

Csodák csodájára a Vistát és az XP-t is biztonságosnak találtuk. Annak ellenére, hogy a Microsoft rendszerei elindítanak különféle internetes szolgáltatásokat a telepítésük után, ez nem jár veszélyekkel, mivel mind a 2. szervizcsomaggal ellátott XP, mind a Vista automatikusan aktiválja a beépített tűzfalat. Ennek köszönhetően a hálózati szolgáltatásokhoz a hackerek kívülről nem tudnak hozzáférni, amit a Nmap portszkenner is igazolt. Ha egy rosszindulatú kód valamilyen módon mégiscsak utat talál a rendszerbe, a beépített védelemnek meg kell akadályoznia, hogy a kártevő kapcsolatba léphessen a készítőjével. Arra voltunk kíváncsiak, hogy gyanúsítottjaink képesek-e a kommunikáció blokkolására. Nagyot csalódtunk, ugyanis mindegyik rendszer megbukott ezen a teszten: ha egy rosszindulatú támadónak sikerül áthatolnia a tűzfalon, innentől kezdve védtelenné válik a gép. Nem tehetünk mást, mint hogy üzembe állítunk egy megfelelő védelemmel ellátott külső tűzfalat, például a ZoneAlarm (*www.zonealarm.com*) kereskedelmi változatát.

Böngésző: Mivel az operációs rendszeren alig találnak fogást, a hackerek figyelme a nem biztonságos alkalmazások felé fordul. Itt az első számú célpont →

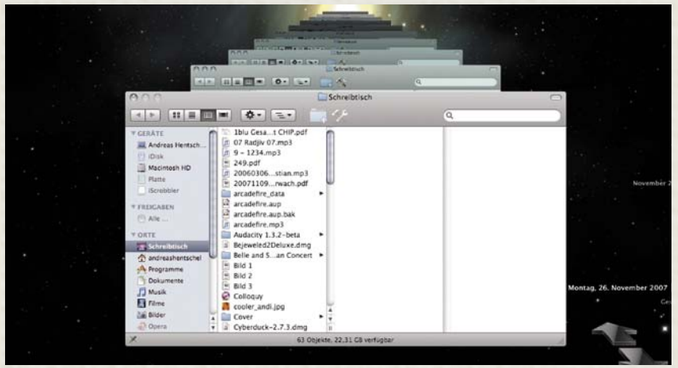

IDŐGÉP A külső merevlemezre mentő, Apple-féle Time Machine backup program szemgyönyörködtető effektekkel szemlélteti tevékenységét

az Internet Explorer. A tipikus hackerforgatókönyv szerint az internetezőt egy olyan weboldalra csalják, amelyen az Internet Explorer és bedolgozói sérülékenységeinek kihasználására készített kódot helyeztek el. Bár biztonsági rések találhatók a Safariban és a Firefoxban is, a hackerek alig támadják ezeket, mivel a weben szörfölők több mint 70 százaléka az operációs rendszerhez szorosan kötődő Internet Explorert használja.

Így a böngészők biztonságának értékelésekor nem az a legfontosabb szempont, hogy melyikben van több sebezhetőség, hanem az, hogy a Microsoft milyen gyorsan szünteti meg az Internet Explorer biztonsági réseit.

Frissítések: Ennek vizsgálatához rágeresztettük a legújabb *proof of concept* (újonnan felfedezett sebezhetőség létezésének bizonyítására készített) vírust a Windows-Internet Explorer párosra – sikertelenül. Mióta az automatikus frissítés funkció naprakészen tartja a rendszert, nem sok esélyük maradt a hackereknek. A Microsoftnak átlagosan „csupán" 18 napra van szüksége egy rés betöméséhez. Ezzel szemben az almakedvelők 43 napot várnak a frissítésre, míg a Linux-használóknak 36 napig kell türelemmel lenniük.

Akkor tehát a Mac OS és a Linux kevésbé biztonságosak? Nem, mivel népszerűségük túl alacsony ahhoz, hogy felkeltsék a hackerek érdeklődését. Ha cinikusak akarnánk lenni, azt mondhatnánk: biztonságosak, mert nem számítanak.

Az Internet Explorert védett módban futtató Vista sokkal ellenállóbb a támadásokkal szemben, mint az XP. Ha ugyanis egy rosszindulatú kód a böngészőn keresztül bejut a rendszerbe, nem sok kárt tud okozni, mivel a Vista egyszerűen megakadályozza a futását.

Az ítélet: Az XP a legkevésbé biztonságos, mivel ezt használják a legtöbben. Csupán két pontot érdemel. A programkártevők futását megakadályozó fejlett jogosultságkezelésének köszönhetően a Vista négy pontot kap. Az Ubuntutól és a Mac OS-tól nem vontunk le pontokat, annak ellenére, hogy frissítésük csigalassú.

3D DESKTOP Megfelelő Nvidia vagy ATI videokártyával felszerelkezve tetszetős hatásokat varázsolhatunk az Ubuntu munkaasztalára

HELYI BIZTONSÁG

Megvédi az adatokat a Vista

Egy noteszgéptolvajt egyáltalán nem érdekelnek a tűzfalak és a nyitott portok. A rendszernek más módon kell megakadályoznia azt, hogy illetéktelenek hozzáférjenek a noteszgépeken tárolt adatokhoz. A jelszavas védelem nem elég, hiszen egy katasztrófaelhárító CD-vel a windowsos és linuxos PC-khez is egyszerűen hozzá lehet férni. Nem kell mást tenni, mint a VistaPE-vel vagy a Knoppixszel elindítani a gépet, és már kutakodhatunk is a merevlemezen. Lehetőség van továbbá a bejelentkezési jelszó módosítására egy freeware programmal, melynek révén teljes ellenőrzés szerezhető a rendszer felett.

Mielőtt az Apple-hívők gúnyos mosolyra fakadnának, eláruljuk, hogy esetükben ez a fajta támadás előre programozott: csak az <Alma>-S kombinációt kell alkalmazni, és a gépen tárolt adatok bárki számára hozzáférhetőkké válnak. Ennél lényegesen hatékonyabb védelemre van szükség: a rendszernek biztosítania kell a bizalmas információk titkosítását – mégpedig további költségek nélkül.

Adattitkosítás: Mind a négy gyanúsítottat ellátták egyszerűen használható titkosítási lehetőséggel. A Mac OS-ben FileVaultnak, a Linuxban TrueCriptnek hívják a funkciót, míg a Windowsokban – a Home változatok kivételével – az EFS állományrendszer látja el ezt a feladatot. A Linux- és a Windows-használóknak nincs más teendőjük, mint kijelölni a titkosítani kívánt mappákat. A Mac OS azzal szerzett plusz pontokat, hogy a FileVault aktiválása után automatikusan titkosítja az adatmappát a benne lévő dokumentumokkal együtt. De a leghatékonyabb védelmet a Vista nyújtja, amelyben néhány egérkattintással titkosítható a teljes merevlemez.

Az operációs rendszereknél alkalmazott titkosítási algoritmusok igen biztonságosak, még senkinek sem sikerült feltörnie azokat.

Backup: A felhasználók irtóznak az archiválástól, ha azonban a merevlemez beadja a kulcsot, ez az óvintézkedés komoly bajtól óvja meg őket. Ezért megkönnyítjük a rendszerektől, hogy legyen bennük backup funkció, de ne kelljen sokat bajlódni vele.

A Mac OS maradéktalanul teljesíti ezt az elvárást. Ha csatlakoztatunk egy külső meghajtót, a rendszer megkérdezi, hogy használni akarjuk-e a *Time Machine* backup szolgáltatást. Ha igennel válaszolunk, azonnal belekezd az állományok mentésébe. Az sem okoz gondot, ha később egy régebbi fájlverzióra lesz szükségünk, mert a rendszer ezeket is eltárolja. Az egyetlen, amire oda kell figyelni, a külső tároló csatlakoztatása.

Az XP-ben kétszintű az adatvédelmi rendszer. Az első szinten található backup program gondoskodik a teljes vagy részleges másolatkészítésről. Kezelése a varázsló felületnek köszönhetően pofonegyszerű. A második szintet a rendszer-visszaállításként ismert teljes rendszerállapot-mentés képviseli. Ennek segítségével minden jelentősebb módosítás – például egy eszközillesztő telepítése – előtt létrehozhatunk egy rendszer-visszaállítási pontot, amelyhez probléma esetén visszatérhetünk.

Egy harmadik szintet ad az előzőekhez a Vista: ha egy állomány megváltozik, a rendszer automatikusan egy tükörmásolatot készít róla, így a törölt adatok helyreállíthatók. Sajnos azonban ezt a funkciót csak a Business, Enterprise és Ultimate kiadásokban használhatjuk. Az otthoni felhasználóknak nincs joguk az adat-visszaállításra? Pontlevonás!

A legnehezebb a másolatkészítés az Ubuntu Linuxban, ahol a *Package Manager*-en keresztül egy rakás ingyenes backup eszköz közül kell választanunk. Zavaró ez a nagy kínálat, szükség lenne némi előválogatásra. Pontlevonás!

Az ítélet: Backupkészítésben a Mac OS a király. A Time Machine-nel gyerekjáték a munka.

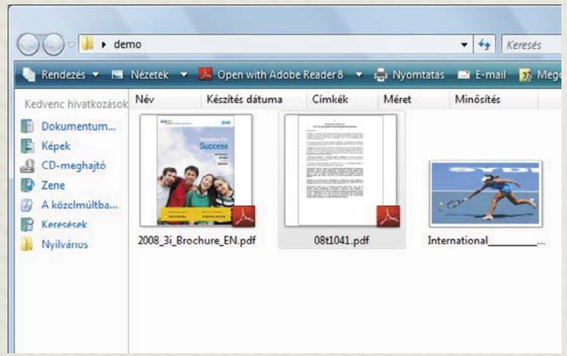

ELŐNÉZET Legyen szó fotókról, videókról vagy dokumentumokról, a Vistában gyakorlatilag valamennyi fájltípushoz rendelkezésre állnak nézőképek

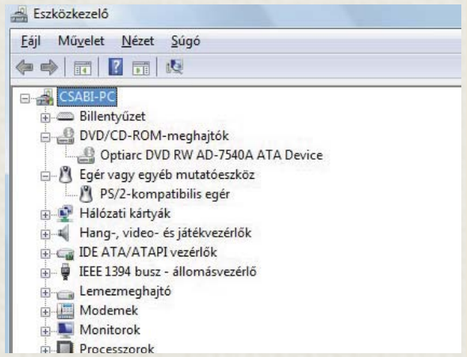

RÉGIMÓDI Az XP-re és a Vistára nem jellemzők a trendi alkalmazások. Ugyanakkor (mint például az Eszközkezelőben) könnyű eligazodni bennük

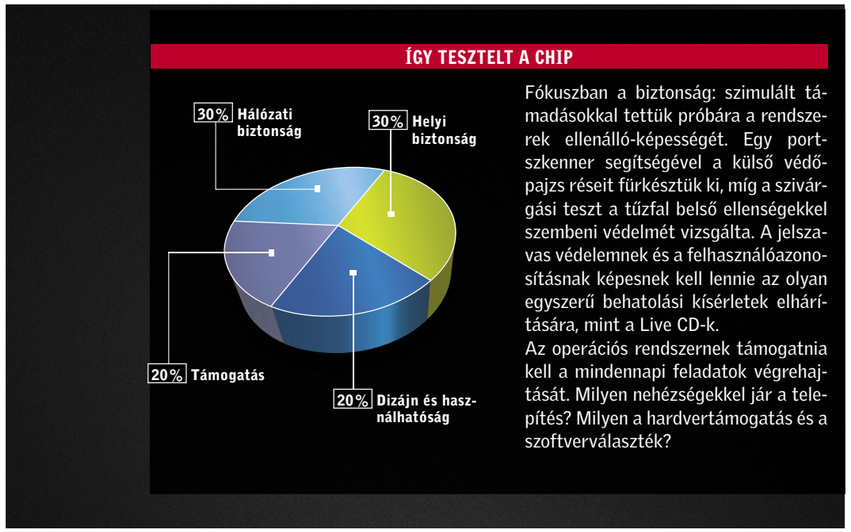

HASZNÁLHATÓSÁG

Könnyű a Mac-kel

A dizájntól elvárjuk, hogy szemrevaló legyen, és ami még ennél is fontosabb, egyszerű hozzáférést biztosítson a funkciókhoz. Azt kell bizonyítania az →

TESZTEREDMÉNYEK

Windows XP

Internetes biztonság

Helyi biztonság

Dizájn és használhatóság

Hardver és szoftver

Összesített osztályzat

Lemaradt az XP: a 2. szervizcsomag ellenére még mindig nem elég biztonságos. Ráadásul olyan funkciók hiányoznak belőle, mint az intelligens keresés.

Ubuntu Linux

Internetes biztonság

Helyi biztonság

Dizájn és használhatóság

Hardver és szoftver

Összesített osztályzat

A Linux fő fogyatékossága az illesztők hiánya, amit az internetes biztonság magas szintje ellensúlyoz. Sokaknak azonban még mindig túl bonyolult.

Mac OS 10.5

Internetes biztonság

Helyi biztonság

Dizájn és használhatóság

Hardver és szoftver

Összesített osztályzat

Divatos dizájnjának és biztonságos felépítésének köszönhetően egyértelműen győzött. Sajnos még mindig kevés szoftver és hardver használható hozzá.

Windows Vista

Internetes biztonság

Helyi biztonság

Dizájn és használhatóság

Hardver és szoftver

Összesített osztályzat

Biztonságosabb az XP-nél a Vista, de lehetne még jobb a védelem. További gondot jelent, hogy sok XP-s szoftvert újra meg kell vásárolni.

VÉDŐBESZÉD

Védőbeszéd

Mindhalálig XP

■ Ne változtass egy jól működő rendszeren, mondják az okosok. Windows XP-s gépem hosszú évek óta tisztességesen végzi a dolgát. Illesztőproblémáim sosem voltak, és bőséges az operációs rendszerhez írt szoftverek választéka: mind ez ideig nem éreztem hiányát semminek. Sok olyan szolgáltatás, amelyért esetleg érdemes lenne áttérni a Vistára, a Mac OS-re vagy a Linuxra, freeware programok segítségével az XP alatt is elérhető.

V. P.
CHIP szerkesztő

Másik komoly vád az XP ellen, hogy nem biztonságos vele az internetezés. Ezen a problémán könnyű segíteni. Nem kattintgatok mindenféle szemétre a weben, antivírus programot használok, áttértem a leginkább biztonságosnak mondott Opera böngészőre, és bekapcsoltam az automatikus Windows-frissítést. Nem is fertőződött meg eddig a gépem. Az XP-t ellenzők figyelmébe ajánlom, hogy ez az OS nem bombázza a felhasználókat idegesítő üzenetekkel (Vista), nincs tele felesleges csicsákkal (Mac OS), és a telepítéséhez nem kell programozót hívni (Linux).

Az egyetlen gondom az XP-vel, hogy nem tudom kihozni a maximumot a teljes mértékben csak a Vista által támogatott, DirectX 10-kompatibilis grafikus kártyámból.

Védőbeszéd

Hamisan vádolt Linux

■ Egyetlen másik rendszer sem olyan rugalmas és korszerű, mint a Linux. Egyszerűen nem értem, hogy egyesek miért adnak ki pénzt egy nem biztonságos, bosszantó operációs rendszerre. Ami aztán rájuk kényszeríti az akaratát, és megmondja, hogy mit és hogyan csináljanak. Köszönöm, ebből én nem kérek. Kizárólag Linuxot használok a gépeimen. A telepítés nem is lehetne egyszerűbb, minden fontos eszköz a rendelkezésre áll, és a hardvert automatikusan felismeri a rendszer. Órákig tartó konfigurálás? Sajnálom, ezt a mulatságot a Windowst használóknak találták ki, csakúgy, mint a töredezettségmentesítést. Nincs szükség tűzfalra és vírusellenes programra sem.

M. Sch.
CHIP szerkesztő

Ha pedig később alkalmazásokat akarok telepíteni, nem kell keresgélnem az interneten, egyszerűen megnyitom a Package Managert, amelyben válogathatok a kategóriákba rendezett programok közül. Több ezer szoftver közül választhatok, s akinek ez kevés, saját listákkal egészítheti ki a kínálatot. Ennél barátságosabb rendszert álmodni sem lehetne. Ami pedig a munkaasztali felületeket és a háromdimenziós játékokat illeti, a Linux alatt olyan gazdag a választék, hogy annak láttán a Mac-használókat eszi a sárga irigység.

Védőbeszéd

Felmentést a Mac-nek

■ A Mac-hívők dizájnorientáltak, sznobok, elitisták és leborulnak, ha Steve Jobs, az Apple vezérigazgatója szólásra emelkedik. Gyakran halljuk ezeket a kliséket, de azért higgyék el, a Mac-ek kiválóan alkalmasak munkára is. Ebben rendkívül sokat segít a Mac OS X operációs rendszer. Nem is emlékszem pontosan, milyen sokszor használtam sikerrel a villámgyors Spotlight kereső funkciót elveszettnek hitt állományok felkutatására. Számtalan digitális fényképezőgépet csatlakoztattam már a noteszgépemhez, és egyszer sem kellett eszközillesztők keresésével vesződnöm. Nem beszélve a rengeteg programról, amelyet telepítettem, majd eltávolítottam anélkül, hogy tudnom kellett volna, mi az a rendszerleíró adatbázis.

A. H.
CHIP szerkesztő

Eközben egyszer sem találkoztam vírussal, és nagyon megkönnyítik az életemet az olyan szolgáltatások, mint például a dokumentumok végigpörgetése a Cover Flow előnézet funkcióval, vagy a teljesen automatizált tartalékmásolat-készítés a Time Machine-nel.

A PC-használóknak pedig csak annyit üzenek, ha kíváncsiak arra, hogy a Windows hogyan fog kinézni néhány év múlva, vessenek egy pillantást a Leopardra.

Védőbeszéd

Igazságot a Vistának

■ Furcsa módon egyre többen panaszkodnak a Vistára, és kérik inkább az XP-t, amikor új számítógépet vásárolnak. Ezt a hozzáállást teljességgel megalapozatlannak tartom. Miért választja valaki a biztonságosabb, stabilabb és tetszetősebb felhasználói felületű rendszer helyett annak elődjét?

A hackerek nap mint nap biztonsági rések után kutatnak a Windowsban. Az, hogy eddig csak néhányat találtak a Vistában, az új operációs rendszerben alkalmazott védelem mellett szól.

Minden felhasználó normál jogokkal rendelkezik, és ha egy program meg akarja változtatni a rendszerbeállításokat, ehhez a felhasználó kifejezett engedélye szükséges. Megszüntették az XP egyik súlyos hiányosságát is a Vistában: RAID vezérlő vagy SATA lemez telepítésekor már nem kell elavult hajlékonylemezekkel bűvészkedni, mivel a Vista beépítve tartalmazza az illesztőt. Az új felhasználói felület sokkal jobban tetszik nekem: jól áttekinthető és intuitív. És mielőtt a Mac-esek felordítanának, egy megjegyzés a Leopardhoz: ha be akarok zárni egy programot, automatikusan az X gombra kattintok, ez azonban itt csak az ablakot csukja be, a programot nem. Az ilyen anomáliák riasztják el az új felhasználókat.

F. K.
CHIP szerkesztő

operációs rendszereknek, hogy hatékonyan segíti használóikat a mindennapi feladatok végrehajtásában.

Fájlkeresés: Hol lehet az a fontos dokumentum, amire holnap szükségünk lesz? Az XP-ben vagy elkezdjük átrágni magunkat az egymásba ágyazott mappák szövevényén, vagy igénybe vesszük a lassú keresőt. Nincs még egy terület, ahol az XP ilyen gyenge lenne. Ezzel szemben az Apple már 2005-ben előrukkolt a *Spotlight* nevű intelligens keresővel, amelyet a Linuxban és a Vistában időközben sikeresen lemásoltak. Gyors, indexelt keresést csak külső eszközzel tudunk végrehajtani az XP-ben, ezért pontokat vontunk le tőle.

Szoftvertelepítés: Jelentős különbségeket tapasztalhatunk a szoftveradminisztrációban. Míg a windowsosok minden programot megvásárolnak vagy letöltenek, addig az Ubuntut használók egyszerűen a *Package Manager*-re bízzák a beszerzést. Ez hozzáfér a weben a rendelkezésre álló ingyenes és azonnal telepíthető programok aktuális listájához. A Mac OS-nek és a Windowsnak van mit tanulnia ezen a téren a Linuxtól.

Bár a Vistát és az XP-t futtatók nem élvezhetik a Package Manager előnyeit, azért az Apple-felhasználókénál könnyebb az életük. Míg a Windowsban a telepítési folyamat bejegyzéseket hoz létre a Start menüben, és készül egy eltávolító rutin is, addig Mac OS-t használóknak néhány dologról maguknak kell gondoskodniuk. A legtöbb program tömörített mappákban érkezik, amit először ki kell csomagolni, majd hozzá kell adni a Dockhoz, a Start menü Mac-es megfelelőjéhez.

De van ennek a fajta telepítésnek is előnye. Ha el akarunk távolítani egy programot, nincs szükség uninstall rutinra, és a registryben sem maradnak nyomok. Nem kell mást tennünk, mint törölni a programot a Dockról.

Fájlkezelő: Csak a neve alapján nem lehet megítélni, hogy egy állomány mit tartalmaz, ezért van szükség az előnézetre – és nem csak a képeknél. Az XP-ben vannak ugyan nézőképek, de csak bizonyos képformátumokhoz. A Vista, a Mac OS és a legújabb Ubuntu egy lépéssel előbbre jár, mivel szinte minden fájltípushoz kínál előnézetet. Ha kérjük, a Mac OS az iTunesból ismert, szemet gyönyörködtető Cover Flow formátumban jeleníti meg a fájlokat. Ebben a kategóriában is az Apple rendszerét hirdetjük ki győztesnek.

SZOFTVERVÁLASZTÉK

Illesztőhiány bénítja a Linuxot

Jó szoftverek és hatékony illesztők teszik a PC-t a munkavégzésre és szórakozásra használható eszközzé. Ebben a versenyben az XP vezeti a mezőnyt: szinte nincs olyan kereskedelmi program, amely ne lenne futtatható alatta. A Vista próbál lépést tartani idősebb testvérével, de jócskán van behozni valója.

A nyílt forráskódú világban a Linux van a legkedvezőbb helyzetben, ami némileg ellensúlyozza a kereskedelmi szoftverek terén meglévő lemaradását. A nyílt forráskódú programok ismert internetes tárháza, a *Sourceforge* cikkünk írása idején 32 ezer Linux, 11 ezer XP és csupán 5 ezer Mac OS 10 szoftvernek adott otthont. Mindebből következik, hogy Apple-használók főként a kereskedelmi szoftverekre hagyatkozhatnak. A fizetősség garancia a problémamentes futásra. A Mac-kedvelők hardvervásárláskor is csak azoknál az eszközöknél számíthatnak teljes kompatibilitásra, amelyeknél a gyártó ezt kifejezetten jelzi.

Az XP a Microsoft szerint 10 ezer illesztőt tartalmaz, a Vista pedig kétszer annyit. Ha pedig egy illesztő nincs a rendszerben, a felhasználó az interneten szinte biztosan megtalálja. Csak kevés olyan periféria van, amelynek használatát az XP nem támogatja. Ugyanakkor a Plug and Play nem mindig működik a Vista alatt, így az új operációs rendszerre való áttérés rémálommá válhat. Előfordulhat, hogy a meglévő grafikus vagy hangkártyát a Vista nem ismeri fel, így újat kell vásárolni. A kompatibilitás hiányát pontlevonással büntettük.

Mi a helyzet a Linuxszal? A nyílt forráskódú közösség rengeteg eszközillesztőt pakolt fel az internetre, a választék közel sem teljes. Így például ha noteszgépünket WLAN hálózatban szeretnénk használni, sok esetben az *NDISwrapper* eszközt kell igénybe vennünk, amely a windowsos illesztő kölcsönvételével oldja meg a problémát.

Végére értünk a nyomozásnak, és elkészítettük a vádiratot. Nem maradt más hátra, mint a védőbeszédek elmondása az egyes gyanúsítottak mellett. ■

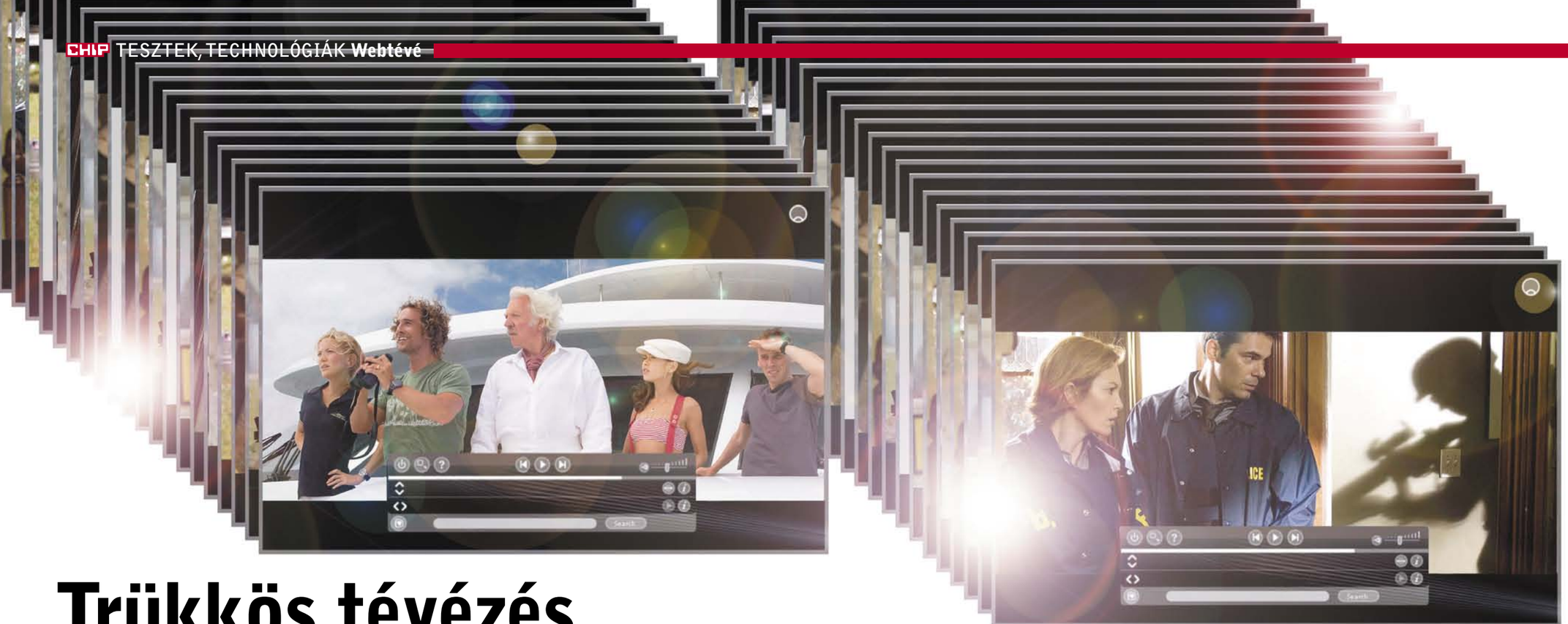

Trükkös tévézés

Aki spórolni akar, nézhet tévét a weben. Több mint 1000 csatorna közül választhat, filmeket, sorozatokat tekinthet meg. A CHIP utánajárt a kínálatnak – és annak, hogy mindez legális-e.

Ebben a cikkben

Televízió a böngészőben
Friss filmek és sorozatok webtévén
Milyen a tévés webhelyek minősége?
Hivatkozások a legjobb webtévékhez

Bekészítjük a sós mogyorót és a hűtött sört, kényelmesen elhelyezkedünk a kanapén, s kezdődhet az önfeledt tévézés? Nem egészen, mert elfelejtettük bekapcsolni a PC-nket, amely újabban egy rakás internetes televízióadást hoz el az otthonunkba. Aki pedig nem kívánja további összegekkel gazdagítani a díjakat folyamatosan emelő kábelszolgáltatókat, gyorsan ráfanyalodik az újfajta élvezetekre. Manapság több mint ezer ingyenes csatornát találunk az interneten, az óriási választékban azonban nem egyszerű megtalálni a legjobbakat. Márpedig az adások képminősége igencsak változó: a lehasznált VHS-kazetta színvonalától a közel DVD-minőségig terjed.

Annak érdekében, hogy olvasóink minél jobban kiélvezhessék a jövő televízióját, összegyűjtöttük a legérdekesebb szolgáltatásokat, amelyek háromféle módon működnek.

- A Joost és a Miro médiacégekkel köt szerződést a hagyományos tévécsatornák webes sugárzási jogának megszerzéséért.
- A TVUPlayer és a SopCast tévéjátszók kínai és amerikai televíziók videofolyamait veszik át és sugározzák.
- A Joox és a Podnix nevű közösségek hivatkozásokat kínálnak tévésorozatok és hollywoodi sikerfilmek videofolyamaihoz.

Bármilyen módszerrel is történjék az adás képernyőnkre varázslása, filmekből, sorozatokból, élő sportközvetítésekből és meghökkentő YouTube-videókból álló kínálatból válogathatunk. A szolgáltatásokat alapos tesztelésnek vetettük alá, és utánajártunk annak is, hogy a kínált tartalmak mennyire legálisak (lásd keretes cikkünket a 44. oldalon).

Joost

Info: www.joost.com

Kínálat:	■■■□□
Minőség:	■■■■□
Szolgáltatás:	■■■■□

A Joost a Skype internetes telefon készítőinek újabb vállalkozása, amelynek a médiavisszhangja ugyanolyan lelkes, mint a korábbi sikertermék. A szolgáltatás jelenleg mindenki számára hozzáférhető kísérleti üzemben működik. A kérdés az, hogy érdemes-e kipróbálni?

Nyitólapján több mint 20 ezer műsorral és a 400-at meghaladó számú csatornával népszerűsíti magát, köztük olyan különlegességekkel, mint a Martial Arts Channel a harcművészetek kedvelőinek. A filmek között találunk néhány igazi klasszikust a Paramount stúdió csatornáján (új alkotásokat ne is keressünk): itt van például *Sergio Leone* világhírű westernje, a *Volt egyszer egy vadnyugat*.

Ugyanakkor a többi csatorna kínálata kiábrándító. A Showtime csupán klipeket ad le az Egyesült Államokban most játszott sorozatokról. Bosszantó technikai problémák is rontják a műélvezetet. Az amerikai jéghoki liga, az NHL eredetileg 16:9 képaránnyal sugároz, a Joost azonban ezt néhány esetben 4:3 formátumban veszi át, így aztán tojásfejű játékosok kergetik a korongot.

Sok más szolgáltatástól eltérően a Joost fejlesztői intelligens működési módot alakítottak ki: belépéskor a videó ott folytatódik, ahol kilépéskor megszakadt. Az alkalmazott peer to peer technológiának köszönhetően közvetlenül a műsor bármely részére ugorhatunk. Az ingyenes szolgáltatást hirdetésekkel finanszírozzák, így ezek felbukkanására számíthatunk a klipek elején.

A Joost használatához szükséges, elegáns kivitelű lejátszó programmal élvezetes a tévézés. Ha információra vagyunk kíváncsiak az éppen futó műsorról, meg szeretnénk tekinteni a csatornaválasztékot, vagy keresést akarunk futtatni, ezeket a műveleteket a műsor megszakítása nélkül végezhetjük el. A H.264-es algoritmusnak köszönhetően a képminőség még alacsony bitrátánál is megközelíti a DVD-T minőséget.

ÖSSZEGZÉS Szenvedélyes videózók webtévéje, akik csak ritkán néznek mozifilmeket.

I-TV

Info: www.i-tv.hu

Kínálat:	■■■■□
Minőség:	■■■■□
Szolgáltatás:	■■■■□

Összeállításunk egyetlen hazai szolgáltatása az ingyenesen sugárzó online televíziócsatornák jól összeválogatott gyűjteményét kínálja. Zenés videoklipek ugyancsak megtekinthetők a weboldalba beágyazott videolejátszón, ezekből azonban jóval kevesebb van, mint a tévéadásokból. Örömmel fedeztük fel a menüben a *Műsor* lehetőséget, ez azonban egyáltalán nem váltja be a hozzá fűzött reményeket, mivel nem tesz mást, mint egy gigantikus méretű oldalon kilistázza az összes sugárzott tévéadást.

Szerencsére nem feltétlenül kell innen válogatnunk, a videolejátszó mellett található, két fő részből – tévéadók és klipek – álló katalógus témakörök szerint rendszerezve tárja elénk a kínálatot. Kedves gesztus a rendszeres látogatóknak, hogy az újonnan felvett csatornák kezdetben külön csoportba kerülnek, így nem vesznek el a régóta itt porosodó adók rengetegében.

Természetesen ugyancsak külön kategóriát kaptak a magyar nyelvű adások, amelyek között az országos csatornák mellett megtalálható jó néhány regionális televízió is. Ez lehetőséget nyújt a szülőföldjüktől távolabb élők számára, hogy folyamatosan nyomon kövessék a „hazai” eseményeket. Meglehetősen gazdag a legkülönfélébb országokból származó sportcsatornák választéka, a hírtelevíziók között pedig a nyelvgyakorlásra kiválóan alkalmas amerikai televíziókat fedezhetünk fel. De a legnagyobb kínálatból a zenekedvelők válogathatnak az I-TV weboldalán.

Ami a képminőséget illeti, a széles határok között mozgó bitráták miatt igen változó, azonban sok adás élvezhető teljes képernyőn is. A műsorok háromféle formátumban – QuickTime, Windows Media és Real Media – érhetők el.

ÖSSZEGZÉS Ez a hazai üzemeltetésű webhely gazdag tárháza a legkülönfélébb helyekről és témákban sugárzott ingyenes online televízióközvetítéseknek.

Miro

Info: www.getmiro.com

Kínálat:	■■■□□
Minőség:	■■■■□
Szolgáltatás:	■■■□□

Televíziós platformként működő nyílt forráskódú kezdeményezés, ami első hallásra elég furcsának tűnik. Mindenképpen érdemes azonban vetni rá néhány pillantást, mert több mint 2500 csatornát kínál, és minden nap közel 100 ezer látogató keresi fel. A választék azért lehet ilyen hatalmas, mert a Miro nem tárolja a filmeket, csupán a videókra mutató →

I-TV **PC-nk képernyőjére varázsolja a világ televízióit, amelyek között mindenki találhat kedvére valót**

MIRO **Csak filmekre mutató hivatkozásokat tárol, és jól használható torrent állományok letöltésére is**

hivatkozásoknak ad otthont. Minden tartalomszolgáltató létrehozhat itt egy csatornát egy RSS hírfolyam formájában, ennek tudható be a nagy csatornaszám. Azonban a szolgáltatónak egy tárhelyet is találnia kell, ami a YouTube-tól a Stage6-ig bármelyik videomegosztó portál lehet.

A Miro erőssége egyben a legnagyobb fogyatékossága is: a sokféle szolgáltató és tárolóhely miatt a képminőség igencsak változó, s a megtekinteni kívánt videoklipek nem állnak azonnal rendelkezésre. Előfordulhat, hogy 5 percig kell várnunk arra, amíg egy 7 perces Discovery Channel-klip teljes egészében letöltődik a merevlemezre, mert a Miro csak ez után kezdi meg a lejátszását. A formátummal semmilyen gond nem lehet, a Miro ugyanis az univerzális VLC médialejátszó motorját használja, vagyis beépítve tartalmazza az összes fontos kodeket. Az ügyfélprogram terjesztését is elegánsan oldották meg, ami a BitTorrent protokollnak köszönhetően gyors és hatékony.

Mivel a Miro a televíziócsatornákat RSS hírfolyamként veszi katalógusba, a platform torrent állományok letöltésére is kiválóan alkalmas. A tvRSS-en *(http://tvrss.net)* és a hasonló webhelyeken torrent hivatkozások találhatók a mostanában sugárzott amerikai televízióműsorokhoz. Ezek a hivatkozások egyszerűen bevihetők a Miróba az Add Channel menüparanccsal, melynek hatására a letöltés azonnal elindul.

ÖSSZEGZÉS YouTube-kedvelőknek ideális, mivel kevés filmet és sorozatot kínál.

TVUPlayer

Info: www.tvunetworks.com

Kínálat:	■■■■■□
Minőség:	■□□□□□
Szolgáltatás:	■■■■□□

Sok tévéadó sugároz az interneten, főleg ázsiai és észak-amerikai médiumok. A TVUPlayer nem tesz egyebet, mint összegyűjti ezeket, és extra szolgáltatásként némelyiküknek közli a műsorát. A sportkedvelők sok érdekességet találhatnak itt. Szombatonként a CCTV-5 kínai csatorna például élőben közvetíti a Bundesliga mérkőzéseit. Kínai nyelvgyakorlásnak sem rossz: összekapcsolhatjuk az élvezetest a hasznossal. A nézőknek azonban be kell érniük a gyengébb képminőséggel, ugyanis a videofolyam bitrátája általában csupán 300 kilobit/s körüli. Gondok adódhatnak a csatlakozással is, emiatt az adás gyakran megszakad, és ilyenkor újra be kell tölteni a nézett csatornát.

ÖSSZEGZÉS Azoknak a sportrajongóknak ajánlott, akik élőben szeretik nézni a közvetítéseket.

SopCast

Info: www.sopcast.org

Kínálat:	■■■■■□
Minőség:	■□□□□□
Szolgáltatás:	■■■□□□

Csakúgy, mint a TVUPlayer, a SopCast is gazdag tárháza a webes televíziócsatornáknak, de a terjesztéshez peer to peer technológiát használ. Ez jelentősen javítja a teljesítményt, hiszen minden ügyfél továbbsugározza a többiek felé a SopCastról érkező videofolyamot. További különbség, hogy valamennyi felhasználó létesíthet csatornát, és saját maga sugározhatja azt. Ez meglehetősen komoly sávszélességet igényel: ha például 300 kilobit/s-os adatátviteli sebességű videofolyamot kívánunk sugározni, 2 megabites feltöltési sebességű internetkapcsolattal kell rendelkeznünk. Ez a sávszélesség a SopCast szerint elegendő legfeljebb 100 ezer néző kiszolgálásához.

Webtévé: hatósági ügy?

Az internetes televízióadások fizetős forrásból is elérhetők. Akkor a webes videofolyamok megtekintése illegális? Jogi szakértők szerint ez esettől függ.

■ A Joox és a Podnix ingyen kínálja a legfrissebb hollywoodi sikerfilmeket, és bár a videók fizikailag a Stage6 videomegosztó szolgáltatás webhelyén találhatók, nyilvánvalóan az illegális állománycserélő hálózatokból származnak.

Ennek ellenére a megtekintésük nem feltétlenül ütközik törvénybe, feltéve, hogy a néző nem készít róluk másolatot, és nem terjeszti őket lemezen vagy az interneten keresztül.

Mivel azonban a Joox esetében megtekintés közben a film, pufferelési célból a számítógép merevlemezére mentődik, a webhely használója akaratlanul is illegális másolatot készít. Ehhez nem kell a lejátszó ablak alatt található *Download this video* gombra kattintania.

■ A Sopcast egyik legvonzóbb szolgáltatása, hogy élőben közvetít futballmérkőzéseket egy kínai csatornán keresztül. Ezzel még nincs is probléma, azzal azonban már igen, ha a néző a videofolyamot lemezre menti, mert ez ugyanúgy illegális másolásnak minősül, mintha egy filmmel tenné ezt.

SOPCAST **Élőben közvetít futballmérkőzéseket a peer to peer technológiát alkalmazó televíziós szolgáltatás**

PODNIX **Sorozatok terén menő szolgáltatás, a rengeteg döglött hivatkozás azonban megkeseríti a böngészést a kínálatban**

Alapkonfigurációban a lejátszó mintegy 100 csatornához biztosít hozzáférést. Az adások bitrátája 350 és 500 kilobit/s közé esik, vagyis a képminőség erősen közepes. A kínálatban találhatók mozicsatornák is, amelyek sikerfilmeket sugároznak, bár nem a legújabbakat. És csodák csodájára a filmek képminősége valamivel jobb.

A TVUPlayertől eltérően itt nem kapunk televízióműsort, így csak szakadatlan próbálkozással tudjuk megtalálni a minket érdeklő adásokat. A sportkedvelők könnyebben boldogulhatnak, mert más forrásokból megtudhatják a kezdési időpontokat.

ÖSSZEGZÉS Olyan futballszurkolóknak ideális, akik nem fizettek elő valamelyik sportcsatornára.

Joox

Info: http://joox.net

Kínálat:	■■■■■□
Minőség:	■■■■■□
Szolgáltatás:	■■■□□□

Működhet egy internetes közösség tévéadóként? Mi az hogy! Fényes bizonyíték erre a Joox, amelynek teljes kínálata ingyenes. Még az olyan friss kasszasikerek is elérhetők rajta (persze csak angolul), mint a *3:10 to Yuma* című western, *Russel Crowe* és *Christian Bale* főszereplésével. A látogatónak azonban tisztában kell lennie azzal, hogy ez a fajta mozizás nem éppen legális. Ennek következtében igen gyorsan változik a filmválaszték, úgyhogy érdemes azon melegében megtekinteni a webhelyre felkerült alkotásokat. A Joox mottója az lehetne: élvezd a filmeket, amíg megteheted. Ami a sorozatokat illeti, szinte kimeríthetetlen a kínálat, minden megtalálható itt, ami szemnek, szájnak ingere – többek között az amerikai Heroes és Californication legújabb részei.

Valójában a Joox csak a filmekre és a sorozatokra mutató hivatkozásokat tartalmazza, az állományok fizikailag a Stage6 videomegosztó portálon találhatók, sok esetben a nagyközönség által nem felkutatható, rejtett helyeken. A Stage6-ot a DivX Networks működteti amolyan szuper YouTube-ként, ide ugyanis korlátozás nélkül feltölthető bármilyen hosszúságú és bitrátájú videó, vagyis semmi akadálya a DVDRip-ek és a mozikban felvett kalózmásolatok megosztásának. Ha pedig a Stage6 üzemeltetőinek figyelmét valaki felhívja arra, hogy egy filmet illegálisan tárolnak, beindul a gépezet, és a feltöltött állományt azonnal törlik. Ezért található egyidejűleg csak korlátozott számú (100 körüli) film a Joox kínálatában.

Mivel a Stage6-ra csak DivX-formátumú videókat lehet feltölteni, a DVDRip-eket át kell konvertálni. Ennek eredményeképpen a képminőség gyengébb, mint a fájlcserélőknél terjesztett változatoké. A bitráta forrástól függően más és más, de ahhoz elegendő, hogy a filmeket teljes képernyőn tekinthessük meg.

A Joox tetszetős, Web 2.0-s technológiájú weboldalai Ajax-kódra épülnek. A kiszemelt videót azonnal megtekinthetjük a beépített DivX-lejátszón, vagy letölthetjük a számítógépre. A regisztrált felhasználók további lehetősége az *Add* gombbal indítható feltöltés. Új anyag egyszerűen a Stage6-hivatkozás megadásával is feltehető. A Joox tájékoztatást ad arról, hogy mely állományokat törölték.

ÖSSZEGZÉS Azoknak a fájlcserélőket elkerülő filmőrülteknek a kincsesbányája, akik úgy gondolják, hogy a mozizásnak ez a módja egyáltalán nem illegális.

Podnix

Info: www.podnix.com

Kínálat:	■■□□□□
Minőség:	■■■■■□
Szolgáltatás:	■□□□□□

Ugyanazon az elven működik, mint a Joox: a kínálatában található filmeket és sorozatokat a Stage6 tárolja. Hasonló a videók kategorizálása is: játék-, dokumentum- és rajzfilmek, valamint sorozatok és zenei/sport videók közül válogathatunk. A legterjedelmesebb a nem rendszerezett kategória, amely több ezernyi tételt tartalmaz, ezek többsége azonban döglött hivatkozás, mivel a hozzájuk tartozó videót már réges-régen törölték a Stage6-ról. Úgy tűnik, az üzemeltetők nem foglalkoznak takarítással, és csak szórványosan reagálnak a felhasználói jelzésekre.

Gyakorlatilag csak a tévésorozatokért érdemes ellátogatni a Podnixra, bár azok között is sok a már nem élő hivatkozás. Kevés filmet kódoltak megfelelő minőségben a megosztók, sokat több darabban töltöttek fel, és előfordul, hogy nem mindegyik rész hivatkozása működik. Alaposan körülnézve, azért találunk jó minőségű videókat is.

ÖSSZEGZÉS Nem karbantartott videoplatform a televíziósorozatok kedvelőinek. ■

Hasznos webcímek

Portál jó minőségű videókkal
www.stage6.com

Webtévék gyűjtőhelye
www.ovguide.com

Fórum a webtévéhelyekről
http://buttermouth.freeforums.org

Webtévékereső
www.findtvlinks.com

Webtévéhely RSS-folyamokkal
www.surfthechannel.com

Tippek élő sportközvetítésekhez
www.myp2p.eu

Sporttelevíziók nagy választékban
http://livetv.ru/en

Nagy átverések a videokártyák világában

Ne dőljünk be a gyártók ígéreteinek! A CHIP megmutatja, a videokártyák színes dobozain mely szolgáltatások érik meg a pénzüket, és melyekre nem lesz szükségünk soha sem. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

Mi mit jelent a videokártyák világában?
Mennyi videomemória az ideális?
Miért fizessünk és miért ne
Teszt a legújabb játékokkal

A VGA kártyák piaca távolról letisztultnak tűnhet, hisz csupán két gyártó van, az új technológiák könnyen azonosíthatóak, és a kategóriák is jól meghatározhatóak. Ám ahogy közeledünk, egyre több gyártó, egyre több, egymástól tudásukban alig-alig, árukban viszont annál inkább különböző terméke lesz látható. Cikkünkben megmutatjuk, hogyan lehet könnyedén azonosítani a látszólag értelmetlenül elnevezett modelleket, hogyan dönthetjük el a szolgáltatásokról, hogy arra szükségünk van-e, és egy összehasonlító teszt keretében fényt derítünk arra is, érdemes-e megfizetni a több fedélzeti memóriával járó extra árkülönbözetet.

MODELLSZÁMOK ÉRTHETŐEN

Nagyobb szám mindig jobb?

Mindkét videochipgyártó, az AMD-ATI és az NVIDIA, követi azt a bevett szokást, hogy a gyengébb termékeit kisebb számokkal, a jobbakat nagyobbakkal jelöli. Ezt a látszólagos rendet azonnal fel is rúgja a körülbelül évente bekövetkező

CHIP Összegzés

■ A videokártyák világában rengeteg misztikus jelöléssel találkozhatunk, amik közt nehéz eligazodni. A legfontosabbak a GPU típusa és a fedélzeti memória mennyisége, valamint érdemes a dobozon lévő piktogramokat is szemügyre venni. A mai játékokkal már a középkategóriában is a minimum 256 bites adatbuszon kapcsolódó, 512 MB GDDR3 memória az ajánlott, ahogy mindenképpen győződjünk meg arról is, hogy a választott modell DirectX 10-es legyen, és tartalmazza a hardveres HD dekódolót.

CHIP TIPP

Termék	ASUS EN8800GT 1GB	ASUS EN8800GT 512 MB	Gigabyte NX88T256H
Beküldő	ASUS	ASUS	Gigabyte
Információ	hu.asus.com	hu.asus.com	www.giga-byte.hu
Bruttó végfelhasználói ár	66 000 Ft	59 000 Ft	55 500 Ft
Garancia	3 év	3 év	3 év
Műszaki adatok			
GPU típusa	G92	G92	G92
Gyártástechnológia	65 nm	65 nm	65 nm
Shaderprocesszorok száma	112	112	112
Fedélzeti memória mennyisége	1024 MB, 256 bit GDDR3	512 MB, 256 bit GDDR3	256 MB, 256 bit GDDR3
Grafikus mag órajele	600 MHz	600 MHz	700 MHz
Shaderprocesszorok órajele	1500 MHz	1500 MHz	1700 MHz
Memória órajele (effektív)	1800 MHz	1800 MHz	1500 MHz
Hűtés	2 foglalatos, aktív	1 foglalatos, aktív	2 foglalatos, aktív
Mérési eredmények			
3DMark06 default futás	10297 pont	10181 pont	10400 pont
3DMark06 – 16801050	9274 pont	9142 pont	8964 pont
3DMark06 – 1680×1050/4AA	5354 pont	5324 pont	4558 pont
Company Of Heroes – 1280×1024	64 fps	64 fps	56 fps
Company Of Heroes – 1680×1050	49 fps	49 fps	27 fps
Company Of Heroes – 1680×1050/4AA	41 fps	41 fps	19 fps
Crysis – 1280×1024	30 fps	30 fps	11 fps
Crysis – 1680×1050	23 fps	23 fps	5 fps
Crysis – 1680×1050/4AA	17 fps	9 fps	2 fps
ET: Quake Wars – 1280×1024	114 fps	108 fps	97 fps
ET: Quake Wars – 1680×1050	110 fps	107 fps	68 fps
ET: Quake Wars – 1680×1050/4AA	81 fps	81 fps	38 fps
Half Life 2: EP2 – 1280×1024	128 fps	128 fps	128 fps
Half Life 2: EP2 – 1680×1050	115 fps	115 fps	114 fps
Half Life 2: EP2 – 1680×1050/4AA	55 fps	54 fps	42 fps
World In Conflict – 1280×1024	34 fps	34 fps	11 fps
World In Conflict – 1680×1050	30 fps	30 fps	9 fps
World In Conflict – 1680×1050/4AA	23 fps	23 fps	5 fps

generációváltás, ami új számozást is hoz magával. Így például az ATI X300-X800-ig jelölt széria után az X1000-X1900-ig terjedő következett, amit DX10-es, a HD előtaggal bővített 2000-es követett, majd 2007 végén ezt váltotta a jelenlegi HD3000-es. Az NVIDIA-nál a 6200-6800 és a 7100-7900 után a 8000-es GeForce család jött, amit idén tavasszal a 9000-es követ.

Ezek a számok, amelyek mindegyik gyártó modellelnevezésében tetten érhetők, a GPU típusára utalnak (néha a jelöléssel, például GT/GTS-sel együtt), amihez minden esetben egy másik, nem kevésbé fontos szám, a fedélzeti memória mennyisége kapcsolódik. A számok közé ékelt H, T, P, D és egyéb, misztikus betűk minden gyártónál mást jelentenek, ezért ezekkel különösebben törődni nem érdemes.

MEMÓRIAJÁTÉK

Megemelt követelményszint

A fedélzeti memóriától nagyban függ a 3D-s teljesítmény, ezért kiemelt figyelemmel kell kezelni. Hiába a bivalyerős GPU, ha lefojtja a kevés és lassú videomemória. Ahogy azt a rendszermemóriánál is láthatjuk, túl sokat sem érdemes választani, mert a játékprogramozók egyszerűen nem használják ki az átlagosnál 2-4× nagyobb memóriamennyiséget, ami így csak feleslegesen fogyasztja az áramot.

Tesztünkben három NVIDIA GeForce 8800GT GPU-val szerelt videokártyát hasonlítottunk össze, melyek csupán a videomemória kapacitásában tértek el egymástól (plusz a 256 MB-os Gigabyte 8800GT modellnek némileg magasabbak voltak →

Látványos félrevezetés: Hangzatos, de haszontalan

A dobozok előlapjain számos érdekes feliratra bukkanhatunk a látványos, ám néha már ötlettelen, gyenge grafika mellett. A gyártók szinte minden esetben feltűntetik a GPU pontos nevét, a fedélzeti memória mennyiségét és típusát (DDR/GDDR2/3/4), a kimeneti csatlakozásokat és néhány hangzatosabb szolgáltatást is. Persze a tájékoztatáson túl az igazi céljuk mindezzel az, hogy minél több nagybetűs, figyelemfelkeltő címkét helyezzenek el a dobozon, ezért olyan kiemelt tulajdonságokat is találhatunk ott, amely valójában ma már vagy alapvető feltétele egy fejlett videokártyának, vagy nem is olyan nagy újdonság, de az is megeshet, hogy éppenséggel nem is annyira előny, inkább hátrány.

DDR2 memória: Elavult, a legtöbb kártyán GDDR3, vagy a még gyorsabb és még kevesebbet fogyasztó GDDR4-et találjuk.

64/128 bit: 64 bites sávszélesség ma már az alsó kategóriában is éppen hogy elegendő a 3D feladatokra. Ilyen szűk keresztmetszet mellett az új játékoknál ne számítsunk használható 3D-s teljesítményre – ma már a 256 bit a minimum szélesség, de a 384 és az 512 is elérhető a felsőbb régiókban.

DirectX 10: Amellett, hogy van már nála újabb, nem sokat árul el a kártya valódi teljesítményéről. Hiába találjuk tehát egy 10 ezer forintos 8400GS dobozán ezt a feliratot, a DX10-es játékoknál csak diavetítési sebességre számítsunk.

DirectX 10.1: Ha két modell közt kell döntenünk, ne ez legyen az ok. Egyelőre nem használják, még jó darabig nem is fogják, és a DX10-es kártyákon is futni fog a 10.1-es kód. Semmiféle teljesítménytöbbletet vagy éppen szebb látványt nem hoz magával.

Shader Modell 3.0: 3D-s szabvány, ma már a 4.0 az általános. Ez kell a DirectX 10-hez, de a két felirat ugyanazt a szintű tudást jelöli – sok gyártó a hangzatos technikai elnevezés miatt a DX10-et és a SM 4.0-t is nagybetűkkel hirdeti.

PCI Express 2.0: A legújabb, gyorsabb kapcsolat, ám a valóságban semmiféle előnyünk nem származik belőle. Az új kártyákat és alaplapokat már ilyen csatlakozással szerelik, nem érdemes ennél többet foglalkozni vele.

SLI/CrossFire X: Több VGA kártyás működéshez szükséges technológiák az NVIDIA-tól, illetve az AMD-ATI-tól. A plecsni megléte csupán annyit tesz, hogy ez a kártya alkalmas egy megfelelő alaplapban ugyanilyen kártyával együttműködésre, azonban egymagában használva kihasználatlan marad ez a szolgáltatás.

Vista-kompatibilis: Jelenleg a piacon már nincsen olyan videokártya, ami ne támogatná a Vistát, ráadásul ez a Radeonok és GeForce-ok esetében is három generációra visszamenőleg igaz. A Vistában még GeForce 256 és Radeon 7000 drivereket is találhatunk!

HTDV/DVI kimenet: Minden fejlett videokártyánál alapvető követelmény a digitális kimenet, ahogy GeForce 8000-es és Radeon HD2000-es szériáktól felfelé a 720p/1080p és a 2560-as felbontáshoz szükséges Dual Link DVI is szériatartozékok.

Tévékimenet: Alapfelszerelés, nem újdonság, sőt újabban már 2 DVI-jal és HDMI-vel (vagy DisplayPorttal) fogunk találkozni.

VIVO: Egyre kevesebb modellnél találkozhatunk a bemeneti funkcióval, pedig a mindkét irányban nagysebességű PCI Express kifejezetten alkalmas erre.

HDCP: Hasznos, a másolásvédett HD filmeket HDCP-s kijelzőn meg tudjuk nézni, ám egyelőre majdnem minden kártyánál a DVI csatlakozót kell ehhez használnunk.

Hardveres HD dekóder: A tavaly megjelent GPU-k újdonsága segítségével egy gyenge processzorral szerelt gép is tökéletesen játssza a HD DVD és Blu-ray filmeket. Ha ez a szolgáltatás nem adott, legalább egy Intel C2D E6550-es vagy AMD Athlon 64 X2 4800+ CPU-ra lesz szükségünk.

az órajelei). Hogy kiderítsük, mikor válik szükségessé a jelenleg általános, 256 MB duplája, illetve négyszerese, 1280×1024 és 1680×1050-es felbontásokban, nagy részletesség (és élsimítás) mellett játszottunk új, DirectX 9-es és DirectX 10-es játékokkal.

A Company Of Heroes és az Enemy Territory: Quake Wars 1280-as felbontásban még jól fut 256 MB memóriával is, ám nagyobb felbontásokban a 256 MB-os kártya már harmatgyengén teljesít. A Crysist nem is érdemes nagy részletesség mellett 256 MB-os videokártyával elindítani, és a mezőnyben egyedüliként ennek a játéknak az élsimításhoz bizony már az 512 MB is kevés. A Half-Life 2: EP2 kegyes a legkisebb modellel, és bár a nagyobb kártyák eredményeihez képest némi lassulás itt is tetten érhető, ez még nem megy a játékélmény rovására.

VGA-evolúció 2008: A felső-közép kategóriában jelenleg hatalmas sikernek örvendő 8800GT-vel végzett teszt eredményeként kijelenthetjük, az új szabvány videomemória kapacitás az 512 MB, és bizony bármennyivel is olcsóbb az ugyanazon modell 256 MB-os változata, nem érdemes azt választani. A duplázás igaz a memóriabusz szélességére is.

Ez számokban kifejezve a tavaly még általánosan elfogadott 128 bites, 256 MB-nyi memória helyett idén ennek már éppen a duplájára lesz szükségünk, hogy a legújabb játékok is elfogadható sebességgel fussanak nagy felbontásokban. Persze ehhez megfelelően erős, új generációs DirectX 10-es GPU-ra is szükség van, ahogy a nagyfelbontású LCD monitorról sem feledkezhetünk meg.

Ugyanakkor az 1 GB-os fedélzeti tár továbbra is túlzás, és csak igazán erős CrossFire X-be vagy SLI-be kapcsolt, felsőkategóriás DirectX 10 GPU-k képesek olyan nagy felbontásban, magas részletesség mellett megmozgatni a mai játékokat, hogy értelme legyen 1 GB-nyi vagy nagyobb videomemóriának. Az extra tár ebben az esetben leginkább a többmenetes élsimításhoz szükséges, amivel még szebb látványt kapunk – feltéve, hogy videokártyánk bírja energiával, a driverprogramozók pedig optimalizálták a meghajtókat SLI/CrossFire rendszerekre is. ■

30% KEDVEZMÉNY!
CHIP MAGAZIN ÉVES ELŐFIZETÉS
12 SZÁM 16 800 FT-ÉRT!

Éves CHIP magazin előfizetés: 16 800 Ft

Ajánlatunk új előfizetésekre érvényes!

A megrendelés menete:
1. Keresse fel honlapunkat!
www.chiponline.hu
2. Töltse ki az online megrendelő lapot!

Ajánlatunk kizárólag új előfizetésekre érvényes!
Az előfizetés a DVD mellékletes CHIP magazinra és
12 lapszámra vonatkozik. Az akció érvényes: 2008. március 27.

További információ:
06 (1) 577-2600
mpb@motorpresse.hu
www.chiponline.hu

CHIP ONLINE hu

CH2008/03

CHIP-kalauz: CPU, GPU

Havonta megjelenő kalauzunk már első évében elsöprő sikert aratott, ezért – alkalmazkodva a piac és olvasóink igényeihez – mostantól a mobil CPU-k erősorrendjével is igyekszünk döntéseit segíteni. *Erdős Márton*

A CHIP-kalauz minden hónapban bemutatja a *MAGYARORSZÁGON KAPHATÓ* összes CPU-t és videokártyát, teljesítményméréssel, ár/teljesítmény mutatóval és a legfrissebb hazai árakkal

Nincs több ideje a lazításra! 2008-ban mostantól egészen év végéig főszezon lesz. Az évet nyitó CES kiállítás és egy leheletnyi áremelkedés után nem vártak tavaszig a hardvergyártók – már februárban beindultak, hogy az első kanyarban megpróbáljanak konkurensük elé vágni. Az Intel januárban robbantott a 45 nm-es processzorok teljes családjával, az AMD-ATI a viharos sikerrel fogyó HD 3850/3870-es VGA kártyák mellé sorakoztatott fel további versenyzőket, az NVIDIA pedig a GPU-k mellett az alaplapok piacán is nagy meglepetésekkel készül.

Mobilizált jövő: a notebookok szíve

De ami még ezeknél is fontosabb, az a végre Magyarországon is tetten érhető trend, miszerint a notebook többé nem az asztali PC után kullogó, kiegészítő iparág, hanem egyértelműen a domináns fél. Már évek óta olvashattuk, hogy eljött a notebookok és a mobilitás kora, ami annyiban általában igaz is volt, hogy egyre nagyobb választék és egyre jobb árak jellemezték a hordozható számítógépeket. Az idei azonban még ennél is fontosabb, olyan mérföldkövekhez ér idén a mobil PC, mint a 10 órás üzemidő, az alig 1-2 cm-es vastagságú gép, a filléres, mégis teljes értékű notebook vagy az 50 km-es körzetben is tökéletes kapcsolatot biztosító WiMax.

Éppen ezért nagy szükségét érezzük, hogy mostani számunktól kezdve rendszeresen, minden hónapban beszámoljunk a mobil processzorok pillanatnyi helyzetéről a már megszokott teljességgel és átlátható rendszerezéssel. Az asztali CPU-k és a GPU-k közé, a kalauz harmadik oldalára beékelődő mobil CPU-k listájában a jelenleg piacon lévő, elterjedt notebook CPU-k 50-es toplistáját találják, amit jelenleg az X7900-as Intel Core 2 Duo vezet, és egy ugyancsak Intel CPU, az A110 zár. E kettő közt az olcsó Celeronok, a jó ár/teljesítmény arányú Pentiumok és az alig-alig fogyasztó ULV modellek erősorrendjét, áraikat és teljesítményüket is láthatják, ami különösen nagy segítség notebookvásárlás előtt álló olvasóink számára. Mivel azonban a notebookok általában készen, összeszerelve kapható számítógépek, számolnunk kell azzal a ténnyel, hogy mobil CPU-t nem árulnak minden sarki számítógépes boltban, valamint a kompatibilitás is kényesebb kérdés, mint az asztali változatok esetében.

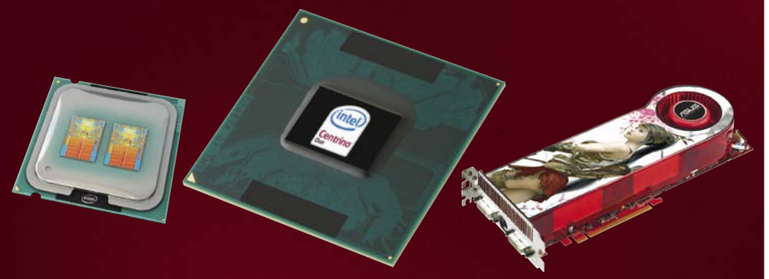

ÚJ TAGGAL BŐVÜLT A CHIP KALAUZ **Az asztali CPU-k és GPU-k után immáron minden hónapban a mobil processzorok világát is figyelemmel kísérjük**

Csúcskategória mindenkinek: Duplázás és előrehozott GPU-váltás

De térjünk vissza az asztali videokártyák piacára, ahol az AMD-ATI-nak égető szüksége volt valami igazán ütős GPU-ra. A HD3800-as szérián dolgozó RV670 képében jött is a felmentő sereg, ám a gyártó nem elégedett meg ennyivel, és látva, milyen jól teljesít a chip, a HD3870X2-es kártyáján mindjárt kettőt is bevetettek. A első CrossFire-rel összekapcsolt GPU-k így megfelelő játék esetén már határozottan felsőkategóriás teljesítményre képesek, ráadásul ez az első kártya, amivel 100 ezer forint alatt elérhető az élvezetesen gyors 1900×1280, illetve 2560×1600-as felbontás a legújabb játékoknál is.

Az NVIDIA tavasszal egy másik területre fókuszál, így végre lecseréli a 6600GT és 7600GT sikerkártyák után érkezett, és hatalmas csalódást okozott 8600-as szériát. A 256 bites memóriabusszal és 64 shader processzorral felvértezett G94-et a 9600GT jelzésű kártyán láthatjuk viszont. Az új GeForce az előzetes tesztek alapján igazi bestseller lesz, és remélhetőleg a most 50 ezer forint magasságában beszerezhető teljesítményt hozza le 30 ezer forintra. ■

Asztali CPU-k

Iroda és belépőszint Irodai és általános otthoni felhasználásra kiváló modellek, egyszerűbb multimédiás feladatra, videolejátszásra, DVD-írásra.
Multimédia, középkategória A legolcsóbb duplamagos CPU-k, amelyek azonban már egyszerűbb szerkesztési munkákra és játékra is alkalmasak, így kiválóan megfelelnek egy családi PC alapjainak.
Video-, hang- és képszerkesztés Kiváló ár/teljesítmény arányú CPU-k, meggyőző erővel, kifejezetten videoszerkesztési és tömörítési munkákhoz, na és persze játékra is.
Felsőkategória, játék A létező leggyorsabb processzorok, professzionális felhasználásra szánt vagy SLI/CrossFire videoalrendszerrel szerelt álom játékgépekbe, legtöbbször irreálisan magas árakon.

CHIP-INDEX Asztali-CPU-k

Teljesítmény: Több, szintetikus és valós használatot modellező tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott CPU ár/teljesítmény mutatója.

	Processzor							Műszaki adatok							Mérési eredmények		
	Helyezés	CPU típusa	Kódnév	Tájékoztató ár (forint)	Foglalat típusa	CPU magok száma	Órajel (MHz)	L2-Cache (KB)	FSB sebesség (MHz)	Gyártástechnológia (nm)	Tranzisztorszám (millió)	Maximális fogyasztás (TDP) (W)	PCMark05 CPU (Pont)	Doom 3 1024 × 768 (fps)	Video tömörítés (s)	Cinebench 2003 (s)
Felsőkategória, játék																	
1	**Intel Core 2 Extreme QX9650**		Yorkfield	227 000	775	4	3 000	12,288	1333	45	820	130	9 699	128.1	249	15.2
2	**Intel Core 2 Extreme QX6850**		Kentsfield	216 900	775	4	3 000	8,192	1333	65	582	130	9 697	123.5	275	15.6
3	**Intel Core 2 Extreme Q6700**		Kentsfield	111 900	775	4	2 666	8,192	1066	65	582	130	8 450	120.0	303	17.9
4	**Intel Core 2 Duo E8500**		Wolfdale	68 900	775	2	3 166	6,144	1333	45	410	65	8 120	128.9	248	23.7
5	**Intel Core 2 Duo E8400**		Wolfdale	48 100	775	2	3 000	6,144	1333	45	410	65	7 674	127.3	260	25.1
6	**Intel Core 2 Quad Q6600**		Kentsfield	52 700	775	4	2 400	8,192	1066	65	582	130	7 727	116.8	331	19.0
7	**Intel Core 2 Duo E6850**		Conroe	54 500	775	2	3 000	4,096	1333	65	291	75	7 689	124.3	273	27.3
8	**Intel Core 2 Duo E8200**		Wolfdale	42 900	775	2	2 666	6,144	1333	45	410	65	6 849	124.1	290	28.2
9	**AMD Phenom 9700**		Agena	68 900	AM2+	4	2 400	2,048	4000HT	65	600	125	7 289	114.7	346	22.6
Video-, hang- és képszerkesztés																	
10	**Intel Core 2 Duo E6750**		Conroe	38 000	775	2	2 666	4,096	1333	65	291	65	6 813	120.9	302	30.7
11	**AMD Phenom 9600**		Agena	55 700	AM2+	4	2 300	2,048	3600HT	65	600	95	6 994	113.2	362	24.2
12	**AMD Athlon 64 X2 6400+**		Windsor	38 600	AM2	2	3 200	2,048	2000HT	90	227	125	6 235	119.9	307	30.1
13	**AMD Phenom 9500**		Agena	43 800	AM2+	4	2 200	2,048	3600HT	65	600	95	6 671	112.0	379	26.0
14	**AMD Athlon 64 X2 6000+**		Windsor	32 400	AM2	2	3 000	2,048	2000HT	90	227	125	6 146	115.2	333	33.3
15	**Intel Core 2 Duo E6550**		Conroe	33 600	775	2	2 333	4,096	1333	65	291	65	5 987	115.8	340	35.0
16	**Intel Core 2 Duo E4600**		Allendale	30 900	775	2	2 400	2,048	800	65	167	65	6 041	114.1	357	33.7
17	**AMD Athlon 64 X2 5600+**		Windsor	28 200	AM2	2	2 800	2,048	2000HT	90	227	89	5 732	113.3	343	35.5
18	**Intel Core 2 Duo E4500**		Allendale	23 800	775	2	2 200	2,048	800	65	167	65	5 616	110.8	386	37.4
19	**Intel Core 2 Duo E6420**		Conroe	39 600	775	2	2 133	4,096	1066	65	291	65	5 481	111.7	386	38.6
Multimédia, középkategória																	
20	**AMD Athlon 64 X2 5200+**		Windsor	23 500	AM2	2	2 600	2,048	2000HT	90	227	89	5 452	108.8	378	38.5
21	**AMD Athlon 64 X2 5000+**		Windsor	22 700	AM2	2	2 600	1,024	2000HT	90	154	89	5 339	104.7	376	38.1
22	**Intel Pentium E2200**		Conroe-L	20 200	775	2	2 000	1,024	800	65	167	65	5 589	105.6	387	37.6
23	**AMD Athlon 64 X2 4800+**		Brisbane	20 500	AM2	2	2 500	1,024	2000HT	65	154	65	5 126	103.4	380	39.6
24	**Intel Core 2 Duo E4400**		Allendale	26 400	775	2	2 000	2,048	800	65	167	65	5 049	106.4	420	40.0
25	**AMD Athlon 64 X2 EE 4600+**		Windsor	18 600	AM2	2	2 400	1,024	2000HT	90	154	65	4 932	100.9	404	41.0
26	**Intel Pentium E2180**		Conroe-L	17 700	775	2	2 000	1,024	800	65	167	65	5 105	100.3	428	41.6
27	**Intel Core 2 Duo E6320**		Conroe	34 800	775	2	1 866	4,096	1066	65	291	65	4 796	104.4	436	44.1
28	**Intel Core 2 Duo E6300**		Allendale	37 700	775	2	1 866	2,048	1066	65	167	65	4 750	103.2	439	44.3
29	**Intel Core 2 Duo E4300**		Allendale	23 500	775	2	1 800	2,048	800	65	167	65	4 631	102.4	451	45.0
Iroda és belépőszint																	
30	**Athlon X2 BE-2400**		Brisbane	20 400	AM2	2	2 300	1,024	2000HT	65	154	45	4 607	98.5	445	44.6
31	**Intel Pentium E2160**		Conroe-L	15 800	775	2	1 800	1,024	800	65	167	65	4 646	98.8	458	45.6
32	**AMD Athlon 64 X2 4400+**		Brisbane	16 500	AM2	2	2 300	1,024	2000HT	65	154	65	4 513	98.1	446	44.8
33	**AMD Athlon 64 X2 EE 4200+**		Windsor	14 500	AM2	2	2 200	1,024	2000HT	90	154	65	4 507	95.9	451	45.0
34	**Athlon X2 BE-2350**		Brisbane	17 900	AM2	2	2 100	1,024	2000HT	65	221	45	4 300	92.9	457	47.4
35	**AMD Athlon 64 X2 EE 3800+**		Windsor	12 200	AM2	2	2 000	1,024	2000HT	90	154	65	4 107	93.4	470	49.3
36	**Intel Pentium D 930**		Presler	39 800	775	2	3 000	4,096	800	65	376	95	4 967	83.3	511	52.3
37	**Intel Pentium E2140**		Conroe-L	13 000	775	2	1 600	1,024	800	65	167	65	4 115	90.7	511	51.1
38	**Athlon X2 BE-2300**		Brisbane	16 200	AM2	2	1 900	1,024	2000HT	65	221	45	3 889	87.6	496	52.3
39	**AMD Athlon 64 3800+**		Orleans	12 700	AM2	1	2 400	512	2000HT	90	81.1	62	3 502	100.7	625	78.0
40	**Intel Pentium D 805**		Smithfield	15 000	775	2	2 666	2,048	533	90	169	95	4 275	70.9	576	59.5
41	**AMD Sempron 64 LE-1300**		Sparta	11 400	AM2	1	2 300	512	1600	65	81.1	45	3 411	96.6	660	81.2
42	**Intel Celeron S 440**		Conroe-L	13 000	775	1	2 000	512	800	65	167	35	3 646	84.2	648	80.0
43	**AMD Sempron 64 LE-1250**		Sparta	10 300	AM2	1	2 200	512	2000HT	65	81.1	45	3 299	92.7	697	84.8
44	**AMD Athlon 64 3500+**		Orleans	8 900	AM2	1	2 200	512	2000HT	90	81.1	62	3 215	92.3	698	84.9
45	**Intel Pentium 4 630**		Prescott	17 300	775	1	3 000	2,048	800	90	169	84	3 810	79.6	674	83.0
46	**AMD Athlon 64 3200+**		Orleans	9 000	AM2	1	2 000	512	2000HT	90	81.1	62	2 905	88.7	737	92.9
47	**Intel Celeron S 430**		Conroe-L	9 900	775	1	1 800	512	800	65	167	35	3 305	78.1	709	88.0
48	**Intel Celeron S 420**		Conroe-L	7 600	775	1	1 600	512	800	65	167	35	2 928	73.0	790	99.0
49	**AMD Sempron 3400+**		Manila	8 600	AM2	1	1 800	256	1600HT	90	81.1	62	2 625	75.3	831	104.0
50	**AMD Sempron 3000+**		Manila	6 800	AM2	1	1 600	256	1600HT	90	81.1	62	2 340	67.2	921	116.0

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

Asztali CPU index

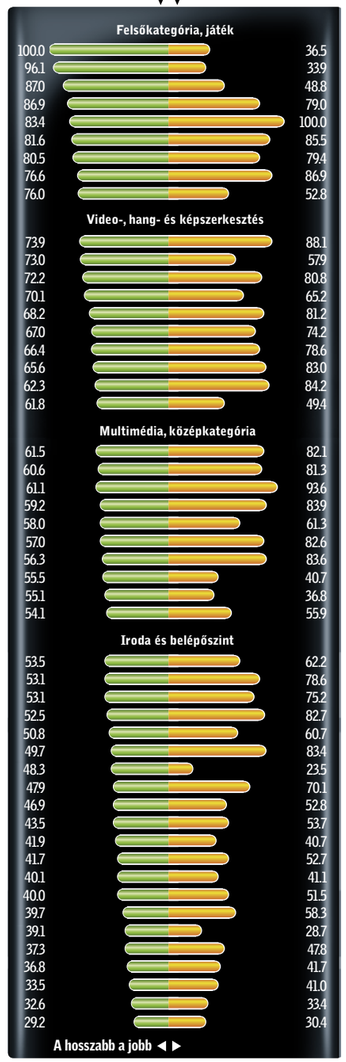

Mobil CPU-k

Ultrahordozható és belépőszint Kifejezetten alacsony fogyasztású, akár duplamagos (ULV) és olcsó Celeron processzorok, amelyek irodai és általános otthoni felhasználásra kiváló modellek. Előbbi csoportnál kiváló hordozhatóságot és hosszú üzemidőt, utóbbinál egészen alacsony árakat kapunk.

Irodai felhasználás és általános multimédia Olcsó CPU-k munkákra, komolyabb multimédiás felhasználásra.

Kép- és videoszerkesztés, tökéletes mindenes Jó ár/teljesítmény arányú, kétmagosok, amelyek már komolyabb alkalmazások – és megfelelő VGA-val akár játékok – futtatására is képesek.

Felsőkategória, játék Az abszolút felsőkategóriát képviselő, minimum kétmagos CPU-k sebessége vetekszik, vagy akár jobb, mint egy asztali processzoré. Az ilyen notebookok már játékgépnek is használhatók, ám a könnyed hordozhatóságról e modelleknél általában le kell mondanunk.

CHIP-INDEX Mobil CPU-k

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott GPU ár/teljesítmény mutatója.

	Processzor								Műszaki adatok				Mérési eredmények			
	Helyezés	CPU típusa	Kódnév	Tájékoztató ár (forint)[1]	CPU magok száma	Órajel (MHz)	L2-Cache (KB)	FSB sebesség (MHz)	Maximális fogyasztás (TDP) (W)	Akkumulátortartam 6-cellás, (perc)[2]	PCMark05 CPU (Pont)	Cinebench 2003 1xCPU (fps)	Cinebench 2003 2xCPU (fps)	3DMark05 CPU (pont)	3DMark05 Integrált VGA-val	3DMark05 GeForce 8400M GT	3DMark05 GeForce 8600M GT
Felsőkategória, játék																	
1	Intel Core 2 Extreme X7900	Merom	221 900	2	2 800	4 096	800	44	154	7054	466	837	10,213	1020	4,100	6,100
2	Intel Core 2 Extreme X7800	Merom	151 400	2	2 600	4 096	800	44	154	6,487	424	768	9,238	910	3,800	5,800
3	Intel Core 2 Duo T7800	Merom	120 100	2	2 600	4 096	800	35	205	6,455	423	767	9,223	910	3,800	5,800
4	Intel Core 2 Duo T7700	Merom	69 200	2	2 400	4 096	800	35	205	5,942	415	744	8,136	890	3,500	5,500
5	Intel Core 2 Duo T7500	Merom	54 800	2	2 200	4 096	800	35	205	5,420	377	670	7,464	870	3,200	5,200
Kép- és videoszerkesztés, tökéletes mindenes																	
6	Intel Core 2 Duo T7300	Merom	53 500	2	2 000	4 096	800	35	205	5,325	354	622	6,992	850	3,000	5,000
7	Intel Core 2 Duo T7600	Merom	138 300	2	2 333	4 096	667	34	166	5,382	373	676	5,203	550	2,300	4,100
8	Intel Core 2 Duo T7250	Merom	44 400	2	2 000	2 048	800	35	205	5,070	328	603	6,366	830	2,800	4,800
9	Intel Core 2 Duo T7100	Merom	44 400	2	1 800	2 048	800	35	205	4,673	315	558	6,420	830	2,800	4,800
10	Intel Core 2 Duo T7400	Merom	94 000	2	2 166	4 096	667	34	166	5,231	332	605	4,833	540	2,200	4,000
11	Intel Core Duo T2700	Yonah	142 300	2	2 333	2 048	667	31	186	4,896	327	601	4,889	480	2,300	4,100
12	Intel Core Duo T2600	Yonah	92 700	2	2 166	2 048	667	31	186	4,818	319	590	4,803	470	2,200	4,000
13	Intel Core 2 Duo T7200	Merom	60 000	2	2 000	4 096	667	34	166	4,755	309	566	4,621	530	2,100	3900
Irodai felhasználás és általános multimédia																	
14	Intel Core Duo T2500	Yonah	67 900	2	2 000	2 048	667	31	186	4,461	295	544	4,617	450	2,100	3900
15	AMD Turion X2 TL-60	Trinidad	73 100	2	2 000	512	1600HT	35	160	4,176	291	546	4,402	710	2,100	3900
16	Intel Core 2 Duo T5750	Merom	54 800	2	2 000	2 048	667	34	166	4,152	290	533	4,387	430	1,950	3,750
17	Intel Core 2 Duo T5600	Merom	54 800	2	1 833	2 048	667	34	166	4,337	287	521	4,305	520	2,000	3800
18	Intel Core 2 Duo T5550	Merom	49 600	2	1 833	2 048	667	34	166	4,284	281	510	4,189	430	1,950	3,750
19	Intel Core 2 Duo T5500	Merom	45 700	2	1 666	2 048	667	34	166	4,274	274	501	4,125	510	1,900	3,700
20	Intel Core Duo T2400	Yonah	54 800	2	1 833	2 048	667	31	186	4,085	271	498	4,359	430	2,000	3800
21	Intel Core 2 Duo L7500 (LV)	Merom	97 900	2	1 600	4 096	667	17	250	3,682	261	431	5,352	780	---	---
22	AMD Turion X2 TL-56	Trinidad	37 900	2	1 800	1 024	1600HT	33	173	3,855	261	492	4,235	680	2,000	3,800
23	Intel Core 2 Duo T5470	Merom	44 400	2	1 600	2 048	800	35	160	3,910	258	486	4,156	430	1,950	3,750
24	Intel Core Duo T2250	Yonah	36 500	2	1 766	2 048	533	31	186	3909	258	476	4,210	420	1,950	3,750
25	Intel Core 2 Duo L7300 (LV)	Merom	91 400	2	1 400	4 096	800	17	250	3,581	247	418	5,189	770	---	---
26	Intel Core 2 Duo T5450	Merom	39 200	2	1 666	2 048	667	34	166	3,842	251	472	4,085	430	1,950	3,750
27	Intel Core Duo T2450	Yonah	28 700	2	2 000	2 048	667	31	186	4,440	289	509	2,705	460	1,950	3,750
28	Intel Core Duo T2300	Yonah	26 100	2	1 666	2 048	667	31	186	3,743	248	452	4,167	410	1,900	3,700
29	Intel Core 2 Duo T5270	Merom	33 900	2	1 400	2 048	800	35	160	3802	247	467	3988	430	1,950	3,750
30	Intel Core Duo T2080	Yonah	28 700	2	1 733	2 048	533	31	186	3779	248	449	4,067	400	1,850	3,650
31	Intel Core Duo L2400 (LV)	Yonah	78 300	2	1 666	2 048	667	15	288	3708	246	450	4,085	410	---	---
32	Intel Pentium T2310	Yonah	31 300	2	1 466	1 024	533	31	186	3,376	239	432	4,776	420	1,800	3,600
33	Intel Core Duo T2050	Yonah	28 700	2	1 600	2 048	533	31	186	3759	244	443	4,022	400	1,850	3,650
34	Intel Core Duo T2350	Yonah	26 100	2	1 866	2 048	667	31	186	4,224	273	496	2,635	440	1,850	3,650
35	AMD Turion X2 TL-52	Trinidad	37 900	2	1 600	1 024	1600HT	31	186	3436	236	440	4,029	650	1,900	3,700
36	Intel Core Duo L2300 (LV)	Yonah	67 900	2	1 500	2 048	667	15	288	3551	231	422	3,789	400	---	---
Ultrahordozható és belépőszint																	
37	Intel Pentium T2130	Yonah	23 500	2	1 866	1 024	533	31	186	4,081	243	424	2,520	420	1,800	3,600
38	AMD mobile Sempron 3800+	Lancaster	20 900	1	2 200	512	1600HT	35	150	2,630	295	295	3,010	410	---	---
39	AMD mobile Sempron 3600+	Lancaster	15 700	1	2 000	256	1600HT	25	180	2,568	275	275	2,865	390	---	---
40	AMD mobile Sempron 3500+	Lancaster	10 400	1	1 800	512	1600HT	25	180	2,538	272	272	2,849	390	---	---
41	AMD mobile Sempron 3400+	Lancaster	7 800	1	1 800	256	1600HT	25	180	2,472	270	270	2,733	370	---	---
42	Intel Core 2 Duo U7600 (ULV)	Merom	73 100	2	1 200	4 096	533	10	294	2,783	186	331	2,803	385	---	---
43	Intel Core Duo U2500 (ULV)	Yonah	62 600	2	1 066	2 048	533	9	326	2,742	178	330	2,733	210	---	---
44	Intel Celeron M 450	Yonah	20 900	1	2 000	1 024	533	28	205	2,670	237	237	2,828	420	---	---
45	Intel Celeron M 440	Yonah	15 700	1	1 866	1 024	533	28	205	2,643	231	231	2,788	410	---	---
46	Intel Celeron M 430	Yonah	13 100	1	1 733	1 024	533	28	205	2,611	229	229	2,751	400	---	---
47	Intel Core 2 Duo U7500 (ULV)	Merom	65 300	2	1 066	4 096	533	10	294	2,559	172	307	2,687	380	---	---
48	Intel Celeron M 420	Yonah	10 400	1	1 600	1 024	533	28	205	2,412	219	219	2,503	380	---	---
49	Intel Celeron M 410	Yonah	10 400	1	1 466	1 024	533	28	205	2,167	215	215	2,289	360	---	---
50	Intel A110	Dothan	39 200	1	800	512	400	3	980	1,264	106	106	1,361	200	---	---

Mobil CPU-k

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

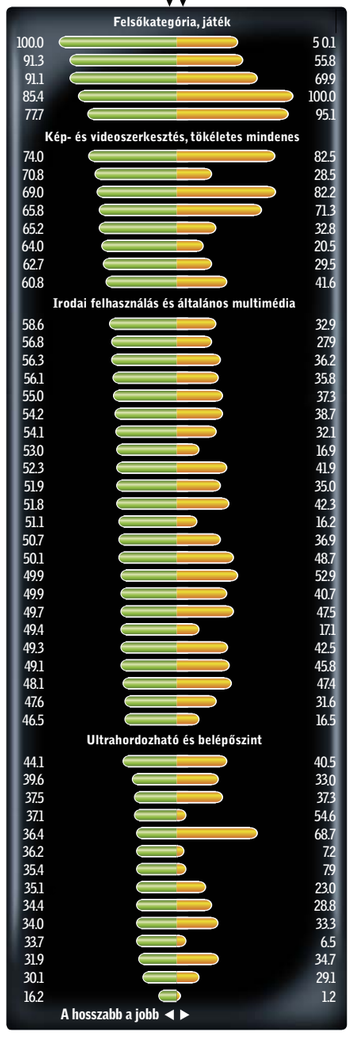

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

1: A mobil CPU-kat általában notebookkal együtt árulják 2: Mért futási idő integrált videokártyával. Erősebb diszkrét GPU akár 40%-kal is csökkentheti az üzemidőt.

Videokártyák

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig Olcsó videokártyák 20 ezer forintig, amik multimédiára és videózásra tökéletesek, de az újabb játékokat nem, vagy csak nagyon lassan futtatják.

Középkategória, játékra és általános felhasználásra Olcsó, 3D-re is alkalmas GPU-k, maximum 40 ezer forintig, ahol sok, egykor felsőkategóriás modell végzi pályafutását, ezért vigyázni kell, nehogy valami régi, elavult darabot kapjunk a pénzünkért.

Játékhoz 1680×1050-es felbontásig Játékra termett GPU-k, kiváló ár/teljesítmény aránnyal, sok esetben még a szélesvásznú monitorokat is képesek meghajtani, akár képjavító eljárásokkal.

Játékhoz 2560×1600-as felbontásig A mindenre képes, méregdrága modellek kategóriája, ahol nem számít a felbontás és a maximális részletesség, mindig maximális sebességet élvezhetünk.

CHIP-INDEX Videokártyák

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott GPU ár/teljesítmény mutatója.

	Videokártya								Műszaki adatok						Mérési eredmények		
	Helyezés	GPU típusa	Memória mérete (MB) és típusa	Tájékoztató ár (forint)	Mag órajele (MHz)	Memória effektív órajele (MHz)	Memória sávszélessége (bit)	SLI / CrossFire	Vertex-shader	Pixel-shader	Gyártástechnológia (nm)	Tranzisztorok száma (millió)	3DMark05 futás (pont)	Doom III 1600×1200, 4xAA, 8xAF (fps)	Half Life 2: Lost Coast 1600×1200, 4xAA, 8xAF (fps)	
Játékhoz 2560×1600 felbontásig																	
1	Nvidia GeForce 8800 Ultra	768/DDR3	155 500	612	1 080	384	+/-	128*	90	681	15 402	139.3	162.3				
2	Nvidia GeForce 8800 GTX	768/DDR3	105 000	575	900	384	+/-	128*	90	681	15 022	126.0	157.1				
3	Nvidia GeForce 8800 GT	512/DDR3	73 100	670	975	256	+/-	112*	65	754	17 472	109.4	144.3				
4	Nvidia GeForce 8800 GTS	512/DDR3	73 800	650	970	256	+/-	112*	65	754	17 442	107.9	142.7				
5	Nvidia GeForce 8800 GT	512/DDR3	61 200	600	900	256	+/-	112*	65	754	17 052	99.8	133.2				
6	ATi Radeon HD 3870	512/DDR4	55 700	775	1 125	256	-/+	320*	55	666	15 430	116.7	121.1				
7	ATi Radeon HD 2900 XT	512/DDR3	86 900	740	825	512	-/+	320*	80	700	15 455	114.7	119.5				
8	ATi Radeon HD 3850	512/DDR3	43 200	670	830	256	-/+	320*	55	666	16 494	102.4	107.2				
9	Nvidia GeForce 8800 GTS	640/DDR3	78 800	500	800	320	+/-	96*	90	681	14 138	91.4	132.9				
Játékhoz 1680×1050 felbontásig																	
10	Nvidia GeForce 8800 GTS	320/DDR3	65 300	500	800	320	+/-	96*	90	681	14 051	89.7	130.7				
11	ATi Radeon HD 3850	256/DDR3	38 100	670	830	256	-/+	320*	55	666	15 588	95.0	108.7				
12	ATi Radeon HD 2900 Pro	512/DDR3	40 500	600	800	512	-/+	320*	80	700	14 943	94.6	106.8				
16	ATi Radeon X1950 XT	256/DDR3	49 900	625	900	256	-/+	8	36	90	384	11 786	76.2	109.0			
17	Nvidia GeForce 7950 GT	512/DDR3	65 400	550	700	256	+/-	8	36	90	278	9 348	70.1	88.6			
18	ATi Radeon X1950 Pro	256/DDR3	29 900	580	700	256	-/+	8	36	80	384	9 995	51.6	80.9			
19	Nvidia GeForce 8600 GTS OC	256/DDR3	40 500	720	1 100	128	+/-	32*		80	289	11 770	46.8	67.0			
Középkategória játékra és általános felhasználásra																	
20	ATi Radeon X1950 GT	512/DDR3	28 000	500	600	256	-/+	8	36	80	384	9 151	45.1	76.7			
21	Nvidia GeForce 8600 GTS	256/DDR3	35 900	675	1 000	128	+/-	32*		80	289	10 855	41.9	62.2			
22	Nvidia GeForce 7900 GS	256/DDR3	37 200	450	660	256	+/-	7	20	90	278	7 425	55.3	67.8			
23	ATi Radeon HD 2600 XT	256/DDR4	26 300	800	1 100	128	-/+	120*		65	390	10 238	37.8	47.2			
24	ATi Radeon HD 2600 XT	512/DDR3	31 800	800	700	128	-/+	120*		65	390	9 308	33.3	36.8			
25	Nvidia GeForce 8600 GT	256/DDR3	24 100	540	700	128	+/-	32*		80	289	8 627	30.7	43.7			
26	ATi Radeon HD 2600 XT	256/DDR3	22 400	800	700	128	-/+	120*		65	390	9 176	32.7	35.6			
27	ATi Radeon X1650 XT	256/DDR3	17 700	575	675	128	-/+	8	24	80	330	7 402	31.9	53.9			
28	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	25 900	575	750	128	+/-	5	12	90	177	6 459	39.4	46.2			
29	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	16 700	560	700	128	+/-	5	12	90	177	5 969	35.5	41.9			
30	ATi Radeon HD 2600 Pro	512/DDR2	22 800	600	500	128	-/+	120*		65	390	7 316	27.0	32.9			
31	ATi Radeon HD 2600 Pro	256/DDR2	16 600	600	500	128	-/+	120*		65	390	7 098	25.9	31.7			
32	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	19 300	450	500	128	+/-	5	12	90	177	5 124	37.2	34.8			
33	ATi Radeon X1650 Pro	256/DDR3	13 600	600	700	128	-/+	5	12	80	157	5 523	28.4	32.5			
34	ATi Radeon X1600 XT	256/DDR3	20 900	590	690	128	-/+	5	12	90	157	4 955	19.8	26.8			
35	ATi Radeon X1300 XT	256/DDR2	26 000	500	400	128	-/+	5	12	90	157	4 759	20.0	27.3			
Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig																	
36	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	15 200	350	350	128	+/-	5	12	90	177	4 101	21.9	27.8			
37	Nvidia GeForce 8500 GT	256/DDR3	15 400	450	400	128	+/-	16*		80	210	4 573	16.8	21.2			
38	Nvidia GeForce 7300 GT	256/DDR2	10 000	400	375	128	+/-	4	8	90	112	3 603	21.0	26.2			
39	Nvidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	13 900	500	500	128	+/-	3	8	110	146	3 778	20.3	24.3			
40	ATi Radeon HD 2400 XT	256/DDR3	11 300	700	750	64	-/+	40*		65	180	4 457	10.3	21.1			
41	Nvidia GeForce 8400 GS	256/DDR2	10 000	450	400	64	+/-	16*		80	210	3 461	8.2	9.3			
42	ATi Radeon X1550	256/DDR2	8 200	550	400	128	-/+	2	4	90	105	2 875	7.1	14.2			
43	ATi Radeon HD 2400 Pro	256/DDR2	10 900	525	400	64	-/+	40*		65	180	2 914	6.9	13.5			
44	ATi Radeon X1300 Pro	256/DDR2	17 500	600	400	128	-/+	2	4	90	105	2 875	6.6	13.7			
45	ATi Radeon X1300	256/DDR2	13 600	450	250	128	-/+	2	4	90	105	2 058	4.7	8.4			
46	ATi Radeon X1050	256/DDR2	7 500	400	333	128	-/-	2	4	110	75	1 907	4.9	9.2			
47	Nvidia GeForce 7300 GS	256/DDR2	9 700	550	270	64	-/-	3	4	90	112	2 110	2.7	4.7			
48	Nvidia GeForce 7100 GS	128/DDR	7 100	350	333	64	-/-	3	4	90	112	1 431	2.6	5.3			

Videokártya index

Teljesítmény (max. 100) | Ár/Teljesítmény (max. 100)

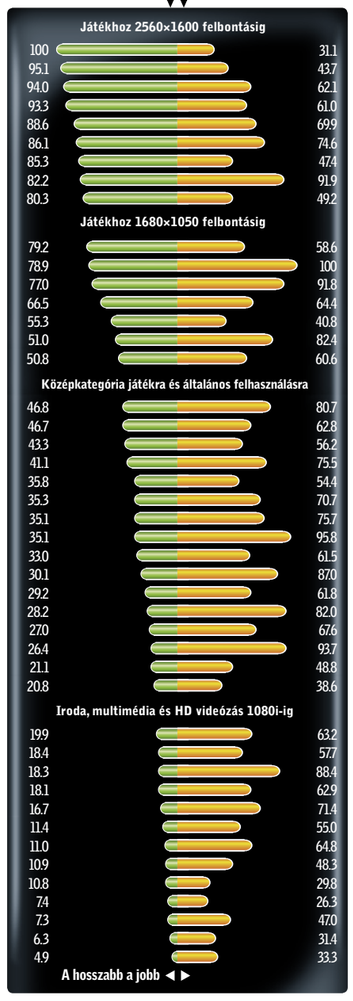

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Új belépő + CHIP-TIPP ■ Kifutó modell *Egységesített shaderarchitektúra

Freeware kontra Nero

A Nero számtalan funkcióval rendelkezik. Azonban hogyan veszi fel a harcot az íróprogramok királya a freeware-ek egyesített erőivel szemben? A CHIP megnézte, mikor érdemes mást használni.

Nero-riválisok a CD/DVD-n

Ugyanolyan jó vagy egyenesen jobb: a lemezmellékletünkön található eszközök a saját területükön simán felveszik a harcot a császárral.

CDBurnerXP
Mindent írhatunk vele – még Blu-rayt is
Info: www.cdbirner.se

ImgBrn
A DVD-9 mestere
Info: www.imgbrn.com

IsoBuster
Tönkrement lemezek megmentője
Info: www.isobuster.com

Nero CD/DVD Speed
Fejlett elemzőeszköz üres lemezekhez
Info: www.cdspeed2000.com

SUPER v 2008 build 24
Filmek és zenék konvertálásához
Info: www.erightsoft.net

Media Player Classic
Mindent lejátszik
Info: http://sourceforge.net/projects/guliverkli2

ffdshow
Optimalizálja a filmek lejátszását
Info: http://ffdshow-tryout.sourceforge.net

VideoSpin
Videók szerkesztéséhez és vágásához
Info: www.videospin.de

DVD Styler
DVD-készítő a profiknak
Info: www.dvdstyler.de

Exact Audio Copy
A CD-k hiba nélküli rippeléséhez
Info: www.exactaudiocopy.de

WavePad
Zenefájlok optimalizálásához és szerkesztéséhez
Info: www.nch.com.au

Eszközök a ○ CD-n ● DVD-n

Ebben a cikkben

Általános célú ingyenes íróprogramok
Filmek konvertálása és lejátszása
Video- és audiofájlok szerkesztése
Ügyesebb eszközök a Nérónál

A Nero mindenütt ott van: függetlenül attól, hogy lemezt akarunk írni, filmet akarunk nézni, DVD-t akarunk másolni. Ebből a csomagból szinte nem hiányzik semmi, ami a multimédiás alkalmazásokat és a lemezek írását illeti. Ha azonban akkurátusan megnézzük az egyes funkciókat, bizony e népszerű csomag nem lát el mindent tökéletesen. Határozottan akadnak olyan ingyenes programok, amelyek bizonyos feladatokra jobban alkalmazhatók.

A következőkben egy az egy elleni mecscsek során eresztjük össze a freeware-eket a Nero megfelelő funkcióival. Az 57. oldalon arra is fényt derítünk, hogy mi hiányzik a Neróból, és milyen ingyenes eszközökkel tömködhetjük be ezeket a lukakat.

LEMEZEK ÍRÁSA

Írás, elemzés, mentés

A lemezek írása már napi jellegű rutinfeladat. Azonban néhány speciálisabb írási művelet is fontossá vált. És pont ezekben van előnye a speciális eszközöknek az íróprogramok királyával szemben.

Általános írás

Nero8 ◄vs.► CDBurnerXP

A Nero mindennel megbirkózik – még az olyan ritka formátumokkal is, mint a CD-Extra vagy a Kevert (Mixed) mód. A kérdés csupán az, hogy a CDBurnerXP freeware nagyon népszerű, de közelébe érhet a Nerónak? Ezzel az eszközzel minden népszerű formátumot írhatunk, beleértve a video-DVD-t és a Blu-rayt, de nem ijed meg a multi-session lemezektől, sem a bootolható médiumok létrehozásától.

A CDBurnerXP még extra képességeket is kínál: például megválaszthatjuk az írás sebességét, ha kikapcsoljuk az automatikus sebességfelismerést (*Automatic Speed Recognition*). Ez abban az esetben is hasznos, ha az író firmware-

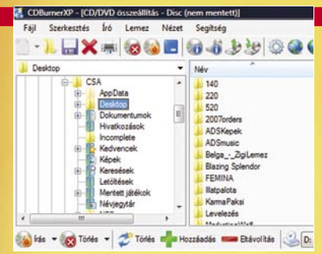

CDBURNERXP Bár az általános írási teendőkben lemarad a Nero8 mögött, letisztult, tetszetős felületen, megbízhatóan végzi a munkáját

je nem ismeri fel, vagy helytelenül állapítja meg a sebességet. Az üres CD mérete is ugyanígy beállítható, ha a program nem ismeri fel azt tökéletesen.

Azonban a Nero kétségtelenül jobb, ami az írás során alkalmazható praktikákat illeti. Bár a freeware-rel is képesek vagyunk túlírni a CD-ket, a CDBurnerXP nem tájékoztatja a felhasználót arról, hogy ez milyen mértékben lehetséges. Így a próba-szerencse az egyetlen lehetőség… A Nero *Disc Speed* modulja kitűnő eszköz erre: kilobájtban méri, mennyivel lehet túlírni a korongot. És akad egy Nero-exkluzív trükk is: ha aktiváljuk a rövid lezárást (*lead-out*), akkor a Nero képes 10-15 MB-tal többet írni a CD-re. A filmek szerelmeseinek is akad egy jó tanács: a 8-as verziótól felfelé a Nero képes megváltoztatni írás előtt az AVI fájlok FourCC kódját, így azok régebbi DivX-kompatibilis lejátszón is életre hívhatók.

Előnyben a Nero: Egy átlagos helyzetben a freeware megoldás megteszi. Azonban a Nero több formátumot támogat, jobban konfigurálható és több írási trükköt ismer.

DVD-9 írása

Nero8 ◄vs.► ImgBrn

A DVD-9 írása mindmáig kihívás. Lehet, hogy érdemesebb egy olyan speciális programot használnunk, mint az ImgBrn, vagy elég a Nero? Ha úgy kívánjuk, a Nero megváltoztatja a lemez fajtáját és DVD-ROM-ként kezeli – feltéve, hogy az író ezt támogatja. Ez elkerülhetetlen, mert másként a DVD-lejátszó nem képes egy kiírt DVD-9-et video-DVD-ként elfogadni. Azonban ez a képesség el van rejtve a *DriveSpeed* modulban – a fő programban semmi erre utalót nem találunk.

Az ImgBrn-nel ez másként van: itt a booktype átalakítása magában a fő ablakban történik, és beállíthatjuk a rétegváltást. A rétegváltás közben ugyanis a lézer az elsőről a második rétegre vált, ami ugrást okozhat a képen, és ez zavaró lehet, ha például egy akciójelenet kellős közepén történik. Az ImgBrnnel mindezt megakadályozhatjuk, a rétegváltást például a fejezet végére időzítve. Ennek eredményét az írás előtt egy egyszerű lejátszóval ellenőrizhetjük.

Előnyben a freeware: Nem kétséges, hogy a Nero remek munkát végez a DVD-9 esetében. Azonban az ImgBrn képes egyedül ezen formátum minden lényeges dolgát kezelni.

Tönkrement lemezek helyreállítása

Nero 8 ◄vs.► IsoBuster

A RescueAgenttel a Nero 8 egy új területre merészkedett: az adat-visszaállításhoz. Azonban az IsoBuster már hosszú évek óta működik itt, és így magasra emelte a lécet. Bár a Pro változat shareware, az alapvető funkciók az ingyenes változatban is elérhetők.

Visszatérve a Neróhoz, az első, amit a RescueAgenttel kapcsolatban tapasztalunk, hogy nincsenek parancsok! A felhasználó behelyezi a tönkrement lemezt, és az eszköz automatikusan megkezdi a helyreállítást – ennyi.

Ez az egyszerűség akkor válik problémává, amikor a RescueAgent egy csúnyán összekarcolt lemezt próbál helyreállítani. Ez végeláthatatlan mennyiségű időt vesz majd igénybe, mert a szoftver örökkévalóságig beragad a sérült részeknél. Hiányzik a parancs, amellyel kiadhatnánk neki, hogy három olvasási próbálkozás után adja fel.

Ez az opció természetesen rendelkezésre áll az IsoBusterben – más beállítási opciók mellett. És az IsoBuster nem hagy elveszni a beállítások garmadájában, hanem keresztülvezet bennünket a visszaállítási folyamaton. Például ha az IsoBuster nem észleli a fájlrendszert egy újraformattált DVD+RW-n, akkor erről tájékoztat, és egy szektorszintű szkennelést kezdeményez.

A RescueAgent vagy mindent ment, vagy semmit. Ez kár, mert ami a visszaállítás eredményét illeti, olyan jó, mint az IsoBuster – kivéve, hogy a RescueAgent →

A tönkrement lemezek helyreállítása

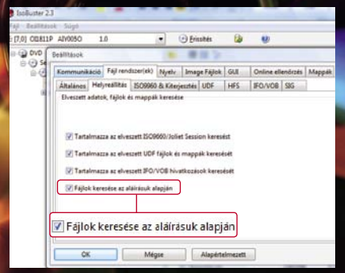

ISOBUSTER Az ingyenes IsoBuster több lehetőséget kínál, így például a fájlok aláírásuk szerinti keresését

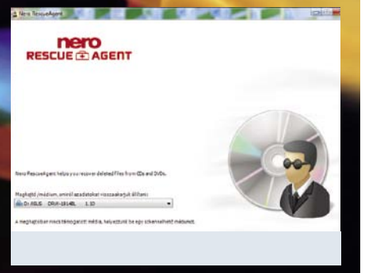

NERO RESCUE AGENT A Nero visszaállító alkalmazása egyszerű, szinte semmit nem tudunk beállítani rajta

nem képes egy újraformattált RW lemezről a régi adatokat visszaállítani.

Előnyben a freeware: A RescueAgent egyszerű, az IsoBuster azonban több észszerű lehetőséget kínál, és még kivételes helyzetekben is képes adatot visszaállítani, ami igen praktikussá teszi.

Az írási problémák felderítése

Nero 8 ◄vs.► a Nero CD-DVD Speed

Nero a Nero ellen? Igen, lehetséges, mert akad egy freeware a Nerótól, ami külön is hozzáférhető. Ezen kívül nincs olyan ingyenes program, amivel nyomon követhetők az írási hibák, amivel mérhető lenne az üres CD minősége, és minden íróval működne: a DVDInfoPro (*www.dvdinfopro.com*) fizetős lett, a KProbe (*http://kprobe.cdfeaks.com*) csak Lite-On meghajtókkal működik.

A Nero CD-DVD Speeddel számos olvasási és írással kapcsolatos tesztet végezhetünk el. Az eredményekből megtudhatjuk, hogy írónkkal milyen hatásfokkal rippelhetünk zenei CD-t, milyen márkájú üres lemezzel működik legjobban együtt, és milyen hosszan számíthatunk írott lemezeinkre.

A Nero csomaggal még jobban járunk: az InfoTool megmutatja a hardver által támogatott olvasási, írási sebességeket, üzemmódokat és formátumokat. A firmware verzióra való pillantás az első lépés az írással kapcsolatos problémák felfedésében. Ha például egy üres CD-t nem ismer fel, egy új firmware-rel általában kiküszöbölhetjük a problémát. A gyenge minőségű üres CD-k beazonosíthatók a gyártó ID-jével (a CD-DVD Speedben csak néhány extra kattintás).

Előnyben a Nero: A CD-DVD Speed a standard eszköz az elemzéshez – és ebben a Nero tökéleteset nyújt.

MULTIMÉDIA

Másolás, szerkesztés, lejátszás

Legyen szó filmről vagy zenéről, a Nero szinte mindenre képes, a konvertálástól a lejátszásig. Azonban ezen a területen a freeware alternatívák néhány dologban mégis erősebbek.

Konvertáljunk mindent

Nero 8 ◄vs.► SUPER 2008

Bár a Nero kódolója állja a sarat a kereskedelmi forgalomban lévő riválisok ellen, az open source megoldások mégis jobbak: ezeket az FFmpeg projekt (*http://ffmpeg.mplayer.hu*) gyűjti össze, és számos programban kapnak helyet. Ráadásul ott az X264 kódoló, melynek képminősége egyezik a Neróban lévő H.264 kodekével, és gyorsabban működik.

A meGUI (*http://sourceforge.net/projects/megui*) profi funkciókat felvonultató, freeware-hez hasonló eszközök simán verik a Nerót, azonban a tapasztalatlanabbaknak nem ajánlottak. Nekik jobb a SUPER, mivel az számos profillal rendelkezik olyan népszerű eszközökhöz, mint az iPod, a Nintendo DS vagy a PlayStation3. A Nero ehhez képest mindössze háromféle iPod profilt kínál, ami – valljuk be – igen szegényes.

Ami a hangot illeti, a SUPER előnyben van az egyszerű működtetésének köszönhetően: csupán ki kell választanunk, megragadnunk és bevonszolnunk a dalt. A teljes képhez azonban mindenképp hozzátartozik az is, hogy a SUPER csak az olyan népszerű formátumokkal nagyszerű, mint az MP3 és az AAC, míg a Nero támogatja többek közt az MP3prót és a HE-AAC-t is.

Előnyben a freeware: A Nero jobb audiokódolóval rendelkezik, de a videók terén a freeware jobban teljesít egyszerűbb kezelésével és több kódoló profiljával.

A lejátszás művészete

Nero8 ◄vs.► Media Player Classic ffdshow

A Nero Showtime ezúttal bizonyított: korábban egy erőforrás-zabáló alkalmazás volt, mostanra azonban támogatja a többmagos CPU-kat, és a HD filmeket is lejátssza. Egy „kis” bibi azonban maradt vele: a RAM-terhelése duplája a Media Player Classicénak (MPC).

Az MPC a Windows Media Player régi, 6.4-es verziójára emlékeztető kezelőfelületű, és annak szolgáltatásait kibővítő lejátszó. Noha csak egyetlen fájlból áll, számos médiatípust támogat beépített hasítóinak és szűrőinek köszönhetően (például: MPEG videó, MPEG audió, VCD, XCD, FLIC, DVD, SHOUTCast, OGM, MKV és még sok más), valamint támogat minden egyéb olyan formátumot is, amihez megtalálható a rendszeren a hozzá való DirectShow dekódoló szűrő (például: QuickTime, Real Audio, Real Video, Macromedia Flash). Rendelkezik beépített audió váltóval és feliratozó motorral, ráadásul a hiányos AVI fájlokat is megnyitja.

Az MPC az ffdshow kodekgyűjteménnyel felvértezve egyértelműen jobb a Nerónál. Az ffdshow az MPC-be az *External Filters* (Külső szűrők) opción keresztül tölthető be. És ennek köszönhetően az MPC szinte az összes létező hang- és videoformátummal megbirkózik. Ráadásul az optimalizáló szűrőkkel tovább javíthatunk a kimeneti minőségen (ha például homályos a kép, akkor könnyedén élesíthetjük). A profik akár az olyan Avisynth szkripteket is használhatják, mint amilyen a LimitedSharpen (*http://avisynth.org/mediawiki/LimitedSharpen*), és így a legtökéletesebb reprodukciós minőséget érhetik el.

Előnyben a freeware: Az MPC és az ffdshow együttesen az optimális képminőség garanciája. A Nero Showtime szebb, de határozottan kevesebbre képes.

Videók szerkesztése

Nero8 ◄vs.► VideoSpin, DVD Styler

A Videospin és a DVD Styler együttesében a NeroVision alternatíváját köszönthetjük. A VideoSpinben található technológia gyakorlatilag ugyanaz, mint a Pinnacle Studio 11-ben, de egy karcsúsított verzióban: az olyan, kötelező licenc alá tartozó kodekek, mint az MPEG2, csak 15 napig használhatók. A NeroVisionben természetesen ez nincs így.

A szűrőkkel, átmenetekkel és effektekkel rendelkező idősáv képezi a VideoSpin alapfunkcióit – és ennél a Nero sem kínál többet. Ez elegendő a hobbifilmeseknek, akik DV-AVI anyaggal dolgoznak, és még nem váltottak HD-re. További különbség, hogy a VideoSpin inkább a tapasztalatlanabbakat célozza, ezért a kezelése egyszerűbb.

A VideoSpin nem nyújt eszközt ahhoz, hogy a film DVD-re kerüljön, ehhez importálnunk kell az anyagot a SUPER-be (lásd feljebb), valamint egy olyan írószoftvert kell használnunk, mint a DVD Styler. A DVD Styler nem nyújt annyi menüsablont, mint amennyit a NeroVisionben találunk, de gyorsan és egyszerűen készíthetünk vele DVD-ket. Annak meg csak a profik örülnek, hogy a felhasználónak több ráhatása van a navigációs struktúrát illetően…

Előnyben a Nero: A videoszerkesztés területén a freeware-ek komoly hátrányban vannak. A Nero önmagában kínál megoldást, és nem mellesleg még sokkal szebben is néz ki.

Zeneszerkesztés

Nero ◄vs.► Exact Audio Copy WavePad

Kevés ripper – így az sem, amely a Neróban található – rendelkezik valamilyen különleges technikával. Azonban az Exact Audio Copy (EAC) igen: például *Safe Mode*-ban kiszűr minden olvasási hibát, ami ront a felvételen. Ennek hátránya persze, hogy több időt vesz igénybe a folyamat.

Az Audacity-vel az open source színtér egy sokrétű, ám szükségtelenül komplikált szerkesztőt ad a kezünkbe (*http://audacity.sourceforge.net*). A kereskedelmi Wave Pad szoftver karcsúsított freeware változata sokkal alkalmasabb a hétköznapi használatra. Funkcionalitás szempontjából egyezik a Nero Wave Editorral. Mindkét program hasonló számú szűrőt ajánl fel, és kiegészíthetők beépülő modulokkal a VST felületen keresztül.

Azonban a Nerót mégis megkülönbözteti az, hogy több automatizált funkciót is kínál. Így például az automatikus zajelemzés, ami először ellenőrzi a felvételt, aztán egy gombnyomásra rendbe teszi azt. A WavePadben ezt sajnos manuálisan kell megtennünk, ami bizony nagy tapasztalatot igényel a hangszerkesztésben.

Előnyben a Nero: Mindkét program hasonló funkcionalitást kínál, de a Nero esetében ott a kényelemi faktor. ■

Filmek és egyéb fájlok konvertálása

SUPER 2008 Egyszerűen kezelhető, remek video átkódolást nyújtó ingyenes szoftver, ami bár nem mindenben előzi be a Nerót, mi nagyon szerettük

NERO RECODE Bár az audio részlegben jobban teljesít a Recode, az általa kínált profilok választéka szegényesebb a SUPER-hez képest

Ami a Neróból hiányzik

A következőkben felsorolt szoftverek olyan fontos funkciókkal egészítik ki a Nerót, amelyek valahogy kimaradtak a csomagból. Segítségükkel gyorsabban írhatunk lemezt vagy elemezhetjük a videofájlokat. Sőt, kapunk egy olyan audiolejátszót, amely mindent megszólaltat.

Easy Burning: A Nero nem nevezhető egy gyors írónak, nem így az Easy Burning. Válasszuk a megfelelő mappát, kattintsunk rá jobb gombbal, majd válasszuk a Send to/Easy Burning opciót.
Info: ww.paehl-info.de

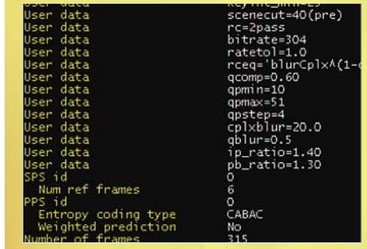

AVInaptic: Zseniális eszköz, amely mélyrehatóan elemzi az AVI állományokat, és megmutatja „rejtett” tulajdonságaikat. Így kinyomozhatjuk minőségüket és az esetleges lejátszási probléma okozóját.
Info: http://fsinaps.altervista.org

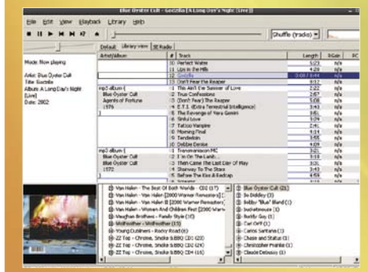

foobar2000: A beépülő moduloknak köszönhetően ez az audiolejátszó rátermettebb, mint riválisai. Többek között képesek vagyunk vele az MP3 címkék tömeges szerkesztésére, és kitűnő normalizáló funkciót nyújt.
Info: www.foobar2000.org

Eszközök a CD-n DVD-n

8 nagyfelbontású kamera

Borotvaéles képek, egyre kedvezőbb áron: a HD kamerák immáron nemcsak a filmstúdiók kiváltságai, manapság már akár 150 000 forintért bárki vásárolhat magának ilyesfajta kézi felvevőt.

Ebben a cikkben

Nyolc HD kamera tesztje
Formátumok és adattárolók
Táblázat a kamerák fontos adataival
CHIP kompakt vásárlási tippekkel

Az üzletek polcain egyre kevesebb olyan tévét találni, amelyre legalább a HD-ready matrica ne kerülne fel, ugyanakkor a videokamerák között még az alacsonyabb felbontású termékek vannak többségben. A normál felbontású felvevők fénykorukat élik, legalábbis az eladási adatok alapján. A vásárlási kedvet legnagyobb mértékben a kedvező árak táplálják; manapság már 40-50 000 forintért is hozzájuthatunk egy jó minőségű miniDV kamerához. A HD kamerák idehaza másfél éve jelentek meg, akkori horribilis, 3-400 000 forintos áruk mára megszelídült, s bár olcsónak továbbra sem mondhatók, az „alapmodellek" akár már 150 000 forintért is beszerezhetőek. S ez talán már elég arra, hogy sok amatőr filmes úgy gondolja, a plusz pénz megéri cserébe az ötszörös információtartalomért, az élesebb képért, azaz a sokkal jobb képminőségért. Már akkor is megéri a HD felbontást választani, ha egyelőre nincs olyan tévénk, amin ezt kihasználhatnánk, hiszen így felvételeink „jövőbiztosak" lesznek.

A CHIP magazin nyolc kamerát vizsgált meg tüzetesen. Valamennyien teljes HD felbontásra képesek, azonban más és más formátumban rögzítenek, illetve maximális felbontásuk (és képarányuk) sem egyforma. A tesztgyőztes *Canon HV20* például a HDV formátumot használja, MPEG-2 tömörítéssel. Erre voksolt még a *JVC* is a merevlemezes kamerájával, míg a többség a fejlettebb AVCHD (Advanced Video Codec High Definition) formátumot használja; ez az MPEG-4 alapú H.264 tömörítési eljárás direkt videokamerákhoz optimalizált változata.

De nemcsak a formátum, hanem az adattároló médium tekintetében is különbözik a gyártók véleménye. Míg a Canon a jó öreg miniDV szalagban (is) bízik, a többség inkább merevlemezt, DVD-t vagy memóriakártyát használ. Néhány hibrid termék is fellelhető a piacon, amelyek HDD-re vagy DVD-re és memóriakártyára egyaránt képesek felvételt készíteni.

A mini-DVD lemezekkel kapcsolatban jó, ha tudjuk, hogy azok tartalma PC-n és asztali BD-lejátszókon igen, de normál DVD-lejátszókon nem játszható le – így előfordulhat, hogy a kamerát nemcsak felvételre, hanem lejátszásra is használnunk kell majd. A *Hitachi* termékpalettáján mini-BD lemezre rögzítő, nagyfelbontású kamera is van (DZ-BD70E), azonban sajnos a teszt készítésekor nem volt belőle elérhető tesztpéldány.

A fenevad gyomrában: négyféle adattároló-típus közül választhatunk

A miniDV egyeduralma már régen megtört: a jelenleg kapható HD kamerák optikai lemezre, memóriakártyára vagy merevlemezre is képesek felvételt készíteni (típustól függően). Az év első felében a mini-DVD mellé csatlakozik a mini-BD is, ötre emelve ezzel a jelöltek számát.

Médium	MiniDV kazetta	DVD-R/RW (8 cm)	Memóriakártya (4 GB)	HDD
HD formátum	HDV (MPEG-2)	AVCHD (H.264)	AVCHD (H.264)	AVCHD (H.264)/MPEG-2
Tipikus kapacitás	60 perc	14 perc/réteg	40 perc	AVCHD: 5 óra, MPEG-2: 4 óra
Előnyök	Megbízható, majdnem minden videoszerkesztő-alkalmazással kompatibilis	Gyors és egyszerű felvételmásolás PC-re	Gyors és egyszerű felvételmásolás PC-re, kompakt méretű kamera kialakítására ad lehetőséget	Hatalmas adattároló-képesség, gyors fájlmásolás PC-re
Hátrányok	A felvételek számítógépre való áttöltése sokáig tart, a szerkesztéshez nagy szabad tárolókapacitás szükséges	Kicsi adattároló kapacitás, a mechanika nagyon érzékeny a rázkódásra	Drága megoldás	Nagy készülékházat igényel, a mechanika érzékeny a rázkódásra.
Új médium ára (kb.)	1500 Ft/kazetta (60 perc)	2500 Ft/5 db 1 rétegű, 4500 Ft/1 db 2 rétegű, újraírható	16 000 Ft	-

KÉP- ÉS HANGMINŐSÉG

Minden esetben láthatóan élesebb felvételek

A képminőséggel kapcsolatban előre le kell szögeznünk, hogy a HD-s kamerák nagyságrendekkel jobb képet adnak, mint normál felbontású vetélytársaik. A felvett képsorok sokkal élesebbek, a felvételek információtartalma pedig akkora, amekkorát eddig csak fényképektől várhattunk el.

A tesztmezőnyben azért természetesen egymáshoz képest vannak eltérések. A Canon HV20-as képélessége például átlagon felüli. Annak ellenére, hogy a kamerában „csak" 1440×1080 pixeles képérzékelő található, a részletesség nagyon jó, még akkor is, ha a felvételkészítés körülményei nem ideálisak (pl. kevés a fény). A tesztben néhány kamera 3, néhány pedig 1 képérzékelőt használ – tesztjeink alapján azt mondhatjuk, hogy a színreprodukció minőségét ez befolyásolja ugyan, de nem olyan mértékben, hogy azt bárki az otthoni tévén észrevegye.

A kamerák nagyfelbontású képérzékelője sajnos nemcsak előnyt, hanem hátrányt is jelent. A legjobban a kézremegés negatív hatásai érzékelhetők, ezért fokozott jelentőséget tulajdoníthatunk annak, hogy egy HD kamerában van-e optikai képstabilizátor. Ez az optikába épített plusz lencsetag másodpercenként akár 4000 kompenzációra is képes, ezzel igazán jó, remegésmentes felvételek készítését téve lehetővé még abban az esetben is, ha maximális átfogást használunk, állvány nélkül.

A hangminőséggel kevesebb a probléma, a felvevők minősége itt nem sokban különbözik. Az alapvető célnak mindegyik mikrofon megfelel, azonban ha valóban jó minőségű hangot szeretnénk rögzíteni, akkor mindenképpen külső mikrofont kell használnunk – már persze, ha van erre lehetőségünk. A szalagos adattárolás negatív hatásai sajnos továbbra is jelen vannak, teljes csendben előfordulhat, hogy a motorzaj enyhén behallatszik majd. A mérések alapján úgy találtuk, hogy beépített mikrofonnal a Sony kamerák teljesítenek a legjobban.

CHIP Összegzés

■ Videofelvételt készíteni élvezet: főleg, ha HD kamerát használunk. Ezekkel ugyanis minden eddiginél jobb képminőséget érhetünk el könnyedén, egyszerűen. Tesztünkben az első helyet a *Canon HV20* szerezte meg, amely miniDV kazettára rögzít, ezért a felvételek kezelése kicsit nehézkesebb, cserébe viszont kiváló képminőséget kapunk. A legjobb vétel díját a *Panasonic HDC-SX5*-ös kapta, amely kedvező ára ellenére kétféle adathordozóra, DVD-re és SD(HC) kártyára is képes felvételt készíteni, AVCHD formátumban.

DIZÁJN ÉS ERGONÓMIA

Spontán felvételek és optimális beállítások

A tesztben hobbikamerák mellett félprofesszionális eszközök is megtalálhatóak. A legkisebb Panasonic HDC-SD5-ös kamerát mintha pont a nyaralni vágyók igényei szerint szabták volna: kicsi, kézre álló és mindig jó képeket készít (köszönhetően képstabilizátorának). Jó ötlet a *Pre-Rec* szolgáltatás – ha ezt igénybe vesszük, a kamera egy átmeneti tárolóban folyamatosan tárolja a legutóbbi három másodperc anyagát. Ezek a képkockák a memóriakártyára viszont már csak akkor kerülnek fel, ha megnyomjuk a Rec gombot is. Így biztos, hogy nem maradunk le semmiről, sőt még a memóriakártyát sem kell teleszemetelni néhány másodperces felvételekkel.

Érdemes vásárláskor megkérni az eladót az ilyesfajta szolgáltatások bemutatására, már csak azért is, mert így azt is könnyedén ellenőrizhetjük, hogy a kamera kézre áll-e. →

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS
Típus	Canon HV20	Canon HG10	Sony HDR-SR8E	Panasonic HDC-SX5	JVC GZ-HD7	Sony HDR-SR1E	Panasonic HDC-SD5	Sony HDR-CX6E
Info	www.canon.hu	www.canon.hu	www.sony.hu	www.panasonic.hu	www.jvc.hu	www.sony.hu	www.panasonic.hu	www.sony.hu
Tájékoztató ár	241 900 Ft	269 900 Ft	329 990 Ft	179 990 Ft	350 000 Ft	230 000 Ft	179 990 Ft	249 990 Ft
Összpontszám	94	93	93	91	90	89	88	87
Képminőség (35%)	100	97	93	94	86	90	86	88
Ergonómia (20%)	85	90	89	94	96	90	100	87
Felszereltség (20%)	100	88	97	85	88	88	78	77
Hangminőség (15%)	81	99	99	93	99	86	97	100
Akkuélettartam (10%)	100	88	87	88	82	89	75	91
Ár/érték arány	jó	jó	közepes	kiváló	közepes	jó	kiváló	jó
Műszaki adatok								
Formátum	HDV	AVCHD	AVCHD	AVCHD	MPEG-2	AVCHD	AVCHD	AVCHD
Maximális videofelbontás [pixel]	1440×1080	1440×1080	1440×1080	1440×1080	1920×1080	1440×1080	1920×1080	1440×1080
Adathordozó (film)	miniDV	HDD, 40 GB	HDD, 100 GB	mini-DVD/SD	HDD, 60 GB	HDD, 40 GB	SD, SDHC	MS/MS Duo
Méret [mm]	88×80×138	89×75×129	75×81×149	90×90×173	91×77×186	85×83×165	68×66×133	77×67×130
Tömeg [g]	580	570	610	800	740	710	400	450
Képérzékelő mérete	1/2,7 col, 2,96 Mpixel	1/2,7 col, 2,96 Mpixel	1/3 col, 3,2 Mpixel	3x1/4 col, 560 Kpixel	3x1/5 col, 570 Kpixel	1,3 col, 2,1 Mpixel	3x1/6 col, 560 Kpixel	1/2,9 col, 3,2 Mpixel
Állókép felbontása [pixel]	2048×1536	2048×1536	2848×2136	1920×1080	1920×1080	2304×1728	1920×1080	2848×2136
Optikai zoom	10×	10×	10×	12×	10×	10×	10×	10×
Lencse fényereje [F]	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8
Fókusztávolság (4:3/16:9) [mm]	55-554/44-441	55-549/46-456	52-524/43/427	– /40-475	– /40-404	57-572/47-470	– /43-425	56-558/44-443
Kijelző	2,7 col, 211K pixel	2,7 col, 211K pixel	2,7 col, 211K pixel	3 col, 251K pixel	2,7 col, 207K pixel	3,5 col 211K pixel	2,7 col, 300K pixel	2,7 col, 211K pixel
Kereső	EVF	EVF	EVF	EVF	EVF	EVF	–	–
Képstabilizátor	optikai	hibrid	optikai	optikai	optikai	elektronikus	optikai	optikai
Manuális fókusz/zoom	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●
Fehéregyensúly [profil/kézi]	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●	● / ●
Manuális apertúra/expozíció	● / ●	● / –	● / ●	● / –	● / ●	● / ●	● / –	● / –
Manuális záridő	1/6-1/2000	1/6-1/2000	–	1/50-1/8000	1/2-1/4000	–	1/25-1/8000	–
Programok	13	8	10	5	7	5	4	10
Vaku/Lámpa	● / ●	● / ●	● / –	● / –	● / ●	● / –	● / –	● / –
Éjszakai mód	Night mode	–	Super NightShot	NightView	NightScope	Super NightShot	NightView	Color Slow Shutter
Kézi beállítások mentése	●	–	●	kikapcsolásnál	●	kikapcsolásnál	–	–
Felvételszerkesztés a kamerával	–	●	–	–	●	●	●	●
Webkamera funkció	●	–	–	–	●	–	–	–
Extrák	felvétel 25p formátumban, hibrid fókuszrendszer, manuális audio beállítások	felvétel 25p formátumban, hibrid fókuszrendszer	térhatású hang, arcfelismerés, telemakró	térhatású hang, segédvonalak, telemakró, arcfelismerés	telemakró, fókuszsegédlet, zebra, automatikus élességállítás	térhatású hang, szuper éjszakai felvétel, telemakró, pontfókusz	segédvonalak, telemakró, intelligens kontraszt, Pre-Rec, auto-shutter	térhatású hang, telemakró, slow-motion
Csatlakozók								
DV be/ki AV be/ki	● / ● / ● / ●	● / ● / – / ●	● / ● / – / ●	● / ● / – / ●	– / ● / – / ●	● / ● / – / ●	– / ● / – / ●	– / ● / – / ●
S-Video/HDMI	– / – / ●	– / – / ●	– / ● / ●	– / ● / ●	– / ● / ●	– / ● / ●	– / – / ●	– / ● / ●
USB/FireWire	● / ●	● / –	● / –	● / –	● / ●	● / –	● / –	● / –
Mikrofon/Fülhallgató	● / ●	● / ●	● / ●	● / –	● / –	● / ●	– / –	– / –
Szoftverek	Digital Video Studio	Ulead Movie Factory SP, WinDVD, Canon Backup	Picture Motion Browser	–	Cyberlink BD Solution	Picture Motion Browser, AVCHD-Player	HD Writer 2	Picture Motion Browser
Powerstation	● / – / –	● / – / –	● / – / ●	● / ● / –	● / – / ●	● / – / –	● / ● / –	● / – / ●
Mérések								
Felbontás (H/V)[1]	650/605	720/720	530/645	465/530	540/535	463/662	540/590	520/613
Színfelbontás [%][1]	53	49	18	58	50	33	45	19
Képzaj [%][2]	4,5/14	3,2/22,1	5,3/12,6	3,5/8,6	6,2/9,4	4,1/5,3	3,4/16	5,9/9,9
Színreprodukció eltérés [%][2]	5,6/8,9	7,7/7,7	6/5,7	10,7/8,8	6,8/10,7	6,3/8,2	14,6/12,2	8,9/8,4
Mikrofon frekvenciatartománya [Hz]	90-14300	85-20000	110-17460	55-11000	80-19650	65-17000	90-19500	60-16000

[1] A nagyobb érték a jobb.
[2] A kisebb érték a jobb.

● igen
– nem

Csúcskategória (100–90)
Középkategória (74–45)
Felső kategória (89–75)
Nem ajánlott (44–0)

Legnagyobb érték (max. 100)

CHIP KOMPAKT: HD kamerák

Vásárlási tippek

✔ Interfészek: DV bemenet és HDMI csatlakozó
A HD kameráknak sok esetben lejátszóként is helyt kell állniuk, hiszen a felvételek eredeti minőségükben többnyire csak PC-n játszhatók vissza. Olyan kamerát válasszunk, amely tartalmaz HDMI kimenetet, így sem a képpel, sem a hanggal nem lesz problémánk.

✔ HDV szerkesztéshez
A HDV formátum, és így a miniDV szalag használata a legjobb mindazok számára, akik a felvételeket szerkeszteni szeretnék, mert az alacsonyabb tömörítési fok miatt az újbóli átalakítás kevesebb veszteséggel jár. Ráadásul ez az a formátum, amelyet már most is kivétel nélkül minden szerkesztőalkalmazás ismer. Az MPEG-2 további előnye, hogy túl erős CPU-ra sincs szükség.

✔ Modern adattárolók
Ha merevlemezt vagy memóriakártyát használunk, a felvételt sokkal gyorsabban számítógépre másolhatjuk. Figyeljünk azonban arra, hogy az asztali DVD-lejátszók az AVCHD formátumot nem kezelik, ezért ahhoz, hogy általánosságban lejátszható anyagot kapjunk, a felvételt teljesen át kell tömörítenünk.

✔ Profi hangminőség
Ha igazán jó hangminőséget szeretnénk, a beépített mikrofon nem lesz elég, sőt kell használnunk. Ha felvétel közben ellenőrizni is szeretnénk a minőséget, fülhallgatóra is szükségünk lesz. Éppen ezért jó, ha mikrofon be- és fülhallgató kimenet is van a kamerán.

Legjobb vétel

1

Canon HV20
Még ne temessük a szalagos adattárolós kamerákat! A Canon a HV20-szal bebizonyította, hogy a képélesség és színhelyesség tekintetében MPEG-2 tömörítéssel is lehet kiváló eredményt elérni. A kamera számos szolgáltatást kínál, egyetlen hátránya, hogy – mivel elsősorban nem hobbikamera – társainál valamivel nehezebben kezelhető.
Tájékoztató ár: 241 900 Ft

4

Panasonic HDC-SX5
A második generációs Panasonic kamera ára rohamosan csökkent az elmúlt néhány hónapban, köszönhetően annak, hogy hamarosan érkezik utódja. A kamera 3 CCD-s érzékelője jó képminőséget biztosít, de a kamera sokak kedvence lehet azért is, mert az alkalmas programokkal az AVCHD formátumú felvételek akár DVD-RW lemezről, akár SD kártyáról könnyen PC-re másolhatók és szerkeszthetők.
Tájékoztató ár: 179 990 Ft

ÍGY TESZTELTE A CHIP A NAGYFELBONTÁSÚ KAMERÁKAT

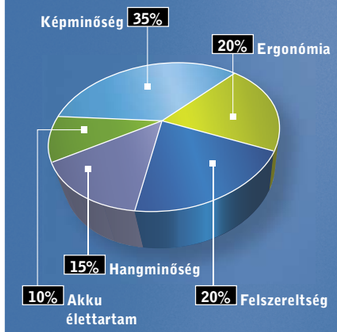

A videokamerák esetében kivételesen nagy jelentőséget tulajdonítottunk egy jellemzőnek, méghozzá a képminőségnek. Ennek értékeléséhez több mérést használtunk, mértük például a felbontást, a képzaj mértékét, a színhelyességet és a képstabilizátor hatékonyságát. Az ergonómiát a készülék kialakítása, a gombok elhelyezkedése és fogása alapján, valamint a menü felépítésének figyelembe vételével pontoztuk.
A csatlakozók, szolgáltatások és a mellékelt tartozékok plusz pontot értek.
A hangminőségre adott pontszámot a visszaadott frekvenciatartomány és a zaj mértéke alapján osztottuk ki.

Ingyen kiegészítők fényképészeknek

Vége a fényképek utáni kutatásnak, a rossz képeknek és az unalmas diavetítésnek. A CHIP segítségével vendégeink szájtátva figyelik majd fotógyűjteményünket.

Egy újabb fotó, újabb képkivágás, újabb beállítás – egyik fényképet készítjük a másik után, legyünk akár hobbi-, akár profi fotósok. Nem mintha ez problémát okozna, hiszen a sok gigabájtos memóriakártyák egyre olcsóbbak, így több száz nagyfelbontású képet is elkészíthetünk egymás után anélkül, hogy problémáink lennének a tárolókapacitással.

De várjunk csak! Mégis akad egy gond: mit tegyünk ezzel a rengeteg fotóval? Nem elég csak úgy a merevlemezen tárolni őket, hiszen a legjobban sikerülteket szeretnénk barátainknak, ismerőseinknek is megmutatni. Szeretnénk tehát a legtöbbet kihozni képeinkből – és egyben átlátható módon rendszerezni is őket.

A megoldás: a CHIP által összegyűjtött ingyenes programok közé beválogattuk a legjobb képkezelő, -szerkesztő és -bemutató szoftvereket. Készletünkben minden hobbifotós megtalálhatja a neki megfelelő eszközöket, és még fizetniük sem kell érte. Sajnos az ingyenes szoftverek a nagyobb igények kielégítésére már nem mindig felelnek meg – a sok ezres portfóliókat, képkatalógusokat és RAW fájlokat kezelő profi fotósok jobban teszik, ha inkább megveszik a komolyabb eszközöket: általában ezek sem kerülnek többe 25-26 ezer forintnál (100 euró internetes vásárlás esetén). Ezekről rövid ismertetőt találhatnak a 64. oldalon az érdeklődő olvasók.

KÉPKEZELÉS

Képeink kategorizálása, osztályozása és archiválása

Előbb vagy utóbb minden digitális technikával dolgozó fotós merevlemezén összegyűlik több száz kép, amelyeket egyszerű ránézéssel már nem tudnak áttekinteni. Ilyenkor válik szükségessé egy jó képkezelő szoftver.

Ingyenes: Picasa 2.7

A Google által fejlesztett ingyenes Picasa kiváló eszköz a képek sorba rendezésére és gyűjteményünk kezelésére. A legújabb, 2.7-es verzió ráadásul már egyedi albumok helyett a Windows saját könyvtárszerkezetét használja, tehát a program elindítása nélkül is rendszerben láthatjuk fényképeinket. A csoportosításhoz képeinket kulcsszavakkal kell ellátnunk – a többi a szoftver dolga.

A Picasa azonban ennél többet is tud: például rendelkezik alapvető képszerkesztő funkciókkal – mint például fényerő- és kontrasztállítás, valamint képes fotóinkból weboldalakat, kollázsokat, klipeket, képernyővédőket és zenés diashow-kat létrehozni. A CD vagy DVD lemezekre történő mentés sem okoz problémát.

A program kinézetét a *Nézet* menü segítségével állíthatjuk be – az előnézeti képek (*Kisképek*) méretének és az általuk megjelenített adatok megadására is itt nyílik lehetőségünk, valamint itt tudjuk a nekünk nem tetsző (esetleg kényesebb) képeket elrejteni, vagy később ismét láthatóvá tenni.

A Picasa többféle fájlformátumot is ismer, ráadásul az elterjedtebb fényképezőgépek RAW fájljaival is boldogul.

Ingyenes alternatíva: Az Irfanview 4.10 képkezelés területén nem nyújt ennyit, de több szerkesztési lehetőséggel rendelkezik, és több formátumot is ismer.

Megvásárolható: ThumbsPlus 7

A ThumbsPlus 7 egyik nagy előnye, hogy rengeteg szolgáltatással rendelkezik. A körülbelül 100 euróba kerülő program a 48 bites és alfa-csatornás képeket is támogatja. Beépülő modulok, pluginek segítségével több száz fájlformátumot képes kezelni, ám az EPS és PDF állományokhoz telepítenünk kell még a Ghostscriptet is (ami szerencsére ingyenes). A képkezelő modul teljes körű adatbázis-kezelési képességekkel rendelkezik, és ODBC-kapcsolata révén együttműködik például a Microsoft Access-szel is. Így nem okoz nehézséget bonyolult lekérdezések, sőt alkalmazások fejlesztése sem, amelyeket a képek mellé csomagolhatunk.

Figyelemreméltó segítség, hogy a ThumbsPlus a fotók tartalmában is képes keresni – így kiválogathatjuk például strandon készült képeinket. Az egyetlen hiányzó funkció a CD-DVD írás.

Alternatíva: A körülbelül 85 eurós Adobe Photoshop Elements kevesebb szolgáltatással rendelkezik, ám könnyebben kezelhető, és még optikai lemezekre is képes dolgozni.

SZERKESZTÉS

Képhibák és vörös szemek eltávolítása

A kép elkészítése rendszerint nem tart sokáig – de igazán szemrevaló általában csak némi utólagos számítógépes szerkesztés után lesz. A helyes fehéregyensúly beállítása csak a kezdet, a továbbiakban olyan eszközöket mutatunk be, amelyekkel eltávolíthatjuk a zavaró vörös szemeket, és kijavíthatjuk a többi gyakori képhibát is.

Ingyenes: Gimp 2.4.2

Ha szükségünk van egy komoly fotószerkesztő programra, de nem akarunk pénzt költeni rá, a Gimp a legjobb megoldás. Bár a régebbi verziók nem éppen stabilitásukról voltak híresek, az újak már tökéletesen használhatók.

A kezdőknek az elején okozhat némi fejfájást az egyedi, sok ablakból álló kezelőfelület, de hosszabb távon ez inkább előny, hiszen a fontos parancsok mind könnyen elérhetőek, ráadásul a testreszabhatósággal sem lesz problémánk. →

Szerkesztés: Profi szerszámok

Ingyenes: Gimp 2.4.2

Készítő: Gimp
Ár: ingyenes
Operációs rendszer: Win 2000, XP, Vista
Info: www.gimp.org

Megvásárolható: Paint Shop Pro Photo X2

Készítő: Corel
Ár: kb. 90 euró
Operációs rendszer: Win XP, Vista
Info: www.corel.de

A Gimp különféle festő, rajzoló és képszerkesztő szolgáltatásokat kínál, és a fotószerkesztéshez szükséges eszközök is profin ki vannak dolgozva.

Ingyenes alternatíva: Microsoft Office Picture Manager *(www.microsoft.com)*. A kevesebb funkcióért cserébe könnyebben áttekinthető kezelői felületet kapunk.

Megvásárolható: Paint Shop Pro X2

Az új Paint Shop Pro X2-ben (körülbelül 90 euró) az első, ami szemet szúr, a speciális, sötét színvilágú kezelőfelület – ha esetleg nem nyerné meg tetszésünket, a régit pár gombnyomással visszaállíthatjuk. A gyorslabor is hasznos, ezzel a többlépcsős képkorrekciós műveleteket egyszerűsíthetjük le, ráadásul a program HDR-funkciókkal is rendelkezik, ha tehát valaki ki akarja próbálni a növelt dinamikatartományú fotózást, itt elkezdheti. A program a részképek összeillesztését teljesen automatikusan végzi, de manuálisan is beavatkozhatunk. Az extrák közé a képkezelés is bekerült – ez az általunk összeállított ötezer képes tesztadatbázissal könnyedén megbirkózott. Egyetlen hiányosságot találtunk csak: a Sony SRF formátumát nem kezeli.

Alternatíva: Ha legtöbbször az internetre dolgozunk, akkor inkább szerezzük be a Photo-Impact nevű programot az Ulead-től *(www.ulead.com)*.

BEMUTATÓ

Egyéni bemutatók és vetítések összeállítása

Sikerült tehát képeinket sorba rendezni, és egyik modellünk sem nyuszi szemű – itt az ideje, hogy ismerőseinknek is megmutassuk művünket!

Ingyenes: Movie Maker

Még a Windows saját segédeszközeivel is kiváló diabemutatót készíthetünk – egészen pontosan a Movie Makerrel, amelynek legújabb verzióját ingyenesen megkapjuk a Vista mellé. Ugyan az XP-hez csak egy régebbi változat jár, a Microsoft weboldaláról a frissítést ingyenesen elvégezhetjük.

Képeinknek a programba történő importálásához elegendő csak rájuk kattintani. A szoftver egy kis idővonallal is rendelkezik, amelyen láthatjuk a fotók sorrendjét, valamint az egyes áttűnésekhez rendelt effekteket, hatásokat. Valamennyi elemet könnyedén áthelyezhetjük az egérmutató segítségével. Igen hasznos, hogy az áttűnésekhez használható effektusokat magukon a képeken is használhatjuk – például a zoom-effekt nemcsak az egyik fotóról a másikra történő ugrásnál jelenhet meg, hanem egy adott képrészletre is ránagyíthatunk. Az már szinte említést sem érdemel, hogy a diabemutató mellé megfelelő zenei aláfestést is készíthetünk.

Ingyenes alternatíva: Diashow Pro *(www.mediakg.com)* ugyan nem rendelkezik ennyi áttűnési hatással, ám több kiegészítő funkciót zsúfoltak bele

Megvásárolható: Photos on CD&DVD 7

Remeg, hullámzik, ugrál – a Magix által készített 30 eurós Photos on CD&DVD 7 Deluxe segítségével olyan diavetítést készíthetünk, amilyet még senki. Az előző verzióhoz képest ez a változat jelentősen felgyorsult, így sokkal könnyebben kísérletezhetünk az egyes beállításokkal és effektekkel – ráadásnak pedig újfajta stáblistában is gyönyörködhetünk.

A program képességeit jól illusztrálja a következő példa: egy kis filmben egy kezet látunk, amint kinyit egy nagy fotóalbumot, és első fotónk itt látszik majd az album első oldalán.

A Magix programozói ráadásként számtalan díszítőelemet – keretek, nyilak és így tovább – is mellékeltek. A kamera mozgását teljesen szabadon befolyásolhatjuk, az egyes díszeket pedig képelemekhez köthetjük – így például egy szövegbuborékkal követhetjük fotónk egyik alakját. A program tehát sokat tud és jópofa is használni – kezelésének megtanulása azonban némi időt igényel.

Alternatíva: Az Aquasoft SlideShow XP 5 *(www.aquasoft.de)* a németül tudók számára hasznos eszköz.

Bemutató: Tökéletes diavetítés

Ingyenes: Movie Maker

Készítő: Microsoft
Ár: ingyenes
Operációs rendszer: Win XP, Vista
Info: www.microsoft.de

Megvásárolható: Fotos auf CD & DVD 7

Készítő: Magix
Ár: kb. 30 euró
Operációs rendszer: Win 2000, XP, Vista
Info: www.magix.de

Csúcsprogramok: a legjobb eszközök profiknak és kihívást keresőknek

Az általunk összeválogatott ingyenes szoftverek a legtöbb igényt képesek kielégíteni, de ha több ezer képet kell átválogatnunk és szerkesztenünk, nehezen kerülhetjük ki az Adobe termékeit.

Képkezelés: Adobe Lightroom

Ezt az eszközt kifejezetten a digitális fotósoknak fejlesztették. A RAW formátumú képek előhívása mellett az összes képjellemzőt is módosíthatjuk. A programba épített nagysebességű adatbázismotor több ezer képpel is villámgyorsan megbirkózik, és a Photoshoppal való együttműködése is példás.

Képszerkesztés: Adobe Photoshop

Legyen szó akármilyen bonyolult feladatról, ha képek szerkesztésére kerül a sor, a Photoshopnak nincs ellenfele. Tudása természetesen nemcsak fotók korrekciójára, megváltoztatására használható, hanem mindenféle kép szerkesztésére. Fotóinknak nem egyszerűen csak a jellemzőit változtathatjuk meg, hanem magát a képet is – bőrhibák eltüntetésétől a ruhacseréig bármit megtehetünk. Az effektek hatását maszkok segítségével a képek egyes részeire korlátozhatjuk, amivel egészen speciális hatást kelthetünk.

Bemutatók: Adobe After Effects

Ami a Photoshop a képeknek, az az After Effects a kisfilmek és diavetítések számára. Sok száz áttűnési, grafikus és más effektussal rendelkezik. A program kezelését ugyan nem olyan egyszerű megtanulni, de ha egyszer sikerül elsajátítani, olyan bemutatókat készíthetünk, amelyek után hallgatóságunknak az álla is leesik majd.

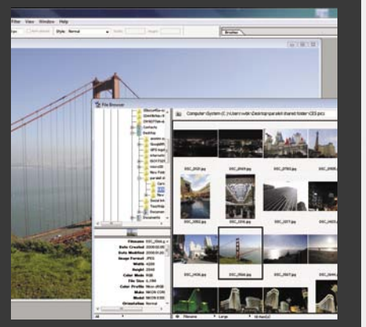

PROFI ESZKÖZ **Az Adobe-féle Photoshop egy kisebb vagyonba kerül, de minden másnál több eszközzel rendelkezik**

CHIP
EXPRESSZ » TESZT
Tények röviden és velősen

» Színes lézernyomtatók

Egyre gazdaságosabbak: egy jó fekete-fehér modell áráért már színes hálózati lézernyomtatót kaphatunk. A CHIP tíz, százötvenezer forintnál olcsóbb nyomtatót tesztelt le.

Világunk csodálatos színeit mindenki meg szeretné örökíteni. A színes lézernyomtatók népszerűsége valósággal szárnyal, hiszen ma már nagyon sok készülék került a 150 ezer forintos lélektani határ alá.

A színes nyomtatók hálózati interfésszel is rendelkeznek, ez pedig különösen praktikussá teszi őket az otthonokban is – hiszen az otthoni internetkapcsolatok mellé a legtöbb esetben egyszerű helyi hálózat is jár egy routerrel és egy hálózati kártyával. Ehhez képest a hálózati csatoló a tintasugaras nyomtatók jó részénél még igencsak ritka. Tesztünk megmutatja, mit várhatunk a hálózati színeslézernyomtatóktól, továbbá a nyomtatási költségekről is szó esik majd.

» Gazdaságosabbak, mint a tintasugarasok

Kiemelve a lényeget: még a legújabb technológiát alkalmazó színes lézernyomtatók sem alkalmasak fotóminőségű nyomtatásra. A tintasugarasok nyomtatásiminőségével ellentétben a lézernyomtatók képe színtelen, fakó, zajos. Minőségük ma már bőven elfogadható, de továbbra is csak másodikak. Nem úgy az egy oldalra eső költségekben. Egy A4-es tintasugaras nyomat akár száz forintba is kerülhet, egy átlagos színes lézernyomtató ennek harmadáért-negyedéért dolgozik.

Tipikus grafikák, színes szövegek nyomtatásakor a használt technológia már senkinek sem tűnik fel, a választás egyértelmű: az alacsony költségek és a nagy nyomtatási sebesség magukért beszélnek. Az átlagos költség oldalanként kevesebb, mint négy forint, a drága kellékanyagú (relatíve kis oldalkapacitású) nyomtatóknál ennek akár a dupláját is meg kell fizetnünk. A színes nyomatok a fekete négy-ötszörösébe kerülnek, az azonos méretű nyomatok természetesen olcsóbbak, mintha tintasugaras nyomtatóval készítettük volna őket.

SZÍNES Különleges, céges konstrukciókban akár ötvenezer forint alatt is használatba vehetjük a színes lézernyomtatókat

A tesztgyőztes *OKI C5800* nyomtatási költségekben is verhetetlen, ehhez képest igencsak meglepő, hogy a szintén OKI C3400 a skála másik végén helyezkedik el 8,2 forint fekete és 38,2 forint színes nyomtatási költségével, amely egész egyszerűen drága.

» Gyors nyomtatás, éles kép

Az OKI C5800n a leggyorsabb és a legjobb: csupán 28 másodperc tíz tökéletesen tiszta, éles szövegű oldal előállítási ideje. Az első szöveges oldalra 14, fotóhoz is csak 18 másodpercig kell várnunk. Ha fényképek nyomtatását egy színes lézernyomtatón kíséreljük meg (a minőség koránt sem tökéletes, de már elfogadható), akkor a legtöbbet a *Lexmark C530dn* esetén, közel három percet kell várnunk. A többnyire irodába kerülő nyomtatóknál az effajta terhelés szerencsére alacsony. Szövegnél a *HP Color LaserJet 2605dn* a leglassabb, tíz oldal nyomtatásához egy egész percre van szüksége.

A tervezők utóbbi nyomtatónál elengedhették a fantáziájukat, a lassú működést beépített duplex egységgel és memóriakártya-olvasóval ellensúlyozták. A fentiek kapcsán nem meglepő a *Lexmark C530dn* duplex egysége sem, ha tehát nem számít a sebesség, pénzünkért igen gyakran extra funkciókat kapunk.

A *Samsung* alacsony fogyasztásával csábít: a *CLP-350N* készenléti módban csak 7,2 wattot fogyaszt. Átlagos fogyasztása is alacsony marad, hiszen a nyomtatás elvégzése után várakozás nélkül készenlétbe kapcsol. Alkalmi, otthoni nyomtatásnál ez a legtakarékosabb, irodai környezetben viszont pazarló, az égetőmű gyakori felfűtése miatt. Érthető, hogy a CLP-600N már „irodára termett”, de a 27,8 watt készenléti fogyasztása akkor is több a soknál.

» Összegzés

A színes lézernyomtatók fényképnyomtatásban nem fogják leváltani a tintasugarasokat, viszont kiváló alternatívái a monokróm nyomtatóknak. Ha a fő cél a gazdaságosság színesben, és régi készülékünket kell leváltanunk, akkor a tesztgyőztes OKI C5800n nyomtatót ajánljuk, vagy a legjobb vétel díjat nyert Samsung CLP-600N-t. ■

Vásárlási tippek színes lézernyomtatóhoz

Nyomtatási költségek
A tintasugaras nyomtatókról már tudjuk: az alacsony beszerzési ár magas kellékanyagárakkal párosul. De még a színes lézernyomtatóknál is érdemes megtudakolni a kellékanyagok árát, a szenzációs árú nyomtató is értékét vesztheti idővel.

A jobb felszereltség előny
Még akkor is érdemes hálózati csatolós nyomtatót választanunk, ha nem akarjuk hálózatba kapcsolni azt. Gondoljunk arra, hogy egy későbbi bővítés igen költséges lehet. Hasonló a helyzet a kétoldalas (papírtakarékos, tehát olcsó) modullal, amely ebben a kategóriában utólag, külön szinte soha nem kapható.

Hangteszt
Az erőteljes, folyamatos zaj nem csak idegesítő, de hosszú távon akár meg is betegíthet. Ha a nyomtatót az asztalunkon szeretnénk elhelyezni, akkor még a boltban hallgassuk meg, például a gyári bemutató oldal kinyomtatásakor. Ne feledjük, zajos helységben a nyomtató halkabbnak tűnik!

NYOMTATÁS PC NÉLKÜL A HP Color LaserJet 2605dn beépített kártyaolvasójába helyezett memóriáról közvetlenül, PC nélkül is nyomtathatunk

EXPRESSZ » TESZT	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS	8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS
	Tesztgyőztes				Legjobb vétel				Energiatipp	
Termék	**OKI C5800n**	**Xerox Phaser 6180N**	**Samsung CLP-600N**	**HP Color LaserJet 2605dn**	**Konica Minolta magicolor 2530DL**	**Epson AcuLaser C1100N**	**OKI C3400n**	**Lexmark C530dn**	**Samsung CLP-350N**	**TallyGenicom 8108N**
Tájékoztató ár (bruttó)	144 800 Ft	133 800 Ft	90 000 Ft	121 190 Ft	77 900 Ft	127 500 Ft	135 200 Ft	94 300 Ft	81 600 Ft	81 840 Ft
Összpontszám	84	82	74	74	74	74	73	72	71	67
Nyomtatási minőség (20%)	100	94	92	97	100	97	95	94	85	94
Nyomtatási sebesség (20%)	100	75	65	41	50	59	81	47	54	60
Nyomtatási költségek (20%)	92	81	81	68	73	75	51	65	59	46
Felszereltség (20%)	82	84	82	100	76	75	84	99	65	67
Ergonómia (15%)	38	77	41	60	71	56	51	53	100	60
Szolgáltatás és dokumentáció (5%)	78	81	67	75	75	86	72	58	72	100
Ár/érték arány	közepes	közepes	jó	közepes	kiváló	közepes	gyenge	jó	kiváló	jó
Röviden	A „printerek sprintere” a legjobb minőséget hozza a papíron	Jó nyomtatási minőség, alacsony fogyasztás, de lehetne kicsit gyorsabb	Jó nyomtatási minőségű és gazdaságos, ám viszonylag lassú készülék	A 2605dn a legjobban felszerelt készülék, eleg csak a duplexet kiemelni	A 2530DL minősége kiváló, ahogyan ára is	Nyomtatási minősége nagyon jó, más tulajdonságai átagosak	Az OKI C3400N jól nyomtat, de egy kissé drága	Kiváló nyomtatási minőség, jó felszereltség, lassú bemelegedés	Örvendetesen alacsony fogyasztású, de fontosabb értékeiben csupán átlagos	Kiváló szolgáltatás és nyomtatási minőség, de magas nyomtatási költség
Adatok és mérési eredmények										
Nyomtatási sebesség (szöveg/grafika/fotó)	**28/14/18 s**	35/15/42 s	47/24/26 s	**67/29/59 s**	41/25/31 s	31/18/30 s	39/15/19 s	36/22/171 s	37/23/29 s	30/25/31 s
Bemelegedési idő (s)	59 s	60 s	45 s	**29 s**	55 s	39 s	53 s	**80 s**	37 s	50 s
Nyomtatási költségek (mono/színes) Ft/A4	**3,6/22,1 Ft**	3,9/23,9 Ft	4,9/23,9 Ft	5,2/23,6 Ft	5,9/29,3 Ft	4,9/29,8 Ft	8,2/38,2 Ft	6,4/29,5 Ft	6,9/32,0 Ft	**8,5/42,3 Ft**
Zajszint (maximum/normál/készenlét), dB	67,3/60,3/38 dBA	60/55,8/22,8 dBA	61,5/55,4/29,4 dBA	61,9/52,8/2 dBA	66,0/59,0/28,0 dBA	61,6/58,0/2 dBA	65,3/57,4/36,5 dBA	60,6/57,6/44,3 dBA	**59,4/53,6/4,7 dBA**	63,7/58,9/38,0 dBA
Fogyasztás készenlétben (W)	20,6/12,1 W	17,4/6,0 W	**27,8/24,8 W**	17,8/14,7 W	12,7/8,2 W	15,6/14,9 W	15,1/10,7 W	26,5/22,2 W	**7,2/7,2 W**	14,9/9,1 W

Csúcskategória (100–90) **Felsőkategória (89–75)** **Középkategória (74–45)** **Nem ajánlott (44–0)**
Értékelés pontszámokkal (max. 100)

Érték Legjobb érték
Érték Legrosszabb érték

Olcsó notebookok: Jó ajánlat vagy átverés?

Még a legnagyobb márkák kínálatában is találhatunk ma már olcsó noteszgépeket – de vajon megéri ezeket választani? A CHIP nyolc modell vizsgálatával segít a döntés meghozatalában. *Rosta Gábor*

Ebben a cikkben

Nyolc notebook a CHIP tesztlaborjában
Mire használhatjuk az eeePC-t?
Mérési eredmények és adatok
Vásárlási tippek és tanácsok

Sokáig a 150 ezer forint alatti noteszgépeket fanyalogva nézhettük csak. Jó, jó, az áruk kedvező, de vajon ezért cserébe mennyi kényelmi felszerelésről és mekkora teljesítményről kell lemondanunk? Ahogy azonban az eladások növekednek, már a legnagyobb cégeknek is megéri olyan notebookokat gyártani, amelyek alacsony áron elfogadható teljesítményt nyújtanak. Amint azonban tesztünkből is kiderül, 140 ezer forintból egy komplett, használható noteszgépet kihozni még mindig nem egyszerű – a gyártóknak igencsak meg kell küzdeniük minden fillérért. Ezért könnyedén belefuthatunk olyan konfigurációba, amelynek alapvető alkatrészei a tavalyi, tavalyelőtti készletekből származnak.

Mi a helyzet akkor az áruházakban kapható még olcsóbb – esetenként 100 ezer forint alatti készülékekkel? Nos, ezek legnagyobb része általában Windows nélkül, FreeDOS operációs rendszerrel érkezik (amely gyakorlatilag semmire sem jó, hacsak arra nem, hogy a gépet be tudjuk indítani), és később csak a teljes vételár megfizetése után tudunk rá Windowst telepíteni.

CHIP Összegzés

Ha legfontosabb teendőink között nem szerepel sem a filmszerkesztés, sem a legújabb játékokkal való szórakozás, hanem inkább a taulásra vagy irodai munkákra koncentrálnánk, akkor már 140 ezer forintból is kiváló notebookot vásárolhatunk. Jól példázza ezt az IQ 825IC, amely egy komolyabb irodai munkaállomás teljesítményére képes. Jó választás a Toshiba is, amely elsőosztályú progamcsomaggal egészíti ki az erős hardvert.

TELJESÍTMÉNY

Internet, munka és szórakozás – de játék nem

Három kivételtől eltekintve a beérkezett noteszgépek mind az Intel Celeron processzorait használják – az AMD termékei most valahogy kimaradtak a listából. A Fujitsu-Siemens Amilo és a QWERTY konfigurációiban azonban a Pentium Dual Core névre hallgató, valójában egy Core Duónak megfelelő T2130-as CPU kapott helyet, amely 1,86 GHz-es frekvencián dolgozik (a Toshiba pedig az 1,46 GH-zes T2310-est választotta), és mind teljesítményében, mind tudásában sokkal többet nyújt a Celeronoknál. A legfontosabb extra természetesen a két magos felépítés – ez önmagában is érezhetően gyorsabbá teszi az egyszerre több feladaton dolgozó noteszgépeket.

Általános feladatokra azonban a Celeronok tudása is bőven elegendő – tapasztalataink szerint, ha csak otthon, egyszerű netezésre, levelezésre valamint szövegszerkesztésre használjuk masinánkat, nem fogjuk tudni megmondani, hogy celeronos vagy Core Duo-s gép előtt ülünk. A helyzet igazán akkor változik meg, ha több programot használunk egyszerre – a különbség azonban nem annyira drasztikus, mint várnánk. Ennek legfontosabb oka, hogy a notebookokban a „szűk keresztmetszet" általában a merevlemez.

A másik nagy „sebességfokozó" a memória mérete – minél nagyobb, annál jobb! Különösen igaz ez a Vistával érkező modellek esetében. Ezen a téren hatalmas előrelépést tapasztaltunk az elmúlt hónapokhoz képest: az alacsony árak ellenére is minden cégnek sikerült 1 GB-ot beépíteni számítógépébe – kivétel ez alól a *QWERTY*, aki rögtön 2 GB-tal indított.

Mivel a Vista futtatásához 1 GB a minimálisan elvárható memóriaméret, de még a 2 GB-ra történő fejlesztés is érezhető sebességnövekedést okoz, azok a konfigurációk a jobbak, ahol ezt a bővítést egyszerűen végrehajthatjuk. Ezen a területen pont a két nagy cég, a *Dell* és a *Toshiba* szerepel rosszul: náluk az 1 GB két 512 MB-os modulból állt. Ezzel a rendelkezésre álló mindkét memóriafoglalat betelt, ha tehát bővíteni akarunk, bizony el kell adni a modulokat, és két 1 GB-osat vásárolni.

HORDOZHATÓSÁG ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Hosszú útra nem érdemes készülnünk velük

Egy olcsó noteszgéptől senki nem várhatja el, hogy helyettesítse a szubnotebookokat, így nem meglepő, hogy a sokat utazó üzletembereknek egyik gépet sem tudjuk igazán ajánlani – még a legtöbbet bíró, *MSI* modell sem érte el a három órás üzemidőt. A másik visszatartó erő a súly: a 2,5 kg fölötti tömeget és a 15,4"-es kijelzők által megszabott méretű táskákat cipelni egész nap bizony fárasztó dolog. De ez nem is baj, hiszen ezek a gépek arra születtek, hogy otthon, az asztalon használjuk őket.

Sokkal elégedettebbek lehetünk a készülékek szolgáltatásaival: a legalább 80 GB-os merevlemezek elég kapacitással rendelkeznek dokumentumaink tárolásához. A filmek és zenék azonban ennél többet igényelnek, ehhez inkább a nagyobb, 160 GB-os HDD-kre lesz szükségünk – ilyenekkel a *Notebookcentrum* és a *Fujitsu-Siemens Amilo* gépeiben találkozhattunk. Természetesen a merevlemezek utólagos bővítése sem túl nehéz feladat.

Ami a csatlakozási lehetőségeket illeti, itt az elvárható szintet nyújtották versenyzőink, de semmi többet. Például egyiken sem találkozhattunk DVI-kimenettel, amire ebben az évben már számítanánk – cserébe viszont az Esprimo és az MSI is gigabites Ethernet-csatlakozóval rendelkezik. A WLAN adapterek esetében az 54 Mbps sebességet biztosító, 802.11g-s példányok kerültek beépítésre, az újabb, n-es változatok ebben a kategóriában még nem terjedtek el. Nem volt elterjedt a beépített kártyaolvasó sem: a Fujitsu-Siemens, a Toshiba és a QWERTY gépéből is kispórolták ezt az alkatrészt. Szerencsére az USB csatlakozók esetében már jobb volt a helyzet, sok konfigurációra négy darab került.

A QWERTY-t kivéve mindenki a ma már alapnak tekinthető, szélesvásznú 15,4"-es képátlójú és 1280×800 pixeles panelekkel szerelte fel gépét – az IQ 825 azonban ugyanezen a méreten 1680×1050 képpontot tartalmaz, és ez komoly különbséget jelent a képminőség területén. →

XP kontra Vista: hogyan futnak a gépen?

A Vista gépigénye jelentősen nagyobb az XP-nél – kérdés tehát, hogy olcsó noteszgépünket nem fogja-e nagyon vissza a Microsoft új operációs rendszere. Egy rövid teszt segítségével ezt próbáltuk meg kideríteni.

A Microsoft a Vista megjelenésével feljebb tornázta a minimálisan elvárható hardverkövetelményeket – ahhoz pedig, hogy számítógépünkön ne kelljen percekig bámulnunk a homokórát leváltó kék kört, még több memóriára és gyorsabb CPU-ra van szükségünk. Ezért gyengébb konfigurációknál érdemesebb az XP-t használni – de vajon mi a helyzet a tesztünkre érkezett notebookokkal? Vajon jobban járunk, ha Vistával használjuk gépünket, vagy a rengeteg plusz szolgáltatás, és a szebb színek túlzottan visszafogják notebookunkat?

Hogy választ kapjunk a kérdésre, az MSI VR601X-re feltelepítettük először a Windows XP Home, utána pedig a Windows Vista Home Basic operációs rendszert, és mindkét állapotban lefuttattuk ugyanazokat a tesztprogramokat. Az eredményeket az alábbi ábrán mutatjuk be – láthatjuk, hogy ebben az egyszerű kiépítésben egyáltalán nem nevezhető az XP győztesnek. Arról viszont nem szabad elfelejtkeznünk, hogy mi a Vista Home Basic verzióját használtuk mérésünk során – ha a minden létező szolgáltatással érkező Ultimate változattal próbálkozunk, akkor bizony más lesz a helyzet, hiszen az jobban igénybe veszi majd gépünket.

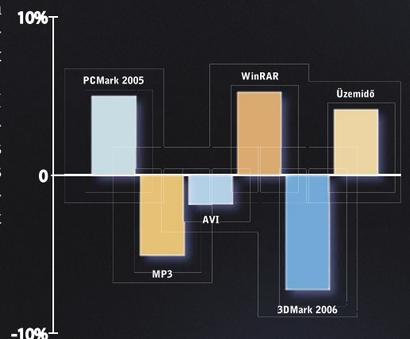

Helyezés	1. HELYEZÉS	2. HELYEZÉS	3. HELYEZÉS	4. HELYEZÉS	5. HELYEZÉS	6. HELYEZÉS		7. HELYEZÉS	8. HELYEZÉS
Termék	**IQ 825IC**	**Toshiba L40-14H**	**Fujitsu-Siemens Amilo Li1718**	**ASUS X51R**	**Dell Inspiron 6400**	**MSI VR601X**		**Clevo M66S**	**Fujitsu-Siemens Esprimo V5535**
Forgalmazó	QWERTY Computer	Toshiba	Fujitsu-Siemens	Expert Computer	CHS	Expert Computer		Notebook Centrum	ACOMP
Internet	www.qwerty.hu	www.toshiba.hu	www.fujitsu-siemens.hu	www.expert.hu	www.chs.hu	www.expert.hu		www.notebookcentrum.hu	www.acomp.hu
Tájékoztató ár	139 901 Ft	139 900 Ft	130 000 Ft	139 990 Ft	139 800 Ft	139 990 Ft		125 760 Ft	123 000 Ft
Garancia	2 év	2 év	1 év	2 év	3 év	2 év		1 év	1 év
Összpontszám	95	94	88	87	85	83		78	77
	■■■■■	■■■■■	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□		■■■■□	■■■■□
Teljesítmény (30%)	100	94	91	67	63	66		58	66
Szolgáltatások (35%)	100	90	92	96	95	94		96	86
Hozzáadott érték (25%)	84	100	75	97	96	81		75	75
Mobilitás (10%)	91	92	94	88	92	100		87	86
Ár/érték	Kiváló	Kiváló	Jó	Jó	Jó	Jó		Kiváló	Kiváló
Röviden	Meglepően jól felszerelt, nagy felbontású kijelzővel szerelt gép, amely 2 GB memóriájának köszönhetően Vista alatt is „hasít”.	Jól összerakott, igényes kivitelű konfiguráció, kiváló programcsomaggal. Egyetlen hátránya a nehézkes memóriabővítés.	Jó alapok és jó bővíthetőség jellemzi az Amilo-t – ha memóriáját 2 GB-ra növeljük, sokat gyorsíthatunk rajta.	Kicsit szögletes formatervű, de igényes anyagokból összerakott notebook, amely árában a márkanév is benne van.	A Dell nagy hangsúlyt fektetett a multimédiára – ezt jelzik a külön média-gombok. Kár, hogy nem került bele nagyobb merevlemez.	Ebben a konfigurációban tudásához képest kicsit drága az MSI VR601X – pedig egy profi kivitelű gépről van szó.		A Clevo gépét elsősorban a VIA lapkakészlet harmatgyenge teljesítménye fogja vissza – ennek ellenére ár/érték aránya kiváló.	Cikkünk második legjobb ár/érték arányú készüléke – kár, hogy csak 80-as merevlemeze van, és a kártyaolvasó is hiányzik belőle.
Műszaki adatok									
CPU	Pentium DualCore T2130	Pentium DualCore T2310	Pentium DualCore T2130	Celeron M 540	Celeron M 520	Celeron M 530		Celeron M 440	Celeron M 540
Chipset	Intel 945	Intel 965	Radeon Xpress 200	Radeon Xpress 200	Intel 945	Intel 965		VIA VN896	SIS 671
VGA	Intel GMA 950	Intel X3100	Radeon Xpress 200	Radeon Xpress 200	Intel GMA 950	Intel X3100		VIA Chrome9	S3 Mirage 3
Monitor	1680×1050 @ 15.4”	1280×800 @ 15.4”	1280×800 @ 15.4”	1280×800 @ 15.4”	1280×800 @ 15.4”	1280×800 @ 15.4”		1280×800 @ 15.4”	1280×800 @ 15.4”
Memória	2×1 GB DDR2-667	2×512 MB DDR2-667	1×1 GB DDR2-667	1×1 GB DDR2-667	2×512 MB DDR2-667	1×1 GB DDR2-667		1×1 GB DDR2-667	1×1 GB DDR2-667
HDD	120 GB SATA	120 GB SATA	160 GB SATA	120 GB SATA	80 GB SATA	80 GB SATA		160 GB SATA	80 GB SATA
ODD	DVD-RAM	DVD-RAM	DVD+-RW DL	DVD-RAM	DVD+-RW DL	DVD+-RW DL		DVD+-RW DL	DVD-RAM
USB	4	3	4	4	4	4		3	3
IEEE 1394 (FireWire)	–	–	–	–	1	1		–	–
LAN	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	1 Gbps		100 Mbps	1 Gbps
WLAN	802.11g	802.11g	802.11g	802.11g	802.11g	802.11g		802.11g	802.11g
Kártyaolvasó	–	–	–	SD/MemoryStick	SD/MemoryStick/xD	SD/MemoryStick		SD/MemoryStick	–
Bővítőkártya	ExpressCard	ExpressCard	–	PCMCIA Type II	ExpressCard	PCMCIA Type II		ExpressCard	ExpressCard
DVI-I/DVI-D/D-Sub/S-Video	–/–/●/●	–/–/●/–	–/–/●/–	–/–/●/–	–/–/●/●	–/–/●/●		–/–/●/–	–/–/●/–
Operációs rendszer	Windows XP Home	Vista Home Premium	Vista Home Basic	Vista Home Basic	Vista Business	Windows XP Home		Windows XP Home	Windows XP Home
Legfontosabb szoftverek	Nero OEM, WinDVD 4	Norton Internet Security, DVD Moviefactory, Toshiba eszközök	Nero 7 Essentials	Norton Internet Security, ASUS eszközök	Dell Quickset	–		Nero 7 Essentials	Nero 7 Essentials
Méret (mm)	360×255×42	362×270×38	355×255×45	365×264×40	357×265×43	359×260×38		360×267×44	361×260×41
Tömeg [kg]	2,72	2,84	2,65	2,76	2,85	2,56		2,66	2,52
Mérési eredmények									
PCMark 2006 [pont]	2918	**3086**	2983	2065	1874	1988		**1725**	1975
MP3 tömörítés [mp]*	**175**	207	193	290	**321**	297		303	266
XviD tömörítés [mp]*	**284**	288	315	389	402	378		**495**	375
WinRAR tömörítés [MB/sec]	**668**	446	423	382	409	418		**286**	330
3DMark 2006 (default, XGA)	Nem futott le.	454	234	241	218	347		**142**	233
Üzemidő [perc]	133	141	149	110	161	**169**		100	**56**

*A kisebb érték a jobb.

● igen
– nem

Csúcskategória (100–90)
Középkategória (74–45)
Felső kategória (89–75)
Nem ajánlott (44–0)

Legnagyobb érték (max. 100)

Érték Legjobb érték
Érték Legrosszabb érték

CHIP KOMPAKT: Olcsó notebookok

Vásárlási tanácsok

Próba nélkül soha
Noteszgépvásárlás előtt, ha lehetséges, végezzünk személyes próbát, mennyire könnyen kezelhető az adott modell. Nézzük meg, hogyan nyílik, milyen érzést nyújt a billentyűzet és a tapipad, kényelmesen elérhetőnek találjuk-e az USB portokat.

A képernyő típusa ízlés dolga
Melyik tetszik jobban? Fényes vagy matt? Az előbbi kijelzők szebb színekkel és nagyobb kontrasztaránnyal dicsekedhetnek, ám tükröződnek, nehezítve a munkát. A matt képernyőknél ez nem okoz gondot, de persze itt a színek lesznek halványabbak. A mi tanácsunk: ha sokat dolgozunk ablaknak vagy más fényforrásnak háttal, inkább a matt kijelző mellett döntsünk.

Nem a teljesítmény számít
Ebben a kategóriában nem a számítási teljesítmény az egyetlen lényeges szempont. Valamennyi géppel nyugodtan dolgozhatunk Wordben vagy Excelben, de ha vistás konfigot választunk, 1 GB-nál kevesebb memóriával csak szenvedni fogunk.

Még többet spórolhat
A legtöbb modellt Linuxszal vagy FreeDosszal is megvásárolhatjuk, és mi magunk is telepíthetjük noteszgépünkre a Windowst, ha a licencünk ezt megengedi – vagy maradhatunk egy ingyenes Linux-változatnál. Ezzel akár 15-20 ezer forintot is megspórolhatunk konfigurációtól függően.

Legjobb vétel

1

IQ 825IC

A QWERTY Computer számítógépénél nemcsak kétmagos processzor és 160 GB-os merevlemez fért bele az árba, hanem 2 GB memória, valamint a mezőny egyetlen valóban nagyfelbontású kijelzője is. Ezeknek az alkatrészeknek köszönheti első helyezését a teljesítmény és a szolgáltatások területén. Az összeszerelés és az anyagok kidolgozottságának területén ugyan elmarad a nagy márkák gépeitől, ám a különbség nem jelentős.

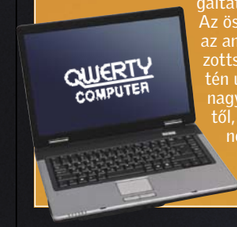

Tájékoztató ár: 139 901 Ft

2

Clevo M66S

Mindössze 126 ezer forintba kerül, de ezért a pénzért 160 GB-os merevlemezzel és 1 GB-nyi memóriával érkezik ez a notebook. Egyetlen komoly negatívuma a VIA lapkakészlet, amely nem éppen teljesítményéről híres. Ha nem akarunk nagyon számolásigényes programokkal dolgozni, a Celeron M 440 elegendő a mindennapokra, ha pedig az XP helyett inkább Vistát szeretnénk, akkor kérjünk még 1 GB-nyi memóriabővítést.

Tájékoztató ár: 125 760 Ft

ÍGY TESZTELTE A CHIP A NOTEBOOKOKAT

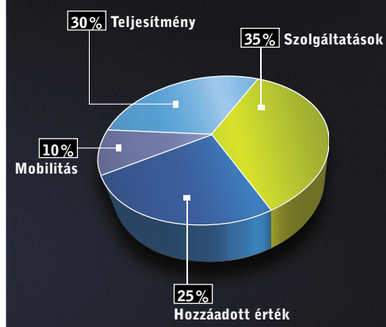

A hordozhatóság vizsgálatához egy speciális szoftvert használunk, amely egy munkanap során felvett „tevékenységet” játszik vissza. A kijelzőt és a WLAN adaptert sem kapcsoltuk ki, hiszen ma már egyre gyakoribbak a hotspotok.

A csatlakozási lehetőségek, a jól elhelyezett portok, és más, a teljesítményt nem, de a felhasználói élményt befolyásoló tulajdonságok határozzák meg a Szolgáltatások értékét, a mellékelt szoftverek, az operációs rendszer, illetve a garancia alapján került kiosztásra a Hozzáadott értékek pontszám.

Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Intel V8 platform

▶ A leggyorsabb, legkülönlegesebb, minden esetben a figyelem központjába kerül, még akkor is, ha azt a hétköznapokban nem is használjuk. Pont ilyen az Intel V8 nyolcmagos platformja, amelyen nyolc CPU mag és négy VGA kártya működhet. Csak és kizárólag a szerverek világában van értelmük, mégis szeretnénk otthon is használni gigantikus teljesítményét. Egészen addig, amíg következő generációs processzorokkal és videokártyákkal nem készítenek ehhez hasonló konfigurációt.

AIMP 2.1

▶ E hónap technikai érdekessége a Smoothwall tűzfal, de nála kétség kívül nagyobb érdeklődésre tarthat számot az AIMP második kiadása. Az orosz programozók évtizedekkel ezelőtt divatos szemléletre cáfolnak nap mint nap: a programozásban a karcsúság, sebesség és a kiválóan optimalizált kód a divat. Ne csodálkozzunk, hogy a „keleti blokk" programozói harmadannyi erőforrással megvalósítják ugyanazt, mint mások. Így az AIMP zsebkendőnyi helyen elfér, mindenféle zenét lejátszik, látványos és ötletes. A végén még beelőzi a Winampot is.

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamiért igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés		Ár/érték	
kiváló	(100–90 pont)	kiváló	(100–90 pont)
jó	(89–75 pont)	jó	(89–75 pont)
közepes	(74–60 pont)	közepes	(74–60 pont)
gyenge	(59–45 pont)	gyenge	(59–45 pont)
nem megfelelő	(44–0 pont)	nem megfelelő	(44–0 pont)

Tartalom

Hardver

75 **Alaplap** ASUS Striker II Formula
Alaplap Gigabyte 73UM-S2H
Alaplap MSI K9A2 CF
76 **Videokártya** ASUS 8800GT TOP 512M
Asztali PC HRP Intensa PC
Alaplap Intel V8 platform
77 **AV jeltovábbító** Marmitek Invisible Scart 300
Egér Microsoft Wireless Laser Mouse 6000
78 **GPS/PDA telefon** Mio A702
Okostelefon Nokia N82
VoIP-telefon SMC TigerVOIP Wi-Fi SIP Phone
79 **Notebook** Acer TravelMate 6592 3G
MP3-lejátszó iRiver clix2
Digitális fényképezőgép Nikon D300
80 **Játékvezérlő** Saitek Pro Flight Yoke System
Merevlemez Samsung HD103UJ
TFT monitor Samsung SyncMaster 2493HM

Szoftver

81 **Fájlszinkronizáló** ADCS 1.21
CD-DVD író program Cyberlink Power2Go 6
Asztali kereső Superior Search 5.0.6 Home
82 **Rendszerhangoló** Fix-It Utilities 7 Express
Backup szoftver True Image 11 Home
Fotókatalogizáló Digital Photo Maker 2008
83 **Zenelejátszó** AIMP2
eBay alkalmazás eBay Desktop Beta
Tűzfal Smoothwall Express 3.0

ALAPLAP

ASUS STRIKER II FORMULA

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	hu.asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**67 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KÖZEPES

MŰSZAKI ADATOK

Chipkészlet:	NVIDIA nForce 780i SLI
Sebesség:	6907 pt PCMark05, 2289 pt 3DMark06 CPU
Vista élményindex:	5.5
Bővíthetőség:	3x PCIe x16, 2x PCIe x1, 2x PCI, 4x DDR2-1066 DIMM, 6x SATA II RAID, 1x PATA, 10x USB 2.0, 2x LAN, 1x Firewire
Extrák:	3-utas SLI, LCD Poster, hőcsöves hűtés, 7.1-es PCIe x1 hangkártya, Company of Heroes: OF játék

Alaplap maximalistáknak: Az NVIDIA chipkészletei az utóbbi néhány hónapban kissé háttérbe szorultak. A gyártónak természetesen esze ágában sincs visszavonulót fújni, csupán időre volt szüksége újabb lapkáinak fejlesztéséhez. Az új nForce 780i SLI az *ASUS Striker II*-es lapon érkezett hozzánk, ami egy ízig-vérig felsőkategóriás alaplap. A teljes körű, E8000 és Q9000-es szériát is magába foglaló CPU-támogatás mellett a három, teljes sebességű PCIe x16 foglalat és a rengeteg extra érdemelnek kiemelt figyelmet. Lehetőség van a 3 utas SLI kiépítésére, ami az NVIDIA reményei szerint nagy siker lesz a játékosok körében.

Az ASUS nem bízta a sikert egyedül a chipkészletre, olyan extrákat adott, mint a két gigabites LAN, a Firewire, az LCD Poster vagy a különálló hangkártya és a teljes verziós játék. A kifejezetten tuningra előkészített lappal nem jelenthet problémát az 500-600 MHz-es FSB átlépése, azonban a teljes sikerhez az ASUS-nak még javítania kell a memória tuningolhatóságán.

RÖVIDEN Luxus alaplap tuningolóknak és játékosoknak, csak az eSATA hiánya, a mindössze 10 USB és a kiforratlan memóriatuning rontják a képet.

ALTERNATÍVA Átlagfelhasználóknak egy iP35 alapú lap is tökéletes, e felett az X48-as Intel chipkészlet lesz érdekes.

ALAPLAP

GIGABYTE 73UM-S2H

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.giga-byte.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**21 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Chipkészlet:	GeForce 7150+nForce 630i
PCMark05:	4809 pont
3DMark06 CPU:	1806 pont
Vista élményindex:	3.0
Bővítőhelyek:	PCIe x16 és x1, 2x PCI, 2x DDR3-1333 DIMM
Csatlakozók:	3x SATA II + eSATA, PATA, 10x USB 2.0, Gigabit LAN, Firewire
Extrák:	DVI és HDMI kimenet HDCP-vel, RAID SATA

Tökéletes mozigép: A tökéletes házimozi-PC-hez rengeteg szolgáltatás, kiváló minőség és jó sebesség szükségeltetik – vagyis egy megfelelő alaplap. Ilyen a *Gigabyte* NVIDIA nForce 630i lapkakészletre épülő modellje, ami minden feltételnek megfelel. A fejlett chipset kezeli a legújabb, alacsony fogyasztású Intel Core 2 Duókat, így sem a sebességgel, sem pedig a melegedéssel és zajjal nem lehet gondunk. Az integrált VGA kártya 3D-s teljesítménye épp annyira elegendő, hogy könnyedén megbirkózzon a Vista Aeróval, videolejátszó része azonban ennél sokkal többre képes. A HDCP-védelmet is kezelő chipben ugyan a HD formátumok hardveres dekódoló egysége még nincsen integrálva, azonban a hátlapon DVI-D, D-SUB és HDMI kimeneteket is találunk. Ehhez megfelelő, 7.1-es hangkártya, Firewire, RAID-ben működtethető SATA vezérlő is tartozik, egy hátlapi eSATA-val kiegészítve. Egyedülként a mindössze 2 DIMM foglalatot keveselljük, amelyek ráadásul csak egy csatornás módra képesek.

RÖVIDEN Egy tökéletes HTPC alapja Gigabyte minőségben, amelyből csak a hardveres HD dekódolást és a duplacsatornás memóriavezérlőt hiányoljuk.

ALTERNATÍVA Hasonlóan jó választás az olcsó AMD 690G chipkészlet, vagy a drágább Intel G33/35 is.

ALAPLAP

MSI K9A2 CF

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.msi.eu/hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**22 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Chipkészlet:	AMD 790X + SB600
PCMark05:	6221 pont
3DMark06 CPU:	1910 pont
H.264 kódolás:	746 s
Vista élményindex:	5.2
Bővítés, csatlakozók:	2x PCIe x16, 1x PCIe x1, 2x PCI, 4 DDR2-800 DIMM, 4x SATA II RAID, 1x PATA, 10x USB 2.0, 1x Gigabit LAN

Időtállóság olcsón: Az AMD minden erejét bevetve küzd, hogy végre piacra dobhassa az Intel Core 2 CPU méltó vetélytársát, amihez persze alaplapi chipkészletre is szükség van. Az AMD 790X a jelenleg legfejlettebb modell, amihez a már bizonyított, sok szolgáltatást kínáló és megbízható SB600-as déli híd csatlakozik. Az MSI olcsó alaplapján ezt a párost találjuk, így 25 ezer forint alatt kapunk a szokásos szolgáltatásokon felül két PCIe x16-os foglalatot és SATA II RAID vezérlőt. A második PCIe csak x8-as sebességű, de alkalmas CrossFire X kiépítésére. Persze ezek számán már meglátszik a spórolás, így például be kell érnünk 4 SATA csatlakozással, 1 LAN-nal és 10 USB 2.0 csatlakozóval. Az eSATA-ról (amely egyes modelleken egyébként szerepelhet) és az extrém tuningról is le kell mondanunk. Ez azonban nem is célja a *K9A2 CF*-nek, helyette egy jó teljesítményű, roppant időtálló és megbízható alaplapot kapunk, aminek felépítése és sebessége is megfelelő egy színvonalas PC építéséhez.

RÖVIDEN Fejlett alapokra építkező, megfelelő alapszolgáltatásokat nyújtó, olcsó alaplap jó teljesítménnyel és stabilitással, amely hosszú távra is jó vétel.

ALTERNATÍVA A Platinum változat dupla ennyibe, a hasonló tudású nF520D-s K9N Neo-F pedig fele ennyibe kerül.

VIDEOKÁRTYA

ASUS 8800GT TOP 512M

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	hu.asus.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**64 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KÖZEPES

MŰSZAKI ADATOK

GPU:	G92GT
Memória:	512 MB GDDR3, 256 bit
Shaderek száma:	112
Órajelek (mag/shader/memória):	700/1750/2000 MHz
3DMark06:	11300 pont
ET:Quake Wars – 1280, HQ, 8AF:	102,1 fps
World In Conflict 1024, HQ, 8AF:	38 fps
Crysis – 1024, HQ, 8AF:	46 fps

Orrhosszal a mezőny előtt: Az *ASUS* videokártyák TOP jelzővel illetett példányai a gyári tuningnak köszönhetően a normál modelleknél is nagyobb sikernek örvendenek a vásárlók körében. A *8800GT* sem kerülhette el a TOP változatot, ami jelen esetben 100 MHz-cel megnövelt GPU órajelet, 250 MHz-cel nagyobb shader frekvenciát és a gyári 1800 MHz-es GDDR3 memória helyett effektív 2 GHz-en működő memóriachipeket jelent. A megemelt órajelek meglátszanak a teljesítményben, ám eszeveszett gyorsulásra a már amúgy is magas órajeleken járatott 8800GT-hez képest ne számítsunk.

Ettől persze még az EN8800GT TOP kártya jó választás, teljesítménye, szolgáltatásai és az 512 MB fedélzeti memória még sokáig elegendő teljesítményt nyújtanak. A hűtés még a gyári tuning ellenére sem zajos. A TOP kártyák hagyományaihoz méltóan játékot is kapunk, ehhez például a Company Of Heroes teljes változatát.

RÖVIDEN Kiváló sebességű, gyárilag tuningolt 8800GT, de a gyártó által ígért 10%-kal nagyobb teljesítmény nem sokkal gyorsabb a normál kiadásnál.

ALTERNATÍVA Az eredeti ASUS EN8800 GT is kiváló sebességű, ráadásul pár ezressel olcsóbb is nála.

ASZTALI PC

HRP INTENSA PC

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.hrp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**109 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	GYENGE

MŰSZAKI ADATOK

Felszereltség:	MSI P965Neo-F V2 alaplap, Intel C2D E2140 CPU, 1x1GB DDR2-667, Samsung 250GB HDD, Samsung S203B ODD, MSI GeForce 8400GS VGA
PCMark05:	4118 pont
3DMark06:	1592 pont
3DMark06 CPU:	1411 pont
H.264 kódolás:	982 s
Quake Wars:ET – 1024, HQ:	29 fps

Dizájnos egyszerűség: A *HRP* otthoni felhasználásra szánt gépe szokatlan, fehér színével hívja fel magára a figyelmet. A DTK ház kiváló választás, ám a zajos tápegységről ez már nem mondható el. Az MSI P965-ös alaplappal RAID-et és sok SATA csatlakozót nem, de a szükséges szolgáltatásokat legalább megkapjuk. A PC szíve egy duplamagos Intel C2D E2140-es CPU, valamint a 4 DIMM foglalatban egy 1 GB-os DDR2-667-es modul, ez később jól bővíthető. Kapunk még Samsung DVD-írót és merevlemezt és egy MSI GeForce 8400GS videokártyát. A zajos tápegységhez hozzá kell még számolnunk a videokártya aktív hűtését is, ám cserébe a gép zárt helyen, fagyás nélkül képes akár napokig is dolgozni.

Az előtelepített Windows XP-vel és magyar használati útmutatóval érkező PC-re a cég kiegészítő alkalmazásokat nem telepített. A gép általános célokra megfelelő, de nem játék-PC. Komolyabb videó- és képszerkesztésre, valamint Vistához ennél erősebb CPU és több memória kellene.

RÖVIDEN Szép házba épített, általános célra megfelelő PC, egyedül a zajos tápegység és a vírusirtó hiánya rontják az egyébként jó összképet.

ALTERNATÍVA Hasonló árfekvésű, erősebb CPU-val a csendesebb, kevésbé felszerelt Albacomp Activa-Eco MM V2.

ALAPLAP

INTEL V8 PLATFORM

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.intel.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**bevezetés alatt**
ÁR/ÉRTÉK:	-

MŰSZAKI ADATOK

Alaplap+CPU:	Intel D5400XS, 2x QX9775@3,2 GHz
Bővíthetőség:	4xDDR2-800 FB ECC DIMM, 2xPCI, 4xPCIe x16, 6xSATA II RAID, 2x eSATA, PATA, 10x USB 2.0, 2xLAN, Firewire
Extrák:	Quad SLI, 16GB RAM, eATX, 7.1-es HD audio
Mért eredmények:	3DMark06 CPU: 6485 pont, PCMark05: 9322 pont, H.264 kódolás: 456 s, Cinebench R10: 19295 pont

Törvényen kívüli: Ha szeretnénk kitörni a PC-s világ előre meghatározott fejlődési üteméből és megtapasztalni, mire lesz képes egy gép 2-3 év múlva, akkor mélyen a zsebünkbe kell nyúlni, hiszen egy *Intel Skulltrail* platformra lesz szükségünk. Az Intel professzionális asztali családjának legújabb tagja, a Skulltrail mindenből a legújabbat és legjobbat kapta, cserébe sebessége is minden képzeletet felülmúló. Az Intel és NVIDIA chipkészletes lapban két Core 2 Extreme QX9775 processzor dolgozik, amelyek összesen 8 CPU magot és 24 MB L2 cache-t adnak ki. A rendszerhez ECC-s DDR2-800 memória, és annyi videokártya kell, amennyire csak pénzünk marad. Az alaplap összesen 4 PCIe x16 foglalatot kapott, amiben csak az ATI-n és az NVIDIA-n áll, hogy mennyi VGA kártya működik CrossFire X és SLI módban is. Papíron akár az octo-SLI/CrossFire is elképzelhető! A meggyőző sebességért cserébe 1000, vagy több videokártyánál 1400 wattos tápegységre lesz szükségünk.

RÖVIDEN A jövő PC-jének sebessége ma, amiért egy jobb használt autó árát kell megfizetnünk, és az üzemeltetése sem lesz éppen olcsó.

ALTERNATÍVA Az ATI leállt 4×4-es platformjával, így jelenleg csak a szervervilágban találnánk hasonló teljesítményt.

AV JELTOVÁBBÍTÓ

MARMITEK INVISIBLE SCART 300

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.p5.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**14 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hatótávolság:	30 m beltér, 100 m kültér
Hang:	Sztereó
Kép:	Kompozit
AV frekvencia:	2,4 GHz, 4 AV csatorna
IR frekvencia:	433,92 MHz
IR vevő:	2×AAA elem (nem tartozék)
Méret:	92×85×140 mm (adó), 92×58×20 mm (vevő)
Fogyasztás:	6 V/300 mA (adó, vevő)

Elegáns megoldás: A videomagnó, DVD-lejátszó általában a tévé közelében található, kapcsolatukat semmi nem akadályozza. Akkor azonban, amikor egy másik szobában levő PC-ről szeretnénk átvinni a képet és a hangot, néha több kell, mint sok hosszú kábel. Ehhez hasonló megoldásokat már láttunk, de azok csak a képet és a hangot továbbítják. Ez viszont nem csak abban ötletes, hogy a vevő egy forgatható fejű SCART csatlakozó, de még az infravörös távirányító jelét is átviszi. A rendszer négycsatornás (az induló készlethez egy vevő tartozik), az általános 2,4 GHz-es tartományban működik, ahol körülbelül 30 méter hatótávolságot biztosít házon belül. Mivel a vevő a tévé, esetleg a lejátszó mögött van, az infravörös jel szintén rádión, de más frekvencián kerül az adóhoz. A rákapcsolt infra-LED-ek egyikét elég a PC, HTPC, másik lejátszó vevőjére ragasztani, és minden úgy megy, mintha a forrás helyben lenne.

RÖVIDEN Jó minőségű, komplett négycsatornás AV jelátvivő rendszer, amelynek ötletessége a SCART csatlakozóban rejlik. Zavarhatja a WiFi hálózatokat.

ALTERNATÍVA Egycsatornás „rendszer”, vagy komplett, négycsatornás, ennek többszörösébe kerülő rendszer jöhet szóba.

VEZETÉK NÉLKÜLI EGÉR

MICROSOFT WIRELESS LASER MOUSE 6000

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.microsoft.com/hardware
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**12 600** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KÖZEPES

MŰSZAKI ADATOK

Interfész:	USB 2.0
Érzékelő:	Microsoft HD Laser
Görgő:	4 irányú
Készenléti idő:	kb. 6 hónap 2 db AA méretű elemmel
Méret:	124x69,8x44 mm
Extra:	egérbe pattintható USB vevő
Tömeg:	172 g
Garancia:	5 év

Újradizájnolt egér: A Microsoft kihozta a *Wireless Laser Mouse 6000* új verzióját. A legszembetűnőbb változás az egér külsejét érinti; az egér sokkal modernebb formát kapott, kényelmesebb elődjénél, igényesebb lett az anyagválasztás is, valamint a mozgásérzékelő szenzort is lecserélték a legújabb verzióra. Ennek felbontása 1000 dpi, amely bár játékra nem ideális, ahhoz bőven elég, hogy a hétköznapi feladatokat akár otthon, akár az irodában ellássuk.

A vezeték nélküli technológia 2,4 GHz-es frekvenciasávon működik, közepes hatótávolságú. Energiatakarékos működésének hála, a töltéssel keveset fogunk bajlódni, a mellékelt 2 db AA méretű ceruzaakkuval a gyártó állítása szerint akár 6 hónapig is működik. (Ezt értelemszerűen nem ellenőriztük.)

Az egérhez a legnagyobb extrát a mellékelt szoftver, az IntelliMouse jelenti, amelylyel a plusz gombokhoz különböző funkciókat rendelhetünk. Az egyik leghasznosabb a nagyító, amely értelemszerűen a kurzor környéki területet mutatja.

RÖVIDEN Az egér előző verziójához képest sokat változott előnyére a változatlan nevű Wireless Laser Mouse 6000, vevője pedig sokkal kisebb lett.

ALTERNATÍVA Ha ez a görgő nem tetszik, próbáljuk ki a hasonló árkategóriájú Logitech MX620-at.

GPS/PDA TELEFON

MIO A702

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.lcp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**125 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	850/900/1800/1900 MHz GSM/GPRS/EDGE
Operációs rendszer:	Windows Mobile 6.0 Pro
Memória/Bővítés:	1 GB ROM, 64 MB RAM/ microSD
Kijelző:	2,7", 320×240 pixel
Kamera/Video:	3,2 Mpixel/Van
Bluetooth/WLAN:	Van/Van
GPS:	SiRF III/MioMap 3.3
Méret, tömeg:	111×57×16 mm, 142 g

Szinte minden: A *Mio A702*-es PDA-telefonja egyetlen nagy hiányossággal rendelkezik: nincs benne 3G-s adapter, így sajnos a valódi mobil internetről le kell mondanunk használatakor. Pedig a Windows Mobile 6.0 operációs rendszerrel, 200 MHz-es TI processzorral, GPS vevővel, WLAN és bluetooth adapterrel is felszerelt készülék igen jól sikerült.

Méretei és súlya is kiváló, „normális" mobiltelefonokéhoz hasonló billentyűzetének köszönhetően pedig valóban kényelmesen használható telefonálásra is. A joggal szokatlan módon baloldalra került. Navigációs eszközként is megállja a helyét, mivel az iGO-alapú MioMap 3.3 Közép- és Kelet-Európa térképekkel érkezik, dobozában a teljes autós készlet is helyet kapott.

OMAP processzorának és 64 MB RAM-jának köszönhetően működése gyors, a térképeket is tartalmazó 1 GB memóriát microSD kártyákkal bővíthetjük. Autofókuszos fényképezőgépe zseblámpaként is használható LED-es vakuval rendelkezik.

RÖVIDEN Navigációs eszközként is használható, Windows-alapú okostelefon – 3G nélkül. A sok hasznos kiegészítő régiónk térképét is tartalmazza.

ALTERNATÍVA HP iPAQ 614 – térkép nélkül, de 3G-s képességekkel rendelkező windowsos okostelefon.

OKOSTELEFON

NOKIA N82

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.nokia.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**130 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	850/900/1800/1900 GSM/GPRS/EDGE/HSDPA
Kijelző:	2,4", 320×240 pixel
Memória:	100 MB, MicroSD-vel bővíthető (2 GB tartozék)
Fényképezőgép/Videó:	5 MP/VGA
MP3-lejátszó/FM rádió:	Van/Van
WLAN/bluetooth:	Van/Van
Operációs rendszer:	S60 3.1 FP1
Méret, tömeg:	112×51×18, 115 g

Szinte tökéletes: A *Nokia N* szériájának hivatalos csúcsmodellje az *N95*-ös, ám ha választani kellene, mi mégis inkább az *N82*-re szavaznánk. Ez a telefon még kezelhető méretű, és tudása is megegyezik az N95-ével. Mivel nem szétcsúsztatható készülékről van szó, nincs mechanika, ami elromoljon, vagy kikopjon, ám cserébe kijelzője kisebb, videózásra kevésbé alkalmas (de tévékimenettel ez is rendelkezik). A beépített fényképezőgép egy xenon-vakuval és autofókusszal rendelkező 5 Mpixeles változat, emellett pedig WLAN adapter, GPS-vevő és bluetooth-csatlakozó is helyet kapott benne. N szériás modellről lévén szó, a multimédiás funkciók fokozott hangsúlyt kaptak – például 640×480 pixeles felbontású mozgóképek rögzítésére is képes, fülhallgató-adaptere pedig szabványos 3,5 mm-es jack.

Az apró gombok kezelhetősége rossz, a jobb oldali soft (programozható) gomb és a törlés közé elhelyezett galéria indítóbillentyűje pedig rosszabb helyre nem is kerülhetett volna.

RÖVIDEN Mindent tudó multimédiás csúcstelefon, szép külsővel és kis méretekkel. Ha még a billentyűzete is hibátlan lenne, kategóriája legjobbja lenne.

ALTERNATÍVA Ha nem érezzük szükségét a multimédiának és a GPS-nek, válasszuk a Nokia E51-et.

VOIP-TELEFON

SMC TIGERVOIP WI-FI SIP PHONE (SMC WSP-100)

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.smc.com
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**25 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

VoIP protokoll:	SIP
Vezeték nélküli szabvány:	802.11b/g
Titkosítások:	WEP/WPA2
Kijelző:	1,8", 128×160
Áramforrás:	USB-ről is tölthető Li-Ion akku
Üzemidő:	50 óra készenlét, 3,5 óra beszéd
Extrák:	Világóra, ébresztés, számológép, jegyzettömb
Méret, tömeg:	115×49×18 mm, 103 g

Ingyentelefon: A VoIP-telefonokat egyelőre nem külalakjuk miatt szeretjük, hanem azért, mert nagyon olcsón lehet velük telefonálni. Az *SMC* ilyen készüléke sem fog formatervezési díjat nyerni, legalábbis a mai mobiltelefonok mellett, cserébe viszont rendkívül könnyen és kényelmesen használható. A telefon SIP-es szolgáltatókkal működik, tehát nem a beépített Skype-kliens fut rajta. Külalakja és mérete egy nagyobb mobiltelefonénak felel meg, előlapja és billentyűzete igényes – hátlapja azonban hagy némi kívánnivalót maga után.

Bekapcsolása után feltérképezi a környezetünkben fellelhető hotspotokat, és az általunk kiválasztotthoz történő csatlakozás (a készülékkel természetesen a WPA/WPA2-vel védett hálózatokhoz is csatlakozhatunk, de a böngészőn keresztüli hitelesítést igénylő rendszerekhez egyelőre még nem). A SIP-szolgáltatás beállítása után, amit csak egyszer kell elvégeznünk, már indulhat is a beszélgetés – úgy használhatjuk a készüléket, mint egy közönséges telefont.

RÖVIDEN Egyszerűen használható WLAN VoIP telefon, SIP szolgáltatáshoz. Mobiltelefonhoz hasonló mérete és alakja előnyös, USB-portról is tölthető.

ALTERNATÍVA Ez a telefon létezik Skype-s változatban is, így ha már van ilyen előfizetésünk, válasszuk inkább azt.

NOTEBOOK

ACER TRAVELMATE 6592 3G

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.acer.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**443 880** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

CPU/GPU:	Core 2 Duo T7500
RAM/HDD/ODD:	2GB RAM, 160 GB HDD, LG
Grafika:	15,4"TFT@1280×800/ATI M. Radeon HD2400XT
Vezeték nélk. kapcs.:	802.11b/g/n, Bluetooth 2.0, HSDPA,
Csatlakozók:	3xUSB, FireWire, D-Sub, DVI-D, S-Video, LAN, PCMCIA+ExpressCard, kártyaolvasó, Smartcard olvasó, COM port
Méret, tömeg:	358×275×40 mm, 2,9 kg

Szabadságvágy: Az *Acer TravelMate* sorozata leginkább az üzleti felhasználók számára készült. A mobilitás teljes jegyében ebbe a készülékbe HSDPA-képes 3G-s adapter került, így megfelelő körülmények között akár a 3 Mbps-os letöltési sebességet is kihasználhatjuk. A gép többi paramétere hasonlóan kiemelkedő: a Santa Rosa platformra épülő masinában T7500-as Core 2 Duo processzort, 2 GB-nyi DDR2 memóriát és 160 GB-os merevlemezt találunk.

A notebook kivitele kiváló, billentyűzete is jól sikerült, elsőre az íves kialakítás lehet kicsit szokatlan. Az Acer mérnökei minden irányítóeszközt beépítettek, így a tapipad mellett trackpoint is helyett kapott. Adataink biztonságáért sem kell aggódnunk: a rugalmas felfüggesztésű és rázkódásérzékelős merevlemez mellett TPM chip és ujjlenyomat-olvasó is őrködik felettük. A 6592-es Vista Business operációs rendszerrel érkezik, és az Acer Empowering Technology programcsomagot találjuk meg rajta.

RÖVIDEN Igényes és gyors üzleti noteszgép 3G-s adapterrel. Nagy kijelzőjével és billentyűzetével hosszabb idő után sem válik kényelmetlenné.

ALTERNATÍVA Ha nincs szükségünk a 3G-s adapterre, de tetszik a 6592-es, ilyen kiépítésben is kapható.

MP3-LEJÁTSZÓ

IRIVER CLIX2

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.infopatika.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**43 900** Ft (2 GB)
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Memória:	Flash, 2 GB
Kijelző:	2,2" OLED, 320×240 pixel
Diktafon:	Igen
Filmlejátszás:	Igen
FM rádió:	Igen
Digitális háttértár:	Igen
Méret:	80×46×11 mm
Tömeg:	54 g

Kavics: Újra kaphatóak hazánkban az *iRiver* médialejátszói – ezek közül az egyik első a *clix* névre hallgató példány. A készülék külalakjában egy nagy lapos kavicsra emlékeztet, amelynek minden éle lekerekített, így nem nyomja sehol kezünket. Legérdekesebb tulajdonsága, hogy a képernyőt is magába foglaló fedőlap minden irányban billenthető – ezzel tudjuk irányítani a készülék funkcióit. A clix 2,2"-es OLED kijelzővel rendelkezik, és a korszellemnek megfelelően zenehallgatáson kívül JPEG formátumú képek, MPEG-4, AVI, illetve WMV filmek megjelenítésére is képes. Ez utóbbiak QVGA felbontásúak lehetnek, meglévő filmjeinket tehát valószínűleg át kell majd kódolnunk. Akinek a filmlejátszás/fotónézegetés fontos, jobban jár, ha a legnagyobb, 8 GB-os memóriás változatot vásárolja meg.

Az iRiverrel hangot is vehetünk fel (beépített mikrofonja közepes hangminőséget biztosít), illetve FM rádióadókat is hallgathatunk.

RÖVIDEN Szép formájú, okos médialejátszó. Szolgáltatási szintje jó, ám filmnézésre a nagyobb memóriás változatokat javasoljuk.

ALTERNATÍVA Ha a filmek fontosabbak számunkra, válasszuk az iAudio D2-t – azon még tévékimenet is van.

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

NIKON D300

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.nikon.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**397 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Érzékelő:	23,6×15,8 mm CMOS, 12,3 MPixel
Objektív:	képstabilizátorral, Nikon F (+AF kihajtás)
Alapérzékenység:	ISO 200-3200
Autofókusz:	51 pontos, 15 kereszterzékelővel
LiveView/Szenzortisztítás:	Van/Van
Kijelző/Kereső:	640×480@3" / 0,94x-100%
Memória:	CF Type II/UDMA
Méret, tömeg:	147×114×74 mm / 905 g

Megérkezett: Kevés DSLR fényképezőgépet vártak annyira, mint a *Nikon D300*-at – a félprofesszionális kategóriába tartozó váz bejelentése óta izgalomban tartotta a fotósokat. A Nikon első kirándulása a CMOS-érzékelők világába kiválóan sikerült. A borsosnak mondható árért cserébe egy rendkívül masszív, gyors és az igényes fotósok minden kívánságát kielégíteni képes vázat kapunk. A megcélzott vásárlóréteknek megfelelően a D300 csak Programozott automata, Rekesz- illetve Záridő előválasztásos és teljesen manuális üzemmódban használható. Objektívekből valamennyi Nikon F bajonettes felszerelhető, a vázba épített AF-motor miatt még a saját motorral nem rendelkező példányokat is használhatjuk.

A D300 különlegessége a D3-tól „örökölt" AF-rendszer: ez nem kevesebb, mint 51 ponttal képes élességet állítani, ráadásul használható 3D-s követő üzemmódban is, a G és D szériás objektívekkel még az emberek megkülönböztetésére is képes.

RÖVIDEN Alacsony zajszint, nagy dinamika, villámgyors működés és remek ergonómia, por- és páraállóság jellemzi a Nikon új, felsőkategóriás DSLR vázát.

ALTERNATÍVA A Canon kedvelőinek a kategóriában a 40D ajánlható – kicsit kevesebbet tud, de olcsóbb is.

JÁTÉKVEZÉRLŐ

SAITEK PRO FLIGHT YOKE SYSTEM

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.saitek.com, www.saitek.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**39 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Tengelyek száma:	5
Gombok száma:	8
Négyirányú kapcsoló (POV):	van
Üzemmódok száma:	3
Interfész:	USB 2.0
Beépített HUB:	3 csatlakozó
Extrák:	óra, stopper
Kompatibilitás:	Windows XP (x64 is), Vista (x64 is)

Szimulátorokhoz: A *Saitek* kedvező árú, háromrészes szettet hozott ki a repülőgép-szimulátorok rajongói számára. A csomag két részben vásárolható meg: a kormány és a gázkarok egyben, a pedál külön kapható. A szarvkormány két tengelyt tartalmaz, amelyet a kormány elforgatásával, illetve ki- és becsúsztatásával foghatunk munkára. A kormányra két gomb, három kétirányú gomb és egy módválasztó kapcsoló került – ezekkel összesen 24 funkció aktiválható. A repülés egyik kötelező kelléke az óra, ami a kormány közepén található, és természetesen nemcsak az idő kijelzésére, hanem stopperként is használható.

Gázkarból hármat kapunk, de ez az egység külön is megvásárolható. A három tengely a mellékelt szoftverrel programozható, így nemcsak gázkarként használhatjuk őket, hanem akár a fékszárnyak vagy az aerodinamikai fékek konfigurálásához is. 90 százaléknál valamennyi tengely akad picit, hogy érezzük, amikor aktiváljuk a reverz módot vagy az utánégetőt.

RÖVIDEN Kategóriájában olcsó repülőjátékvezérlő, amelynek további előnye, hogy működése a mellékelt keretprogrammal jól testre szabható.

ALTERNATÍVA A CH Products hasonló termékeket is kínál, de magasabb árkategóriában – körülbelül háromszoros áron.

MEREVLEMEZ

SAMSUNG HD103UJ

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.samsung.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**65 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KÖZEPES

MŰSZAKI ADATOK

Tárolókapacitás:	1 TB
Folyamatos olvasási sebesség:	97,6 MB/s (átlag)
Folyamatos írási sebesség:	92,7 MB/s (átlag)
Elérési idő:	14,3 ms
Pufferméret:	32 MB
Zajszint (üresjárat):	27 dB(A)
Interfész:	SATA-300
Maximális fogyasztás:	8,6 W

1 TB 3 korongon: A *Samsung* harmadikként lépett be az 1 TB kapacitású merevlemezével a piacra, azonban nagy adatsűrűségének köszönhetően a *HD103UJ* majd minden paraméterében leköröz a konkurenciát. Míg a konkurens Seagate és Hitachi 4, illetve 5 korongon nyújtanak 1 TB tárolókapacitást, a Samsung 334 GB-ot tud egyetlen tányéron tárolni.

Ez nemcsak azért előny, mert kevesebb tányérral a meghajtó fogyasztása és hőtermelése is alacsonyabb, hanem azért is, mert a nagyobb adatsűrűségnek hála, a folyamatos olvasási sebesség nagymértékben növelhető. Tesztjeink alapján elmondhatjuk, hogy a mérnökök jó munkát végeztek, ugyanis a T166-oshoz képest megduplázott adatsűrűség elméletileg körülbelül 1,41-szeres növekvést kellene eredményezzen, a realizált érték pedig 1,3×. Ezzel a HD103UJ átlépte az álomhatárt; a lemez elején 123 MB beolvasására vagy 117 MB felírására képes másodpercenként, amely a lemez végén ennek felét biztosan eléri.

RÖVIDEN A HD103UJ még drága, de később, amikor a Ft/GB aránya már nem lesz túlságosan magas, a terabájtos meghajtók között a legnépszerűbb lehet.

ALTERNATÍVA A Hitachi és a Seagate hasonló kapacitású meghajtói ugyanennyibe kerülnek, 4, illetve 5 tányérral.

TFT MONITOR

SAMSUNG SYNCMASTER 2493HM

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.samsung.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**123 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Panel:	24" TN+Film, 1920x1200 pixel
Fényerő:	400 cd/m²
Kontrasztarány:	1000:(10 000:1 dinamikus)
Válaszidő:	5 ms
Betekintési szög:	160/160 fok
Bemenetek:	DVI, HDMI, S-Sub
Maximális fogyasztás:	100 W
Méret:	565×448×250 mm

Megfizethető 24 colos: A *Samsung* egy 24 colos monitorral lepte meg azokat a felhasználókat, akik olcsón szeretnének belépőt a HD filmek világába. A *SyncMaster 2493HM* több paraméterével is ezen irány felé mutat: a használt TN+Film panel felbontása 1920×1200 pixel, válaszideje 5 ms, a kontrasztarány pedig dinamikusan akár 10 000:1-hez is lehet. A monitort egyszerre akár három készülékhez is csatlakoztathatjuk, a DVI és D-Sub mellé ugyanis HDMI csatlakozót is építettek rá. A két digitális csatlakozó természetesen HDCP-kompatibilis, így BD és HD DVD filmeket is nézhetünk a monitorral.

A szélesvásznú megjelenítőknél gyakran okoz problémát a képarány, a készülék ismeri a 4:3-as megjelenítési módot, de az elektronikát még arra is felkészítették, hogy automatikusan váltson a 4:3-as és 16:10-es beállítások között. A 2493HM dizájnja modern stílusú, nemcsak a fényes fekete külső és a kék LED, hanem az alkalmazott érintőgombos megoldás miatt is.

RÖVIDEN A monitor képminőségére ahhoz képest, hogy TN paneles megjelenítő, és a legolcsóbbak közé tartozik kategóriájában, nem panaszkodhatunk.

ALTERNATÍVA A kicsit drágább MVA paneles LG L245WPM 160 000 forintért hasonlóan jó választás.

FÁJLSZINKRONIZÁLÓ

ADCS 1.21

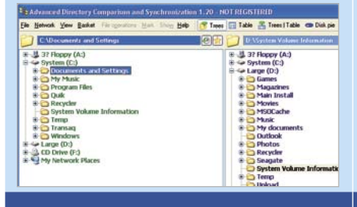

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.heatsoft.com
PLATFORM:	Windows NT/Me/2000/XP/2003/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**30** USD

Komplex szinkronizáció: Számtalan fájlszinkronizációra alkalmas eszköz található Windows alatt, azonban ha ezeket túl egyszerűnek találjuk az általunk fontosnak tartott feladatra, akkor a mi eszközünk az *ADCS*. Néha lehet, hogy nehezen jövünk rá dolgokra benne, de olyan műveletek végrehajtására is képes, amiről a többi program esetében csak álmodhattunk – ráadásul gyors és elég részletes a súgója. Ez utóbbi igen lényeges, ugyanis a program használata közben számtalanszor kell hozzá fordulni, hogy kibogozzuk egy-két titokzatos gomb vagy kifejezés értelmét.

Lássunk egy példát: válasszunk ki két mappát, legyenek azok a merevlemezen, hálózaton, cserélhető médián vagy bármi egyében. A kiválasztott mappapárt tegyük a *Directory Pairs Basket*-ba. Ezt a folyamatot ismételjük addig, amíg az általunk kiválasztott mappapár ki nem lett jelölve. Ezután mentsük el a mappapárok gyűjteményét csoportonként (így később ezeket szinkronizálhatjuk), majd futtassuk a Synchet. A kapott táblázatban nyomon követhetjük az előző mentésnél újabb fájlok neveit és ezek másolási irányát.

Az ADCS néhány speciális képességével maga mögött hagyja a falkát, például lehetőséget nyújt arra, hogy minden különböző fájlt a *C:\My Documents és a D:\Backup\My Documents* könyvtárból a *C:\Kulonbseg* mappába másoljunk.

RÖVIDEN Intelligens, sokoldalú, alapszintű kezelői felülettel megáldott fájlszinkronizáló program, amelyet csak a tapasztaltabbaknak ajánlunk.

ALTERNATÍVA A GoodSync sokkal egyszerűbben kezelhető, és még egy szerényebb, ingyenes változata is van.

CD-DVD ÍRÓ PROGRAM

CYBERLINK POWER2GO 6

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.cyberlink.com
PLATFORM:	Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**40** €

Megbirkózik mindennel: A *Power2Go 6* írócsomag körülbelül a piacvezető Nero és az olyan freeware megoldások, mint a CDBurnerXP Pro között helyezkedik el – nemcsak árban, hanem a funkcionalitás tekintetében is. Egy opcionális indítómenü (akárcsak a Nero StartSmartja) vezet bennünket a különböző formátumokhoz, melyekbe már beletartozik a Blu-ray és a HD DVD is. A Power2Go 6 minden megszokott funkcióval rendelkezik, így készíthetünk vele DVD-t, kódolhatunk MP3-at vagy fotó-CD-t. A fő programfelületet újrastrukturálták, azonban még így sem működtethető mindig könnyedén. Egy praktikus modulról – melynek nyilvánvalóan a Nero 8 az ihletője – azért említést tennénk: rendelkezésünkre áll egy Vista gadget, amellyel közvetlenül írhatunk az Intézőből fogd és vidd módszerrel.

A Power2Go sokkal gyengébb teljesítményt nyújt videofronton, mint a Nero hasonszőrű modulja. A kezelőfelületet itt kétségtelenül szokni kell, és néhány dolog igencsak komplikált – például a videók átkódolása importálás közben. Aztán néha az sem ártott volna, ha a semmitmondó gombok mellé legalább egy szövegbuborékban tanácsokat kapnánk funkciójukat illetően. A help pedig rövid… Viszont, előnyére legyen mondva, hogy ha egyszer kitanuljuk a kezelését, akkor egész jó DVD-ket készíthetünk vele, szép menükkel körítve.

RÖVIDEN Használható írószoftver a Nero kiváltásához, az általános feladatokra mindig kínál valamilyen megoldást, még ha kezelését szokni is kell.

ALTERNATÍVA A jóval drágább Nero 8 (70€) kicsivel nagyobb funkcionalitást kínál, és a kezelése is egyszerűbb.

ASZTALI KERESŐ

SUPERIOR SEARCH 5.0.6 HOME

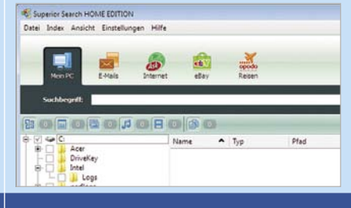

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.superiorsearch.com
PLATFORM:	Windows 98/ME/2000/XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**20** €

Minek érte fizetni: Az asztali keresők virágkorukat akkor élték, amikor még a Windows beépített keresője nevetséges teljesítményt nyújtott. Azóta megjelent a Vista, ezért érdemes, sőt egyenesen kötelező többet nyújtani a piacon maradáshoz. Ráadásul számos ingyenes alternatíva is rendelkezésre áll, így a Superior Searchnek nyújtania kell valami különlegeset, ha már fizetnünk kell érte.

Nos, ez az, ami nem realizálódik: az eszköz se nem kényelmesebb, se nem hatékonyabb az olyan ingyenes „versenyzőknél", mint például a Copernic Desktop Search. Sőt, a Superior Search nem azonosítja a mappastruktúrákat a Windowsban, csak abban keres, amit kijelöltünk. A színes-szagos kezelői felület plusz pont lehetne, ha a program valóban használható, ám a legújabb változat sem ismeri az Outlook 2007-et, így az e-mail kereső funkcióját csak régebbi verziókban van értelme használni. A keresési találatok nem különböznek a Vistában és az Outlookban kapottaktól, arról nem is beszélve, hogy az Outlook keresése még kényelmesebb is. Ráadásul az olyan praktikus funkciók, mint az Intézőben lévő keresési mező vagy a beépített előnézet egyszerűen hiányoznak.

A jelen verzió szinte egyetlen újdonsága az internetre vezető link, amivel különböző külső keresőket is igénybe vehetünk. Ezzel mi nem dicsekednénk.

RÖVIDEN A Superior Search sajnos semmivel sem nyújt többet, mint a Windows belső keresője, vagy más keresőprogramok. Ráadásul fizetős verzió.

ALTERNATÍVA Az ingyenes Copernic Desktop Search jobb hatékonyságot kínál, több funkcióval és szebb kezelői felülettel.

RENDSZERHANGOLÓ

FIX-IT UTILITIES 7 EXPRESS

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.v-com.com
PLATFORM: Windwos 200/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **25** €

Fitt Windows: A *Fix-It Utilities* fő célja, hogy a lomhává vált windowsos PC-be újra életet leheljen, hogy a javítás után az megközelítse egy frissen telepített rendszer sebességét. A 2007-es eszközgyűjtemény immár jobban strukturált, és több mint húszféle „szerszámot” kínál. Az új indítóképernyő ad áttekintést arról, hogyan működik a rendszerünk.

A kezdők pusztán egy kattintással javíthatnak a rendszerünk különböző aspektusain igen könnyen működtethető varázslókkal, míg a tapasztaltabbak számára is akadnak külön eszközök. Sajnos a teljesítmény átlagos, a program eszközei kissé komótosak, és nem jelzik előre a várható befejezés idejét. A töredezettségmentesítő eszköz 8–17 óra alatt végzett a három tesztrendszerünkön, tehát még egy jól karbantartott rendszeren is órákig futhat. A nem szokványos hibákért érdemes a *Diagnosis* eszközt használnunk: a rögtönzött tesztünkben például így bukkantunk egy sérült grafikus kártyára. A *Basic Tests* opció minden fontos hardverkomponenst ellenőriz. Az eredmények magyarázata rövid, de hasznos.

A program igazi ereje a tisztításban és az optimalizálásban rejlik. A registryszerkesztő praktikus keresőfunkciója szakavatott kezekben segít a Windows tuningolásában. A bootolható CD-n van ugyan rendszer-visszaállító, de egy rakás mentőfunkció hiányzik.

RÖVIDEN Sokrétű, ám kissé lassú eszközök gyűjteménye. A kezdők számára remek varázslók, de a boot-CD-nek kevés a haszna, ha a rendszer összeomlik.

ALTERNATÍVA Tisztításhoz a CCleaner, vészhelyzetekre pedig az Ultimate Boot CD-t javasoljuk.

BACKUP SZOFTVER

TRUE IMAGE 11 HOME

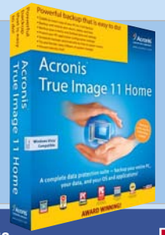

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.acronis.com
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Rendszerellenőrző: Akik már ásítoznak a backup téma és az e célt szolgáló számtalan program láttán, érdemes egy pillantást vetniük a *True Image 11 Home*-ra, különösen a zseniális *Try & Decide* (Próbáld ki és dönts) funkcióra. Ezzel az opcióval a jelen rendszerállapotot elmenthetjük, és minden változás, ami utána történik, az nem a rendszerpartícióra, hanem az Acronis biztonságos zónájába kerül elmentésre (ami egy rejtett rész a merevlemezen). Briliáns a megoldásban, hogy így a felhasználók minden rendszeren történt változást könnyedén visszaállíthatnak. Egyre azonban nagyon figyeljünk: e mód nem éli túl az újraindítást, így például Windows-frissítéseket nem tesztelhetünk vele.

A remekül kialakított kezelőfelület igazán felhasználóbarát: a biztonsági mentés és a visszaállítás más felületet kap, és varázslók segítenek a műveletek lebonyolításában. A backupok elkészítése rövidebb időt vesz igénybe a korábbiaknál. A True Image van olyan intelligens, hogy csak a használt lemezterület biztonsági mentését készíti el – a Windows lapozó- és hibernációs fájljait figyelmen kívül hagyja. A 11-es verzió újdonsága, hogy bizonyos fájltípusokat kizárhatunk a mentési folyamatokból szűrők segítségével. Sajnos egy hiányosságot is felfedeztünk: a Linux-alapú backup CD USB- és hálózati támogatás nélkül indította a tesztgépünket.

RÖVIDEN Egy sikeres backup program legújabb változata. Ha csak a biztonságos backup érdekel, akár maradhatunk az előző verziónál.

ALTERNATÍVA Az azonos árú O&O Diskimage 2 Pro abban jobb, hogy Windows-alapú indítólemezt biztosít.

FOTÓKATALOGIZÁLÓ

MAGIX DIGITAL PHOTO MAKER 2008

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.magix.com
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Elhibázott koncepció: Az asztali szoftvereknek gyakran már-már a túlélésért kell játszaniuk, főleg azoknak, melyek az otthoni felhasználóknak, azaz nem professzionális célra készülnek. Ilyen az új *Digital Photo Maker* is. Azért van így, mert akik már rendelkeznek szélessávú hozzáféréssel, azoknak a Magix szoftvere nélkül is remek online alkalmazások állnak rendelkezésre. Mindezt állítjuk úgy is, hogy a Magix szoftvrében olyan funkciók is vannak, mint a RAW formátumokhoz való hozzáférés, valamint a panorámaképek összeállítása – azonban ezek egy mezei felhasználónak nem sokat jelentenek.

Az egyszerűen érthetetlen, hogy a Digital Photo Maker miért nem él azokkal a lehetőségekkel, amelyekkel a klasszikus asztali szoftverek élni szoktak. Az egyébként megbízhatóan működő szoftverből olyan finomságok hiányoznak, mint a folyamatjelző sáv, amely nem csak azt jelezné, hogy a PC dolgozik, hanem a művelet várható befejezését is. Még az alapvetően rendezett képet mutató kezelőfelület sem működik lenyűgözően: szükségtelenül sok kattintásra van szükség egyes funkciók eléréséhez. Igaz, a képek szerkesztésénél van oldalsó eszköztár, az effektusokat pedig egy lépésben vissza is vonhatjuk, de a program inkább a képek katalógusba rendezésére szolgál, semmint azok szerkesztésére.

RÖVIDEN A program által kínált funkciók sajnos a többség nyomába sem érnek, még ha szépen be is van csomagolva. A képek rendezéséhez tudása elegendő.

ALTERNATÍVA Szinte bármelyik másik képszerkesztő és katalogizáló program, például az ACDSee.

ZENELEJÁTSZÓ

AIMP2

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.aimp.ru
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: ingyenes

WinAmp-rivális: A szoftveres MP3-lejátszók piacát két óriásgorilla uralja, a WinAmp és az iTunes (a Microsoft saját windowsos megoldásától eltekintve). Azonban rajtuk kívül is létezik élet: a MediaMonkey tekinthető a minden hájjal megkent iTunes alternatívának, míg az *AIMP2* a legjobb WinAmp-rivális. Már a kinézete is a híres ősre hajaz (amiről az orosz fejlesztő annyit mondott, hogy így legalább ismerősnek tűnik). Egyértelmű, hogy az egyébként kitűnő hangú lejátszó fejlesztésénél a WinAmp szolgált modellül, de annak minden hibáját, gyengeségét próbálták orvosolni úgy, hogy a kis memóriaigény és sebesség megmaradt. Mindezért (3 MB-ot kell csak letöltenünk!) az AIMP2 rendkívül sikeres.

Az AIMP2 fő ablakában ugyanúgy találunk lejátszási listát, hangszínszabályzót, de ezek mindegyike nagyobb tudású – és több információt kínál –, mint ahogy azt a WinAmpban megszokhattuk. Segédprogramokat is kapunk az AIMP2-höz, például a CD ripper hangfelvevőt (amely minden forrásból rögzít hangot, és natívan ment MP3-ba, OGG-ba, WAV-ba vagy WMA-ba), egy sokrétű ID3 címkeszerkesztőt és fájlátnevezőt. Az internetes rádiók műsorát nem csak foghatjuk, hanem WAV vagy MP3 formátumban fel is vehetjük. Az AIMP2 kifejezetten ajánlott laptopokhoz való használatra, mivel roppant kevés megterhelést jelent a rendszernek.

RÖVIDEN Talán a legjobb pehelysúlyú MP3-lejátszó Windows alá, amely szolgáltatásai és teljesítménye alapján méltó riválisa a Winampnak.

ALTERNATÍVA A MediaMonkey nagyobb tudású, de lomhább és nehézkesebb alkalmazás, így a Winamp is szóba jöhet.

EBAY ALKALMAZÁS

EBAY DESKTOP BETA

ÉRTÉKELÉS:

INFO: http://desktop.ebay.com
PLATFORM: Windows XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: ingyenes

EBay bevásárlókocsi: Sokaknak az eBay több egy szimpla weboldalnál – a webes bolhapiac életvitelük része. Mivel egy website-ról van szó, egy módon lehet hozzáférni: böngészőn keresztül. A böngészők remek alkalmazások, azonban vannak olyan hiányosságaik, amit jól átgondolt AJAX-szal sem lehet kiküszöbölni. Az eBay Desktop azért készült, hogy változtasson az internetes aukciók megszokott, kissé néha akadozó menetén: egy önálló, immár asztali alkalmazás formájában, ami közvetlen kapcsolatot nyújt az eBay-es árverésekhez.

Az eBay Desktop az első olyan komolyabb alkalmazás, ami az Adobe Integrated Runtime-mal, az AIR-rel készült. Az AIR lehetővé teszi a fejlesztőknek, hogy viszonylag könnyen és gyorsan webes kapcsolattal bíró alkalmazásokat készítsenek Flash alapokon egy Acrobattal és egy olyan HTML-szerkesztővel, mint a Dreamweaver. Sajnos az alkalmazás – talán épp emiatt – kicsit lassú lehet néha (lehet, hogy még van mit debugolni, mivel béta állapotú alkalmazásról van szó), azonban gyorsabb gépen az eBay Desktop új távlatokat nyit. Az aukciókat egy oldalon, fülezett formában tárolhatjuk, és valós idejű visszaszámlálót kapunk az utolsó kalapácsütésig. A tálcán lévő ikon folyamatosan nyomon követi a figyelt aukciókat, és tájékoztat bennünket a fejleményekről.

RÖVIDEN Ígéretes, Adobe AIR platformot használó asztali alkalmazás az eBay webböngészőnél sokkal hatékonyabb, látványosabb használatához.

ALTERNATÍVA Eddig még nem készült hozzá hasonló program, de hamarosan számíthatunk mások megjelenésére is.

TŰZFAL

SMOOTHWALL EXPRESS 3.0

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.smoothwall.org
PLATFORM: Linux
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: ingyenes

A hardveres tűzfalak helyett: A dedikált szoftveres tűzfalak valójában nagyon egyszerű számítógépek. Általában egy 200 MHz-es processzort, egy kis memóriát, és legtöbbször lecsupaszított Linux operációs rendszert használnak. Kellemes kinézetű, egyszerű webes böngészőalapú kezelőfelületet kínálnak, épp elegendő beállítási lehetőséget kínálva az otthoni/kisirodai felhasználáshoz. A Smoothwall Express 3.0 a feleslegessé vált, „pincében porosodó”, régi számítógépünkből farag egy ipari erősségű, minden hájjal megkent Linux-alapú tűzfalat és routert. A kezelés ugyanolyan egyszerű és könnyen áttekinthető, mint azt a hétköznapi routereknél megszokhattuk.

Mint a legtöbb linuxos projekt, a Smoothwall is ingyenes, azonban az ilyen projektekkel ellentétben a dokumentáció átgondolt és teljes – így akár a Linuxban járatlanok is használhatják az alkalmazást. Az ISO fájl letöltése és CD-re kiírása után a tesztgépre (Celeron 400 MHz, 384 MB RAM, 60 GB merevlemez) való telepítés mindössze 30 percbe került, és beállításához semmilyen speciális hálózati tudásra nem volt szükség. A hardver soha nem prüszkölt a portok blokkolása vagy a letöltés közben – a dolog remekül funkcionál. A Smoothwall mindent ellát, amit egy tűzfaltól elvárunk (port forwarding, blokkolás, Qos, VPN).

RÖVIDEN Remek tűzfal, amely lehetőséget kínál a lomként kezelt számítógépek hasznosítására, ráadásul gyenge konfigurációval is beéri.

ALTERNATÍVA A Smoothwall egyedi termék, de telepíthetünk Linuxot is, amelynek beállítása hosszadalmas.

MP3-LEJÁTSZÓK TESZTJE Kollégáink egy MP3-lejátszó hangminőségét vizsgálja, mind mérésekkel, mind szubjektív módszerrel – azaz hallás után

CHIP TOP 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról: A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszközt vizsgálnak meg szakértő kollégáink. Valamennyit a lehető legalaposabb teszteljárásnak vonják alá – így hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és csalódásmentes vásárláshoz szükséges összes rangsort, értéket és műszaki adatot tartalmazzák.

A CHIP minden terméket a következő osztályokba sorol:

- Csúcskategória (100-90 pont)
- Felső kategória (89-75 pont)
- Középkategória (74-45 pont)

Az eszközök helyezéséről a részpontszámaikból számított *Összpontszámuk* dönt. Azonos pontszám esetében az *Ár/érték* mutatót is figyelembe vesszük, ennek értékelése nem véletlenül emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire. **Figyelem:** a termékek kínálata és tájékoztató ára a január végi állapotokat tükrözi!

Mivel kinek-kinek más lehet a fontos egy-egy alkatrész, vagy akár kategória tulajdonsági közül, ezért minden részpontszámot közzéteszünk, ahogy ezek *Összpontszám*-on belül képviselt súlyát is. Így mindenki egyedi igényeinek megfelelő sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

2007-es és 2008-as nagytesztjeink kategóriák szerint

Téma	Lapszám
Adathordozók	
NAS teszt	2008. 03.
SATA csatolós DVD-írók	2007. 12.
Merevlemez megateszt	2007. 11.
Merevlemezek 500–750 GB között	2007. 09.
Külső merevlemezek	2007. 07.
Merevlemez megateszt	2007. 03.
Alaplap	
Intel alaplapok	2008. 01.
P35-ös alaplapok	2007. 11.
A top 10 alaplap	2007. 05.
Integrált alaplapok	2007. 03.
Digitális fényképezőgépek	
63 digitális fényképezőgép	2008. 02.
50 digitális fényképezőgép	2007. 10.
Digitális tükörreflexes kamerák	2007. 04.
Hálózat	
Draft-n routerek	2007. 07.
Házimozi	
Merevlemezes DVD-felvevők	2007. 10.
32"-es LCD tévék	2007. 05.
Merevlemezes DVD-felvevők	2007.02.
Médiaátjátszók	2007. 01.
Hordozható eszközök	
MP3 megateszt	2007. 12.
Személyi navigációs asszisztens	2007. 04.
Telefonos PDA-k	2007. 03.
MP3 megateszt	2007. 01.
PMP teszt	2007. 01.
Kellékanyagok	
Nyomtatási költség teszt	2007. 06.
Tölthető elem megateszt	2007. 11.
Konfigurációk	
Családi konfigurációk	2008. 01.
Olcsó játékkonfigurációk	2007. 01.
Megjelenítők	
19" szélesvásznú TFT-k	2008. 02.
22" TFT monitorok	2007. 10.
A legolcsóbb 19" TFT monitorok	2007. 08.
Szélesvásznú monitorok	2007. 04.
19" TFT megateszt	2007. 02.
Memória	
DDR3 teszt	2007. 09.
DDR 2 tuningteszt	2007. 07.
Noteszgép	
Olcsó noteszgépek	2007. 09.
Vállalati noteszgépek	2007. 07.
DTR noteszgépek	2007. 02.
VGA	
DX10 második hullám	2008. 02.
GeForce 8600GT videokártyák és a DX10	2007. 08.

Digitális fényképezőgép (Belépőszintű)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
	1	Fujifilm FinePix S5700	76	44 000 Ft	kiváló	77	77	360	75	69	7,1 Mpixel	38-380 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	400
	2	Casio Exilim EX-Z1050	70	50 000 Ft	jó	91	43	250	93	48	10 Mpixel	38-114 mm	-	2,6"	JPEG	SD	155
	3	Casio Exilim EX-V7	67	84 000 Ft	gyenge	78	62	130	56	55	7,1 Mpixel	38-266 mm	szenzormozgatás	2,5"	JPEG	SD	190
	4	Fujifilm FinePix Z5fd	66	35 000 Ft	kiváló	95	39	120	62	59	6,1 Mpixel	36-108 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	148
ÚJ	5	Canon PowerShot A570 IS	64	45 000 Ft	jó	82	48	250	52	86	7,1 Mpixel	35-140 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	231
ÚJ	6	Sony Cyber-shot DSC-W55	64	40 000 Ft	jó	78	43	210	80	72	7,1 Mpixel	38-114 mm	-	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	147
	7	Canon Digital Ixus 75	64	55 000 Ft	közepes	80	43	120	77	59	7,1 Mpixel	35-105 mm	-	3,0"	JPEG	SD	150
	8	Fujifilm FinePix F40fd	63	45 000 Ft	jó	90	37	180	63	59	8,1 Mpixel	36-108 mm	-	2,5"	JPEG	SD, xD	180
	9	Nikon Coolpix S200	62	45 000 Ft	jó	77	40	130	78	72	7,1 Mpixel	38-114 mm	-	2,5"	JPEG	SD	126
ÚJ	10	Canon Digital Ixus 70	60	50 000 Ft	közepes	78	40	120	65	59	7,1 Mpixel	35-105 mm	-	2,5"	JPEG	SD	143

Casio Exilim EX-V7

Átlagos képességű és kialakítású 7 Mpixeles fényképezőgép, különlegessége a szenzormozgatásos képstabilizátor.

Összpontszám: 67 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 84 000 Ft

Digitális fényképezőgép (általános)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
	1	Panasonic Lumix DMC-LX2	79	85 000 Ft	jó	100	62	140	74	55	10 Mpixel	28-112 mm	optikai	2,8"	JPEG, RAW	SD	219
	2	Ricoh Caplio GX100	79	120 000 Ft	közepes	91	60	170	100	72	10 Mpixel	24-72 mm	szenzormozgatás	2,5"	JPEG, RAW	SD	250
	3	Canon PowerShot G9	72	120 000 Ft	gyenge	87	70	150	45	59	12 Mpixel	35-210 mm	optikai	3,0"	JPEG, RAW	SD	350
	4	Canon PowerShot G7	70	110 000 Ft	közepes	76	69	130	65	55	10 Mpixel	35-210 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	355
ÚJ	5	Canon PowerShot A650 IS	70	90 000 Ft	jó	87	60	360	59	55	12 Mpixel	35-210 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	385
	6	Ricoh Caplio R6	70	60 000 Ft	kiváló	88	55	170	58	72	7,1 Mpixel	28-200 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD	170
	7	Nikon Coolpix P5000	66	95 000 Ft	közepes	88	56	130	30	72	10 Mpixel	36-126 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	240
	8	Fujifilm FinePix F50fd	65	70 000 Ft	jó	93	49	150	38	59	12 Mpixel	35-105 mm	szenzormozgatás	2,7"	JPEG	SD, xD	180
	9	HP Photosmart R967	65	80 000 Ft	jó	72	48	70	92	55	10 Mpixel	35-105 mm	-	3,0"	JPEG	SD	210
	10	Canon PowerShot A640	64	85 000 Ft	közepes	71	52	270	78	55	10 Mpixel	35-140 mm	-	2,5"	JPEG	SD	245

Canon PowerShot A650 IS

Jó képminőségű, átlagos felszereltségű nagyfelbontású fényképezőgép, kategóriájához illően már optikai képstabilizálással.

Összpontszám: 70 pont (5. hely)
Tájékoztató ár: 90 000 Ft

Digitális fényképezőgép (dizájn)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
ÚJ	1	Sony Cyber-shot DSC-T200	75	83 000 Ft	jó	92	55	140 / 420	87	55	8 Mpixel	35-175 mm	optikai	3,5"	JPEG	Memory Stick Duo	186
	2	Canon Digital Ixus 960 IS	73	100 000 Ft	közepes	100	53	150 / 1150	60	59	12 Mpixel	36-133 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	188
	3	Panasonic Lumix DMC-FX55	71	80 000 Ft	jó	94	57	110 / 380	47	72	8 Mpixel	28-102 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	165
ÚJ	4	Sony Cyber-shot DSC-T2	70	70 000 Ft	jó	88	50	120 / 370	82	55	8 Mpixel	38-114 mm	optikai	2,7"	JPEG	Memory Stick Duo	151
	5	Canon Digital Ixus 950 IS	70	70 000 Ft	jó	85	51	130 / 1350	84	59	8 Mpixel	35-140 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	190
ÚJ	6	Canon Digital Ixus 860 IS	69	83 000 Ft	közepes	85	56	160 / 480	66	55	8 Mpixel	28-105 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	180
	7	Samsung Digimax L77	68	60 000 Ft	kiváló	88	51	90 / 290	61	72	7,1 Mpixel	38-266 mm	-	2,5"	JPEG	SD	160
	8	Panasonic Lumix DMC-FX100	68	88 000 Ft	közepes	95	51	160 / 480	45	55	12 Mpixel	28-100 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	176
	9	Sony DSC-W200	67	70 000 Ft	jó	98	42	130 / 480	55	59	12 Mpixel	35-105 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	173
	10	Panasonic Lumix DMC-FX50	66	90 000 Ft	közepes	72	57	130 / 390	77	55	7,1 Mpixel	28-102 mm	optikai	3,0"	JPEG	SD	179

Sony Cyber-shot DSC-T200

Jó képminőségű, gyors, átlagos felszereltségű fényképezőgép, extra nagy kijelzővel, és extravagáns külsővel.

Összpontszám: 75 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 83 000 Ft

Digitális fényképezőgép (Ultrazoom)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (40%)	Felszereltség/kezelés (40%)	Akku-üzemidő (foto)	Sebesség (15%)	Terméktámogatás (5%)	Felbontás	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
	1	Panasonic Lumix DMC-FZ50	92	115 000 Ft	közepes	99	94	150	81	55	10 Mpixel	35-420 mm	optikai	2,0"	JPEG, RAW	SD	734
	2	Sony Cyber-shot DSC-H9	90	90 000 Ft	jó	88	100	160	75	69	8 Mpixel	31-465 mm	optikai	3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	450
	3	Panasonic Lumix DMC-FZ18	88	90 000 Ft	jó	97	97	130	46	65	8 Mpixel	28-504 mm	optikai	2,5"	JPEG, RAW	SD	407
ÚJ	4	Olympus SP-560 UZ	85	95 000 Ft	jó	92	98	390	31	90	8 Mpixel	27-486 mm	szenzormozgatás	2,5"	JPEG, RAW	xD	480
ÚJ	5	Sony Cyber-shot DSC-H3	83	80 000 Ft	kiváló	98	66	180	90	69	8 Mpixel	38-380 mm	optikai	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	264
	6	Canon PowerShot S5 IS	82	95 000 Ft	jó	78	92	320	74	59	8 Mpixel	36-432 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	550
ÚJ	7	Kodak Easyshare Z812 IS	79	65 000 Ft	kiváló	80	79	160	82	55	8 Mpixel	36-432 mm	optikai	2,5"	JPEG	SD	350
	8	Fujifilm FinePix S6500 fd	78	80 000 Ft	jó	85	74	220	78	55	6,1 Mpixel	28-300 mm	-	2,5"	JPEG, RAW	xD	660
	9	Olympus SP-550 UZ	77	75 000 Ft	kiváló	74	96	310	31	90	7,1 Mpixel	28-504 mm	optikai	2,5"	JPEG, RAW	xD	470
	10	Fujifilm FinePix S9600	77	100 000 Ft	közepes	82	81	200	61	55	9,1 Mpixel	28-300 mm	-	2,0"	JPEG, RAW	xD, Compact Flash	760

Olympus SP-560 UZ

Kiváló képminőségű és felszereltségű kamera, jó áron. Egyedül sebességével akadtak problémáink.

Összpontszám: 85 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 95 000 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) Felső kategória (89–75 pont) Középkategória (74–60 pont) Nem ajánlott (60 pont alatt)

Merevlemez (PATA)

						Értékelés/mérések									Műszaki adatok			
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Max. olvasási seb. [MB/s]	Max. írási seb. [MB/s]	Elérési idő (40%)	Elérési idő [ms]	Zaj (10%)	Működési zaj [son]	Energiaigény (10%)	Max. fogyasztás [W]	Kapacitás [GB]	Cache [MB]	Interfész	Forgási sebesség [rpm]
1	Samsung SpinPoint P120 (SP2514N)	92	15 000 Ft	56 Ft	jó	100	57,2	58,8	93	14,0	86	3,5	65	9,1	250	8	UDMA 133	7200
2	Hitachi Deskstar T7K250 (HDT722525DLAT80)	92	16 000 Ft	64 Ft	közepes	84	53,5	43,5	100	12,8	91	2,7	94	6,4	250	8	UDMA 133	7200
3	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725050VLAT80)	91	27 000 Ft	54 Ft	kiváló	92	63,4	42,9	99	13,1	86	2,9	62	10,8	500	8	UDMA 133	7200
4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725025VLAT80)	90	15 000 Ft	60 Ft	jó	82	51,4	43,9	100	12,8	100	2,9	76	9,8	250	8	UDMA 133	7200
5	Western Digital Caviar SE (WD3200JB)	88	18 000 Ft	56 Ft	jó	93	54,2	53,7	93	13,5	63	3,4	70	8,9	320	8	UDMA 100	7200
6	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630A)	84	28 000 Ft	56 Ft	jó	92	61,3	45,1	82	14,8	82	3,3	65	9,8	500	16	UDMA 100	7200
7	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640A)	84	54 000 Ft	72 Ft	gyenge	93	63,1	45,3	81	14,9	86	2,9	61	9,5	750	16	UDMA 100	7200
8	Samsung SpinPoint T133 (HD400LD)	84	19 000 Ft	48 Ft	kiváló	89	61,2	41,5	85	15,4	81	2,8	65	9,3	400	8	UDMA 100	7200
9	Samsung SpinPoint P120 (SP2014N)	83	14 000 Ft	65 Ft	közepes	80	46,1	46,6	93	14,0	72	2,7	68	9,1	200	8	UDMA 133	7200
10	Western Digital Caviar SE (WD2500JB)	80	14 000 Ft	56 Ft	közepes	83	45,9	50,9	81	15,0	59	4,1	81	9,5	250	8	UDMA 100	7200

Hitachi Deskstar T7K500

A sorozat HDT725050VLAT80 modellje kiválóan ötvözi a nagy tárterületet a jó sebességgel, és a kedvező árral.

Összpontszám: 91 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 27 000 Ft

Merevlemez (SATA)

							Értékelés/mérések									Műszaki adatok			
	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Max. olvasási seb. [MB/s]	Max. írási seb. [MB/s]	Elérési idő (40%)	Elérési idő [ms]	Zaj (10%)	Működési zaj [son]	Energiaigény (10%)	Max. fogyasztás [W]	Kapacitás [GB]	Cache [MB]	Interfész	Forgási sebesség [rpm]
	1	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250410AS)	82	16 000 Ft	64 Ft	kiváló	95	88,6	88,3	64	13,5	100	1,5	79	6,1	250	16	SATA 300	7200
	2	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3250310AS)	80	16 000 Ft	64 Ft	kiváló	95	88,9	88,4	64	13,5	88	1,5	73	6,6	250	8	SATA 300	7200
ÚJ	3	Samsung SpinPoint F1 (HD103UJ)	79	70 000 Ft	75 Ft	jó	100	92,2	94,1	64	13,6	61	2,4	72	6,6	1000	32	SATA 150	10000
	4	Western Digital Raptor (WD1500ADFD)	78	53 000 Ft	367 Ft	gyenge	76	70,1	70,8	100	8,5	29	4,6	50	9,7	150	16	SATA 300	7200
	5	Western Digital Caviar SE16 (WD7500AAKS)	75	45 000 Ft	60 Ft	kiváló	93	86,7	87,0	70	12	47	2,6	55	8,7	750	16	SATA 300	7200
	6	Seagate Barracuda 7200.11 (ST31000340AS)	74	75 000 Ft	75 Ft	jó	88	82,3	80,9	68	12,8	51	2,6	61	7,9	1000	32	SATA 300	7200
	7	Samsung SpinPoint S166 (HD161HJ)	69	12 000 Ft	69 Ft	jó	67	62,0	62,3	64	13,6	91	1,9	75	6,4	160	8	SATA 300	7200
	8	Western Digital Caviar GP (WD10EACS)	69	65 000 Ft	65 Ft	jó	68	62,9	63,0	61	14,7	71	2,0	100	4,8	1000	16	SATA 300	7200
ÚJ	9	Samsung SpinPoint T166 (HD501LJ)	65	24 000 Ft	46 Ft	kiváló	69	63,9	63,9	62	14,1	67	2,1	61	7,9	500	16	SATA 300	7200
	10	Hitachi Deskstar 7K1000 (HDS721010KLA330)	65	68 000 Ft	70 Ft	közepes	74	69,4	68,4	64	13,8	47	2,9	54	8,9	1000	32	SATA 300	7200

Samsung SpinPoint F1

A Samsung új sorozata átvette a vezetést az olvasási és írási sebesség terén, és nem csak a terabájtos egységek között.

Összpontszám: 79 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 70 000 Ft

MP3-lejátszó (1–20 GB)

					Értékelés/mérések						Műszaki adatok					
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Hangminőség (25%)	Mobilitás (25%)	Akku üzemidő (óra:perc)	Ergonómia (25%)	Felszereltség (20%)	Terméktámogatás (5%)	Tárterület	WMA lejátszás	WAV lejátszás	OGG lejátszás	Méret	Tömeg
1	Cowon iAudio 7 (8 GB)	90	60 000 Ft	jó	86	95	46:40 h	100	78	96	8 GB	+	+	+	76×35×19 mm	52 g
2	Cowon iAudio D2 (8 GB)	89	72 000 Ft	közepes	90	91	45:15 h	89	87	92	8 GB	+	+	+	78×56×17 mm	92 g
3	Cowon iAudio 7 (4 GB)	89	40 000 Ft	jó	86	95	46:40 h	100	73	96	4 GB	+	+	+	76×35×19 mm	52 g
4	Apple iPod Touch (16 GB)	89	120 000 Ft	gyenge	90	85	26:05 h	90	100	44	16 GB	-	+	-	62×110×8 mm	120 g
5	Cowon iAudio D2 (4 GB)	88	60 000 Ft	közepes	90	91	45:15 h	89	82	92	4 GB	+	+	+	78×56×17 mm	92 g
6	Apple iPod Touch (8 GB)	88	85 000 Ft	közepes	90	85	26:05 h	90	95	44	8 GB	-	+	-	62×110×8 mm	120 g
7	Apple iPod nano 3G (8 GB)	84	60 000 Ft	közepes	91	93	25:50 h	91	71	50	8 GB	-	+	-	52×70×7 mm	50 g
8	Apple iPod nano 3G (4 GB)	83	45 000 Ft	jó	91	93	25:50 h	91	66	55	4 GB	-	+	-	52×70×7 mm	50 g
9	Cowon iAudio 6 (4 GB)	81	60 000 Ft	közepes	95	67	17:30 h	90	75	88	4 GB	+	+	+	76×35×19 mm	59 g
10	Samsung YP-T9JBA (4 GB)	79	50 000 Ft	közepes	89	86	26:10 h	80	65	75	4 GB	+	+	+	43×83×11 mm	48 g

Cowon iAudio D2

A Cowon médialejátszója filmekkel is jól boldogul, MP3-lejátszóként pedig hosszabb túrákra is alkalmas.

Összpontszám: 89 pont (2. hely)
Tájékoztató ár: 72 000 Ft

MP3-lejátszó (20 GB és felette)

					Értékelés/mérések						Műszaki adatok						
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Hangminőség (25%)	Felszereltség (20%)	Mobilitás (25%)	Akku üzemidő (óra:perc)	Ergonómia (25%)	Terméktámogatás (5%)	Tárterület	WMA lejátszás	WAV lejátszás	OGG lejátszás	Képmegjelenítés	Méret	Tömeg
1	Apple iPod Classic (6G)	88	105 000 Ft	kiváló	82	84	100	52:20 h	88	71	160 GB	-	+	-	+	62×104×14 mm	159 g
2	Apple iPod Classic (6G)	86	80 000 Ft	jó	82	79	95	46:20 h	89	71	80 GB	-	+	-	+	62×104×11 mm	136 g
3	Archos Gmini 402 Camcorder	83	80 000 Ft	gyenge	100	87	43	12:20 h	100	87	20 GB	+	+	-	+	106×61×18 mm	160 g
4	Archos Gmini 402	82	80 000 Ft	gyenge	100	87	43	11:30 h	99	87	20 GB	+	+	-	+	106×61×18 mm	160 g
5	Archos Gmini XS 202	78	55 000 Ft	jó	95	64	58	22:45 h	88	100	20 GB	+	+	-	-	59×76×20 mm	119 g
6	Archos Gmini XS 202S	78	55 000 Ft	jó	95	64	58	22:00 h	87	100	20 GB	+	+	-	-	59×76×18 mm	123 g
7	Creative Labs Zen Vision:M	78	70 000 Ft	közepes	99	90	37	11:20 h	92	68	30 GB	+	+	-	+	104×62×19 mm	164 g
8	Apple iPod 80GB	77	70 000 Ft	közepes	84	79	54	21:15 h	92	68	80 GB	-	+	-	+	62×103×14 mm	156 g
9	Archos 204	75	45 000 Ft	jó	74	70	60	22:25 h	91	100	20 GB	+	+	-	+	59×76×18 mm	118 g
10	Sony NW-A3000	63	62 000 Ft	közepes	51	49	68	21:20 h	78	71	20 GB	-	-	-	-	103×65×21 mm	180 g

Apple iPod Classic (6G)

Az új Apple iPod kicsi, elegáns (sőt, klasszikus), ráadásul ijesztően nagy kapacitású. Ehhez mérten magasan árazott.

Összpontszám: 88 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 105 000 Ft

Okostelefon

						Értékelés/mérések					Műszaki adatok				
	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Kezelhetőség (25%)	Kommunikáció (25%)	Multimédia (30%)	Adatkezelés (20%)	Tömeg [g]	Kommunikáció	Kijelző méret [pixel]	Kamera [Mpixel]	Java	Adatátvitel
ÚJ	1	Nokia N95 8 GB	96	130 000 Ft	közepes	94	94	97	100	132	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	240×320	5	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
	2	Nokia N95	95	120 000 Ft	jó	84	100	97	99	121	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	240×320	5	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
	3	Nokia E90 Communicator	94	190 000 Ft	gyenge	79	97	99	99	215	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	800×352	3.1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
	4	Nokia N93	89	125 000 Ft	közepes	86	96	91	83	183	Háromsávos, GPRS, 3G	320×240	3.1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
	5	Sony Ericsson K850i	89	100 000 Ft	jó	91	93	91	80	119	Háromsávos, GPRS, 3G	240×320	5	+	E-mail, Bluetooth, USB
	6	Nokia N93i	89	105 000 Ft	jó	77	96	96	84	164	Háromsávos, GPRS, HSCSD, 3G	240×320	3.1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
	7	Nokia N73 Music Edition	88	70 000 Ft	kiváló	91	96	88	74	117	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	240×320	3.1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
	8	Nokia N73	86	70 000 Ft	kiváló	92	97	82	73	118	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	240×320	3.1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
	9	Samsung SGH-G800	86	105 000 Ft	jó	94	78	88	84	146	Háromsávos, GPRS, 3G	320×240	5	+	E-mail, Bluetooth, USB
	10	HTC Tytn II	85	160 000 Ft	közepes	80	84	83	97	189	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	240×320	3.1	+	E-mail, Bluetooth, USB

Nokia N95 8 GB

Az eddigi első helyezett N95 javított változata jobb kezelhetőséggel, és apróbb változtatásokkal.

Összpontszám: 96 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 130 000 Ft

Monitor (20″ TFT)

					Értékelés/mérések							Műszaki adatok				
Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (50%)	Legnagyobb kontraszt	Fényerő	Válaszidő (teljes)	Ergonómia (25%)	Terméktámogatás (15%)	Felszereltség (10%)	Felbontás	Paneltípus	VGA	DVI	HDMI
1	Dell 2007WFP	95	105 000 Ft	közepes	100	705:1	233 cd/m²	6 ms	86	88	95	1680×1050	S-PVA	1	1	-
2	Asus PW201	91	100 000 Ft	közepes	87	783:1	242 cd/m²	6 ms	100	88	100	1680×1050	P-MVA	1	1	-
3	NEC MultiSync 20WGX2	89	155 000 Ft	gyenge	100	1429:1	417cd/m²	5 ms	72	94	85	1680×1050	S-IPS	1	1	-
4	Philips Brilliance 200WP7ES	88	120 000 Ft	közepes	86	901:1	233 cd/m²	7 ms	95	87	83	1680×1050	S-IPS	2	2	-
5	Belinea 102035W	81	70 000 Ft	jó	89	821:1	248 cd/m²	6 ms	63	88	80	1680×1050	P-MVA	1	1	-
6	Asus MW201U	80	65 000 Ft	jó	85	449:1	250 cd/m²	3 ms	74	66	75	1680×1050	TN + Film	1	1	-
7	Samsung SyncMaster 205BW	76	60 000 Ft	kiváló	76	681:1	249 cd/m²	10 ms	72	87	69	1680×1050	TN + Film	1	1	-
8	ViewSonic VG2021wm	72	70 000 Ft	jó	79	776:1	294 cd/m²	12 ms	54	87	55	1680×1050	TN + Film	1	-	-
9	Belinea 2025 S1W	71	57 000 Ft	jó	80	891:1	277 cd/m²	12 ms	49	87	55	1680×1050	TN + Film	1	-	-
10	V7 S20PD	70	50 000 Ft	kiváló	76	568:1	268 cd/m²	12 ms	58	88	48	1680×1050	TN + Film	1	-	-

Asus MW201U

TN+Film panelje révén igen gyors reakcióidejű monitor, jó képminőséggel, és képességeihez mérten kedvező árral.

Összpontszám: 80 pont (6. hely)
Tájékoztató ár: 65 000 Ft

Monitor (22″ TFT)

						Értékelés/mérések							Műszaki adatok				
	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (50%)	Legnagyobb kontraszt	Fényerő	Válaszidő	Ergonómia (25%)	Felszereltség (10%)	Terméktámogatás (15%)	Felbontás	Paneltípus	VGA	DVI	HDMI
ÚJ	1	LG L227WT-PF	90	89 990 Ft	jó	100	5009:1	307 cd/m²	3 ms	84	63	88	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	2	Asus PG221	89	120 000 Ft	gyenge	92	1002:1	256 cd/m²	3 ms	88	97	78	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	3	Samsung SyncMaster 226BW	87	75 000 Ft	kiváló	92	1076:1	211 cd/m²	5 ms	80	75	89	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	4	Acer AL2223W	87	78 000 Ft	kiváló	86	886:1	223 cd/m²	9 ms	100	75	74	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	5	Samsung SyncMaster 225BW	85	76 000 Ft	kiváló	83	786:1	240 cd/m²	14 ms	95	75	80	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	6	ViewSonic VX2255WMB	81	95 000 Ft	közepes	83	755:1	249 cd/m²	15 ms	89	70	71	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	7	iiyama ProLite E2200WS	81	82 000 Ft	jó	89	757:1	230 cd/m²	9 ms	78	57	76	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	8	Dell E228WFPc	79	86 000 Ft	közepes	92	625:1	266 cd/m²	14 ms	62	51	84	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	9	LG L226WTQ	79	72 990 Ft	jó	94	4911:1	278 cd/m²	12 ms	59	65	71	1680×1050	TN + Film	1	1	-
	10	Belinea 2230 S1W	77	70 000 Ft	jó	86	1014:1	247 cd/m²	7 ms	70	48	78	1680×1050	TN + Film	1	1	-

Acer AL2223W

Jó képminőségű, átlagosnál kicsit lassabb szélesvásznú TN+Film monitor, kiváló ergonómiával, megfizethető áron.

Összpontszám: 87 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 78 000 Ft

USB memória (4 GB)

							Értékelés/mérések						Műszaki adatok					
Helyezés	Típus	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 MB ára	Ár/érték	Találat helye	Sebesség (60%)	Olvasási sebesség [MB/s]	Elérési idő (Olvasás) [ms]	Írási sebesség [MB/s]	Elérési idő (Írás) [ms]	Szolgáltatások (40%)	U3/Ceedo	Felhasználóbarát kivitel	Jelszavas védelem	Adattitkosítás	ReadyBoost	Tartozék USB kábel
1	Imation Swivel Flash Drive	90	15 487 Ft	3,8 Ft	közepes	PapírDepo	95	28,12	0,7	21,22	14,8	82	-	+	+	-	+	+
2	PNY Attache Pro	81	14 384 Ft	3,5 Ft	közepes	A-Plaza	85	25,94	2,1	20,83	22,9	73	-	+	+	+	+	-
3	Sony Micro Vault Midi USM4GR	75	11 490 Ft	2,8 Ft	jó	A-Plaza	89	32,15	0,8	16,15	53,6	52	-	+	-	-	+	-
4	Super Talent Flash Drive 120	74	8 760 Ft	2,1 Ft	jó	G-Szektor	92	30,71	0,8	22,81	75,0	47	-	+	-	-	+	-
5	Kingston Data Traveler Elite	60	17 869 Ft	4,4 Ft	közepes	GIBZONE	56	20,56	0,4	9,40	99,4	67	-	+	+	-	+	-
6	OCZ Rally 2	59	11 498 Ft	2,8 Ft	jó	OHS	59	20,25	0,6	11,61	60,7	60	-	+	-	-	+	+
7	A-Data My Flash – PD7	58	13 032 Ft	3,2 Ft	közepes	Ebolt	70	31,07	0,8	18,01	18,4	40	-	+	-	-	+	+
8	SanDisk Cruzer Micro 4.0 GB	56	5 990 Ft	1,5 Ft	kiváló	FotoMarke	35	11,88	1,0	7,70	107,2	87	+	+	+	+	+	-
9	Verbatim Store'n'Go USB Pro Drive	54	21 023 Ft	5,1 Ft	gyenge	A-Plaza	54	20,47	0,5	8,61	119,1	53	-	+	-	-	+	-
10	Kingston DataTraveler II Plus Migo	54	12 856 Ft	3,1 Ft	közepes	Mobilbolt	54	17,62	2,5	13,81	78,8	53	-	+	+	-	+	-

OCZ Rally 2

Közepes sebességű USB memória, különösebben kiemelkedő szolgáltatások nélkül, de márkabarátoknak kötelező vétel.

Összpontszám: 59 pont (6. hely)
Tájékoztató ár: 11 498 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) · Felső kategória (89–75 pont) · Középkategória (74–60 pont) · Nem ajánlott (60 pont alatt)

Bittorrent: gyorsítsunk a letöltéseken!

Az internetszolgáltatók közül egyre többen próbálják korlátozni a bittorrent-kliensek által generált forgalmat. A kérdés adott: hogyan járhatunk túl az eszükön? *Csöndes Áron*

Manapság semmi sem aggasztja jobban az internetszolgáltatókat, mint a P2P fájlcsere. Attól függően, a világ mely részén élünk, a szélessávú internetes forgalom 50–70 százalékáért felelős. És legtöbbször a bittorrent egymaga viszi a hátán ezt az örült adatamennyiséget.

Természetesen ez a forgalom növeli az internetszolgáltató napi költségeit, és forgalomtorlódást okoz a szolgáltató hálózatán, aki emiatt rákényszerül hálózata bővítésére. Azonban ha akkurátusan odafigyelünk a bittorrent forgalmunkra (vagy olvasunk híreket), észrevehetjük, hogy a szolgáltatók drasztikus lépéseket vezetnek be, hogy lassítsák, korlátozzák az adatforgalmat, mely eltömíti csatornáikat.

Bár számosan közülük tagadják ezt, általában aktívan szabályozzák a forgalmat, visszafogják a sávszélességet, megtagadják a kapcsolatot és így tovább – a repertoár bőséges. Így egyes alkalmazások nagy forgalmát a hálózatukon minimálisra korlátozzák. Ez persze bosszantó a P2P letöltéssel foglalatoskodók számára (legyen az legitim vagy sem), még ha a környékükön mindenkinek segít is.

Igaz, hogy vannak meggyőző érvek a forgalomszabályozás mellett és ellen, mi most nem kívánunk pálcát törni felette. Cikkünk azért íródott, hogy megmutassa, hogyan érhetjük el a leggyorsabb bittorrent letöltéseket.

A kérdés tehát az, hogyan is akadályozzuk meg az internetszolgáltatókat ebbéli tevékenységükben? Titkosíthatjuk az adatforgalmat, megváltoztathatjuk az alapértelmezett portot, változtathatunk a protokoll viselkedésén, vagy egy titkosított csatornán eltüntethetjük a forgalmat. Természetesen a szolgáltatók különböző módszereket használnak, így a siker részünkről nem mindig garantált – de mindenképp megéri őket kipróbálni.

A bittorrent átvitelek titkosítása

A mai kedvelt bittorrent kliensek által használt RC4 titkosítás nemcsak a fejlécet titkosítja, hanem a teljes folyamot rejtjelezi, ami az internetszolgáltatók számára igencsak nehézkessé teszi annak felismerését, hogy mi valójában bittorrent protokollt használunk.

A titkosítás lehetősége 2005 végén kezdett feltünedezni a kliensekben. 2006 végére a legaktívabban fejlesztett kliensek már mind tartalmaztak tikosítást. Bár mindmáig nem mindegyik kínálja ezt a lehetőséget, a legtöbb esetben szabadon alkalmazhatjuk. Gyakorlatilag a titkosításra nem képes kliensek kis hányadának is az az oka, hogy a rejtjelezés nem állandó kelléke, velejárója a bittorrentes fájlcseréknek. Mindemellett az olyasfajta titkosítás ellen nincs érv, ami látva a kapcsolat másik kliens erre való képtelenségét, visszaáll titkostítatlan kapcsolatra. Ha az általunk használt klienst nem találjuk az alábbi listában, akkor nézzünk utána a helpfájlban, hogy lehetséges-e a titkosítás megoldása.

Azureus/Vuze

Az Azureus (melynek hivatalos kliensét újabban Vuzénak hívják) Javában íródott, ezért igazi multiplatformos szoftver. A titkosítás bekapcsolásához menjük a *Tools* menüre. Itt válasszuk az *Options*-t, majd a *Connections*-t, végül a *Transport Encryptiont*. Jelöljük ki a *Require encrypted transport* négyzetet, és válasszuk az RC4-et a *Minimum encryption* legördülő menüben.

Az Azureus/Vuze emellett felajánlja azt is, hogy nem titkosított kimenő kapcsolatotokat létesítsünk, ha a titkosítást visszadobja a másik fél (*Allow non-encrypted outgoing connections if encrypted connection attempt fails*).

uTorrent

Az uTorrent (és most már a Bittorrent, mely újabban az uTorrenten alapszik) egy kizárólag Windows alatt futó, igen népszerű kliens – ez nem csoda, hiszen a CHIP 2007/5-ös számunkban levezetett tesztben is a legjobbnak ítéltetett. Nyissuk meg benne a *Preferences*-t (Beállítások), és válasszuk a Bittorrent fület. A *Protocol Encryption*-nél (Protokoll titkosítás) kijelölve válasszunk az *enabled* (bekapcsolva) és a *forced* (erőltetett) között. Az enabled opció hasonló az Azureuséhoz, mely lehetővé teszi a titkosítatlan kapcsolódásokat a többi társhoz, amikor a távoli kliens csak erre ad lehetőséget. Így több kapcsolatunk lesz, azonban a forgalomblokkolást ez kevésbé hatékonyan gátolja.

A uTorrent/Bittorrent egy *Allow legacy incoming connections* (Öröklött kapcsolatok engedélyezése) opciót is kínál, amely lehetővé teszi, hogy a titkosítatlan kliensek csatlakozzanak hozzánk. Ez javítja a kompatibilitást a kliensek között, ugyanakkor kiszolgáltatottabbá teszi a forgalmunkat az internetszolgáltatók forgalomkorlátozásra irányuló mesterkedéseinek.

BitComet

A BitComet szintén népszerű Windows-alapú kliens (98/Me/2000/XP alá). A titkosítás bekapcsolásához az *Options* menüben válasszuk a *Preferences*-t. Ezután menjünk az *Advanced/Connections*-re, és válasszuk a *Protocol Encryption*-t. Itt találunk egy *auto detect* (automatikus észlelés) és egy *always* (mindig) opciót.

Ahogy a többi kliensnél, az auto detect esetében több társsal csatlakozhatunk, azonban ez kevéssé rejti el a forgalmat. Játszadoznunk kell tehát a beállításokkal, hogy kiderüljön számunkra, hogy azoknak mennyi hatása van a fel-, illetve letöltési sebességre.

Szerencsére akadnak más kliensek, amelyek már jelenleg is támogatják a titkosítást: *KTorrent* (Linux), *rTorrent* (Linux, Mac), *BitTornado* (Windows).

Alapértelmezett bittorrent port

A bittorrent átvitelek alapértelmezett portja a 6881-es, azzal együtt, hogy egyes kliensek más portokat használnak a 6881–6999 közötti tartományban. Az internetszolgáltatók közbeavatkozásának hála mindegyik kliens lehetővé teszi, hogy változtassunk a porton, amit a bittorrent átvitelekhez használunk. E beállítást az *Options*-ben vagy a *Preferences*-ben keressük a kliensünknek, de parancssoros paraméterezéssel is beállíthatjuk.

Bármikor is változtatunk a porton, a routerünket is be kell állítanunk, hogy engedje a bejövő kapcsolatokat. A *www.portforward.com*-on található kitűnő szolgáltatás végigvezet bennünket a jelenleg használt bittorrentes port lokalizálásában, és utána a router konfigurálásán (hogy az is passzoljon).

A bittorrent protokoll viselkedése

A bittorrent protokoll egy jól kivehető *handshake*-et (a hálózati szakzsargonban ún. kézfogást) használ. A seederek feltöltésének kontrollálása során az internetszolgáltatók rájöttek arra, hogy elég pusztán figyelniük a kézfogást. Az uTorrent és az Azureus/Vuze legújabb változata éppen ezért egy *Lazy Bitfield* nevezetű opciót is kínál, ami elrejti a seedereket az internetszolgáltatók elől. Amikor ezt az opciót bekapcsoljuk, a kézfogás megváltozik, így elkerülhetjük az internetszolgáltatók ez irányú próbálkozásait.

Azureus/Vuze

Az Azureusban a handshake titkosítás bekapcsolásához a *Tools\Options\Transfer*-nél kapcsoljuk be a *Lazy Bitfield* opciót.

uTorrent

Az uTorrent esetében a *Preferences\Advanced* (Beállítások\Haladó) szekcióban a peer.lazy_bitfield opciónál „kutassunk”. Itt az értéket állítsuk *true*-ra.

Nincs bombabiztos csel

Az internetszolgáltatók egyre kifinomultabb technikákat alkalmaznak a forgalom kontrollálására, és legújabban már a titkosított forgalommal is egyre nehezebb kicselezni őket. Tehát mit is tehetünk a titkosításon túl? A válasz az, hogy sajnos nem sokat. Egyszerűen nincs bombabiztos módja a szolgáltatók kicselezésének. Amennyiben erre irányuló törekvést észlelünk, a legjobb az, ha egy olyan szolgáltatóra váltunk, amely nem alkalmaz forgalomszabályozást. Hosszútávon ezt azért is hasznos, mert az elvándorló ügyfelek csattanós választ adnak az e technikákat alkalmazó exszolgáltatóiknak.

És ha nehezen megoldható, hogy szolgáltatót váltsunk? Hívjuk gyakran és hosszan az ügyfélszolgálatukat. A kiábrándult ügyfelek sokkal többe kerülnek nekik, mint a megnövekedett bittorrentes forgalom által okozott kár… ■

AZUREUS 3.0 Egy ideje már Vuze néven fut a torrentkliensek Cadillacjének tartott alkalmazás

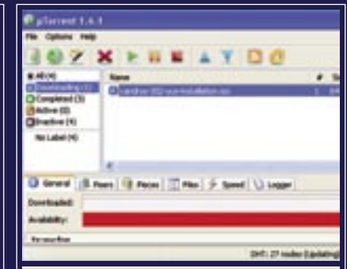

UTORRENT Bittorrent-tesztünk nyertese újabban már a klasszikus Bittorrent motorját is kiváltotta

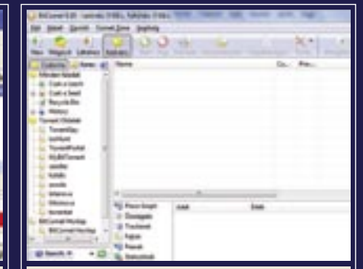

BITCOMET Az új verzióval bármilyen videót, hanganyagot, flash animációt letölthetünk a weboldalakról

Bittorrent egy titkosított csatornában

Az alkalmazási rétegvizsgálat egyre szélesebb körű használatával az internetszolgáltatók a legkomolyabb próbálkozásink ellenére is felismerhetik és kontrollálhatják a bittorrentes forgalmat. Ezért megkísérelhetjük a bittorrentes forgalom elrejtését is egy titkosított csatornában.

Ehhez olyan eszközöket vehetünk igénybe, mint a *The Onion Router* (TOR) vagy az *I2P*. Ha ismerjük az SSH-t vagy az SSH Tunnelinget, akkor ez is lehetőség. Azonban az internetszolgáltatók néha a titkosított csatornákat is próbálják gátolni. Az Azureus biztosít beépített támogatást a TOR-hoz és az I2P-hez, más klienseknél vegyük igénybe a TOR és I2P weboldalakon nyújtott magyarázatot.

CD-n DVD-n

Kicsi Linux nagyra nő

Létezik tökéletes házimozi két perc alatt? És gépindítás másodperceken belül? És biztonságos internetezés Windows alatt? A mini Linuxok nem ismernek lehetetlent. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

- Hét mini Linux bemutatása
- Windows XP Linux alatt
- Teljes driverkollekció
- Biztonságos kísérletezgetés

Idén hamar lesz a húsvét, a CHIP ez alkalomból különleges meglepetéssel, hét mini Linuxszal lepi meg olvasóit. De nem elég megrázni a meglepetéstojásokat, ha szeretnénk megtudni, milyen ajándék lapul odabent, ki is kell bontanunk őket. A hét, DVD-nken lévő csoda-Linux közül mindenki talál magának kedvére valót, a komplett adatmentő mindenestől a szórakoztató központon keresztül az általános, mindenre alkalmas változatig a hét Linux-kiadással mindent megoldhatunk, legyen számítógépünk akár a legújabb, vagy akár a legrégebbi, 10-15 éves őskövület.

Persze senki sem szeretne hét új operációs rendszert feltelepíteni már megszokott rendszere mellé, ezért mindegyik mini Linux kipróbálható és tökéletesen működik virtuális gépen is, aminek teljes, Windows alatt futó változatát olvasóink DVD mellékletünkön is megtalálhatják. Ha pedig valamelyik elnyerte tetszésünket, és úgy gondoljuk, jó hasznát vennénk, ha a polcunkon vagy éppen zsebünkben, táskánkban mindig velünk lenne egy komplett adatmentő CD, bármelyik Linuxot egyszerűen kiírhatjuk lemezre, vagy akár USB tárolóra is. Amennyiben az egyik Linux megnyerte tetszésünket, és szeretnénk teljes pompájában, 3D-s kezelőfelülettel is használni, feltelepíthetjük egy merevlemezre, ahonnan még gyorsabban fog futni bármelyik meglepetésrendszer.

A Linux világában nincsenek korlátok, nincsen lehetetlen, van viszont kaland és kellemes meglepetés. Na persze nem kellemetlen kaland, a hét mini Linux segítségével új világokat, új lehetőségeket ismerhetünk meg, és megtudhatjuk, mi mindenre képes még gépünk a Windows határain túl. A lemezmellékletünkön megtalálható hét változat mindegyike általunk kipróbált, stabil rendszer, ráadásul teljes használatbavétel előtt mindegyikkel futhatunk próbaköröket is. A választást könnyítendő CD/DVD keretprogramunkon belül is pontos leírást talál mindegyik disztribúció mellett, hogy az adott rendszernek mi a fő profilja, mennyi helyet foglal el, és hogy milyen gépigénye van. Ez utóbbi nagy meglepetéseket tartogat, főképp a Vistához és Windows XP-hez szokott szemeknek. A mini Linuxok hardverigénye is miniatűr, a legtöbb beéri egy 486-os vagy Pentium kategóriájú PC-vel, és 16–64 MB rendszermemóriával, a tárhely pedig sok esetben csupán néhány száz megabájt. Egyedül akkor van szükségünk alapszintű (akár integrált) 3D gyorsítóra és mondjuk 1-2 GB tárhelyre, ha merevlemezünkre telepítve és sok-sok programmal kibővítve, térbeli kezelőfelülettel szeretnénk használni a legjobban megtetszett Linux-rendszert.

GeexBox 1.1

Tökéletes multimédia

Leírás:
Minden filmünket, sorozatunkat, képünket és zenénket lejátsza akár HD-ben is, ráadásul internetes tévére és rádiózásra is felkészítették a Shoutcast oldal támogatásával. Akár saját GeekBox képfájlját is elkészítheti.

Előnyök:
Távirányítóval is vezérelhető, régebbi gépeken is jól fut.

Hardverkövetelmények:
Intel Pentium 2 400 MHz CPU, 64 MB RAM, Lirc-kompatibilis távirányító és infravevő (opcionális)

Méret: 8,9 MB
Info: www.geexbox.org

Így telepítse mini Linuxát

Elolvasta a kis szövegboxokat? Sikerült kiválasztani, melyiket próbálná ki elsőként? Akkor irány a lemezmelléklet, és ott a megfelelő ISO képfájl, amit akár kiírhatunk CD-re, USB kulcsra, vagy kipróbálhatunk virtuális gépen is.

Virtuális PC: A próbakörökhöz a VirtualBox-ra lesz szükségünk, amit egyszerűen telepíthetünk CD/DVD mellékletünkről. Ha ezzel megvagyunk, a magyarul is tudó programban válasszuk az *Új virtuális gép*et, majd a varázsló segítségével a rendszer típusánál a Linux 2.6-ot, és 128–256 MB memóriát választva jutunk el a virtuális merevlemezhez. A *Bootolás merevlemezről* opciónál a *<nincs merevlemez>* opció számunkra tökéletesen megfelelő, hiszen mindegyik mini Linuxunk azonnal, ISO képfájlból is fut, nem igényel feltétlenül telepítést használat előtt.

A varázsló végeztével a *CD/DVD-ROM* opcióra kattintva csatoljuk a rendszerhez a kiszemelt mini Linux képfájlját, majd a Start gombbal indíthatjuk is a virtuális gépen futó oprendszert.

Teljes telepítés: Szeretné nap mint nap, teljes pompájában használni a kipróbált mini Linuxot? Mi sem egyszerűbb. A lemezmellékletről a merevlemez tetszőleges mappájába átmásolt ISO képfájlt írjuk ki Neróval, vagy a CD/DVD-nken is megtalálható ingyenes ImgBurn-nel egy üres CD-re. Ezt követően indítsuk újra rendszerünket úgy, hogy az elsődleges booteszköz a BIOS-ban CD/DVD meghajtónk legyen, hogy a kiválasztott mini Linux a CD-ről azonnal indulhasson. A telepítéshez mindegyik Linuxnál az asztalon vagy a menüben találjuk meg a telepítés parancsot, ám mielőtt mindennek nekiesnénk, csinálnunk kell egy kis helyet merevlemezünkön az új oprendszer installálásához. Erre szolgál a Linuxokban megtalálható *GParted*. De ugorjunk vissza eredeti ➜

Damn Small Linux 4.2.3

Rendszer villámstarttal

Leírás:
Pillanatok alatt elindítja a számítógépünket. Tesztrendszerünk USB kulcsra telepített DSL-lel PC-nk 10 másodpercen belül máris munkára készen állt.

Előnyök:
Bármilyen adathordozóra telepíthető, nagyon gyors és kezelőfelülete hasonlít a Windowsra.

Hardverkövetelmény:
486DX CPU, 16 MB RAM, (RAM disk-hez 128 MB kell)

Méret: 48,6 MB
Info: www.damnsmallLinux.org

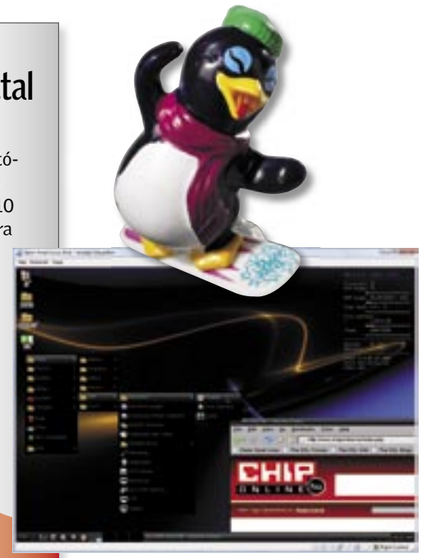

Windows rendszerünkhöz, és a *Futtatás* sorba írjuk be

```
compmgmt.msc
```

Itt készítsünk egy logikai FAT partíciót a *Tárolás/Lemezkezelés* menüpont alatt. Ezután indíthatjuk rendszerünket a frissen elkészített Linux CD-ről, hogy feltelepítsük a most létrehozott, új partícióra.
Fontos! A Linuxok saját bootmenedzserrel rendelkeznek, legtöbbször a *LiLo*-val, vagy a *Grub*-bal találkozhatunk. Telepítésnél ezek felülírják az adott merevlemez *Master Boot Record*-ját (MBR) és ezzel a Windows bootmenedzserét is. Ha később ezt szeretnénk visszakapni, szükségünk lesz a Windows rendszerlemezére, amit elindítva a rendszer-helyreállítási parancssort kell választanunk és begépelnünk az alábbi parancsot:

```
fixmbr
```

Legtöbb esetben a Windows felismeri a Linux partíciót, és felveszi az indítási listába. Ha mégsem, indítsuk újra a *rec cons*-t és adjuk ki a következő parancsokat:

```
cd..
fixboot c:
fixmbr
bootcfg /rebuild
```

Sidux Lite 26.12.2007

Minden driver egyben

Leírás:
Viszonylagosan nagy méretét a hatalmas driveradatbázisnak köszönheti, ám cserébe még az exotikus hardvereket is életre kelthetjük segítségével.
Előnyök:
Szupergyors, stabilitásból is ötös, hardverkompatibilitása miatt pedig mindenki használt fogja venni.
Hardverkövetelmény:
486 CPU, 48 MB RAM

Méret: 436 MB
Info: www.sidux.com

Phantomix 4.0.2

Titok és biztonság

Leírás:
Knoppix és KDE alapú Linux, erőssége a teljes anonimitás. Bármilyen gépen elindul, segítségével rejtve, biztonságban netezhetünk.
Előnyök:
Barátságos felület, minden netes és egyéb hasznos alkalmazás előre telepítve.
Hardverkövetelmény:
486 CPU, 128 MB RAM, SVGA felbontású kijelző

Méret: 700 MB
Info: www.phantomix.ytternhagen.de

ahol a *C:* a Windows partíciója. Ezekkel a parancsokkal a Windows újra létrehozza az indítási fájlokat, megjavítja a Master Boot Recordot és létrehoz egy új boot.ini fájlt is. Ezzel még a legmakacsabb Linux (vagy egyéb) indítási menedzsert is elüldözhetjük.
Repülőrajt USB kulcsról: USB-s adattárolóról indítani csak olyan PC-t tudunk, aminek a BIOS-a támogatja ezt. Nagyjából 3-4 éve ez mindegyik gépről elmondható (szükség lehet BIOS-frissítésre), de ősrégi 486-os vagy Pentium I-es gépnél ilyen opcióra ne számítsunk. Az indítási sorrendben vegyük első helyre az USB-HDD-t, így PC-nk az USB kulcsra telepített Linuxszal fog indulni.

Persze, mielőtt ide eljutnánk, a kiszemelt mini Linuxot az USB kulcsra kell varázsolni, ami szerencsére nem nagy örödöngösség. Ehhez speciálisan kell megformázni a kiszemelt USB-tárolót, amihez a legjobb eszköz a CD/DVD mellékletünkön is fellelhető HP USB Disk Storage Format program. Ezt telepítsük Windowsunkra, majd kapcsoljuk gépünkhöz az USB kulcsot, indítsuk a programot és az USB kulcsnál a FAT fájlrendszert választva (Figyelem! Minden adat törlődik a kulcsról!) formázzuk le. A Windows is képes leformattálni USB kulcsunkat, ekkor azonban a PC-k nem ismerik fel bootolható eszközként.

Ezután érdemes olyan Linuxszal kezdeni, ami minden segítséget megad az USB-s telepítéshez. Példánkban a Puppy Linuxot virtuális gépben futtatva győződjünk meg róla, hogy a Linux látja USB-s tárolónkat, majd a *Menu/Setup/Puppy Universal Installer* segítségével néhány kattintás alatt elvégezhetjük a telepítést.
Univerzális LivePC USB-ről: Ha olyan univerzális USB kulcsot szeretnénk készíteni, ami bármilyen gépen, bármilyen Windows alatt képes saját, aprólékosan beállított rendszerünket virtuális, LivePC-ként futtatni, a DVD-n megtalálható, →

DOWNLOAD.
CHIP
Minden, ami szoftver
eu
download.chip.eu

60.000 ingyenes program | 30.000 teszt | 390.000 felhasználó

download.chip.eu/hu

Feather Linux 0.7.5.

Ezerarcú mini rendszer

Leírás:
Egyszerű és gyors Linux, mindennel megpakolva, ráadásul egyetlen kattintással az egész OS kinézete átalakítható.

Előnyök:
Nagyon gyors, letisztult és szép Linux, de a tisztogatás nem ment a használhatóság rovására.

Hardverkövetelmény:
486 CPU, 64 MB RAM

Méret: 119 MB
Info: featherlinux.berlios.de

Moka5 programra lesz szükségünk. Telepítésnél válasszuk az USB opciót, jelöljük ki USB kulcsunkat (adataink törlődnek), majd indítsuk a Moka5-öt. Itt saját magunk készíthetünk bármelyik mini Linuxból LivePC-t, de akár Windowst is telepíthetünk USB tárolónkra, vagy válogathatunk az előre elkészített, többségében ingyenes rendszerek közül.

Figyelem! A Moka egyszerre korlátlan számú rendszert képes kezelni, ám használatához érdemes nagyobb kapacitású, 2–4 GB-os kulcsot választani.

Első lépések a Mini Linuxszal

A telepítést végre az első indítás követheti. Az első benyomás és a látvány, ami itt fogad minket, minden mini Linux esetében más és más. A DSL és a Phantomix például Knoppix alapúak, így egy szöveges képernyő fogad, ahol a rendszer betöltését tudjuk testre szabni. A rendszer alapértelmezett beállításokkal általában az Enter lenyomására, vagy automatikusan, néhány másodperc múlva indul. Lehetőségünk van azonban más opciókat is választani, így például ha ide beírjuk, hogy *knoppix toram*, a teljes oprendszer a memóriába töltődik be. Miután a grafikus kezelőfelületű Linux felállt, egy Windowshoz nagyban hasonlító asztalt kapunk Start menüvel, háttérrel és ikonokkal, lomtárral és egyebekkel.

A specializált Linuxok esetében az indításnál azonnal indulnak a különféle segédprogramok is, így például a Geexbox esetében egy főmenü olyan alapvető parancsokkal, mint például *DVD film lejátszása*. Ebben a menüben a nyilakkal navigálhatunk a menüpontok közt – a le/fel funkcióváltásra való, a balra/jobbra nyilakkal pedig az almenükbe jutunk. Emellett használhatunk más billentyűket is, egy-egy parancs direkt indításához, mint például a *W*-t, ami a filmek feliratait jeleníti meg lejátszás közben. A Geexbox infra távirányítókat is kezel a kényelmesebb vezérlés érdekében, ám ezek közül csakis azokat, amelyeket a *Lirc* (*www.lirc.org*) kezel. Az egyik leggyakrabban használt ilyen távirányító az ATI Remote WOnder, de számos, ismertebb tévévevő kártya irányítójával is elboldogul.

Windows-mentő Linux

A SystemRescueCD egy roppant hasznos eszköz, aminek minden CD-gyűjteményben ott a helye. Ahogy azt már a nevéből is sejtették, a Gentoo magra épülő Linux minden olyan eszközt tartalmaz, amire egy rendszerösszeomlás vagy merevlemez-meghibásodás esetén szükségünk lehet. Indításnál válasszuk ki a megfelelő billentyűzetkiosztást (magyarnál ez a 18. szám), majd a

```
startx
```

paranccsal indítsuk a grafikus felhasználói felületet. Persze néhány, speciális parancshoz továbbra is a szöveges üzemmódra lesz szükségünk. Példának okáért az NTFS partíciók felcsatolásához a grafikus felület betöltődése után az automatikusan induló parancsértelmezőbe az alábbi sort kell begépelnünk

```
ntfs-3g /dev/sda1 /mnt/windows
```

Ez azonban csak normál futtatás esetén működik, a Windows alól futtatott virtuális PC-nél ekkor hibaüzenetet kapnánk.

SystemRescueCD 0.4.2

Adatmentő mindenes

Leírás:
Az adatmentésre és adat-visszaállításra specializálódott Linux, ami a Windows NTFS partícióival is könnyedén megbirkózik.

Előnyök:
Minden jelenleg használt fájlrendszert támogat, és akár sérült CD/DVD-ről is képes lementeni az adatokat.

Hardverkövetelmény:
486 CPU, 64 MB RAM (szöveges mód), 128 MB (grafikus mód)

Méret: 163 MB
Info: www.sysresccd.org

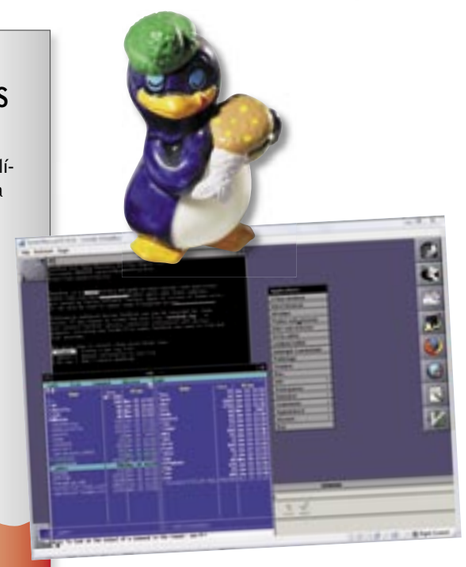

Puppy Linux 3.01

Rendszer 100 MB-on

Leírás:
Mindent magában foglal, bárhonnan indul, rettentően gyors, szép kezelőfelületet kapott, csak épp magyarul nem tud.

Előnyök:
Tudásához mérten alacsony a rendszerkövetelménye.

Hardverkövetelmény:
Pentium 166MMX CPU, 128 MB RAM

Méret: 99 MB
Info: www.puppyLinux.org

A hálózati csatlakozást is be kell állítanunk, amire az alábbi parancssor szolgál:

```
net-setup eth0
```

Itt egy varázsló vezet végig a beállítási folyamaton. Ha ezekkel végeztünk, számos adat-visszaállító, mentő és archiváló program közül válogathatunk, mint például a *GParted* particionáló, ami a windowsos *fdisk* fejlettebb megfelelője.

A parancssorba gépelt utasítások és a bonyolultabb programok némi tanulmányozást igényelnek, ezért érdemes kihasználni az előbb beállított internetkapcsolatot és ellátogatni a *www.sysresccd.org* címre, ahol részletes, lépésről lépésre végigvezetett leírást találunk minden fontosabb rendszereszköz használatáról.

Extrém stabilitás és biztonság

A *Sidux* nem kisebb célt próbál meg elérni, mint a tökéletes stabilitást, biztonságot, ám mindeközben törekszik a teljes hardverkompatibilitásra is. Ezt példázza az is, hogy egyedül a Siduxban találunk natív VirtualBox-támogatást, bár azért a többi (pl. Puppy) Linux is egyszerűen rábírható a virtuális PC-n belüli internetkapcsolatra.

Indítás után a Siduxszal semmi teendőnk, nem kell hosszas és túlbonyolított parancssorokat begépelnünk, nem kell különféle beállításokon és varázslókon átrágnunk magunkat, KDE-Lite felülete egyszerűen és azonnal használható, és 99%-os eséllyel minden hardverünk azonnal működni is fog.

Windows XP Linux alatt

A Linux teljes értékű rendszer, biztonságos és egyszerűen majdnem minden feladatra tökéletes – de azért mindenkinek vannak kedvenc programjai, mint például az MS Office, amiről egész egyszerűen (és érthető módon) nem hajlandó lemondani. Szerencsére nem is kell lemondania – a *Wine* ingyenes Linux-alkalmazással Windowsra készült programok is tökéletesen futhatnak Linux alatt.

Elsőként látogassunk el a *www.frankscorner.org* weboldalra, ahol megtaláljuk a Wine alatt működő windowsos programok teljes listáját. Itt a programok mellett telepítési segédleteket és szkripteket is találunk akár olyan programokhoz is, mint például a Quicktime. Ezekkel a telepítés teljesen automatizált, nekünk mindössze el kell indítanunk és figyelnünk, ahogy a gép minden feladatot elvégez.

A Wine-t a Linuxokba épített csomagkezelővel telepíthetjük legegyszerűbben. A Puppynál még ennél is könnyebb a helyzetünk, hiszen ebbe alapfelszereltségnek számít a Wine. A beállításához a *START Menü/Control Panel/Winecfg*-t indítsuk el. Legtöbbször a megfelelő Windows verzió (pl. XP) és a futtatható .exe fájl kijelölése elegendő a sikerhez. Ha mégis gondunk akadna, ki kell jelölnünk a további, szükséges dll és driver fájlok elérési útját. A frankscorner oldalon ehhez is hasznos információkat kaphatunk. ■

30% KEDVEZMÉNY!
CHIP MAGAZIN ÉVES ELŐFIZETÉS
12 SZÁM
16 800 FT-ÉRT!

TOVÁBBI RÉSZLETEK AZ 51. OLDALON...

Bújj el a hálón!

Az államhatalom, a lemezkiadók, kéretlen reklámküldők – internetezési szokásaink igen sok szervezetet érdekelnek. A CHIP segít elbújni a kíváncsi tekintetek elől.

Ebben a cikkben

A megfigyelés eszközei

Szörfölés névtelenül

Fájlmegosztás rejtetten

Eszközök nyomaink eltüntetéséhez

A Nagy Testvér évének 1984-et szokás hívni, de az, amit George Orwell híres könyvében elképzelt, most, 24 évvel később látszik valóra válni: elérkezett a teljes megfigyelés kora. A rendőrség és más hatóságok interneten végzett tevékenységünk legapróbb mozzanataira is kíváncsiak, a törvények pedig a szolgáltatókat egyre inkább arra kötelezik, hogy akár hat hónapig is tárolják szörfözésünk adatait. Ennek segítségével pedig internetes barangolásunk is könnyen nyomon követhető: látszik, milyen weboldalakat látogattunk meg, milyen szerverekre kapcsolódtunk, milyen üzeneteket váltottunk és milyen fájlokat osztottunk meg. De ne aggódjunk – nem kell illegalitásba vonulnunk, ha névtelenek szeretnénk maradni: a CHIP által biztosított láthatatlanná tevő csodaszer segít elbújni az interneten.

Ezek között böngészőnkön elvégezhető egyszerű beállítások leírása mellett olyan eszközök is megtalálhatóak, amelyek a hálózati forgalmat szétosztják több szerver között, így gyakorlatilag követhetetlenné teszik azt (igaz, ez a sebességre is negatív hatással van). Bemutatjuk a legjobb megvásárolható termékeket azok számára, akik otthon is teljesen névtelenek akarnak maradni, de a Phantomix nevű Linux-változat segítségével még egy internetkávézóban is elrejtőzhetünk.

KÖTELEZŐ LÉPÉSEK

A böngésző elhallgattatása

Böngészés közben gyakran találkozhatunk kis ablakokkal, amelyek már IP-cím szerint azonosítanak bennünket. Ez technikailag nem nagy kihívás, de az úgynevezett sütik (cookiek) terjedése jól mutatja a weboldalak készítőinek kíváncsiságát.

Cookiek

Ezeknek az apró szöveges állományoknak a segítségével a weboldalak üzemeltetői nyomon követhetik látogatásunkat. Ez egyfelől hasznos is lehet, hiszen megjegyezhetik, hogy bennünket milyen információk érdekelnek (például melyik város időjárására voltunk kíváncsiak), másrészt árulkodó jel is netezési szokásainkról. A böngészők alapbeállításai ezen a területen nem elég biztonságosak: szinte valamennyi sütit „beengedik". Első lépésben tehát ezen kell változtatnunk.

Internet Explorer: Az IE7 kifejezetten profi sütikezelő-rendszerrel rendelkezik. A Microsoft a *P3P* (*Platform for Privacy Preferences*, azaz Biztonsági elvárások felülete) rendszert építette programjába, amely a háttérben futva ügyel biztonságunkra. Ennek a dolga lesz eldönteni, hogy az általunk megadott beállítások szerint egy sütit beenged-e, vagy sem.

A P3P működése a következő: a rendszerben részt vevő webszerverek mindegyike rendelkezik egy biztonsági azonosítóval. Ezt az Internet Explorer 7-be épített P3P kliens képes kiolvasni, és ez alapján eldönteni, hogy elfogadja-e a sütit (a P3P-ről bővebben a *www.p3p.org/p3p* címen olvashatunk).

Saját biztonsági beállításainkat az *Eszközök/Internetbeállítások/Biztonság* menüből állíthatjuk be. A mi ajánlatunk az, hogy az itt található, alapértelmezésben *Közepesen magas* szinten álló csúszkát állítsuk *Magas*-ra.

Firefox: Sajnos a „reklámszagú" sütiket külön nem tilthatjuk le ebben a népszerű nyílt forráskódú böngészőben – vagy mindent letiltunk, vagy mindent átengedünk. Az előbbihez nyissuk meg az *Eszközök/Beállítások* menüt, és az *Adatvédelem* lapon vegyük ki a pipát a *Sütik elfogadása webhelyekről* opció elől. A *Kivételek* gombot megnyomva megadhatjuk azon weboldalak listáját, ahonnan elfogadjuk a sütiket.

Alternatívaként a *Remove cookies for Sites* névre hallgató kiegészítővel (*https://addons.mozilla.org/firefox/1595*) is dolgozhatunk. Letöltés és telepítés után elég csak egerünk jobb gombjával rákattintani egy weboldalra, és a megjelenő menüből kiválasztani a *Remove Cookie(s) for Site* opciót. Ezzel minden olyan adatot törölhetünk gépünkről, amelyet az adott oldal „helyezett el" gépünkön.

Opera: Menjünk az *Eszközök* menü *Beállítások* pontjára, és kattintsunk a *Haladó* fülre. Itt a *Sütik* menüből a *Csak a látogatott oldalaktól fogad el sütit* opció kiválasztásával letilthatjuk a reklámokat „sugárzó" szerverek által küldött sütiket, ha pedig semmilyen adatot nem szeretnénk merevlemezünkön hagyni, jelöljük ki a *Soha nem fogad el sütit* lehetőséget. Egy ilyen általános tiltásnak azonban sok hátránya van – például bejelentkezés nélkül egyetlen jelszavas oldalra sem fogunk tudni soha belépni. Ezt kikerülhetjük, ha egyes weboldalakat külön kezelünk a *Sütik karbantartása* opció segítségével. Ehhez nyomjuk meg az F12-t, és tegyünk pipát a *Sütik elfogadása* pont előtti mezőbe, ha olyan weboldalra kerülünk, ahol szükségünk lesz a sütikre – ne felejtsük el azonban kikapcsolni újra ezt az opciót, ha már nincs rá szükségünk!

Hivatkozás

Internetböngészőnk vígan elárulja bárkinek operációs rendszerünk típusát, a támogatott technológiát (ActiveX, Java és így tovább) és az eddig meglátogatott weboldalakat az úgynevezett *referrer*-ben. Némítsuk el ezt az információforrást is!

IE és Firefox: Ehhez a *Proxomitron* nevű szoftverre lesz szükségünk, amely egy általánosan használható hálózati proxy – utolsó verzióját több helyről is letölthetjük, például a *http://www.proxomitron.info* weboldalról.

SZŰRVE A Proxomitron program segítségével eltüntethetjük érzékeny adatainkat internetezés közben

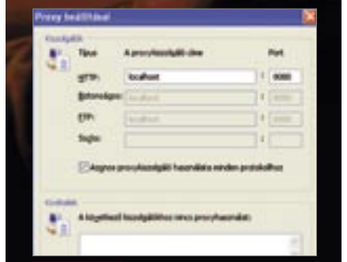

SEGÍTSÉG A megfelelő adatokat beírva böngészőnk a proxyn keresztül éri el az internetet

Webböngészőnk beállításait némiképp módosítanunk kell majd. Az Explorer esetében menjünk az *Eszközök/Internetbeállítások* ablakra, és a *Kapcsolatok* fülön kattintsunk a *Helyi hálózati beállítások* gombra – itt pedig jelöljük be a *Proxykiszolgáló használata…* előtti négyzetet. Címként írjuk be: *localhost*, portként pedig azt, hogy 8080. A *Speciális* gombbal előhívható ablakban aktiváljuk az *Azonos proxykiszolgáló használata…* opciót.

A Firefox esetében kapcsoljuk be az *Eszközök/Beállítások/Haladó/Hálózat/Kapcsolat* alatt található *Kézi proxybeállítás* opciót. Hasonlóan az IE-hez, itt is adjuk meg a localhost:8080 párosítást valamennyi protokollhoz.

Opera: Az F12-es gomb segítségével nyissuk meg a gyorsbeállítások ablakát, és kapcsoljuk ki a *Azonosító naplózásának engedélyezése* opciót.

IP-cím

Számítógépünk az internet többi számítógépét az IP címek segítségével találja meg – és a mi azonosításunkra is ez szolgál. Mivel ennek kiadása internetszolgáltatónk dolga, az általuk tárolt adatbázis segítségével akár hónapok múltával is kideríthető, hogy pontosan mikor milyen szervereket, weboldalakat látogattunk meg. Léteznek azonban olyan ingyenes proxykiszolgálók, amelyek ezeket az információkat elrejtik – jobban mondva csak az állapítható meg, hogy mi egy ilyen helyet kerestünk fel, de az már nem, hogy mely weboldalakat nyitottuk meg.

Van azonban ezekkel is probléma: mivel a teljes adatforgalom egyetlen ponton megy keresztül, internet-hozzáférésünk igen lassú lehet – ezért mi inkább egy szoftveres „IP-eltüntetőt" ajánlunk, a *JAP*-ot.

JAP

Böngészés teljesen titokban

A valóban névtelen böngészést lehetővé tevő eljárásnak egyetlen komolyabb hátránya van: meglehetősen lassú. Miközben egy proxyszerver használatakor egyetlen ponton keresztül érkezik az összes adat, addig a JAP több száz ilyen pontot használ, és az adatcsomagokat különböző útvonalakon keresztül szerzi be. Ennek hatása azonban az, hogy még egy gyors →

Profiknak: a sebességért bizony fizetünk kell

Teljes sebességgel de mégis biztonságosan? Jelenleg ez csak fizetős programokkal lehetséges: a szolgáltatók biztosítják a szerverfarmot, amelyen keresztül ezek a virtuális magánhálózatok (VPN) működhetnek. Nagy előnyük, hogy ezekkel például a Bittorrent-féle rendszerek is hibátlanul működhetnek. Mivel az ingyenes programoknál jóval több fejlesztés kerül beléjük, ezért általában beállításuk és kezelőfelületük is sokkal könnyebben kezelhető. Hátrányuk azonban a jelentős – sokszor több száz megabájtos – memóriahasználat.

Ha szükségünk van egy ilyen szolgáltatásra, akkor ne felejtsük el, hogy nemcsak a szoftvert kell kifizetnünk, hanem éves előfizetési díjjal, sőt, esetenként forgalomarányos költségekkel is számolnunk kell.

Internet Anonym VPN

Info:
www.steganos.com
Tájékoztató ár:
80 euró 1 éves előfizetés, ez 25 GB adatforgalmat tartalmaz

A Steganos által biztosított szerver és számítógépünk között a szabványos VPN kapcsolat segítségével épít ki biztonságos csatornát, és minden netes tevékenységünk ezen keresztül történik majd. Adatforgalmunk SSL protokoll segítségével teljes mértékben titkosított, így még ha adatforgalmunk idegen kezekbe kerül, akkor sem tudnak vele mit kezdeni.

Anonymizer Anonymus Surfing

Info:
www.anonimyzer.com
Tájékoztató ár:
30 dollár 1 éves előfizetésért, korlátlan adatforgalommal

Az Anonymizer nyújtotta szolgáltatás gyakorlatilag megegyezik a Steganos-félével – a biztonságról a cég saját szerverei és a 128 bites titkosítási eljárás gondoskodik.

DSL-kapcsolat esetében is körülbelül a 64 kbps-os ISDN-nek megfelelő élményre számíthatunk – egyszerűbb weboldalak esetében azonban ez is elegendő lehet.

A JAP az AN.ON nevű projekt keretében a Regensburgi és a Drezdai Műszaki Egyetemen kifejlesztett kliensprogram. Az anonimizáló szolgáltatáshoz a JAP legalább három szervert használ – olyanokat, amelyeket a JAP működtetője megbízhatónak minősített. Ezeken keresztül az adatcsomagok igen megkavart sorrendben közlekednek, még maguk a proxyk sem tudnák kideríteni, hogy ki milyen weboldalakat látogat meg, hiszen az egyes kiszolgálók nem állnak kapcsolatban egymással. A teljes biztonsághoz azonban pár beállítást meg kell változtatnunk.

Először is telepítsük a JAP kliensét újságunk lemezmellékletéről. Használatához szükségünk lesz a JAVA Runtime-ra, amely szintén megtalálható lemezünkön, és automatikusan telepítésre is kerül.

Miután a szoftverek gépünkön vannak, indítsuk el a programot, és válasszunk egy anonimizáló szervert. Ehhez kattintsunk a *Services*-re, és válasszunk egy kiszolgálót a *Free mix cascades* listából. Állítsuk most be böngészőnket is – a már ismert hálózati beállítások alatt most a localhost:4001 párosra lesz szükségünk. Böngészők szerint lebontva:

Internet Explorer: Az *Eszközök/Internetbeállítások* ablak *Kapcsolatok* fülén nyomjuk meg a *Helyi hálózati beállítások*, majd a *Haladó* gombot. Itt válasszuk ki az *Azonos proxykiszolgáló használata…* opciót.

Firefox: Kapcsoljuk be az *Eszközök/Beállítások/Haladó/Hálózat/Kapcsolat* menüpont, illetve fül alatt található *Kézi proxybeállítás* opciót.

Opera: Menjünk az *Eszközök* menü *Beállítások* pontjára, és kattintsunk a *Haladó* fülön a *Hálózat* menüpontra. Az előbbiekben már említett beállításokat a *Proxykiszolgálók* alatt kell megtennünk (az SSL és az FTP címek eléréséhez is).

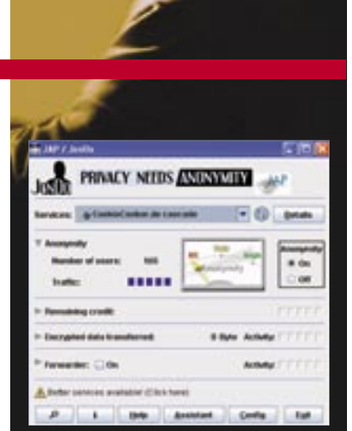

CSOMAGADATOK Az ingyenes JAP segítségével adataink szétbontva, külön szervereken mennek át

FÁJLMEGOSZTÁS

Megosztás névtelenül

Bármit is mondjanak a nagy lemezcégek és filmstúdiók, a fájlmegosztó-rendszereken legális tartalmat is bőven találhatunk. De ha szeretnénk biztonságban maradni a kutató tekintetek elől, használhatjuk ezeket a rendszereket is névtelenül – a problémát itt is a sebesség okozza.

Bittorrent és hasonló rendszerek

Megfelelő proxyval a fájlcserélő-rendszerekhez is hozzáférhetünk – ezek a proxyk azonban máshogy működnek, mint a webes megoldások, mivel a torrent kliensek általában közvetlen hozzáférést igényelnek a hálózathoz.

A *SecureIX* szolgáltatás (*www.secureix.com*) éppen egy ilyen speciális megoldást kínál – ám két hátránnyal is rendelkezik. Ezek közül az egyik, hogy legfeljebb 256 kbps-os sebességet kínál – ha többre vágyunk, az havi 8 eurós kiadást jelent majd. A másik: mivel adatforgalmunk egyetlen ponton halad át, a SecureIX-et üzemeltető cég rögzítheti tevékenységünket.

A következő generáció

A fájlmegosztó-szolgáltatások következő nemzedéke már teljesen névtelen működést ígér. A Bittorent-féle decentralizált hálózatot kombinálják a proxykhoz hasonló szolgáltatásokkal – de ezzel együtt megfelelő sebességet is nyújtanak majd. A lemezmellékletünkön megtalálható *ANt's* P2P-t tartják jelenleg a legbiztonságosabbnak, itt a kliens egy speciális útvonalválasztó rendszer segítségével teszi titkossá netes tevékenységünket. A Bittorrenttel ellentétben itt az adatáramlás nem közvetlenül a résztvevők között történik, hanem csomagokra bontva több szerveren keresztül: sem a küldő, sem a címzett nem ismeri a másik végpontot, tökéletesen lenyomozhatatlanná téve a folyamatot. ■

motorrevü

Megjelent a márciusi Motorrevü!
Keresd az újságárusoknál!

TITKOSSZOLGÁLAT – A CHIP AZ INTERNETMAFFIA NYOMÁBAN

A szervezett bűnözés is átlépett a XXI. századba – a CHIP pedig beépült a maffia legbelső köreibe, hogy most bemutathassa a cyberbűnözők módszereit.

Pillanatok műve volt: hosszú hetek munkájának gyümölcsét jelentette újonnan kapott hozzáférésünk egy titkos fórumhoz, amelyen az internetes maffia tagjai találkozhatnak egymással. Az első pillanatokban a rengeteg cirill betű igencsak megzavart bennünket, de pár másodperc elteltével érdekesebb adatokra is bukkantunk: latin betűs nevekre, képernyőképekre, ICQ-fiókok adataira és árlistákra. Ezen a virtuális feketepiacon mindent megtalálhatunk, amely az eBay-ről hiányzik – trójai programok, férgek, feltört bankszámlák és hitelkártyák adatai, valamint természetesen jelszavak minden mennyiségben.

Heteken keresztül követtük az orosz maffiát, megfigyeltük, miként bonyolítják üzleti ügyeiket, az új kártevő programok létrehozását, és így tovább. Kívülről egy zárt, megközelíthetetlen közösségnek tűnik, de ha már egyszer sikerül belépnünk, akkor gyerekjáték az egész: a bűnözők álarc nélkül is hajlandóak velünk szóba állni – nem tartanak sem az állami szervezetektől, sem pedig a különböző biztonsági cégektől. De valójában nincs is mitől, hiszen még azok a ritka alkalmak, amikor az előbbiekben említett szervezetek el is érnek valamit, azok is rejtve maradnak a nagyközönség elől. Például 2007. szeptember 11-én a Német Szövetségi Bűnügyi Hivatal (BKA) és a rendőrség az egyik legnagyobb sikerét könyvelhette el egy nemzetközi adathalász-csoporttal szemben. A nyomozásra 18 hónapot fordítottak, a szakemberek pedig folyamatosan követték a pénz útját, és gyűjtötték a bizonyítékokat, míg végül 8 embert sikerült is bíróság elé állítani. A német, ukrán és orosz állampolgárok „lelkén" számtalan adathalász-próbálkozás szárad. A Deutsche Telekom, eBay és más szolgáltatók hamisított e-mailjeivel több százezer eurós kárt okoztak áldozataiknak.

ILLEGÁLIS AJÁNLAT **Ezeken a fórumokon mindent megszerezhetünk – itt például éppen lopott hitelkártya-adatokat kínálnak**

A német hatóságok legnagyobb sikere azonban legfeljebb szúnyogcsípésnek hatott az internetes maffia számára – alig tíz nappal később ugyanis éppen a német felhasználókat érte egy újabb nagy adathalász-támadás. A bűnözők most azonban óvatosabbak voltak, és nem hagytak nyitott kiskaput maguk után – az adathalász levelek azonban kéretlenül ömlöttek többek között a Raiffeisen Bank levelesládáiba is (ezt a támadást a magyar felhasználók egy része is átélhette). A levelekben a címzettek PIN kódját, jelszavát és más személyes adatait kérték – aki megadta, az már csak integethetett pénze után.

Üzlet a hálón: így kommunikál az alvilág

Nyomozásunk célja az internet legsötétebb sarkainak felkutatása volt – az internetes bűnözők területeit vettük célba. A milliárdos bűnök kiagyalóit megcélzó keresés kiindulópontjai az elsőre ártatlannak tűnő publikus fórumok – az itt egymással üzeneteket váltó felhasználók között ugyanis nemcsak becsületes emberek, hanem a kalózok is megtalálhatóak. Némi kutakodás és linkgyűjtés után a szakemberek olyan, immár jóval kevésbé ismert és nyitott fórumokra bukkanhatnak, ahol már nyílt párbeszéd folyik a különféle biztonsági rendszerek és eszközök kijátszásáról. A nyomozók azonban egy percig sem lazíthattak – ha ugyanis az egyik fórum átmenetileg elérhetetlenné vált, a beszélgetés zavartalanul folytatódott egy másikon, tehát nekik is folyamatosan követni kellett a résztvevőket. Hamarosan nyilvánvalóvá is vált, hogy egyes nevek újra és újra előjönnek, legyünk bármely csevegőszobában. Ilyen például az Infected Team névre hallgató csoport, amely saját bothálózatát kínálja (természetesen pénzért) levélszemétküldésre és támadásra. Egy időben ez a „szolgáltatás" olyan népszerű lett, hogy most már saját weboldallal is rendelkezik. A többiek azért még mindig beérik a fórumokon keresztül történő hirdetéssel – amely rendkívül költséghatékonyan elvégezhető például Cut&-Paste módszerrel. Például a Power Grabber nevű, netes bankok feltöréséhez használható trójai programok írására szolgáló „programozói készletet" áruló Mozorov egy rövid leírással, képernyőképpel és ICQ-számmal hirdeti magát. Akit érdekel a lehetőség, privátban írhat neki.

Az üzenetküldő programok amúgy is rendkívül népszerűek e körökben – közülük is a legnépszerűbb az ICQ. Ennek egyszerű oka van: az ICQ által használt protokoll SOCKS proxykon keresztül is használható, ez pedig tökéletes névtelenséget és lenyomozhatatlanságot garantál. Az ICQ népszerűségének egyébként két új iparág is köszönheti létét: először is, erre szakosodott profik vállalják új és könnyen megjegyezhető ICQ-számok (UIN-ok) regisztrálását, vagy már meglévő ICQ-fiókok feltörését azért, hogy a megrendelők mások bőrébe bújva bonyolíthassák üzleteiket. Például a Komarovhoz vagy Krockushoz hasonló crackerek a Malefic Brute névre hallgató eszköz segítségével kifejezetten ICQ-fiókok megtörésére szakosodtak – a sikeres törés az UIN-tól függően 7 és 70 dollár közötti összegbe kerül, az üzlet tehát meglehetősen jól működik.

Természetesen az ICQ-törés is igényel némi befektetést – működtetéséhez ugyanis szükség van zombihálózatokra és az azokat működtető rendszergazdákra. Persze ezek bérlése sem lehetetlen – a Fraud Crew például havi 70 dollárért egy körülbelül 700 számítógépből álló hálózathoz enged hozzáférést. A sikeres töréshez pedig szükség van egy ilyen hálózatra, mert egy IP címről csak párszor kísérletezhetünk a jelszó beírásával. A 700 gépes hálózat segítségével azonban ez a nyers erő (brute force) alapú támadás kényelmesen szétosztható több UIN-ra és több IP címre.

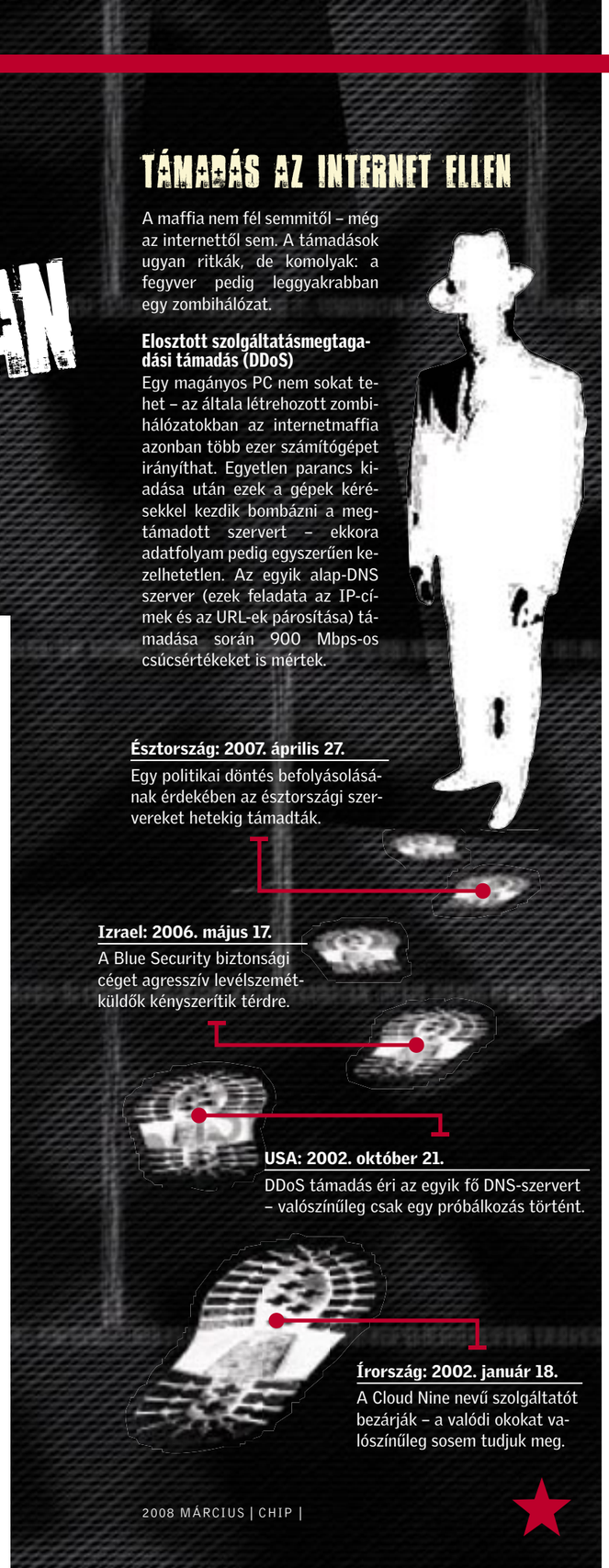

„A legjobb trójai programokat is megvásárolhatjuk. 300 dollárért remekül meg is éri."

Shaltan, kémprogram-kereskedő

Csináld magad: Hobbi trójai építőkészlet

Nem véletlen, hogy az internetes maffia a világhálót választotta találkozó és tárgyalási helyszínül. Az egyik szempont, hogy így lehet a legjobban beosztani a munkát: ahelyett, hogy előre megtervezett csapatban dolgoznának, a maffiózók inkább az önként jelentkezőket részesítik előnyben. Minden területnek →

ÍGY SZERZIK MEG AZ ADATHALÁSZOK PÉNZÜNKET

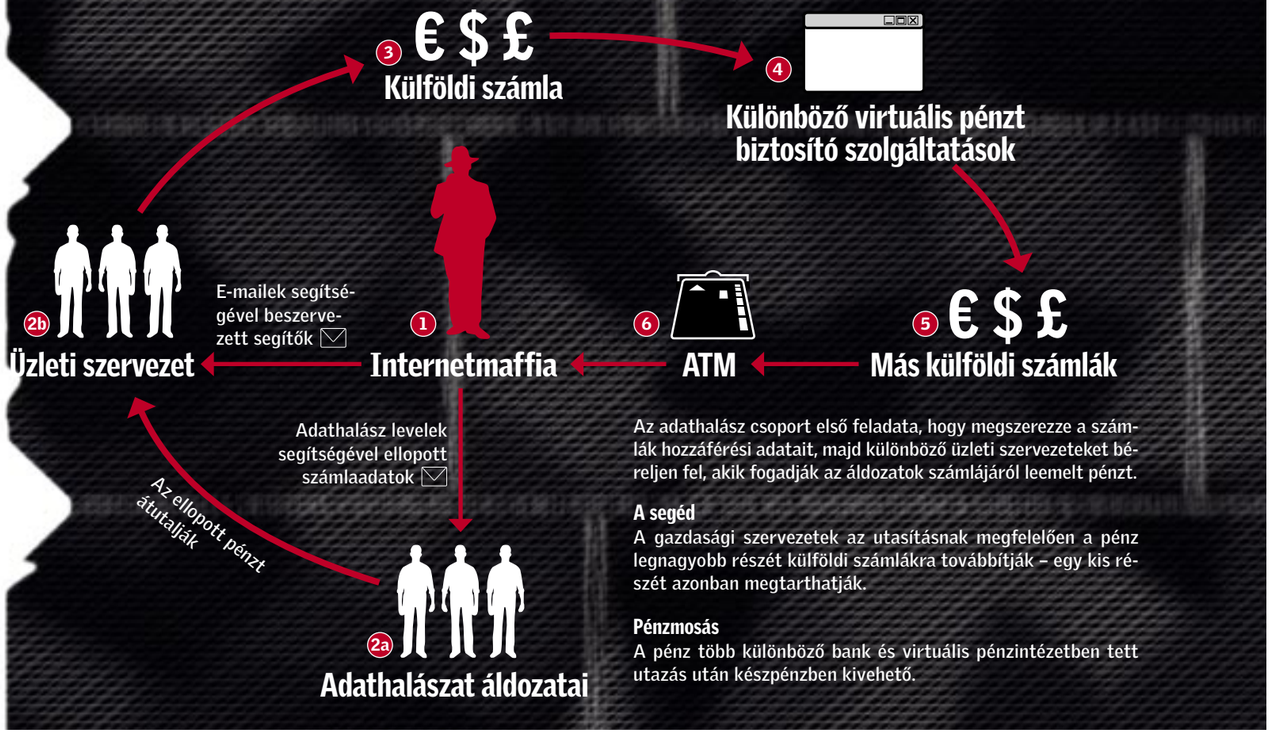

Az adathalász csoport első feladata, hogy megszerezze a számlák hozzáférési adatait, majd különböző üzleti szervezeteket béreljen fel, akik fogadják az áldozatok számlájáról leemelt pénzt.

A segéd
A gazdasági szervezetek az utasításnak megfelelően a pénz legnagyobb részét külföldi számlákra továbbítják – egy kis részét azonban megtarthatják.

Pénzmosás
A pénz több különböző bank és virtuális pénzintézetben tett utazás után készpénzben kivehető.

megvannak a maga specialistái. A leglelkesebbek természetesen az informatika szakos egyetemisták – egy-két egyszerűbb munkával ugyanis lényegesen többet kereshetnek, mintha az egyetemi feladatokat vállalnák el. Ha hinni lehet a pletykáknak, a legjobbakat az egyetem után rögtön tárt karokkal várják.

A CHIP szakemberei időközben kiderítették, hogy az adatlopó-hálózatokat üzemeltetők kedvence jelenleg a Pinch3 névre hallgató trójaiíró készlet. Ezt használták a németországi támadások elkövetői is – a szoftver segítségével ugyanis könnyen és gyorsan gyárthatóak apró és hatásos kémprogramok. Ha a megtámadott felhasználó véletlenül elindítja ezt a fájlt, akkor már nincs mit tenni: jelszavai a világhálón keresztül pillanatok alatt a hackerek kezébe kerülnek. Az ilyen építőkészletek által összerakott trójai programoknak azonban van egy hátrányuk: mivel mindig ugyanazon építőkövekből készülnek, a védőprogramok könnyen felismerik őket, és ha egyet felismertek, akkor az összes hozzá hasonló program ellen is védeni fognak majd. Ezt a fórumok szaknyelvén úgy mondják, hogy az adott trójaicsalád „kiégett". Persze a programozókat ez túlzottan nem zavarja, hiszen a kémprogramokat folyamatosan fejlesztik, és szintén folyamatosan változnak az őket a felhasználó gépére juttató módszerek is. Sajnos ezen a területen mindig a bűnözők járnak elöl, a védelmi szoftvereket író cégek csak követni tudják őket.

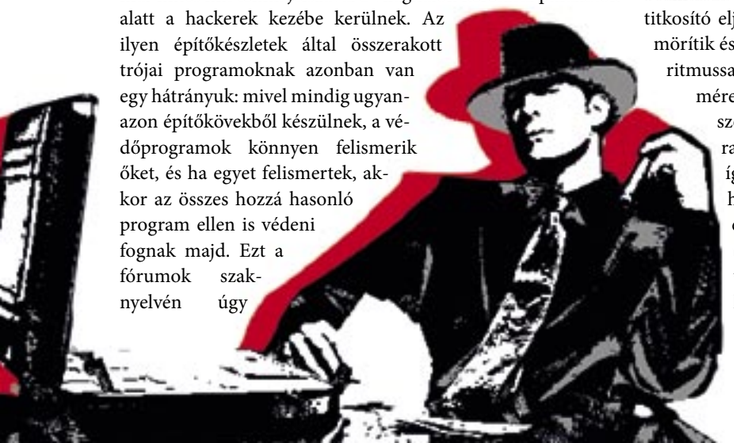

A kémprogramokat betöltő úgynevezett „dropperek" fejlődését jól mutatja, hogy a legkisebb mérete mindössze 474 bájt – ez fele egy üres(!) Word dokumentumének. A dropperek számtalan extra funkciót is tartalmazhatnak – például képesek lehetnek kikapcsolni a víruskeresőket vagy módosítani a tűzfal beállításait. A kiégés elleni védelemért különböző csomagoló és titkosító eljárások szolgálnak. Ezek az eredeti programot tömörítik és titkosítják, majd a visszafejtő és kicsomagoló algoritmussal együtt egy EXE állományba rejtik. Ennek nem a méretcsökkenés az előnye, hanem az, hogy a védelmi szoftverek ezek után már nem fogják az eredeti programot felismerni – az „ujjlenyomatos" keresést tehát így ki tudják játszani. Éppen ezért a Symantechez hasonló biztonsági cégek egyre kevésbé használják ezt az eljárást, inkább a viselkedésalapú vizsgálatot részesítik előnyben. Ekkor például a védelmi szoftver felismeri, hogy egy program megpróbálja kikapcsolni a tűzfalat, majd egy másik szoftvert →

PROFESSZIONÁLIS Az egyéni eszközök igazán kifizetődőek. Ez egy eladó crypter, amellyel elrejthetjük kémprogramunkat

LÓKERESKEDÉS Az ilyen ajánlatokkal az amúgy legális weboldalakra is kikerülhetnek veszélyes oldalakra mutató iFrame-ek

HOMÁLYZÓNA Ezekkel az alapoldalakkal egyszerűen létrehozhatjuk az adathalászathoz szükséges, profi „ál" webhelyet

kezd el letölteni a netről – ez a viselkedés elég nagy valószínűséggel egy kártevőre utal. Mindenesetre elmondhatjuk: a veszélyes szoftverek egyre profibbak.

Még a szakértőknek is nehézséget okoz azonban az ártalmatlan és a káros programok megkülönböztetése. A legegyszerűbb gonosztevők az úgynevezett joinerek, összefűzők. Ezek olyan kis eszközök, amelyek közönséges, veszélytelen állományokat – képeket vagy vicces apró programokat kombinál trójai szoftverekkel. Ha megnyitjuk a képet, vagy elindítjuk az ártatlannak tűnő alkalmazást, már meg is fertőződtünk.

Egy ilyen kémprogram megvásárlása nem igényel túl nagy anyagi ráfordítást – az adathalász csoportnak csak el kell döntenie, hogy pontosan milyen szolgáltatásokra vágyik. De hogyan fizetünk ezek után a veszélyes segédeszközök után? Ennek kiderítésére mi is megpróbálkoztunk a vásárlással – megkíséreltük a már említett Power Grabber beszerzését. A leírás alapján ez képes észrevétlenül kifürkészni a felhasználók jelszavait – például azokat, amelyeket banki eléréshez használ. Amint az errefelé megszokott, az eladóval ICQ-n keresztül vettük fel a kapcsolatot.

A szóban forgó személy persze meglehetősen óvatos volt, és érthető módon először tudni akarta, honnan tudtuk meg a címét – mi az imént meglátogatott fórumra hivatkoztunk, és a válaszért cserébe egy újabb ICQ-címet kaptunk. Itt azonban végre már a tárgyra tértünk.

Ez a trójai viszonylag öregnek számít – ezt tudtuk mi is, de hackerünk is tisztában volt vele, így egy olyan változatot ajánlott, amelyet egy crypterrel megváltoztattak. Az alkudozást tört angolsággal folytattuk – a végső ár 300 WBZ volt, azaz 300 amerikai dollár. A WBZ rövidítés mögött az e-fizetést garantáló WebMoney rejtőzik, aki igencsak népszerű online körökben, és aki egy az egyben váltja a virtuális WBZ-t amerikai dollárra.

Nyomozóink először úgy tesznek, mintha elfogadnák a feltételeket, és kapnak is egy WebMoney-számlaszámot – de ekkor inkább megszakítjuk az üzletet (végül is elég pénzt szereznek már így is a hackerek). Ha fizettünk volna, és az eladó is tartotta volna a szavát, egy orosz letöltőportálon keresztül (amely hasonlít például a RapidShare-re) juthattunk volna hozzá a trójai programhoz, egy titkosított RAR fájl képében.

Titkos üzletek: első lépés a teljes névtelenség

Lehetséges vajon egy hacker megtalálása a WebMoney-számlaszám alapján? Nem túl valószínű: első ránézésre a WebMoney meglehetősen jó anonimitást biztosít. „Ráadásul a pénzt sosem közvetlenül utalják át, hanem számtalan párhuzamos csatornán keresztül" – magyarázza Eugene Kaspersky biztonsági szakértő. Az általa felvázolt, általánosnak mondható eljárás során a hacker, hogy ne lehessen közvetlenül összekötni a kártevővel, közvetítőket bérel fel. Egy közönséges spamlevél formájában nagy jövedelmet biztosító otthon is végezhető munkát ajánl nekik – annyi csak a teendőjük, hogy egy számlát kezeljenek, és az arra érkező pénzt egy másik számlára továbbítsák. Az átfolyó pénznek egy bizonyos százalékát (ami rendszerint egy számjegyű) megtarthatják fizetségként. A célszámlát a hackerek rendszerint álnéven nyitják egy idegen országban – a nyereséget pedig egy ATM-en keresztül vehetik fel.

Szinte pontosan ugyanez a folyamat játszódik le az adathalász-támadások után. Ha egy támadó megszerzi a jelszavunkat,

„A pénzt sosem közvetlenül utalják át, hanem számtalan párhuzamos csatornán keresztül."

Eugene Kaspersky, Kaspersky Labs

PIN számunkat és így tovább, először is ilyen közvetítő által menedzselt számlákra kerül a pénz, majd innen több lépcsőn keresztül érkezik csak meg az adathalászok számlájára. A magyar (és általában az EU-s) törvények szerint az efféle pénzmosás büntethető – de az EU-n kívül már nem mindig ilyen szigorúak az előírások.

Az illegális tevékenységek mérete igazából csak akkor válik láthatóvá, ha nemcsak a fórumokhoz történő hozzászólásokat, hanem a reklámokat is alaposan megfigyeljük. Ha például egyszer sikerült egy zombihálózatot kialakítani, az másra is használható, mint jelszótörésre és számlaszámgyártásra: például látogatottsági adatokat is javíthatunk vele. Van például egy weboldalunk, ami senkit sem érdekel? Némi segítséggel egy ilyen zombihálózat a népszerű fórumokon és blogokon rengeteg, a mi oldalunkra mutató linket és bejegyzést helyezhet el, ami máris sokat dob a látogatók számán (és a Google ranglistán elfoglalt helyünkön is).

Egy másik népszerű módszeren alapul az iFrame.biz. Az ajánlat első ránézésre igen csábító: ha a szemre ártalmatlan kis komponenst (keretet) beépítjük weboldalunkba, minden látogató után pénzt kapunk. Erre a hirdetési formára legális vállalkozások is épülnek, de például ilyen beépülő modullal jelenít-hetjük meg a Google Maps térképeit is weboldalunkon. Az iFrame.biz esetében azonban kakukktojás kerül honlapunkra. A napi 1000 kattintás után mindössze negyed dollárt fizető iFrame-ben megjelenő weboldalról azonban inkább csak kártevők és kémek érkeznek a látogatók számítógépére.

Egyes pornóoldal-üzemeltetők is zombihálózatok segítségével növelik oldalaik népszerűségét: a megfertőzött gépek gazdái internetezás alatt előugró ablakokban az ilyen oldalak legszebb képeit tekinthetik meg (az amúgy is előugró számtalan reklám mellett).

A legtöbb esetben a kár és a károkozó közötti kapcsolat nem bizonyítható, csak néhány halvány nyom marad, amelyen a nyomozók elindulhatnak. Az üzletkötőknek nincs fizikai nyomuk, csak ICQ-címük, és olyan angol leírások, amelyek láthatóan a Babelfish-hez hasonló automata fordítók segítségével készültek.

Az utolsó kérdés: ki áll mindemögött?

Az, hogy ki felelős ezért az üzletért, ki irányítja ezeket a tevékenységeket, messze a legizgalmasabb kérdés – de olyan kérdés, amelyre még az évek óta ezzel foglalkozó szakértők sem tudják a választ. Egy, a BlackHat biztonsági konferencián résztvevő hacker azt mondta a CHIP munkatársainak, hogy a „valódi" orosz maffia állhat a háttérben. Mások inkább a klasszikus összeesküvés-elméleteket kedvelik, és úgy vélik, hogy a ma már feloszlatott szovjet titkosszolgálat, a KGB a felelős.

Biztosat azonban még az FBI vagy a BKA sem tud – ha rákérdezünk, hogy a szervezett bűnözés lehet-e a felelős a támadásokért, a válasz rendszerint: erről nincsenek konkrét bizonyítékaink. ■

ENNYIBE KERÜL: ADATHÁLASZAT

A megfelelő fórumokban megvehetünk minden segédeszközt egy adathalász-támadáshoz. Nagyjából 250 dollárból teljesen fel is fegyverkezhetünk.

Trójai programok (kémkedésre)	**$100**
Crypter (titkosítja a trójait)	**$50**
Bothálózat (levélszemét)	**$5/100 levél**
Proxyk (nyomok eltüntetésére)	**$70 havonta**
ICQ-cím (tárgyalásokhoz)	**$20**

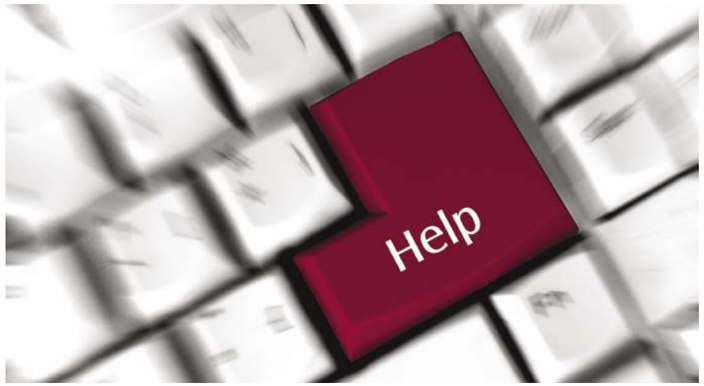

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják önnek a válaszokat.

1 A lefagyás okai

A „Kék halál" nem mindig az inkompatibilitásra utal

Ha rendszertelenül, de szinte minden alkalommal lefagy a gépünk, akkor először mindig azt kell ellenőriznünk, hogy a hardverek jól működnek-e. Mire a szoftverhez érünk, gyakran meg is találjuk az igazi okot.

KÉRDÉS Érdeklődéssel olvastam a magazin 2008. januári számának 92. oldalán kezdődő cikket, amely a Windows kék halálával, azaz az illesztőprogram-inkompatibilitással foglalkozik. Sajnos nem lettem sokkal okosabb belőle, mert – ellentétben a cikk írójának tapasztalatával – az én esetemben nem egy szimpla USB-eszköz csatlakoztatásakor, reprodukálható módon ütközik az illesztő, hanem a lehető legváltozatosabb helyzetekben és a legváltozatosabb hibaüzenetekkel. A rendszer teljes újratelepítése sem oldotta meg a problémát. Cs. K. Gergely

VÁLASZ Ha a hibák nem köthetők program indításához vagy hardver (például tunerkártya) használatához, a következőket kell ellenőriznünk: a memóriát a Memtest 86+ programmal (*www.memtest.org*), a processzor hűtését, ventilátorát. Ha a tápegység túl van terhelve, a hatás hasonló lehet. Túlterheltségét úgy tudjuk ellenőrizni, hogy egy ideig alapjáraton járatjuk a gépet (Windows betöltve, nem dolgozik semmi), majd elindítunk például egy játékot. Ha az indítás után nem sokkal lefagy, akkor tápegység, ha kicsit később (3-5 perc), akkor a CPU, VGA lehet a hibás. Segíthet, ha megfelelő programmal a feszültségeket is figyeljük, túlságosan alacsony vagy magas értékek egyértelműen a tápegység hibájára utalnak. Fagyást a háttértár is okozhat, érdemes a merevlemez S.M.A.R.T. értékeit lekérdezni. További ok a PC hibás összeszerelése, végső esetben az alaplap házon kívüli tesztelése is nyomra vezethet.

2 Eltűnt szabad tárhely

Akkor sincs szabad hely, amikor látszólag még van

Ha nem nézegetjük hetente-havonta – különösképpen a sérülékeny hordozható gépek – merevlemezének S.M.A.R.T. adatait, akkor csak a szabad hely elfogyása jelzi az adataink megsemmisülése előtti állapotot.

KÉRDÉS Adott egy LENOVO N100 notebook. 80 GB-os merevlemezén alig van valami, de már azt jelzi, hogy nincs rajta több üres hely. Ha a Sajátgépben kijelölöm a C: meghajtót, és kérem a tulajdonságokat, azt mondja, hogy csak 3-4 GB a szabad. Ha azonban belépek a C: főkönyvtárába, és kijelölöm a teljes tartalomjegyzéket a gyökérkönyvtárban és kérem a tulajdonságokat, a teljes méret a rejtett mappákkal együtt mindössze 25 GB. A rajta lévő anyag sem indokolja ezt a nagy foglaltságot. Hová tűnt több mint 40 gigabájtom? Nemrégiben „újrahúztam" a rendszert az előtelepített (10 GB-os) rejtett partícióról. Az újratelepítést, úgy hiszem, szabályosan csináltam. Igazán nem is lehet elrontani, mert mindent csinált magától. E. Lajos

VÁLASZ A probléma legfőbb oka az lehet, hogy a meghajtó közelít élettartama végéhez. Ez könnyen kideríthető a S.M.A.R.T. adatok kiolvasásakor: a gyors lekérdezéshez az egyszerű DTemp nevű programot ajánljuk (*private.peterlink.ru/tochinov*). Ha így van, az adatainkat haladéktalanul el kell mentenünk, és ki kell cserélnünk a lemezt. A jó merevlemezen először egy teljes ellenőrzést futtassunk, majd egy takarító programot, végül pedig a partíciók méretét és tulajdonságait ellenőrizzük le. Talán az itt következő esettel állunk szemben.

3 42,9 = 37,5

A szabad kapacitás megvan, csak nem érhető el

Nem elég, hogy a merevlemezgyártók már nem a kettes, hanem a tízes számrendszert (1024/1000) használják, a partíciók és fájlrendszerek további bájtokat vesznek ki a zsebünkből. Legálisan.

KÉRDÉS Egy hónapja arra lettem figyelmes, mintha több foglalt hely lenne a C: meghajtómon, mint szabadna. A tulajdonságoknál 42,9 GB foglalt területet ír, de ha külön-külön megnézem, mi menynyit foglal (rendszerfájlokkal, rejtett fájlokkal együtt), akkor csak 37,5 GB jön ki. Megnéztem az újsághoz járó egyik programmal, ez mindkét adatot kiírja. Próbáltam vírusirtást, kémprogramirtást, töredezettségmentesítést, merevlemez-karbantartást, rendszertakarítást és a Windows is 2 hónapja lett újratelepítve. Tudnátok segíteni? H. Dávid

VÁLASZ A karbantartás és takarítás helyénvaló. A különbség természetes, javítani nem lehet, mert a fájlrendszer tulajdonságaiból adódik. A lemezek tárhelyét szektorokra, ezek adott számú csoportját pedig clusterekre (fürtökre) különítik. Amikor egy állományt meg kell nyitni, a FAT tábla bejegyzése adott helyen kezdődő, adott számú clusterre hivatkozik. Ha egy fájl 1,2k hosszú, a szektorméret pedig 1k, akkor a fájl elfoglalja a teljes első szektort, a másodikból pedig 0,2k-t. A fennmaradó területen gyakorlatilag semmit nem tárolunk, ez veszteségként jelentkezik. Ha csökkentjük a szektorok, illetve clusterek méretét, akkor kevesebb lesz a veszteség, de az általuk lefedett, megcímezhető terület is. A merevlemezek és a partíciók méretének növekedése miatt pedig éppen hogy növelnünk kell vagy a szektorok/clusterek méretét, vagy a címtartományt. Ezt korábban már meg is tették, amikor FAT12/16 után bevezették a FAT32-t, majd az NTFS-t. Apró fájloknál a veszteség szükségszerűen nagyobb, nagyobbaknál arányosan kisebb. Ezért is ajánljuk a C: meghajtó különválasztását a nagyobb méretű állományok (MP3, AVI) számára fenntartott D: meghajtótól.

SEGÍT A CHIP

1590 Budapest, Pf. 279
Telefon – terjesztés: 577-2690
Telefon – szerkesztőség: 577-2600/01

Hardveres kérdéseivel forduljon a tesztlaborhoz!
leveleslada@chiponline.hu

3 MÉRETKÜLÖNBSÉG A fájlok mérete és a foglalt méret nem azonos, a különbséget a fájlrendszerek tárolási módja okozza

4 ELOLVASSA VALAKI? A licenc egy szerződés, melyet a program telepítésekor el kell fogadnunk. Ha nem tetszik, a programot ne használjuk!

4 Kémprogram a legális programokban

Ha nem olvasunk el mindent, könnyen ráfázhatunk

A jog a szoftverekre is vonatkozik, azok használatát pedig szerződések szabályozzák. A telepítés előtt ismernünk kell a programok egyedi feltételeit. Egyre igazabb a mondás, hogy a tudás hatalom.

KÉRDÉS Mi a véleményük arról, hogy az utóbbi időben neves cégek spyware-t helyeznek el telepítőcsomagjaikban?

Gondolok itt a Neróra, a legutóbbi ingyenes ZoneAlarmra, illetve a Total Commander Ultima Prime 3.4-re. Előbbinél már nem talált a NOD32 kémprogramot, de a korábbi, 7.x verziók mind „fertőzöttek" voltak. Bízom benne, hogy nem azt fogják válaszolni, hogy az én gépem fertőzött! Töltsék le, lássák a saját szemükkel! T. Gábor

VÁLASZ Az állítás igaz, ez a kiadók beleegyezésével történt. Ez az ára annak, hogy a program ingyenes, vagy demó verzió. Ezzel nem csak a fizetős program fejlesztéseit fedezik, de adatokat is kapnak a felhasználókról. A legszebb, hogy ebbe mindenki beleegyezik, a telepítéskor a felhasználói feltételekben ez is benne van – csak éppen senki nem olvassa el őket, élből elfogadja azt. A leírásban az is benne van, hogy a telepítéskor felkerült programot később törölni is lehet. Ha zavar minket a spyware, akkor egyszerűen más, teljes verziós vagy teljesen ingyenes programokat kell használnunk.

5 Szuper adattár

Szilárdtest háttértár olcsón: egy ötlet az ára

Az általunk bemutatott ötleteket, megoldásokat bizonyos akadályok esetén értelmezzük szabadon, ne ragaszkodjunk a hardverek konkrét típusához. Mindig van alternatív megoldás!

KÉRDÉS Nagyon tetszett a CHIP 2008/02 számában megjelent Szuper adattár ötlete, és eldöntöttem, hogy pont ilyen megoldás kell nekem! Azonban a Transcend 1 GB USB Flash Module alaplapra csatlakoztatható változatát nem sikerült még beszereznem. Lehet kapni ezt itthon? Ha igen, akkor hol? P. Gustavo

VÁLASZ Az a szerencse, hogy az „adattár" működéséhez egy gépen belül elhelyezett pendrive is megfelelő. Ehhez nem kell más, mint egy szinte bármelyik számítástechnikai bolt szervizében beszerezhető hátlapi USB-csatlakozó, amelyet a gépen belül kell elhelyeznünk – úgy, hogy a fém hátlap ne érjen semmihez.

6 A legalitás határán

A fontos jelszavakat mindig jegyezzük meg!

Az elfelejtett jelszó kellemetlen, de sok esetben megkerülhető. Ha a Windows nem fogadja el a jelszavunk, akkor azt vagy megváltoztatta valaki, vagy rosszul gépeltük be.

KÉRDÉS Kizárt a Windows a rendszergazda fiókból, pedig megvan a jelszó és mégsem fogadja el. Mit tegyek? Próbáltam feltörni a jelszót, de nem igazán megy. Hogyan működik a John the Ripper? Leírhatnák a használatát! H. Csaba

VÁLASZ Már a közepes erősségű jelszavak feltörése is napokig tart, ezért az adatok lementése után a rendszer újratelepítése sokkal gyorsabb és egyszerűbb megoldás. A jelszófeltörés egyedüli indoka csak az lehet, ha a felhasználó a nagyon erős EFS (Encrypted File System) használatával titkosította az állományait. A JTR helyett az egyszerű Proactive System Passwrod Recovery *(www.elcomsoft.com)* programot ajánljuk. →

7 A HÓNAP OLVASÓI KÉRDÉSE:
Vezeték nélküli hatókörzet bővítése

E hónapban több kérdést is kaptunk azt tudakolva, hogyan lehet egy otthoni WLAN hálózatban kibővíteni a lefedettséget, több gép számára megosztani az internetkapcsolatot. A két routeres változat is megoldás lehet, de ára miatt valószínűbb, hogy más megoldást választunk.

„Az egyébként megelégedettséggel használt szolgáltatáshoz szeretnék WDS, ismétlő – annyiféle kifejezést lehet már rá hallani – funkcióval csatlakoztatni egy routert. Szeretném elérni, hogy nagyobb/jobb legyen a lefedettségem, illetve a kapott THOMSON ST780 eszköz a tévémhez van közel, s nem a számítástechnikai eszközeimhez. Az alapelképzelés az volt, hogy WDS-sel csatlakoztatok egy ASUS WL-500W készüléket, így nem kell folyton a PC-nek mennie a letöltésekhez, még a nyomtató is megosztható. Igen ám, de „T” barátunknak gőze sincs, hogyan kell az eszközeit konfigurálni, a forgalmazó meg ugye csak azt tudta megmondani, hogy más ASUS eszközzel megy.”

Egyszerű beállítás

Ahhoz, hogy routerekből álló hálózatot, és így nagyobb lefedettséget tudjunk biztosítani, a WDS-t kell használnunk. Ehhez nem kell más, mint két olyan router, amely ismeri ezt a funkciót. Tudomásunk szerint a Thomson SpeedTouch családja ismeri ezt az üzemmódot, az ASUS fent említett routere nem. Az internetkapcsolattal rendelkező router webes adminisztrációs felületén be kell pipálnunk a WDS üzemmódot, és megadnunk a másik router MAC címét. A címet annak a bizonyos másik routernek az alján lévő címkéről, vagy a webes menü *Status* ablakából olvashatjuk le, de a SpeedTouch esetében több más típushoz hasonlóan ez automatikus, a távoli routerek címei megjelennek. Ez azonosításként is szolgál, nehogy véletlenül a szomszéd hálózatára próbáljunk csatlakozni. A hálózat másik végében lévő routeren ugyanezt kell elvégeznünk. Ekkor kibővítettük a lefedettséget, tehát egy, az internetkapcsolattal bíró routertől távol, de a másik router hatókörzetén belül lévő WLAN kliens el tudja érni az internetet.

Más megoldások

Kérdésünkre utalva, a kapcsolatot egyszerűbben kiépíthetjük, ha a Thomson routeren nem változtatunk semmit, az ASUS WL-500W-t a *System Setup* menüpont alatt állítsuk *Access Point* módba. Ekkor úgy viselkedik, mintha egy WLAN kliens lenne, a vezeték nélküli kapcsolatát megosztja a LAN (és a WAN!) portjaira csatlakozott számítógépekkel. Ez a módszer csak helyi hálózatban működik, a router nem csatlakozhat ekkor az internetre, csak közvetlenül, egy másik routeren keresztül. Megjegyezzük, hogy a PPPoE kapcsolat csak a WISP (Wireless Internet Service Provider) támogatással rendelkező készülékeken működik a WLAN oldalon, de ekkor vezeték nélkül más routerhez nem tud csatlakozni. Nagyon fontos, hogy egyes routereken a WDS-nek különféle változatai aktiválhatók. A Repeater nem engedi LAN kliensek csatlakozását, a Gateway pedig csak a LAN kliensek WLAN csatlakozását engedi, a hatókörébe eső WLAN klienseket nem engedi be. A kettő közti, mindent kielégítő, de lassú üzemmód a WDS hybrid, ám ezt igen kevés router ismeri.

Lényeges mellékhatások

Nincsen rózsa tövis nélkül: a WLAN sávszélessége a második router számára a kliensek miatt feleződik-harmadolódik, hiszen a két router között ismétlő (WDS) üzemmód alakul ki, tehát minden egyes WLAN csomag kétszer kerül továbbításra. Ez azt is jelenti, hogy a második routerre csatlakozó LAN kliensek internet felé irányuló sávszélessége is csökken. A két router közötti maximális sebességet mindig a lassabb eszköz határozza meg. Esetünkben a Thomson miatt 54 Mbit lesz a maximális sebesség, hiába gyorsabb a draft n-es ASUS. Akkor, ha egy 108 Mbit és egy 125 Mbit sebességű routert eresztünk össze, akkor köztük a sebesség a legritkább esetben lesz 108 Mbit, sokkal inkább a mindkettővel kompatibilis 54 Mbit.

A fenti megoldások mellett fontoljuk meg a kábeles csatlakozás lehetőségét, hiszen a 10/100-as hálózati kábel maximális hossza akár 500 méter is lehet. Vezeték nélküli kapcsolatok fejlesztésénél pedig a nagyméretű körsugárzó, illetve az irányított antennákat is bevethetjük.

Felkutattuk a Thomson ST780 hivatalos beállítási dokumentációját (2006. október), ebben csak az a kitétel szerepel, hogy a tévészolgáltatást nyújtó settop box csak a 3-as, illetve 4-es LAN porthoz csatlakoztatható. A beállítások megítélésünk szerint, ettől függetlenül más típusú routerre is átvihetők. Azt sajnáljuk, hogy ADSL modemmel, VoIP-támogatással még nem jelent meg „torrentező” router – pedig biztosan népszerű lenne. ■

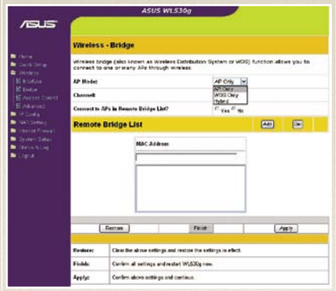

KÉZI KONFIGURÁCIÓ Az ASUS WL530g ismeri a WDS-t, de a routerek MAC címeit kézzel kell beírnunk

THOMSON ST780 HELYETT A Fritz!Box Fon WLAN hasonló tudású, és a splitter költsége is megspórolható vele

Keresse az újságárusoknál!

GEO A világot felfedezni és megérteni.

Európa legolvasottabb ismeretterjesztő magazinja, a GEO!
Egy magazin azoknak, akik többet szeretnének tudni a világról.

Kedvezményes előfizetés a www.geo-magazin.hu oldalon vagy az mpb@motorpresse.hu e-mail címen. Telefonon a 06-1-577-2631-es számon.

INGYENES ESZKÖZÖK

FREEWARE • OPEN SOURCE • WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

Továbbra se fizessen olyasmiért, amit ingyen megkaphat! Ebben a hónapban a letöltéskezelőtől kezdve a rendszerinformációs programon át az internetes filmnézegetőig ismét hasznos programok tucatját kínáljuk. A hónap programja az IBM Lotus Symphony, amely egy erőteljes Office-alternatíva.

Ingyen programok a CD/DVD-n

A cikkben szereplő programok szinte kivétel nélkül megtalálhatók a CD-n, illetve a DVD mellékletünkön. Ha olvasóinknak bármilyen észrevétele lenne a lemezekkel kapcsolatban, kérjük, írjanak a lemezmelleklet@chiponline.hu e-mail címre.

FREEWARE & OPEN SOURCE

1. Pictomio 0.3 alpha
Ötletes térbeli képnézegető

2. OrbitDownloader 2.6.1
Gyors, cukormentes letöltéskezelő

3. HC Encoder 0.21
Villámgyors MPEG2 enkóder

4. Winamp Essentials 5.5
Kiváló plugin-kollekció Winamp alá

5. IDPhotoStudio 2.3
Igazolványkép-nyomtató

6. Vista Start Menu 2.7
Egyedi Start menü Vista és XP alá

7. Sweet Dreams 1.1
Automatikus hangerőszabályzó és PC-kikapcsoló

A HÓNAP ALKALMAZÁSA

8. IBM Lotus Symphony
A Microsoft Office erőteljes alternatívája

9. Free PDF to Word Doc Converter
Hatékony PDF-DOC konverter

10. YouPlayer 0.9.5
Youtube-lejátszó Firefox alá

11. System Information 1.73
Rendszerinformációs program Windows alá

12. Stream Hijacker 0.7.1.4
Ingyen MP3-kollekció a webrádióból

A legjobb online szolgáltatások

Itt találja a hónap legjobb, legérdekesebb webszolgáltatásait – a CHIP által tesztelve.

1 PICTOMIO 0.3 ALPHA

OPERÁCIÓS RENDSZER: WinXP, Vista
NYELV: német

Képtárlat a Windowsban

A képek között lapozgatni olyan, mintha az iTunes-t használnánk: a Pictomio az Apple zenelejátszójának stílusával hivalkodik, ám ez nem mézesmadzag csupán, a program valóban képes képek kezelésére is. Írja és olvassa az EXIF adatokat, elmenti a nézők által adott pontszámokat, és alapszinten módosítja a képeket. Ahhoz képest, hogy még csak alfa-verziós, kiválóan működik. Az első hivatalos verzió ez év első negyedében várható, ha tetszik, biztosan letölthetünk majd egy teljesen stabil változatot is, ami valószínűleg még nem 1.0 verziószámú lesz.

TIPP Egyszerű, ám annál hasznosabb a webfejlesztők számára készített pipetta, amely a kijelölt képpont színét tárolja el; a szín kódját bármilyen alkalmazásba – célszerűen egy CSS kódba – könnyedén beszúrhatjuk RGB vagy hexa formátumot választva. A pipetta melletti mérőeszköz is fontos, ezzel két pontot kell kijelölnünk, a program pedig megmondja a kettő közötti távolságot, és a vízszinteshez képest a szöget.

www.pictomio.com

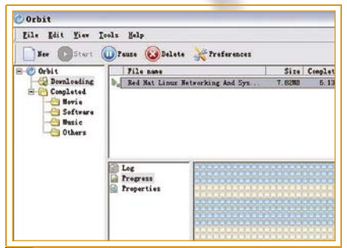

2 ORBITDOWNLOADER 2.6.1

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win98, ME, 2000, XP, Vista
NYELV: többnyelvű, magyar is

Villámgyors letöltések

Szinte kivétel nélkül mindent, gyorsan letölt! Ez a letöltéskezelő a böngészők helyi menüjébe integrálódik, így egy jobb kattintással bármikor elérhetjük. Firefoxszal, Internet Explorerrel és Operával működik. A helyi menüben a telepítés után megjelenő *Download by Orbit* sort kell választanunk, ezzel átadjuk a linket a programnak, kikerülve a böngésző letöltő funkcióját. Kellemes meglepetés, hogy akár a YouTube flash alapú filmjeit is letölthetjük vele, ehhez elég a képernyő tetején megjelenő *Recording video* gombot megnyomnunk.

TIPP 1 Az első indítás után a *View/Languages* menüpont alatt állítsuk át a programot magyar nyelvűre, a fordítás igen jól sikerült.

TIPP 2 Ahhoz, hogy a letöltött programokban hamar megtaláljuk az esetleges vírust, a program *Eszközök/Anti-Vírus védelem beállítása* ablakában adjuk meg víruskeresőnk helyét. Hatékony, ha egy nem rezidens keresőt állítunk be, az ugyanis a letöltött fájl kiírásakor úgyis ellenőrzi annak vírusmentességét.

www.orbitdownloader.com

Frissítések és projektek

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

Paint.NET 3.2
Újdonság: Alfa ugyan, mégis kiváló! Az írók a képszerkesztő program effektus-menüjének megjelenésén csiszoltak, és új funkciókat is integráltak, többek között a területet kiválasztó Selection eszköznél. A program természetesen igényli a .NET keretrendszer 2.0 változatát.
www.getpaint.nets

FileZilla 3.03
Újdonság: A készítők teljesen újraírták az FTP-ző programot, így az már nem használható sem DOS, sem Windows 98/Me alatt. Cserébe elkészülhetett a MacOS- és a Linux-alapú változat.
Filezilla-project.org

IE7Pro 1.2
Újdonság: Ez a segédeszköz igazán ötletes funkciókkal ruházza fel az Internet Explorert: a hirdetésszűrő a korábbinál jobban működik, a menübe pedig egy biztonsági szempontból fontos parancs is bekerült *Delete browsing history* néven, amely böngészésünk állomásainak címeit törli.
www.ie7pro.com

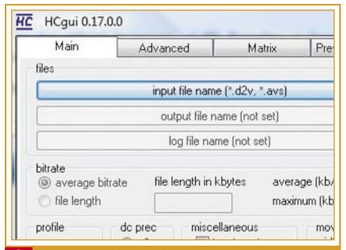

3 HC ENCODER 0.21

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win XP, Vista
NYELV: angol

MAXimális minőség

Filmek MPEG2 konverziója – ha éppen az asztali DVD-lejátszónk csak ezt a formátumot fogadja – a HC Encodernek egyáltalán nem okoz nehézséget. Ehhez persze szüksége van az ingyenes DGIndex (*www.neuron2.net*) programra, amely elemzi az általunk kijelölt filmet, és készít róla egy d2v kiterjesztésű fájlt, amelyet az enkóder használ.

TIPP A HC Encoder nagyszerűen működik a DVD ReBuilder nevű programmal, amelylyel akár egy egész, védelem nélküli DVD lemezt menüvel és extrákkal együtt át tudunk másolni.

hcencoder.bitburners.com

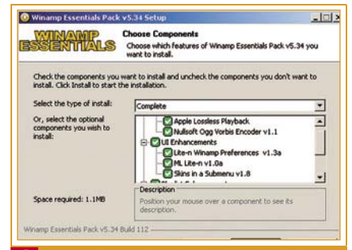

4 WINAMP ESSENTIALS 5.5

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: angol, német

Csak a zene számít

Ezek a beépülők (plugin modulok) a Winamp 5-ös szériája alatt használhatók. A csomag a legjobb modulok gyűjteménye. Kuriózum az Apple Lossless kodekje, amely a másolásvédelem nélküli M4A fájlokat játssza le, vagy *a Time&Restore Autoplay* opció, amely a Winamp indításakor automatikusan játszani kezdi a legutóbbi számot.

TIPP A lejátszólistában nyissuk meg a helyi menüt, és válasszuk a *Find File on Disk* opciót. Ez annak a könyvtárnak a számait nyitja meg, amelyben a kiválasztott fájl található.

www.winamp.com

5 IDPHOTOSTUDIO 2.3

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows
NYELV: többnyelvű, magyar is

Méretpontos igazolványkép

Ha nincs a birtokunkban egy igazolványképek nyomtatására alkalmas multifunkciós (AIO) nyomtató, akkor csak egy képszerkesztő program jöhet szóba. A legnagyobb probléma nem a helyes kép megtalálása, hanem a kép szabványos, 35×45 mm méretének beállítása, és a több példányban való nyomtatása. A programban, ha nem is tökéletes, sokat segít ebben.

TIPP Arcképünket egy képszerkesztő programban kell kivágnunk, ahol a 35×45-ös arányra kell csak figyelnünk. A többit a program elintézi.

www.kcsoftwares.com

6 VISTA START MENU 2.7

OP. RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: többnyelvű, magyar is

Még jobb Start menü

Imádott és átkozott: a Start menü már csak ilyen. Az elégedetlen felhasználók a Vista menüjénél jobbat is találhatnak, amely a Futtatás, vagy éppen a Hibernálás funkciót közvetlenül elérhetővé teszi. Jó ötlet, hogy ha egy programot eltávolítunk, akkor a többi a helyén marad, így a kedvenc programjainkat mindig ugyanúgy indíthatjuk el.

TIPP Az eredeti indítómenü visszaállításához kattintsunk a jobb alsó sarokban lévő *Testreszabás* és a *Rendszerintegráció* gombokra, és töröljük a jelölőnégyzeteket!

www.vistastartmenu.com

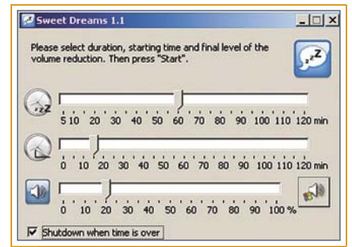

7 SWEET DREAMS 1.1

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP
NYELV: angol, német

Könnyű altató

Kedvesünk már alszik, mi is álmosak vagyunk már, amikor a PC-t kikapcsolva teljes hangerővel megszólal a kikapcsolást jelző dallam. Azért, hogy ez minden esetben elfogadható erejű legyen, a programmal beállíthatjuk a hangerő lehalkításának jellegét. Ha dolgozunk, a program az összes rendszerhangnál kifejti hatását, filmnézésnél viszont inkább a fejhallgatót ajánljuk.

TIPP A program nemcsak a hangerőt csökkenti, hanem az általunk beállított idő elteltével automatikusan ki is kapcsolja a gépet.

www.soft32.com

A HÓNAP ESZKÖZE

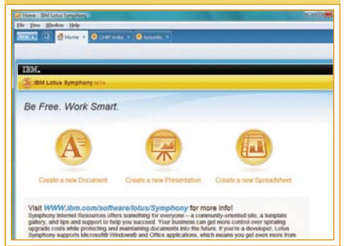

8 IBM LOTUS SYMPHONY

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win XP, Vista
NYELV: többnyelvű, magyar ist

Grátisz Office az IBM-től

■ Tapasztaltabb olvasóink bizonyára emlékeznek a *Lotus SmartSuite*-re, amely a Microsoft irodai csomagjának egy kiemelkedő alternatívája volt évekkel ezelőtt. A hagyományt követve az IBM ennek utódját, a *Lotus Symphony*-t is ingyenessé tette. A program három részből áll: szövegszerkesztő, bemutatókészítő és táblázatkezelő. Attól függetlenül, hogy éppen milyen állománnyal dolgozunk, az összes funkció ikonja egyetlen kezelői felület alatt elérhető, a részek csupán egy másik fülön vannak. Jobb oldalon – gondolva a szélesvásznú monitorok tulajdonosaira – a program a főbb formázási opciókat, effektusokat és kellékeket könnyen használható formában tárja elénk. Nagyon fontos, hogy az irodai csomagokkal való kompatibilitás tökéletes, a program éppúgy írja és olvassa az OpenDocument formátumot, mint az OpenOffice-tól vagy a Microsoft Office-tól származó régebbi formátumokat. Egyedül az Office 2007 OpenXML formátuma nem teljesen naprakész, de remélhetjük, hogy a végleges verzióban ez is jól fog működni.

TIPP 1 A Symphony az összes dokumentumot egy kattintásra PDF formátumra tudja alakítani, ehhez csak a *File* menü *Export to PDF* opcióját kell kiválasztanunk.

TIPP 2 A program magyar nyelvű támogatását az internetről is letölthető *Language Pack* állománnyal érhetjük el úgy, hogy a tömörített állományt a program megadott, nyelvi könyvtárába másoljuk.

TIPP 3 Azok, akik a Microsoft Office-ról váltanak át erre a programra, az új kezelői felületet igen szokatlannak fogják találni az első pár órában. Erre gondolva az IBM segítséget is ad a nyelvet beszélőknek, mindenre kiterjedő PDF formátumban. A gyors áttekintést adó lapot a *Help/Toolbar Reference Card* opcióval hívhatjuk elő.

symphony.lotus.com

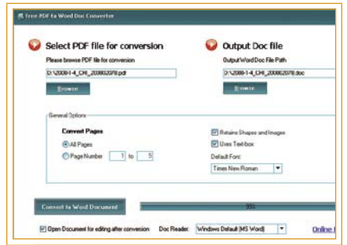

9 FREE PDF TO WORD DOC CONVERTER

OPERÁCIÓS RENDSZER: Windows
NYELV: angol

Átgépelés helyett

■ A program neve magáért beszél: arra való, hogy egy másolásvédelemmel nem rendelkező PDF dokumentumból úgy emeljük át a szöveget, képeket és táblázatokat, hogy nem nyúlunk a CTRL+C/CTRL+V pároshoz. Az átemelés után azonban formáznunk kell, a betűtípusok ugyanis nem menthetők, és a másolandó oldal méretei sem kerülnek át.

TIPP Ha a PDF védett, a védelmet az ingyenes PDF Password Removerrel (*www.verypdf.com*) eltávolíthatjuk. A jelszó eltávolítását csak úgy végezzük, ha a szerzői jogot nem sértjük az anyaggal!

www.hellopdf.com

10 YOUPLAYER 0.9.5

OP. RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Televízió a Firefoxban

■ Mindenki gyűjt valamit: e programmal például filmeket gyűjthetünk a népszerű YouTube, Google Video vagy akármilyen más filmkollekció darabjaiból. A lejátszólistára helyezett filmeket egymás után le tudja játszani, így közben mi gondtalanul szörfözhetünk tovább – csak a letöltést ne zavarja semmi.

TIPP Használjuk a szöveges linkeket a filmek felsorolásánál, így kezelhetőbb a program. Ha a képekre vagyunk kíváncsiak, akkor egyszerűen csak vigyük az éppen játszott film legaljára a kurzort, így megjelennek a képek.

addons.mozilla.org

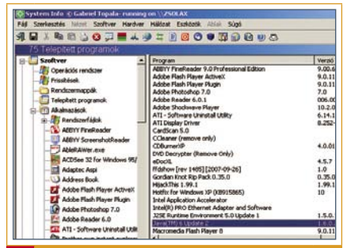

11 SYSTEM INFORMATION 1.73

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: többnyelvű, magyar is

Rendszerinfó és diagnózis

■ Nem nehéz kitalálni, hogy ez a telepítést nem igénylő program a számítógépünk és a Windows minden elérhető hardver- és szoftverkomponenséről szolgáltat adatokat. Különösen hasznos pendrive-ról futtatva, így a használata gyors és egyszerű.

TIPP 1 A nyelvet a *Tools/Option/General* ablak *Language* sorában állíthatjuk át. A fordításon még van mit csiszolni, de így is hasznos.

TIPP 2 Az *Eszközök/Euréka* a csillaggal jelölt jelszavakat felfedi!

www3.sympatico.ca/gtopala

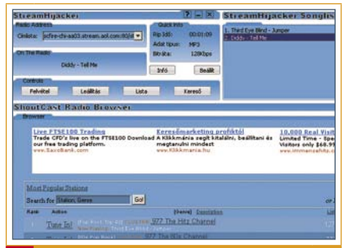

12 STREAM HIJACKER 0.7.1.4

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 98, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

MP3-kollekció készítő

■ Ha megkérdezi a hatóság, hogy honnan van a temérdek MP3 zene: azt válaszoljuk, hogy a webrádióból vettük fel őket. És ez így is van, ez a program ugyanis felismeri a számok elejét és végét, és nevesíti is őket. A stream-infóból kiszedi az aktuális előadó nevét és a szám címét, és azt az ID3-ba szerkeszti, tehát megfelelő minőség és kellően gyors internetkapcsolat esetén jó minőségű, gazdag zenekollekciónk lesz.

TIPP Gondoskodjunk kellő mennyiségű helyről, a program legalább 1 GB-ot igényel.

streamhijacker.sourceforge.net

A HÓNAP KIEMELTJE!

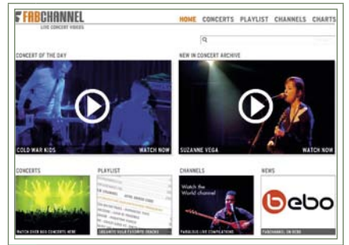

1 FABCHANNEL

KATEGÓRIA: Zene, film
NYELV: angol

Koncert élőben

■ Még egy filmekkel szolgáló portál a YouTube mellett? A klónok már a könyökünkön jönnek ki, ám a Fabchannel igen ritka koncertfelvételekkel is szolgál, tematikus katalógusba foglalva. Külön meglepetés, hogy a Brand New Heavies egyik előadása csak az oldal látogatóinak készült. Találkozhatunk itt még Markus Millerrel, vagy éppen Gail Ann Dorsey-val is (aki nem mellesleg Dawid Bowie basszusgitárosa).

TIPP A felvétel egy részét is megtekinthetjük, ha az egerünket a kisebb előnézeti képre húzzuk.

www.fabchannel.com

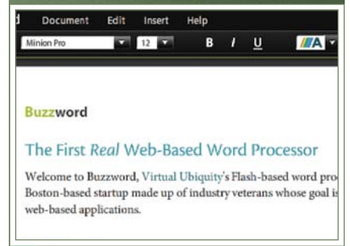

2 BUZZWORD

KATEGÓRIA: Irodai alkalmazás
NYELV: angol

Ígéretes szövegszerkesztő

■ A Buzzword a szöveget a böngészőt használva állítja elő, így az íráskép sokkal kellemesebb megjelenésű, mint például a Google Office esetében. Ne lepődjünk meg: a program teljes egészében Adobe Flash alapú. Még béta verziós ugyan, de már nagyszerűen működik. Kár, hogy magyarul még nem tud. Az ötlet ígéretes, reméljük, hamarosan sikeres lesz.

TIPP Új office formátum ebben a programban is elérhető, a *Save as* hatására megjelenő ablak *Type/File* opciója alatt válasszuk a *Word 2003 XML* formátumot.

preview.getbuzzword.com

3 LISTAS

KATEGÓRIA: Kedvencek, listák
NYELV: angol

Wiki a Microsoft szerint

■ Redmondban bizonyára nagyon sokat törték a fejüket azon, miként is lehetne korszerű webkettes alkalmazást készíteni. A közösségi hálózatokat már sokan ellőtték, az információk viszont általában csak címszavak egy listán. A rendszer a listákat kezeli, bárki publikálhatja például a tegnapi kupamérkőzés eredményét és a résztvevők névsorát, de kis fantáziával a lista bármi lehet.

TIPP A szerkesztő ablak egyik legfontosabb funkciója a *Visible*, amely beállítja, hogy listánkat csak mi, vagy bárki más is láthassa.

listas.labs.live.com

4 CITYPIXEL

KATEGÓRIA: Virtuális világ
NYELV: angol

Pixelek városa

■ A készítőket nyilván megihlette a Second Life sikere, de józan gondolkodással inkább elkerülték a kliens telepítésével járó bonyodalmakat. Elég egy böngésző, amelynek ablakában C64-re hajazó grafikával izometrikus város jelenik meg. A város egy közösség, a lehetőségek nagyjából egyeznek a példaképpel. A „játékba" lépéshez természetesen regisztrálnunk kell.

TIPP A belépés után nem csak az épületekbe léphetünk be, de játszhatunk, csevegtetünk, kereskedhetünk is egymással.

www.citypixel.com

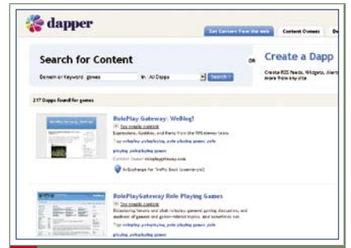

5 DAPPER

KATEGÓRIA: Tartalomkereső és -konverter
NYELV: angol

A Web2 konvertere

■ Az általános webkettes „formátumok", mint az RSS feedek vagy éppen a Netwibes moduljai, önmagukban működtek eddig, új tartalom létrehozása csak és kizárólag az adott szolgáltatás használatával volt lehetséges. A Dapper nem csak egy keresőfelület a webkettes weboldalakhoz, de a konverziót is elvégzi: a megtalált Google Gadgetet például a Netwibes alá illeszthetjük.

TIPP A konverzió után előnézetet kapunk, a kódot csak akkor érdemes átemelnünk, ha a tartalom helyesen jelenik meg.

www.dapper.net

6 VOICETHREAD

KATEGÓRIA: Közösségi filmcímkéző
NYELV: angol

Fórumozás gépelés nélkül

■ Az internet célja ma már nem csak az információk tárolása, hanem azok értelmes rendszerezése. A felhasználók saját tartalmai lehetnek immár egyszerű megjegyzések, amelyek egy-egy képhez, filmhez tartoznak. Miért ne lehetne ezt is interaktívvá tenni, mindenféle fórumok nélkül? A kommentezés új formáját mutatja be a VoiceThread oldala, ahol a megjegyzések szöveges és hang formában kerülnek rögzítésre.

TIPP Új Thread létrehozásakor képeket, filmeket, de akár prezentációkat is feltölthetünk.

ed.voicethread.com

Száguldó robotok

Nincs is olyan messze, amikor nyugodtan mozizhatunk a kormány mögött, míg autónk beér munkahelyünkre. A robotizált autók versenye bepillantást enged ebbe a jövőbe.

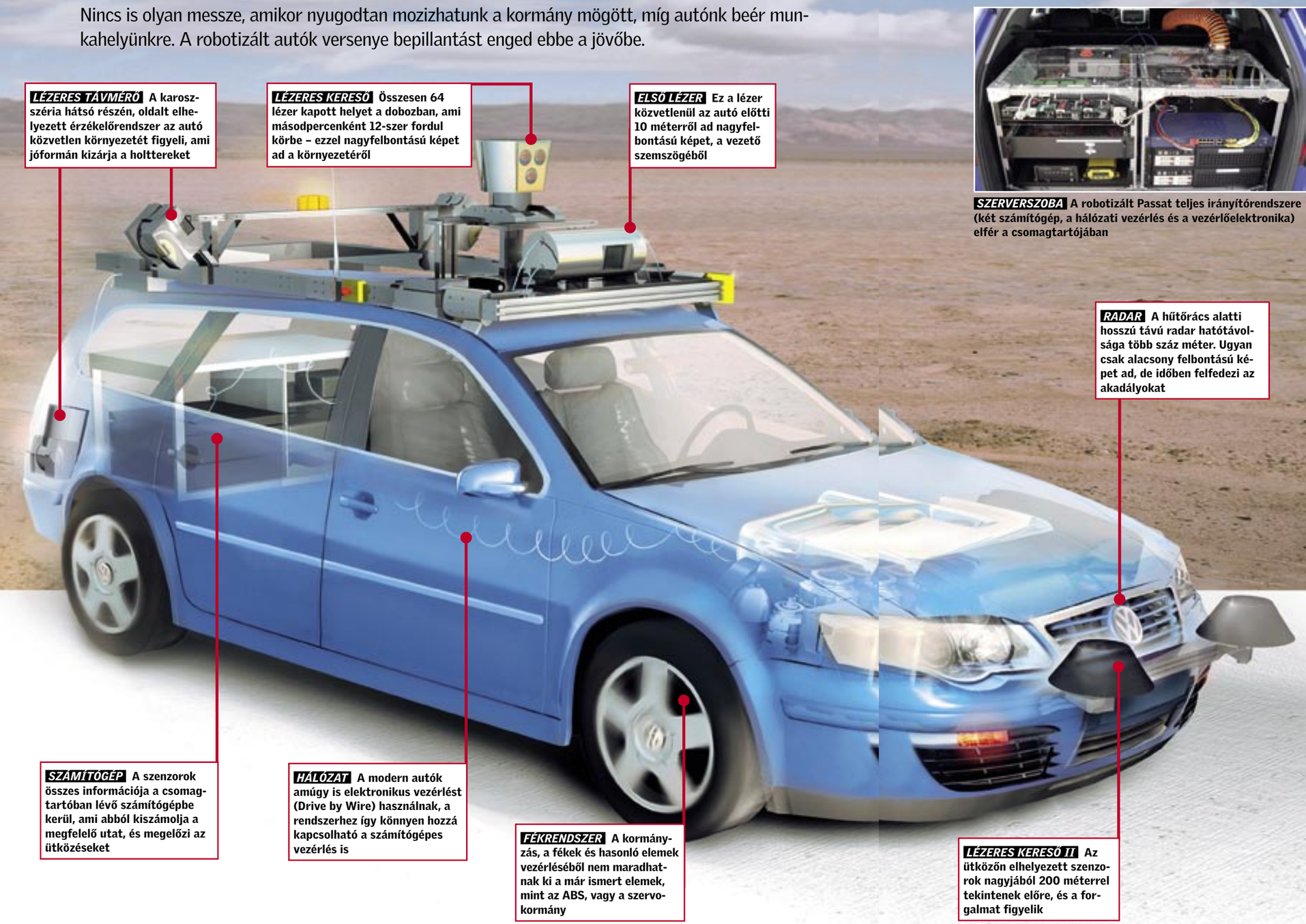

SZERVERSZOBA A robotizált Passat teljes irányítórendszere (két számítógép, a hálózati vezérlés és a vezérlőelektronika) elfér a csomagtartójában

A kaliforniai Mojave sivatag közepén századok éljenezték a Junior névre hallgató Volkswagen Passatot, amint hetyke dudálás közepette lassan begurult parkolóhelyére. A kevéssé őshonos gépjármű azzal érdemelte ki az ünneplést, hogy végére ért egy versenynek, amelynek során át kellett hajtania egy városon, a közlekedési szabályok tökéletes betartásával. A kihívás még friss jogosítvánnyal rendelkezők számára sem volt túlzottan nagy, a nézők csodálatát inkább az váltotta ki, hogy Junior önállóan volt képes megtenni mindezt, mesterséges intelligenciája segítségével. Vagyis sofőr nélkül.

A tavaly év végi versenyen a robotizált Passatnak 10 versenytársa is akadt. Mindannyian a *Darpa Urban Challenge* (Darpa városi kihívás) résztvevői voltak, melynek névadója az USA katonai kutatóintézeteként elhíresült DARPA. Az Amerikai Védelmi minisztérium tervei szerint 2015-re minden harmadik katonai járműnek képesnek kell lennie az önvezérlésre – ennek kivitelezése a DARPA feladata. Az intézet pedig rendszeresen ad megbízásokat, vagy ír ki pályázatokat az egyes területek szakértőinek és egyetemeknek. Ez esetben a projektek bemutatója egy különleges autóverseny, amelynek fődíja kétmillió dollár.

A tavalyi verseny nem az első robotküzdelem. 2004 márciusában, az akkor még Darpa Grand Challenge (Darpa nagy kihívás) nevezetű futamon 100 csapat vetélkedett az egymillió dolláros fődíjért. A „pálya” 240 km volt keresztül a sivatagon. És senki nem nyerte meg a fődíjat, mivel a legsikeresebb csapat is megfeneklett a sivatag homokjában, mindössze 11,9 km után. A 2005 októberi második próbálkozás már jobb eredményt hozott: 3 csapat is átkelt a homoktengeren. A kétmilliós díj gazdája a Stanford egyetem csapata lett, egy VW Toureggel. A Darpa városi kihívás alkalmával az autóknak arról kellett számot adniuk, mennyit fejlődött vezetési, azaz döntéshozatali képességük városi forgalomban. A város szerepét azonban egy használaton kívüli légi bázis kapta. A bázist 1989-ben ugyan kivonták az aktív szolgálatból, de azóta sem teljesen elhagyatott: időről időre harci gyakorlatokra használják. A kísértetváros utcáit ez alkalommal 50 hagyományos autó is járta, bennük profi sofőrökkel, akik az élethű forgalmi körülmények kialakításáért voltak felelősek.

Számítógép négy keréken: sofőr a csomagtartóban

A rajtvonalnál számos kombi áll, amelyek közepes méretű családokhoz illenek, néhány elegánsabb SUV (városi terepjáró), egy dzsip és persze a TerraMax is, egy élénksárga 13 tonnás teherautó. Meglehetősen változatos mezőny, ám bőven akadnak hasonló jegyeik. Junior, TerraMax és társaik mind csurig vannak pakolva elektronikával. Számítógépek, routerek és switchek dolgoznak a csomagtérben, a hátsó üléssoron, de néha még az anyósülésen is. A kocsikon mindenütt szenzorok: a tetőn, az ütközőkön elöl, hátul és oldalt, némelyik modellnek még a hűtőrácsa mögött is. No és persze számos titokzatos forgó henger és doboz vagy állandóan mozgó tükör. Mindezek együtt egy radar- vagy lézeralapú letapogatórendszert alkotnak, amelyek a képeket a csomagtartóban elhelyezkedő számítógépeknek közvetítik, hogy azok valós idejű döntést hozzanak róla, a járműnek éppen lassítania vagy gyorsítania →

A GYŐZTES GÉPKOCSI FELSZERELTSÉGE	
Jármű	2007-es Chevy Tahoe, 5,3 literes V8-as motorral, összkerékhajtás, automata váltó
Szenzorok	Öt radarszenzor figyeli a jármű környezetét elöl, hátul és oldalt, 200 méter hatótávval. Egyaránt felismerik az álló és mozgó akadályokat. Kiegészíti őket 4 további Lidar rendszer (lézeres távmérő), ami a kocsi közvetlen közelét figyeli. Például megakadályozzák a szabálytalan (vagy véletlen) sávváltást, vagy figyelmeztetnek az ütközésveszélyre. Az alapvető navigációért hagyományos GPS rendszer felel
Számítógép	10 Intel Core 2 Duo Blade szerver (egyenként 2,16 GHz), a multiprocesszoros rendszert gigabites hálózat köti össze. A kezelőprogram Linux-alapú
Info	www.tartanracing.org

kéne, folytathatja útját egyenesen, vagy kanyarodnia kell, és szabad-e például behajtania egy kereszteződésbe.

Nehéz kiszámolni: 800 kiló technológia, 500 GB adat

Ezeket a döntéseket – méghozzá a legmegfelelőbbet – a szoftvernek kell meghoznia. Így aztán a csoportok ugyanannyi időt töltöttek a programozással, mint a hardver megépítésével. Dr. Sebastian Thrun, a Stanford Racing Team vezetője sem tudja pontosan megmondani, hány emberórányi munkát töltöttek vele, de szerinte nagyjából négy évnyit.

Dr. Thrun számára a legfontosabb az volt, hogy a program kicsi legyen, mert csak úgy lehet stabil, és csak úgy lehet könnyebben megtalálni a hibákat, és takarékoskodni a kiadásokkal. Thrun istállója ezért csak annyi felszerelést használt, amennyi Junior csomagtartójában kényelmesen elfér. Két számítógép Core 2 Duo processzorokkal, egy hálózati kapcsoló, néhány irányító eszköz a szenzorokhoz, és tartalék akkumulátorok. És még ez is túl sok. Thrun be is vallja: „Amikor a tervezést kezdtük, nem tudtuk, mennyi hardverre lesz szükség."

„Ez valójában egy szoftververseny."

Dr. Sebastian Thrun, Stanford-Racing-Team

A csapat – mint utólag kiderült – nagyvonalúan tervezett. „Ma csak egy számítógéppel vezetünk, a másikat kikapcsoltuk". Ez is elég azonban, mivel az intelligens szoftver sokkal fontosabb, mint a számítási teljesítmény. Thrun szerint: „Ez valójában egy szoftververseny."

Más csapatoknak persze más a felfogása. Jó példa erre a Boss nevezetű Chevrolet Tahoe, amely jóformán egy kerekekre szerelt számítógépközpont. A Tartan Racing Team járművét alvázától tetejéig betölti a 800 kg hardver – még egy extra légkondícionálót is be kellett építeni a tetőbe, hogy megóvják az alkatrészeket. Az SUV-ban 10 darab, Intel Core 2 Duókkal hajtott Blade szerver számolja az adatokat. „Boss minden másodpercben 1000 lehetséges helyzetet képes elemezni, hogy amikor szükséges, a legjobb döntést hozhassa meg" – állítja Dr. William Whittaker, a Tartan Racing vezetője. Márpedig ez nem kevés adat feldolgozását jelenti. Whittaker szerint: „A verseny végére nagyjából fél terabájt adatot dolgoz fel a rendszerünk. Csak a tetőn elhelyezett távmérő lézer másodpercenként 40 Mbit adatot közvetít a számítógépeknek." Más istállók kecsesebb megoldásokat alkalmaztak, az Insight Racing Lotus sportkocsiját például 10 összekapcsolt Mac mini vezérelte.

A versenyt megelőző utolsó edzésnapon azonban a döntősök kénytelenek voltak ráébredni, hogy a tökéletesre csiszolt hardver és szoftver sem garancia a sikerre. Ugyanis amikor a járművek először sorakoztak fel egymás mellett az indításra várva, fény derült egy apró problémára. Az egymáshoz közel álló járművek radar- és lézerrendszerei interferenciát okoztak. A probléma részben megoldódott, amikor a versenybizottság háromra csökkentette az egyszerre induló autók számát, és megnövelte köztük a távolságot. De ez sem oldotta a feszültséget a mérnöki csapatok tagjaiban. Különösen, amikor feltámadt a szél, és elkezdte szórni a homokot, amely könnyen megzavarhatta a szenzorokat.

Rövidzárlat: szoftverfagyások és karosszériasérülések

A szél azonban szerencsésen nyugodt maradt a futam során. Egyedül az állandó sípoló hang lehetett zavaró, amely a járművekből jött, amint azokat automata módba kapcsolták, ám annak pont az volt a célja, hogy figyelmeztesse és elriassza a véletlen arra járókat. Innentől a járművek saját útvonal-navigációs adatfájljaik (RNDF) szerint viselkedtek, ami a kijelölt útvonal részletes leírását és a „küldetés fájlokat" tartalmazta. Az adatokat USB memóriáról töltötték fel, a mezőny indulása előtti utolsó pillanatokban. Ezek után minden autó elindult, nyomában egy-egy biztonsági autóval, amelynek – vélhetően füldugót használó – sofőrje távirányítással bármikor kikapcsolhatta az esetleg megvadult versenyzőt.

Erre sajnos szükség is volt. Példának okáért a nehézsúlyú TerraMaxot csak a külső vészleállítóval akadályozhatták meg abban, hogy ledöntse egy ház falát. A braunschweigi műszaki egyetemről érkezett Team Carolo VW Passatja elfelejtett bevenni egy kanyart, megrohamozta egy garázs bejáratát, majd megállt annak kapuja előtt. Sőt megtörtént a világ első robotizált balesete is, amikor egy dzsip és egy kombi összefutott egy körforgalom bejáratánál.

Több aktív rendszer – kevesebb áldozat az utakon

Az, hogy a Darpa városi kihívása katonai gyakorlat, szinte teljesen háttérbe szorult. Legtöbb egyetemi csapatot mamutvállalatok támogatták: VW, General Motors, Continental és Google logók borították az indulókat. A szponzorok között ott volt az Intel is, majd mindegyik autóban ott dolgoztak processzorai. Jerry Bautista, az Intel vezető technológiai menedzsere is örül a kihívásnak: „Ez egy kutatólabor, valós körülményekkel. Itt megfigyelhetjük például, milyen hardverkövetelménye van egy párhuzamosan több gépen futó programnak."

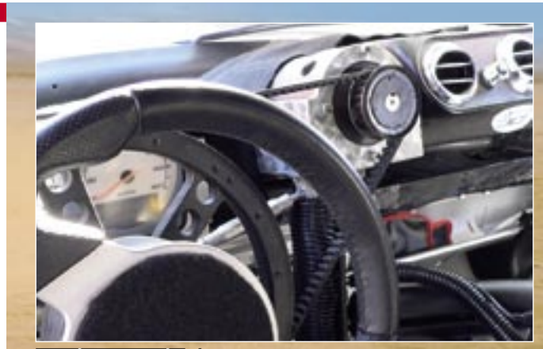

EGYÉNI ALKOTÁS Ékszíjas kormányzásával a Lotus még ebben a mezőnyben is különlegesnek számított

Az autógyárak reményei szerint a versenyen kipróbált technikák segítik majd az aktív biztonsági rendszerek fejlesztését. Erre szükség is van. Az amerikai Nemzeti Autópálya-biztonsági Hivatal (NHTSA) jelentései szerint az elmúlt 10 évben negyvenezerről közel negyvenháromezerre növekedett a közúti balesetben elhunytak száma.

„A Darpa-kihívás egy kutatólabor valós körülményekkel."

Jerry Bautista, Technológiai menedzser, Intel

A Thrun vezette csapat robotizált versenyzője, Junior 20,8 km/h átlagsebességgel, hibátlanul teljesítette a közel 90 km-es pályát, és sérülés nélkül ért a célba. A csúcstechnológiájú Passat sokak szerint kiemelkedett a mezőnyből, szinte emberi vezetési stílusa miatt. Rendszere óvatosan gyorsít, lágyan fékez, és lassan fordul. Hibátlan teljesítménye ellenére azonban lemaradt a dobogó legfelső fokáról, és talán ennek is elegáns vezetési stílusa az oka. A Tartan Racing Chevy Tahoe-ja nyersebben irányította magát, ám 22,4 km/h átlagsebességével a verseny végére már 20 perccel vezetett Junior előtt. De a győztes sokat köszönhet számítási teljesítménye és szoftvere mellett a szerencsének is. A verseny végeztével ugyanis a mérnökök egy szöget találtak a kocsi abroncsában. ■

Az út pora: A Darpa-futamok története

2004 Összesen 100 jelentkezőből senki nem jutott el a célig. Az első Darpa-kihívás alkalmával az összes önvezérlő jármű homokba ragadt.

2005 Három csapatnak sikerült leküzdenie a sivatagi utat a második Darpa-kihívás idején. Mindenki más feladta a küzdelmet.

2007 A Városi-kihívás tizenegy döntőséből hatan is célba értek, de akár egy járdaszegély is a győzelmükbe kerülhetett.

Robotok tévúton: Darpa Challenge 2007 – kezdő sofőrök nehézségei

NEHÉZKES A verseny legméretesebb résztvevője, a TerraMax, kis híján karambolozott, de idejében leállították

BIZTONSÁGOS Kötelező elemnek számított a vészleállító, amellyel veszély esetén a kocsi azonnal kikapcsolható

VILLÁMGYORS Az Insight Racing Team választottja hiába volt gyors, a sportos Lotus a középdöntő elején lerobbant.

Áttekintés tippek, trükkök

Windows 118

1 **Windows Vista:** Teljes értékű telepítő-DVD 4,76 euróért
2 **Windows XP Professional:** Hozzáférés a rendszergazda-fiókhoz
3 **Vista Home Premium, Ultimate:** Háttérkép automatikus váltása
4 **Windows XP:** Hálózati kézifék kiengedése az indításnál
5 **Windows 98, Me, 2000, XP:** A Sajátgép mindig Windows Intézőként induljon
6 **Windows 2000, XP, Vista:** Minden videoformátum lejátszása a Media Playerrel
7 **Windows XP, Vista:** A Tálca értesítési területének lomtalanítása
8 **Windows Vista:** A Media Center maradjon mindig az előtérben
9 **Windows XP, Vista:** Külső eszköz biztonságos szinkronizálása Media Player 11-gyel
10 **Windows 2000, XP, Vista:** Jobban áttekinthető Parancssor
11 **Gyorstippek:** Rendszer, Asztal, Messenger, Vista
12 **Windows 2000, XP, Vista:** Az Asztal optimalizálása különböző feladatokra
13 **Windows 2000, XP:** Meghajtó-betűjel a név előtt
14 **Windows 2000, XP, Vista:** Az Asztal helyreállítása játék után

Alkalmazások 123

15 **Excel 2007:** A program durva számolási hibáinak kivédése
16 **Word XP, 2003, 2007:** Párhuzamos működtetés idegesítő telepítővarázslók nélkül
17 **Word 2007:** Fedőlapsablonok használata egyszerűen
18 **Word XP, 2003, 2007:** Stílusok gyors szöveghez rendelése billentyűparanccsal
19 **Outlook XP, 2003, 2007:** Feladatok és speciális funkciók futtatása start paraméterrel
20 **Gyorstippek:** Excel, OpenOffice, Acrobat Reader, Firefox, Word

Kommunikáció & internet 125

21 **Firefox 2:** Windows Media fájlok lejátszása közvetlenül a böngészőből
22 **Firefox 1.x, 2.x:** A telepített beépülő modulok felderítése és tesztelése
23 **FileZilla 2.x:** FTP-program vezérlése parancssorról
24 **Word 2007 – Profi tipp:** Blogbejegyzések helyesírási hiba nélkül

Hardver 127

25 **Notebookok:** DVD-író cseréje HP Compaq laptopoknál
26 **USB-s merevlemezek:** Külső merevlemez elhallgattatása
27 **Profi tipp:** Szuperolcsó szubnotebook feljavítása
28 **Videokártyák:** Videokártya-illesztőprogram telepítése utáni hangproblémák megoldása

A hónap hibája: az Asus alaplap túl kevés áramot igényel a táptól

TIPPEK & TRÜKKÖK

A számítógépfelhasználók mindennapjaihoz hozzátartoznak a szoftveres és hardveres problémák. Tippjeink segítségével ezeket könnyen és gyorsan orvosolhatja.

1 Windows Vista
Teljes értékű telepítő-DVD 4,76 euróért

Készen vett számítógépet sokszor előre telepített operációs rendszerrel kapunk, amelyhez gyakran csak helyreállító CD-t adnak. Ezzel csak az eredeti állapotot tudjuk visszaállítani, egyedi újratelepítésekre többnyire nincs lehetőség.

TIPP Szerezzünk be egy teljes értékű Vista-DVD-t – 4,76 euróért közvetlenül a Microsofttól. Természetesen nem licencelt Windowst kapunk, csak egy 30 napos tesztverziót *Anytime Upgrade DVD* megnevezéssel. De nem tesz semmit: a helyreállító lemez termékkulcsával aktiválhatjuk az upgrade DVD-t.

A megrendeléshez nyissuk meg a *www.microsoft.com/hun/windows/products/windowsvista/buyorupgrade/windowsanytimeupgrade/overview.mspx* oldalt. Fontos: hogy a megrendelés sikerüljön, a böngészőben engedélyezni kell a JavaScriptet. Görgessünk lefelé az oldalon, és a *Licencvásárlás* alatt kattintsunk a *Buy Now* gombra. Innentől kezdve angol nyelvű oldalakon járunk. A következő lépésben válasszuk ki a rendszerünkhöz szükséges verziót, például a *Windows Vista Home Premium*-ot. Alatta megjelenik az ajánlat: *Vista Ultimate* 202,30 euróért – válasszuk ki a *Choose Windows…* gombbal. A következő ablakban a kosarunk tartalma alatt megjelenik a kérdés, hogy van-e már *Windows Anytime Upgrade DVD*-nk (*Do you have…?*). Jelöljük meg a *No* választ, így ez a DVD kiegészítésképpen ingyen a bevásárlókosarunkba kerül. Most töröljük a drága upgrade-et a piros keretű X-re kattintva. Így csak a 4,76 eurós szállítási költség marad. Adjuk meg címünket és számlázáshoz szükséges adatainkat. A fizetés hitelkártyával történik. Utána kattintsunk a *Next* gombra, a következő ablakban fogadjuk el a szerződési feltételeket, és kattintsunk a megrendelés megerősítésére.

2 Windows XP Professional
Hozzáférés a rendszergazda-fiókhoz

Jelszó itt, hozzáférési kód ott – nem csoda, ha elfelejtjük saját PC-nk régen használt rendszergazda-jelszavát. Pedig ezt más fiókokból nem lehet csak úgy átállítani, a Windows ugyanis mindig rákérdez a régi jelszóra.

TIPP Egy trükkel újból hozzáférhetünk a rendszergazda-fiókhoz. Jelentkezzünk be egy másik, rendszergazda-jogokkal rendelkező fiókkal. Utána nyissuk meg a *Start/Minden program/ Kellékek/Parancssor*-t, és írjuk be a

```
net user administrator <jelszó>
```

parancsot. A jelszó helyére a kívánt új rendszergazda-jelszót írjuk. A Windows az enter leütése után nem fogja kérni a régi jelszót az új érvényesítéséhez.

Megjegyzés: Megelőzésképpen ajánlott egy pótkulcs, a Windows zsargonban *jelszó visszaállító lemez* készítése, közvetlenül az operációs rendszer telepítése után. Ehhez jelentkezzünk be rendszergazdajogokkal, nyissuk meg a *Felhasználói Fiókok*-nál az aktuális fiókot, és kattintsunk a *Jelszó elfelejtésének megelőzése* linkre. Elindul az *Elfelejtett jelszó* varázsló, és végigvezet a további lépéseken. Természetesen hajlékonylemez helyett a Windows elfogad minden más cserélhető adathordozót is, például USB-memóriát is.

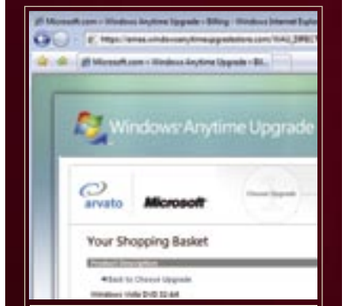

1 JUTÁNYOS Az ingyenes Anytime Upgrade DVD teljes értékű Vistát tartalmaz

3 Vista Home Premium, Ultimate
Háttérkép automatikus váltása

A változatosság gyönyörködtet – ez a Windows asztal hátterére is igaz. Hogy a képváltást ne kelljen mindig saját kezűleg elvégeznünk, szeretnénk, ha a Windows rendszeres időközönként automatikusan cserélné a hátteret.

TIPP Egy, a Vista oldalsávjához tartozó minialkalmazás (Gadget) remekül ellátja ezt a feladatot.

Telepítés: Létesítsünk internetkapcsolatot, kattintsunk jobb egérgombbal az oldalsávra, majd válasszuk a *Minialkalmazás hozzáadása* parancsot. Kattintsunk a *További minialkalmazások online* linkre, erre az Internet Explorer megnyitja a *Windows Vista oldalsáv személyre szabása* weboldalt. A *Tallózás* alatti területen kattintsunk az *Egyebek*-re, és válasszuk a *Szűrés* mellett legördíthető listáról az *angol* listaelemet. Most keressük meg a *Desktop Wallpaper* minialkalmazást. Mivel a kínálat folyamatosan bővül, nem biztos, hogy rögtön az első oldalon találjuk. Kattintsunk a *Letöltés*-re, a következő ablakban a *Telepítés*-re, és végül a *Megnyitás*-ra. A Vistára jellemző módon a műveletet engedélyeznünk kell. A következő figyelmeztetést ismét hagyjuk jóvá a *Telepítés*-re kattintva. Ezután a gadget automatikusan megjelenik az oldalsávon – a minialkalmazások hozzáadására szolgáló ablakot be is zárhatjuk.

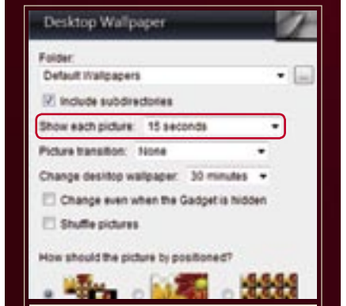

3 VÁLTOZATOS Állítsuk be, milyen gyakran változzon az asztal háttere

Háttérképek megadása: A beállításokhoz vigyük az egérmutatót az új minialkalmazásra, és kattintsunk a csavarhúzó ikonra. A *Mappa* beviteli mező melletti gombra kattintva adjuk meg a forrásmappát, amely a képeket tartalmazza. Ha a Windowsnak almappákat is figyelembe kell vennie, jelöljük meg: *Include subdirectories*. Most a *Show each picture* alatt válasszuk a *Preview next wall paper* bejegyzést. A minialkalmazás így előképet mutat az oldalsávon a soron következő háttérről, és gombokat kapunk a választás módosításához. A *Picture transition* linkről átmenetet adhatunk meg a képcseréhez, és a *Change desktop wallpaper*-rel határozzuk meg az időtartamot. A *Change even when the Gadget is hidden* beállítás gondoskodik arról, hogy a háttérkép akkor is cserélődjön, ha az alkalmazás épp nincs az előtérben. A *Shuffle pictures* paranccsal adjuk ki az utasítást, hogy a képek teljesen véletlen sorrendben cserélődjenek. Végül az alsó szélen meghatározhatjuk a képek megjelenítésének részleteit. Hagyjuk jóvá OK-val a beállításokat.

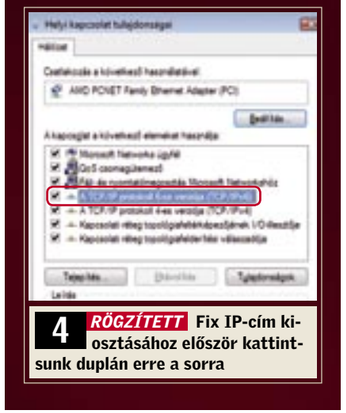

4 RÖGZÍTETT Fix IP-cím kiosztásához először kattintsunk duplán erre a sorra

4 Windows XP
Hálózati kézifék kiengedése az indításnál

Furcsa: a DSL-modemet csatlakoztató hálózati kártya beépítését követően a számítógép úgy indul el, mint a lassított felvétel. Perceken át úgy tűnik, mintha semmire sem reagálna, aztán hirtelen megint minden olajozottan megy.

TIPP A kézifék neve ebben az esetben „dinamikus IP-cím kiosztás” – számítógépünk ugyanis arra vár, hogy a modem automatikus IP-címet adjon neki. Oldjuk ki fix IP-cím megadásával. Nyissuk meg a *Start/Vezérlőpult/Hálózati kapcsolatok*-at. A megjelenő ablakban kattintsunk jobb egérgombbal a DSL-modemünkhöz tartozó *Helyi Kapcsolat*-ra, és válasszuk a *Tulajdonságok* menüpontot. Jelöljük ki a listán a TCP/IP protokollt, és kattintsunk ismét a *Tulajdonságok* gombra. A következő ablakban kapcsoljuk be *A következő IP-cím használata:* rádiógombot.

Ezután csak az *IP-cím* és az *Alhálózati maszk* adatai a fontosak, az *Alapértelmezett átjáró*-t és az alatta következő értékeket nem kell szerkesztenünk. *IP-cím*-ként használhatjuk például a *192.168.0.5*-öt, de akármilyen címet nem. A *192.168.x.x* (x = 0 – 255) címtartomány a helyi hálózatoknak van lefoglalva, más értékek problémát okozhatnak. Alhálózati maszkként használjuk a *255.255.255.0*-t. Ezután hagyjuk jóvá kétszer OK-val a beállításokat, és indítsuk újra a PC-t. Ha több LAN-kapcsolatot is telepítettünk, adjunk meg azokhoz is fix IP-címet.

Háttér: A hálózatunk, amelyhez a DSL-modem kapcsolódik, TCP/IP-vel működik. Ez a protokoll minden egyes csatlakoztatott eszközt egyértelmű IP-címmel különböztet meg egymástól. Ha nincsenek rögzített címek, a Windows ezeket rendszerindításkor egy DHCP →

(Dynamic Host Configuration Protocol) szervertől próbálja beszerezni. Ez minden eszköznek dinamikusan oszt ki IP-címet. Mivel a DSL-modemek a DSL-routerekkel ellentétben nem rendelkeznek DHCP-szerverrel, a Windows fölöslegesen vár a válaszra, és közben fékezi a rendszert.

5 Windows 98, Me, 2000, XP
A Sajátgép mindig Windows Intézőként induljon

A Sajátgép alapértelmezett nézetében nem jelenik meg a mappaszerkezet. Ezért a gyors navigálás a merevlemezen csak a Mappák ikonra kattintás után lehetséges – ez fölösleges kerülőút.

TIPP A Registryben rögzíthetjük, hogy a Windows a Sajátgépet rögtön Intézőként, a praktikus fastruktúrával jelenítse meg. Nyissuk meg a *Start/Futtatást*, majd a *regedit* paranccsal a Registry-szerkesztőt, abban pedig a *HKEY_CLASSES_ROOT\Folder\shell* kulcsot. A jobb oldali ablakterületen kattintsunk duplán az (*Alapértelmezett*) névre. A *Karakterlánc szerkesztése* ablakban írjuk be az *Érték* mezőbe: *explore*, és kattintsunk az OK-ra. A rendszer újraindítása után a Sajátgép a kívánt módon fog viselkedni.

6 Windows 2000, XP, Vista
Minden videoformátum lejátszása a Media Playerrel

A Media Player bizonyos videoformátumok lejátszását egy idő óta egyszerűen megtagadja. Elég bosszantó, hogy kedvenc filmjeinket nem tudjuk megnézni – vége a korlátlan élvezetnek.

TIPP Szinte hihetetlen: a Microsoft által a Windows egyik fontos szolgáltatásának tekintett program már attól is képes megtagadni egyes videók lejátszását, ha előtte nem a megfelelő ruhába öltöztettük. Ilyen például az ablak nélküli *Revert* dizájn.

A problémát kiküszöbölendő változtassuk meg a videogyorsítás beállításait. Nyissuk meg a Media Playerben az *Eszközök/Beállítások*-at, és hozzuk előre a *Teljesítmény* lapot. Azon kattintsunk a *Speciális…* gombra. A megjelenő ablakban kapcsoljuk ki a *Videogyorsítás* alatti területen a *Videokeverő leképező használatá*-t, és kattintsunk az *OK*-ra. Visszatérve az előző ablakba hagyjuk jóvá az *Alkalmaz* és *OK* gombokkal.

Ellenőrizzük a videolejátszásnál, hogy megoldódott-e a probléma. Ha nem, az előbb használt *Teljesítmény* lapon kapcsoljuk ki kompletten a videogyorsítást, a lap alsó harmadában a csúszkát egészen balra, a *Nincs* beállításig húzva. Ha a beállító csúszka szürke és zárolt, speciális beállítások vannak érvényben. Ebben az esetben először kattintsunk az *Alapértelmezés visszaállítása* gombra, és ezután módosítsuk a szabályzót. Ha ez a trükk sem segít, utolsóként nem marad más hátra, mint más dizájnt használni a Media Playerhez.

Figyelem: Vistánál a Microsoft máshová helyezte át a videogyorsítás beállításait. Itt is a *Teljesítmény* regiszterlapot kell megnyitnunk, utána azonban a *DxVA-videogyorsítást* kell kikapcsolni.

5 IZLÉS SZERINT Egy bejegyzés, hogy mappáinkat mindig az Intézővel nyissuk meg

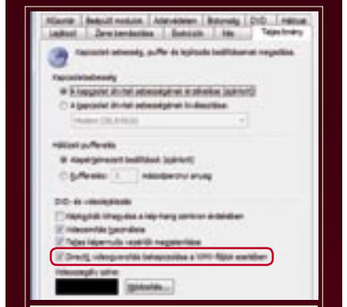

6 HÁTRÁNYOS Kapcsoljuk ki a videogyorsítást, ha a Media Player bosszantó dolgokat művel

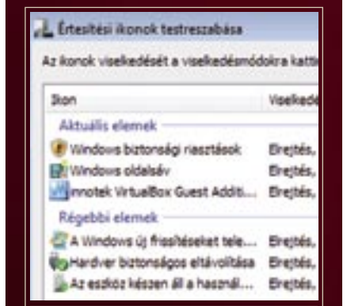

7 VÁLOGATOTT Itt rögzítsük, milyen ikonokat mutasson a Tálca Értesítési területe

7 Windows XP, Vista
A Tálca értesítési területének lomtalanítása

A Tálca jobb szélét egyes programok telepítésük után elárasztják különböző ikonokkal, amelyektől oda az áttekintés. Ráadásul sok közülük lényegtelen, csak szükségtelenül foglalja a helyet.

TIPP Selejtezzük ki a fölösleges ikonokat, és szerezzünk szabad helyet: kattintsunk jobb egérgombbal a Start gombra, és válasszuk a helyi menüből a *Tulajdonságok*-at. A következő ablakban Windows XP alatt használjuk a *Tálca* regiszterlapon az *Értesítési terület* alatti *Testreszabás* gombot. A Windows Vista az Értesítési területnek külön regiszterlapot szentel a Tulajdonságok ablakban. Ezen is kattintsunk a *Testreszabás* gombra.

Windows XP-nél erre az *Értesítések testreszabása* ablak jelenik meg, Vista alatt pedig az *Értesítési ikonok testreszabása* című. A névtől eltekintve a két párbeszédpanel messzemenően azonos. A bal oldalon a Windows felsorol minden alkalmazást, amelyek az értesítési területen terpeszkednek. A jobb oldalon látjuk a viselkedésüket. A módosításhoz kattintsunk a kívánt bejegyzés viselkedésére, és válasszuk a legördülő listáról az *Elrejtés, ha nem aktív, Sosem látszik, Mindig látszik* beállítások közül a megfelelőt.

Megjegyzés: Az *Elrejtés, ha nem aktív* a legbölcsebb választás, mert ezzel az ikon csak akkor jelenik meg, ha az alkalmazás valóban aktív. A *Mindig látszik* mindig ott tartja az ikont az értesítési területen, a *Sosem látszik* pedig teljesen letiltja.

8 Windows Vista
A Media Center maradjon mindig az előtérben

Egy kis kikapcsolódás nem árt: míg egyéb feladatainkat végezzük a PC-n, közben a Windows Media Centerben követjük a híreket vagy egy tévéadást. A bosszantó csak az, hogy megnyitáskor és áthelyezéskor a többi program ablakai gyakran eltakarják a tévéképet.

TIPP Indítsuk el a Windows Media Centert. Menjünk az ablak Start főmenüjében a föl és le kurzorbillentyűkkel a *Feladatok* rovatra. Kattintsunk egymás után a *Beállítások* és az *Általános* lehetőségre, és végül az *Indítás és ablakműködés*-re. A következő ablakban tegyünk pipát a *Windows Media Center ablak mindig felül* legyen beállítás elé, és végül kattintsunk a Mentésre.

9 Windows XP, Vista
Külső eszköz biztonságos szinkronizálása Media Player 11-gyel

Bosszantó: egyes külső média-lejátszók (például MP3-lejátszók) szinkronizálásakor a Windows Media Player 11-gyel időnként megszakad a kapcsolat. Ilyenkor pedig kezdhetjük újra az unalmas műveletet ahelyett, hogy kedvenc számainkat hallgatnánk.

TIPP A probléma nem a mi készülékünkben van – a hibát a Microsoftnál kell keresni. A szoftveróriás ennek kiküszöbölésére különböző javítócsomagokat kínál, amelyek mindig egy adott Windows-verzióra vannak specializálva. A Microsoft letöltésoldalán azonban nem tudjuk megkeresni a hotfixeket, csak a közvetlen hivatkozások megadásával találjuk meg azokat. A webcímeket legegyszerűbb közvetlenül CD/DVD-mellékletünk listafájljából átmásolni. XP-hez a *http://download.microsoft.com/download/e/1/f/e1fc9a52-a01a-40f1-938a-93f3fc85fa71/windowsmedia11-kb935551-x86-intl.exe* címen, Vistához pedig a *http://download.microsoft.com/download/6/C/1/6C159992-4571-4182-8F9C-C265D48D0CF/Windows6.0-KB935551-v2-x86.msu* alatt találjuk meg a javítást. Ezek a hotfixek egyébként nem részei az automatikus Windows-frissítésnek.

A telepítés előtt először zárjuk be a Media Playert, hogy az általa használt állományok módosíthatóak legyenek. Ezután kövessük a telepítés lépéseit.

Háttér: Ezt a problémát egy programozási hiba idézheti elő a Windows Media Player 11-ben. Egy átfogó szinkronizálásnál a program nem osztja meg rendesen az *IRAPIStream* objektumot.

10 Windows 2000, XP, Vista
Jobban áttekinthető Parancssor

Indítás után a Parancssor ablak csak 25 sort mutat. Hosszabb szövegek – például súgóoldalak – megjelenítéséhez ez egyszerűen túl kevés.

TIPP Egy trükkel módosíthatjuk a sorok számát. Kattintsunk a parancsablakban a bal felső sarokba, és nyissuk meg a rendszermenüből a *Tulajdonságok*-at. Ezután váltsunk az *Elrendezés* lapra. Az *Ablakméret* alatt növeljük meg a sorok számát. Állítsuk például 50-re, de ha még így is kifut a szöveg az ablakból, nagyobb beállítást is választhatunk. A 80 karakteres szélességet megtarthatjuk, mivel a programozók többnyire ebből a szélességből indulnak ki, és amúgy is sorváltást integráltak a helyére. Az ablak előképén azt is rögtön látjuk, hogy az így meghatározott ablak illeszkedik-e a képernyőméretünkhöz.

Emeljük meg a képernyőpuffer méreténél is a sorok számát, például 600-ra. Ez a szám határozza meg, hogy a parancssor hány sort jegyez meg, amelyeket aztán visszalapozhatunk. Ez különösen hosszabb súgószövegek kiíratásakor célszerű. Hagyjuk jóvá OK-val a beállításokat, és zárjuk be a Parancssort. A következő indítástól már az új értékek érvényesek. →

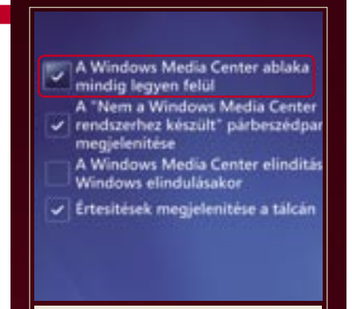

8 LEGELŐL Ezzel a beállítással egyetlen program sem áll majd a Media Center elé

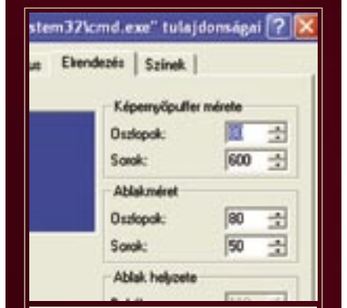

10 DUPLASOROS Ha keveset látunk a parancssorból, egyszerűen növeljük meg a méretét

11 Gyorstippek

Rendszer: A *Feladatkezelő (Task Manager) Teljesítmény* lapján a gépünk állapotát jelző grafikonokat dupla kattintással nagyíthatjuk vagy kicsinyíthetjük.

Asztal: Hogy ikonokat tudjunk a Tálcára húzni, előbb kattintsunk az adott ikonra a jobb egérgombbal, és a menüben oldjuk fel a *Tálca zárolás*-t.

Messenger: Ha nem tudjuk, vagy nem akarjuk a Microsoft Messengert telepíteni, akkor például a *www.meebo.com* címen weblapon is chatelhetünk.

Asztal: Több programot egyszerre zárhatunk be a helyi menüből, ha lenyomott Ctrl gombbal egymás után az ikonjukra kattintunk a Tálcán.

Asztal: Az *Ikonrendezés szempontja/Asztali ikonok megjelenítése* paranccsal a helyi menüből minden asztali ikont elrejthetünk vagy megjeleníthetünk.

Vista: Az átlátszóságot egy jobbkattintással az Asztalra, majd a *Testreszabás/Ablakszín.../Átlátszóság...* paranccsal kapcsolhatjuk ki.

12 Windows 2000, XP, Vista

Az Asztal optimalizálása különböző feladatokra

Az ember megszokások rabja: a gyakran használt dolgokat úgy találjuk meg a legjobban, ha mindig ugyanazon a helyen vannak. Ez érvényes az asztal ikonjaira is. Ezért szeretnénk a munkamódunkra optimalizált állapotot menteni.

TIPP Ezt a feladatot kényelmesen elvégeztethetjük a *Desktop Icon Save and Restore* nevű szoftverrel, amelyet a *http://www.midiox.com/* címről, a bal oldali menü *Desktop Restore* pontjára kattintva érhetünk el.

Program beállítása: Miután a programot telepítettük, ne lepődjünk meg, ha a Start menüben csak a dokumentációját találjuk meg – maga a szoftver az Asztal helyi menüjébe települ. Használata egyszerű: ha minden ikon a helyén van, kattintsunk az Asztalra az egér jobb gombjával, majd a menüből válasszuk a *Save Desktop...* parancsot. Ezzel az adott felbontáshoz sikeresen el is mentettük az ikonok pozícióját – ha valami miatt összekeveredtek, elég csak megint előhívni a helyi menüt, és a *Restore Desktop* parancsra kattintani.

Konfigurációk létrehozása: Arra is van lehetőség, hogy többféle helyzetet is elmentsünk, például Iroda, Multimédia vagy Grafika nevű ikonkonfigurációkat állítsunk be, és azokat gyorsan betöltsük. Ehhez készítsük el az adott elrendezést, majd hívjuk elő az Asztal helyi menüjét. Válasszuk most a *Custom Save/Restore* menüpontot – itt tetszésünk szerint menthetjük el az egyes konfigurációkat.

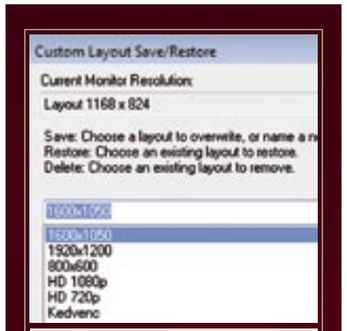

12 PROFILÍROZVA **Az Ikon Save programban egyéni profilokat is létrehozhatunk**

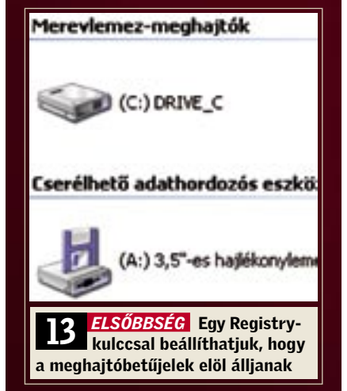

13 ELSŐBBSÉG **Egy Registry-kulccsal beállíthatjuk, hogy a meghajtóbetűjelek elöl álljanak**

13 Windows 2000, XP

Meghajtó-betűjel a név előtt

Az olyan meghajtónevek, mint a Helyi lemez, nem jelentenek túl nagy segítséget – különösen, ha a PC-nk több adattároló egységgel is fel van szerelve. Jobb lenne, ha az Intéző a megnevezés elé tenné a meghajtó-betűjelet.

TIPP Ezt egy kis registryvarázslással érhetjük el. Nyissuk meg a Registry-szerkesztőben a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer* kulcsot. Az ablak bal oldali részében a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* paranccsal hozzuk létre a *ShowDriveLettersFirst* bejegyzést, és nyissuk meg dupla kattintással. Állítsuk az értékét 4-re, és hagyjuk jóvá OK-val. Ha hiányzik ez a bejegyzés, vagy ha 0 alapértéken van, az Intéző a betűjelet a szokott módon a megnevezés végén mutatja. Az 1 értékkel a betűket csak a hálózati meghajtóknál látjuk az elején, 2-vel pedig egyáltalán nem írja ki az Intéző. Zárjuk be a szerkesztőt, és indítsuk újra a Windowst.

Megjegyzés: Vista alatt ez a beállítás sajnos nem működik.

14 Windows 2000, XP, Vista

Az Asztal helyreállítása játék után

Kiszórakoztuk magunkat a legújabb játékokkal, most pedig visszatérünk a munkához – igen ám, de a windowsos Asztalunk szinte szétesett: az ablakok címsorában a betűk mérete megváltozott, az ikonok helyén pedig ronda fekete négyzetek ásítoznak.

TIPP Könnyen előfordulhat, hogy a játék mind a megjelenítés DPI-jét, mind pedig a felbontását átállította, mivel ezek határozzák meg a képernyőn látható elemek méreteit. Ellenőrizzük a megfelelő beállításokat a *Vezérlőpult Megjelenítés* ikonjának segítségével. A *Megjelenés* fülön derítsük ki, hogy a *Betűméret* a *Normál* értéken áll-e.

2000, XP: A DPI beállítás helyreállításához a *Megjelenítés* ablakban hozzuk előre a *Beállítások* fület, és nyomjuk meg a *Speciális* gombot. A DPI értékét állítsuk 96-ra, és nyomjuk meg az *Alkalmaz* gombot.

Vista: Kattintsunk a jobb egérgombbal az Asztalra, és válasszuk ki a menüből a *Testreszabás* gombot, majd kövessük a *Betűméret* módosítása linket, és itt is állítsuk be a DPI-hez a 96-ot.

A sötét négyzetektől a következőképpen szabadulhatunk meg: állítsuk a DPI-t 120-ra, indítsuk újra a gépet, majd ezt követően állítsuk vissza a 96-ot.

Update

Lomtár automatikus ürítése leállításkor, 2007/12. 3. tipp, 119. oldal: A tipp csak XP Professionallel működik, mivel a Home-verzió sem a gpedit.msc Csoportházirend-szerkesztőt, sem egy logoff szkript futtatásához szükséges funkciókat nem tartalmazza. Alternatív megoldásként létrehozhatunk egy batch fájlt, amely kiüríti a Lomtárat, és utána leállítja a számítógépet. Ez a megoldás is egy szabálykészlet megadásával jár, ahogy az a tippben le van írva. Ezenkívül hozzuk létre a lomtár.cmd szkriptindítást, és mentsük a Windows mappába. Fontos: az utolsó sor a szkriptben az exit szóból áll. Hogy a PC a szkript lefutása után automatikusan leálljon, hozzunk még létre egy szövegfájlt a

```
start /wait %windir%/
lomtar.cmd
```

```
%windir%/system32/
shutdown.exe -s -f -t 01
```

parancsokkal. Mentsük a fájlt BAT formátumban közvetlenül az asztalra.

15 Excel 2007

A program durva számolási hibáinak kivédése

Szinte hihetetlen: a Microsoft táblázatkezelője még a legeslegújabb programgenerációban is elszámolja magát, néha egészen jelentős hibákat vétve. Egyáltalán megbízhatunk így számításaink eredményeiben?

TIPP A program egy meghatározott, bár valóban nagyon szűk számtartományban végzett műveleteknél hibázik. Hogy miért, azt később elmagyarázzuk – először inkább küszöböljük ki a hibát. Menjünk a *www.microsoft.com* oldalra, és a keresésbe írjuk be: *kb943075*. Egy Knowledge-Base cikknél fogunk kikötni. Itt megtaláljuk a 2007. október 9-i Excel 2007 hotfix-csomag letöltéséhez vezető hivatkozást. A telepítéséhez kattintsunk először duplán a fájlra, majd fogadjuk el a licencfeltételeket.

Háttér: Az Excel 2007 meghatározott számtartományokban teljesen hibás értékeket ír ki. Ezek közé számítanak a 65 534,99999999995 és 65 535 közti, valamint a 65 535,99999999995 és 65 536 közti eredmények. A táblázatkezelő ezek helyett 100 000-et vagy 100 001-et mutat. Ennek a hibának az oka egy rendszeresen jelentkező hiba a számok bináris formában történő tárolásakor.

Ezt könnyen kipróbálhatjuk, ha egy cellába beírjuk: =154,2*425. Ha ezt az eredményt közvetlenül további számításokhoz használjuk, lehet, hogy helyes végeredményt kapunk, mivel az Excel csak a megjelenítésnél hibázik, a háttérben azonban a helyes számot tárolja. Ha azonban a KEREK függvényt alkalmazzuk az eredménycellára, akkor észrevehetjük, hogy az Excel a hibás 100 000 értékkel számol tovább 65 535 helyett, így a későbbiekben nagyságrendbeli eltérések is előfordulhatnak a végeredményben.

16 Word XP, 2003, 2007

Párhuzamos működtetés idegesítő telepítővarázslók nélkül

Az Office legújabb verzióját a régit meghagyva telepítettük, hogy a kettő egymás mellett működjön. Így rendelkezésünkre áll a megszokott program, ugyanakkor hozzászokhatunk az új kezeléséhez is. Azonban furcsa módon az előzőtől eltérő verzió indításakor minden alkalommal elindul egy telepítő rutin, és késlelteti a program elindulását.

TIPP A telepítővarázslók bosszantó tolakodásának néhány registry-bejegyzéssel vethetünk véget. Nyissuk meg a Registry-szerkesztőben a *HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Office* kulcsot. Az általunk használt Word-verziótól függően váltsunk a megfelelő alkulcsra, tehát Word 2007-nél például a *12.0*-ra, vagy Word 2003-nál a *11.0*-ra és így tovább. Menjünk tovább a *Word\Options* kulcsra. Itt kattintsunk az ablak jobb oldali részén, és a *Szerkesztés/Új/Duplaszó* paranccsal hozzuk létre a *NoReReg* bejegyzést, majd nyissuk meg dupla kattintással. Állítsuk az értékét 1-re, és hagyjuk jóvá OK-val. Ismételjük meg ugyanezt a műveletsort a többi telepített Word-verzióban is.

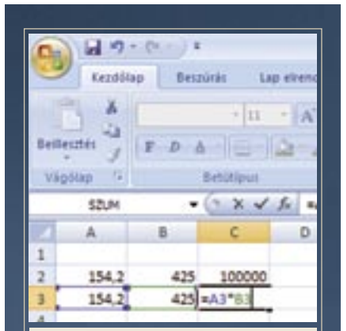

15 MELLÉFOGÁS **Az Excel hibátlan képletet állít fel, az eredmény azonban teljesen rossz**

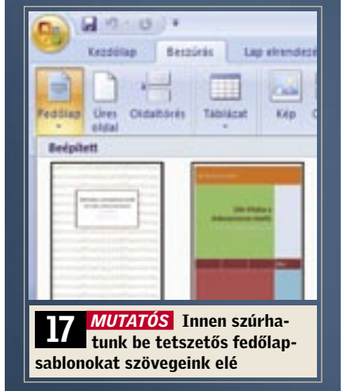

17 MUTATÓS **Innen szúrhatunk be tetszetős fedőlapsablonokat szövegeink elé**

Megjegyzés: Alapvetően megvan a lehetőség több Office-verzió párhuzamos használatára – de ügyeljünk arra, hogy a verziókat a szoftverek verziószámának növekvő sorrendjében telepítsük, hogy a közös komponensek beállításai (amelyek az egyes verziókban különbözhetnek egymástól) ne írják felül egymást.

17 Word 2007

Fedőlapsablonok készítése egyszerűen

Tetszetős fedőlapokat készíteni tervezetekhez vagy írói munkákhoz fáradságos és időigényes – különösen, ha gyakrabban végzünk ilyen feladatot. Nem kínál a szövegszerkesztő valamilyen gyorsabb megoldást?

TIPP Használjuk a Word menüszalagján a *Beszúrás* lapon a *Fedőlap* gombot. A szövegszerkesztő több mintát is felkínál. Kattintsunk a kívánt változatra, és a Word automatikusan beszúrja a szövegünk elé. A sablonok általában tartalmaznak különböző mezőfunkciókat, bejegyzéseket a dokumentum tulajdonságaiból, mint például cím és szerző.

Ha már készítettünk saját fedőlapokat, ezeket is menthetjük sablonként, hogy könnyen fel tudjuk újra használni. Ehhez jelöljük ki a teljes oldalt, és kattintsunk a szalagon a *Fedőlap* kategóriára, majd a *Kijelölt rész mentése a fedőlapok gyűjteményébe* parancsra. A megjelenő ablakban a Név alá írjuk be az új fedőlap megnevezését. Ügyeljünk arra, hogy a *Katalógus* mellett a *Fedőlapok* és a *Beállítások* mellett a *Tartalom beszúrása* külön oldalra legyen kiválasztva.

18 Word XP, 2003, 2007

Stílusok gyors szöveghez rendelése billentyűparanccsal

A stílusok pótolhatatlan segítséget nyújtanak a szöveg szerkezetének kialakításában. Kiválasztásukhoz azonban mindig el kell vennünk a kezünket a billentyűzetről, hogy egérmutatóval kezeljük az ikonsort.

TIPP A Word lehetőséget nyújt rá, hogy akár minden stílushoz saját billentyűkombinációt rendeljünk. Érdemes ezt →

legalább a néhány leggyakrabban használttal megtennünk, hogy megtakarítsuk a fölösleges egerészést.

A beállításokhoz először nyissuk meg a *Formátum/Stílusok és formázás* menüponttal a munkaablakban az illetékes feladatterületet. Word 2007-nél a stílusokat a *Kezdőlap* kategória alatti menüben találjuk. Keressük meg a listán a kívánt formátumot, kattintsunk rá jobb egérgombbal, és válasszuk a helyi menüből a *Módosítást*. A következő ablakban kattintsunk a *Formátum* gombra, és nyissuk meg a *Billentyűparancs* bejegyzést.

A kurzor rögtön az *Új billentyűparancs* beviteli mezőbe kerül, tehát rögtön lenyomhatjuk a kívánt billentyűkombinációt. A Word ellenőrzi az aktuális kiosztást, és jelzi, ha a kombináció már foglalt. Ebben az esetben a Vissza gombbal töröljük a kombinációt, és próbáljunk ki egy másikat – de átírhatjuk az aktuális funkciót is. Végül hagyjuk jóvá az új kombinációt a *Hozzárendelés és Bezárás* gombokkal. Ismételjük meg ezt a munkamenetet a többi gyakran használt formázásnál is. Szabad billentyűkombinációkat főleg a funkcióbillentyűket Ctrl+Alt-tal kombinálva fogunk találni.

Figyelem: Ha többen is használunk egy számítógépet, a leggyakrabban használt billentyűparancsokat (például Ctrl+C és Ctrl+V a kivágáshoz és beillesztéshez) lehetőleg ne változtassuk meg, mert másoknak sok kellemetlenséget okozhatunk.

19 Outlook XP, 2003, 2007

Feladatok és speciális funkciók futtatása start paraméterrel

Az Outlook néhány funkciót már programindításkor végre tud hajtani – átadott paraméterek segítségével. Hibás registry-bejegyzéseket például az outlook /regserver indítással rekonstruálhatunk. Milyen lehetőségeink vannak még?

TIPP Start vagy indító paraméterek segítségével főleg speciális funkciókat és hibajavítási lépéseket futtathatunk, de egyes funkciókat csak így érünk el. A lehetőségek attól függenek, hogy az Outlook melyik verzióját használjuk.

Egy érdekes lehetőséget használhatunk ki, ha ezeket az indító paramétereket parancsfájlokba írjuk – így olyan gyakori feladatok végrehajtását automatizálhatjuk, mint új e-mail létrehozása vagy egy mappa megnyitása.

Most néhány példa következik e lehetőségeknek a használatára.

Speciális funkciók használata: Az indítási paramétert az

```
outlook /indítási paraméter
```

formában adjuk meg. Az ilyen indításokat a Start menü *Futtatás* ablakában, parancsikonok céljaként vagy szkriptekben parancssorként használhatjuk. Például az Outlook Naptár nézetben indításához az

```
outlook /select Outlook:naptár
```

paramétert használjuk, ahol a második adat egy mappát határoz meg. Az Outlook XP-t a */Mappa* mappamódban, navigációs szalag nélkül, vagy a */c* paraméterrel ismét a megszokott nézetben indíthatjuk.

Az új elemek létrehozására szolgáló párbeszédpaneleket is mindig a */c* paraméterrel indítjuk, utána egy újabb paraméterrel adjuk meg, hogy milyen elemről van szó. Például a */c ipm.note* új üzenetet, a */c ipm.contact* új Névjegyalbum bejegyzést és a */c ipm.appointment* új találkozót jelent. A */profiles* paraméter hatása, hogy az Outlook profilválasztással indít.

Hibajavítás: Más indítási paraméterek problémák elkerülésére és hibák kijavítására szolgálnak. Így például a */safe* paraméter megadásával csökkentett módban indítjuk az Outlookot, bővítmények és COM beépülő modulok, olvasási terület és saját testreszabások nélkül – így baj esetén is hozzájutunk az adatainkhoz. Beállítások visszavonásához sok további paraméterek találhatók CD/DVD-mellékletünk áttekintőjében.

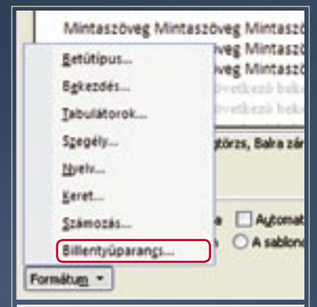

18 GYORSBILLENTYŰ **Itt rendelhetünk billentyűparancsokat az egyes stílusokhoz**

19 TOLDALÉK **Ez a start paraméter az Outlookot közvetlenül Naptár nézetben nyitja meg**

20 Gyorstippek

Excel: Ha változtatnunk kell a cellák irányán, a *Cellák formázása* ablakban az *Igazítás* fülön több beállítást találunk a szöveg elforgatásához.

OpenOffice: Írjuk be: *bt* és nyomjuk le az F3 billentyűt – az így beszúrt úgynevezett vakszöveg rendkívül alkalmas új formázások kipróbálására.

Acrobat Reader: A *Ctrl+Shift+[+]* és *Ctrl+Shift+[-]* billentyűkombinációkkal a megjelenített oldalt könnyedén fekvő, vagy álló formátumba forgathatjuk el.

Firefox: Gyorsabban megszabadulhatunk a fölösleges lapoktól, ha jobb egérgombbal az aktív lapra kattintunk, és utána a *Többi lap bezárása* parancsra.

Excel: Fej- vagy láblécbe a & karaktert duplán (&&) írjuk be – különben az Excel vezérlőjelnek értelmezi, és így könnyen elronthatjuk nyomtatásunkat.

Word: A Ctrl+Shift +8 kombinációval ki- és bekapcsolhatjuk a láthatatlan vezérlőjeleket – például a kötött bekezdésváltást, vagy a szóközöket.

21 Firefox 2

Windows Media fájlok lejátszása közvetlenül a böngészőből

Ha rákattintunk egy WMA vagy WMV fájlra, csak egy hibaüzenet jelenik meg, a várt hang-, illetve filmlejátszás azonban nem sikerül. Csak a manuális letöltés után lehet a fájlokat végül a Windows Media Playerrel megjeleníteni.

TIPP A Microsoft kínál egy modult, amely pótolja a Firefox hiányzó funkcióját. Annyi feltételnek kell csak eleget tennünk, hogy a böngészőt Windows XP alatt, telepített 2. szervizcsomaggal, vagy Vista alatt használjuk.

A bővítményt a *http://port25.technet.com/pages/windows-media-player-firefox-plugin-download.aspx* webcímről tölthetjük le. A telepítéséhez először zárjunk be minden böngészőablakot, és indítsuk el a *wmpfirefoxplugin.exe* programfájlt. Kövessük a varázsló lépéseit, és végül indítsuk újra a Firefoxot.

Megjegyzés: Egyes weboldalak beágyazott lejátszót használnak, például a *www.clipfish.de*. Mások közvetlen letöltési hivatkozásokat adnak meg a médiafájlokhoz. Ezekben az esetekben az új beépülő modulra nincs szükség.

22 Firefox 1.x, 2.x

A telepített beépülő modulok felderítése és tesztelése

A rugalmas szörfprogramot kiterjesztésekkel és beépülő modulokkal még jobban feldobhatjuk – és egyúttal saját igényeinkre szabhatjuk. Egy második számítógépre történő telepítés előtt éppen ezek megőrzése, átvitele miatt szeretnénk áttekintést kapni arról, hogy milyen bővítményeket telepítettünk.

TIPP A Firefox különbséget tesz azok között a kiegészítők között, amelyeket menüből kezelünk, és a beépülő modulok között, amelyeket nem tudunk közvetlenül elérni. Ez utóbbiak DLL fájlok, amelyek segítségével más alkalmazások a böngészőablakban futnak.

Pluginek felderítése: Hogy többet megtudjunk a telepített pluginekről, először változtassunk meg egyet a böngésző speciális beállításai közül. Írjuk be a címsorba: *about:config*, és nyomjuk le az Entert. Keressük meg a listán a *plugin.expose_full_path* beállítást. Kattintsunk rá duplán, ezzel az értékét *true*-ra módosítjuk. Így látjuk a beépülő modulok fájlneveit teljes elérési útvonallal. A telepített pluginek lekérdezéséhez ez alkalommal írjuk be a címsorba: *about:plugins*, és nyomjuk le az Entert. A Firefox most minden telepített fájlt felsorol, leírásukkal együtt.

Működés tesztelése: Attól, hogy egy beépülő modul telepítve van, még nem biztos, hogy helyesen is működik. Sok népszerű plugin tesztelésére alkalmas programot találunk a *www.at2907.net/embed/index.php* oldalon. A használatához engedélyezve kell, hogy legyen a JavaScript a böngészőben. Kattintsunk egymás után az egyes tesztek linkjeire. Utána hajtsuk végre az egyes pluginek előírt műveleteit, és hasonlítsuk össze a balra mutatott eredményeket a jobbra mellette megjelenő helyes mintával. Ha egy modul hiányzik, vagy nem működik, üzenetet kapunk.

21 FILMSZAKADÁS **Egy pluginnel a WMA és WMV fájlokat is lejátszhatjuk böngészőnkből**

22 LELTÁR **Ezzel a weboldallal tesztelhetjük a Firefox beépülő moduljainak működését**

23 FileZilla 2.x

FTP-program vezérlése parancssorról

A FileZilla egy kényelmes freeware FTP program – amelyet többnyire egyszerű grafikus felületéről kezelünk. Rendszeresen ismétlődő feladatainkhoz azonban gyorsabb megoldást keresünk.

TIPP A 2.x verziókban a FileZilla műveletek közvetlen végrehajtására szolgáló paraméterek átadását is támogatja – méghozzá parancsfájlok segítségével. Ha például honlapunk frissítéséhez gyakran töltjük fel ugyanazokat a fájlokat egy FTP-szerverre, ezt automatizálhatjuk. Mivel a 3. verzió eddig sajnos nem kínál paraméterátadási lehetőséget, a 2.2.32-es verzió a helyes választás. A freeware-t a *http://filehippo.com/download_filezilla/?2512* oldalról tölthetjük le (a FileZilla-projekt hivatalos weboldala a *http://filezilla-project.org* címen található, ám innen csak a legújabb verziót érhetjük el egyszerűen).

Paraméterek használata: Paraméterrel rögzíthetjük, hogy a FileZilla programindításkor rögtön egy meghatározott szerverre jelentkezzen be. Ehhez először rögzítsük ezt a hozzáférést a *Fájl/Szerverkezelés* alatti menüpontnál. A programindítás után írjuk az *-s* opciót és a szerver nevét, tehát például

```
c:\Program Files\filezilla\
filezilla.exe -s "Chip"
```

Továbbá rögzítsük a *-d* és *-u* parancsokkal, hogy a FileZilla le- vagy feltöltsön fájlokat. Adjuk meg a kiszolgáló hozzáférését és az ott tárolt fájlt, valamint egy célmappát gépünkön a letöltéshez. Ellenkező irányban a helyi fájlt, a hozzáférést és a kívánt mappát kell megadni. Az *-overwrite* kapcsoló gondoskodik arról, hogy a FileZilla felülírja a meglévő azonos nevű fájlokat. A *-close* hatására a program az átvitel végeztével magától leáll. Így a *honlap* alkönyvtárban található *index.html* helyi fájl feltöltésére szolgáló parancs a következőképpen nézhet ki:

```
c:\Program File\filezilla\
filezilla.exe --close --overwrite
-u "c:\adatok\index.html"
ftp://ftp_user:ftp:password@
ftp_host/honlap
```

→

24 PROFI TIPP: WORD 2007

Blogbejegyzések helyesírási hiba nélkül

Egyre többen osztják meg élményeiket és gondolataikat másokkal blog formájában a világhálón. Ezek a szövegek gyakran hemzsegnek a helyesírási és nyelvtani hibáktól – ciki! Ilyenkor jó segítség a Word 2007 integrált ellenőrzése.

A Microsoft szövegszerkesztőjével hozzászólásokat írhatunk, ellenőrizhetjük a helyesírásukat és nyelvtani helyességüket, és végül közvetlenül közzé is tehetjük azokat. Mindennek csupán egy internetes szolgáltató az előfeltétele, ahol tárolják a naplót. A Word minden manapság kedvelt blogszolgáltatóval együttműködik, például a saját házból való Windows Live Space-szel vagy a Bloggerrel a Google-tól. Képek közzétételénél itt néha akadozik az együttműködés, ebben a tippben mégis a Bloggert (*www.blogger.com*) használjuk, mivel ez a szolgáltatás a Word 2007-ben rendkívül egyszerűen konfigurálható.

Blog beállítása

Nyissuk meg a *www.blogger.com* oldalt a böngészőben, és kattintsunk a *Létrehozás* gombra. Adjuk meg e-mail címünket, egy jelszót és a megjelenő nevet, amely majd a blogbejegyzések alatt megjelenik. A jelszót ismételt beírással meg kell erősítenünk. A *Szóellenőrzés*-nél még írjuk be a mutatott szót – ez a portál biztonságát szolgálja – és fogadjuk el a feltételeket. Végül kattintsunk a *Tovább* nyílra. A következő oldalon adjunk címet a blogunknak, és rögzítsük az URL-t, amely alatt a jövőben elérhetőnek kell lennie. Ebből csak a domain előtti rész változtatható, a Blogger ugyanis ebből képezi a végleges linket a http://<Blogname>.blogspot.com minta alapján. Kattintsunk *Tovább*, válasszunk sablont digitális naplónkhoz, és kattintsunk még egyszer *Tovább*. Ezután válasszuk a *Bejegyzés írása* nyilat, majd a *Vissza a bejegyzéslistához* hivatkozást, és a *Kilépés*-t (jobbra fönt).

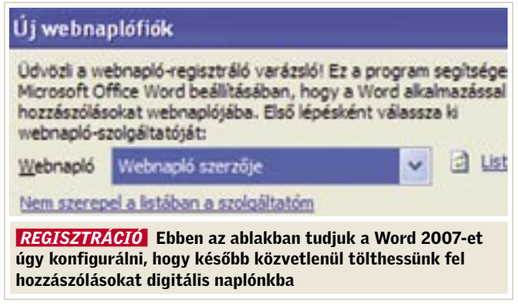

REGISZTRÁCIÓ **Ebben az ablakban tudjuk a Word 2007-et úgy konfigurálni, hogy később közvetlenül tölthessünk fel hozzászólásokat digitális naplónkba**

A rendszer most küld egy mailt *Google e-mail ellenőrzés* tárggyal. Ez az üzenet tartalmaz egy linket, amelyről a blogfiók létrejöttét jóváhagyhatjuk. Csak ezután használhatjuk a fiókot, és hozhatjuk nyilvánosságra bejegyzéseinket.

Word konfigurálása

A Word 2007 blogszerkesztővé konfigurálásához kattintsunk először balra fent az *Office* gombra, indítsuk el az *Új* menüpontot, kattintsunk a *Sablonok* alatt a *Telepített sablonok*-ra, majd válasszuk az Új webnapló-hozzászólás sablont. Mikor mindezt először tesszük, a Word elsőként regisztráltatja a blogfiókunkat. Kattintsunk a *Regisztrálás* gombra. A *Webnapló* legördülő listán (a magyar Wordben) sajnos nem találjuk meg a Bloggert, ezért a *Webnapló szerzője* elemet kell választanunk. A következő ablakban adjuk meg felhasználónevünket és Blogger-jelszavunkat, és várjuk meg, amíg a Word regisztrálja a fiókot.

PROFI BLOGÍRÓ PROGRAM **A Microsoft blogfunkciókat integrált aktuális Word-verziójába. Így a szövegszerkesztőből is közzétehetjük hozzászólásainkat**

Bejegyzés írása és javítása

A megjelenő sablont egy vonal két területre osztja fel. Először kattintsunk az *Ide írhatja a hozzászólás címét* feliratra, és írjuk be a kívánt címet. A hozzászólást az ez alatti területre írhatjuk.

Végül a Worddel ellenőriztethetjük a beírtakat. Kattintsunk a szalagon a *Helyesírás* és a *Nyelvi ellenőrzés* ikonokra, vagy nyomjuk le az F7 gombot. A szövegszerkesztő megmutatja a hibajelölteket, amelyeket egymás után kényelmesen kijavíthatunk.

Az ellenőrzés befejeztével kattintsunk a menüszalagon újból a *Webnaplóbeli hozzászólás* kártyára, és alatta a *Közzététel*-re. A Word most kéri a felhasználónevet és jelszót.

Megjegyzés: A *Webnaplóbeli hozzászólás/Fiókok kezelése* ikonról a menüszalagon módosíthatjuk, és új adatokkal egészíthetjük ki a már regisztrált blogfiókokat. További blogfiók regisztrálásához használjuk a *Webnapló fiókok* ablakban a *Létrehozás* gombot. Az *Eltávolítás* gombbal törölhetünk már regisztrált fiókokat, a *Módosítás* gombbal változtathatunk egy már meglévő fiók adatain.

25 Notebookok

DVD-író cseréje HP Compaq laptopoknál

HP Compaq Business notebookunk DVD-írója kilehelte a lelkét. A Hewlett-Packardnál azonban kemény 90 000 forintba kerülne a cseréje – ennyiért kapnánk egy ma már igen lustának mondható négyszeres DVD-írót. Kell, hogy legyen jobb és olcsóbb megoldás!

TIPP A HP a felső osztályú business-notebookokba a szokásos 11,5 mm-es slimline meghajtók helyett 9,5 mm beépítési magasságú ultra slim modelleket tesz. Ezek azonban a kereskedelemben nem terjedtek el. Némi internetes keresgéléssel azonban több megfelelő DVD-írót találunk: ilyen például a Sony/NEC által gyártott Optiarc AD-7910A Slim és az AD-7913A Slim. Mi az utóbbit ajánljuk, mivel ezt Labelflash-támogatással 20 ezer forintért megkapjuk.

Ha az új meghajtót beépítés után nem ismeri fel a BIOS vagy az operációs rendszer, az nagyon nagy valószínűséggel a hibás Master/Slave módon múlik. A slimline meghajtók azonban sajnos nincsenek a közönséges meghajtóknál ismert jumperrel felszerelve. A mód megváltoztatásához egy speciális segédprogramra van szükség: ez az *IDE Changing Tool (Master/Slave)*, amelyet a Sony NEC-től kapunk meg. Elég egy mailt küldenünk a *service@eu.sonynec-optiarc.com* címre, és rövid idő múlva megkapjuk a programot, ugyancsak e-mailben.

26 USB-s merevlemezek

Külső merevlemez elhallgattatása

Új USB-s merevlemezünk kiszekál minket a világból: alig kapcsoltuk be, a nagy kapacitású külső tár hangos zümmögéssel és az író- és olvasófej zajaival zavarja a koncentrációt.

TIPP A zajszint csökkentéséhez vezető első lépés: derítsük ki, milyen gyártmányú a belső beépített merevlemezünk. Ehhez nyissuk meg az *Eszközkezelőt* a *Tulajdonságok/Rendszertulajdonságok/Hardver* lapon: ha a *Lemezmeghajtók* alatt nem lenne feltüntetve a merevlemez pontos megnevezése (gyártó és modell), legjobb, ha lecsavarozzuk a házat, és egyszerűen megnézzük.

26 HALLGATAG **A Doc's AAM nevű ingyenes program a külső merevlemezeket is lehalkítja**

Ha kiderítettük a HDD gyártóját, keressünk rá a weboldalán az AAM vagy az Acoustic Management Tool szavakra. Ha megtaláltuk a megfelelő segédprogramot, töltsük le és telepítsük. Tapasztalni fogjuk azonban, hogy ezek a hasznos programok USB buszon keresztül nem működnek. A merevlemez hangerejének csökkentéséhez a lemezt – amennyiben ez még nem történt meg – ki kell szerelnünk a külső házból. Ezután csatlakozótípustól függően SATA vagy IDE kábellel csatlakoztassuk a számítógépünkhöz.

Most az AAM programból módosíthatjuk a külső merevlemez akusztikai →

A hónap hibája: az Asus alaplap túl kevés áramot igényel a táptól

PROBLÉMA Olvasónk majd megpukkad a méregtől: pénzt nem kímélve összeállított egy játékkonfigurációt. Válogatott alkatrészekből építkezett, mégsem megy minden tökéletesen. Az ASUS-tól származó Striker Extreme alaplapon egy GeForce 8800 Ultrát használ (ugyancsak az Asustól), amelyet később még egy második kártyának is követnie kell az SLI üzemmódhoz. Működés közben meg is van elégedve a PC-vel, hidegindításnál azonban újból és újból problémák adódnak: az alaplap első BIOS-üzeneténél a számítógép nem jut tovább, de sokszor még erre sem futja az erejéből. Csak a reset gomb lenyomásával kelthető a számítógép újból életre. Olvasónk már minden egyes alkatrészt kicserélt, a probléma azonban maradt, az Asus hotline sem tud segíteni.

VIZSGÁLAT A számítógép hibája a CHIP tesztlaborjában is megmutatkozik. A konfiguráció olvasónk által leírt tünetein kívül ráadásul megállapíthatjuk, hogy a rendszer időnként a Windowsból történő melegindításnál is elakad. Először mi is nekiállunk, és alkatrészről alkatrészre haladva egyenként a laborban rendelkezésre állókra cseréljük a számítógép összetevőit, hogy behatároljuk a hibát. Megdöbbenéssel vesszük tudomásul, hogy a rendszer fennakadás nélkül működik, ha a beépített Core 2 Duo E6750-et Core 2 Extreme QX6850-re vagy egy Pentium XE965-re cseréljük. Core 2 Duo E6600-zal ellenben megint elakad a gép – igen ám, de a gépből kiszerelt CPU pedig hibátlanul fut egy, a tesztlaborban erre a célra összeállított konfigurációban. Látszólag tehát egyik alkatrésszel sincs probléma, mégsem szeretik egymást. Mivel a fent nevezett processzorok energiafelvétele erősen különböző, ezért most oszcilloszkóppal támadjuk meg a számítógépet, és megvizsgáljuk egyes összetevőinek feszültségellátását.

SOK A JÓBÓL **Az Asus Striker Extreme ugyan csúcskategóriás – azonban egyes tápegységektől túl kevés áramot igényel**

MEGOLDÁS A mérések azonosítják a problémát: bootolás közben a rendszer időnként kevesebb mint 2 ampert vesz fel a 12 voltos vezetékből, ami a 650 wattos táp minimális terhelése alatt van. A feszültség a 12 voltos sínen instabillá válik, a rendszer lefagy. Az Asus alaplap már bootoláskor annyi áramot takarít meg, hogy a feszültségellátástól ez egyszerűen túl keveset követel ahhoz, hogy rendesen beinduljon. Egy 480 wattos Hiper tápegység végül megoldja a problémát.

27 PROFI TIPP:
Szuperolcsó szubnotebook feljavítása

Az Asus mini notebookja mindössze 80 ezer forintba kerül – ám teljesítménye nem teljesen felel meg a mai kor elvárásainak.

Nagy dilemma: szörfözéshez és e-mailezéshez a Blackberry és társai túl kicsik és kényelmetlenek, a notebookok viszont már túl nagyok – és túl drágák. A megoldást az Asustól kapjuk: az EeePC (lásd előző számunk 71. oldalán) mindössze 22,5×16,5×3,5 centiméteres – tehát körülbelül akkora, mint egy közönséges keményfedeles regény – és csak 920 grammot nyom. A legjobb azonban az ára: az EeePC első verzióját (Modell 701 4G) már 80 000 forint körül megvásárolhatjuk majd.

Ennyiért az Asus szinte mindent beletett, amire útközben szükségünk lehet. Egy takarékos Intel Celeron processzort, 512 MB RAM-ot, 4 GB SSD-merevlemezt, WLAN-t, 7 colos képernyőt és egy webkamerát. Továbbá Linuxot a legfontosabb alkalmazásokkal, mint a levelezőprogram, szövegszerkesztő és böngésző.

Ahhoz azonban, hogy tökéletes másodnotebook legyen, hiányzik még néhány dolog az EeePC-ből: 4 GB merevlemez-kapacitás alkalmazásokkal együtt már sok operációs rendszerhez szűkre szabott. Több RAM is jó lenne, a bluetooth a vezeték nélküli egérhez ugyancsak hiányzik. És operációs rendszer terén is sokan inkább a Windowsra szavaznak Linux helyett.

A megoldás: 30 000 forint körüli beruházással az EeePC-t mobil szörf- és elektronikus levelezőállomássá alakíthatjuk, amelyet tetszés szerint bővíthetünk Windows-alkalmazásokkal.

Kellékek:

- **Windows XP Home** (kb. 15 000 Ft)
- **Asus EeePC meghajtótelepítő-DVD**
- **Külső DVD-meghajtó** (csak a telepítéshez)
- **Bluetooth-dongle** USB-porthoz (MSI, kb. 2500 Ft)
- **SD-kártya,** 4 GB-os (takeMS, kb. 6500 Ft)
- **DDR2-memóriamodul,** 1 GB-os SO-DIMM, 667 MHz (kb. 6500 Ft)
- **Keresztfejű csavarhúzó**

1 Külső meghajtó csatlakoztatása

Az Asus saját Linuxának Windows XP-re váltásához csatlakoztatnunk kell egy külső meghajtót. A Windows XP CD behelyezése és az EeePC bekapcsolása után automatikusan elindul a Windows telepítőrutinja.

2 Windows XP telepítése

Körülbelül negyven perccel később már fogadhatjuk a Windows XP üdvözletét. Azonban még hiányoznak a chipset, a videokártya és a WLAN illesztőprogramjai. Ezeket minden további nélkül telepíthetjük a kapott Asus DVD-ről.

3 Rendszer konfigurálása

Az Asus EeePC keresztje a szokatlan 800×480 pixeles képernyőfelbontás. Emiatt egyes párbeszédpanelek a kijelzőn kívül landolnak. Itt csak a jó tájékozódóképesség, valamint a Tab és az Enter billentyűk segítenek.

4 Merevlemez-kapacitás megduplázása

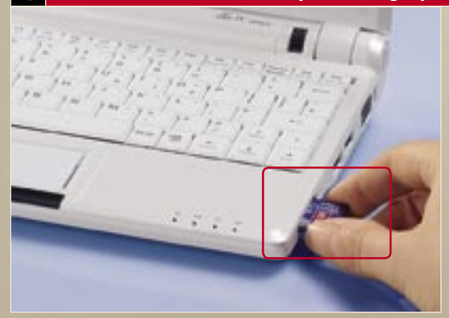

Az EeePC csak 4 GB helyet biztosít a merevlemezen. Ez azonban megnövelhető, ha egy SD-kártyát az oldalsó slotba helyezünk. A notebook nagy kapacitású SD-kártyákat (SDHC) is támogat egészen 16 GB-ig – így akár 20 GB-nyi memóriával is felruházható.

5 Alsó fedőlap levétele

Az Asus mini notebook belső világa is könnyen feltárható. Ehhez csak két csavart kell az alján kicsavaroznunk. Figyelem: A jobb oldali csavarnál a zárópecsét feltörésével megszűnik a garancia!

6 Eredeti memória eltávolítása

A Windows XP használata 512 MB memóriával nem nagy mulatság. A maximálisan lehetséges 1 GB-ra bővítéshez távolítsuk el az eredeti modult, oldalt mindkét fület szorosan lenyomva kiugrik a rögzítésből.

7 Új memória behelyezése

Az új 1 GB-os SO DIMM behelyezésekor ügyeljünk arra, hogy a memóriafoglalat kiemelkedése és a kihagyás a memóriamodulon azonos oldalra kerüljenek. Nyomjuk be a modult a slotba óvatosan annyira, hogy bepattanjon a helyére.

8 Bluetooth utólagos beszerelése

Bár az EeePC-ben már van egy mini PCIExpress port, sajnos bluetooth modul még nincs hozzá. Ezért tegyük a mini PC-t egy USB-portra csatlakozó dongle adapterrel bluetooth-képessé.

beállításait: ez többnyire egy beállítócsúszkával történik, amely az elérési időket szabályozza, és a skálája a Halk/Lassútól a Hangos/Gyorsig terjed. Ez a beállítás akkor is érvényben marad, ha a merevlemezt visszahelyezzük külső házába. Jó alternatív megoldás lehet a gyártó programja helyett a Doc's AAM Tool (letölthető: www.drhardware.de/pghgaam.htm, lásd kép) nevű szoftver is.

28 Videokártyák
Videokártya-illesztőprogram telepítése utáni hangproblémák megoldása

Egy halk videokártyát akartunk nappalinkban található számítógépünkbe, ezért vettünk egy ATI Radeont a 2xxx/3xxx-sorozatból. De az illesztőprogram-csomag telepítése után a számítógép kissé túlzásba viszi a dolgot – meg sem hajlandó nyikkanni, filmnézés közben sem.

TIPP Ez nem hiba, hanem egy új feature. Az új ATI videokártyák ugyanis nem csak az úgynevezett UVD-vel (Unified Video Decoder) villognak – ez egy gyorsító, amellyel nagy felbontású filmeket lehet Blu-rayről vagy HD DVD-ről a processzort kímélve és ezáltal ventilátorzaj nélkül lejátszani –, hanem még egy lépéssel tovább mennek: a gyártó új 3D-kártyáinak extra hangchipet adományozott, hogy a képinformációk mellett a hangot is a videokártya DVI-kimenetére irányítsa át. Ugyanis ha a hang az alaplapról jön, a kép előszeretettel előzi meg. Így azonban egy HDMI adapter (amit remélhetőleg megkapunk hozzá) mindkét jelet veszi, és szájszinkronban adja tovább a HDMI-bemenetes LCD/plazmatévének.

Az ATI-kártya hangchipje azonban alapértelmezett eszközként gátlástalanul kiszorítja az előzőleg telepített hangkártyát, anélkül, hogy gondoskodna a normál hangkiadásról a PC hangkimenetén. Hogy a számítógépet újból megszólalásra bírjuk, indítsuk el a Windows XP Vezérlőpultján a *Hangok és audioeszközök*-et, és kattintsunk az *Audio* fülre. Itt a *Hanglejátszás* alatt gördítsük le az eszközlistát, és válasszuk az *ATI HD Audio* helyett az alaplap vagy a hangkártya hangchipjét. Ha később szeretnénk a HDMI-n keresztüli hanglejátszást használni, kapcsoljuk vissza ugyanígy az ATI-hangot.

MEGJELENÉS: MÁRCIUS 27.

Teszt: új, 42"-os HDTV-k

Tévétrend 2008

A teljes HD felbontásnak igazán 40-42 colos mérettől van értelme. De melyik a legjobb készülék, ha tévézésre kerül sor?

A legjobb ingyenes levelezők

Freemail & Co.

Agyára megy a spam, és mindenhol vírusok leselkednek Önre? Kiderítettük, hogy mennyire védik postaládáját a legnépszerűbb webes levelezők.

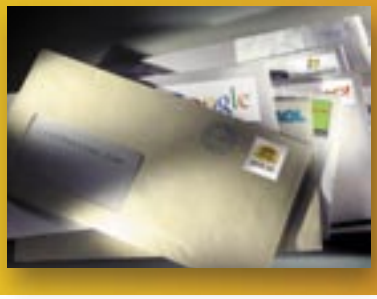

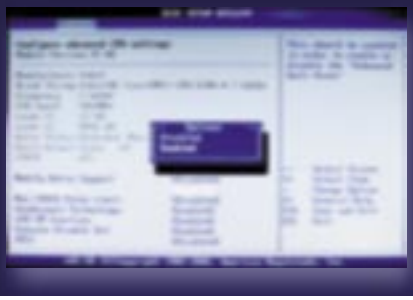

Gyakorlat

BIOS-tuning

Elfelejtheti a BIOS-ok mostoha kezelőfelületeit! A CHIP válogatta eszközökkel akár egyetlen egérkattintással is jelentősen felgyorsíthatja PC-jét.

Gyorsteszt: külső HDD-k

Friss 500 GB

Mindenkinek szüksége van további lemezkapacitásra. Friss 500 GB – szépen, külső tokba csomagolva – segíthet a dolgon. A CHIP letesztelte a 10 legújabb modellt.

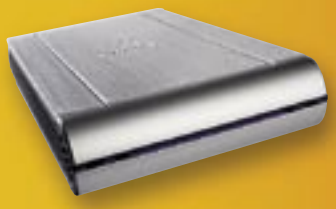

10 Photoshop tipp

Még jobb képek

Több szín, több effekt, több élet... Ezekkel a Photoshop tippekkel a fotóink egyszerűen feljavíthatók, legyen szó akár tájképekről, portrékról vagy makró felvételekről.

IMPRESSZUM

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő: Harangozó Csongor csharangozo@motorpresse.hu

Felelős szerkesztő: Kudella Magdolna mkudella@motorpresse.hu

Szerkesztők: Csöndes Áron acsondes@motorpresse.hu
Erdős Márton merdos@motorpresse.hu
Győri Ferenc fgyori@motorpresse.hu
Rosta Gábor grosta@motorpresse.hu

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt zskohler@motorpresse.hu

Tervezőszerkesztők: Geiszt Csaba
Ulmer Jenő Gergely

Levélcím: 1590 Budapest, Pf. 279.
Telefon: 06-1-577-2600
Fax: 06-1-577-2690
Internet: www.chipmagazin.hu

Kiadó: Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft.
1113 Budapest, Nagyszőlős utca 11-15.

Ügyvezető igazgató Motor-Presse International Közép- és Kelet-Európa: Dr. Maike Schlegel

Ügyvezető igazgató: Feitser Caroline

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató: Forgách Katalin

Hirdetésiigazgató-helyettes: Gál Tamás

Hirdetési koordinátor: Szőke Erika

Médiareferens: Bálint Sámuel

Nemzetközi médiareferens: Szendrey Szilvia

Marketing: Gajdos Barna

TERJESZTÉS Varga Annamária, Törő István

Telefon: 577-2631, 577-2635
Fax: 577-2690
E-mail: mpb@motorpresse.hu, itelofizetes@motorpresse.hu
Internet: www.itmediabolt.hu

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés-Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

Terjeszti: Magyar Lapterjesztő Zrt., alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti: Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága

Megjelenik havonta, egy szám ára: DVD-vel: 1 995 Ft, CD-vel: 1 495 Ft

Előfizetési díjak:
1 éves: DVD-vel: 16 740 Ft, CD-vel: 12 540 Ft
Fél éves: DVD-vel: 9 570 Ft, CD-vel: 7 170 Ft

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomtatás: Grafika Press Zrt.
Felelős vezető: Farkas Tamás, vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Motor-Presse Budapest Lapkiadó Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany.

ISSN 0864-9421

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk. A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel.

Figyelmeztetés!
Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemezmellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

Computer Panoráma

RENDKÍVÜLI COMPUTER PANORÁMA KIADÁS A CHIP MAGAZINBAN

Tanácsok HTPC építéséhez

MOZIZZON OTTHON!

Csendes processzor, videokártya, merevlemez

150

NINCS TÖBBÉ HIBÁS ÚTVONAL

Mobil és navigáció

158

Hálózati tanácsok, ügyviteli szoftverek kisvállalkozásoknak

136

TARTALOM

MOZAIK

Microhoo!
Az év felvásárlása 132
Új, billentyűzetgyilkos technológiák
„Köztes réteg” 134

CÍMLAPSZTORI

Hálózati tanácsok induló cégeknek
Lehetőségek és megoldások kis, növekvő cégek számára 136
Integrált vállalatirányítás
Ügyviteli programok kisvállalkozásoknak . . 142

HARDVER

Újdonságok tesztje 146
Mozizzon otthon!
Tanácsok HTPC építéséhez 150

SZOFTVER

Szofverbörze 154

KOMMUNIKÁCIÓ

Hálójáró
Érdekességek az interneten 156
Nincs többé hibás döntés
Mobil és navigáció 158

TIPPEK, TRÜKKÖK

Készítsünk montázst
Digitális fotósuli 161

+32 OLDAL A CP LEGNÉPSZERŰBB ROVATAIBÓL A CHIP ÉS A COMPUTER PANORÁMA OLVASÓINAK

Microhoo!

A dotkom lufi ma már távoli emlék csupán, az internet túlélte az összeomlást, és ma már nagyobb üzletek köttetnek, nagyobb pénzek mozognak, mint amiről anno az ezredforduló környékén bárki álmodott. A Microsoft most meglépte azt, aminél nagyobbat ma nem lehet mondani a neten: felvásárlási ajánlattal kereste meg a Yahoo-t.

Szerző: **Hanula Zsolt**

Az év felvásárlása

Amikor 2005 nyarán Rupert Murdoch médiacézár 580 millió dollárért vette meg a MySpace közösségi oldalt, mindenki hülyének nézte. Ma az oldal éves bevétele ennek a duplája, és a Google közel egymilliárdot fizet csak azért, hogy 2010-ig ő hozhassa a hirdetéseket a MySpace-re.

Amikor 2006 őszén a Google 1,6 milliárd dollárért vette meg a YouTube videomegosztót (ráadásul úgy, hogy volt már hasonló saját oldala, a Google Video), megint csak mindenki hülyének nézte. Ma a YouTube az internet harmadik leglátogatottabb oldala, és bár a Google nem köti senkinek az orrára, mennyi pénzt hoz, alighanem az év legjobb üzlete volt, amikor felvásárolták.

Egyre nőnek a tétek, és a Microsoft most meglépte azt, aminél nagyobbat már aligha lehet mondani az internetbizniszben: 44 milliárd dollárt ajánl a világ leglátogatottabb portáljáért, a Yahoo-ért.

Három királyok

Microsoft, Google, Yahoo – a nagy triumvirátus. Ha megnézzük az Alexa.com statisztikáit a világ leglátogatottabb weboldalairól, azt látjuk, hogy az első 30 helyezettből 16 a három óriás valamelyikének a kezében van. A top 10-be csak olyanoknak sikerül bekerülni a hármak körein kívülről, mint a Facebook (amiben egyébként kisebbségi tulajdonos a Microsoft), a már említett MySpace, vagy a nonprofit, így felvásárolhatatlan Wikipedia. Vajon meddig szűkülhet még az internetet uraló cégek köre, meddig koncentrálódhat a kezeikben az online hatalom, és jó-e ez nekünk, felhasználóknak?

Repkednek a milliárdok

44 milliárd dollár szürreálisan sok pénz. Annyira sok, hogy valójában a Microsoftnak sincsen annyija, még úgy sem, hogy az ajánlat szerint a vételár felét kápéban, a felét Microsoft-részvényben tenné le az asztalra. Bár itt szó szerint kell venni az „olyan drága, hogy a Microsoft is csak kölcsönből tudja megvenni” költői képet, valójában lehet, hogy a Yahoo még többet is ér, mint a feldobott 44 milliárd.

A redmondiak ügyesen akkorra időzítették az ajánlattételt, amikor a Yahoo papírjainak árfolyama sokéves mélyponton volt éppen, 20 dollár alatt (plusz éppen bejelentették, hogy ezer dolgozót elbocsátanak átszervezések miatt), így roppant nagyvonalúan hangzott a részvényenkénti 31 dolláros ár. Azóta az árfolyam újra 30 dollár közelébe kúszott, ironikus módon éppen a felvásárlási ajánlat generálta figyelemnek köszönhetően.

A látszat a lényeg

Persze az is lehet, hogy az egész csak erőfitogtatás a Microsoft részéről, annak

Távol, Keleten

Érdekes kérdés, vajon mi lesz az esetleges felvásárlással a Yahoo japán és kínai oldalával, amelyek ugyan a Yahoo brandhez tartoznak, pénzügyileg és szervezetileg külön cégek, nagyjából 16-17 milliárdra becsült értékkel.

Mivel a Microsoftnak már az alap felvásárláshoz is kölcsönt és részvénycserét kell igénybe vennie, nem valószínű, hogy egy falatban le tudná nyelni a Yahoo mellé annak két távol-keleti oldalát is – annak ellenére, hogy a kínaiban például a robbanásszerűen növekvő piac miatt beláthatatlan lehetőségek vannak.

Ha beüt a felvásárlás, fura helyzetbe kerül a japán és kínai Yahoo (kezdve azzal, hogy vajon használhatják-e tovább a nevüket), és valószínűleg úgy is rá lesznek kényszerítve a gazdát váltó anyacéggel való együttműködésre, hogy ők kimaradtak az üzletből.

Néhány év kihagyás után a Yahoo weboldala már felveszi a versenyt a konkurenciával

Az Alexa.com statisztikái szerint a világ leglátogatottabb weboldalaiból 16 a Microsoft, a Google és a Yahoo kezében van

megmutatása, hogy ha nagyon akarják, akár a Yahoo-t is be tudják kebelezni. Egy kis oldalba rúgás a Google-nek: ahol a részvényárfolyam persze azonnal megzuhant, annak ellenére, hogy reakcióként elterjesztették, hogy ők meg megveszik az Adobe-t, Photoshopostul, Flash-estül. És egy kis oldalba rúgás a Yahoo-nak: aminek, ha meg is ússza a felvásárlást, mindenképpen gyengül a pozíciója, és bármit is csinál, még sokáig az fog a nevéhez kapcsolódni, hogy „a cég, amit majdnem megvett a Microsoft kilóra, Bill Gatesnek nyugdíjazási ajándékként".

Menekülő útvonalak

A Yahoo vezetősége most éppen értékeli az ajánlatot, összeveti a saját stratégiai terveivel és hasonlók – magyarán húzza az időt, és közben igyekszik a saját részvényeseit meggyőzni arról, hogy ne adják el a céget. Ezt a leghatékonyabban persze úgy tudná megtenni, ha nekiállna felvásárolni a saját részvényeit, illetve extra osztalékfizetéssel nyugtatná meg a tulajdonosokat, hogy jó kezekben van a cég. Ehhez persze megint csak pénz kellene, amiben éppen nem dúskál különösebben a céges kassza.

És itt jön a képbe a többi óriáscég, amelyek persze azonnal rámozdultak a Yahoo-ra a Microsoft nyomában, még ha az egész felvásárlására tokkal vonóval nincs is esélyük. A Yahoo-nak viszont megérné a cég kisebb részét feláldozni, ha azzal megmentheti az egészet. A pletykák szerint a News. Corp pályázik a Yahoo Finance pénzügyi portálra, a Disney a Yahoo Sports sportrészleget kerülgeti, a Google pedig szívesen átvenné az online hirdetéskiszolgálást Európában, ahol a Yahoo amúgy is hagyományosan gyenge.

Pánik! Pánik! Világvége!

A Google, mint a triumvirátus harmadik, az üzletből most éppen kimaradt tagja, természetesen azonnal kommunikációs offenzívába kezdett, és valóságos online világvégének festette le az esetleges felvásárlás következményeit.

A Microsoft az operációs rendszerek, irodai programok és böngészők piacán már többször élt vissza a piaci helyzetével, és golyózta ki vetélytársait nem kimondottan fair play-díjas manőverekkel, hogy aztán bűnbánóan fizessen be pár százmillió bírságot, és élvezze tovább a piacvezető helyzetét.

Senkinek nem lenne jó, ha ez a magatartás nyomná rá a bélyegét az egész internetre, sugallja a Google-vezetők minden egyes nyilatkozata, David Drummond alelnök pedig a blogjában ki is mondja: „Ez nem egyszerű üzleti tranzakció, amikor az egyik cég megveszi a másikat. Arról van szó, hogy az internet alapvető értékei, a nyitottság és az innováció forog kockán."

Microhoo

Tényleg ilyen súlyos lenne a helyzet? Vajon mit kezdene a Microsoft, ha a Yahoo elfogadná a felvásárlási ajánlatot? Elemzők szerint logikus lépés lenne az MSN portált beépíteni a Yahoo főoldalába, ezzel bebetonozni a világ első számú portáljának helyzetébe, és a Yahoo szolgáltatásait beleépíteni az Internet Explorerbe (vagy akár a Windowsba). Az Office-nak megszülethetne az online verziója, és a Yahoo segítségével rögtön a Google Apps babérjaira törhetne. A legfontosabb azonban az online hirdetések piacának átrendeződése lehetne, ahol most a Google a király, de a Microsoft és a Yahoo egyesülésével felborulnának az erőviszonyok a sokmilliárd dolláros, és látványosan növekvő piacon. ■

„Köztes réteg”

Új, billentyűzetgyilkos technológiák

Lesz-e forradalmian új beviteli technológia a számítógépek világában? Az iPhone után mindenki az Apple-től várja a jövő zseniális eszközét, de természetesen a Microsoft is a világ megváltását ígéri. Utánajártunk, mire számíthat 2008-ban. Szerző: **Varsányi András**

A modern komputerekben se szeri, se száma azoknak az absztrakciós rétegeknek, amelyeknek köszönhetően az emberi gondolat végül a virtuális térben kel – gyakran teremtőjétől is független – életre. Ha képzeletben nyomon követjük e gondolat útját, kezdve az elmében történő megfogantatástól egészen a digitális megdicsőülésig, vajon hol találjuk a legfontosabb „köztes réteget”?

Alapesetben a szemünk egy qwerty billentyűzetbe és egy egérbe, jobb esetben egy, az elektromágneses rezonancia elvén működő „tollba”, és egy érintőképernyőbe ütközik. Ennél is kedvezőbb szituációban érezhetjük magunkat, ha egy gesztusalapú (avagy a manapság divatos kifejezéssel élve: multitouch) adatbeviteli eszközzel dogozhatunk.

Szélsőséges esetben pedig – amennyiben valamelyik magasan jegyzett kutatólaboratórium kutatói vagyunk – mindez még megfejelődhet egy interaktív (vagy legalábbis annak tűnő) virtuális környezettel is. Itt mozdulataink látszólag közvetlenül (valójában persze számtalan transzformációs rétegen keresztül áthaladva) képeződnek le, leginkább a „ki szelet vet, vihart arat” mélybölcsesség révén megragadható működési elv szabályai szerint: egyszerű gesztusaink akár komplex, többszörösen hierarchizált parancsláncolatok elindítói is lehetnek.

Szubjektív gyomlálás

A virtuális valóságba ágyazott, interaktív inputot mindazonáltal egyelőre felejtsük is el, ez tudniillik nem az a technológia, amelyet az átlagember már holnap használatba vehetne (bár kétségkívül csábító elképzelni, ahogy esedékes havi számláinkat egyetlen mozdulattal a postás 3D-webes avatárjának arcába vágjuk). Ne időzzünk különösebben sokáig a billentyűzetnél és – a Douglas C. Engelbart jóvoltából 1968 óta elválaszthatatlan társául szegődött – egérnél sem, ebben a témában (csaknem) mindent elmondtak már, amit el lehetett mondani.

Vizsgálódásunk tárgyává tegyük inkább a mesterséges rágcsálót és barátját legnagyobb eséllyel leváltani képes „digitális palatáblát”, nem megfeledkezve arról az apró momentumról sem, hogy arra tollal, vagy puszta kezünkkel karistoljuk-e az adatokat.

Ha mindezzel megvagyunk, itt az ideje, hogy kíméletlenül kirostáljuk azokat, akiknek ezért vagy azért, de esélyük sincs az ilyesfajta új generációs input technológiák terén a végső szót kimondani. Ég veled Palm: a Pilot annak idején kétségkívül remek termék volt, jól organizált kezelőfelülettel, a mai modellek viszont már semmi olyat nem tudnak az interfész terén, amit más nem. Az új Palm Treo nemcsak késve érkezett a piacra, sajnos semmi forradalmit nem hozott amúgy sem különösebben telepakolt ötlettársolyában.

Viszlát Nokia: ez nem a te tereped, itt nem elég a mobilos ősöket letagadni képtelen, miniatürizált féltéglákat gyártani. A nagy dérrel-dúrral beharangozott 770 „minitablet” valószínűleg eséllyel pályázhatna a világ legátlagosabb PDA-jának címére, a kinézeténél már csak az unalmasabb, ahogy az adatokat felvisszük rá. Dell, HP, Samsung, Sony? E téren mind

a nagyok által kifejlesztett technológiák szekértolói, kölcsönbe kapott ideák szorgos fényezői.

Míg Redmondban vetnek…

De kik is azok a „nagyok”? A fenti sor ugyan még hosszan folytatható volna, de a végeredmény ugyanaz maradna: az első – és talán legfontosabb – köztes rétegért folytatott versenybe jelenleg csupán két nehézsúlyú versenyző tud igazán beleszólni: a *Microsoft* és az *Apple*. Előbbi jelenlétét valószínűleg senkinek sem kell magyarázni: a Tablet PC koncepció 2000-es útjára bocsátásával Gatesék tették az első valóban megalapozott kísérletet a billentyűzet + egér kombó nyugdíjazására. A „valóban megalapozott” jelző ezúttal különös hangsúlyt kap: kísérletek ugyan korábban is történtek (amelyek közül a legelső a xeroxos Alan Kay és társainak 1971-es Dynabookja, míg a legzseniálisabb a Digital Lectrice elnevezésű kütyüje volt – lásd keretes írásunkat), de kellő pénzügyi háttér és hatékony marketing híján hamar el is haltak. A Tablet PC végül ugyan nem lett az az átütő siker, aminek a Microsoft szánta, de kétségkívül kiépítette a maga nagyon erős hídfőállását az input technológiák addig meglehetőst mozdulatlan harcmezején. Erre a fundamentumra építkezett aztán a 2005-ben bejelentett Origami koncepció is, amely a korábban nem látott hatékonyságú érintőképernyős adatbevitel ideáját megfejelte a kifejezetten „mobil életstílusra” hangolt UMPC (Ultra Mobile Personal Computer) koncepciójával, amelybe ráadásul gesztusalapú kontroll lehetőségét is becsempészték az ún. „Touch Pack” révén…

…Cupertinóban aratnak?

És amelyből úgy tűnik, mégsem a redmondiak, hanem – mint annyi, másoktól származó kiváló ötlet esetében – ezúttal is Steve Jobs csinál majd remek üzletet. Az iPod és az iPhone sajátosan zseniális interfészei már előrevetítették, hogy az Apple a komputerek terén is valami hasonló nagy dobásra készül. És lőn: a frissen bejelentett *MacBook Air* már igen erősen épít az iPhone-t idéző multitouch technológiára. És persze az Apple valószínűleg nem áll meg itt, hisz semmi akadálya annak, hogy egy „olyan laptopnál kevesebb, PDA-nál több”, azonban inkább az iPhone, mintsem a MacBook erősségeire alapozó terméket hozzanak ki, ami a saját pályájukon alázza meg az UMPC-ket. Az iparági pletykák szerint ez volna az évtizedekkel korábban dicstelenül földbeállt Newton „kéziszámítógép” utódja: egy, az iPhone-nál körülbelül másfélszer méretesebb, nagyobb felbontású kijelzővel és már-már laptopszintű funkcionalitással megtámogatott eszköz.

Eközben azért a Microsoft sem ül tétlenül: az UMPC-k mellett egyre erősebben nyomják *Surface* névre hallgató, szintén multitouch képességekkel felruházott fejlesztésüket.

Persze az is látszik, hogy az MS mára dinoszaurusz méreteket öltött, és a jobb keze nem igazán tudja, mit csinál a bal, amennyiben a Surface-t jelenleg kizárólag célfeladatokra (konkrétan szállodai, reptéri, kaszinói, bolti felhasználásra) szánják, ahelyett, hogy fuzionáltatnák az Origami vonallal, és egy minden fronton bevethető terméket hoznának létre. Az egységes stratégia hiányát jól jelzi az is, hogy még a mobiltelefonos divízió is előállt a maga megoldásával: a világ legnagyobb OEM mobiltelefon-gyártójával, a tajvani HTC-vel közösen épp most készülnek egy olyan, *Touch* névre hallgató, Windows Mobile operációs rendszert futtató jószágot piacra dobni, ami – legalábbis a gesztusalapú adatbevitel terén – állítólag az iPhone méltó ellenfele lesz majd.

És hogy ki lesz az input technológiák piacának új királya? A személyiségzavaros, ám az áttöréshez szükséges fejlesztések birtokában lévő Microsoft? Vagy a hihetetlen lendületet mutató, de inkább adaptálásban, mintsem újításban jeleskedő Apple? Egy ma még láthatatlan, ám átütő erejű technológia birtokában lévő kis startup cég? Esetleg minden marad a régiben, és az elpusztíthatatlan patkányt noszogatjuk még évtizedek múltán is? Akárhogy is, izgalmas idők elé nézünk. ■

Nagyot buktak a zsenik

Hisszük, vagy sem: a billentyűzetgyilkos digitális palatábla ötlete immár több mint három és fél évtizedes! 1971-ben a legendás Xerox PARC kutatólaboratórium egy ifjú mérnöke, Alan Kay állt elő elsőként a Dynabooknak nevezett, mobil, billentyűzet nélküli eszköz tervével.

A kor technológiai lehetőségeit messze meghaladva Kay koncepciója alapján két mérnöktársának, Chuck Thackernek és Butler Lampsonnak óriási erőfeszítések árán végül is sikerült egy olyan, akár egy asztalon is elférő (!) komputert építeniük, amelynek a kijelzője tényleg úgy nézett ki, mint egy papírlap. Sőt, Kay egy saját Smalltalk névre keresztelt OS-t is írt a géphez, amely a világon elsőként valósította meg a később általánossá vált kurzoralapú irányítást. Ez a kísérleti modell volt az Alto, amely eredetileg csak egy állomás lett volna a lényegesen kisebbnek szánt Dynabook felé vezető úton, azonban a pénzügyi és technológiai korlátok végül csaknem két évtizedig nem tették lehetővé a továbblépést.

Amikor pedig mégis, akkor közbeszólt a piac farkastörvénye: a Dynabook ideáját felmelegítő, az Alto fejlesztőgárdájával megerősített DEC is hiába próbálkozott a maga változatával. Az általuk kreált Lectrice hiába számított kisebbfajta technológiai csodának a maga korában (3 kilogrammnál kisebb súly, nagyon precíz érintőképernyős adatbevitel, stb.) sajnos megmaradt kuriózumnak – nem utolsósorban azért, mert a vállalati megoldásokban utazó Digitalnak fogalma sem volt arról, hogy is lehetne sikeressé tenni egy ilyesfajta, hétköznapi felhasználóknak szánt terméket.

Lehetőségek és megoldások kis, növekvő cégek számára

Nem is gondolnánk, hogy a kisvállalkozások milyen nagy arányban rá vannak utalva az IT infrastruktúra kiépítése és kezelése kapcsán – eltekintve a kifejezetten ilyen profilú cégektől – a külső szakértőkre. Összegyűjtöttük azokat az eszközöket, amelyekkel szakértő nélkül is egyről kettőre léphet cégünk.

Szerző: **Köhler Zsolt**

Hálózati tanácsok induló cégeknek

Kétségtelen, hogy a szakképzett rendszergazdákból hiány van a piacon, a kisvállalkozások vezetőinek és a beosztottaknak pedig nem feltétlenül kell ismerniük a hálózatok minden csínját-bínját. Segítünk, hogy könnyebb legyen a tárgyalás, hogy a szakzsargontól eltekintve megértsük, milyen fejlesztéseket ajánlanak nekünk, mi több: mi magunk tudjuk meghatározni, milyen fejlesztést viszünk véghez cégünk mind jobb működéséhez. A fejlesztéseknek minden esetben javítaniuk kell a hatékonyságot, elősegíteni a növekedést, a választás tehát soha nem egyszerű.

A hálózat gerince: a switch

A hatékony munka alapja a jó hálózat, amely minden esetben vezetékes, UTP kábelezésű, csillagpontos topológiájú. A csillag közepe régebben csak hub lehetett, ma viszont már csak *switch* jöhet szóba, amely az előzővel ellentétben a nagyobb hálózati terhelést is jól viseli. A hálózat sebessége hagyományosan 100 megabit/s, de ma már gigabites eszközök is kaphatók, némileg drágábban. Kis cégnek elég egy kis hálózat, ehhez elég

Kiváló befektetésnek bizonyulhat a 4 combo porttal ellátott, webes felületen kezelhető SMCGS24C-Smart, amellyel akár több gigabites szálon is csatlakozhatunk a szerverhez

5 vagy 8 portos gigabites router is, nem szükséges külön switchbe fektetni. A cég és a hálózat növekedésével választhatunk olcsóbb 100 megabites, vagy gigabites switchet is, amelyeknél szempont lehet a fürtözési, stackelhetőségi lehetőség, és a menedzselhetőség. Kevesebb mint 24 felhasználót foglalkoztató cégeknél csak a sebesség számít, de ha nem dolgozunk különösen nagy mennyiségű adattal, nem szükséges gigabites hálózatba fektetnünk, mert az ilyen készülékek fogyasztása jellemzően magasabb.

Cégünk rohamos bővülésével számolva a stackelhető változatok közül is választhatunk, ám a bővítéshez azonos típusú (családú) készüléket kell használnunk. A menedzselhetőség különösen a nagyobb hálózatokban előnyös, illetve ott, ahol több, egymástól különböző felhasználói csoportot kell kiszolgálni. Például egyazon hálózaton több, egymást nem zavaró virtuális hálózatot (VLAN-t) szeretnénk kialakítani, és külön kezelni a felhasználókra jutó sávszélességet.

Tipikus, sok felhasználós hálózatokhoz jó választás a négy gigabites porttal felszerelt, 48+4 portos D-Link DES-1252 switch

A munka alapja (még) a papír

Ha nyomtatónkat hálózativá alakítjuk, mérsékelhetjük a papír- és energiafogyasztást. A PC-re kapcsolt nyomtató hálózati megosztása a hatékonyságot ugyan növeli, de a fogyasztást is, az adott gépnek egészen addig működnie kell, amíg a többiek nyomtatnak. Egyszerűbb és hatékonyabb, ha a nyomtató hálóza-

Híd irodák között: a router

A router feladata az útválasztás, mégpedig azért, mert a világméretű autópályán nem férne el annyi lehajtó, amennyi minden házhoz külön-külön elvezetne. A házak számozása azonos értékű a lehajtók számozásával, a router pedig – mint egy intelligens elágazás – a rajta áthaladó autók célcímeit cserélgeti. Tudja, melyik honnan jött és hová megy, az adott pillanatban melyikre milyen címet vagy számot kell „ragasztani".

A routerek klasszikusan több hálózat összekötésére szolgáltak, amelyek akár véletlenül azonos privát címeket használtak. A két hálózat közötti kapcsolathoz a címeket fordítani kell (NAT), erre pedig csak a komolyabb routerek képesek. A hálózatok kapcsolódhatnak házon belül, házon kívül, akár városok és országok között is, a kapcsolat megteremtésében pedig a VPN segít. Komoly routert érdemes vásárolni, alaposan megfontolva.

Az iroda távoli végébe nem kell külön kábeleznünk, létezik vezeték nélküli nyomtatószerver is (Linksys WPS54G)

ton működik, a központi nyomtatókból kevesebb is elég, karbantartásuk pedig egyszerűbb.

Előny, hogy a hálózati interfész az alsóbb kategóriákban is hódít, apró és közvetett hátrány viszont, hogy sokan azt gondolják, hogy az olcsóbb nyomtató nagyobb terheléseket is gond nélkül elvisel. Ez sajnos nincs így, ezért a havonta nyomtatandó oldalak számával, a kellékanyagok költségével is komolyan kalkulálnunk kell, a kifejezetten olcsón beszerezhető nyomtató esetenként csak pár hónapig működik hibátlanul, összességében ezért drágább.

A jobb hálózati nyomtatókhoz felügyeleti programot is kapunk, amellyel a nyomtatási költségeket és a nyomtató összes technikai adatát figyelemmel kísérhetjük.

Addig, amíg egyetlen nyomtatónk tökéletesen ellátja feladatát, és nem szeretnénk lecserélni, viszonylag olcsón vásárolhatunk nyomtatószervert. A párhuzamos, illetve USB portos nyomtatónkat hálózativá alakíthatjuk vele, ehhez pedig csak a hozzá tartozó szoftvert kell a gépekre telepíteni, a konverteren semmilyen módosítást nem kell elvégeznünk.

A nyomtatószervert nem csak önállóan, de routerbe építve is megvehetjük, így a nyomtatót a router környékén helyezhetjük csak el, ami egy kisebb cégnél általában nem okoz gondot.

Internetkapcsolat

Kevés felhasználó esetén elég egy olcsó router, amely egyedül lesz a hálózat gerince. Bőséges kínálat csak a 4/5 portos típusok között van – gigabites LAN-t is kaphatunk –, nagyobb portszámot (8) ritkábban, a közepes cég minden felhasználóját kielégítő portszámú routert pedig csak jóval magasabb áron kaphatunk.

Az otthoni routertípusok a cégeknél csak a minimumot tudják teljesíteni: nem bírják a növekvő hálózati terhelést. Ezt ne csak a sávszélesség kihasználtságára értsük, még egy igazán szélessávú kapcsolatnál is lehet a router a szűk keresztmetszet. A műszaki leírásokból sem mindig derül ki, egy időben hány IP (pláne VPN) kapcsolatot kezel egy router, még akár az is előfordul, hogy két-három felhasználó olyan sok kapcsolatot épít ki a publikus hálózat felé, hogy a többiek hasonló kéréseit a router nagyon lassan, vagy egyáltalán nem tudja kiszolgálni.

Sok feladatra alkalmas a Netgear FDVG338, hiszen VPN szerver, tűzfal és WLAN router egyben

Szerencsére már az otthoni routerek is nyújtanak olyan szolgáltatásokat, amelyek eddig csak magasabb kategóriában voltak elérhetők – ilyen a forgalomszabályzás –, és vice-versa: a könnyen használható webes adminisztrációs felület alulról felfelé terjeszkedik. Ma már egy közepes üzleti router konfigurálása is egészen egyszerű.

A biztonságnak ára van

Sokan még mindig úgy gondolják, hogy a router NAT funkciója, és a hozzá tartozó SPI tűzfala hatékony védelmet nyújt. Ez azonban csak akkor igaz, ha minden egyes gépen megbízható szoftveres tűzfal fut, amely hozzáértő felhasználó által

A D-Link megtalálta, hogyan lehet egyszerűen és hatásosan korlátozni a felhasználók nem munkával kapcsolatos tevékenységét: párját ritkítja a DFL-M510 biztonsági átjárója

Bizalmas feladatokat végző, induló cégek számára a D-Link DFL-210 kellő védelmet nyújt

pontosan konfigurált, és nem veszélyezteti működését a felhasználó, a rendszer biztonsági hiányosságai, vagy éppen egy ismeretlen vírus. De őszintén: ki vállalná fel a beállítások és frissítések nyomon követését, alkalmazását? Ennél sokkal hatékonyabb a hardveres tűzfal.

Ez lehet egy különálló PC, amelyen akár egy ingyenes, Linux alapú tűzfal fut, vagy egy fizetős, ám sokkal egyszerűbben kezelhető hardveres tűzfal is. A két hálózati kártyát tartalmazó PC és néhány egyedi megoldás (például Zyxel

ZyWall 100) ún. inline felépítésű, a többi beépített switchet is tartalmaz.

A tűzfalak kiszűrik a gyanús hálózati forgalmat, legyen szó csaló weboldalak letiltásáról, agresszív forgalom jelentéséről és megakadályozásáról, egyes típusok még az internetről letöltött vírusokat is felismerik, ha az nincs különleges módon kódolva. A szolgáltatásokon kívül számít a tűzfal teljesítménye is, a középkategóriás tűzfalak áteresztőképessége ma már éppen csak tartja a gyors (10-16 Mbit/s) internetkapcsolatok sebességét. A sávszélesség esetleges csökkenése az egyetlen mellékhatás, a biztonság nem csökken. Ha valamit nem bír ellenőrizni a tűzfal, azt nem engedi át.

Tűzfalat a szolgáltatások alapján választunk, tesztek és biztonsági jelentések alapján, és igen fontos szempont a licencek szerepe is. Hiába olcsó egy tűzfal, ha fizetnünk kell a LAN oldali kliensek, a VPN kliensek, vagy éppen a rajta futó víruskereső frissítései után. A PC-n futó tűzfal olcsóbb lehet, ám ennek felügyeletéhez megfelelő tudású szakember kell, amit szintén meg kell fizetni.

Kinek előny, kinek hátrány

Nincs olyan munkahely, ahol mindenki ugyanazokat a tevékenységeket végezné, ezért más és más hálózati forgalmat bonyolítanak. Ideális esetben mindenki végtelen sávszélességgel rendelkezik, de óhatatlan, hogy osztozzanak egymással. Ez csak azért baj, mert az egyik forgalom visszafogja a másikat, az osztozás nem igazságos (ez nem azonos az egyenlőséggel). A forgalmat szabályozni kell, ehhez pedig az egyre okosabb routereket és dedikált tűzfalakat kell használni.

Jobb routereken egészen pontos szabályokat hozhatunk létre a QoS hatásának növelése érdekében

Ehhez ismernünk kell, ki milyen módon veszi igénybe a világhálót. A különféle szolgáltatások (például webböngészés, e-mail, ftp, webrádió, streaming video) prioritása számítógépenként, IP-cím alapján állítható. A cél a helyes sorrend és arány beállítása, amely alapján a gépek le- és feltöltési sebessége „igazságosabb" lesz. A QoS (Quality of Service) e prioritások beállításával biztosítja, hogy az igazán szükséges szolgáltatásokat ne nyomják el más, kevésbé fontos feladatok (például a sok egyidejű kapcsolat miatt problémás bittorrent). Ha mindegyik szolgáltatásnak maximális prioritást adunk, akkor érthető módon nem nyerünk semmit. A routerek QoS-ének konfigurálása csak időt, és egy előzetes felmérést igényel, a beállításon pedig később is finomíthatunk. Kisebb cégeknél már az elején érdemes lehet QoS-t ismerő routert választanunk, de vegyük figyelembe, hogy egyes típusok konfigurációja annyira egyszerű, hogy egy kicsit is nagyobb hálózatban már nem fog előnyt jelenteni. Fontos megjegyezni, hogy a dedikált tűzfalakhoz tartozó QoS sokkal kifinomultabb, mint a kisebb routerekhez tartozó, velük akár csoportok kezelésére is lehetőséget kapunk.

A forgalmat az egyéni gépekre telepített szoftverekkel is szabályozhatjuk, de ez cégek esetén nem kifizetődő. Hatásos lehet az ésszerű korlátozás, ahol a munka szempontjából hátrányos, de a sávszéles-

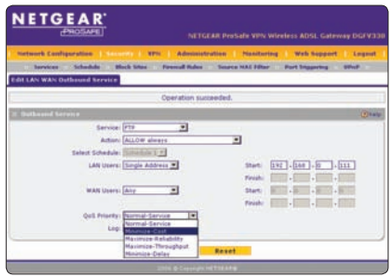

Az igazi QoS az, amikor nem a prioritást szabályozzuk, hanem csak megadjuk az elvárt szolgáltatási minőséget (Netgear DGFV338)

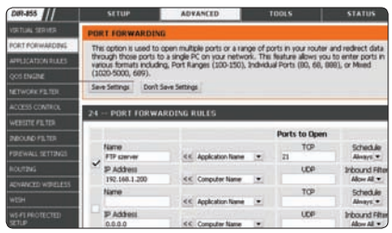

Bármely routeren megadhatjuk, mely helyi számítógépek (IP-k) legyenek elérhetők a publikus hálózat felől, elég a Port Forward opciót használnunk

Dinamikusan bővülő cégeknek készült a Netgear ReadyNAS+ hálózati tárolója páratlan szolgáltatást kínál: adatvesztés nélkül növelhető a RAID biztonsága

ségből jelentős szeletet kihasító szolgáltatásokat tiltjuk. Mivel kerülőút mindig van, nagyobb cégek esetén komolyabb korlátozó eszközöket is bevethetünk.

Szerverek, tárolók

A Windows megosztott könyvtárai már a legegyszerűbb hálózatban használhatók, csoportmunkára, nagyobb adatok mozgatásakor fájlszerver használata indokolt. Ez is könnyen beállítható, még akár a Windows XP is használható e célra, de csak 4-8 felhasználói csatlakozásig, e felett vagy kifizetjük a szerverváltozatok adott mennyiségű felhasználóra vonatkozó licencdíját, vagy ingyenes, Linux-alapú megoldást választunk.

Egyre divatosabbak a kisebb hálózati felhasználók számára készült NAS-ok, amelyek típustól függően 4-30 felhasználó számára tökéletesen elegendőek, még bővíthető típusok is vannak a piacon.

Egy Linux alapú PC-t webszerverként működtethetünk, amely egyben cégünk alkalmazottainak (POP3 vagy IMAP) levelezését is biztosítja. Mindezt – a hardvert nem számítva - tökéletesen ingyen megkaphatjuk. A szerver(ek) üzembe állításakor biztosan szembesülünk sávszélességi problémákkal, a viszonylag olcsó ADSL csatlakozás aszimmetrikus volta miatt a feltöltési sebesség kevés lesz. Ha a web forgalma rohamosan nő, érdemes a szolgáltatást egy szerverfarmra kihelyezni.

Üzembe helyezésükkor csak arra kell figyelni, hogy a tűzfalon keresztül ne engedjük azt kívülről elérni, belülről is csak azoknak, akik egyébként is elérhetik. Az adatok rendszeres mentéséről se feledkezzünk meg!

Kis cégeknek elég egy WLAN router, nagyobb lefedettséghez a hozzáférési pontokat érdemes használnunk (D-Link DWL-8200AP)

Otthonra és kis irodába ideális választás a D-Link DNS-323 NAS tárolója

Teljes mobilitás

A vezeték nélküli hálózat bizonyos kényelmet jelent, ám a cégek számára bizonyos veszélyeket hordoz. Egy jól titkosított, tehát 8-10 karakternél hosszabb jelszóval védett WPA2-es kapcsolat biztonságos, ha nincs igazán veszélyes konkurenciánk, amely rászánná az időt és a pénzt feltörésére. A WLAN router, illetve AP adóteljesítményét értelemszerűen csökkentsük, nehogy átszivárogjon a szomszéd cég irodájába!

Nagyobb (>80 fő) hálózatokban indokolt lehet az ingyenes Radius szerver üzembe állítása, amely biztonságos módon hitelesíti a belépőket, segítségével a WPA feltörése is nehezebb – ha nem lehetetlen. Akkor, ha a teljes irodánkat vezetékmentessé kell tennünk, vásárolhatunk WLAN-switchet is, amelyhez akár 24 AP-t is kapcsolhatunk, a velük lefedett óriási területen pedig a kliensek akár roamingolhatnak is.

Távoli munkások

Egyszer minden cég életében megjelennek azok a dolgozók, akik időnként, vagy állandó jelleggel otthon dolgoznak, és távolról csatlakoznak a céges szerverekhez. Nem árt tudnunk, hogy az összes router át tudja engedni a VPN forgalmát, és VPN kliens és szerver is létrehozható Windows XP/Vista alatt. Igaz, ennél a

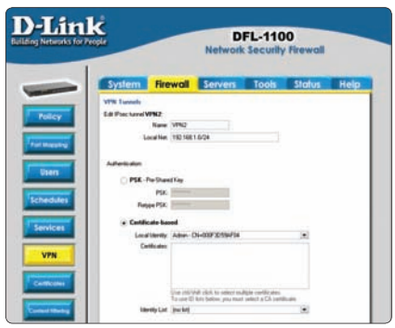

A VPN csatlakozás legyen tanúsítványalapú, az a hosszú jelszónál is biztonságosabb (D-Link DFL-1100)

A VPN koncentrátorokat a tűzfal és a belső szerverek közé kell beépíteni (Netgear SSL312), de ha pár felhasználót kell csak kiszolgálni, választhatunk a VPN routerek közül is

PoE

Szinte minden hálózati eszköznél találkozhatunk a PoE (Power Over Ethernet) jelzéssel, amely azt jelzi, hogy a készülék nem külön adapterről, hanem az UTP hálózati kábelen keresztül kap tápfeszültséget. Különösen a WLAN hozzáférési pontok profitálnak ebből, amelyek telepítéséhez csak a kábelt kell elvezetnünk. A PoE hálózatban aktív, tápfeszültséget az interfészre helyező, valamint fogyasztó, azt leemelni képes készülékek működnek, és a rendszerben a maximális kompatibilitás mellett a PoE csak előnyként létezik. Nagyobb hálózatokban sok energiát és pénzt megtakaríthatunk a különálló tápegységek helyett a jóval hatékonyabb energiaforrás koncentrálásával.

megoldásnál egyszerre csak egy felhasználó csatlakozhat, többet a kommersz routerek nem engednek át. Komolyabb esetekben olyan routert/tűzfalat kell választanunk, amely VPN szerver is egyben, hozzá kívülről csatlakozhatnak a felhasználók. Arról, hogy mekkora a készülék teljesítménye, a routerek 3DES kódolás melletti hálózati sebessége tanúskodik, és az egyszerre kezelt felhasználók száma (5-25 jellemző érték). Mint sok minden másra, erre is beállíthatunk egy linuxos gépet (pl. OpenVPN). A távoli munkások biztonsági hitelesítéstől függően a Windows VPN kliens szoftverével, vagy a szerverhez igazodó klienssel csatlakozhatnak.

Elég sok hálózati cég kínál asztali telefonokat, amelyek VoIP kliensként is működnek (D-Link DPH-120S)

Egyelőre kevés vezeték nélküli, SIP protokollt ismerő telefon van csak a piacon (Netgear SPH200W)

Csökkenő telefonköltségek

Ha már szükséges cégünk számára az internet, akkor miért ne takaríthatnánk meg telefonköltségünk nagy részét? A kulcsszó a VoIP, amelynek előnyeit nem kell részleteznünk.

A routerekkel, VoIP átjárókkal támogatott SIP protokoll népszerűbb, jobban idomul a jelenlegi telefonhálózathoz (saját, vonalas számunk is lehet), működése pedig nem külföldi, hanem hazai szolgáltatótól függ. A költségekről lehetne vitatkozni, de ha a hagyományos telefonokhoz a legjobban hasonlító készülékeket és kezelhetőséget várunk el, akkor csak ez jöhet szóba. Alternatíva lehet a Skype, hozzá tucatnyi egyszerű, PC-re kapcsolható telefont kapunk, ám a cégekre jellemző szervezés (mellékek, alközpont, hívásátirányítás stb.) nehezen valósítható meg vele.

Hálózatunk úgy is bővíthető, hogy a már meglévő telefonos infrastruktúrát egy VoIP gateway-jel egy lépésben alakítjuk át, amely a felhasználóknak fel sem tűnik – üzemeltetése mégis olcsóbb.

Kis hálózatoknál akár a PC-ről is telefonálhatunk, hálózaton belül (Skype és SIP is) a telefonálás ingyenes, ehhez elég egy kliens szoftver. ■

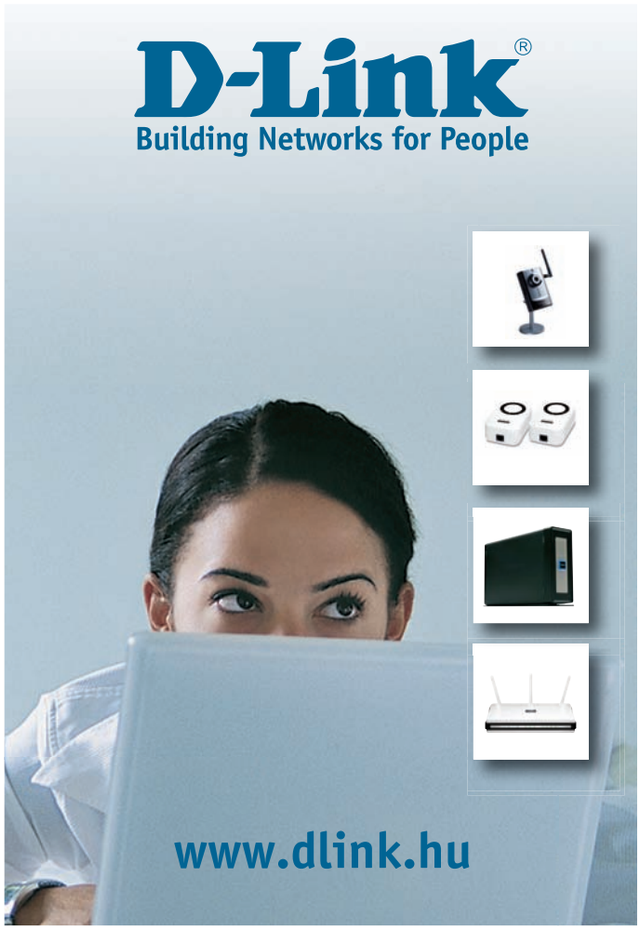

080131_FSC_esprimo_mobile_215_285_CHIP.qxp 2008.02.18. 15:29 Page 1

A Fujitsu Siemens Computers a Windows Vista®
Business operációs rendszert ajánlja.

We make sure

FUJITSU COMPUTERS SIEMENS

Megszületett a mobilitás szuperhőse

3 év garanciával

ESPRIMO Mobile V5505 – Belépő a professzionális mobil munkavégzés világába.

Az **ESPRIMO Mobile V 5505 Intel® Centrino® processzor technológiával** a megfelelő sokoldalú mindenes professzionális noteszgép az árérzékeny alkalmi felhasználók számára. Ezek a noteszgépek igen kedvező áron biztosítják a nagy teljesítmény és mobilitás tökéletes egyensúlyát.
A ragyogó, 15,4-hüvelykes, szélesvásznú kijelző és az ergonomikus nagy méret maximális kényelmet biztosít a munkához útközben és az irodában egyaránt.

- **Intel® Centrino® processzor technológia**
  - Intel® Core™2 Duo processor T7300 (2.0 GHz, 4MB cache, 800MHz FSB)
  - Intel® Pro W-LAN i3945 a/b/g
  - Intel® 965GM chipset
- **Eredeti Microsoft® Windows Vista® Business operációs rendszer**
- 2GB DDRII PC 667 memória
- 250GB SATA merevlemez
- DVD-RW optikai meghajtó
- 15.4" WXGA kijelző
- Bluetooth V2.0
- 3 év helyszíni garancia

Nettó: 204 370 Ft-tól

Bruttó: 245 245 Ft-tól

Elérhetőségeink:

Telefon ➔ 06 40 200 440

E-mail ➔ sme@fujitsu-siemens.com

Web ➔ www.fujitsu-siemens.hu/sme

Az alábbiak az Intel Corporation Egyesült államokban vagy más országokban használt védjegyei: Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon, és Xeon Inside. Az ár és a technológia változásaira minden jog fenntartva. Az ár 2008. február 15. – 2008. március 31. között, illetve a készlet erejéig érvényes. A reklámanyagban használt képek illusztrációk.

intel Centrino inside™

Core™2 Duo inside™

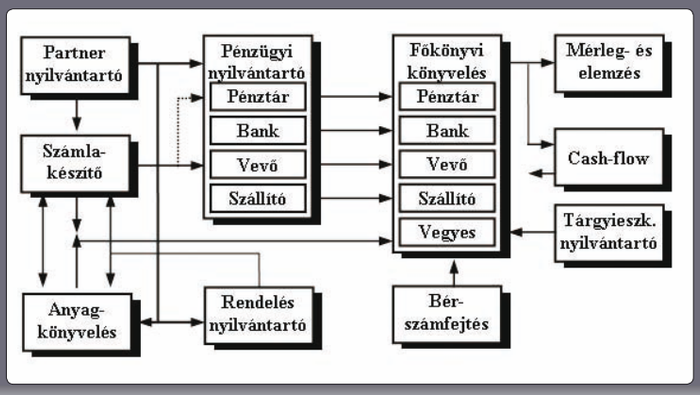

A CobraConto felépítése

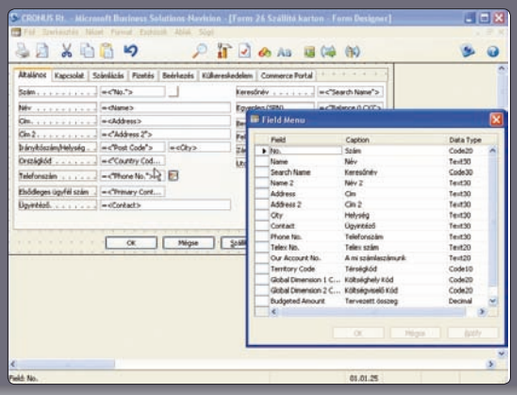

Egy adatbeviteli ablak módosítása a Microsoft Dynamics NAV rendszerben

Ügyviteli programok kisvállalkozásoknak

A vállalatirányítási vagy ügyviteli szoftverek egyre fontosabb szerepet játszanak a vállalkozások életében. Jól megfigyelhető trend, hogy a nagyvállalatok felől indulva ezek a megoldások és az általuk közvetített vállalati kultúra egyre inkább elterjednek a közepes méretű, sőt a kisebb cégek körében is – népszerű rövidítéssel a KKV-k (kis- és közepes vállalkozások) terepén.

Szerző: **Kis Miklós**

Integrált vállalatirányítás

Az ország európai uniós tagsága jelentős követelményeket támaszt a vállalkozásokkal szemben, és ez lecsapódik a vállalatirányítási szoftverek fejlesztőinél és forgalmazóinál is. Az Unió szempontjából elsősorban az ilyen rendszerek megléte és készségszintű használata lényeges, mivel az Unión belüli versengéshez az általuk szállított naprakész és lényegi információk elengedhetetlenek, és minden versenytárs birtokában vannak.

10 ügyviteli program

Kiválogattuk azokat a komplex ügyviteli szoftvereket, amelyek inkább a közepes méretű cégeknek szánt megoldások, és igyekeztünk megtartani a hazai fejlesztések számbeli túlsúlyát. A rendszerek ABC sorrendben következnek egymás után, egyes esetekben a hagyományos nevet véve, és nem a legfrissebb verzió pontos elnevezését (pl. Scala az Epicor iSCALA helyett).

COBRA

A *Cobra Computer Kft.* a piac egyik legrégebbi résztvevője, majdnem húsz éve forgalmazza a *CobraConto Win+* rendszert, illetve annak elődeit, az eladások száma meghaladja a tízezret. A kezdetben csak szoftverfejlesztéssel foglalkozó vállalkozás időközben felvette palettájára a rendszerekkel kapcsolatos tanácsadást és a hardverek szállítását is, beleértve a vizuáltechnikát is. A CobraConto magja a pénzügyi-számviteli rendszer, amelyhez az idők folyamán először a rendelés- és raktárnyilvántartás, majd a CRM, valamint a bér- és munkaügy megoldásai is csatlakoztak. Saját fejlesztésű SMS-kezelő rendszerük önállóan is használható, de az integrált rendszer üzeneteihez is használható. A fejlesztés sosem áll le: legújabb bejelentett fejlesztésük a szervizek munkáját támogató modul.

MICROSOFT

A *Microsoft Dynamics NAV* rendszerét korábban *Navisionnak* hívták, 2002-ben vásárolta meg a skandináv fejlesztőcéget termékével együtt a redmondi világcég. A Microsoft szerint már 300 millió forintos éves árbevételtől megéri a rendszer bevezetése. A modulok széles köre áll a felhasználók rendelkezésére, a pénzügyek és a kereskedelem támogatása mellett a vevőkapcsolatok kezelése (CRM), a humán erőforrások és a projektmenedzsment moduljai is elérhetők. Még nem nagyon gyakori az ilyen rendszereknél a termelésirányítási modul, itt ez is rendelkezésre áll. Az üzleti analitika modul OLAP-rendszerű (on-line analytic processing) elemzéseket tesz lehetővé. A kezelői felület egyszerűen módosítható, egyedi igények szerint. A bevezetések feladatait minősített partnercégek látják el.

rEVOLUTION

A *rEVOLUTION Iroda ++* rendszer már hetedik generációjánál tart, régi motoros a szakmában, jelenleg is 600-nál több aktív felhasználója van. Noha a rendszer teljesen hazai fejlesztésű, a cégben néhány éve tőkeemelés során kisebbségi tulajdont szerzett a szakterület görög piacvezetője. A rendszernek a megújult kezelőfelület mellett erőssége a költséghelyek és költségviselők (munkaszámok, egyedi azonosítók) nyilvántartása – ez végigvonul az egyes modulokon, és jó alapot képez a kontrolling (üzleti analitika) modul kimutatásaihoz. Ebben az OLAP-kimutatások mellett pénzügyilikviditás-elemzésre is lehetőség van. A fejlett háromszintű jogosultságkezelő alrendszer révén finomhangolással lehet megadni, hogy az egyes felhasználók mely adatokat láthatják és módosíthatják.

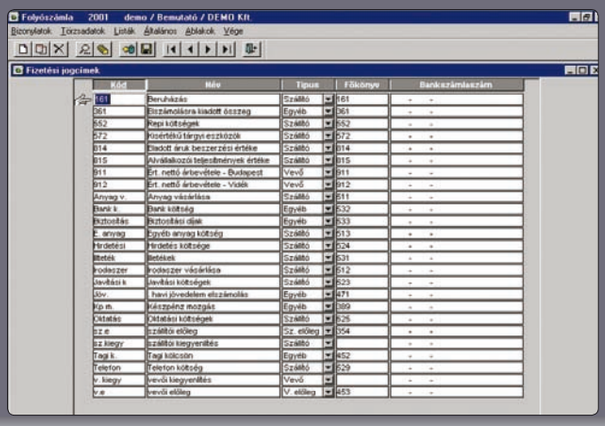

Paraméterek felvitele a Roll-Business rendszerben

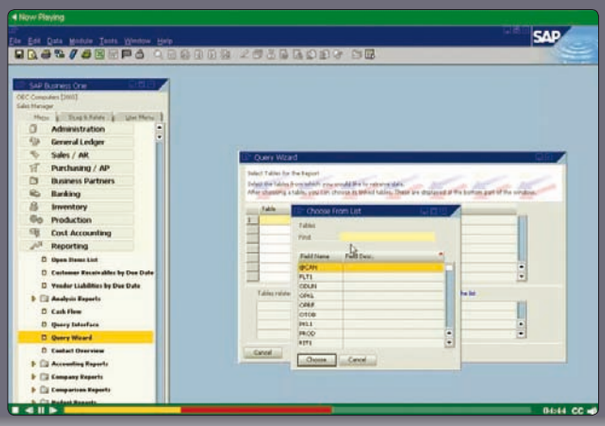

A lekérdezésvarázsló az SAP Business One-ban

ROLL-BUSINESS

A *Roll-Soft Kft.* 15 éve van a piacon, ma 300-nál több felhasználó alkalmazza a rendszert. A pénzügyi-számviteli alrendszer a legrégebbi fejlesztés, ezt követte a bér-munkaügyi modul, a legfrissebb attrakció a készletgazdálkodás, amelynek funkciói folyamatosan bővülnek. A cég vállalja ágazati megoldások egyedi fejlesztését is. Az új modulok már távolról, internetes böngészőn keresztül is elérhetők, ehhez korszerű többrétegű architektúra megvalósítására volt szükség. A rendszer skálázható, az egyidejű felhasználók száma tág határok között változhat, a gyűjtőkódok kifinomult rendszere sokféle, több lépésben mélyíthető kimutatást tesz lehetővé. Fontos jellemző a viszonylag kedvező ár/érték arány is.

SAP BUSINESS ONE

A *SAP Business One* története sokban hasonlít a Microsoft rendszeréhez: a nagyvállalatok ügyviteli-vállalatirányítási rendszereinek vitathatatlan piacvezetője egy izraeli fejlesztőcéget és termékét vette meg évekkel ezelőtt. A cég által „cég-vitaminként” ajánlott rendszer magyarországi felhasználóinak száma meghaladja a 3300-at. A felhasználói felület egyszerűen átalakítható, automatikus figyelmeztetések és a vonszolás technikájának egy speciális változata *(drag&relate)* könnyíti meg az irányítást a rendszer segítségével. A sokféle modul között szerepel a gyártás és a szervizek támogatása is. A bevezetés alkalmazkodást igényel a rendszert alkalmazó vállalattól is, de ez a folyamatok rendszerezését, a fegyelem növelését jelenti. A bevezetések feladatait viszonteladó és tanácsadó partnercégek látják el.

SCALA

A hivatalosan *Epicor iSCALA* nevű rendszer eredetileg skandináv fejlesztés, néhány éve az amerikai Epicor lett a tulajdonos. A modulok köre széleskörű, a CRM mellett az SCM (a beszállítói lánc kezelése) is helyet kapott, a termelésirányítás és a szervizek menedzselése is megoldható a rendszerrel. A bonyolultabb kimutatások céljára a *Crystal Reports* jelentésszerkesztőt integrálták, az elkészült listák internetes terjesztésére a *Web Reporter* nevű eszköz használható. A képernyők testre szabhatók egy Visual Basicre alapozott megoldás segítségével. A *Storefront* nevű modul a termékek internetes megjelenítését és böngészőn keresztül történő megrendelését teszi lehetővé.

SERPA

A *ProgEn Kft.* rendszerét (és annak elődjét, a *Nagy Machinátort)* kb. 1800 vállalat használja. Sokféle modulból áll össze a rendszer, és mivel viszonylag nem régi fejlesztés, számos innovatív megoldást tartalmaz. Ilyen például a mozgó értékesítés alrendszere, amelyen keresztül az értékesítési munkatársak az interneten keresztül jelentkezhetnek be a rendszerbe, vagy a gépüzemeltetés modulja, amely az elárusító automatákat hálózatban üzemeltető cégek nyilvántartási és információs igényeit elégíti ki. A rendszer grafikai megjelenése profi dizájner munkáját dicséri, kiemelkedik az átlagból.

SZÁMADÓ

A *Számadó Kft.* programjait a KKV-k számára „dobozos” megoldásként *SzámRendszer* néven forgalmazza, míg a

progen®
MÉRNÖKI FEJLESZTŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

WM NAGY MACHINÁTOR sERPa® 3.0 Integrált Vállalatirányítási Rendszer

SAP® Business One

Központ:
1118 Budapest, Rétköz u. 7.
Telefon: 481-9000
Fax: 481-9001
E-mail: info@progen.hu

Kirendeltségek:
• Pécs • Debrecen • Szeged

Nagy Machinátor sERPa 3.0 és SAP Business One

integrált vállalatirányítási rendszerek, kis- és középvállalatok teljes adminisztrációjának elvégzésére.

Előnyök:
• Stabil cég, hosszú távú partnerkapcsolat • Egyéni igényeit is megvalósítjuk • Folyamatos jogszabálykövetés • Személyes konzulensi segítség • Telefonos tanácsadó szolgálat • Bérelhető program • ABEV-kapcsolat • Homebanking • Több cég könyvelése korlátozás nélkül • Listák, kimutatások és bevallások gombnyomásra

Modulok:
• Vevő- és exportanalitika • Szállító- és importanalitika • Bankanalitika • Pénztáranalitika • Adó • Főkönyv • Tárgyi eszközök • Témaelszámolás • Bérszámfejtés • Likvitidástervezés • Készletek • Rendelés-nyilvántartás • Kiskereskedelem, számlázás • Speciális modulok • Webáruház • Termelésirányítás • Mozgó értékesítés

w w w . p r o g e n . h u

Eredeti stílusú grafikák a sERPá-nál

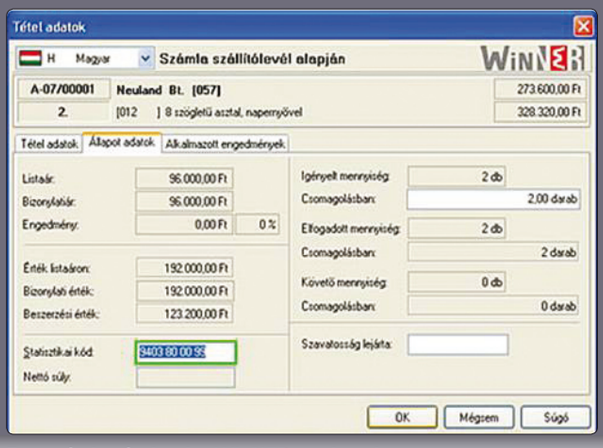

Egy számla részletei a WinNER rendszerben

nagyvállalatoknak szánt változatok bérleti konstrukcióban érhetők el. A rendszer „lelke” a pénzügyi és könyvelő modul, ehhez csatlakozik a készletek nyilvántartása és a számlázás, valamint a bér- és munkaügy. A webes modul listák, lekérdezések elérését teszi lehetővé a jogosultsággal rendelkező felhasználók számára a világ bármely pontjáról internetes böngészőn keresztül, többféle mobil eszköz használatával. A cég élen járt a tudásbázis-jellegű, az egyes menüpontok helyett a folyamatokhoz kötődő súgó funkció kifejlesztésében, egyes megoldásaik ezen a téren ma is kiemelkedőek.

VECTORY

A *Vector Kft.* az egyetlen nem budapesti központú résztvevője összeállításunknak. A kecskeméti vállalkozás 18 éve markáns résztvevője az integrált ügyviteli rendszerek piacának, a korszerű szoftvertechnológiák egyik első alkalmazója e szegmensben. A fő alkalmazói terület a nagy- és kiskereskedelem, de termelő vállalatok és vendéglátóhelyek is alkalmazzák a rendszert. Ennek megfelelően az alapvető pénzügyi és áruforgalmi modulokat a termelés, vendéglátás, szerviz, elő- és utókalkuláció alrendszerei egészítik ki. Tetszőleges számú gyűjtőkód támogatja a tervezés és elemzés funkcióit, az árrendszer nagyon rugalmasan alakítható ki.

WINNER

A *Winform Kft.* rendszere éppen tíz éve van a piacon. A felhasználók zöme kereskedelmi vállalkozás, de szolgáltató és költségvetési szerv is megtalálható közöttük. A kereskedelmi és készletgazdálkodási modul része sok más funkció mellett a bolthálózatok ellátásánál fontos túranyilvántartás és a jövedéki nyilvántartás is. A korszerű kommunikációt az internetes ügyfélmenedzsment (e-business), e-mail menedzsment és a mobil üzletkötői rendszer szolgálja. A pénzügy és számvitel a befektetett eszközök nyilvántartásával egészül ki, ez utóbbi támogatja a vonalkódok kezelését és a mobil leltározást is. A kontrolling modul az utókalkulációt, grafikus és táblázatos cash-flow kimutatásokat és OLAP-bázisú kontrolling-rendszert tartalmaz.

Szoftvervásárlók tízparancsolata

Az alábbiakban összefoglaljuk a legfontosabb szempontokat, amelyeket egy ügyviteli vagy vállalatirányítási szoftver vásárlásakor érdemes figyelembe venni.

1. SZOFTVERTECHNOLÓGIA

Ide azok a tényezők tartoznak, amelyek a rendszer alapját, hátterét jellemzik és minősítik. A legfontosabb ilyen szempont az adatbázis-kezelő milyensége, megbízhatósága, a minden körülmények közötti tranzakcióvédelem (aminek révén félbe maradt művelet nem kerülhet a merevlemezre). Jelentős hatással van az egész rendszer később részletezendő árára az adatbázis-kezelő ára, ezen a téren megfigyelhető az ingyenes verziók térhódítása. Lényeges a támogatott Windows-verzió (Vista-ready), és a Windows főként grafikus lehetőségeinek kihasználása is.

2. KEZELHETŐSÉG, ESZTÉTIKUM

Ez a szempontok legszubjektívebb, ugyanakkor sokak számára leglényegesebb része. Ide tartozik a súgó megléte és milyensége (részletes, helyzetérzékeny, folyamatalapú, tudásbázis), valamint a képernyők és nyomtatott listák átláthatósága, ergonómiailag helyes kialakítása is. A jó kezelhetőség a bizonylatok bevitelének logikus, áttekinthető rendjét jelenti, sőt azt is, hogy egy-egy teljes gazdasági eseményt csak nyomógombok segítségével, az egér használata nélkül rögzíteni lehessen. Ez előfeltétele ugyanis a kellő sebességű, nagy tömegű adatbevitelnek.

3. EU-SZEMPONTOK

Az ország európai uniós tagsága komoly következményekkel járt a gazdasági folyamatokban, és ez tükröződik a vállalatirányítási szoftverekben is. A változások zöme már több éve lezajlott, így átvezetésük már biztosan megtörtént, de mindig vannak újdonságok, érdemes tehát résen lenni a szoftverek beszerzésekor. A régebbiek a törzsadatok (IBAN bankszámlaszám, közösségi adószám), közösségen belüli forgalom nyilvántartása és listázása, az Intrastat nyilvántartások és listák. Újabb keletű fejlemények például az áfa terén a csoportos adóalanyiság, illetve a fordított adózás.

4. ÁR

Mind az árak, mind az árképzés módja tág határok között változik a piacon. Az árképzés lehet komplett rendszerre vonatkozó vagy modulonkénti, függhet a munkahelyek és a feldolgozott bizonylatok évenkénti számától. Érdemes meghatározni egy jellemző konfigurációt, és arra megnézni az egyes versenyzők árait. A szoftver különleges áru abból a szempontból is, hogy az ára nincs közvetlen kapcsolatban a tudásával vagy a minőségével, mivel azt csak a fejlesztés ráfordításai és az eladni tervezett mennyiség szabja meg. Ezért el lehet csípni kiváló termékeket is viszonylag kedvező áron – viszont számos más tényező is

színezi a döntést: a fejlesztő cég nagysága, tőkeereje, piaci tapasztalatai, a vállalatirányítási szoftver területének súlya a kínálatában.

5. MODULOK VÁLASZTÉKA

Az integrált rendszerek alapvető előnye az, hogy csak egyszer kell például egy rendelés adatait rögzíteni, az ügylet későbbi stádiumában azok öröklődnek, így a többszörös adatrögzítés fölösleges plusz munkái és hibaforrásai kiesnek. Ebből nyilvánvaló, hogy minél több funkciót kezelnek a szoftver egyes moduljai, a rendszer annál jobban képes a folyamatokat kézben tartani. Minimális célkitűzésként ajánlható az áruforgalom (kereskedelem) és számlázás, a pénzügy-házipénztár gépesítése. A számvitel akkor szempont, ha a cég maga könyvel, nem könyvelőirodát bíz meg (a KKV-knál mindkét megoldás szokásos), a befektetett eszközök nyilvántartása és a bér-munkaügy bevonása az eszközök/munkatársak számától függ, a döntéstámogatás pedig izgalmas opció, gyakran a jövő zenéje.

6. FUNKCIONALITÁS

Sokak véleménye szerint ez a legfontosabb szempont, hiszen minden eszköz használhatóságát annak ügyes kialakítása, sokféle funkciója szabja meg, legyen az svájci bicska vagy vállalatirányítási szoftver. Minden modulhoz meghatározhatók azok az alapfunkciók, amelyek megléte elengedhetetlen, legyen szó adatbevitelről vagy kimutatásról. A jó rendszerek ezeken felül még számos feladatra alkalmasak, így a plusz funkciók megléte és bősége is jelentős szempont. Ugyanez vonatkozik az alkalmazott algoritmusokra is, például a készletek értékének nyilvántartásánál ma már az ún. átlagáras módszer egyedüli lehetősége elavultnak tekinthető, elvárható a beszerzések egyenkénti nyilvántartása és a raktári kivétek sorrendjének többféle módszer alapján való meghatározása.

7. KONFIGURÁLHATÓSÁG

Kulcskérdés az, hogy a vállalatot kell a rendszer igényei szerint átszabni, vagy fordítva. A jó szoftverekben rengeteg beállítás paraméterezhető, ezeket a bevezetés során kell a helyi igényeknek és jellemzőknek megfelelően kialakítani. Ennek a területnek a bajnokai minden bizonnyal a bér-munkaügyi modulok, amelyeknél ezt a paraméterezési munkát évente (sőt néha éven belül is) el kell végezni. Nagy előny egyes rendszerek azon szolgáltatása, hogy beviteli képernyőket, listákat, sőt adatkezelő tranzakciókat is át lehet írni. Akár a felhasználó is képes lehet erre, természetesen a szükséges programozási vagy szkript nyelv elsajátítása után, a rendszer mély ismeretének birtokában.

8. LISTÁK, LEKÉRDEZÉSEK

A nyilvántartásokat legjobban támogató rendszer sem ér fabatkát sem, ha eltitkolja a felhasználó elől, amit tud, vagyis gyenge a listák, lekérdezések terén. Itt is érvényes a funkcionalitásnál említett kettős elvárás: van a kimutatásoknak egy minimálisan elvárt, sőt törvényileg előírt köre, és minden jobb rendszer számos okos lekérdezést szolgáltat ezeken felül. A papíralapú listák esetében egyszerre fontos szempont a jó olvashatóság és a papírtakarékosság, ezek gyakran egymásnak ellentmondó követelmények. Nagyon hasznos lehetőség a listák futtatásának ütemezése, amikor előre beállított időpontban kezelői beavatkozás nélkül, például éjszaka futnak le a nagy erőforrás-igényű kimutatások. Ígéretes megoldás a listagenerátor, amellyel tetszőleges lekérdezést állíthat össze akár a felhasználó is, ám vigyázat: nem minden az, amit listagenerátorként reklámoznak!

9. TERMÉKTÁMOGATÁS

Sok minden tartozik ide, az oktatástól a frissítésekig és hibajavításokig, amelyeket ma már gyakran a szállító honlapjáról letöltött szkriptek futtatásával a felhasználó (rendszergazdája) végez el. Az egyedi fejlesztési igények kielégítése gyakran vezet konfliktusokhoz, mivel a szállítók kapacitásának szűkössége sokszor nem, vagy késleltetve teszi ezeket lehetővé (nagyobb szoftvercégek gyakran hajlamosak nem elvállalni ilyen munkákat). Mindezek ára is fontos tényező, ajánlatos a „tulajdonlás költségei” *(cost of ownership)* szemlélet alkalmazása – a teljes életciklus költségeit kell számba venni, nem csak az elején fizetendő licencdíjat.

10. RUGALMAS KONSTRUKCIÓK

Itt egyrészt a bérlet lehetőségét kell a megvásárlással szemben számba venni, másrészt a kiszervezés *(outsourcing)* is szóba jön, amikor a szállító nem terméket ad el vagy bérbe, hanem szolgáltatást nyújt saját fejlesztésű szoftvere használatával. Egyre fontosabb a mobil munka lehetősége, vagyis az úton levő munkatársaknak tipikusan notebook számítógépről, de esetleg kisebb mobil eszközről is lehetőséget kell adni a lehető legtöbb feladat elvégzésére, legyen szó egyszerű lekérdezésről, vagy akár forgalmi adatok felviteléről. Ezen a téren a létfontosságú adatok védelme kritikus feladat.

Természetesen ahány ház, annyi szokás. Mindenki számára más súllyal esnek latba ezek a szempontok. Ezt szó szerint kell venni: a megalapozott döntéshez a sokkal részletesebb követelménylista egyes elemeit egy-egy súlyozó tényezővel kell ellátni, majd a szóba jöhető rendszereket tesztelve minősíteni kell azokat a szempontok szerint, ezután a súlyozó tényezők figyelembevételével lehet kialakítani az objektív sorrendet. Érdemes független, objektív tanácsadót bevonni. ■

Integrált vállalatirányítási rendszer Roll-Business®

Moduláris, SQL alapú hazai szoftvercsalád, mellyel több száz kis- és közepvállalat működteti eredményesen üzleti folyamatait.

Támogatja a beszerzés, készletnyilvántartás, értékesítés, pénzügyi elszámolás, tárgyi eszköz nyilvántartás, bér-munkaügy és főkönyvi könyvelés teendőit, nélkülözhetetlen információkkal látja el a döntéshozókat.

Ismerje meg, töltsön le DEMO verziót!

E-mail: iroda@rollsoft.hu Tel: (1) 28-28-28-8 www.rollsoft.hu

ÚJDONSÁGOK

EGÉR ● TRUST XPERTCLICK PRESENTER MOUSE

A Trust termékpalettáján sokféle öszvérmegoldást találunk. Mind közül talán a legérdekesebb az XpertClick Presenter Mouse, amelyet arra találtak ki, hogy a céges prezentációk megtartását a lehető legjobban segítse. Egy olyan termékről van szó, amely egyesíti magában az egér, a trackball, a prezentációs segédeszköz, valamint a lézermutató valamennyi funkcióját.

Ehhez persze sok gomb és egyéb tartozék kell, amelyeket jól el kell helyezni, és működésüket is jól ki kellett találni. Véleményünk szerint panaszra nincs ok, amit lehetett, azt a mérnökök automatizálták: ha például felvesszük az egeret az asztalról, magától átvált prezentációs üzemmódba, ha pedig egérgént használjuk, a trackball átveszi a görgő szerepét.

Az eszköz a PC-vel vezeték nélkül kommunikál. A rádiós összeköttetés 2,4 GHz-es, hatótávolsága kb. 15 méter, így biztosan nem fogunk távolságbeli korlátokba ütközni. A töltéshez otthoni környezetben a mellékelt bölcsőt használhatjuk, de lehetőség van USB kábelt is használni – ez utóbbi akkor lehet hasznunkra, ha az egeret laptoppal használjuk. Az XpertClick egyébként két szabványos AAA méretű akkumulátort használ.

Bár az üzembe helyezéshez külön meghajtóprogram nem szükséges, a Windows 2000, XP és Vista alatt működő egérnek mindenképpen szüksége lesz a telepítő lemezen megtalálható keretprogramra, amellyel az egyes üzemmódok működését lehet testre szabni – konfigurálhatjuk például, hogy egér üzemmódban a hat gomb milyen funkciókhoz adjon közvetlen elérést. Sajnos túl sok lehetőség közül nem választhatunk, a hatféle gombhoz összességében 9 lehetőséget rendelhetünk hozzá (Magic Jump, taszkváltás, előre, hátra, középső egérgomb, dupla kattintás, képernyőkímélő, előző és következő oldal)

cp labor	
Forgalmazó:	RCE Hungary
Internet:	www.rrc.hu
Ár:	12 400 Ft
+	Ötletes kombinációja többféle eszköznek
+	A lézer pointer macskák szórakoztatására is ideális
–	Összvérként egyik funkciójára sem tökéletes
–	Picit műanyagos hatás

LÉZERNYOMTATÓ ● HP LASERJET M1120N MFP

cp labor	
Forgalmazó:	HP Magyarország
Internet:	www.hp.hu
Ár:	49 990 Ft
+	Kategóriájában olcsó
+	Általános feladatokra kiválóan alkalmas
–	Kis kijelző, egyszerű saját opciók
–	Érzetre kevésbé igényes mechanika

Több gyártóhoz hasonlóan a HP is elérkezett termékpalettája megújításához, közülük idén először egy 19 lap/perc sebességű, mono multifunkciós lézernyomtató érkezett be hozzánk. Az M1005 utódjának tekinthető készülék ugyan még a nyomtatáshoz a PC erőforrásait használja (GDI), de ez egyáltalán nem írható hátrányára. Mi több, tesztünk nyomtatója az USB csatoló mellett hálózati interfésszel is rendelkezik, így hálózatban is gond nélkül működik. Hiánypótlónak is nevezhetjük, az olcsó, relatív kis terhelhetőségű, de sokoldalú nyomtatók között vagy hálózatmentes, vagy hálózati, de drágább készülékeket találunk csak. Az olcsóság mellett a praktikum és a hatékonyság dominál, a kétsoros, háttérvilágítás nélküli LCD kijelző alatt egyszerű gombokat találunk, amelyeket a hagyományoktól eltérően matricával „magyarosíthatunk". HP-nál régóta természetes, hogy a készülék és a mellékelt gyári szoftverek magyarul is tudnak.

De térjünk vissza a műszaki tulajdonságokra: a nyomtatómű 600 dpi-s, nyomtatáskor FastRes 1200 dpi-t is választhatunk. Az ECO nyomtatási mód mind a tonerrel, mind az energiával takarékoskodik, a kapott íráskép viszont nem éri el a levélminőséget. A másolás fekete-fehér, 14 oldal/perc sebességű, minősége szöveges, néhány ábrát tartalmazó oldalak számára alkalmas. Tökéletes árnyalatokra ne számítsunk, ám a tipikus nyomtatási feladatok a fotóminőséget nem igénylik. Jól járunk viszont a szkennerrel, amely az 1200 dpi optikai felbontásával és egészen jó sebességével színes képek beolvasására is kiválóan alkalmas, a kezelői felület (TWAIN) könnyebben kezelhető és áttekinthetőbb lett a korábbi verzióknál. Apróság, de az egy oldalon kijelölt feladatok elvégzése után kilép, hogy átadja a helyet a képszerkesztőnek – nagy volumenű munkákra nem ez a készülék való. Gyakori hiba, hogy az ehhez hasonló, olcsó nyomtatókat nagyon leterhelik, ezért igen praktikus a mellékelt HP MARS/Pony Express program, amellyel a nyomtató kihasználtságát nyomon követhetjük.

HOTSPOT ROUTER ● SMC ELITECONNECT WI-FI HOTSPOT GATEWAY

Aki gondolt már arra, hogy szórakozóhelyén, éttermében, boltjában, hotelében, netán az erdő szélén WLAN hotspot-szolgáltatásra adná a fejét, bizonyára először attól hőkölt vissza, mennyire bonyolult lenne egy igazán korrekt, védett, elegáns adminisztráció és hirdetési felület kialakítása.

Ha üzletet szeretnénk csinálni a dologból, a következő a teendőnk. Először is kell egy olyan internet-hozzáférés, amely megengedi a szolgáltatás üzemeltetését. Másodszor pedig egy termék, amelyet egyszerű telepíteni és karban tartani, kis befektetéssel pedig hozza a pénzt. Tesztünk alanya az első ilyen, egyszerűen használható hotspot, amely az állandó üzemre ipari házat kapott. Ehhez tartozik egy hőpapíros nyomtató, amellyel – no meg a routeren futó szoftverrel – egy gombnyomásnyi „befektetéssel" új felhasználói adatokat generálhatunk, nyomtathatunk. A papíron szerepel a hozzáféréshez szükséges jelszó, amely nélkül a WLAN csatlakozást létesítő géppel a böngészőben csak az üdvözlőképernyő érhető el, esetleg az általunk megadott szponzoroldalak, megkötés nélkül.

A hozzáférésnek több típusa létezhet, az ingyenestől a fizetetten át a VIP-ig, amelyek különböző ideig, különböző jogkörrel rendelkezhetnek. A felhasználók egymást természetesen nem látják a hálózaton, erre a Layer 2 szűrési mód szolgál, és csatlakozásukat is WEP/WPA biztosítja.

A Radius szerverre sincs szükség, a hitelesítést a router korrekt módon elvégzi, az aktivitást nyomon követi. Bizonyos felhasználók számára megengedhetjük, hogy a LAN portok egyikén megosztott hálózati mappákat érjenek el, és azt is, hogy külön jelszó begépelése nélkül bizonyos jelszóval védett oldalakra is bebocsátást nyerjenek. A hotspothoz egy saját webszerver ajánlott, de nem kötelező: a könnyen magyarítható, személyre szabható rendszeroldalak a router szerverén érhetők el.

cp labor

Forgalmazó: HRP, CHS
Internet: www.smc.com
Ár: 170 000 Ft

\+ Egyszerűen használható
\+ Cserélhető antennák, óriási tudás
– Nem árt mellé egy webszerver
– A konfiguráció hosszadalmas lehet

WLAN ROUTER ● D-LINK DIR-615

Tesztünk alanya több szempontból is érdekes: egyrészt tudása nagyobb az előző modelleknél, másodszor pedig az első 802.11n Draft 2.0 szabványnak megfelelő készülék. Itt álljunk meg egy pillanatra! A 300 Mbit/s vezeték nélküli adatátviteli sebességet biztosító hálózati eszközök már hónapok óta elérhetők, a működés és kompatibilitás szempontjából jobb hónapokat éltek meg, mint a korábbi 108/125 megabitesek. Egyfelől örülhetünk, hogy van már 2.0 verzió, amelyre három és fél évet vártunk, de mivel ez a gyakorlatban még mindig ugyanazt tudja, mint a korábbi változatok, semmilyen kézzelfogható újdonsággal nem szembesülünk. Mi több, folyamatban van a 3.01-es, és elkezdődött a 4.0-s szabvány kidolgozása, amelyekről szokás szerint 2-5 havonta szavaz az ötszáznál is több érdekelt cég képviselője. Mivel a gyártók ígérete szerint az 1.0-s hardverek firmware-frissítéssel is rávehetők a legutóbbi szabvány betartására, így ezekkel a verziószámokkal nem igazán kell foglalkoznunk. Elég, ha tudjuk, hogy ez az egész „hercehurca" 2009 nyarára nagy eséllyel befejeződik.

De vissza a friss, ropogós 2.0-s DIR-615-re: nála megdől az a megállapítás, hogy az n-es routereknek biztosan 3 antennájuk van, neki csak kettő, az is cserélhető. Ez nem is baj, hiszen olcsóbb lesz a hatósugár antennákkal való bővítése, másrészt kikopnak az „ál-háromantennás, nem n-es" típusok a piacról. Az újabb D-Link routereken egyszerűbb a WLAN kliensek konfigurálása, elég immár egy PIN kódot beírnunk, vagy megnyomnunk a PBC gombját. Újdonság viszont a DNS szerver NetBIOS támogatása, az új kliensek ezért gyorsabban csatlakozhatnak a megosztott hálózati mappákhoz (Windows). A WLAN kliensek egymástól elkülöníthetők, ami hotspot készítésnél előny, az Access Control pedig gépekre lebontva tud szabályokat alkalmazni. A tűzfal tovább erősödött, immár a NAT ellenőrzi a WAN oldali végpont valódiságát, és kiszűri a Spoofing próbálkozásokat is. Érdemi hibát nem is igazán mondhatunk róla.

cp labor

Forgalmazó: D-Link Magyarország
Internet: www.dlink.hu
Ár: 18 700 Ft

\+ Kiváló szolgáltatások
\+ A 11 év garancia szinte már „élettartam"
– Az alapértelmezett alkalmazások listája jórészt elavult
– Meglátszanak rajta az ujjnyomok

ÚJDONSÁGOK

NETGEAR SC101TGR ● NAS

Ha elfogyott a szabad merevlemez-kapacitás, az egyik legjobb módja a bővítésnek az, ha nem belső, hanem egy olyan külső adattárolót vásárolunk, amely hálózati interfész segítségével bonyolítja le az adatforgalmat. Az ilyesfajta eszközök legnagyobb előnye, hogy akár otthoni hálózatban, akár irodai környezetben egyszerű módját jelenti a fájlmegosztásnak. Azaz elég, ha egyetlen helyen tároljuk a filmeket, zenéket, képeket, mégis minden gépről elérhetők lesznek.

A masina tervezése véleményünk szerint jól sikerült, a zajszigetelés az eddig nálunk járt termékek közül az egyik, ha nem a legjobb volt, de a meghajtók beépítését is sikerült csavarok nélkül, jól megoldani. Az *SC101TGR* gyomrában lévő két SATA meghajtót tetszőlegesen particionálhatjuk, akár RAID 1 tömböt is készíthetünk. Jelenleg 1 TB a legnagyobb, kereskedelmi forgalomban is kapható HDD mérete, így ezzel a NAS-sal akár 2 TB tárolókapacitáshoz is juthatunk.

A NAS üzembe helyezése az átlagosnál is könnyebb, lévén, hogy a fejlesztők úgy döntöttek, hogy a beépített webszerver helyett egy kliensprogrammal állíthatjuk be a legfontosabb paramétereket. Ezzel például a partíció méretét, vagy a hozzáférési jogosultságokat állíthatjuk be.

Az SC101TGR-re gigabites csatlakozó került, ami jót tesz a sebességnek. Folyamatos írás esetén másodpercenként kb. 19 MB adatot vihetünk fel, a visszaolvasás pedig még ennél is gyorsabb, 26 MB/s. Kisebb fájlokkal persze ezek az adatok rosszabbak, de a teljesítmény még így is bőven 10 irodai alkalmazott kiszolgálására vagy otthoni környezetben 2-3 multimédiás PC adatokkal való ellátására.

Az eszköz adatmentésre is használható – telepítő lemezén a SmartSync Pro backup szoftver is megtalálható.

cp labor	
Forgalmazó:	CHS, HRP
Internet:	www.netgear.com
Ár:	39 900 Ft
+	Gyors írás és olvasás
+	Könnyen szerelhető, konfigurálható
–	A ventilátor alig, de azért hallható
–	A szögletes dizájn nem illik mindenhova

DIGITÁLIS KÉPKERET ● DIGIDOCK PHOTO FRAME (PF8-008)

Digitális képkeretet venni ma még inkább a vastagabb pénztárcával rendelkezők kiváltsága – vagy azoké, akik imádják érdekes új kütyükkel körbevenni magukat. A *Digidock Photoframe* az igényesebb, és így persze a drágább példányok közé tartozik. Használhatjuk falra akasztva, illetve a mellékelt „lábbal" asztalon is. 8"-es LCD monitorának felbontása 800×600 pixel, ami egészen éles képet ad – kényelmes távolságról szemlélve már nem fogjuk tudni megkülönböztetni egymástól a képpontokat. A felbontás mellett a színekkel, látószöggel és a fényerővel is elégedettek voltunk – összefoglalva tehát, a fotók megjelenítésével nem lesznek problémáink. Ha nem is pillanatok alatt, de a 6 MB-os méretű, 12 Mpixeles fotók beolvasásával is megbirkózott, ráadásul képes volt a fotókat helyes irányba beforgatni.

A képkerettel egyébként diavetítést is rendezhetünk, ekkor többféle áttűnés közül is választhatunk, valamint az egyes képek „idejét" is befolyásolhatjuk. Fotókat memóriakártyáról (CF, SD, MMC és MS támogatott), valamint USB-memóriáról is lejátszhatunk, sőt, számítógépre is csatlakoztathatjuk (ekkor persze csak mint kártyaolvasó működik). Extra szolgáltatásként MP3-as formátumú zenék lejátszására is képes.

Mivel digitális képkeretről van szó, a mérnökök nemcsak állóképek, hanem filmek lejátszására is képessé tették a Digiframe-et – sajnos ebben a funkciójában már nem tündököl annyira. A képminőségével itt sem lenne probléma (MPEG-1/2 illetve MPEG-4 kódolással birkózik meg), ám 4:3-as képaránya miatt a legtöbbször 16:9-es vagy még szélesebb arányú mozifilmeknél két vastag, fekete csík marad a képernyő alsó és felső szélén – az effektív képátló és a felbontás tehát igencsak lecsökken.

Szintén nem voltunk maradéktalanul elégedettek a kezelhetőségével – a mellékelt távirányítóval nincs is semmi gond, de a keret saját gombjainak elhelyezkedését meg kell tanulnunk, mert különben nem fogjuk tudni megkülönböztetni őket.

cp labor	
Forgalmazó:	Alphasonic
Internet:	www.alphasonic.hu
Ár:	42 800 Ft
+	Szép kivitel
+	Jó képminőség
–	Drága
–	Nehézkes kezelhetőség

HANGKÁRTYA ● ASUS XONAR D2X

Mivel ma már szinte minden alaplapon egészen jó minőségű hangkártyát találunk, a külső eszközök előnyeit inkább a játékosok (3D-s hangvisszaadás, jelentősen kisebb processzorterhelés), vagy a zenészek (pontosabb felvétel, sokkal jobb hangminőség) használhatják ki igazán.

Az *ASUS Xonar D2X* már külsőre is komoly minőséget ígér: az egész kártyát fémből készült árnyékolás borítja, amelyen egy kör alakú, LED-es díszítőfény is helyet kapott az ablakkal rendelkező gépházak tulajdonosainak nagy örömére. A hangkártyával mellékelt csomagban a Xonar 7.1-es kimenetének megfelelően négy jack-RCA kábelt és egy TOSLINK-kábelt találunk. A hangkártya hátoldala meglehetősen zsúfolt: hat jack és két RCA kimenet kapott helyet rajta – ez utóbbi kettő jelenti az SPDIF ki- és bemeneteket. A kevés hely miatt ezek a csatlakozók rejtik az optikai ki- és bemenetet is, így a tartozékok között egy speciális adapter is szerepel, amellyel ezeket TOSLINK-formátumúvá alakíthatjuk. Végezetül a dobozban található extrák listáját egy, a midi-csatlakozót tartalmazó kis kiegészítő kártya teszi teljessé. Sajnos egyetlen dologra nem gondoltak a tervezők: a Xonarnak nem elég a PCI-E buszon érkező energia – külön tápcsatlakozóra is szükségünk van. Ez egy szabványos, flopimeghajtókhoz használt csatlakozó, amelyhez azonban nem találunk adaptert a dobozban.

A hangkártyán az ASUS saját, AV200 névre hallgató processzora dolgozik, amely alapját a CMedia 8788 jelenti. Analóg oldalon Burr-Brown PCM1976-os DAC-okkal találkozhatunk, amelyek komoly high-end megoldásokban is kedveltek. A kártya tudásszintjére sem panaszkodhatunk: DTS, Dolby Digital, EAX és így tovább. A Xonar két kivitelben kapható: a D2 egyszerűbb, PCI-os, a D2X pedig komolyabb, PCI-E-s változat, ám működésben és felépítésben nincs köztük különbség.

cp labor

Forgalmazó: ASUS Magyarország Kft.
Internet: hu.asus.com
Ár: 44 000 Ft

\+ Magas tudásszint
\+ Igényes kivitel
– Külső tápcsatlakozást igényel…
– …amihez nem kapunk kábelt

BLU-RAY LEJÁTSZÓ ● SAMSUNG BD-P1400

Hazánkba kicsit késve érkezett meg a Samsung harmadik generációs asztali DVD-lejátszója, a *Samsung BD-P1400*. Nem tévedés, a harmadik: annak ellenére, hogy a legelsőt szűk 1 évvel ezelőtt teszteltük. A lejátszót önmagában különlegessé teszi, hogy pillanatnyilag az egyik, ha nem a legolcsóbb asztali BD lejátszó, de emellett a készülék szolgáltatásaira sem lehet különösebben panaszunk.

A BD-ROM, BD-R és BD-RE lemezek mellett a hagyományos DVD-kkel és CD-kkel is megbirkózik. A támogatott kép- és hangformátumokat a gyártó ehhez igazította: a kép lehet VC-1, MPEG-2 és H-264 kódolású (WMV és DivX támogatás nincs), a hang pedig Dolby Digital, DTS, Dolby Digital Plus, DTS HD, Dolby TrueHD vagy lineáris PCM. A kép- és hangminőség BD lemezekkel kiváló, a kontrasztok és a dinamikatartomány nagyon jók – persze ahhoz, hogy mindezt élvezhessük, Full HD felbontású tévére, és megfelelő hangrendszerre lesz szükségünk. A lejátszó a külvilággal számos kapcsolaton keresztül képes adatot cserélni, a két legfontosabb nyilván az HDMI (1.3) és a komponens kimenetek. Előbbi többet tud, 1080p-s formátumot ugyanis csak ezen keresztül továbbíthatunk (azaz a 24p is csak ebben az esetben kapcsolható be) és DVD lemezek felskálázása sem lehetséges az analóg kimenetekkel.

A lemezek betöltési sebessége sokat javult, a legtöbb film 15 másodpercen belül elindul, és a távirányító parancsaira is elég gyorsan érkezik a válasz. A Java-alapú lemezek kezelése viszont továbbra is lassú, akár 2-3 perc is eltelik a lemez behelyezésétől a film indulásáig. Viszonylag sokat kell várni akkor is, ha ki- és bekapcsolás után egy korábban félbe hagyott lemezt szeretnénk folytatni. Ehhez hozzájön még az is, hogy a lejátszó csak a Blu-ray Profile 1.0 szabványt támogatja, pedig az 1.1 lenne szükséges ahhoz, hogy a legújabb lemezek bizonyos extráihoz is hozzáférjünk.

Összességében a BD-P1400 nem rossz választás, de ha nem azonnal kell egy ilyesfajta lejátszó, talán érdemesebb néhány hónapot várni.

cp labor

Forgalmazó: Samsung
Internet: www.samsung.hu
Ár: kb. 90 000 Ft

\+ Jó tervezés
\+ Sokat javult a sebessége…
– …de még mindig nem elég gyors
– A távirányító gombjai nem világítanak

Mozizzon otthon!

Tanácsok HTPC építéséhez

A számítógépet számtalan célra használhatjuk, például a szórakozás szolgálatába is állíthatjuk. A következőkben bemutatjuk, mire kell figyelni HTPC összeállításakor.

Szerző: **Higyed Gábor**

Megjelenítéshez legalább LCD tévét használjunk, főleg, ha a HDTV tartalmat eredeti minőségében szeretnénk visszakapni

A nagyfelbontású (HD) filmek megjelenése előtt HTPC célokra könnyen ajánlhattuk volna a leselejtezett konfigurációt, a H.264 kódolású, 1280×720 képpont, vagy még nagyobb felbontású filmek megjelenésével azonban változott valamelyest a helyzet. Ha csúcsgépre nincs is szükségünk, picit jobban oda kell figyelnünk, ha azt szeretnénk, hogy a tévé mellé állított gépen ne csak a Jóbarátok, hanem a Casino Royale 1080p-s változata is zökkenőmentesen elinduljon.

Első ránézésre

Mivel a HTPC célszerűen a nappaliban kap majd helyet, mindenképpen olyan gépházat érdemes választanunk, amelyik nemcsak funkcionálisan elégíti ki az igényeinket, hanem passzol a nappali képébe is. Persze ne essünk át a ló túloldalára, a funkcionalitást ne rendeljük teljesen alá a dizájnnak!

Szerencsére ma már sok gyártó termékpalettáján direkt ilyesfajta célokra épített gépház is szerepel (például *Thermaltake Mozart* sorozat, *ASUS TM-21* termékcsalád, *CoolerMaster Media* házak).

Gondolkodhatunk akár álló, akár fekvő kivitelben is. Utóbbinak előnye lehet, hogy a gépet jó eséllyel betehetjük a tévéállványokon eredetileg a DVD-felvevő számára kialakított helyre is.

Túlságosan nagy színválaszték nincs, ám mivel a gyártók a homokszínű házak mellett elsősorban feketéket készítenek, fogunk tudni majd választani – főleg, ha figyelembe vesszük, hogy a kapható LCD tévék döntő többsége is ilyen színű.

Emellett azért tartsuk szem előtt azt is, hogy a gépház könnyen szerelhető legyen, valamint hogy jó legyen a szellőzése. Mivel HTPC-t építünk, és nem szeretnénk, hogy a gépzaj a csendesebb, lírai jeleneteknél bezavarjon, legalább két légkavarót kell beépítenünk a házba: így mindkettő lehet alacsony fordulatszámú és halk, amellett, hogy együtt le tudják adni a kívánt teljesítményt, és percenként akár többször is kicseréljék a gép belsejében a levegőt.

A számítógépházakat gyakran tápegységgel együtt árulják, ami esetünkben nem a teljesítményigény, hanem szintén a zajszint miatt lehet problémás. Érdemes ezért inkább a tápegységet is külön megvásárolni. Bár elvileg a passzív hűtésű tápegységek a leghalkabbak, ezeket érdemes elkerülni, mert már alacsony terhelés mellett is jó eséllyel adnak ki ciripelő hangot – ez még a levegőfújásnál is sokkal zavaróbb! A *Zalman* és az *Enermax* tápegységei a leghalkabbak között vannak, de sok más gyártó is kínál fordulatszámszabályozós ventilátorral szerelt PSU-t, így lesz miből választanunk. A HTPC gép teljesítményfelvétele nem lesz túl nagy, ennek ellenére érdemes 3-400 wattos tápegységet

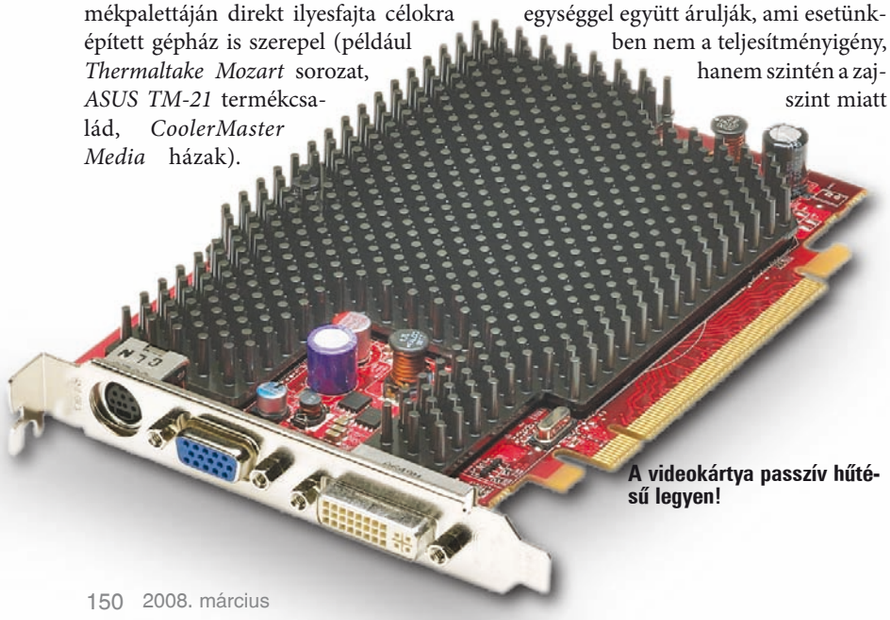

A videokártya passzív hűtésű legyen!

Kulcsrakész rendszerek

Ha nem szeretnénk a szereléssel bajlódni, s ezért cserébe hajlandók vagyunk valamivel többet a gépre költeni, látogassunk el a *www.htpc.hu* weboldalra. Itt nem egyszerűen csak több, előre összeállított, kimondottan HTPC-hez optimalzált hardverkonfiguráció közül választhatunk, hanem szolgáltatáscsomagot is vásárolhatunk. Ez tartalmazhatja akár az *Ansys* saját fejlesztésű HTPC alkalmazását is, amely jóval többet tud akár a Vista, akár az XP MCE-nél, de arra is van mód, hogy csak az EPG szolgáltatást vásároljuk meg magunknak.

vásárolni. Az igaz, hogy az alacsony kihasználtság miatt a hatásfok nem lesz optimális, viszont abban is biztosak lehetünk, hogy a PSU nem melegszik majd, és így csendes marad.

CPU, alaplap és memória

HTPC gépet Intel Core 2 Duo processzor vagy AMD Athlon X2 Dual Core köré is építhetünk – e termékcsaládok kiváló teljesítmény/watt aránnyal bírnak. A legújabb BE típusjelű Athlon X2-es processzorok például 45 wattos TDP-vel bírnak.

A teljes HD felbontású, H.264 tömörítésű filmek lejátszása rendkívül erőforrásigényes. Feltételezve, hogy nemcsak a régi filmeket, hanem ezeket az újonnan kiadott nagyfelbontású mozikat is a HTPC-vel szeretnénk majd nézni, rendszerünket kétféle koncepcióban építhetjük ki. Az első lehetőség az, hogy erős CPU-t választunk, például Core 2 Duo E6550-est, amely elég erős ahhoz, hogy mindenféle videót szoftveresen is feldolgozzon, még abban az esetben is, ha néhány szűrőt is aktiválunk. Ez azért is jó választás, mert így van egy olyan alapunk, ami bármilyen más feladatra is alkalmas lehet. A másik esetben a CPU lehet kisebb teljesítményű, például a BE-2350-es Athlon, vagy az E2160-as Intel Core 2 Duo, viszont mindenképpen olyan videovezérlőt kell választanunk, amelyik hardveres H.264 dekódolást kínál. Bár ez utóbbi olcsóbb megoldás, sajnos egy komoly probléma egyelőre még van vele: a szoftverek nem kezelik rendesen a videokártyák e szolgáltatását, ezért nehéz olyan szoftvert találni, amelyik minden igényünket kielégíti. Ráadásul az a kevés lehetőség rendeltetésszerűen többnyire csak saját alkalmazáson belül működik (például a Cyberlink is), ami viszont a megfelelő konténerformátumokat (például mkv a letöltött videókhoz) nem biztos, hogy kezeli.

A HTPC egyre népszerűbb, így ma már számos dizájnos gépház közül választhatunk

Tévézéshez vagy kép a képben funkcióhoz még egy tunerkártyára is szükségünk lesz!

A távirányító fontos kelléke egy HTPC-nek

A processzor hűsen tartása sem jelenthet gondot! Bár a gyári Intel hűtő nem rossz, azért hangtalannak sem mondható, főleg abban az esetben nem, ha esetleg a gépház belső kialakítása miatt a szellőzést nem tudjuk tökéletesen megoldani. A jó hír az, hogy bármelyik új CPU-t választjuk is, a felsőkategóriás léghűtések a legkisebb fordulatszámon is hűvösen tartják majd, így vízhűtésre ezúttal biztos, hogy nem kell költenünk!

Az ASUS Silent Square Pro például jó választás, viszont nagy mérete miatt nem biztos, hogy minden házba beszerelhető. A kompakt megoldások közül a 63 mm magas *Zalman CNPS8000*-et ajánljuk, amely akár 18 dB(A)-s zajszinten is képes dolgozni. A hűtőn nem érdemes spórolni, sok mérgelődést kerülhetünk el, ha rászánunk erre a részegységre is néhány ezer forinttal többet!

Az alaplapok esetében sokféle lapkakészlet is szóba jöhet, de inteles oldalon a legolcsóbban még mindig az Intel 945-ös chipkészlettel szerelt alaplapok, AMD-s vonalon pedig valamelyik nForce 520/560-as lapkakészlet köré épült alaplap közül választhatunk. Bár egyik sem mai darab, az alaplapgyártók megoldották a legújabb CPU-k támogatását is, akár 1066 MHz-es FSB-t használó processzorok esetén is. Mivel ezek az alaplapok is minden további szükséges hardvert integráltan tartalmaznak, jó alapját képezhetik a HTPC rendszernek.

Persze választhatunk Intel G31 vagy Intel P35-ös északi híddal szerelt alaplapokat is, ám ezek ára akár két-háromszorosa is lehet az olcsóbb változatoknak, annak ellenére, hogy túl sok használható extrát nem nyújtanak. (Sőt, a párhuzamos ATA csatlakozó például hiányzik is róluk.) Az integrált videovezérlővel szerelt alaplapok abban az esetben, ha hardveres H.264 gyorsítást szeretnénk, nem jó alternatívák, vagy legalábbis nem a videovezérlő tekintetében; nem nyújtanak ugyanis segítséget a videó kikódolásához, és legtöbbször DVI kimenet sem jár hozzájuk, így az LCD tévével való összeköttetést optimálisan biztos, hogy nem oldhatjuk meg. Ha mégis intergált videovezérlővel szerelt alaplap mellett döntünk, legalább DVI kimenet legyen rajta, de még jobb, ha van HDMI kimenet is.

Bár a HTPC feladatok alapvetően nem tartoznak a memóriaigényes feladatok közé, azért annyi RAM-ot mindenképp tegyünk a gépbe, hogy az operációs rendszer étvágyát kielégítsük. A gyakor-

Alternatívák

PC összeállítása helyett jó alternatíva lehet egy noteszgép bevetése erre a célra, de kaphatók barebone rendszerek, miniszámítógépek is, amelyek legfőbb előnye, hogy kevés helyet foglalnak. Járt nálunk például az *Acer Veriton 1000*, amely akár erre a célra is megfelelő lehet, igaz, a ventilátora nem a legcsendesebb. Arra figyeljünk, hogy a (barebone) gépen mindenképpen legyen (HDCP-s) DVI kimenet, és optikai vagy S/PDIF audio kimenet is.

latban ez annyit jelent, hogy Windows XP MCE esetén legalább 512, Vistával 1024 MB RAM-mal számoljunk! A mai memóriaárak mellett azonban érdemes még néhány ezer forintot a gépre szánni, és a fenti mennyiségeket megkettőzni.

Besegít(het) a GPU

A videokártya esetében a szokásosnál több dologra kell odafigyelnünk. Ezek közé azonban nem tartozik a GPU kiválasztása, lévén, hogy a legolcsóbb, teljes H.264 gyorsítást kínáló kártyák is tökéletesen megfelelnek a célra. Az ATI-pártiak a *2400 Pro* GPU köré épített kártyák közül választhatnak, nVidia vonalon pedig már a *8400 GS/8500 GT* kártyák is megfelelők. Mindenképpen olyan modellt válasszunk, amelyik passzív hűtésű! A legtöbb kártya DVI és D-Sub csatlakozókkal készül, ami éppen elég is lesz, hiszen egy HTPC esetén elég, ha csak egy LCD tévét kötünk a kártyára. Ha mégis szükségünk van egy extra monitorra, válasszuk a *Sapphire HD2400 Pro*-t – erre HDMI és DVI csatlakozók kerültek, így mindkét kijelzőt digitálisan hajthatjuk meg.

Vegyük figyelembe, hogy ezeknek a kártyáknak a hardveres H.264 gyorsítása egyelőre csak kevés kodekkel működik, így például a Cyberlink dekódolájával. Ahhoz, hogy MKV kiterjesztésű fájlokat is a GPU segítségével nézzünk meg, előfordulhat, hogy módosítanunk kell a kodekek hierarchiáját, s persze a tökéletes eredmény még így sem garantált. Abban az esetben, ha *E6550*-es CPU-t veszünk, a VGA kártya segítségére nem lesz szükségünk, így teljesen mindegy, hogy melyik típust választjuk (a kimenetekre és a hűtésre persze ebben az esetben is figyeljünk!). Ha a gép nemcsak HTPC célokat szolgál majd, gyorsabb videovezérlőket is választhatunk (például 8800 GT).

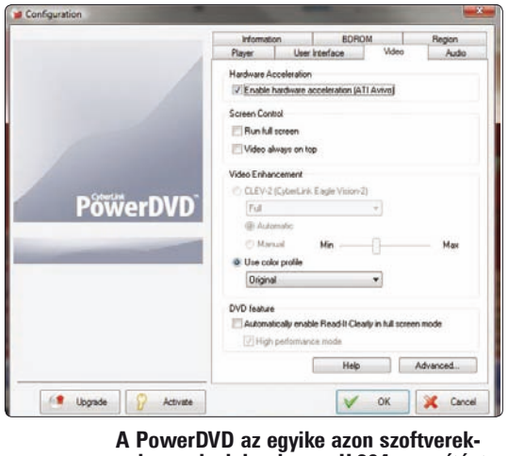

A PowerDVD az egyike azon szoftvereknek, amelyek hardveres H.264 gyorsítást kínálnak, de a program alapból csak HD DVD vagy BD lemezekkel működik

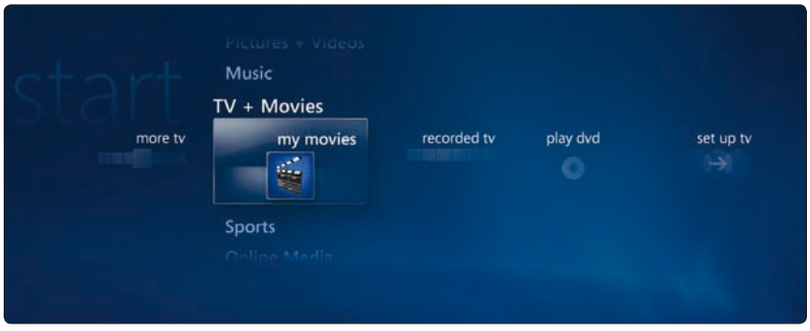

A Windows MCE könnyen használható, billentyűzet nélkül is

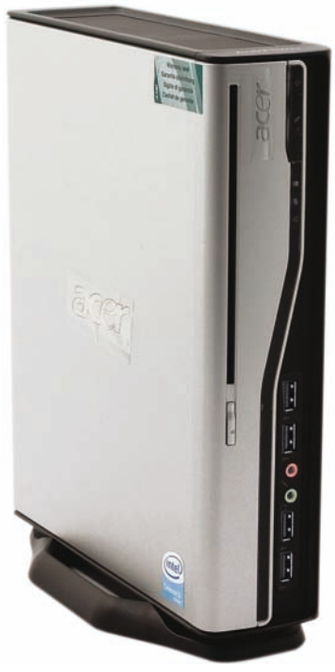

A HTPC-t egy készen vásárolható mini PC-vel is helyettesíthetünk

Hangkártya helyett…

Hangkártya minden alaplapra kerül, sőt ma már abban is szinte teljesen biztosak lehetünk, hogy hozzájuk digitális kimenetet is kapunk. Ez külső erősítő használatakor fontos, hiszen így a gépből az erősítőig a hang eredeti formájában, minőségveszteség nélkül juthat el. Amennyiben a hangsáv dekódolását a PC hangkártyájára bízzuk, az alaplapi chip is megfelelő lehet, persze ha valaki nagyon érzékeny a hangra, az jobb, ha erre a célra is dedikált hangkártyát használ.

Merevlemezek és optikai meghajtók

Egy jól összerakott gépben könnyen a HDD lesz a leghangosabb részegység, ha nem vigyázunk! Egy rossz minőségű házban nemcsak a motorhanggal, hanem a vibrációval is számolnunk kell, sőt inkább ez utóbbi lesz az, ami problémát okoz majd. A rezgések, és a zaj ellen többféleképpen is védekezhetünk. Például úgy, hogy csendes HDD-t veszünk – ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy olyan HDD-t választunk, amely csak egy vagy két tányért használ. Ha nem kell hatalmas tárolókapacitás (<250 GB), használhatunk 2,5 colos SATA csatolójú merevlemezt is, amelynek csatlakozója teljesen kompatibilis az alaplapok csatlakozójával. Hangja ezeknek bizonyosan nem lesz, s az új egységekkel már sebességbeli problémák sem adódhatnak – legalábbis HTPC felhasználási szokások mellett. További praktikát jelentenek a csavarok alá helyezhető gumibakok, a speciális, házba építhető zajszigetelők, vagy ennek kompakt változata, a „szivacsozott" HDD beépítőkeret.

Még egy rövid megjegyzés erejéig kanyarodjunk vissza a tárolókapacitáshoz! Ha a gépbe tévétuner is került, és a PC-t felvevőként is használjuk majd, úgy kalkuláljunk, hogy jó minőségben 4 GB terület kb. 1,5 órányi felvétel tárolására elegendő!

Ami az optikai meghajtót illeti, az újból divatba jött kombó egységeket ajánljuk, amelyek BD lemezek és/vagy HD DVD lemezek olvasására, illetve DVD lemezek írására használhatók. BD-írót egyelőre felesleges venni, nem éri meg a közel százezres vételár, már csak

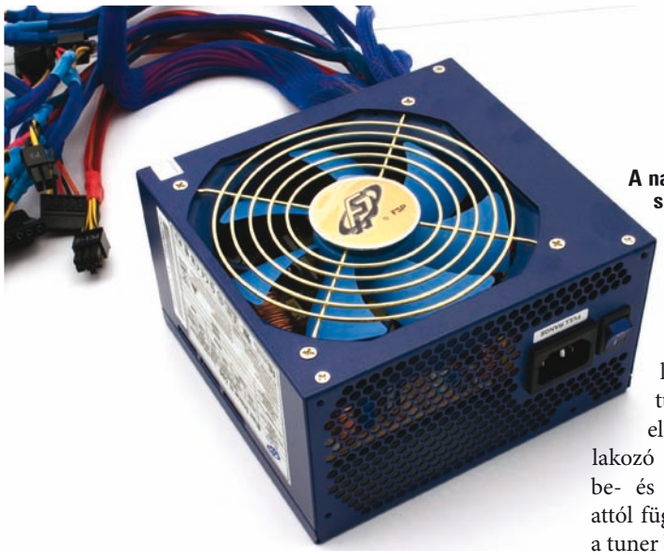

A nagy légkavaró garancia a tápegység halk működésére

azért sem, mert írni nem, csak olvasni akarjuk a nagyfelbontású videót tartalmazó lemezeket. Ha a HD filmeket letölteni szoktuk, egyelőre maradhatunk akár a sima DVD-íróknál is, amelyeket akár már néhány ezer forintért hazavihetünk. Év végére a kombó meghajtók ára 20 000 Ft-ra, a BD-írók ára akár 40 000 Ft-ra is eshet.

Multimédiás extrák

Az előző bekezdésben már érintettük a tévétunereket, most lássuk őket részletesebben. Továbbra is azt feltételezve, hogy a gépet LCD tévével használjuk majd, kéttuneres kártyára igazából nincs szükség, így a vásárlást elég olcsón megúszhatjuk. (Ha a HTPC-vel épp felvételt készítünk, a tévét attól még elkapcsolhatjuk máshová.) Érdemes olyan kiszerelést választani, amelyik a Microsoft Media Centerhez készített távirányítóját tartalmazza, így ezt később nem kell külön megvásárolni. Ha már van tunerünk, de ahhoz nem ezt a típusú távirányítót kaptuk, akkor viszont érdemes megvenni ezt a kiegészítőt akár külön is. (Ára nem vészes, 8-9000 Ft körül alakul.)

Legvégül a kártyaolvasót is tartalmazó előlapi paneleket ajánljuk, amelyek jó szolgálatot tehetnek abban az esetben, ha a nyaralás fényképeit gyorsan meg szeretnénk nézni, míg az USB, eSATA (és FireWire) csatlakozókra külső HDD-t köthetünk, filmekkel, zenékkel. Néhány előlapi panelre egyetlen RCA csatlakozó is került, amit kompozit video be- és kimenetként is használhatunk, attól függően, hogy a kábel másik végét a tuner bemenetéhez, vagy a videokártya kimenetéhez csatlakoztattuk. (Előbbinek több értelme van.)

Az optimális megjelenítő

A HTPC összeállításakor ne feledkezzünk meg a megjelenítőről és a hangrendszerről sem! Bár használhatunk hagyományos CRT-s tévét is, ahhoz, hogy a filmeket kiváló minőségben nézhessük, ajánlatos HD-ready LCD tévét, plazmatévét vagy projektort használni. A 32 colos tévék ára 120 000 forint környékén kezdődik, Full HD-s, 42 colos LCD-t pedig 200-220 000 forintért kaphatunk. Persze a képméret növelésével árban ennél jóval feljebb is mehetünk.

Ha már van külső erősítőnk, vagy kompakt házimozi-rendszerünk, s azon van digitális audiobemenet, a hangrendszer kérdése megoldott. Ellenkező esetben a PC-hez csatlakoztatható hangfalrendszerek között 40-50 000 forintért már kapunk olyat, amelynek hangja elég egy normál méretű nappali betöltéséhez.

Szoftverek, beállítások

Miután megvagyunk a gép összeszerelésével és beüzemelésével, fel kell még telepítenünk rá egy operációs rendszert.

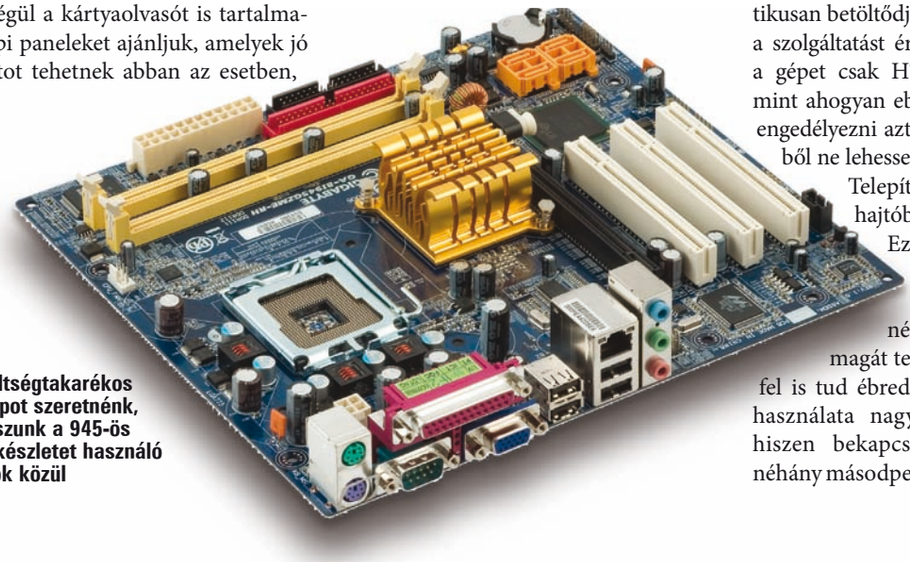

Ha költségtakarékos alaplapot szeretnénk, válasszunk a 945-ös lapkakészletet használó típusok közül

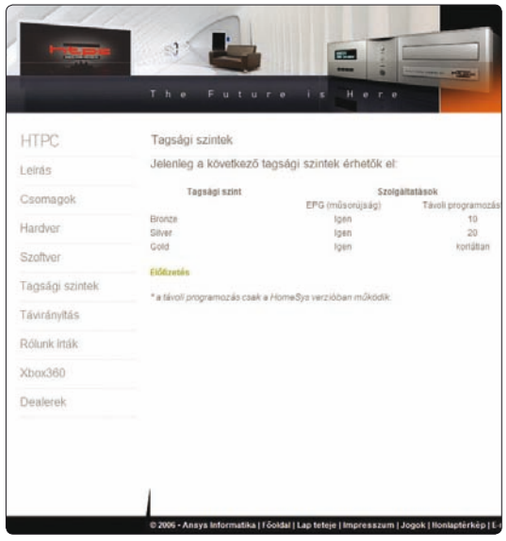

Magyar EPG-t pillanatnyilag háromféle csomagban vásárolhatunk

Főleg abban az esetben, ha a gépet nem csak és kizárólag HTPC célokra szeretnénk használni, akkor járunk a legjobban, ha a jó öreg Windowsnál maradunk. Ajánlott olyan verziót választani, amely tartalmzza a Media Centert. Ez lehet a Windows XP MCE, a Vista Home Premium vagy a Vista Ultimate. Főleg a Vistába épített MCE teljesít jól, sebesség szempontjából például minden ingyenes és fizetős társát lehagyja. A szolgáltatások terén viszont akad bőven behoznivalója. A Computer Panoráma októberi és a CHIP magazin novemberi számában már megmutattuk, hogyan turbózhatjuk fel – többek között MKV lejátszási képességgel – a Windows Media Centerét.

Néhány beállítást érdemes elvégezni, ha azt szeretnénk, hogy a gép kényelmesen használható legyen. Beállíthatjuk például, hogy a Windows elindulása után automatikusan betöltődjék-e a Media Center. Ezt a szolgáltatást érdemes engedélyezni, ha a gépet csak HTPC-ként üzemeltetjük, mint ahogyan ebben az esetben célszerű engedélyezni azt is, hogy a kezelőfelületből ne lehessen kilépni.

Telepítsük minden eszközmeghajtóból a legújabb változatot! Ez azért fontos, mert csak így lehetünk benne biztosak, hogy a gép hiba nélkül alvó módba tudja magát tenni, és hogy hiba nélkül fel is tud ébredni belőle. A Sleep mód használata nagyobb kényelmet nyújt, hiszen bekapcsolás után a rendszer néhány másodperc alatt feléled. ■

Avid Liquid 7 • Videoszerkesztő – Fizetős program (150 000 Ft)

A félprofi videoszerkesztő-programok között nagy népszerűségnek örvendő Avid Liquid 7-es verziója árához mérten igazán nagy tudású: SD és HD szabványú videók szerkesztésére egyaránt használható, és nem kevesebb mint 1000 effektezést ismer, így ideális mindazok számára, akik az eddigi hobbiszerkesztést szeretnék magasabb szintre helyezni. (Az alkalmazás kompatibilis a Pinnacle Studio 10 projektekkel is.

A szerkesztés során egyszerre négy videosávot használhatunk, ezekre – megfelelő hardvertámogatottság esetén – akár valós időben is ráhúzhatók a különféle speciális effektusok, képi- és hanghatások. A szerkesztési műveletek

az átlátható, idősoros nézetet használó kezelőfelületnek köszönhetően gyorsan és egyszerűen végezhetők el, így egy egyórás felvételt akár néhány óra alatt stúdió minőségűre vághatunk. (Ez persze függ attól is, hogy mennyire erős a vas, amin a programot futtatjuk.)

A Liquid egyik erőssége, hogy egyszerre több kamerát is képes kezelni. Ez azt jelenti, hogy a digitalizálás során akár 16 kamerát is a géphez csatlakoztathatunk, amelyek képe között valós időben tetszőlegesen válthatunk – az elkészített DVD-re így ugyanaz a jelenet akár több kameraállással is felkerülhet.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik szeretnék eggyel magasabb szinten űzni a videoszerkesztést

Rendszerkövetelmény: Windows XP SP1

Tudásszint: ■■■ profi

Solid Converter PDF • PDF-DOC konverter – Fizetős program (13 900 Ft)

A PDF fájlok segítségével kényelmesen és kiváló minőségben oszthatunk meg különféle dokumentumokat, azonban a kötött formátum hátrányai gyorsan megmutatkoznak, ha bármilyen tartalmat szerkeszteni szeretnénk. A Solid Converter PDF-et ilyenkor hívhatjuk segítségül; ez a program alkalmas arra, hogy PDF-ből Word dokumentumot, illetve Excel fájlt generáljon, s persze fordítva. Sőt, egy plugin telepítésével még az is megoldható, hogy a PDF állományokat közvetlenül a Wordben nyissuk meg. Ily A próbaverzió erős szolgáltatásbeli korlátozásokat tartalmaz, amelyek közül a legfájóbb az, hogy minden fájlnak csak az első oldalát alakíthatjuk át.

Az átalakítás folyamata nem túlságosan bonyolult, viszont nem árt, ha tudunk angolul. Néhány opciót ugyanis sokkal biztosabban állíthatunk be, ha nemcsak a magyarázó ábrákat nézzük, hanem a szöveg tartalmát is elolvassuk. A beágyazott képek kezelésénél például csak innen derül ki, hogy bizonyos beállításoknál a háttérképek kitömörítésére nincs lehetőség. Az alkalmazás Pro változata egy nyomtatódrivert is telepít, így PDF-készítése bármilyen windowsos alkalmazásból lehetségessé válik.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akiknek gyakran van szüksége PDF-DOC és DOC-PDF konvertálásra

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP/2003/Vista

Tudásszint: ■■■ közepes

WinDirStat • Segédprogram – Ingyenes program

Az ötlet nagyszerű – a megvalósítás nem kevésbé. A WinDirStat a kiválasztott meghajtók valamennyi állományát lajstromba veszi, majd egy vizuálisan is jól értelmezhető formában meg is osztja velünk, hogy merevlemezeinken összesen hány GB adat található, illetve hogy fájltípusonként milyen azok megoszlása. Bár ennek első hallásra semmi haszna nincsen, ha jobban belegondolunk, mégis jól jöhet bizonyos esetekben. Könnyedén kiszűrhetjük például, ha képeink nagy részét eddig véletlenül BMP-ben tároltuk.

A WinDirStat használata nem túlságosan bonyolult, ha egyáltalán nem akarunk a beállításokkal szenvedni, akkor elég, ha kiválasztjuk a meghajtókat, és a *Tovább*-ra nyomunk. (Valóban a Tovább gombra, lévén, hogy az alkalmazás magyar nyelven is használható.) A meghajtók kiválasztásánál arra figyeljünk, hogy az összes helyi meghajtó csak az IDE/SATA illetve Mass Storage (USB/FireWire) meghajtókat választja ki, a mappelt NAS-okat nem. Ha ilyen egység is csatlakozik gépünkhöz, a kézi kiválasztást kell használnunk.

A program meglehetősen gyorsan dolgozik, a tesztgépben lévő 1,6 TB-nyi, több mint 250 000 állományt 2 perc alatt feldolgozta.

A fájlok közül a 12 legnagyobb területet elfoglaló csoportba tartozók színkódot kapnak, a többiek maradnak szürkék. A legtöbb helyet szinte biztos, hogy mindenkinél a filmek foglalják majd el.

cp labor

Ajánlott: mindenkinek, aki tudni szeretné, hogy mi mennyi helyet foglal a merevlemezen

Rendszerkövetelmény: bármilyen Windows-verzió

Tudásszint: ■■■ kezdő

NoteTab Light ● Segédprogram – Ingyenes program

Ha valamit fel kell írni, akkor szinte mindenki a Notepadet indítja el. Ezzel tulajdonképpen addig nincs is semmi baj, amíg egyszerre nem kell három-négy, vagy még több különböző témájú dolgot felírni, innentől viszont nehezedik a dolog, mert váltani kell az ablakok között stb.

A NoteTab Light lehet a megoldás: a program a böngészőknél már jól bevált módszert hozza el a jegyzettömbök „világába" is, hiszen tab-os elrendezésben egyetlen ablakon belül akár több tucatnyi txt állományt is megnyithatunk. A NoteTab Light persze nemcsak jegyzeteléshez hasznos, hanem mint minden szövegszerkesztőt, használhatjuk HTML editorként is.

A program előnye, hogy az egyszerűség megtartása mellett számtalan kényelmi funkciót is kínál, például könyvjelzőket, drag-n-drop szerkesztést, automatikus javítást és makrók felvételét/visszajátszását. Az interfész szükségszerűen összetettebb, mint a notepad esetében, azonban, ha rászánunk egy kis időt, a testre szabás után a kényelemmel sem lesz bajunk.

A legtöbb segítséget azok kapják, akik különféle HTML kódokat szeretnének készíteni, a számtalan beépített séma ugyanis sokkal gyorsabbá és egyszerűbbé teszi akár még CSS kódok elkészítését is. Egy alapséma például egyetlen kattintással előhívható, amit ezután csak ki kell egészítenünk.

A program két fizetős változatban is létezik, azonban ezek extrái véleményünk szerint nem érik meg igazán.

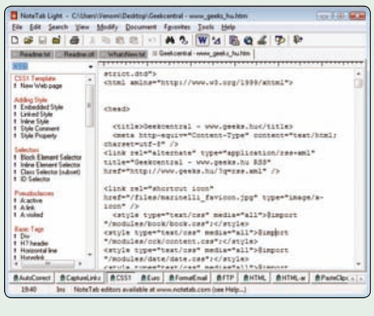

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik egyszerre tipikusan sok text fájlt szoktak megnyitni

Rendszerkövetelmény: bármilyen Windows-verzió

Tudásszint: ■■■ haladó

RAMBooster v2.0 ● Segédprogram – Ingyenes program

Valamennyi Windows-verzióra és valamennyi alkalmazásra igaz, hogy gyorsabban és stabilabban futnak, ha a gépben sok a RAM. Nemcsak az összmennyiség, hanem a szabadon felhasználható memóriaméret is számít.

Bár a mostani memóriaárak mellett elvileg senkinek nem okozhat gondot plusz 1 GB RAM, sokan mégsem fejlesztenek a Vistára váltás előtt. Az ilyen helyzetekben a memóriamenedzser alkalmazásokkal, például a RAMBoosterrel javíthatunk valamicskét a helyzeten. Ez az apró szoftver kétféleképpen is a hasznunkra lehet. Egyrészt működése automatizálható, így ha beállítjuk, hogy 256 MB RAM mindig legyen szabadon, akkor

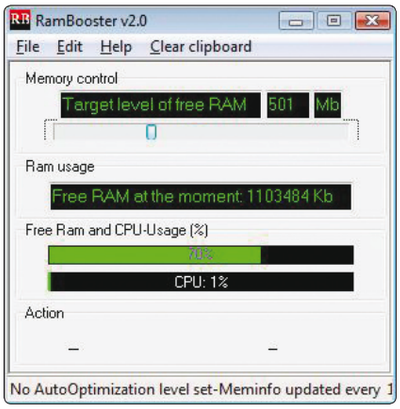

a programok indítása felgyorsítható, másrészt pedig a különösen memóriaigényes alkalmazások, például videoszerkesztők, játékok futtatása előtt kézzel is futtatható, hogy a lehető legtöbb erőforrással lássunk neki az ilyesfajta, a PC számára (is) megterhelő feladatoknak. A menüben beállítható, hogy az alkalmazás csak akkor aktivizálódjon, ha a CPU terheltsége bizonyos szint alatt van.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akiknek a számítógépében az optimálisnál kevesebb memória található

Rendszerkövetelmény: Windows XP/Vista

Tudásszint: ■■■ kezdő

Multiple Image Resizer .NET ● Segédprogram – Ingyenes program

A képszerkesztő alkalmazások többségével van egy kis probléma, mégpedig az, hogy tömeges képfeldolgozást általában nem alkalmazhatunk segítségükkel, főleg akkor, ha nemcsak egy műveletet, hanem egy egész műveletcsoportot akarunk minden egyes képen végrehajtani.

Pedig sokszor lehet szükségünk arra, hogy a képeket elforgassuk, átméretezzük és végül pedig levágjuk a külső 10-10 pixelt minden oldalról. Ha ezt mondjuk az összes nyaralási képpel, a digitális kornak hála 1-3000 képpel szeretnénk elvégezni, szép kis időtöltésnek nézünk elébe! A Multiple Image Resizer .NET-et használva azonban minden más színben tűnik fel: elég egyszer megadni, hogy

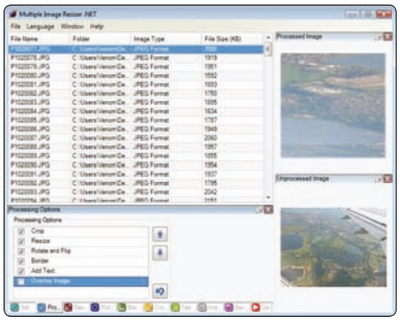

pontosan mit is szeretnénk csinálni, második lépésben importálni a képeket, majd megnyomni a *Go*-t (és kivárni, amíg a számítógép számol.)

A funkcióválaszték abszolút mértékben nem bőséges, azonban pontosan azok az opciók kerültek a programba, amelyekre szükségünk lehet. Így a kivágás, az átméretezés (torzítással vagy a nélkül), az elforgatás és tükrözés, keret hozzáadása, szöveg felvitele és átfedő kép hozzáadása a választható opciók. Éppen ebben a sorrendben, ami biztosítja, hogy a végeredmény a lehető legjobb minőségű legyen.

cp labor

Ajánlott: azoknak, akik a nyaralási képeket szeretnék minél gyorsabban és egyszerűbben feldolgozni

Rendszerkövetelmény: Windows 2000/XP/2003/Vista

Tudásszint: ■■■ profi

Hálójáró

Érdekességek az interneten

Aki naponta több órát tölt az internetet böngészve, sok olyan érdekességet talál, amit céltudatos kereséssel nehezen lehet elérni. Ezekből nyújtunk át olvasóinknak minden hónapban egy csokorra valót.

Szerző: **Gyarmati László**

Merre van a trójai faló?

A Google Earth és Map egyre részletesebb felbontása egyre több embert késztet arra, hogy érdekes vagy titokzatos dolgok után kutasson. A legújabb térképfrissítés óta még a trójai falovat is megpillanthatjuk.

Persze annak nagyon kicsi a valószínűsége, hogy véletlen nézelődés közben bukkanjunk erre az ősi alkotásra, ráadásul nem is az eredeti lóról van szó. Amit most láthatunk, akár az űrből is, az a *Trója* című filmhez készített „díszlet ló”, ami a fotók alapján méretre pontosan megfelelt a mondában szereplőnek. Sajnos még nincs olyan kereső (de biztosan dolgoznak már rajta a Google-nál:-), amelyik a részletes műholdképen tud egy megadotthoz hasonló képrészletet találni. Így ha a faló nyomába akarunk eredni, annak kell utánajárni, hol forgatták a filmet, hiszen nem valószínű, hogy a hatalmas díszletet onnan messzire szállították. A film helyszínei az eredeti eseményekhez közeli tájak voltak, így ha az ókori Trója helyén ma található törökországi Truva városát megtaláljuk, már nem vagyunk messze a céltól. Ha ez még mindig nem segített eleget olvasóinknak, íme a pontos koordináták: 40° 9’7.18”N, 26°24’20.24”E. Itt megtalálhatják a hatalmas szerkezetet (főleg az árnyékát).

A pontos koordináták nélkül nehéz megtalálni a falovat

Guinness rekord bikiniben

Még tavalyi esemény volt, de a róla készült képeket a nyári fürdőruhaszezon közeledtével érdemes újból megnézni. Az ausztrál tengerparton, Sydney közelében új Guinness rekordot állítottak fel. Elkészült ugyanis a világ legnagyobb fürdőruhás fényképe, amelyen a Cosmopolitan feliratot rajzolták ki 1010 bikinis lányból.

A rekord részleteit sem szabad elhanyagolni

A képen 100 hivatásos modell szerepel, a többiek lelkes önkéntesek voltak, akik a hírnévért és egy kis reklámajándékért vállalkoztak a felvételre. Az eseményről számos fotó található az interneten, így (főleg férfi) olvasóinknak itt csak egy kedvcsináló képet mutatunk, a többit megtalálhatják például a *http://news.ninemsn.com.au/article.aspx?id=299878* oldalon. Itt még egy rövid videó is található a látványos eseményről, ami csodálatos, 23 fokos időben, valódi kék ég és tenger díszletei között zajlott. A rekord hivatalosan a Guinness World Records 2008-as könyvében lát napvilágot.

Reagáljon!

Bizonyos helyzetekben létfontosságú lehet, hogy milyen gyorsan reagálunk. Egy játékos weboldalon most Olvasóink is megmérhetik, milyen gyorsak.

A BBC egyik internetes oldalán (*http://www.bbc.co.uk/science/humanbody/sleep/sheep/reaction_version5.swf*) egy flash animáció segítségével mindenki lemérheti reakcióidejét. A kezdő képernyő elmagyarázza, hogy öt bárány fog átszaladni a mezőn, és nekünk nincs más dolgunk, mint egy dobónyílra kattintani, amikor valamelyik elindul. Az alkalmazás átlagolja az öt mérés eredményét, és a számszerű érték mellett azt is megmondja, milyen kategóriába esik a reakcióidőnk. A bárányok rendszertelen időközönként és véletlenszerű helyről indulnak. Ha túl hamar dobjuk el a nyilat, vagy annyira lassúak vagyunk,

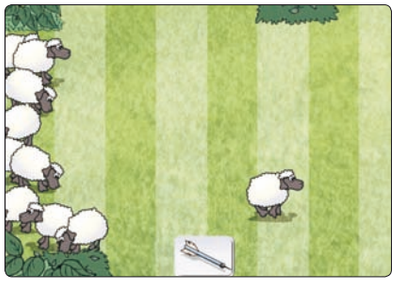

Reméljük, az állatvédők nem fognak tiltakozni

hogy a bárány át tud szaladni a mezőn, három másodperces büntetést kapunk. A tesztet akárhányszor ismételhetjük, de ha nagyon rosszak az eredményeink, hallgassunk a kiírt tanácsra: az új kísérlet előtt igyunk meg egy jó erős kávét.

Digitális nyomkeresés

Amikor felkeresünk egy weboldalt, annak üzemeltetője a kapcsolat létrejöttekor számtalan információt tud lekérdezni számítógépünkről. A tűzfalak, biztonsági beállítások bizonyos adatainkat

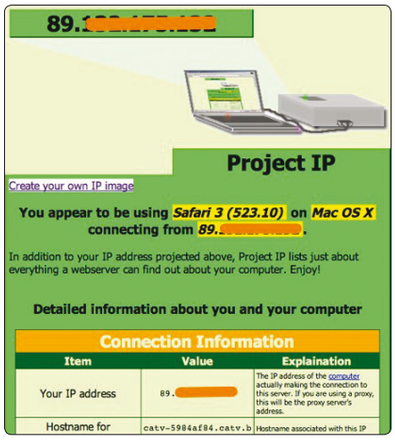

Egy kis ízelítő, mi mindent tudnak meg rólunk a meglátogatott weboldalak üzemeltetői

védetté teszik, azonban sokszor az oldal rendeltetésszerű használatához engedékenyebbnek kell lenniük. A legtöbb portál automatikusan felismeri a látogatót, és a beállított vagy a szokásaikhoz igazított tartalmakkal fogadja. De a látogató adatainak automatikus lekérdezésére akkor is szükség van, amikor például testreszabott hirdetések jelennek meg az oldalon, ami akár pillanatnyi földrajzi helyzetünkhöz is igazodik.

De mit is lehet megtudni egy internetezőről, annak tudta nélkül? Meglepően sok mindent, amiből egy kis ízelítőt kaphatunk a ProjectIP weboldal segítségével. Nem kell mást tennünk, mint a böngészőbe beírni a projectip.com címet, azonnal egy nagy táblázatot kapuk, ami azokat az adatokat tartalmazza, amit a kapcsolat létrejöttének pillanatában megtudott rólunk a site üzemeltetője. Láthatjuk saját IP-címünket és az ehhez kapcsolódó host nevet, országunkat (kis zászlóval), a proxyszerver nevét és a kapcsolathoz használt portot. Ezután következnek a böngésző adatai. A pontos verziószám, kódolás, titkosítás fajtája, nyelv és az operációs rendszer pontos meghatározása. Azt is megtudhatjuk, illetve mások is megtudhatják, hogy Javát és JavaScriptet tud-e kezelni a böngészőnk, és milyen pluginokat telepítettünk már fel. Ezt követi a képernyő méretének, felbontásának és színmélységének felsorolása.

Bár az eddigi adatok lekérdezése és felhasználása is sértheti személyiségi jogainkat, azonban az igazi meglepetést a Miscellaneous Info okozza. Ebből látható, hogy bárki megtudhatja, hogy elindítása óta hány weboldalt néztünk meg. Ha pedig Internet Explorer 6-ot használunk Windows alatt, akkor még az sem marad titokban, milyen szöveg található éppen rendszerünk vágólapján. Ez a szöveg pedig könnyen tartalmazhat bizalmas adatokat is. A ProjectIP ezt a vágólapon található szöveget nem küldi el a szerverre, csak demonstrálja, hogy milyen egyszerűen lehet tudtunk nélkül hozzájutni adatainkhoz.

Aki meg szeretné akadályozni ezt, az a böngésző *Eszközök/Internet beállítások/Biztonság/Egyéni szint/Parancsfájlkezelés/A beillesztés műveletének engedélyezése* parancsfájlokon keresztül pontot állítsuk *Tiltás* vagy *Kérdés*-re. (Tools/Internet Options/Select a security zone/Custom level/Scripting/Allow paste operations via script pontot állítsuk Disabled vagy Prompt-ra.)

Mérje meg, mennyire függő?

A függőség komoly betegség, ezért nem árt, ha időben felismerjük, és megpróbálunk tenni ellene valamit. Informatikai magazin lévén egy olyan oldalt ajánlunk olvasóinknak, ahol a számítógépfüggőség egyik fajtáját mérhetik le. A *How Addicted to Apple Are You?* (http://www.justsayhi.com/bb/apple_addiction) oldalon azt tudhatjuk meg, mennyire vagyunk függőek az almás logót viselő szerkezetektől. 15 kérdésre kell válaszolni, úgy, hogy kiválasztjuk a ránk leginkább jellemző válaszokat. Ezek között például olyanok szerepelnek, hogy frissítettünk-e már a Leopardra, hány Apple terméket viszünk magunkkal nyaraláskor, vagy hogy érzünk-e bizsergést,

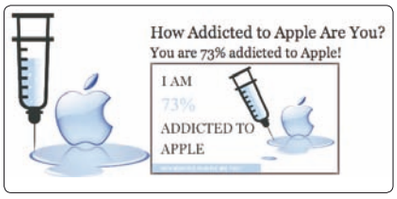

Ez talán még gyógyítható érték

ha egy netkávézóban meglátunk egy MacBookot. A játékos teszt végeredménye egy százalékban megadott érték, ami Apple-függőségünket jellemzi. Az eredményt mutató képet saját weboldalunkba is beilleszthetjük, ehhez csak ki kell másolni a megjelenő HTML kódot.

A férfiak álmai

Miről álmodik az erősebb nem? A kérdésre nehéz egységes választ adni, de ha csak a műszaki csecsebecsékre szorítkozunk, akkor már nem annyira reménytelen összesíteni, miről álmodoztak a legtöbbet 2007-ben a férfiak.

A men.style.com online magazin elkészített egy listát, ami szerintük és a felmérésben közreműködő olvasók szerint az idei év legkívánatosabb, legmenőbb

Idehaza még sokáig álmodhatunk erről

termékeit tartalmazza: *http://men.style.com/theupgrader/gear/features/year-in-gear*. Az érdekes felsorolásban képeken csodálhatjuk meg az álom-eszközöket és rövid leírást is olvashatunk róluk. Az oldalakat nézve bizonyára sok férfi olvasónk álma visszaköszön egy Apple iPhone, Nikon D3, Sony Vaio TZ vagy egy Audi R8 képében.

És miről álmodunk idén? Részben bizonyára ugyanezekről, mert sokunk számára ezek elérhetetlen álmok, azonban a merészebbek már válogathatnak a 2008-as álmok közül is, mint például a digitális wurlitzer, ami 12 ezer dolláros áráért több mint 6000 CD-nyi zenét tárol, tömörítetlen formában. ■

Mobil és navigáció

Pár év alatt sokat változtak az utazók rendelkezésére álló navigációs lehetőségek. Az egyszerű papírtérkép mellett megjelentek a műholdas és internetes alapú útvonaltervező eszközök. De vajon melyik a legjobb? Cikkünkben ennek jártunk utána.

Szerző: **Rosta Gábor**

Nincs többé hibás döntés

Utazni márpedig muszáj, tartja a mondás, de nem mindegy, hogy azt kényelmesen, gondtalanul tesszük, vagy folyton idegeskedve és kapkodva. Egy nyaralás sikerét nagyban befolyásolja, hogy miként indul – ha az első estét az országút mellett, szállást vagy benzinkutat keresve töltjük, már nem biztos, hogy életünk legszebb vakációját töltjük majd el.

Amióta csak utazunk, az alapvető segédeszközök között mindig helyet kaptak a navigációt segítő eszközök. Ide tartoznak a térképek mellett az iránytű vagy éppen az utakon kihelyezett táblák is, illetve a modern technika vívmányai, a műholdas navigációs eszközök és az internetes útvonaltervező szolgáltatások.

Amikor ma valaki útnak indul, leggyakrabban a következő segítségek közül választhat: vásárolhat az utat lefedő nagyobb léptékű és a célterületről készülő részletesebb papírtérképet, megtervezheti és kinyomtathatja az útvonalat és a kinti látnivalókat tartalmazó térképeket egy internetes szolgáltató segítségével, végezetül pedig kiélvezheti a modern technika vívmányait, és GPS-vevővel rendelkező mobiltelefonja vagy PNA-ja kihasználásával találja meg szállását. Mi is pontosan így tettünk – egy utazás során összehasonlítottuk a szabadságra indulók előtt álló lehetőségeket kényelmi, szolgáltatási és természetesen költségek szempontjából is.

Az egyes lehetőségeket, illetve eszközöket négy kategória szerint osztályoztuk. A költségek alatt értelemszerűen a használathoz szükséges anyagi ráfordítást értékeltük. Ebbe beletartozik az adott készülék vagy térkép megvásárlása mellett például a szolgáltatásért való előfizetés díja, vagy az is, ha a térképeket mobilhálózaton kell letöltenünk, és ezért külföldön bizony kellemetlen meglepetés érhet bennünket.

Az eszköz „élesítéséhez” szükséges eljárás nehézségét az előkészületek alatt pontoztuk. Ha órák hosszat kell filctollal útvonalat rajzolnunk, vagy kézzel kell megkeresnünk valamennyi utunkba eső nevezetesség pontos címét, akkor ez bizony alacsony pontszámot kapott.

A használhatóság alatt természetesen a könnyű és kényelmes kezelhetőséget értjük, míg a rugalmasság kategóriában azok az eszközök végeztek elöl, amelyek jól tudtak alkalmazkodni a hirtelen felmerülő extra igényekhez – például ha benzinkutat vagy éttermet kellett találnunk, vagy felújítás miatt elterelték az autópálya forgalmát.

A hagyományos megoldás: papírtérkép

Bár hajlamosak vagyunk elfelejtkezni róla, a jó öreg papírtérkép évszázadokig megbízhatóan szolgálta az utazókat – és jobban tesszük, ha még ma sem indulunk el nélküle. A modernebb megoldásokkal szembeni legnagyobb előnye, hogy nem igényel sem elektromos áramot, sem internet-hozzáférést, nem kell látnia a műholdakat sem, ráadásul még igen olcsó is. Utazás előtt segítségével könnyedén megtervezhetjük az útvonalat, és út közben is viszonylag egyszerű kerülőutat keresni, ám hacsak nem veszünk nagyon részletes térképeket (ami alaposan megdrágítaná a kirándulást), nem biztos, hogy könnyedén megtaláljuk az út melletti látnivalókat, benzinkutakat vagy éttermeket. Szintén problémát jelent, ha olyan területen térünk le a főútvonalról, ahol nem elég részletes a magunkkal vitt példány. A papírtérképek frissítése ugyan elméletileg nem túl nehéz (elég csak megvenni mindig a legújabb kiadást), általában mégis mindenki több éves kiadványokkal dolgozik.

Költségek:	■■■■□
Előkészületek:	■■□□□
Használhatóság:	■□□□□
Rugalmasság:	■■■□□

Végül, de nem utolsó sorban, ha egyedül utazunk, akkor bizony egy közönséges térképet menet közben használni kifejezetten balesetveszélyes – érdemes tehát útitársunkra bízni a navigációt.

Segít az internet: online útvonaltervezők

Költségek:	■■■■□
Előkészületek:	■■□□□
Használhatóság:	■□□□□
Rugalmasság:	■■■□□

Elég csak beütni kedvenc keresőnkbe, hogy „online route planner”, és máris több olyan oldalt találhatunk, ahol a világ különböző pontjai között tervezhetjük meg a leggyorsabb, legrövidebb vagy éppen egyéni igényeinknek legjobban megfelelő útvonalat. Kínál ilyet maga a Google is (*map.google.com*) – immár egészen jó magyar lefedettséggel együtt. Ez utóbbi tulajdonság egyébként az, amiért leginkább ezt a szolgáltatót ajánljuk, és amit a többieknél mindig érdemes ellenőriznünk. Sajnos sok esetben azt tapasztaljuk, hogy Európa valahol az osztrák határnál véget ér, hazánk pedig Budapestre és pár turistalátványosságra (plusz főutakra) korlátozódik. Ilyen például az amúgy kényelmes és gyors ViaMichelin (*www.viamichelin.com*), amelyen Magyarország kisebb települései csak „alakzatként” találhatóak meg, a belső kis utcák már ritkán – belföldi útvonaltervezésre tehát kevésbé ajánlható.

Figyeljünk arra, hogy a *Nyomtatás* link segítségével a fordulópontok részletes szöveges leírása mellett csak egy apró áttekintő térképet, valamint az indulási és a végpont környékének térképét kapjuk meg. Ha a fordulópontokról is szeretnénk képes segítséget kapni, akkor azokat külön „be kell kapcsolnunk”, úgy, hogy az egyes fordulók nevére kattintunk – ekkor a megjelölt térképek is szépen sorban megjelennek a lap jobb oldalán.

Ha Nyugat-Európába készülünk, érdemes kipróbálni azért a ViaMichelin szolgáltatását is, ezen még a komolyabb útfelújításokról is tájékozódhatunk – a végeredmény pedig egy, a Google Mapshez hasonló, fordulóról fordulóra haladó itiner lesz.

Ezek az online szolgáltatások tehát gyorsak, kényelmesek és még ingyen is vannak – csak éppen nem elég rugalmasak. Ha már egyszer úton vagyunk, és nincs a közelben internet, nehezen fogunk tudni módosítani az itineren. Mivel a nyomtatott térképek csak a megtervezett útvonalat fedik le, mindenképpen érdemes egy „rendes” térképet is magunkkal vinnünk – legalább a célváros vagy terület rendes bejárásához, vagy azért, hogy ha elterelnének az eredeti útvonalról, akkor is visszataláljunk rá.

Egy átmeneti megoldás: Google Maps My Location

Költségek:	■□□□□
Előkészületek:	■■■■■
Használhatóság:	■■■■□
Rugalmasság:	■■■■■

A Google Maps nemcsak számítógépen, hanem a legtöbb mobiltelefonon is működik – egyes modelleken pedig nemcsak passzív útvonaltervezésre képes, hanem képes aktuális pozíciónk meghatározására is. Ez a beépített GPS-szel rendelkező készülékek esetében nem nagy csoda, ám az egyelőre csak béta állapotban leledző program képes arra is, hogy a háromszögeléses módszerrel a mobil bázisállomásokhoz képest meghatározza helyzetünket. Ez ugyan nem olyan pontos, mint a műholdas eljárás, de egy ismeretlen területen mégis sokat segíthet. Gondoljunk csak például egy Japánban tett kirándulásra – itt valószínűleg még a városon belüli, utcaneves tájékozódással is gondban lennénk.

Természetesen egy városban, ahol az utcanév-táblákat is el tudjuk olvasni, egyszerűbb megoldás, ha a meglehetősen pontatlan háromszögelés helyett (tesztünk alatt több száz méteres hibákat is tapasztaltunk) inkább beírjuk annak a kereszteződésnek az adatait, ahol éppen állunk, és a térkép máris a megfelelő pozícióba ugrik. A szoftver többi szolgáltatása természetesen megegyezik a „nagy” Google Mapsszal, azaz kereshetünk címre és érdekes pontra, illetve fordulóról fordulóra történő navigációra is képes. Teljes értékű szolgáltatásnak azonban egyelőre csak GPS-szel felszerelt mobilokon nevezhető a My Location, a háromszögelés ugyanis még a cellákkal sűrűn ellátott belvárosban sem igazán pontos, az országúton azonban gyakorlatilag teljesen használhatatlan.

Erdőn, mezőn

Cikkünkben az autós és gyalogos navigációval foglalkoztunk, de GPS-t természetjárók és motorosok is használhatnak. Erre a két célcsoportra a gyártók az igényeknek megfelelően speciális eszközöket ajánlanak.

A túrázóknak hazánkban elsősorban a Garmin készülékei felelnek meg leginkább. Azon kívül, hogy víz- és ütésállóak, a nagyobb modellekbe térképeket is tölthetünk – például autós térképet is. Ez utóbbival pedig még autós navigációs eszközt is faraghatunk belőlük (a hangutasításokról általában le kell mondanunk).

Kifejezetten motorosoknak készültek a Zumo-k (szintén a Garmin kínálatából), amelyek már közelebb állnak a hagyományos PNA-khoz, de a megcélzott vásárlók igényeit figyelembe véve kesztyűben is használható kezelőszervekkel rendelkeznek.

Nem szabad arról sem elfeledkeznünk, hogy a szoftver a térképadatokat az internetről tölti le – ez külföldön az adatroaming miatt igen borsos telefonszámlát eredményezhet, tehát már csak ezért sem ajánlható nyaralás közbeni használata.

A legnépszerűbb: Navigációs asszisztens (PNA)

Költségek:	■■□□□
Előkészületek:	■■■■■
Használhatóság:	■■■■■
Rugalmasság:	■■■■■

Az elmúlt pár évben tapasztalható robbanásszerű fejlődés a navigációs eszközök és szolgáltatások piacán elsősorban a könnyen kezelhető és olcsó személyes navigációs asszisztenseknek köszönhető (és nagy részben a hazai fejlesztésű iGO-nak).

Mivel ma már 50-70 ezer forintért is egész Európát lefedő térképpel feltöltött modelleket vásárolhatunk, így egyre többen engedhetik meg maguknak ezeket az eszközöket. Sajnos itt is igaz az a mondás, hogy olcsó húsnak híg a leve – az alacsony árakért cserébe gyakran olyan cégek termékeit vásároljuk meg, amelyek aztán pár hónap után eltűnnek, igen megnehezítve a térképek frissítését.

A PNA-k legnagyobb előnye könnyű kezelhetőségük: aki egyszer kipróbálta, milyen egy jól működő, pontos térképpel felszerelt navigátorral utazni, az már nehezen szokik vissza a régi eljáráshoz. Mivel a készülék szinte mindig pontosan tudja, hol járunk, eltévedni elég nehezen fogunk – a teljes részletességű térkép pedig biztosítja, hogy bármilyen útlezárásba is futunk bele, gyorsan visszataláljunk a helyes útra. A PNA-k további előnye az úgynevezett érdekes pontok adatbázisa. Ebben többek között benzinkutak, éttermek, bankautomaták és hasonló szolgáltatások, látnivalók találhatóak. Külföldön járva ennek segítségével bárhol pillanatok alatt megtalálhatjuk a legközelebbi benzinkutat vagy éppen éttermet. További előny, hogy a legtöbb PNA pár órán keresztül saját akkumulátoráról is képes működni, tehát a kocsiból kivéve a gyalogos navigációban is segíthet nekünk (például egy városnéző séta alatt). Autós használat alatt a hangos utasítások jelentik a legnagyobb segítséget, hiszen ekkor még a szemünket sem kell levennünk az útról.

Legnagyobb hátrányuk éppen az, hogy az ember hajlamos rájuk hagyatkozni, és vakon bízni bennük – pedig a legjobb PNA sem tud egy hibás térképadatot kijavítani, ha tehát láthatóan rossz irányba tartunk, inkább bíráljuk felül a masinát.

Minden egyben: PDA-telefon navigációval

Kezelhetőségben, tudásban és szolgáltatásokban ma gyakorlatilag a legjobb PNA-k tudását kapjuk – csak éppen nem kell a navigációs eszköz mellé még egy telefont is magunkkal vinnünk. Természetesen a kényelemért fizetnünk is kell – egyszer a pénztárnál, hiszen ezek a kütyük jóval drágábbak, másrészt kényelemben. Mivel ezek a készülékek alapvetően mégiscsak telefonálásra készültek, képernyőjük rendszerint kisebb a PNA-kénál, ha pedig sokáig használjuk őket külső tápegység nélkül, és lemerülnek, akkor nemcsak térképpünktől, de telefonunktól is megfosztanak bennünket.

Költségek:	■□□□□
Előkészületek:	■■■■■
Használhatóság:	■■■■■
Rugalmasság:	■■■■■

A trónkövetelő: Nokia Maps

Költségek:	■□□□□
Előkészületek:	■■■■■
Használhatóság:	■■■■□
Rugalmasság:	■■■□□

A Nokia tavaly vásárolta meg a térképadatokat biztosító NAVTEQ céget, és azóta teljes erőbedobással küzd a navigáció mobiltelefonba történő integrálásán. Egyre több készülékükben találhatunk beépített GPS-vevőt, a felsőkategóriás modellek pedig szinte kivétel nélkül a Nokia Maps nevű alkalmazással együtt érkeznek. Ezzel telefontól függően ingyenesen vagy viszonylag kedvező díjért cserébe hangos navigációt is kapunk.

Maga a szoftver egész jól használható, ám térképek nélkül érkezik – ezeket nekünk kell letöltenünk. Bár az alkotók elképzelése az volt, hogy mindig csak az aktuális pozíciónknak megfelelő térkép töltődik le, ez egy külföldi út során elég nagy adatforgalmat eredményezne, így jobban járunk, ha már előre letöltjük mindazon részeket, amelyekre később szükségünk lesz. WLAN-képes telefonok tulajdonosai természetesen előnyben vannak, hiszen ők egy hotspot segítségével ingyen is megszerezhetik az összes fontos térképet.

Persze egy mobiltelefon a méretei miatt nem a legideálisabb navigációs eszköz, ráadásul sokuk üzemideje is vészesen csökken a GPS-vevő használatával, ám e korlátozásokat figyelembe véve még aránylag jól használhatóak útitársként. ■

A Computer Panoráma korábbi sorozataiban megismerkedtünk olyan alapvető képkezelési technikákkal, mint a rétegek kezelése, a klónozás, valamint a maszkolás. Most bemutatjuk, hogyan használhatjuk e technikákat együttesen különböző montázsok készítésénél.

Szerző: **Szincsák László**

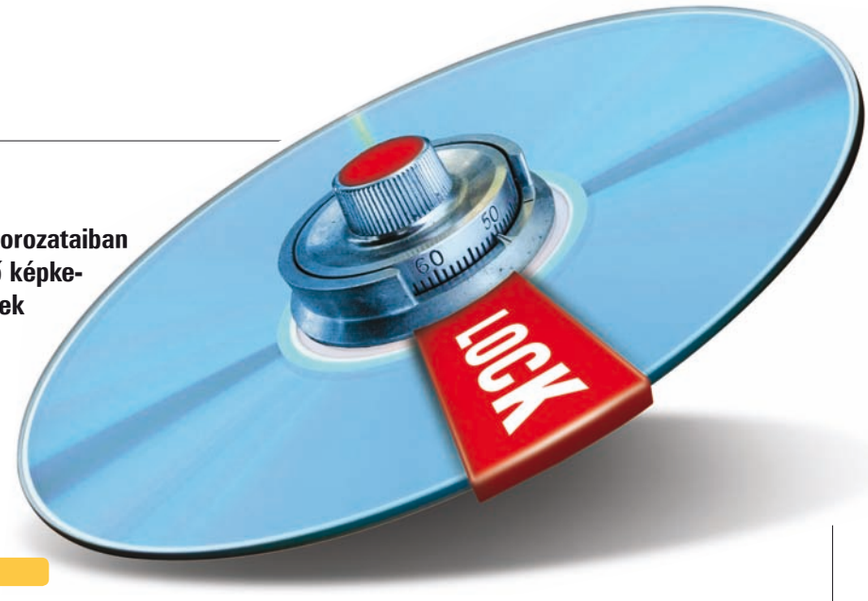

Készítsünk montázst

A francia montázs szó összeszerelést jelent, s a lényege az, hogy különböző időkben és helyeken készült fotóinkból egy új alkotást készíthetünk. Segítségével össze tudunk kötni olyan képeket, amelyek között a kapcsolat nem valóságos, hanem asszociációs.

A kiinduló alapok

A fotómontázs készítésénél a legfontosabbak a képek, s a téma kiválasztása, valamint az együttes kompozíció megalkotása. A feladatunkban olyan montázst szeretnénk készíteni, amely a CD-k másolásvédelméhez kapcsolódó illusztráció lehetne egy hirdetésben, vagy egy cikkben. A felmerült ötlet pedig az, hogy egy CD korongra varázsoljunk egy kerékbilincshez hasonló szerkezetet.

Első lépésben a montázs elkészítéséhez szükségünk lesz egy CD korongra és egy zárszerkezetre. CD alapanyagot könnyű fotózni, de mi legyen a zárral. Keresni kell egy számzárat, amely egyszerűbb páncélszekrények védelmét látja el. Ezután már csak azt kell elképzelnünk, hogyan rendezzük el a „szereplőinket".

Egy CD akkor mutat a leglátványosabban, ha döntve tudjuk megmutatni. Ezért a számzárunkat is hasonló szögben kell lefotózni. Sajnos a páncélszekrény-modellünk eléggé nagy darab volt, ezért mozgatása nem volt megoldható, s a megvilágítása is csak éppen elegendő volt, ami a kiinduló fotón jól látható. Ráadásul csak ebből a felső pozícióból lehetett megmutatni a számokat is.

Illesztések

Az elemek fotózása után importáljuk a Photoshopba mindegyik képet különálló rétegre. Ehhez elegendő a *Copy* (Másolás) és a *Paste* (Beillesztés) parancsokat alkalmazni. Ha ezt az eljárást alkalmazzuk, minden egyes kép automatikusan új rétegre kerül.

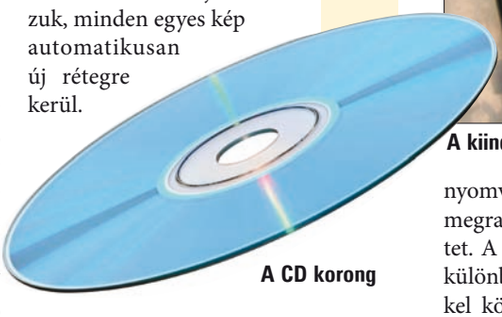

A CD korong

Az egymásra helyezett képeink takarják egymást, ezért ideiglenesen a számzár réteg átlátszóságát 40%-ra állítjuk. Így láthatóvá válik a CD a háttérben, amely felett pontosan pozícionálhatjuk a számzárat. Kisebb perspektivikus eltérésnél apró méretű forgatással és torzítással kialakíthatjuk a megfelelő nézetet. Ilyenkor a *Transform* parancsot (Ctrl+T) aktiválhatjuk, s a sarokban megjelenő kis négyzeteket a Ctrl gomb nyomva tartása mellett tetszőlegesen állíthatjuk. Addig próbálkozzunk, amíg a szemünk számára ideálisnak tűnik a perspektíva.

A következő lépésben körbe kell vágni a számzárunkat, s megszabadítani a felesleges részektől. A körvonalak kivágására többféle módszer létezik, és a Photoshop is többféle eljárást kínál. Használhatjuk a *Lasszó* eszközt, amellyel

A kiinduló számzár rossz megvilágításban

nyomva tartott egérgombbal egyszerűen megrajzolhatjuk a szerkesztendő területet. A *Sokszögű lasszó* segítségével a kép különböző pontjain kattintva, egyenesekkel körülhatárolt kijelölés sarokpontjait határozhatjuk meg. A *Mágneses lasszó* a képrészletek éles határvonalainak felismerésére alkalmas, míg a *Varázspálca* a hasonló színű, összefüggő területek kijelölésére alkalmas. Az utolsó kettő nem igazán megfelelő most számunkra. A kép témájától függően természetesen más és más kijelölési technika lesz a célravezető. Ezt magunknak kell kiválasztanunk. Az íves felületek körberajzolásához talán a legcélszerűbb a *Paths* eszköz használata, amelynek segítségével először kontrollpontokat helyezünk el a kivágandó részlet mentén. Jelen esetben a számzár körvonalát követjük végig, a jellegzetes pontok megadásával, ahol még nincs jelentősége a pontos illesztésnek. Ezután a körvonal eszköz Bézier-görbéket szerkesztő funkciójának segítségével a korábban megrajzolt kontrollpontokat

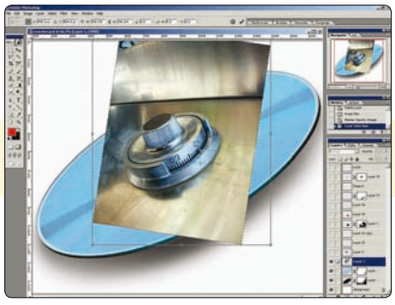

Külön rétegen kell a megfelelő pozícióba forgatni a számzárat

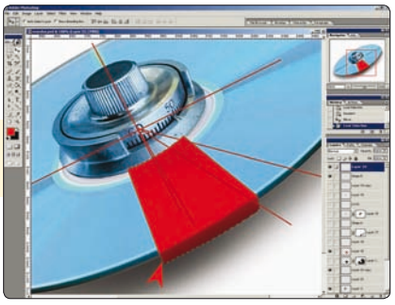

Segédvonalak a bilincs megrajzolásához

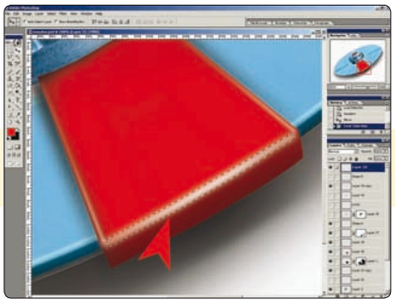

A térbeli hatást a csillanás adja

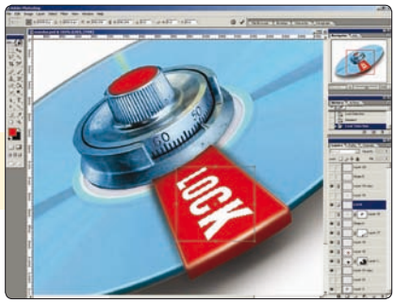

A feliratot is térbe forgatjuk

a pontos körvonalra húzhatjuk, illetve görbíthetjük. Ezt a műveletet célszerű a monitoron kinagyítva végezni, így jobban lehet illeszteni a megrajzolt Bézier-görbék alakját kivágandó részletünk körvonalához. Az elkészített körvonal mindig zárt alakzat, amely elmenthető, s kiválasztássá konvertálható.

A végén a 40%-os átlátszóságból ne felejtsük el kivenni a számzárat, amely immár pontosan illeszkedik a CD felületére.

A következő lépésben a számzár színét szeretnénk a CD színéhez illeszteni, ezért a *Image/Adjustments/Color Balance* funkciót hívjuk segítségül a kívánt rétegen. A megjelenő ablak csúszkáinak segítségével a kívánt kékes árnyalatba toljuk el a képet.

A számzár számai sajnos most fejjel lefelé állnak, ezért meg kellene fordítani őket. A kijelölő eszközzel körberajzoljuk, majd egy új rétegre másoljuk, és a *Transform* (Ctrl+T) paranccsal egyszerűen elforgatjuk 180 fokkal. Most láthatóvá vált, hogy a perspektíva hatására nem jó irányba dőlnek a számok. Ezt megpróbáljuk kicsit korrigálni a *Torzítás* funkció (*Edit/Transform/Distort*) segítségével. Itt is kis négyzetek jelennek meg a befoglaló négyzet sarkain, amelyeket szabadon mozgathatunk. Ha sikerült beforgatni a számokat, újabb apró zavaró részleteket fedezünk fel. A számok körüli kivágás a 180 fokos elforgatás hatására a fényviszonyokat is „elforgatta”, így azokat most el kell tüntetnünk a radír eszköz segítségével. Vigyázzunk, hogy a radír eszközt megfelelően kicsi értékűre állítsuk be, mert könnyedén beletörölhetünk a számokba is.

Egyedi részletek készítése

Az utolsó lépés a tervezett CD-bilincs jellegű alkatrész megalkotása. Elsőként készítsünk néhány segédvonalat egy külön rétegre, amely a térbeli rajzolást fogja segíteni számunkra. Azután rajzoljuk meg a bilincs körvonalait, majd töltsük ki. A következőkben a bilincs peremét körberajzoljuk a *Kijelölő* eszközzel, majd az árnyéknak megfelelően sötétítünk rajta egy keveset. Az árnyékokat és a sötétítést is célszerű akár több új rétegre helyezni, mert a rétegek átlátszóságának állításával pontosan beállíthatjuk a kívánt hatást. A nem nyerő árnyékot pedig csak egyszerűen kitöröljük.

Az igazi térbeliséget a csillanások adják meg a felületen. Ezért egy újabb rétegen, ahol a csillanást szeretnénk, fehér vonalakat húzunk. E vonalakat a *Szűrők* (Filters) menüpontban található *Elmosás* (Blur) szűrővel lágyítjuk, olyan hatást elérve, mintha valós csillanás jelenne meg a felületen. A játékot a megrajzolt vonal vastagsága és az elmosás mértéke adja.

A látványos és egyértelmű hatás miatt készítünk egy feliratot is a bilincsünkre. A LOCK feliratot ezután a Distort parancs segítségével térbelivé torzítjuk, hogy minél hitelesebb legyen elkészült szerkezetünk.

A szerkezet térbelivé tételéhez elengedhetetlen az árnyékok megjelenítése. A Photoshop beépített rétegstílusai között találhatunk vetettárnyék-készítőt (Drop Shadow), amely az árnyék színét, átlátszóságát, eltolását, annak irányát, valamint áttünését tudja szabályozni. A vetettárnyék-készítő csak az adott alakzat formáját képes árnyékként megjeleníteni, viszont a valóságban sokszor perspektivikusan is torzulnak az árnyékok. Ezt a plusz hatást igazán csak manuálisan lehet elérni.

Egy saját vetett árnyék készítéséhez segítségül hívjuk a rétegeket. Elsőként duplikáljuk a CD rétegünket. Az alsó lesz az árnyék réteg. Hogyan lesz belőle árnyék? Először a CD-t feketévé kell tenni. Egyszerűen a réteg fényerejét addig csökkentjük, míg az teljesen feketévé nem válik. A fényerőt az *Image/Adjustment* menü *Hue/Saturation* ablakában állítatjuk be. Szerencsénkre az átlátszó részekre nem érvényesül a sötétítés, így megmarad számunkra a CD formájú fekete folt.

A foltnak még éles pereme van, de a Photoshop szűrői között találhatunk olyat, amelynek segítségével elmoshatjuk az éles határokat. A *Filters* menü *Gaussian Blur* effektjét használva egy csúszka segítségével állíthatjuk be az elmosódás mértékét.

Az árnyékunk még mindig nagyon sötét, ezért a réteg átlátszóságát lecsökkentettük 70%-ra. Eddig még csak előállítottuk azt a hatást, amit a beépített árnyékvető is tud. Most jön az árnyék torzítása. Ezt a funkciót már korábban használtuk a CD méretének változtatására. A *Transform* funkció aktiválása után az árnyék körül megjelenő pozícionáló pontokat tetszőlegesen összenyomhatjuk a minél élethűbb árnyék eléréséhez. Az árnyékok szélénél általában jelentősebb világosodást tapasztalhatunk. Ezt a hatást úgy tudjuk visszaadni, ha kiradírozunk az árnyékból. Válasszuk ki a radír eszközünket, legalább a CD méretével egyező méretben, s finoman radírozzuk ki az árnyék széleit. ■

30 millió számítógép felhasználó nem bízik az elektromos hálózatban.

Az APC **Smart-UPS® 1000** védi az energiaellátást és áthidalja az áramszüneteket.

De bíznak az APC-ben. Ön hogy oldja meg?

Ön hányféle adatot tárol a számítógépén, amelyekre bármikor szüksége lehet? Személyes és üzleti fájlok, fontos pénzügyi információk, videók, képek és zenék… egyre többen és egyre több mindenre használunk számítógépeket, amelyek egyre inkább életünk kulcsfontosságú eszközévé lépnek elő. A számítógépeken tárolt adatok védelmére egyre többen választják az APC szünetmentes (Uninterruptible Power Supply – UPS) megoldásait.

Miért az **APC szünetmentes megoldásai a legkeresettebbek?** Az APC már 20 éve bemutatta az akkoriban úttörő megoldásnak számító szünetmentes tápegységeit, amelyeket azóta is folyamatosan fejleszt. A berendezések megbízhatóságát növeli az APC „Legendary Reliability®" szolgáltatása, amely lehetővé teszi a **számítógépen tárolt adatok és a hardver védelmét is, valamint segít elkerülni a váratlan leállásokat.** Védelmet nyújt továbbá a napról-napra megbízhatatlanabbá váló elektromos áramellátással szemben is.

Az áramkimaradások szinte mindennapos problémát jelentenek Magyarországon is. Minden vállalatnak, amely számára fontos a folyamatos üzletmenet, komolyan számolnia kell az áramellátásból eredő problémákkal. Az áramellátási problémák komolyan érintik azokat a felhasználókat is, akik értékes adatokat tárolnak számítógépeiken, és egyre nélkülözhetetlenné válik számukra az APC szünetmentes áramellátást biztosító berendezései.

Az APC szünetmentes tápegységei (Uninterruptible Power Supply – UPS) a számítástechnikai megoldások széles körében alkalmazhatók. Ön már APC felhasználó? Ha igen, szerezze be készülékéhez a legújabb csereakkumulátor-kazettát vagy cserélje le készülékét egy újabb típusra!

Tudni akarja, hogy 30 millió ember miért nem tart elektronikus dokumentumainak elvesztésétől?

APC megoldások a védelem minden szintjére

Otthonra

Kedvezőbb árú akkumulátoros szünetmentes és túlfeszültség-védelmi megoldás otthoni számítógépekhez.

Back-UPS® ES 550

Otthoni irodába

Teljes körű védelem az otthoni és kisméretű irodák számítógépeihez.

Back-UPS® ES 700

Kisvállalkozásoknak

A nagyteljesítményű hálózati tápvédelem kategóriájában a legjobb szerver felügyelettel.

Smart-UPS® 1000

Kérjük, töltse le az APC "Watts and Volt-Amps: Powerful Confusion" című tanulmányát és nyerjen egy ingyenes UPS tartásidő kalkulátort!

Látogasson el a http://promo.apc.com weboldalra és írja be a következő kódot: 65743t

Tel +36 40 200 262

APC by Schneider Electric

©2008 American Power Conversion Corporation. Minden védjegy saját tulajdonosához tartozik. SU3BUEF-HU
A kiadott termékek eltérhetnek a fent bemutatottaktól. A jogi szabályozásról bővebben a promo.apc.com weboldalon olvashat.

APC Magyarországi Képviselet, 1123 Budapest, Alkotás u. 53. C.épület, II. emelet

„Egy kis kattintás az embernek, egy nagy lépés az emberiségnek”

Minden egyes alaplappal segítünk megmenteni a Földet

Akár 70%-os Energia megtakarítás

Akár 20%-os megnövelt hatékonyság

DYNAMIC ENERGY SAVER

GIGABYTE

Unique Technology from GIGABYTE

Ultra Durable 2

- Lower RDS(on) MOSFET
- Ferrite Core Choke
- Lower ESR Solid Capacitor

Ultra tartós | **Ultra hűtés** | **Ultra takarékos**

Supports intel Core 2 Quad inside

Supports intel Core 2 Duo inside

intel X48 EXPRESS CHIPSET

intel X38 EXPRESS CHIPSET

intel P35 EXPRESS CHIPSET

Dynamic Energy Saver + Intel® 45nm CPU = Páratlan hatékonyság

GIGABYTE Ultra Durable 2 / Dynamic Energy Saver alaplapok

Energia felvétel (minél alacsonyabb, annál jobb)

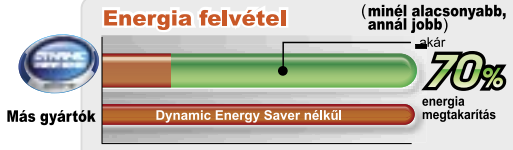

Energia hatékonyság (minél magasabb, annál jobb)

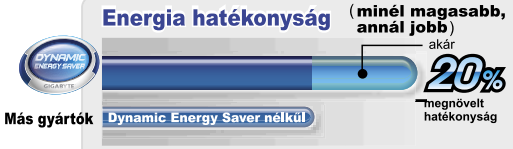

A világon az első egyszerűen kezelhető energia megtakarítási rendszer

Valós idejű LED kijelző, az aktuális megtakarítás monitorozására

Több lépcsős energiatakarékos technológia

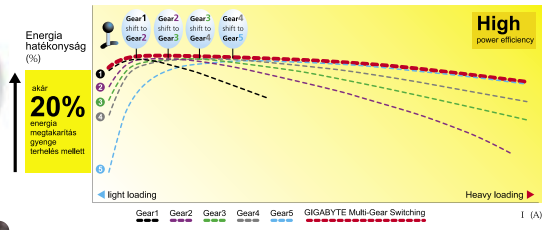

P35-DS3P rev. 2.1 | P35C-DS3R rev. 2.1 | P35-DS3 rev. 2.1

Szerezze meg a saját Dynamic Energy Saver-ét még ma!
Látogasson el a Gigabyte weblapjára, töltse le a BIOS legújabb verzióját és a Dynamic Energy Saver alkalmazást. (Installálás előtt győződjön meg arról, hogy az alaplapja támogatja-e a GIGABYTE Dynamic Energy Saver-t.)

Vezető a szilárdelektrolitos kondenzátorú alaplapok közt

CHS HUNGARY Kft.
www.chs.hu
Tel. : 361-451-3543
Fax.: 361-451-3532

Ramiris
www.ramiris.hu
Tel. : 361-888-3200
Fax.: 361-888-3201

Expert Computer Kft.
www.expert.hu
Tel.: 361-450-2430
Fax: 361-450-2439

GIGABYTE™

www.gigabyte.com.tw

These speed settings are not guaranteed by GIGABYTE. The specifications and pictures are subject to change without notice. All trademarks and logos are the properties of their respective holders.Any overclocking is at user's risk, GIGABYTE Technology shall not be responsible for any damage or instability to your processor, motherboard, or any other components.